

347/1977

929.11

HELSINGFORS STADS PUBLIKATIONER Nr 24

Helsingfors gatunamn

HELSINGFORS 1971

PL

5706

929.11

HEL

347/71

Bokens tillkomst och dess syfte

Den omfattande inkorporering av angränsande områden som Helsingfors stad inledde i början av år 1946 föranledde också åtgärder för gatunamns del. Med stadsstyrelsens begivande tillsatte fastighetsnämnden redan våren 1945 en speciell *gatunamnskommitté*, som omedelbart tog i tu med uppgifterna att gjuta ihop gatunamnsbestånden i stadskärnan och de nya förorterna till en funktionsduglig helhet och att välja namn för gatorna inom de områden som nyplanerades. Redan i ett tidigt skede väcktes förslaget om att en bok skulle utges om gatunamnen i Helsingfors sedan gatorna i de nya stadsdelarna hade fått sina namn. Som ett mönster angavs publikationen »Göteborgs gatunamn», som kommitténs medlemmar fick stifta bekantskap med när de inledde sitt arbete. Efter att ha uppgjort en disposition till boken anhöll kommittén i juni 1951 om stadsstyrelsens tillstånd att publicera den, och den 28 januari 1952 godkände stadsstyrelsen framställningen och kommittén beviljades ett anslag för att utreda Helsingfors namnhistoria och utarbeta förklarande artiklar om de gällande gatunamnen. Huvuddelen av arbetet utfördes redan på 1950-talet. Sedan gatunamnskommittén i början av år 1960 ersatts med stadens *namnberedning* har materialet fortlöpande kompletterats med artiklar om de gatunamn som fastställts inom nya stadsplaner.

Den lämpliga tidpunkten för bokens publicering har nu ansetts vara inne. Huvuddelen av förstäderna är färdigt stadsplanerade och de namn som kommer att införas i hittills oplanerade områden är till största delen kända. Stadsstyrelsen har bifallit namnberedningens anhållan om tillstånd att låta trycka beskrivningen av Helsingfors gatunamn i en finsk och en svensk upplaga. Den finska versionen utkom i mars 1970 och nu är den svenska i tur.

I boken sammanfattas resultaten av de forskningar och det övriga arbete som har utförts av gatunamnskommitténs och namnberedningens medlemmar. Den inleds med några specialartiklar författade av arkivrådet fil. dr Aulis Oja, professor Åke Granlund, arkitekt Berndt Aminoff och fil. mag. Leo A. Pesonen. Huvuddelen av sidantalet upptas av förklarande artiklar om enskilda gatunamn och andra ortnamn. Artiklarna har utarbetats småningom under åren 1952—69 och kan på den grund skilja sig från varandra i formella avseenden. De har skrivits av magister Pesonen och granskats av kommittén eller namnberedningen i den samsättning den haft vid tidpunkten i fråga. Artiklarnas uppgifter har kompletterats med resultaten av forskningar som utförts av arkitekt Berndt Aminoff, av kommitténs mångåriga ordförande professor Ragnar Rosén och för skärgårdsnamns del av dipl. ing. Eirik Krogerus.

Fil. lic. Kurt Zilliacus har översatt de av dr Oja, arkitekt Aminoff och mag. Pesonen författade specialartiklarna samt namnartiklarna för stadskärnan. För förstäder och delar har presentationerna och namnartiklarna översatts av amanuens Per Henrik Solstrand. Professor Granlund har granskat översättningarna och fil. dr Sulo Haltsonen den finska transkriptionen av de ryska gatunamnen. Redigeringen av boken har handhållits av magister Pesonen, som ända från början varit medlem av gatunamnskommittén och namnberedningen och fungerat som sekreterare i dem.

När namnberedningen nu publicerar resultaten av det långvariga arbetet så sker det i förhoppningen att boken skall få många läsare. Gatorna bildar i stadssamhället det förbindelsenät som styr all aktivitet, och de namn som gatorna har fått under olika tider och på olika sätt ger en mängd intressanta upplysningar. Kunskap om bakgrunden till namnen ger liv åt de gator som vi bor vid och rör oss på. Om den hembygdskunskap som boken förmedlar i någon mån kan föra helsingforsarna närmare sin dagliga omgivning så har boken fyllt sin uppgift.

Helsingfors i oktober 1970

NAMNBEREDNINGEN

Olavi Terho

Åke Granlund

Terho Itkonen

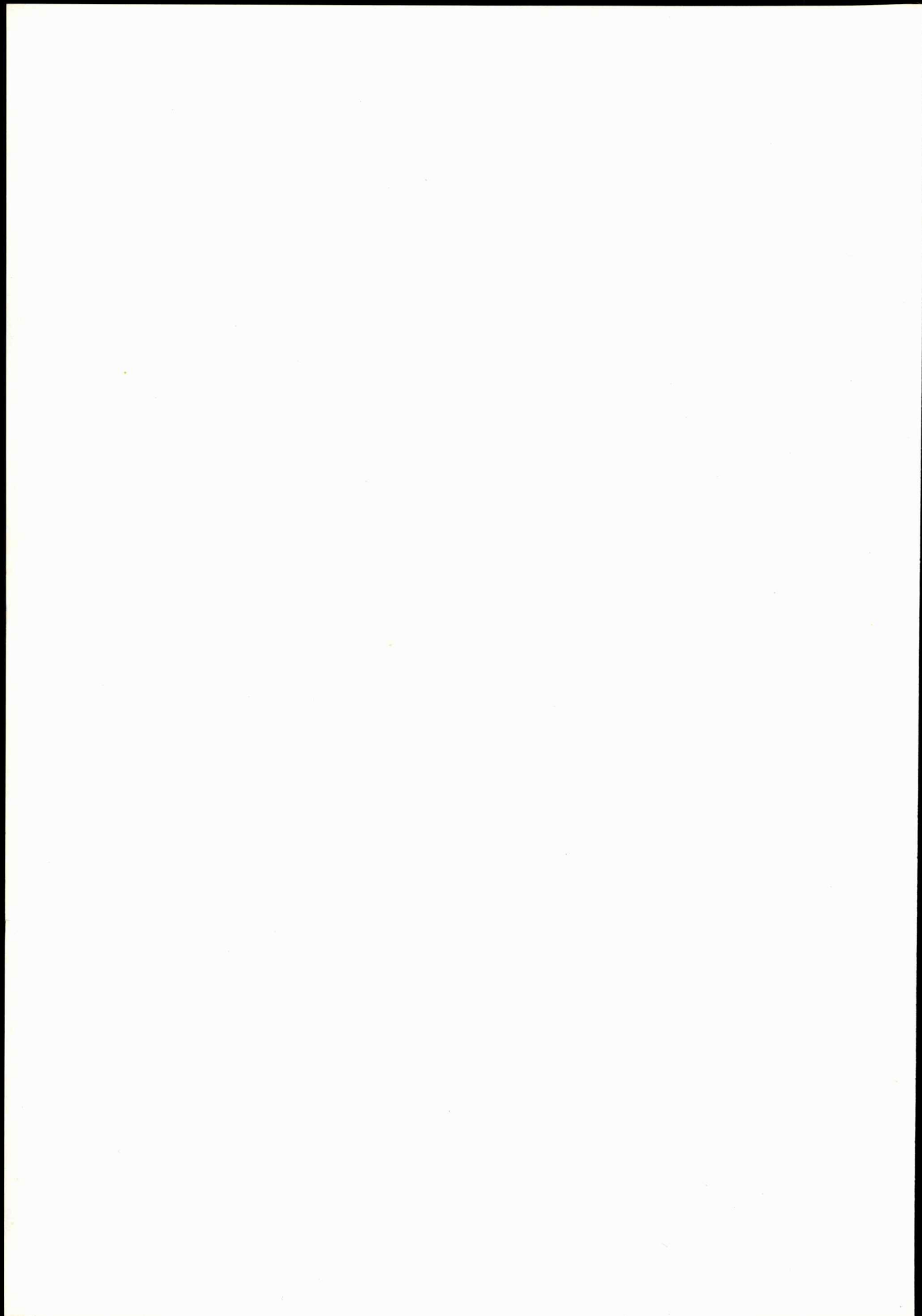
Aulis Oja

Leo A. Pesonen

Olavi Valpas

Innehåll

	Sid.
Bokens tillkomst och dess syfte	3
Aulis Oja: Om ortnamnen i Finlands medeltida städer	7
Åke Granlund: Medeltida namn inom nuvarande Helsingfors	13
Berndt Aminoff — Leo A. Pesonen: Helsingfors gatunamns uppkomst och utveckling fram till år 1946	30
Leo A. Pesonen: De ryska gatunamnen	64
Leo A. Pesonen: Gatunamnsreformen efter inkorporeringen 1946 och namngivningen i nya stadsdelar	68
Namnen på stadsdelar och gator, parker, torg, övriga offentliga platser och naturlokaler jämte kommentarer	84
Finsk-svensk förteckning över nuvarande gatunamn och andra ortnamn	243
Namnregister	269
Kartbilaga	

Om ortnamnen i Finlands medeltida städer

Då man som bakgrund till namnskicket i Helsingfors vill presentera ortnamnen i de medeltida städerna i Finland är det ett ganska knappt material som står till buds. För det första är det fråga om endast sex städer: Åbo, Viborg, Borgå, Ulvsby (föregångare till det år 1558 grundade Björneborg), Raumo och Nådendal. Och för det andra är det egentligen bara för Åbo, Viborg, Raumo och Nådendal som urkunder innehållande ortnamnsbelägg har bevarats till eftervärlden, medan vi inte vet just någonting om det medeltida namnskicket i Borgå och Ulvsby.

STÄDERNAS UPPKOMST OCH DERAS NAMN

Finlands medeltida städers äldsta öden är till stor del höljda i dunkel. Med undantag för Nådendal, som grundlades år 1443 i en avsides trakt, har städerna nämligen genomgående utvecklats ur forna köpingar, vilkas tidigaste historia inte är belyst av urkunder. I arbeten om de olika städernas historia har man kommit till att Åbo fått sina stadsrättigheter någon gång i slutet av 1200-talet, Borgå år 1346, Ulvsby år 1365, Viborg år 1404 och Raumo år 1442. I fråga om Åbo, Borgå och Ulvsby har väl bedömningarna träffat det riktiga, men Viborg och Raumo är säkert också som städer betydligt äldre än de angivna årtalen utvisar.

Åbo är den enda av våra medeltida städer som har två namn av olika ursprung: det finska *Turku* och det svenska *Åbo*. Namnet *Turku* innehåller ett gammalt slaviskt lånord, som haft betydelsen 'torg, marknadsplats' och som ännu lever i talesätt som »maailman turulla», »turhuuden turuilla» ('på världens torg', 'på fåfänglighetens torg'). *Åbo* har åter från början betytt 'bosättningen vid ån', dvs. Aura å. Det svenska namnet har gett upphov till stadens latinska namn *Aboa*.

Det svenska *Viborg* har haft betydelsen 'helig borg', och det har gett upphov till finskans *Viipuri*, som är ett folkligt lån. Den äldsta borgen med detta namn fanns redan före det karelska korståget på Linnansaari ('Borgholmen') vid Viborg, inom det område där Monrepos park sedan anlades. Enligt en gammal tradition skall borgens äldsta finska namn ha varit *Suomenlinna* ('Finnborgen'). Den låg som vi vet vid den innersta del av Finska viken som redan under medeltiden kallades Suomenvedenpohja ('Finnsjöbotten').

Också namnet *Borgå* är primärt i förhållande till det finska namnet, *Porvoo*. Utgående från den borg som under tidig medeltid har funnits på Borgbacken i Borgå har man först namngivit ån, sedan socknen och slutligen handelsplatsen.

Namnet *Ulvsby* har på samma sätt legat till grund för finskans *Ulvila*, och det innehåller personnamnet *Ulf* och ordet *by*. Jalmari Jaakkola har antagit att denna Ulf varit Ulvsby sockens grundläggare, kyrkoherden Stigulf i Kumo, som levde i början av 1300-talet.

Däremot är det finska *Rauma* ursprungligt och det svenska *Raumo* ett lån från finskan.

Det gamla germanska lånordet *rauma* har i finskan betytt 'strömmande sund', och det var vid stranden av ett sådant sund som Raumo fordom grundlades.

Nådendal har lånats över i finskan i formen *Naantali* och är i sin tur ett översättningslån av det ursprungliga latinska namnet på Nådendals kloster, *Vallis gracie* (= Vallis gratiae). Namnen överfördes till det nutida Nådendal år 1443 från Karinkylä i Masku, där klostret hade verkat under sina tre första år (1440—1443).

NATURNAMN

Innan vi övergår till de egentliga bebyggelsenamnen skall vi kasta en blick på de medeltida naturnamn som urkunderna bevarat från våra städer. Sådana namn har dock bara påträffats i Åbo och Viborg.

I Åbo representeras de av ånamnet *Aura å*, bäcknamnet *Gropen*, sjönamnet *Mätjärvi* 'Ruttenträsket', källnamnen *Djäknekällan* och *Kuppiskällan*, kärrnamnet *Viljasuo*, 'Sädeskärret' och höjdnamnen *Aningaisbacken*, *Gertrudsbacken*, *Klosterbacken*, *Lybecksbacken*, *Puolalabacken*, *Ryssbacken*, *Sampalinnaberget* 'Belätesborgen', *Unikangaris* 'Sömnkullen' och *Vårdberget*. Bland dessa är Sampalinnaberget och Vårdberget minnen av ett förhistoriskt försvarssystem, medan Aningaisbacken och Puolalabacken erinrar om de gamla bondbyarna Aningais och Puolala, Lybecksbacken och Ryssbacken om stadens forna tyska och ryska handelsmän, Gertrudsbacken och Klosterbacken om Sankta Gertruds gille och Sankt Olofs kloster och Djäknekällan om Åbo katedralskolas lärjungar.

I Viborg fanns under medeltiden åtminstone viknamnet *Suomenvedenpohja* 'Finnsjöbotten', önamnet *Linnansaari* 'Borgholmen', uddnamnen *Katapää* 'Enhuvudet' och *Sanden* samt källnamnet *Munkekällan* och backnamnet *Munkekällsbacken*. Den sistnämnda backen var en av de viktigaste platserna i staden, då den i likhet med Gertrudsbacken i Åbo fungerade som galgbacke.

KVARTERSNAMN

Enligt ett allmäneuropeiskt bruk, som beaktades också i den av Magnus Eriksson år 1349 stiftade stadslagen för Sverige, skulle en medeltida stad bestå av fyra fjärdedelar eller kvarter. I Finland kunde detta bruk dock bara följas i Åbo och Viborg; de övriga städerna var alltför små för att kunna indelas i kvarter.

Ordnade enligt ålder och rang bar kvarteren i Åbo namnen *Kyrkokvarteret*, *Klosterkvarteret*, *Mätjärvikvarteret* och *Aningaiskvarteret*. Kyrkokvarteret låg söder om Aura å kring domkyrkan, Klosterkvarteret likaså söder om ån kring klostret, Mätjärvikvarteret söder om Kyrkokvarteret vid stränderna av Mätjärvi träsk och Aningaiskvarteret på norra stranden av Aura å, på bondbyn Aningais gamla ägor. I flera medeltida urkunder sägs gårdarna i Aningaiskvarteret ligga »over aana», och den beteckningen lever ännu i våra dagars Åbofinska i talesättet »toispual jokka» ('på andra sidan ån').

Kvarteren i Viborg kallades helt enkelt bara första, andra, tredje och fjärde kvarteret.

NAMN PÅ GATOR OCH GRÄNDER

Eftersom inga medeltida gatunamn är kända från Borgå och Ulvsby inskränker sig materialet i detta avseende till namnen i Åbo, Viborg, Raumo och Nådendal.

De i urkunder bevarade medeltida gatu- och grändnamnen i Åbo var följande: *Aningaisgatan*, *Biskopsgatan*, *Biskopstvärgatan*, *Djäknegatan*, *Fägatan*, *Gropgatan*, *Helgeandsgränden*, *Helgalekamensgränden*, *Katinkändä* 'Kattrumpan', *Klostermellangatan*, *Klostermedergatan*, *Klosterövergatan*, *Kyrkogatan*, *Napaturugatan* 'Navtorgsgatan', *Pyhähenkigatan* 'Helgeandsgatan', *Rådstugugatan*, *Sankt Laurentii gatan*, *Skolstugugatan*, *Slottsvägen*, *Tavastgatan* och *Ågatan*. Stadens huvudgator var Aningaisgatan, som utgjorde början av landsvägarna till

Satakunta, och Tavastgatan och Fägatan, som på samma sätt inledde landsvägarna till Tavastland respektive Nyland. Alla dessa gator utgick från det berömda Åbo torg vid södra fästet av Åbo bro (sedermera *Stortorget*). Av förteckningen ovan framgår att de flesta gatorna hade benämnts efter kyrkliga institutioner, som de ledde förbi.

Från Viborg känner vi endast namnen på tre medeltida gator: *Övergatan* och *Nedergatan* eller *Tyskagatan*, som betecknade gator från slottsbron mot öster, och *Korsgatan*, som betecknade en tvärgata till dem.

Både i Raumo och i Nådendal fanns det bara en gata, en fortsättning av landsvägen in till staden. Åtminstone under 1600-talet kallades gatan i Raumo *Långgatan* och gatan i Nådendal *Storgatan*.

OFFENTLIGA BYGGNADERS NAMN

Utöver de kommunala rådhusen och de kyrkliga prästgårdarna och skolorna fanns det i våra medeltida städer ett flertal andra offentliga byggnader, såsom kyrkor, kloster, gillestugor, hospital och prebendehus, vilka alla hade egna katolska namn.

I Åbo fanns Vår frus och Sankt Henriks domkyrka, Helgeandskyrkan, Sankt Olofs dominikanerkloster, Tre Helga Konungars, Sankta Annas, Sankt Erasmus, Sankta Gertruds, Sankt Nikolaus och Sankta Ursulas gillestugor, Helgeandshusets ålderdomshem, Sankt Jörans hospital och därtill Åbo domkyrkas Tre Helga Konungars, Allhelgona, Sankta Annas och Sankt Andreas, Sankt Henriks och Sankt Eriks, Sankt Johannes, Sankta Karins, Sankt Laurentii, Vår frus, Sankt Bertils, Sankt Petri och Sankt Pauli, Helga Korsets, Helga Lekamens, Sankt Sigfrids och Sankt Jörans altares samt Sjalarnas altares prebendehus.

Från Viborg kan nämnas Vår frus och Sankt Olofs kyrka, Sankt Dominicus eller svartbrödernas och Sankt Franciscus eller gråbrödernas kloster, Helgeandsgillet, Sankta Maria Magdalenas hospital och Viborgs kyrkas Sankta Annas, Sankta Karins och Sankta Maria Magdalenas altares prebendehus.

I Borgå fanns Vår frus kyrka och en gillestuga med okänt namn, i Ulvsby Sankt Olofs kyrka och Sankta Gertruds gillestuga, i Raumo Helga Treenighetens kyrka och Helga Korsets franciskanerkloster och i Nådendal Heliga Birgittas nunnekloster.

Till de offentliga byggnaderna i Viborg hörde förutom de uppräknade kyrkliga institutionerna också den i slutet av 1400-talet uppförda stadsmuren med sina många portar och torn, av vilka de flesta fått sina namn bevarade till eftervärlden i stadsräkenskaper från 1540- och 1550-talen. Bland namnen på portar nämns *Håkonsporten*, *Karjaporten* 'Fäporten', *Katapporten*, *Munkeporten* och *Vattuporten*, bland namnen på torn *Håkonsportstornet*, *Karjaportsstornet*, *Lakamundstornet*, *Pampalatornet*, *Sankt Andreas torn*, *Rådstornet*, *Vattuportstornet* och *Winterstornet*.

NAMN PÅ PRIVATA GÅRDAR

Förutom de offentliga byggnaderna hade också de privatägda stadsgårdarna förr egna namn. De har bevarats ända till våra dagar åtminstone i Nådendal, där man ännu i den gamla stadsdelen finner gårdarnas namn skrivna över porten — i många fall namn som härstammar ända från medeltiden. I handlingar från medeltiden och 1500-talet anträffas sådana namn från alla finskspråkiga städer men inte från det svenskspråkiga Borgå. Namnen är genomgående finska också på alla andra håll utom i Åbo, där det dessutom funnits ett antal svenska namn på stadsgårdar.

De svenskspråkiga namn som anträffats i Åbo är följande: *Bagge*, *Blank*, *Brink*, *Brun*, *Brännare*, *Fadder*, *Fatebur*, *Fotgångare*, *Grip*, *Grå*, *Helsing*, *Hop*, *Hundfadder*, *Klen*, *Konst*, *Krus*, *Ljugare*, *Nylänning*, *Rensel*, *Riddare*, *Runsala*, *Skaffars*, *Skolman*, *Skåning*, *Släpsko*, *Stack*, *Stallbock*, *Stig*, *Storbjörn*, *Stut*, *Svart*, *Svin*, *Tridygn*, *Tysk*, *Töfsala* och *Ölänning*. Det är tydligt att huvuddelen av namnen återgår på forna husbönders binamn.

Av de finskspråkiga gårdsnamnen i Åbo är följande kända: *Alapää*, *Ankka*, *Arola*, *Avosuu*, *Finskilä*, *Fläski*, *Friisilä*, *Haikka*, *Hako*, *Hakola*, *Halla*, *Haloinen*, *Hanhaja*, *Haukku*, *Heinä*, *Helvetti*, *Hiljainen*, *Hirvi*, *Hollo*, *Holsti*, *Hoppu*, *Housu*, *Huittila*, *Humalainen*, *Huru*, *Hyvänmuorinpoika* (senare *Muorinpoika*), *Häme*, *Härkä*, *Härmälä*, *Iivari*, *Innamaa*, *Juuti*, *Jämpsä*, *Järvihaui*, *Kaija*, *Kalanliottaja*, *Kaljankaataja*, *Kalkkinen*, *Kamppari*, *Kamppi*, *Kanis*, *Kankainen*, *Kankare*, *Kankuri*, *Kantaja*, *Kantturi*, *Kappa*, *Kara*, *Karhu*, *Karjanpaimen*, *Karroi*, *Karsoi*, *Karva*, *Karvas*, *Karvatasku*, *Karvatti*, *Karviainen*, *Kaski*, *Katava* (= *kataja* 'en, juniperus'), *Kattelus*, *Katunpää*, *Kauhainen*, *Kaukoi*, *Keipi*, *Keisari*, *Kemppilä*, *Kervänen* (= *kärpänen* 'fluga'), *Ketara*, *Keturi*, *Kiiskinen*, *Kilttilä*, *Kivisauna*, *Kivisilta*, *Knaapi*, *Knuutila*, *Kohma*, *Kokkila*, *Kokko*, *Kokkola*, *Kolkka*, *Kontia*, *Koppa*, *Koppelikuono* (= *kytkykuono* 'klavnos'), *Koppelo*, *Korppolainen*, *Koukkari*, *Kouko*, *Koura*, *Kousa*, *Kouttula*, *Kraatari*, *Krankka*, *Kreivi*, *Krouvi*, *Kruoppila*, *Kryytimaa*, *Krööpilä*, *Kukka*, *Kukola*, *Kulhosilmä*, *Kulmala*, *Kuohari*, *Kuopus*, *Kurittu*, *Kurki*, *Kyröläinen*, *Känsä*, *Käpälä*, *Käyrä*, *Köppi* (= *keppi* 'käpp'), *Lampaanoska*, *Lastikainen*, *Laulaja*, *Lehtinen*, *Leipälä*, *Lempiläinen*, *Lemu*, *Lentäjä*, *Lepainen*, *Lietoinen*, *Liipoinen*, *Linna*, *Linnanpaltta*, *Lintula*, *Liukko*, *Lonki*, *Lähteenkorva*, *Marjavuori*, *Menki*, *Mesileipä*, *Metsämäki*, *Mulli*, *Munkki*, *Mustakulli*, *Muurainen*, *Mylläri*, *Möyroi* (= *mäyrä* 'grävling'), *Naatti*, *Nahkala*, *Nauvolainen*, *Nohti*, *Nunnala*, *Nuppa*, *Nurkka*, *Näppä*, *Ohrapä*, *Oravainen*, *Paanula*, *Pahajalka*, *Paharauta*, *Pakkainen*, *Paljaspää*, *Palo*, *Palsa*, *Palttu*, *Pappi*, *Papuhousu*, *Parma* (= *paarma* 'broms'), *Paroinen*, *Patarauta*, *Paturi*, *Peikko*, *Pelto*, *Pelttari*, *Pihkala*, *Piikkilä*, *Piimäinen*, *Piinokka*, *Pilpoila*, *Pirro*, *Pispala*, *Pitkäparta*, *Pohjalainen*, *Porsaanjalka*, *Porsas*, *Prinkkala*, *Pruukka*, *Pukka*, *Pukkila*, *Punasaapas*, *Punasaksa*, *Punkila*, *Puolikkoi*, *Puontila*, *Pursiainen*, *Puska*, *Puujalka*, *Puuvesi*, *Päivännouseva*, *Pässi*, *Rahkapää*, *Raisio*, *Rajakarhu*, *Rajalainen*, *Rakinpenikka*, *Ranta*, *Rauma*, *Ruotsi*, *Saunala*, *Savi*, *Seikkoi*, *Skinnari*, *Sonni*, *Sorminen*, *Spinkki*, *Stormila*, *Suikki*, *Suikkila*, *Sukka*, *Suolenkääntäjä*, *Susi*, *Suurpää*, *Sylttilä*, *Sysmälinen*, *Säämiskä*, *Takkila*, *Talpia*, *Tammelainen*, *Tammio*, *Tanskila*, *Tarhala*, *Tavastila*, *Tiirikka*, *Tikku*, *Tuiskula*, *Tunkio*, *Tyhjätasku*, *Tyhjätontti*, *Utupää*, *Valkiapää*, *Vanhalinna*, *Vasuri*, *Veräjänkorva*, *Viakka*, *Viiainen*, *Viiala*, *Viikari*, *Viisas*, *Vilu*, *Vuohenparta*, *Äijälä*, *Ämmälä* och *Öylättilä*.

Redan en snabb blick på de finska namnen visar att namngivningen i allmänhet grundat sig antingen på någon typisk egenskap hos gården eller på någonting med anknytning till dess forna ägare. På gårdens läge syftar bl.a. *Alapää* 'Nederändan', *Katunpää* 'Gatändan' och *Lähteenkorva* 'Intill källan', på byggnader *Kivisauna* 'Stenbastun' och *Tyhjätontti* 'Tomma tomten', på trädgård *Kryytimaa* 'Kryddlandet', på funktion *Krouvi* 'Krogen' och på ryktet *Helvetti* 'Helvetet' (kanske ett 'hus med röd lyktä?'). Om forna ägares nationalitet förtäljer åter *Friisilä*, *Juuti*, *Punasaksa* 'Rödtysk' och *Ruotsi*, om deras hemlandskap *Häme* 'Tavastland', om deras hemsocken *Jämpsä*, *Korppolainen* 'Korpobo', *Kyröläinen* 'Kyrobo' och *Lietolainen* 'Lundobo' m.fl. och om deras hemby bl.a. *Ankka* (jfr *Ankka* i *Lundo*) och *Innamaa* (*Innamo* i *Nagu*). På hemgården syftar *Hollo* (*Hollo* i *Nousis*), *Holsti* (*Holsti* i *Urjala*), *Härmälä* (*Härmälä* i *Masku*), *Kankainen* (*Kankas* i *Masku*), *Lehtinen* (*Lehtis* i *Mietois*), *Prinkkala* (*Brinkhall* i *Kakskerta*) och många fler. Släktnamn ingår i *Haloinen*, *Kiiskinen*, *Lastikainen* och *Oravainen* och förnamn i *Iivari*, *Knuutila* och *Tiirikka* 'Dirik', medan *Knaapi* 'Knape' innehåller en ståndsbeteckning och *Kankuri* 'Väware', *Kraatari* 'Skräddare', *Kuohari* 'Snöpare', *Mylläri* 'Mjöltnare' m.fl. innehåller yrkesbeteckningar. Det mest populära namngivningsmotivet erbjöd ägarnas binamn, vilka liksom i andra länder vanligen var uttryck för en flödande folkhumor. Namn av detta slag i medeltidens Åbo var t.ex. *Avosuu* 'Gaphals', *Hyvänmuorinpoika* 'Godmodersson', *Järvihaui* 'Insjögädda', *Kalanliottaja* 'Fiskurlakare', *Kaljankaataja* 'Spisölsskänkare', *Karvatasku* 'Ludenficka', *Lampaanoska* 'Fårsmuts', *Ohrapä* 'Kornhuvud', *Paljaspää* 'Flintskalle', *Papuhousu* 'Ärtbyxa', *Rakinpenikka* 'Hundracksvalp', *Suolenkääntäjä* 'Tarmvändare', *Tyhjätasku* 'Tomficka', *Utupää* 'Dimhuvud' och *Vuohenparta* 'Getskägg'.

Av liknande element har man under medeltiden bildat gårdsnamnen i Finlands övriga städer. Vi kan därför i det följande utan kommentarer taga del av de namn på stadsgårdar

i Viborg, Ulvsby, Raumo och Nådendal som det knappa urkundsmaterialet har bevarat till våra dagar.

De till namnet kända medeltida gårdarna i Viborg var *Gerdilä, Hallikkala, Haminala, Hepola, Hilsko, Hinnola, Hoijala, Kaivola, Kalliola, Kankaanpää, Kankuri, Katapää, Kauko, Kemppilä, Kiiskilä, Kokkola, Kontula, Kouru, Kultala, Kumila, Kynnäppä, Laaskola, Lankola, Luiskala, Maitula, Mullila, Multiala, Nokka, Olkinuora, Paikkala, Paju, Pakkala, Pamppala, Pelkola, Perikkälä, Pimppulainen, Pyssylä, Pönkkä, Roskala, Sankila, Tiipola, Toivola, Tuimala, Uotila och Vihkala*.

I Ulvsby torde följande binamn på borgare i staden ha företrätt de medeltida gårdsnamnen: *Kiusa, Lavilainen, Nurkka, Pappi och Ruski*.

Raumo uppvisade i början av nya tiden följande namn på stadsgårdar, vilka sannolikt till största delen härstammade från medeltiden: *Ammala, Anundila, Einvalla, Elsala, Essbjörni, Hakkari* (där Hakri Iiro hos Nortamo var hemma), *Harmaa, Haukka, Heikkala, Helsinki, Jussoila, Juusela, Järilä, Kainu, Kalli, Kaukela, Keijola, Kirvelä, Klupula, Konstari, Koppala, Kouhi, Käkälä, Lella, Lonkila, Lukkari, Luontila, Luwila, Lyydi, Maalari, Mestilä, Mäkkilä, Neula, Pahala, Pakila, Palkki, Paltsari, Patola, Pesämäki, Pinnula, Punkila, Puonti, Pusala, Päiväinen, Rautila, Renneri, Riikola, Ruonila, Saukko, Seppälä, Siuru, Suikkari, Sonkki, Sonnila, Sorkka, Sorvari, Sukka, Suutari, Taari, Talala, Tavasti, Tenkku, Teppola, Teräväinen, Tiula, Tornainen, Tyykilä, Vasikkala, Voijoila, Väikkilä, Välmilä och Vänni*.

I Nådendals lilla klosterstad slutligen hette de medeltida gårdarna *Allila, Forssi, Friisilä, Hasila, Haveri, Hiilola, Hirvo, Huittila, Kaukoi, Kirri, Kolloinen, Kylänperä, Lorkka, Lotila, Luukka, Lääkiäinen, Pentti, Raumalainen, Sakari, Saksa, Sillanpää, Sipilä, Tasainen, Tuisku, Vaski, Vilu och Väskilä*.

Flertalet av de ovan uppräknade namnen på medeltida stadsgårdar i Finland har under århundradenas lopp fallit i glömska. Men en del av dem har bevarats i vår kulturhistoria på så sätt, att någon av gårdarnas forna inbyggare har utmärkt sig och blivit känd för eftervärlden under ett namn där gårdsnamnet ingår som binamn. Jag nämner här bara Mikael Agricolas från Sylttylä i Åbo härstammande kollega Petrus Syltty (inte Silta, såsom kyrkohistorien anger), de från Jussoila i Raumo härstammande jesuitbröderna Johannes, Mikael, Laurentius och Josef Jussoila, de för sin omfattande handelsverksamhet kända värdinnorna Valborg Innamaa och Gertrud Karvatasku från Innamaa och Karvatasku i Åbo, kyrkobyggaren Anders Piimänen, husbonde på Piimänen i Åbo, och de från Kryytimaa, Mesileipä, Ohrapää och Pihkala i Åbo härstammande stamfäderna till släkterna Rydman, Melartopoeus, Arppe och Gummerus; namnen Rydman och Arppe är svenskfärgade varianter av Kryytimaa och Ohrapää, medan Melartopoeus och Gummerus utgör latinsk-grekiska översättningar (*mel* = *mesi* 'honung', *artos* = *leipä* 'bröd', *artopoios* = *leipuri* 'bagare', *gummi* = *pihka* 'harts').

Ätminstone en av gårdarna i medeltidens Åbo har fått sitt minne bevarat i ett finskt talesätt. Över hela landet känner man uttrycket att något som misslyckas går »påin Prinkkalaa» ('mot Brinckala'). Det är säkert att härleda från det medeltida borgargårdets exercis på Åbo torg. Torget gränsade i norr till ån med bron och kantades i öster av torgbodas, i söder av rådhuset och i väster av Prinkkala, som ägdes av herrarna till Brinckala i Kakskerta. Någon stackars borgare som vänt mot väster i stället för åt något annat håll har för sin felvändning säkert tillrutits »påin Prinkkalaa».

KÄLLOR:

Medeltidsurkunder om de behandlade städerna i *Reinh. Hausens* arbeten *Regstrum ecclesiae Aboensis* (Helsingfors 1890) och *Finlands medeltidsurkunder I—VIII* (Helsingfors 1910—1935). Städernas äldsta skattelängder i Finlands riksarkiv (från 1500-talet) och deras äldsta kartor i lantmäteristyrelsens arkiv (från 1600-talet).

Kristian Hald (Danmark), *Per Hovda* (Norge), *Ragnar Rosén* (Finland), *Harry Ståhl* (Sverige), *Gadenavne* (Kulturhistoriskt Lexikon för nordisk Medeltid V, København 1960).

Torsten Hartman, Borgå stads historia I (Borgå 1906).
Jalmari Jaakkola, Porin historia I (Pori 1958).
Aina Lähteenoja, Rauma vuoteen 1600 (Rauma 1946).
Aulis Oja, Maskun historia (Turku 1966) s. 146—154 (Naantalin luostari Karinkylässä).
Aulis Oja, Naantalin asemakaava 1640-luvulla (Historiallinen Aikakauskirja 1944).
J. W. Ruuth, Viipurin kaupungin historia I (Viipuri 1931).
J. W. Ruuth, Åbo stads historia under medeltiden och 1500-talet I (Helsingfors 1909).

Medeltida namn inom nuvarande Helsingfors

En redogörelse för Helsingforsområdets medeltida namnbestånd börjar lämpligast med huvudstadens namn **Helsingfors**, fi. **Helsinki**. Båda namnformerna har nämligen ett direkt samband med sockennamnet *Helsing*, som uppträder i urkunderna redan 1351 och är det tidigast antecknade namnet inom området. Bara ett knappt århundrade senare, år 1417, omnämnes första gången också byn *Forsby*, vilken fått sitt namn av den fors vid utloppet av Vanda å (se äv. detta namn) som också senare aktualiserades, när namnet *Helsingfors* bildades. Hur själva namnbildningen i detalj gick till är emellertid svårt att med säkerhet avgöra. Flera omständigheter tyder i varje fall på att något färdigbildat sammansatt namn *Helsingfors* inte existerat i mitten på 1500-talet. För det första hade platsen invid forsen redan före stadens grundläggning namnet *Forsby* och något nytt namn var strängt taget inte nödvändigt, och för det andra uppvisar namnet Helsingfors, när det trots allt börjar uppträda 1548, den egenheten att namnlederna vanligen särskrivs — bl.a. *Helszinge forsz*, *helsingo forss*, *helssingo Fors* —, vilket sannolikt måste tolkas dels så att namnet inte ännu vid denna tid uttalats som en sammansättning, dels så att senare leden *fors* fogats direkt till socken- eller ånamnet *Helsingå* (se nedan)¹⁾. Märkligt är också att staden i genuin nyländsk dialekt har gått och i den äldsta generationens språk alltjämt går under namnet *Helsing*, något som tyder på att namnformen *Helsingfors* är en nybildning, som inte slagit igenom i dialekterna. Att forsen till skillnad från det redan existerande *Forsby* kommit att poängteras just vid tiden för stadens grundläggning kan till en del sammanhållas med att Helsingfors ladugårds huvudbyggnader åren 1550—51 uppfördes på den långsträckt holmen i själva Gammelstadsforsen och att man där också hade börjat bygga en egentlig borg till försvar för den nya staden.

Den finska namnformen *Helsinki* utgår antingen från den tidigare nämnda svenska dialektformen *Helsing* eller från den normaliserade formen *Helsing*.

En fråga som mycket diskuterats är vad det för stadsnamnet så centrala sockennamnet *Helsing* egentligen betyder. Att namnet ursprungligen är ett ånamn har alla forskare varit eniga om; det skrives 1351 *Heelsingaa* och *Helsinga*, 1362 *Heelsingha*, och liknande former slutande på *-aa* eller *-a* förekommer under hela 1400-talet, men 1428 uppträder också *Helsingo* och 1498 *Helsingå*, vilket visar att sista leden i namnet är substantivet *å* 'rinnande vatten'.

Om innebörden av namnets förra led *Helsing-* har åsikterna däremot gått starkt isär.

¹⁾ De behandlade namnens äldre skrivformer är — om ingenting annat nämnes — tagna ur Greta Hausens samling *Nylands ortnamn*. Deras former och förekomst till år 1600. *Helsingfors* 1920—24. Helsingforsregionens svenska by- och sockennamn har författaren behandlat mera ingående i verket *Studier över östnyländska ortnamn*. Borgå 1956.

Grundordet är substantivet *hälsing*, men det har av olika forskare getts olika betydelser. Allmänt omfattad är uppfattningen att ordet är en avledning av ordet *hals* i den terrängbetecknande betydelsen 'smalt ställe (vanligen land) mellan två vatten' och att det betytt 'person som bor på el. vid en hals'. Med denna betydelse ingår ordet enligt allmänt vedertagen åsikt i bl.a. landskapsnamnet *Hälsingland* och stadsnamnet *Hälsingborg* i Sverige och i stadsnamnet *Helsingör* och ett namn *Helsing* i Danmark. Om ordet skulle ingå med samma betydelse i sockennamnet *Helsing*, borde man kunna peka på någon för det gamla *Helsing* typisk och central halsformation, och en sådan finnes verkligen, nämligen mellan Tölövikens västra strand och Edesviken. Men detta smala ställe (*Hesperiatagatans* sträckning) har bevisligen betecknats med ordet *ed*, som alltså ingår i namnet *Edesviken* och som betytt 'smalt ställe (land) över vilket man färdats från ett vatten till ett annat, ofta genom att dra farkosterna över land'. Då några andra betydande halsliknande landterrängar inte har kunnat påvisas, har man också tänkt sig den möjligheten att *hals* kunnat beteckna 'smal sträckning, i synnerhet det smalaste stället av ett vattendrag' och att ordet avsett sockens läge vid Finska vikens smalaste del (Ralf Saxén, *Vad våra ortnamn lära oss* s. 6) eller 'förträngning av ett vattendrag', bl.a. i fråga om »den bekanta forsen i Vanda å i Forsby» (T. E. Karsten, *Det svenska Finland* II:1 s. 60). Trots att denna betydelse 'vattenhals' inte påträffats i äldre svenska eller i våra dialekter, är det principiellt möjligt att en sådan betydelse förekommit tidigare, och danska forskare räknar i själva verket med en sådan innebörd. I fråga om ett smalare ställe i en å, där det samtidigt bildas en kraftig for, förefaller det dock omotiverat att i första hand räkna med halsbegreppet, eftersom erfarenheten tvärtom visar att forsbegreppet i sådana fall träder i förgrunden. Byn vid forsen i Vanda å heter därför följdriktigt *Forsby* och inte som man annars skulle vänta sig **Halsby*. Karstens tolkningsförslag måste därför förfalla, liksom för övrigt också Saxéns förklaring, eftersom *Helsing* sn inte kan sägas ligga vid Finska vikens smalaste del.

Till svårigheten att finna en godtagbar hals-formation sällar sig en rent språkhistorisk omständighet, som starkt talar emot att det ord *hälsing* som ingår i sockennamnet har bildats här i Finland. Det s. k. i-omljudet, som har förvandlat *a* i ett ursprungligt *halsing* till *ä* i ordet *hälsing*, har varit verksamt allra senast till omkr. 950 e. Kr., och detta skulle förutsätta att svenskar varit bosatta i Nyland redan vid denna tidiga tidpunkt, något som av arkeologiska och en del andra orsaker inte är troligt. Det sannolikaste är därför att det ord *hälsing*, vartill sockennamnet otvivelaktigt är bildat, varit ett i språket redan sedan länge färdigbildat ord.

Håller man sig till de betydelser som verkligen har påvisats hos ordet *hälsing*, kan bara följande två betydelser komma i fråga: 'ung ejderhane (*Somateria mollissima*)' och 'person från Hälsingland'. Den förra betydelsen är känd bl. a. från Nyland, Åboland, Åland och Stockholms skärgård, men en motsvarande betydelse har också förekommit i fornvästnordiskan, och denna betydelse lägger bl. a. A. O. Freudenthal till grund för sin tolkning av sockennamnet *Helsing* (Om svenska ortnamn i Nyland s. 6). När det gäller namn av typen *Helsinggrundet*, *Helsinggrynnan* och t.o.m. *Helsingholmen* i yttre havsbandet — tillhållet för den ruggande ejderhanen — är det motiverat att räkna med en sådan innebörd hos förleden *Helsing-*, men detta kan inte komma i fråga beträffande ett ånamn *Helsingå*. Det mesta av det som hittills sagts talar alltså för att vi har att göra med den andra betydelsen, nämligen 'person från Hälsingland'.

Det finns bl. a. inom Nyland en grupp s. k. särnamn eller kolonisationsnamn, som är bildade till beteckningar för inbyggare inom vissa landskap och bygder i Sverige och som allmänt anses bära vittne om kolonisternas hemort. Vi har ett *Gästerby* i Sibbo (Gästrikland), ett *Dalkarlby* i Snappertuna (Dalarna) och inte mindre än tre *Tjusterby*, i Pernå, Borgå och Sjundeå (Tjusts härad i norra Småland), vartill kommer ett *Helsingby* i Pernå (Hälsingland). Enligt flera forskare — bl. a. O. F. Hultman (*Finsk Tidskrift* 1920 s. 431) och Gunvor Kerkkonen (*Kalender* utgiven av Svenska Folkskolans Vänner 1945 s. 17) — bör i överensstämmelse med de anförda namnen också *Helsingå* kunna innehålla en inbyggarbeteckning. Mot ett sådant antagande framförde emellertid T. E. Karsten 1932 den tungt vägande anmärk-

ningen att »svenska ånamn i Finland i intet enda säkert fall bildats på personnamn» (Germanska namnstudier tillägnade Evald Lidén s. 251), och uttalandet har så småningom kommit att uppfattas så, att ånamn över huvud taget inte kunnat bildas till personnamn. Man har emellertid förbisett ett nordiskt område, där det förekommer talrika ånamn bildade inte bara till rena personnamn utan också till personbinamn och detta område är Island. Då man vet, att Island och det nyländska kustlandet är kolonisationsområden och att båda områdena före kolonisationen praktiskt taget saknade fast bosättning, är det inte att förvåna sig över att namnbeståndet inom dessa områden utformats på liknande sätt. På ingetdera hålllet fanns ett färdigt utbildat eller för kolonisterna bekant naturnamnbestånd, utan dessa var tvungna att till en början orientera sig i förhållande till varandra genom att benämna t. ex. åmynningarna efter den person som hade slagit sig ner där och som kanske var ett slags ledare för en större grupp, och på så sätt kom personnamnen att fästas också vid namn på åar. Med denna utgångspunkt kan man f. ö. på ett naturligt sätt förklara inte bara *Helsingå* utan också — vilket är av stor betydelse i detta sammanhang — fyra andra nyländska ånamn, som forskarna till följd av Karstens axiomatiska uttalande har haft svårt att komma till rätta med: *Ingå*, *Sjundeå*, *Sibbo* och *Svartså* (märk s:et), som innehåller personnamnen *Inge*, *Sjunde*, *Sibbe* och *Svart* (se närmare Åke Granlund, Studier över östnyländska ortnamn).

Ortnamnsvetenskapens resultat är sålunda samstämmiga med den tradition som gör gällande att Helsinga befolkats av invandrare från Hälsingland. Denna tradition kommer till uttryck bl. a. i ett brev av den 2 oktober 1639, där svenska regeringen angående flyttningen av staden Helsingfors till Sörnäs udde meddelar Per Brahe i Finland följande: »Hvadh ellieth nampnet för be:te Stadh vedkommer, hafve Wij fuller ståt om och Utj betänckiande af åtskillige; Män i anseende att Södernäs Udd, der denne Staden skall byggias, intet långt ifrån Hellssingforss är belägen, det nampnet ock är en påminnelsse aff våre Förfäder Säggerijke Wappn, och Utur Hellssingelandh dit först förde Colonier; Så hafve Wij fördenskuldh funnet godt, honom Hellssingeforss att kalla. . .» (Tigerstedt Handlingar s. 340 ff).

Baggböle, fi. Pakila. — Namnet uppträder första gången i ett dombrev från år 1417 i samband med uppräknandet av de tolv nämndemännen bland vilka förekommer en *Magnus i Byggiabola*. Bynamnets form Byggiabola är en uppenbar felskrivning, vilket framgår bl. a. av de under 1500-talet mycket regelbundet återkommande skrivningarna Baggböle 1527, Bagbölle 1540, Baggebölby 1543, Baggböle 1558, Bagböl 1569. Bland ett hundratal skrivningar avviker bara två från huvudtypen, nämligen Baackböl 1556 och Bagböldh 1581.

Förre leden i namnet är ordet *bagge*, som i de nordiska språken och dialekterna har den allmänna betydelsen 'något tjockt och klumpigt' och som därför lämpat sig väl som beteckning för klumpiga djur såsom gumsen (i detta fall dock först fr. o. m. 1600-talet), men i äldre tid också för personer. Att vi i fråga om Baggböle har att göra med ett personbinamn visas tydligt av att när byn 1443 är aktuell i samband med ett Revalsarv, gäller detta bönderna *Magnus Bagge* och *Jon Magnusson Bagge*. År 1491 omnämnes dessutom en *Olof Bagge* som nämndeman i Helsinga (Gunvor Kerkkonen, Helsinga medeltid s. 43, Helsinga sockens historia I).

Den finska namnformen, som bygger på finskt uttal av grundordet i det svenska namnet, har kommit i bruk i början av 1900-talet. Tidigast uppträdde en form Pakinkylä, och först senare Pakila, som fastslogs som officiell finsk form 1946.

Blåbärslandet, fi. Mustikkamaa. — Namnet skrives Blåbärs holmen 1639, Blåbergs Landet 1739, Blåbärs Landet 1777.

Förre leden i namnet uppträder första gången i ett tidigare namn på nuvarande Silverundet mellan Blåbärslandet och nuvarande Brändö: 1575 skrivet Blåbers sund, 1581 Blåböresund, 1582 Blåbersundh. Då ett namn Blåbärssund (av bärnamnet 'blåbär') — såsom Ivar Westman riktigt påpekar (Nyländska önamn I s. 73) — inte ger någon rimlig reell innebörd, måste sundnamnet ha uppstått genom en stympling av önamnet, som enligt Westman varit antingen *Elåbärslandet* eller *Blåberglandet*. I det förra fallet skulle namngivningsgrunden

vara förekomsten av blåbär, vartill dock måste sägas att barnamn (med undantag av smultron) spelar en mycket blygsam roll i det nyländska önamnsbeståndet, i det senare fallet skulle bergens färg ha framkallat namnet. Westman ger den senare förklaringen företräde.

Den nuvarande finska namnformen fastställdes 1928. Som officiell finsk form hade därinnan 1909 fastställts formen *Sinivuoreenmaa*.

Bocksbacka, fi. **Pukinmäki**, — Skriver bl.a. Bockbacka 1435 (Gunvor Kerkkonen, Helsinges socken s. 43), Boockbacka 1556, Bockbacka 1560, Buxbacka 1568, Båxbacka 1577, Bockbacka 1578.

Förra leden är ordet *bock* använt som personbinamn. Bynamnet bör sammanhållas med den Per Larenson *Bok* som år 1511 uppträder inför rätten i Helsinges i samband med ett Revalsarv. *Petter Bocker* nämnes dessutom 1528 i Revalsborgaren Helmer Fickes skuldböcker (Gunvor Kerkkonen a. a. ss. 43, 69, 151). Jfr äv. bynamnet *Box* i Sibbo.

Översättningsnamnet Pukinmäki kom i bruk i början av 1900-talet och fastställdes 1925 som officiell finsk form för såväl järnväghållplatsen Bockbacka som själva samhället.

Botby, fi. **Vartiokylä**. — Av äldre skrivformer bär anföras Boteby 1543, 1544, Böteby 1544, Botby, Botheby 1551, Bååteby 1566, Boutteby 1570. Skrivningarna med *o* överväger, medan formerna med *ö*, *å* och *ou* är sporadiska.

Om man frånser ett försök att härleda namnet från lapskan (H. Reinholm, Finska Fornminnesföreningens Tidskrift 6 s. 14), kan tre tidigare gjorda förslag till tolkning av förleden anföras: 1. mansnamnet *Bote* (A. O. Freudenthal, Nyländska mans- och kvinnonamn s. 11), 2. ett icke tidigare påträffat ord *bote*, som skulle vara en biform till ordet *böte* med betydelsen 'vårdkase' (V. Voionmaa, Historiallinen Arkisto 34:2 s. 9, T. E. Karsten, Folkmålsstudier 6 s. 5, Namn och Bygd 1940 s. 56—59), 3. en ortnamnsstam *bot* med betydelsen 'vik' och motsvarande tyskans *Bucht* (H. Pipping, Finländska ortnamn s. 91). Av dessa förslag är det det andra som olyckligtvis har lagts till grund för den finska översättningsformen *Vartiokylä*, varför det är på sin plats med ett par kommentarer.

Anhängarna av teorin om att det vid sidan av ordet *böte* 'vårdkase' har funnits ett ord *bote*, åberopar de växlande skrivningarna med *o* och *ö*, men på dessa kan ingenting byggas. Som man kan se av de äldsta skrivformerna, förekommer det också skrivningar med *å* och *ou*, och de fyra skrivsätten tyder bara på att man haft svårt att återge det ljud som förekommit i förleden *Bot-*. I själva verket återspeglar de växlande skrivningarna ingenting annat än uttalet av ett långt *o*-ljud, som i Nyland närmast har haft karaktären av en diftong *ou*. Det är därför inte heller någon tillfällighet att namnet t. ex. på Botbys grannby Nordsjö under 1500-talet likaså skrivs Noorsö, Nöörsö, Nåärsö och Noursö. Stort bevisvärde har man också tillmätt det faktum att det inom Botby förekommit ett namn *Botbergstorp*, som skulle hänvisa på en f. d. torplägenhet vid det forna »vårdkasberget». Något berg *Botberg* har med största säkerhet aldrig förekommit inom Botby. Torpnamnet är bildat till torparens, i detta fall rotesoldatens namn. Generalmönsterrullan för Nylands infanteriregemente upptar nämligen år 1767 inom Helsinges kompani rotesoldat n:r 97 *Johan Botberg*, som har fått sitt namn enligt de principer som var rådande under indelningsverkets tid: rotesoldatens tillnamn bildades till första leden i namnet på den by som var soldatens hemby. Som jämförelse kan nämnas att dragonen n:r 91 i Nordsjö 1720 bär namnet *Hindrik Rassberg*, som bildats till det nuvarande Rastböle, och att dragonen n:r 47 i Munksnäs heter *Jacob Munckberg*, sold. n:r 60 i Västersundom *Isak Wästerberg* och sold. n:r 74 i Nackskog *Johan Nacksberg*. Det förtjänar slutligen nämnas att Johan Botberg efterträddes av *Eric Botvik*. Teorin om att namnet *Botby* skulle ha att göra med ett *böte* eller vårdkasberg är av allt att döma förfelad.

Förslaget om *bot* 'vik' som första led kan väl inte utan vidare avvisas som oriktigt, även om man hittills inte i Finland påträffat namn som med säkerhet innehåller detta ord. Men härtill kommer att ordet *bot* synbarligen inte har kunnat åsyfta den egentliga nuvarande Botbyviken, eftersom denna under medeltiden utgjorde en del av det forna sundet mellan Nordsjö och fastlandet.

Om man håller sig till sådana grundord som faktiskt har kunnat påvisas i våra ortnamn, framstår det första förslaget som det mest sannolika. Redan inom Nyland förekommer ett halvt dussin hemmansnamn *Botas*, som alla innehåller mansnamnet *Bote*.

Som finsk namnform brukades i början av 1900-talet Puotinkylä eller Puodinkylä, men 1946 fastställdes Vartiokylä som officiell finsk form.

***Brakvik.** — Numera försvunnen by, vars ungefärliga läge kan bestämmas med hjälp av kartor från 1754 och 1764, där ett till Vik hörande *Brakviks torp* finnes utsatt vid en vik av Gammelstadsfjärden invid rån mot Hertonäs. Äldre skrivformer: Brockvick 1555, Brackvik 1556, Braghevick, Brackwijk 1558 etc.

Namnets förra led är ordet *vrak* 'fartyg el. gods som driver omkring på vattnet; vrak, avskrap'. Ordet uppträder i dialekten under formen *brak* och betecknar allmänt 'på vattnet flytande gammal säv eller vass; strandvräkt vass' och har säkerligen väl beskrivit den uppgrundade vik vid vilken byn har legat.

Bredvik, fi. Laajalahti. — Den breda viken väster om Munksnäs har gett namn åt den forna byn Bredvik i Esbo, som under åren 1540—1600 uppträder under sådana namnformer som Bredwijkby, Bredwijck, Breduik, Bredeuik etc. Skrivningarna Breiduik och Breidwijk 1598 återspeglar det dialektala uttalet. Det finska översättningsnamnet kom i bruk i början av 1900-talet.

Brändö, fi. Kulosaari. — Som namn på den nuvarande stadsdelen är **Brändö** inte äldre än från 1808. Ännu på 1700-talet hette ön **Stuguön** eller **Stugulandet** efter ett där beläget fiskartorp, och det nuvarande namnet synes vara överfört från den halvö på fastlandssidan, varpå Brändö gård ligger och som tidigare varit en särskild ö, det egentliga Brändö. Namnet skrives Brendö 1543, Brendö 1544, Brändö 1547 etc. och torde innehålla participformen *bränd* av verbet *bränna*. I fråga om önamnets betydelse kan man hänvisa till de österb. dialektorden *brändland* 'svedjeland; land, skogsmark eller holme, där skogseld härjat' och *brändskog* 'skog som härjats av skogseld' (Ivar Westman, Nyländska önamn I s. 85 och där anförd litteratur).

Den finska namnformen Kulosaari blev allmän på 1910-talet och fastställdes som officiell finsk form 1925.

Busholmen, fi. Jätkäsaari. — Skrives Busholmen 1696, Busholm 1750, Buus Holmen 1777.

Trots att namnet uppträder rätt sent i urkunderna, är det mer än troligt att det går tillbaka till medeltiden. De nyländska namnen med förleden *Bus-* har tidigare behandlats av Ivar Westman (Nyländska önamn I s. 87—88), som synes vara benägen att räkna med två tolkningar. *Busholmen*, som dessutom förekommer i Våtskär, Pernå, och i Vahterpää, Strömfors, skulle sålunda innehålla ett fornsvenskt ord *bo, bu* 'boskap', medan *Busö*, känt även från Kardrag i Borgå, från Sibbo (möjligen nuvarande Norrkullalandet), Ekenäs (Busö och Hästö-Busö) och Hitis, skulle vara bildat till ett fornsvenskt *buza* 'handelskepp; ett slags stora breda fartyg'. Principiellt förefaller det riktigast att tolka båda namnen på samma sätt. Härvid bör företräde utan vidare ges åt den senare förklaringen, enligt vilken *Bus-* namnen betecknar gamla hamnplatser (Åke Granlund, Namn och Bygd 1962 s. 140).

Den finska namnformen var föreslagen redan 1908, men som officiell finsk motsvarighet fastställdes 1909 Busholma och först 1928 Jätkäsaari. Detta namn bygger på den oriktiga föreställningen att *bus* är identiskt med *buse* 'hamnbase'.

Båtsvik, fi. Laivalahti, i Hertonäs. — Namnet skrives Boxsuik 1553, Båsuic 1556, Booswick, Booswijk 1558, Botzuick 1565, Båtzwijck 1571, Boosswijch 1579, varefter fram till 1500-talets slut former med och utan *t* växlar med varandra. År 1670 Båsswich och 1692 Båswik.

Viknamnet uppfattas i våra dagar spontant såsom bildat till ordet *båt*, men därvid förbiser man det faktum att i namnet ingår ett *s*, som inte påträffas i den på flera håll inom

Nyland förekommande båthamnsbeteckningen *Båtviken*. Det sannolikaste är att namnets ursprungsform har varit *Båsvik*, vari man senare infört ett *t* för att ge namnet en »rimlig» innebörd. Namnets förra led är säkerligen ordet *bås* i någon av följande två betydelser: 1. 'avbalkning i fähus', 2. 'fälla för fångande av björn, varg, räv, lo', en betydelse som ordet *bås* har bl. a. i Helsingelagens uttryck »gör basae i scoghi». I det förra fallet är namnet ett s. k. likhetsnamn, d.v.s. viken har jämförts med ett *bås* i fähus och en sådan jämförelse har varit fullt motiverad i fråga om denna hackformigt inskjutande vik med sina höga, lodräta klippstränder; *Båsen* (*Båsarna*) är f. ö. på Sveriges klippiga västkust ett vanligt namn på vikar, klyftor och fördjupningar i terrängen. Betydelsen 'djurfälla' kan dock ej helt uteslutas. På platser där man visste att större djur hade sina stråk — i skärgården ofta mellan fastlandet och större öar — var det i äldre tider vanligt att gillra upp fällor, och i det fall att dessa var permanenta kunde de ge namn åt själva platsen. Namn av denna typ är sannolikt bl. a. bynamnet *Spjutsund*, som förekommer både i Sibbo och i Pyttis. I båda fallen torde förra leden vara ordet *spjut* i betydelsen 'självskjutande spjut för jakt på större djur, självskott'. Snarast mot denna bakgrund kan man se ett namn *Björnbåset* i Oravais, Österbotten, och ett *Björna boss Äng* i Kankböle i Mörskom. I övriga fall är betydelsen svår att bestämma. Från Nyland kan nämnas vikenamnet *Båset* i Sondarö, Pernå, ågonnamnet *Båsen* i Västankvarn, Ingå, bynamnet *Båsa* i Snappertuna, *Båsberget* i Tavastby, Pernå och *Båskärr* i Borgby, Sibbo.

Den finska namnformen har tagits i bruk på 1950-talet.

Degerö, fi. Laajasalo. — Av tidigare skrivformer kan anföras Degerööby 1543, Deger öö 1545, Degerby 1546, Digeröö 1547, Degrö 1556, Daegraeöö 1558, Dägreöö 1566, Degriö 1577 o.l. Flera former tyder på att önamnet under senare delen av 1500-talet uttalats *Degre* el. *Degri*, varitill man i skrift lagt ett *ö*. Förra leden är det i nyländska ortnamn mycket vanliga adjektivet *diger* 'fyllig, tjock' och 'stor (om utsträckning)'. Jfr uttrycket *diger lunta* och ordet *digerdöden*.

Det finska översättningsnamnet fastställdes som officiellt finskt namn för byn 1946 och för stadsdelen 1959.

Dickursby, fi. Tikkurila. — I en originalurkund från 1501 skrives namnet *Dikursby*, varefter det förekommer skrivningar sådana som *Dicvrsby* 1543, *Dekursby*, *Dickursby* 1544, *Dekorsby* 1545 o.s.v. Namnets förra led är det fornsvenska ordet *deker* 'däcker, tiotal av skinn el. pergament', vilket också lånats in i finskan under formen *tikkuri*. Det finns teoretiskt sett tre möjligheter att förklara ordets uppträdande som förled i ett ortnamn: 1. att platsen primärt haft direkt med räkning eller förpackning av hudar el. dyl. att göra, 2. att förleden syftar på persedlar som erlagts som köpesumma eller i arrende för ett visst område eller 3. att förleden är ett personbinamn. Förledens *s*-form talar starkt för den sistnämnda möjligheten. Anledningen till att en person kallats för *Dikur* är naturligtvis svår att spåra, men den möjligheten finns att han haft något med skinn och hudar att göra (Gunvor Kerkkonen, Helsinges medeltid s. 44, 152, Helsinges sockens historia I).

Den finska namnformen kom i bruk i slutet av 1800-talet.

Domarby, fi. Tuomarila. — Namnet uppträder redan 1417 genom omnämnandet av en nämndeman *Jonis i Domarby*. Avvikelserna från nuvarande skrivsätt är få: *Domarreby* 1546, *Domarsby* 1556, *Dommerby* 1570.

Förra leden är yrkesbeteckningen *domare*, vars bärare genom sin sociala ställning kommit att bli namngivningsgrund. Samma personbeteckning ingår — säkerligen med något olika betydelser — i flera andra nyländska by- och gårdnamn, bl. a. i ett hemmansnamn *Domars* i Botby. (Gunvor Kerkkonen, Helsinges medeltid ss. 42, 45—47, 148, 152 Helsinges sockens historia I).

Det finska översättningsnamnet kom i bruk i början av 1900-talet och fastställdes 1959 som officiellt finskt namn på stadsdelen. Ibland har även använts formen *Tuomarila*.

Drumsö, fi. Lauttasaari. — Namnet skrives bl.a. Drommensö 1540, Drommensby 1543, Dromansö 1556, Dromssö 1556, som sedan blir den förhärskande formen.

Förra leden har tidigast — dock på ohållbara grunder — sammanställts med ett ord *dromundr* med betydelsen 'ett större fartyg' (A. O. Freudenthal, Om svenska ortnamn i Nyland s. 18). Alla som senare behandlat namnet, är ense om att i önamnet ingår bestämd form i genitiv av ett personbinamn *Drumber*, som närmast betecknat 'tjock och klumpig person'. Personbinamnet är känt bl.a. från Åland genom nämndemannen *Björn Drumbr* 1418 och ingår också i bynamnet *Drombom* i Liljendal. Önamnets ursprungliga betydelse har alltså varit 'ön som ägs eller bebos av Drummen' (Ralf Saxén, Finska Fornminnesföreningens Tidskrift 21:3 s. 20; Hugo Pipping, Historisk Tidskrift för Finland 1919 s. 20; Ivar Westman, Nyländska önamn I s. 100).

Det finska namnet, som har samband med öns tidigare färjförbindelse med staden, fastställdes 1919.

Fastböle, fi. Kuninkaala. — Skrives Fasteböleby 1543, Ffastebölleby 1544, Fastebölet 1545, Fastebölle 1546 o. likn. former under 1500-talet. Fastböle dock redan 1556.

Förra leden är fornsv. mansnamnet *Faste*, som ursprungligen är en kortnamnsform till sammansatta personnamn med förleden *Fast-* (ex. Fastulv) eller efterleden *-fast* (ex. Sighfast). För jämförelse kan hänvisas till ett vittne *Faste Magnusson* 1447 i Ingå och en *Paedar Fastolfson* 1421 i Pernå. *Fastböle* förekommer även som namn på en äng i Gebbelby, Snapper-tuna. — Om *Fastholmens* eventuella samband med *Fastböle* se under *Staffansby*.

Det finska namnet på Fastböle järnväghållplats var 1926—54 Puistola. Hållplatsens namn har därefter varit Puistola—Parkstad. Som finskt namn på Fastböle by fastslogs 1957 Kuninkaala efter ett gammalt hemman Konungs i byn.

Finnvik. — På en under åren 1770—90 utarbetad karta påträffas invid södra stranden av Degerö ett namn *Finnvik*, som är märkligt såtillvida att det på kartan betecknar innersta delen av en vik (senare även benämnd Finnviksträsket), medan den yttre delen, mynningen, bär namnet *Lappvik* (Gunvor Kerkkonen, Finsk tidskrift 1957 s. 111 ff.). Namn innehållande folkslagsbeteckningen *finne* har visserligen kunnat bildas praktiskt taget ända fram till vår egen tid, men detta namns uppträdande tillsammans med Lappvik talar för att det bör hänföras till de medeltida namnen.

En dubbelbeteckning av identiska orter med namn, vilkas förleder består av *Finn-* och *Lapp-* har kunnat påvisas också på andra håll i Nyland. Sålunda har Rolf Pipping framhållit namnväxlingen *Palmfins* — *Lappans* för Palmgård i Sjundeå, medan Eric Anthoni har gjort en liknande sammanställning av *Finnbolet* och *Lappböle* i Kyrkslätt (Historisk tidskrift för Finland 1945 s. 144). Dubbelbeteckningar av detta slag har man i allmänhet velat förklara med att ordet *lapp*, såsom det bevisligen skett på vissa håll, har brukats i en betydelse 'person som lever på lappars vis, finskspråkig person, finne' och att de svenska nybyggarna i kustlandet sannolikt inte gjort någon större skillnad mellan inlandets finnar och finstalande lappar (T. I. Itkonen, Lapin verotus ja kauppa ennen vanhaan s. 15, Väinö Voionmaa, Uudenmaan lappalaiset s. 89). Denna förklaring kan vara riktig i fråga om dubbelbeteckningarna, men enligt flera forskares uttalanden finns det inget hinder för antagandet att svenskarna även kommit i kontakt med egentliga lappar och att en del namn på *Lapp-* kan vara s.k. äkta lappnamn. Ett sådant namn är möjligen *Lappviken* i västra delen av Helsingfors. Se äv. *Tavastholmen*. (Jfr äv. Helmer Tegengren, En utdöd lappkultur s. 243, 265 och Gunvor Kerkkonen a.a., där en djupare liggande orsak till förväxling av lappar och finnar behandlas).

***Grannböle.** — Numera försvunnet namn på en by, som uppgått i Tomtbacka — Nackböle. Bynamnet återfinnes ännu 1691 i åkernamnet *Granbols ödes åker* eller *Granbölz åkeren*. År 1770 upptas bland samfällighetens torpare även *Torparen uti Granböle* och i ett delningsinstrument 1792 omtalas, att bl.a. *Lindo och Granböle Torpen* kom under Nackböle. På den

karta, som åtföljer instrumentet, är Granböle torp upptaget strax väster om Nackböles tomt.

Namnet skrivs tidigast Granneböll 1544, Granne bölett 1545, Granböle 1552 etc. Förra leden är ordet *granne*, som här väl snarast har använts i sin egentliga betydelse 'bredvid boende person, inbyggare på samma ställe'. Senare leden är ordet *böle*, som är bildat till ordet *bol* (jfr prästbol) och som liksom detta ursprungligen betecknar 'boning, bostad, gård'.

Gumtäkt, fi. **Kumpula**. — Skrivs Gumtecht 1460, Gumtächt 1481, Gomtectby 1540, Gomtect 1545 etc. Namnets senare led är ordet *täkt* 'intaga, nyodling, röjning' eller samma ord som ingår i sammansättningarna *grustäkt*, *lertäkt* o.l. Jfr dessutom sådana nyländska bynamn som *Täktom* i Bromarv och *Täkter* i Ingå (Carl-Eric Thors, Studier i nordisk filologi 42:2 s. 25). Förra leden är en kortnamnsform *Gumme*, som bildats till mansnamnet *Gudhmund* (jfr Frille till Fridolf) och som uppträder bl.a. i bynamnet *Gumböle* i Sibbo.

Den finska formen av det svenska namnet fastställdes 1928. Därförinnan hade sedan 1909 formen Gumtähti varit i bruk.

***Heikby**. — I räkenskaperna för Helsing upptas mellan Munksnäs och Tali byar fr.o.m. 1540 en by, vars namn vanligen skrivs Heijkeby, Heickeby och Heicheby och ännu 1670 Heickby. Byns ungefärliga läge kan bestämmas med hjälp av ett par namn, som innehåller bynamnet och som finns upptagna på en karta över Munksnäs av år 1681: *Heijckby åcker* med *Heijckby Stoor Engen* invid Tali rå och *Heickby holma*, benämning på en numera upplandad holme tätt invid rån mot Tali. På en karta av år 1732 har det sistnämnda namnet utbytts mot *Häitbakudden*, vilket visar att det gamla bynamnet vid denna tid ersatts med en form Heitbacka, som språkhistoriskt sett är en regelrätt utveckling av ett *Heikbacka*. År 1838 påträffas namnen *Hetbacken* och *Hetbacka bergen* inom ett område som närmast motsvarar västliga delen av Munkshöjden.

Förra leden i namnet är personnamnet *Heike* el. *Heikki*.

Hertonäs, fi. **Herttoniemi**. — Skrivs tidigast Hertones 1548, Hiertenäs, Hiertnäs, Här-tugenäs 1555, Hertugnäs 1556, varefter växlande former på Hertog-, Hert(t)o- och Härto(g)-.

Förra leden är ett fornsvenskt ord *hertoghe* 'härförare; hertig', som ett tiotal gånger uppträder som tillnamn i Finland. I nämnden vid ett räfsteting i Borgå 1405 satt bl.a. en *Laurens Hertoghe*, som synbarligen var frälseman och som säkert har ett direkt samband med Hertonaäs (Eric Anthoni, Historisk Tidskrift för Finland 1955 s. 9). Om Hertonaäs har sitt namn efter denne frälseman eller någon av hans föregångare med samma tillnamn är däremot omöjligt att avgöra.

Som finska namnformer har under 1800-talet och i början av 1900-talet omväxlande brukats Herttonainen, Hertonaäs, Herttuaniemi och Herttoniemi, av vilka den sistnämnda blev officiell finsk form 1928.

***Hindersnäs**, försvunnen by motsvarande nuvarande Mejlans. Skrivs Hindersnes 1544, Hindersznäs 1558, Hindersnäs 1569 o.l. samt Hindersby 1564, 1565. — Förra leden är mansn. *Hindrik* (Henrik), som i ortnamnet genomgått samma utveckling som i ordet *hindersmässa* (Henriksmässa).

Hoplax, fi. **Huopalahti**. — Namnet uppträder första gången i samband med omnämmandet av en nämndeman i Helsing 1417, *Magnus i Hapalax*. Därefter uppträder Hopelax 1527, Hoplax 1540 o.l. skrivningar med *o* fram till 1556, då dessa skrivningar börjar växla med *å*-former som Håppelax, Håplax, Håpelax, Hååplax o.l.

Namnet är av finskt ursprung och innehåller som förra led fi. *haapa* 'asp' och som senare led fi. *laksi* 'vik'. Uttalet har av skrivningarna att döma åtminstone sedan början av 1500-talet varit *Håplax*, varför det är möjligt att den fi. diftongen *uo* utvecklats redan vid denna tid. Senare har *laksi* utbytts mot *lahti*. Det svenska uttalet med *o* är ett s.k. läsuttal. Jfr sjönamnet *Hopjärvi* i Liljendal, som i äldre uttal har *å* och i yngre *o*.

Den finska namnformen, som i fråga om förra leden bygger på svenskt uttal av det ursprungligen finska namnet, har kommit i bruk i början av 1900-talet.

Kottby, fi. Käpylä. — Skrivs Kätte bö 1556, Kattby, Kotteby 1563, Kåttby 1564 etc.

Förra leden är ordet *kotte*, som ursprungligen har betecknat någonting kort, tjockt eller klumpigt och som därför har lämpat sig som personbinamn. Ordet förekommer också i finskan, där det bl.a. har betydelsen 'gosse, pojke'. Av ortnamn som är bildade till personnamnet kan nämnas hemmansnamnet *Kottas* i Malmgård, Pernå.

Det finska översättningsnamnet Käpylä fastställt 1927.

Kånala, fi. Konala. — Skrivs bl.a. Konalby 1540, Konnalby 1546, Konal 1547, Konall 1555, Kånale 1556, Kånala by 1564, Kona 1563, Konalaby 1565, Konala 1599.

Heikki Ojansuu har som namnets grundform föreslagit **Konhola*, där *Konho* skulle vara samma ord som det som ingår i det finska *konhopää* 'försedd med stort huvud' (fi. suuripäinen) använt som personbinamn (Suomalaista paikannimitutkimusta I s. 265). Att häri ingår ett personnamn är tämligen säkert, men knappast det som föreslagits av Ojansuu. Av tidigare kända namn som här kan komma i fråga må nämnas *Kona* (eller i oböjd form *Koni*) som vi känner genom *Thore* och *Jnghe Konasson* i Lemo 1380 (Svartboken s. 174) samt *Morten Kona* i Ilmola 1550. Vidare kan hänvisas till ett hemmansnamn *Konn* i Närpes, Österbotten, 1701 skrivet Kånj, 1810 Kåni (T. E. Karsten, Svensk bygd i Österbotten 2 s. 31).

Den finska namnformen tagen i bruk 1949, officiellt stadsdelsnamn 1959.

Kårböle, fi. Kaarela. — Namnet påträffas första gången 1417 och skrivs då Karisbola. Därefter normalare former som Korböleby 1543, Korbölle 1544, Korbööl 1545 o.s.v.

Som i så många andra *böle*-namn är första leden säkerligen ett personnamn, i detta fall *Kare*, som i Sverige påträffats som både förnamn och tillnamn och som troligen också ingår i namnet *Kårböle* i Bromarv. I namn nära språkgränsen måste man även räkna med fi. personnamn, och det är därför inte helt uteslutet att här ingår ett fi. personbinamn *Kaari*, som kunnat beteckna 'lång, krokig person' (Heikki Ojansuu, Suomalaista paikannimitutkimusta I s. 98).

Den finska namnformen Kaarela officiellt fastslagen 1928 på förslag av Helsingfors stads namnkommitté.

Malm, fi. Malmi. — Skrivs Malm 1543, Malmby 1551 och därefter vanligen Malm, men även Malme 1589, Malmsby 1590, Malmn 1592.

Namnet är indentiskt med ett i nyländsk dialekt alltjämt förekommande ord *malm* 'jämnh och sandig skogsmark', vanligen brukat om högtbelägna skogklädda grusmarker, särskilt grusåsar. Ordet synes ha varit vanligt i Helsinge att döma av sådana 1700-talsnamn som *Tappermalmen* i Käinby, *Kanumalm* i Kvarnbacka, *Mottmalmen* i Brutuby-Vinikby, *Haxmalm* i Dickursby-Haxböle, *Brändmalm* och *Sandmalm* i Västersundom.

De finska namnformerna Malmi och Malminkylä kom i bruk i slutet av 1800-talet.

Mejlans, fi. Meilahti. — Motsvarar det forna *Hindersnäs* och skrivs Mäjlas 1670, Meilantz 1681, Meilantz Land 1681, Meilans 1684, 1765—67.

Heikki Ojansuu har i förbigående föreslagit som utgångsform ett *Maijala*, som skulle vara bildat till kvinnonamnet *Maija* (Suomalaista paikannimitutkimusta I s. 265). Mot förslaget kan inte invändas annat än att den mycket enhetliga västnyländska ortnamnstypen på *-ans* nästan undantagslöst som grundord har ett person(bi)namn och inte ett färdigbildat ortnamn som *Maijala*. Jämför bl.a. *Botans* (av Bote), *Jutans* (av Jute), *Kusans* (av Kuse), *Mankans* (av Manke) och *Siggans* (av Sigge). I namnet *Mejlans* skulle man gärna som grundord vilja se ett person(bi)namn *Meile*, och ett sådant är i verkligheten uppvisat från *Mejlby* i Helsinge, där en bonde 1545 bär namnet *Lasse meijle*. Bondens tillnamn har otvivelaktigt ett direkt samband med förra leden i bynamnet *Mejlby*, och det sannolikaste är att samma namn åtminstone sekundärt ligger till grund för *Mejlans*. Tillnamnet *Meile* är

möjligen av tyskt ursprung. Själva *ans*-formen är jämförbar med formen *-ens* i sådana i tal-språk alltså förekommande familjebeteckningar som (vi skall gå till) *Ekens* (av tillnamnet *Ek*), *Bergens* (av *Berg*), *Friskens* (av *Frisk*), *Raskens* (av *Rask*) (Åke Granlund, Folkmålsstudier 19 s. 86).

Som finsk namnform uppträder *Meilans* i slutet av 1800-talet och *Meilahti* i början av 1900-talet.

Mellungsby, fi. Mellunkylä. — Äldre skriftformer är *Medlunxby* 1543, *Medelvngsby*, *Medlungsby* 1544, *Melunxby* 1556 o.l. Grundordet är ett gammalt mansnamn *Medhlung*, som ursprungligen troligen har varit ett binamn och som har ansetts ha betydelsen 'den mellerste av tre syskon'.

Den finska formen av det svenska namnet i bruk i början av 1900-talet.

Mjölö, fi. Isosaari. — Önamnet omnämnes första gången redan under 1500-talets förra hälft och skrivs då *Miölöö* 1530, varefter *Mölöö* 1578, *Miöllöö*, *Mjölö* 1581. — Tre olika förslag till tolkning har framförts. Förra leden skulle vara 1. ordet *mjöl*, som skulle ha avsett den fina vita sand som finns på ön, 2. en omtolkning av fornsv. *mykil* 'stor', som bevisligen också ingår i namnet *Mjölbolsta* i *Karis*, 3. fornsv. *miö* 'smal', som skulle ha avsett den ytterst smala och långt utskjutande Pennudden på *Mjölö* (Ivar Westman, *Nyländska önamn I* s. 253). Minst sannolikt torde det sista förslaget vara, eftersom man enligt detta hade rätt att vänta sig en form *Mjöö*, d.v.s. en motsvarighet till bl.a. önamnet *Möön* i *Bromarv*. I varje fall blir *l*-ljudet enligt detta förslag inte tillfredsställande förklarat. Den största svagheten i förslag nr 2 är för det första att *Mjölbolsta* (1427 skrivet *Myklebolstad*) ännu under senare hälften av 1500-talet uppvisar sådana former som *Möglebolsta* och *Mögelbolsta*, medan för *Mjölö* inte påträffats några liknande skriftformer, och för det andra att ordet *mykil* — om Westmans förklaring är riktig — har bevarats i *Porkalan*namnet *Mickelskären*. Även om denna tolkning inte helt kan avvisas torde förslag nr 1 vara det som i all sin enkelhet bör ges företräde, åtminstone tills vidare. Johan Månsson säger i *Een Siö-Book* 1644 om *Mjölö* att »hon är öfverväxt medh jämpn skog och omkring medh en hwijt Steenstrand». Se äv. *Torra Mjölö*.

Det finska namnet officiellt fastslaget 1929.

Munkholmen, fi. Munkkisaari. — Skrivs *Munkholm* 1781—82.

Nyländska namn innehållande ordet *munk* brukar förklaras på två sätt: antingen har den katolska tidens munkar haft någonting med ifrågasättande lokalitet att göra eller också uppvisar lokaliteten en klippformation el. dyl., som i något avseende påminner om en munk (t.ex. i hätta) (Ivar Westman, *Nyländska önamn I* s. 257). Den senare tolkningen är i detta fall på grund av schaktningar o.a. numera omöjlig att reellt motivera, varför namnet inte kan ges en definitiv tolkning. Sannolikheten för att det är munkars vistelse eller verksamhet på platsen som varit namngivningsgrund är emellertid mycket stor i ett område som *Helsing*, där *Padismunkarna* på sin tid spelade en så viktig roll. Med kännedom om munkarnas uppträdande invid viktiga farleder kunde möjligen som ett indicium anföras att *Munkholmen* ligger intill *Busholmen*, som oberoende av hur dess namn skall förklaras bör ha varit en lämplig hamn vid västkanten av *Helsingen*äset.

Det finska namnet har varit i allmänt bruk åtminstone sedan 1866.

Munksnäs, fi. Munkkiniemi. — Äldre skriftformer är *Mungxnesby* 1543, *Mvngsnes* 1544, *Munx ness* 1545 o.l. Namnets tillkomst har daterats till tiden för de estniska *Padismunkarnas* vistelse i *Helsing* under senare hälften av 1300-talet och början av 1400-talet (*Gunvor Kerkonen*, *Västnyländsk kustbebyggelse* s. 105 ff.). Förra ledens singulara *s*-form tyder på att platsen fått sitt namn efter en enda man, som antingen själv varit munk eller burit tillnamnet *Munk*.

Det finska översättningsnamnet i bruk i början av 1900-talet.

Nackböle, fi. **Niskala**. — De tidigaste skriftformerna avviker obetydligt från den nuvarande: Nackeböle 1541, Nackaböle 1542, Nackebölleby 1543 o.s.v. — Om man frånser J. A. Lopperis svagt underbyggda förklaring av förleden från ett finskt ord *nakka* 'liten hammare' (Vanhan Vehmaan kihlakunnan pitäjien ja kylien nimet II s. 105) återstår följande tolkningsmöjligheter: Förre leden kan vara 1. personbinamnet *Nacke*, 2. ordet *nacke* i betydelsen 'höjd, berg (kam)', 3. ordet *nacke* i betydelsen 'forsnacke, strömnacke el. den del av ett vattendrag där en fors börjar'. Den minst sannolika förklaringen är nr 2. Ordet *nacke* 'höjd' förekommer visserligen i flera ortnamn i Norge, Danmark och Sverige — jfr bl.a. Nacka utanför Stockholm —, men hittills har man inte kunnat påvisa ett enda namn i Finland, där ordet ingår med den anförda betydelsen. Förslag nr 1 kan man på allvar räkna med. De nyländska namnen på *-böle* innehåller i de allra flesta fall ett personnamn, och så är säkerligen fallet med *Nackböle* i Sjundeå och framför allt med namnet *Nackans* (nuv. Grotbacka) i samma socken, som 1517 uppträder tillsammans med en viss *Jacob Nacke* (Åke Granlund, *Folkmålsstudier* XIX s. 90). *Nackböle* i Helsingfors medger emellertid även en tolkning enligt förslag nr 3. Av äldre kartor framgår att Nackböles ursprungliga tomt legat längst nere vid södra stranden av Vanda å, invid det ställe där den s.k. Långforsen tar sin början. Själva ordet *nacke* i betydelsen 'början av en fors' är visserligen känt bara från Sverige, men det har säkerligen förekommit med denna betydelse också i Nyland. Antagandet styrkes av att inom närliggande områden påträffats åtminstone två andra ortnamn, som innehåller detta ord i den anförda betydelsen: *Nackäkern* 1773 i Vinikby vid Vanda å på det ställe där Kvarnbacka fors tar sin början, och *Nackhagen* på Ströms hemman i Malm invid en bäck strax ovanför en liten fors, som gett själva hemmanet dess namn. Mycket talar sålunda för att den sist anförda förklaringen är den sannolikaste. Jämför slutligen att det finska ordet *niska* 'nacke' användes i en motsvarande betydelse (Koskenniska), varför den finska namnformen *Niskala* på ett lyckligt sätt täcker denna tolkning av namnet.

Det finska översättningsnamnet fastställt 1946.

Nordsjö, fi. **Vuosaari**. — Skrivs Norsby 1540, Norsöby 1543, Norseby 1544 och år 1556 formen Norssö, som sedan uppträder med något olika skrivningar fram till 1698 då formen Nords Öö och Nordtziö uppträder.

Såsom de flerhundraåriga skrivningarna utan *d* visar, har namnet ingenting att göra med *nord* eller *nor*. Förre leden är ordet *nor* med betydelsen 'trångt sund (mellan två insjöar l. en insjö och havet)' (Ivar Westman, *Nyländska önamn* I s. 163 f.; Åke Granlund, *Studier över östnyländska ortnamn* s. 129 f.). Samma ord förekommer i några andra namn inom Nyland, t.ex. *Norsängen* i Gammelby och *Lappnor* i Sarvlax, Pernå, och *Pörtnor* i Pyttis. Den fi. namnformen bygger på namnets grundbetydelse, medan den sv. formen är förvanskad.

Det finska namnet officiellt fastslaget 1957.

Rastböle, fi. **Rastila**. — Namnet skrives i mitten av 1500-talet Rasbölleby 1543, Rasbölle 1544, Rasbölett 1545, Rasböle 1553 o.l., d.v.s. utan *t* ända till århundradets slut. Formen Rastböle uppträder 1625.

Eftersom *t* i första stavelsen inte är ursprungligt, måste alla tolkningar som utgår från formen *Rast-* anses vara förfelade, (se bl.a. Reinholm, *Finska Fornminnesföreningens Tidsskrift* 6 s. 14). Namn som slutar på *-böle* innehåller i de flesta fall ett personnamn och Ralf Saxén har i överensstämmelse med detta sammanställt förleden med ett personnamn *Rasi* (Virittäjä 1900 s. 107). Om tolkningen vore riktig skulle man av språkhistoriska skäl emellertid vänta sig ett *Rasaböle, och förklaringen måste därför betraktas som ytterst osäker.

Nära till hands ligger en tolkning utgående från det vanliga svenska ordet *ras* 'nedstörtande, fall, lopp', men ordets nuvarande betydelse ger mycket liten mening. Ett härmed besläktat ord *rås* har emellertid i svenska dialekter bl.a. följande betydelser: 1) 'kärr; sumpigt ställe inom en för övrigt fast och torr mark, där vattnet rinner fram', 2) 'lång, ej djup dal, vår och höst översvämmad av vatten', 3) 'öppen vattenstrimma i en tillfrusen å eller sjö'. Att ordet *ras* tidigare har haft liknande betydelser är troligt. I västfinsk dialekt förekommer

nämligen ett ord *rasi*, som av flera omständigheter att döma åtminstone delvis är ett lån från svenskan och som uppträder med bl.a. följande betydelser: 1) 'ett större av naturen bildat dike med höga branter på ångar och åkrar', 2) 'en av naturen bildad svacka på åkrar och ångar (varigenom vanligen rinner en bäck)', 3) 'ofruktbar (liten) dal på åkrar och ångar' (se närmare Åke Granlund, Studier över östnyländska ortnamn s. 289 f.).

En härledning av namnet Rastböle från ordet *ras* i de anförda betydelserna har stöd i de lokala terrängförhållandena. Det ursprungliga »bölet» uppvisar ännu i dag en dalgång med sluttande sidor och dalen genomflytes av en bäck. Ett ytterligare stöd lämnas av namnet *Rasböle* i Stensvik, Esbo (1762—63 skrivet Storrasböle, Lillrasböle), som betecknar ett gammalt odlingskifte bestående av en dalgång, som i mitten genomflytes av Kunusbäcken. Vidare kan här hänvisas till bl.a. ett namn *Rasböle* i Pargas, *Rassäkern* och *Rassängen* i Kyrkslätt samt *Rasängen* i Mörskom.

Den finska formen av det svenska namnet har tagits i bruk på 1960-talet.

Sandhamn, fi. Santahamina. — Platsen omtalas första gången 1423 under den plattyska namnformen Santhauene i samband med beställning av salt till ett fartyg. Åren 1429—31 omnämnes Sandhamn flera gånger som plats för (planerade) konferenser och då under namnformerna Santhauen och Sandhaffn. En Peter i Santhauen omtalas 1476 och en styrman Erich i Sandhamffn 1509 (Gunvor Kerkkonen, Helsinges socken I s. 36). Fr.o.m. mitten av 1500-talet skrives namnet vanligen Sandhampn tills den nuvarande formen ett århundrade senare blir vanlig.

Den ursprungliga hamnen, som har varit en s.k. allvindshamn, har förmodligen bildats av den bukt på östra sidan av ön Sandhamn som ligger mellan Koholmen och stranden i söder. Hamnen kan ha sitt namn direkt av sandbottnen och sandstranden, men minst lika sannolikt ur reell synpunkt och namnbildningssynpunkt är att det ursprungligen funnits ett namn **Sandö*, vartill hamnnamnet, **Sandöhamn*, bildats.

Som finska namnformer har sedan början av 1900-talet brukats Santahamina och Santasatama, av vilka den förra fastställdes som finsk form 1946.

Skomakarböle, fi. Suutarila. — När namnet börjar uppträda i mitten av 1500-talet synes det inte vara helt stadgat. Det skrives Skommarböleby 1540—43, Bölleby 1544, Bölett 1545, och i fortsättningen växlar dessa former, dock med övervikt för Skomarböle. Därtill kommer ett Skomarby 1552.

Namnets förra led är yrkesbeteckningen *skomakare*, som också ingår i bynamnet *Skomarböle* i Mörskom. Jfr vidare hantverksbeteckningarna i sådana nyländska bynamn som Skräddarby i Sibbo, Skräddarböle i Snappertuna, Skräddarskog i Lojo och Smedsby i Esbo, Kyrkslätt och Karis.

Det finska översättningsnamnet Suutarinkylä kom i bruk i början av 1900-talet och Suutarila fastställdes som finskt namn på stadsdelen 1959.

Sonaby, fi. Sunila, i Malm. — Namnet skrives redan 1417 i avskrift Sonaby, och denna form är sedan den övervägande även under senare hälften av 1500-talet. Avvikande former är Sonaby malm fr. o.m. 1540 ett tiotal gånger och Sånaby likaså ett tiotal gånger samt Soneby 1578, Soonaby 1592, Sunaby 1593.

Förra leden är en gammal genitivform på *-a* av fornsv. mansnamnet *Sune*, *Sone*, som är bildat till släktskapsordet *son* och som kan jämföras med sådana förnamn som äldre tiders *Broder* och *Fader*. Personnamnet är känt i Nyland bl.a. genom *Sweny Laugh* i Karis 1424 och *Suni Person* i Pojo (A. O. Freudenthal, Nyländska mans- och kvinnonamn s. 49). Jfr äv. hemmansnamnet *Suna* i Södrik, Esbo.

Den finska formen av det svenska namnet kom i bruk på 1950-talet.

Staffansby, fi. Tapaninkylä. — Namnet uppträder i den nuvarande formen redan 1540 och fram till 1560-talet är avvikelserna små och endast av ortografisk art. År 1565 förekommer

skrivningen Stafansby och senare ytterligare ett tiotal gånger, 1578 Standzby och 1585 Staffansböll.

Förra leden är fornsv. personnamnet *Staffan*, en biform till *Stefan* (av grek. Stephanos). Bynamnets äldre skrivformer visar som vi sett en tydlig utveckling från ett uttal med långt *f* till ett uttal med kort *f*, som slutligen resulterar i en form *Standzby*. Detta aktualiserar ett annat namn inom Helsingfors, *Stansvik* i Degerö (1794 skrivet Stansvjken). Viknamnen inom Nyland innehåller visserligen endast sällan ett personnamn, men Stansvik är otvivelaktigt bildat till personnamnet Staffan, och för ytterligare jämförelse kan här hänvisas till önamnet *Stansholm* i Gustavs, som 1540 skrives Staffansholm, men 1589 Stantzeholm. Sambandet mellan Staffansby och Stansvik är möjligen inte endast av språklig art. Om Staffansby liksom en del inlandsbyar på andra håll har haft utskärsbesittningar eller nyttjoområden i skärgården, är det naturligt att söka dem just i Degeröområdet, och by- och viknamnet skulle sålunda ha ett konkret samband. Ett liknande fall är möjligen *Fastholmen* (1567 skrivet Fastholm, Fast holmann, 1574 Fastholmen) i Hertonäs vid rån mot Vik, som kan vara ett gammalt nyttjoområde för Staffansbys grannby *Fastböle* i Helsinge. I konsekvens med detta kunde man slutligen också göra en sammanställning av *Håkansvik* i Degerö med inlandsbyn *Håkansböle* i Helsinge (1794 skrivet Håkansvjken). Enligt en uppgift av Paul Nyberg (Sibbo sockens historia I s. 166) skulle Håkansböle emellertid inte ha haft eget fiskevatten utan först i början av 1600-talet ha börjat bedriva fiske i Östersundom. Detta utesluter dock inte helt möjligheten av att Håkansböle tidigare haft fångstplatser för säsongfiske på annat håll.

Det finska översättningsnamnet kom i bruk i slutet av 1800-talet och fastställdes som namn på stadsdelen 1959. Namnformen Tapanila har varit i bruk sedan början av 1900-talet, först som namn på byns centrala del, senare som namn på hela byn. Den fastställdes 1959 som beteckning för ett delområde av stadsdelen med det svenska Mosabacka som parallellnamn.

Tali. — Skrives Taliby 1540, Talliby 1544, Talleby 1545, Tallij by 1553, Tali 1556, Talij, varefter växlande former med och utan -by.

Inte oväntat har man tvekat om huruvida namnet är av finskt eller svenskt ursprung. Heikki Ojansuu jämför på finskt håll med sådana namn som Talikka och Talikkala (Suomalais-ta paikkannimitutkimusta I s. 265), medan Hugo Pipping, som också hänvisar till en gård *Tali* vid Leitimojärvi i Viborg socken, sammanställer namnet med ursprungsformen till det sv. ordet *dal* (Finländska ortnamn s. 103). Närmast sanningen kommer väl Pipping, dock med den reservationen att namnet säkerligen inte är bildat till den germanska ursprungsformen på -i utan till den betydligt yngre fornsv. formen *dal*, som i finskt uttal likaså får tillagt ett -i. Som lämpliga jämförelser kan anföras åker- och ängsnamnet *Talinkurkku* och höjdnamnet *Talimäki* i Karis-Lojo, som betecknar platser i och vid en dalgång.

Tarvo. — Holmnamnet uppträder tidigast i följande kombinationer: Tarfwo Råå 1704, Tarfholma 1775, Tarvo Holmen 1781—82. Om namnets medeltida ursprung råder osäkerhet.

Flera förslag till tolkning av namnet har framställts: 1. Förra leden är möjligen det svenska dialektordet *tarva*, en biform till ordet *tarv* 'behov'; 2. den är kanske ett finskt ord *tarvo*, biform till *tarvoin* 'stång med klump i ändan att driva fiskar i nät med, pork, puls' (Ivar Westman, Nyländska önamn I s. 355); 3. den är en avledning till den i den finska folkdiktningen förekommande djurbeteckningen *tarvas* (Arvo Meri, Vanhan Vehmaan kihlakunnan pitäjien ja kylien nimet I s. 169 f.). Det första förslaget är enligt förslagsställaren själv svårt att sakligt motivera, medan det andra inte kan helt uteslutas. Den tredje förklaringen komplicerar visserligen av att avledningen *tarvo* enligt Meris exempelsamlingar synes förekomma dels som grundord i naturnamn — t. ex. *Tarvonsaari*, -mäki, -suo —, dels som personnamn och som grundord i by- och gårdnamn — t. ex. *eric tarvuonpoyca* 1424, *lafrintz tarffuo* 1450, *Paul Tarvaynen*, *Tarvola*, *Tarvonen* —, men å andra sidan talar avledningens stora frekvens starkt för att det är just detta ord som ligger till grund för namnet. Om *Tarvo* hade varit ett by- eller gårdnamn, skulle det på ett naturligt sätt ha anslutit sig till den nyländska typ

av finska bebyggelsenamn som representeras av Haiko, Hitå (=Hiito), Kerkko, Kervo, Mentso (=Mäntsälä ännu under 1600-talet), Tirmo, men nu är det fråga om en liten holme, som säkerligen inte ursprungligen hyst någon fast bebyggelse. Det förefaller därför tilltalande att ta fasta på Kustaa Viikunens teori att ortnamn innehållande *tarvas* och *tarvo* är beteckningar på platser där man jagat älg eller där man brukat iakttä älgar (Kalevalaseuran Vuosikirja 19 s. 78 f.), och det är då säkerligen inte utan betydelse att holmen ligger mitt i den smala vattenförbindelsen mellan Bredviken och Storhoplaxviken och därför säkerligen befunnit sig i ett älgstråk mellan Munksnäs i öster och Linudden i väster. En sådan tolkning synes dock förutsätta att namnet i den svenska omgivningen utsatts för någon form av stympning eller omtolkning — kanske just i anslutning till det svenska ordet *tarv* 'behov'.

Tavastholmen i Degerö, bl.a. 1795 skrivet Tawasteholmen, 1644 Tafuestehållman, och *Tavastvarpsviken* i Degerö, 1778 skrivet Tavasthvarpsviken, samt *Tavastvarpet* i Hertonäs, vittnar om tavasternas forna fiskeplatser (Gunvor Kerkkonen, Historisk tidskrift för Finland 1956 s. 49—63). Ordet *tavest* betecknar f.ö. i östnyländsk dialekt 'finne i allmänhet'. Jfr Finnvik.

Tomtbacka, fi. **Haltiala**. — Skrivs bl.a. Tomtebackäby 1540, Tomtbackeby 1543, Tomtebacka 1544, Tomptbacka 1581.

Den som skapat den finska namnformen har utgått ifrån att namnets förra led är ordet *tomte* (jfr fi. *haltija* 'skyddsande, tomte, rå'), men denna utgångspunkt är ytterst osäker. Den svenska ordformen *tomte* är nämligen en rätt ung förkortning av ett äldre *tomtegubbe*, *tomtebis* o.l., där första sammansättningsleden är ordet *tomt* i betydelsen 'byggnadstomt', och med hänsyn till att *Tomtbacka* är ett medeltidsnamn är det minst lika sannolikt att grundordet är *tomt* och inte *tomte*. Från nyländsk dialekt och från äldre kartbeskrivningar känner man f.ö. ett sammansatt ord *tomtbacke*, som har betydelsen 'platsen där boningshuset är uppfört samt närmaste omgivning' och som alltså är synonymt till ordet *tomt*. På olika håll förekommer ett ortnamn *Tomten*, bl.a. i Räckhals, Helsinge, där det betecknar »ett ställe där det sägs att en gård någon gång stått», varmed kan jämföras en uppgift av H. A. Reinholm (Finska Fornminnesföreningens Tidskrift VI s. 15) att ett *Tomtbacka* påträffas inom Botby.

Det finska översättningsnamnet fastställt 1946.

Torra Mjölö, fi. **Kuivasaari**. — I samband med Mjölö nämner Johan Månsson i Een Siö-Book 1644 även Mjölös grannö *Skarp Miölön*. År 1750 uppträder denna under dubbelformen *Torr* eller *Skarp Miölön* men kallas 1752 enbart *Tårr Miölön*. Ordet *skarp*, som i fornsv. vanligen har just betydelsen 'torkad, torr', har sannolikt avseende på markens beskaffenhet. Jfr Mjölö.

Det finska översättningsnamnet fastställt 1929.

Turholm, fi. **Tullisaari**. — Namnets äldsta skriftformer är Tulo holm 1550, Tulholma 1555, Tulholm 1558, Twlholma, Twlholms gård, Twllhålm 1565, Tuleholmen 1566, Twlholm 1575. Efter 1590 börjar typen Tullholm (med två *l*) uppträda något oftare och dessutom Tuholmenn 1590 och Tuholma 1598. Turholm med *r* uppträder första gången 1692.

Enligt det enda tolkningsförslag som hittills framlagts skulle förra leden i namnet vara ordet *tull* 'avgift') och den ursprungliga holmen skulle ha fått sitt namn av att på den funnits en tullstation för fartyg, som besökte Gammelstaden vid Vanda ås mynning (Ivar Westman, Nyländska önamn I s. 371). Flera omständigheter tyder på att denna tolkning inte kan vara riktig. Den forna holmen kan visserligen sägas ligga vid inloppet till Gammelstaden och den omnämnes första gången 1550 eller samma år som Helsingfors grundlades, men dels hölls detta år på sommaren marknader fortfarande i Sandhamn, dels omnämnes Tulo holm 1550 inte — som man skulle ha orsak att vänta — i samband med uppbärandet av tull utan i förening med en uppgift om kalkbrytning i Helsinge (Statsarkivet 2985 f 10). Mot tolkningen talar framför allt rent språkliga faktorer. Avgörande i sammanhanget är om *u* uttalats kort eller långt. Alla de ca 30 skrivformerna före 1575 utom ett par tyder på att *u*:et varit långt

och detta bekräftas av det nuvarande uttalet med långt *u* i Turholm. Den omständigheten att skrivningen *Tullholm* (med två *l*) huvudsakligen uppträder först efter 1590, måste därför betraktas som skrivarnas försök att förklara ett för dem obegripligt namn. Den ursprungliga formen har varit *Tul(o)holm* el. likn., och dess vidareutveckling till *Turholm* är sannolikt resultat av en rent språklig företeelse, som inom språkvetenskapen brukar kallas för dissimilation. Vilken innebörd förleden *Tul-* har haft är däremot inte lätt att avgöra. Det enda man rimligtvis kan anknyta till är dels ett mansnamn *Tule*, som man känner från Gotland, men framför allt från Skåne, dels en i nordiska dialekter rätt spridd personbeteckning *tule*, 'lustig-kurre', som har en motsvarighet i österbottniskans *tula* 'okvädinsord för dum flicka' och *tulare* 'fån, halvtok; spetsbov; ohyfsad person'. En biform till denna personbeteckning är f.ö. det ord *ture* som brukar förekomma i förbindelsen »en lustig ture».

Slutsatsen blir att holmnamnet sannolikt innehåller en personbeteckning, möjligen använd som personnamn, och som vi vet är önamn bildade till personnamn vanliga i vår skärgård. Den finska namnformen *Tullisaari* bygger tyvärr på en oriktig tolkning av det svenska namnet.

Som finsk namnform brukades i början av 1900-talet Tuurholma och sedan 1957 användes Tullisaari.

Tölö, fi. Töölö. — Namnet skrives tidigast Töloby 1543, Tölom 1545, Tölleby 1546, varefter skrivningar som Töloo, Tölo och Thöle börjar överväga. För namnet har man tänkt sig finskt eller svenskt ursprung. Väinö Voionmaas i Helsingfors stads historia I s. 85 gjorda sammanställning med ett tavastländskt *Tölö* måste emellertid anses vara förfelad, eftersom det anförda namnet är kortstavigt, medan vi i Helsingforsnamnet har långt *ö* i första stavelsen. Mera fog för sig har då Heikki Ojansuus förslag, att namnet sammanhänger med det fi. adjektivet *työläs* 'arbetsdryg, besvärlig, mödosam, svår' och att ett urspr. *Työlöi* eller *Työlöilaksi* (Tölövikens) har betecknat 'viken som är svår att befara' (vaikeakulkuinen lahti) (Suomalaista paikannimitutkimusta I s. 228 f.). Att den väl skyddade viken skulle ha gjort sig förtjänt av ett sådant namn förefaller dock inte troligt. Särskilt övertygande är inte heller de förklaringar som framförts av svenskspråkiga forskare, men genom att påvisa förekomsten av flera andra ortnamn, som är bildade till samma grundord som Tölö (*Tölby* och *Tölmossen* i Korsholm, *Tölbäcken* och *Tölmossen* i Malax, Österbotten, och *Töläng* i Brändö, Åland) har de åtminstone gjort det troligt att namnet har svenskt ursprung. Hugo Pipping ser i *Tölö* en motsvarighet till ett fornvästnordiskt ord *thaul* som uppträder i sammansättningen *thaularvagr* 'vik, i vilken man lätt kan bli instängd' (Finländska ortnamn s. 116 f.). Den främsta invändning man kan göra mot denna tolkning är att Tölövikens, när namnet bildades, inte kan ha gjort skäl för beteckningen »återvändsgränd». Viken hade ännu på 1700-talet två utlopp åt öster, ett norr om och ett söder om Musholmen (nuv. Broholmen), och några århundraden bakåt i tiden fanns ett tredje sund från Gloet till nuv. Södra hamnen. Om man får döma av de tidigare anförda österbottniska och åländska *Töl*-namnen, förefaller grundordet att ha något med vattendrag eller sankmark att göra, och Väinö Solstrand kommer möjligen sanningen närmast när han säger: »förleden har otvivelaktigt som simplex varit en topografisk term, till betydelsen nära göl, kärr» (Brages Årsskrift 1910 s. 167). Från den synpunkten intresserar en kartbeskrivning av år 1776 enligt vilken det sträcker sig ett »Kjerr ifrån Myrns äng/ung. nuv. Djurgårdens idrottsplats/till Tölo botten» (Å. Granlund, Studier över östnyländska ortnamn s. 95 f.).

Den finska formen av det svenska namnet i bruk i slutet av 1800-talet. Officiell finsk form 1909.

Vanda å, fi. Vantaanjoki. — Namnet är säkerligen av medeltida ursprung, men det uppträder inom Helsingforsområdet tämligen sent. Sedan åns ursprungliga namn *Helsingå* (se Helsingfors) övergått till att i formen Helsing beteckna själva socknen, kallas ån fram till början av 1800-talet vanligen *Helsing å(n)*. Mycket tyder dock på att namnet *Vanda å* varit känt inom socknen vid denna tid och kanske redan något århundrade tidigare. År 1670 upptages nämligen inom dåtida Helsing (nuv. Tusby) bland stadgeutjordarna ett *Wandankorpi*

(’utmarken vid Vanda å’), och på en renovation av en karta från 1769 (dock ej på originalkartan) påträffas namnet *Wanda-Åen* antecknat vid stora åkröken söder om Sillböle. Namnet torde redan vid denna tid ha avsett åns hela sträckning; detta att döma av ett uttalande av Henrik Forsius 1755 i Akademisk afhandling om den ryktbara nyländska stapelstaden Helsingfors (Skrifter utgivna av Svenska Litteratursällskapet i Finland LXXII s. 60: »Midt igenom denna trakt stryker *Vanda ån* och störtar här sin bölja med buller och brak i en hafsvik».

Om namnets innebörd har meningarna varit delade. T. E. Karsten ansatte 1932 som namnets ursprungsform ett **Vadande å*, där *vadande* vore presens particip av verbet *vada* ’gå i grunt vatten’. Namnet skulle alltså ha betytt ’ån som kan övervadas’ (Germanska namnstudier tillägnade Evald Lidén s. 252). Detta tolkningsförslag har numera övergetts till förmån för ett annat, som är mera realistiskt. Som vi ovan sett uppträder *Vanda* tidigast i norra delen av Helsinges socken och området norr därom. Fortsätter man ännu längre mot norr till trakten öster om Riihimäki, påträffar man invid Vanda å en by *Vantaa* eller *Vantaankylä*, och det är dennas namn som Väinö Solstrand vill se i ånamnet *Vanda* (Budkavlen 1939 s. 67—70). Byn omnämnes tidigast i Jakob Teitts Klagomålsregister 1555—56 s. 233 under formen *Wandas*, som sedan under de följande decennierna och århundradena växlar med *Wandalzby*, *Wandaila* och *Wandais* (Väinö Solstrand a. a. samt Gunvor Kerkkonen, Helsinges medeltid s. 25, Helsinges sockens historia I). Solstrand ger sig också in på en förklaring av själva bynamnet *Vantaa*, vilket han tolkar som ett **Vanan+taa*, där förra leden är den ursprungliga beteckningen för Vanda å, nämligen fi. *vana* ’fåra, särskilt flodfåra; ränna, särskilt i isen’ och senare leden fi. *taa* ’ett på andra sidan (om näset) liggande område’. Som jämförelse åberopar han *Kymentaa* i Itis och *Vuorentaa* i Åboland å ena sidan och *Vanantaka* i Janakkala å den andra.

»Namnet *Vanda* representerar alltså en namngivning norrifrån, från det finska inlandet, medan *Helsinges* återspeglar kustfolkets och yttrevärldens namn för bygden» säger Gunvor Kerkkonen träffande om namnparet *Vanda—Helsinges* (a.a. s. 24).

Finska namnformer var under 1800-talet *Vanda* virta ja *Vantaan joki*, av vilka den senare fastslogs som officiell finsk form 1909.

Vik, fi. Viikki. — I räkenskaperna uppträder by- och fjärdingsnamnet *Vijch* första gången 1543. I en i avskrifter bevarad lagmansdom av år 1417 påträffas emellertid en nämndeman, vars namn utlästs än som *Job Vie*, än som *Job Vir*, och såsom Gunvor Kerkkonen (Helsinges medeltid s. 41, 46, Helsinges sockens historia I). gjort troligt, företräder de båda läsningarna ett ursprungligt *Vic*, som alltså betecknar nämndemannens hemort *Vik*. Fr.o.m. början av 1540-talet är den betydande byn uppdelad i *Västervik* och *Östervik*.

Den finska formen av det svenska namnet officiellt stadsdelsnamn 1959.

Villinge, fi. Villinki. — Skrivs *Villingby* 1544, *Villingh* 1545, *Wilinge* 1556, *Willinge* 1558 o.l.

Enligt A. O. Freudenthal är namnet en *ing*-avledning till det fornsv. ordet *vidher* i betydelsen ’skog’ (egentligen samma ord som svenskans *ved*) (Album utg. af Nylänningar V s. 62). Till honom har anslutit sig flera andra forskare, senast Ivar Westman (Nyländska önamn I s. 385).

Den finska formen av det svenska namnet tagen i bruk i början av 1900-talet.

Vårdö, fi. Vartiosaari. — Skrivs *Wordö* 1567, *Wårdö* 1567, *Wårdzhö* 1577, *Wårdönn* 1588 o.l., *Vårdön* 1777.

Förra leden är fornsv. *vardher* ’vakt, bevakning, vaktgöring’, som inom Nyland förekommer i flera namn betecknande högt belägna platser — ofta bygdens högsta berg — där under medeltiden vakthållning mot fiender fanns anordnad. Det fi. *vartiija* ’vakt’ är samma ord, varför den finska namnformen är en exakt motsvarighet till det svenska namnet.

Det finska översättningsnamnet officiellt fastslaget 1959.

Åggelby, fi. Oulunkylä. — Vanliga skrivningar fr.o.m. mitten av 1500-talet är Ogleby 1543, Ogelby 1544, Ågelby 1563, men dessutom förekommer sporadiskt sådana skrivningar som Ögleby 1545, Vggleby 1556 o.l.

Namnet är svårtolkat bl.a. därför att det är omöjligt att avgöra om förra leden är av svenskt eller finskt ursprung. Om man kunde utgå från den finska formen *Oulunkylä*, skulle problemet vara enkelt. Det finns enligt vissa uppgifter ett fi. ord *oulu* med betydelsen 'flödvatten', som antagits ingå i namn som *Oulu* (Uleåborg), *Oulainen* och *Oulanka*, och som f.ö. kan förklaras som ett lån från lapskan, men Åggelby-namnets äldsta skrivningar visar enligt finska språkforskare att man inte kan räkna med detta ord (Heikki Ojansuu, *Suomalaista paikannimitutkimusta* I s. 166, 265; E. A. Tunkelo, *Virittäjä* 1939 s. 438). Föga mindre blir svårigheterna, om man antar att förleden är av svenskt ursprung. Av teoretiska möjligheter, med ordet *å* som grundord, kan följande anföras: 1. *Å + glo + by*, där *glo* betecknar 'sumpigt ställe; större stillastående vattensamling; grund havsvik'; 2. *Å + gärdhe + by*, där *gärdha* betecknar 'inhägnat område' (förslaget framfört av en anonym författare i *Nya Pressen* 1.8.1949); 3. *Å + göl + by*, där *göl* betecknar 'fördjupning i flod eller sjöbotten' och kunde avse den bl.a. 1789 nämnda »giölen vid Lillfors»; 4. *Å + kulla + by*, där *kulla* skulle avse den branta höjd, på vilken den ursprungliga byn legat. Inget förslag förefaller särskilt sannolikt, varför namnet fortfarande måste anses vara oförklarat.

Den finska formen av det svenska namnet i bruk redan på 1880-talet, finskt stadsdelsnamn 1959.

Helsingfors gatunamns uppkomst och utveckling fram till år 1946

DET GAMLA HELSINGFORS VID VANDAS MYNNING

När Gustav Vasas plan att grunda en ny handelsstad vid Finska viken sommaren 1550 började förverkligas på västra stranden av Vanda ås mynning hade man ingen särskild stadsplan att följa vid uppbyggnaden. Konungen hade visserligen i oktober 1550 uppmanat sina lokala styresmän att övervaka att inflyttarnas byggnadstomter blev riktigt uppmätta och gatorna rätt utstakade, men någon sakkunnig byggmästare ansåg han sig inte behöva sända till orten, trots flera hänvändelser från byggarna och borgarna i staden. Den till högst 600—700 personer uppgående befolkningens boningshus och uthus kom därför att bli en smula nyckfullt grupperade i terrängen mellan havs- och åstranden och backarna ovanför, detta att döma av den enda karta över Helsingfors vid Vanda, som finns bevarad i en kopia från 1696. Denna av Lars Forssell uppgjorda grova kartsnitt ger inte någon helt klar bild av vad som var gata, gränd, torg eller outnyttjad mark mellan tomterna. Enligt den skall staden ha haft en enda lång och tämligen rak gata längs stranden och en annan något kortare gata väster om den samt korta tvärgränder vid deras sidor. En torgliknande öppen plats kantad av byggnader ser ut att ha funnits i södra delen av det bebyggda området, nära det nuvarande Anneberg.

Det enda bevarade gatunamnet från Helsingfors vid Vanda är det i en dombok anträffade *Westergatan*, som sannolikt betecknat den ena av de längre gatorna (den andra skulle då ha hetat Östergatan). *Klockberget* skall man enligt en tradition ha kallat den bergknall vid forsen, på vars västra sida vi har de enda synliga minnesmärkena av Helsingfors vid Vanda, en utgrävd kyrkogrund och stenmuren till en begravningsplats. Kyrkans klockstapel har tydligen stått i bergsslutningen. Från södra delen av det bebyggda området har i handlingarna anträffats de på en avrättningsplats syftande namnen *Galgberget* och *Galgörn*, och från norra delen namnet *Kampen*, som åsyftat ett militärt övningsfält eller en öppen plats av annat slag. Den holme mitt i forsen, över vilken landsvägen på broar gick till andra åstranden, kallades *Broholmen*, och på den låg den s.k. *Kungsgården*. Öster om ån fanns ett område benämnt *Börnäs* (skrives Borghnes 1552) (känt under namnet Pornainen på 1700-talet). Från åmynningen har också bevarats namnet *Kaskuholmen* (äldre Koskisaari?).

Alla de nämnda namnen har enbart bevarats i svensk form, då svenskan vid den tiden brukades i alla handlingar och överhuvudtaget var landets officiella språk. Några finska motsvarigheter till namnen är inte kända, men det är troligt att också sådana har förekommit, med hänsyn till att Helsingfors vid Vanda förutom den svenska befolkningsmajoriteten också hyste finskspråkig befolkning.

DET NYA HELSINGFORS PÅ ESTNÄSET

TIDEN FÖRE ÖDELÄGGELSEN UNDER STORA OFREDEN

Staden vid Vanda tynade vid sin allt grundare hamn, och vid letandet efter en ny och bättre plats för staden hade man stannat för att i stadsprivilegierna av år 1639 utse »Södernäns udd». För detta område utarbetade ingenjören Anders Torstensson på uppdrag av riksrådet en tidsenlig stadsplan med inrutade kvarter och raka gator. Planen omfattade också till invånarnas skydd en befästning på sjösidan och en hög mur på fastlandssidan. Denna plan stannade dock på papperet, och det nya Helsingfors fick sin slutliga placering på den större och sydligare belägna »Esnäs skatan».

Det nya stadsområdet mättes och kartlades hösten 1640 av den från Stockholm sända lantmätaren Olaus Rudbeckius. Sedan dröjde det till början av 1644, innan en preliminär byggnadsplan kom till, och på våren 1645 anlände ingenjör Torstensson för att färdigställa stadsplanen. Därefter kom det egentliga uppbyggnadsarbetet i gång. År 1654 utbröt en brand, som ödelade största delen av de hus som uppförts, bland dem stadens kyrka, och det nya Helsingfors hann aldrig före stora ofreden bli nämnvärt större än sin föregångare, i fråga om vare sig areal eller invånarantal.

I den bevarade stadsplaneskissen från början av 1640-talet var gatunätet utsträckt över hela Estnäset, från nuvarande Norra kajen till Berggatan och från Kajsaniemi till Salutorget. Men på den av Lars Forssell 1696 ritade och av Nils Avander 1707 renoverade stadskartan omfattar det bebyggda området bara basen av Estnäset, från det nuvarande Salutorget till trakten av Estnäsgratan. Enligt Avanders tomtförteckning från omkring 1709 fanns det inom området 270 bebyggda tomter. Samma förteckning anger att staden var delad i fyra delar: *Kärrkwarteret* i nordost från torget, *Gloogkwarteret* i nordväst, *Wester Tull kwarteret* i sydväst och *Fijskarback kwarteret* i sydost. Tomterna i dessa kvarter var i allmänhet små och låg intill långa, rakt upplinjerade gator, varvid korta gränder bildades mellan dem.

Det var inte svårt att ange en plats eller att finna ett bostadshus i den första tidens Helsingfors på Estnäset. Avståndet var korta, och lättfunna utgångspunkter hade man i torget, som låg i sydvästra hörnet av det nuvarande Senatstorget, i kyrkan vid torgets västra sida och klockstapeln vid dess östra sida, i Gloviken som trängde in från Tölövikens över det nuvarande Järnvägsstorget till Esplanadkapellet, i havsviken söder om det smala näset samt i *Stadzhampnen* med sina kajer vid det nutida Sjötullstorget. Var en gård eller en borgares bostad låg angav man ända fram till den tid när Helsingfors blev huvudstad, vanligen endast med hjälp av namnet på gården, gårdsägaren eller granngårdarna. Ofta nyttjade man också namnen på stadsdelarna eller namn på berg, backar, uddar eller andra terrängpunkter eller offentliga byggnader i närheten. Så angavs till exempel att borgaren Erik Eskilssons gård låg mellan Jöran Styfs och Hans Bergers gårdar, att rådman Hans Burgmans gård låg vid Skeppsbron och att tre strandbodas var belägna nedanför Kvarnberget.

Också de viktigaste gatorna hade redan fått namn. Enligt en anteckning från 1667 begagnades namnet *Siöögathan* för en gata i trakten av nuvarande Norra Esplanadgatans början, *Konungsgathan* för en gata som gick förbi kyrkan, och *Tafwastgathan* för en gata som sträckte sig från torget längs nuvarande Snellmansgatan till Ständerhuset och i en krök åt höger till Tavasttull, där den uppgick i den landsväg som över broarna ledde till Gammelstaden. Också namnet *Nya gatan* har senare påträffats för en gata vid Glovikens strand. De övriga namn på mindre gator och gränder som eventuellt funnits redan före stora ofreden är inte kända.

Vi känner också ett antal andra ortnamn från stadens område som bevarats i svenskt språkskick. Tidigare nämndes *Gloo* eller *Gloviken* samt *Kärret*, som betecknade en plats öster om nuvarande Ständerhuset. Den vik som bildar Södra hamnen kallades *Stadswijken*. På en till staden hörande gårds mark inom Tölö by låg *Tölö tegelbruk* vid stranden av Tölövikens, och vägen från staden genom Tölö till Esbo och vidare mot Åbo kallades ömsom *Tölövägen*, ömsom *Esbo-* eller *Åbo landsvägen*. *Esbo tullport* låg vid stranden av Gloet, ungefär där Runebergsstatyn nu står, och *Tavasttull* vid södra ändan av nuvarande Långa bron. Väster om Gloviken

fanns *Kampen*, använd av skolpojkar för bollspel och senare som militärt exercisfält. Kampen sträckte sig ända bort till den havsvik som redan då kallades *Sandviken*. Bergen ovanför viken bar namnet *Rödberget*. På sydöstra udden av stadsnäset, växelvis kallad Estnäs skatan — Skatan — Skata udden, fanns redan i slutet av 1600-talet en fiskar- och sjömansbosättning. Uddens högsta punkt, där Uspenskikatedralen nu står, kallades *Fiskarbacken*, och det namnet övertogs av hela stadsdelen. På uddens norra strand vid det nutida officerskasinot fanns en plats benämnd *Tullhälle*. Bergen i norra delen av Estnäset kallades *Brobärget* och broarna norrut *Stadsens broar*.

Till det redovisade namnförrådet hör också namnen på de holmar utanför stadsområdet som hörde till staden: *Musholmen* (nuvarande Broholmen), *Tjärusholmen*, *Stareholmen* (nu Knekten), *Sompareholmen* (nu Sumparen), *Blåbärslandet*, »*Höije hollmen*» (Högholmen) och »*Rijsholmarnen*» (nuv. Blekholmen och Klippan). Näset söder om staden benämndes *Helsingesnäs*, och där låg bl.a. *Ryssdahl* och ett berg kallat *Johannishärget*, på vilket ungdomen under midsommarhelgen brände tjärtunnor och uttjanta båtar.

Både gatunamnen och de övriga ortnamnen var fortfarande naturligt bildade namn, som angav orternas läge, egenskaper eller användning. Det var bara namnet Konungsgatan som återspeglade stormaktstidens strävan att berika städernas namnförråd med ståtliga namn syftande på konungar och drottningar. Också stadens kyrka hade namn. Den 1654 nedbrunna stenkyrkan kallades Kristinakyrkan och den träkyrka som uppfördes efter branden Helgeandskyrkan.

I FÄSTNINGENS HÄGN

Det första skedet i det nya Helsingfors historia ändades i att staden brändes i maj 1713. Det var stadens försvarare som genomförde ödeläggelsen för att hindra att staden oskadd föll i den övermäktiga ryska arméns händer, och de ryska erövrarna fortsatte förstörelseverket under de åtta år de höll staden besatt. När freden återställdes år 1721 var terrängen i staden i så hög grad förändrad att invånarna, när de återvände från sin långvariga förflyttning, hade svårt att lokalisera de tidigare gatorna och tomterna. Förutom några hus, som byggts på gamla husgrunder medan staden var besatt, lämnade ryssarna efter sig endast en barackbyggnad och några kyffen och salustånd som uppförts i staden eller dess omgivningar. Småningom lyckades man återställa uppdelningen i gator och tomter och bygga upp Helsingfors på nytt som en fristad för tidigare och nya invånare. Under lilla ofreden 1742—43 besattes staden åter av ryssarna, men ockupationen varade nu bara ett år och genomfördes dessutom tämligen mildt. Huvuddelen av invånarna stannade kvar, och de materiala skadorna inskränkte sig för det mesta till förluster av lösegendom. Byggnaderna i staden bevarades oskadda och stadsbilden förblev oförändrad. Det förlorade kriget fick sedan gynnsamma följder för stadens utveckling, då man för att stärka den östra riksdelens försvar beslöt att bygga en större fästning i Helsingfors-trakten.

Uppförandet av *Sveaborgs* fästning, som inleddes våren 1748 ute på Vargskären vid inloppet till Helsingfors (namnet *Vargskär* och de enskilda holmarnas namn utreds på s. 229), innebar att staden på Estnäset fick nytt liv. Byggnadsverksamheten pågick i forcerad takt ända fram till pommerska krigets utbrott 1758 och berörde inte bara fästningsholmarna utan vissa tider också fastlandet innanför. På berget *Kasaberg* (nu Observatorieberget), som utgjort en länk i en forntida kedja av signalberg, där man varnat för fiendens ankomst, uppbyggdes snabbt en liten fästning kallad *Ulricasborg*. På Estnäset uppfördes bl.a. stora inkvarteringsbaracker. Byggnadsmanskapet uppgick, när det var som störst, till över 6 000 man eller 2—3 gånger stadens befolkning, och inkvarteringen och underhållet av denna styrka bidrog på många sätt till helsingforsarnas utkomst. Både handelsmännen och hantverkarna kunde göra sig goda förtjänster. Huvuddelen av byggnadsarbetarna var dock soldater, och deras vistelse i staden innebar också vissa bördor i form av tvångsinkvartering m.m. Ännu efter den egentliga byggnadstidens slut medförde garnisonen på fästningsholmarna, den till staden förlagda fält-

artilleribataljonen och de gifta soldaternas familjer att Helsingfors folkmängd var mer än dubbelt så stor som förut. Befästningsarbetet stimulerade stadsbornas byggnadsverksamhet, så att man började uppföra stenhus i stadens centrum, kring torget. Sjöfarten blev också livligare. Ehrensvärds plan på en tvillingfästning — förutom sjöfästningen en landfästning kring Helsingfors — hindrade till en början staden från att utvidga sig från trakten kring torget, men den planerade *Larmgatan*, en befästningslinje av kraftiga stenhus runt hela det bebyggda området, förblev obyggt, och i slutet av den svenska tiden hade bebyggelsen redan spritt sig till Estnäsets östra sida samt till områdena söder och väster om stadsnäset och till Skatudden.

Att Sveaborg uppfördes och utsågs till bas för skärgårdsflottan hade sin största betydelse för Helsingfors i det att stadens under krigen hårt prövade invånare fick nytt livsmod och kunde känna trygghet och förtrostan inför framtiden. Den gynnsamma utvecklingen fortsatte fram till sekelskiftet, och under den svenska tidens sista år hade Helsingfors avancerat till platsen som den fjärde bland riket sjöfartsstäder.

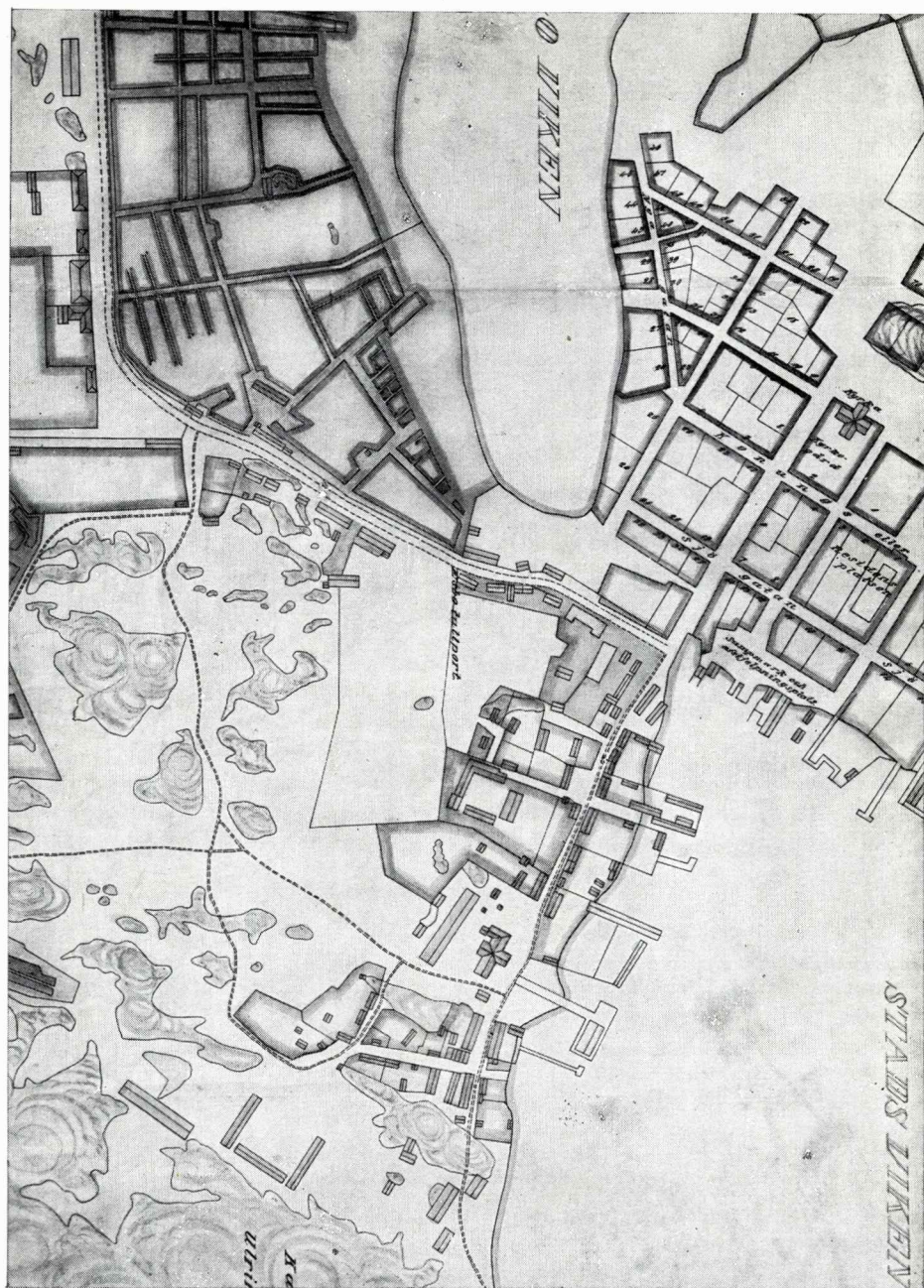
Stadsbilden i slutet av 1700-talet var i flera avseenden en annan än den varit vid seklets början. De flesta husen var ännu av trä, men många av dem var nu byggda i två våningar och bestrukna med rödmylla. I staden fanns redan 11 stenhus vid huvudgatan, de flesta av dem ännu bevarade i ombyggd form. Underhållet av avträden och husdjursskul på tomterna hade förbättrats, och staden var inte längre så smutsig och luften inte så odörfylld som i början av seklet. De av plank kantade gatorna var inte heller så stinkande och dyiga på vårar och höstar som tidigare, utan de flesta hade enligt magistratens påbud redan blivit stenlagda. På många håll hade man sprängt stenar som hindrade trafiken på gator och i gränder, och man avlägsnade också den värsta smutsen från gatorna och höll dem fria från snö med hjälp av snöplog. Gårdarna var numera numrerade, men inte med gatunummer utan med löpande gårdsnummer i vart och ett av de fyra kvarteren. Åkrarna i stadens omgivning hade förvandlats till krydd- och källand, och de uppgrundade stränderna vid Gloviken och Stadsviken hade utfyllts till tomtmark och bryggplatser.

Under hela den svenska tiden förblev stadsplanen densamma i Helsingfors på Estnäset, och gatornas namn grundade sig liksom före stora ofreden på naturliga benämningar. I stadens omgivning angav man platserna med hjälp av gamla namn på byar, öar och olika terrängpunkter och inom det egentliga stadsområdet med hjälp av namnen på backar, berg, vattenområden och offentliga byggnader.

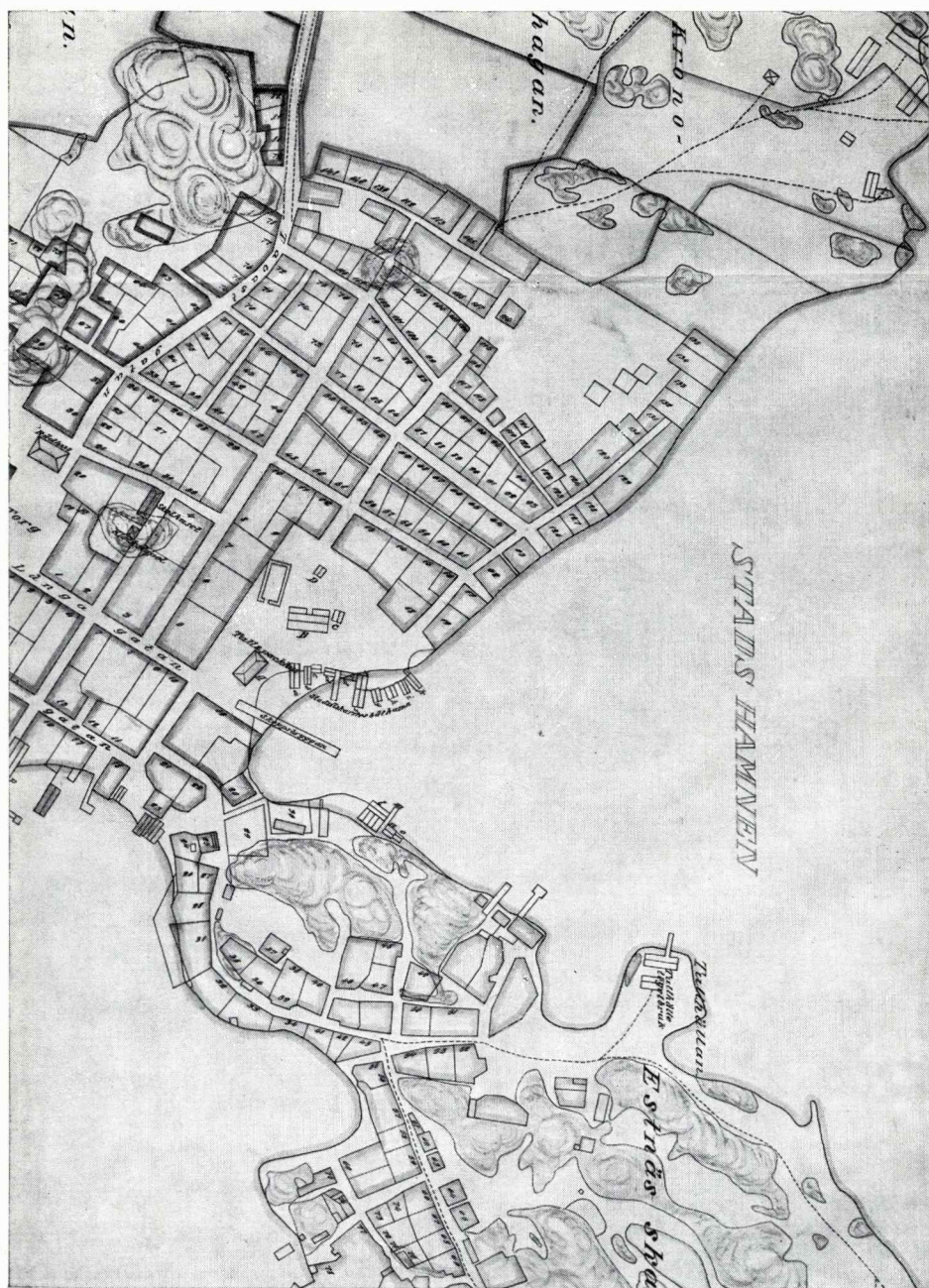
I utkanten mot Tölö förekom bosättning också utanför nämnda Esbo tullport. Förstadsområdet kallades *Ulricasborgs Trachten*, på grund av sin närhet till fästningen på berget längre söderut. Fästningen hade liksom den 1727 invigda kyrkan fått sitt namn efter drottning Ulrika Eleonora († 1741). En bekant plats i samma trakt var också *Skeppsvarvet*, som låg vid stranden nedanför fästningen.

Esbo tullport och den vid stadens norra gräns belägna Tavasttull hade båda fått namn som angav den trakt till vilken landsvägen förbi tullen ledde. Den förstnämnda kallades också en tid *Åbo Tull* eller *Väster Tull*, den sistnämnda *Kronobergs Tull*. Stadens övriga tullar var *Sjö-tullen*, som låg vid nuvarande Norra hamnen, och *Vintertullen*, som under vintrarna fanns på udden *Bäsnäs* vid det nutida Elisabetstorget, där vintervägen över Gammelstadsfjärden nådde land. Mellan landtullarna låg stadens egentliga bosättningsområde, omgivet av havsvikar. I slutet av den svenska tiden hade man inom detta område namngett ungefär 30 gator och gränder, 3 torg, 4—5 bryggor och ett tiotal naturlokaler.

Den viktigaste fasta punkten i staden var stadens torg. Där låg Ulrika Eleonora-kyrkan, rådhuset (åren 1730—85 en träbyggnad och från 1804 ett nytt stenhus) och garnisonens högvakt. Nära torget på några berg på östra sidan — ungefär där statsrådsborgen nu finns — stod klockstapeln på *Klockberget* och trivialskolans stenhus på *Skolberget*. Andra fasta punkter var de tidigare nämnda Gloviken, Kärret och Broberget samt Skatudden och Fiskarbacken och några andra höjder. En av dessa var den backe på vilken domkyrkan senare byggts, kallad *Stallbacken* på grund av att artilleribataljonens stall befann sig där. Norr om den fanns *Kvarnberget* eller *Snuskvarnsberget* samt *Estnäsbacken*, belägen där Estnäs- och Sjötullsgatorna nu

Helsingfors stadsplan vid slutet av svenska tiden, västra delen. Uppe i mitten Gloviken, nere till höger Stadsviken, nuv. Södra hamnen.

Helsingfors stadsplan vid slutet av svenska tiden, östra delen. Till höger Stadshamnen, nuv. Norra hamnen, nedtill Skatudden.

skär varandra. Vid korsningen mellan Marie- och Regeringsgatorna i våra dagar låg *Tyghusbacken* och söder om den *Stora Sjötullhuset*, vilket fortfarande står kvar som polisstation.

Efter dessa orter fick de flesta gatorna och gränderna i närheten sina namn. Från Esbo tullport ledde *Esbo Tullsgatan* till Stadsviken. Gatorna i stadsdelen Gloet fick namn syftande på Gloviken. En lång gata vid den nuvarande Fabiansgatan kallades omväxlande *Glogatan* eller *Stora, Större, Öfre* och *Östra Glogatan*. En gata längs västra stranden av Gloviken hette *Glostrandsgatan* eller *Lilla, Mindre* och *Nedre Glogatan*, alternativt *Nedre Strandgatan vid Gloet*. De korta tvärgränderna till dessa gator hade under olika tider namn som *Gloe Tvärgatan*, *Gloe Öfre Tvärgatan*, *Norra Glogatan*, *Gatan mot Gloet*, *Öfre Glostrandsgatan*, *Strandtvärgatan* under *Kyrkan* eller *Norra gränden*.

Stadens viktigaste gata var *Stora gatan* eller *Storgatan*, som gick ungefär där Alexandersgatan nu går mellan Fabiansgatan och Norra kajen och som enligt en karta från 1800-talets början också kallades *Konungsgatan* eller *Långa gatan*. Söder om den, vid början av nuvarande Norra Esplanadgatan, fanns en annan längre gata, som på södra sidan kantades av strandtomter med långa bryggor ut i sjön. Den kallades *Södra Strandgatan* eller *Stora, Nedre Strandgatan*, ibland också *Sjögatan* eller *Södra, Stora Sjögatan*. De gator som gick förbi kyrkan hette givetvis *Västra, Norra* och *Östra Kyrkogatan*. För Västra Kyrkogatan begagnade man vid periodens slut också namnet *Stora Kyrkogatan* och för dess södra del namnet *Södra Kyrkogatan*. Från Storgatan till skolhuset ledde *Skolgatan* eller *Skolgränden*, som en fortsättning av nuvarande Helenegatan, och från Storgatan till Estnäsbacken i den nuvarande Riddaregatan riktning ledde *Berggatan* förbi Klock- och Skolbergen.

Torget i staden kallades vanligen *Stadstorget* eller *Stora Torget*, ibland *Gamla Torget*. En annan öppen plats var *Lilla Torget*, också kallat *Guvernementsplatsen* eller *Paradplatsen*, som låg ungefär där Riddarhusparken nu finns. En tredje torgliknande plats vid den nuvarande högvakten kallades *Narinken* efter de ryska salustånd som under stora ofreden funnits på platsen (ry. *na rinke* = på torget).

Från nordöstra torghörnet mot Tavasttull ledde den tidigare nämnda Tavastgatan, ibland kallad *Stora Tavastgatan*, vars norra del, som övergick i landsvägen, är känd under namnet *Brobergsgatan*. Öster om Tavastgatan låg fattigstadsdelen Kärret, med gator som *Östra Kärrgatan*, *Södra, Stora* eller *Öfre Kärrgatan*, *Lilla* eller *Nedre Kärrgatan* och *Norra Kärrgatan*. Den sistnämnda kallades dock vanligen *Estnäsgatan*. Områdets ovan nämnda gamla namn Bästnäs — också belagt i formerna Bässnäs, Bessnäs, Bestnäs och ibland Hästnäs — fick i gatunamnet biformen Estnäs- och hade redan i slutet av 1700-talet helt försvunnit ur språkbruket. Längs den nutida Norra kajen sträckte sig, med en enda tomtrad mellan gatan och sjön, *Östra Strandgatan* från Stadshamnen till Vintertullen vid nuvarande Elisabetsparken.

Också de mindre gränderna hade i allmänhet namn, även om de i handlingarna omtalas relativt sällan och i obestämda ordalag. En liten gränd norr om skolhuset i närheten av rådhuset kallades *Magistratsgränden*. De gränder som ledde till Stallbacken bar i allmänhet namnen *Stallgränden* eller *Stallgatan* efter det att backen i mitten av 1700-talet hade fått sitt namn. Av de fyra gränderna mellan Storgatan och Strandgatan var nuvarande Sofiegatan en del av den redan nämnda Östra Kyrkogatan, och de nuvarande Katrine- och Helenegatorna liksom Mariegatan södra ända kallades gemensamt *Strandgatan mot Stadsviken*. Den gränd som avvek över näset till Skatudden är ibland nämnd under namnet *Skatuddsgatan*, och i närheten av kronobageriet låg *Öfre gränden*.

Namnförrådet på Estnäset var alltigenom svenskt liksom det officiella livet i staden överhuvudtaget. En betydande del av invånarna räknade sig visserligen till den finska språkgruppen, men de tillhörde klassen av tjänstefolk, fiskare m.fl. och hade föga inflytande vid namngivningen. Kartorna och handlingarna från Helsingfors på Estnäset uppvisar bara tre ortnamn av finskt ursprung. De är *Lepikko* 'Aldungen', mjölnaren Johan Korckmans gård och tomt i stadsdelen Kärret, *Paskalampi* 'Skitträsket', en smutsig och stinkande vattensamling i däliden vid Estnäsgatan, som utfylldes i början av 1790-talet, och *Harakka* 'Skatan', ett skär utanför nuvarande Brunnsparken.

Av det föregående framgår att gatunamnen i Helsingfors under denna period regelbundet

var bildade med naturnamn eller andra beteckningar som gav en saklig karaktäristik av gatorna. Av något avvikande typ var bara namnet *Forsiigatan vid Gloet*, som i mitten av 1700-talet betecknade den norra tvärgatan till Glogatan. Borgaren Hinrich Forsius, far till den Henrik Forsius som skrev Helsingfors första historia, hade sin gård här. Uppförandet av Sveaborg medförde också något av ny färg i stadens namnförråd. Då den norra delen av Estnäset togs i bruk som bete för militärhästar infördes namnet *Kronohagen* vid sidan av Brobergshagen. Norr om kyrkan i trakten av Stallbacken uppfördes en stor stockkasern i två våningar, vilken kallades *Gyllenborgska baracken* och blev ett av stadsbornas vägmärken.

De efter stora ofreden allmänt införda gatunamnen gjorde det betydligt lättare att lokalisera platser i staden. Visserligen brukade man fortfarande i t.ex. bouppteckningar ange, att rådman Hindrich Forsmans gård låg vid Gloet mitt emot borgaren Hentmans tomt, att skomakarmästare Elias Ekholms gård fanns vid Kärret väster om stockhuset och att klockringare Michel Michelssons gård var belägen bakom Gyllenborgska baracken mellan bergen. Ofta angavs också enbart att en gård eller tomt låg »vid Erhardts brygga», »på Estnäsbacken», »på södra sidan om Skeppsbron», »vid Paskalampi», »vid Bagarbron» eller »på Skataudden». Men i slutet av seklet blev det allt vanligare att nämna gatunamnet; så länge gatunummer saknades fick man tillfoga namnet på kvarteret eller stadsdelen och ange gårdsnumret i den löpande nummerserie som fanns för vart och ett av kvarteren. Också granngårdarna utnyttjades vid lägesangivningen. Så förekom det t.ex. att smedmästare Johan Tillmans gård angavs vara belägen vid Stora Kärrgatan i norra kvarteret, mellan tenngjutare Petterssons och borgare Oickolins gårdar, och köpman Mathias Ennings gård som belägen i östra kvarteret vid Storgatan mitt emot krögare Fischiers gård, medan borgare Erich Kaharbergs gård konstaterades vara n:o 14 i västra kvarteret vid Södra Kyrkogatan och köpman Johan Myhrs gård angavs ligga i västra kvarteret invid kyrkan.

Antalet gårdar i staden, som år 1757 uppgick till 326, ökade fram till slutet av svenska tiden med ungefär 10 procent. Ännu i början av 1800-talet behövde man därför inte noggrannare adresser än dem som återgetts ovan.

HELSINGFORS SOM HUVUDSTAD

J. A. EHRENSTRÖMS STADSPLAN

Året 1808 var det följande verkligt skickelsediga året i Helsingfors historia. Den 21 februari överskred fienden åter gränsen vid Kymmene älv, och den 2 mars hade ryska armén ånyo besatt Helsingfors, denna gång för att stanna. Medan kriget ännu pågick kom våldelden lös i ett hus vid Storgatan natten till den 17 november, och under ett par dagars brand jämnades de tätast bebodda östra och norra delarna av staden med marken. En tredjedel av invånarna blev hemlösa, och ett stort återuppbyggnadsarbete förestod.

Återuppbyggnaden kom i gång först efter freden i Fredrikshamn, som slöts i september 1809. Landshövdingen i Nylands och Tavastehus län, Fredrik Stjernvall, som utnämnts våren 1810, gjorde i oktober samma år en framställning till styresmännen i S:t Petersburg, och i november tillsatte kejsar Alexander I en kommitté för planering av återuppbygganden. Förutom ordföranden, generalguvernör Fabian Steinheil, och landshövding Stjernvall omfattade kommittén två ledamöter, som valts av stadens borgare. Kommittén sammanträdde i december 1810 i Åbo och drog upp riktlinjerna för stadsplanen och uppbyggnadsarbetet. På uppdrag av kommittén uppritades stadsplanen sedan av f.d. utbildningsofficeren i örlogsflottan, löjtnant Anders Kocke. Jämte kommitténs utlåtande sändes det under Kockes namn kända stadsplaneförslaget till S:t Petersburg, där kejsaren i februari 1811 fastställde både stadsplanen och kommitténs övriga förslag rörande Helsingfors återuppbyggnad. Samtidigt bestämdes att en permanent nybyggnadskommitté med landshövding Stjernvall som ordförande skulle tillsättas.

Den nya stadsplanen, vars detaljer småningom utvecklades vidare på basen av det ursprungliga planförslaget, följde i det mesta grundlinjerna i den tidigare tomtindelningen och gatudragningen, och några genomgripande förändringar genomfördes inte. Tavastgatan skulle rätas ut, och Storgatan skulle breddas och förlängas över den utfyllda Gloviken till Åbo landsväg — nuvarande Mannerheimvägen — liksom också Södra Strandgatan. Stora Kyrkogatan och Östra Glogatan skulle likaså rätas ut och breddas och förlängas över de mellanliggande trädgårdstapporna till Ulricasborgsbergets fot. Ett nytt förstadsområde inrutades väster och sydväst om det tidigare stadsområdet. Där planerades också ett nytt torg. Östra Strandgatan skulle flyttas närmare stranden och Skatudden skiljas från fastlandet med en kanal, som underlättade trafiken mellan stadens två hamnar. Stadens torg skulle förstöras mot väster.

Men innan man kom i gång med att realisera det nya stadsplaneförslaget tog hela återuppbyggnadsfrågan en ny vändning. Fredrik Stjernvall hade så snart han blivit landshövding börjat utveckla tanken att förflytta regeringsdepartementen från Åbo till Helsingfors och framfört den till styresmännen i S:t Petersburg, främst till ordföranden i kommittén för de finska ärendena, Gustaf Mauritz Armfelt. På uppmaning av Armfelt hade man också begärt ett utlåtande om Kockes stadsplan av Johan Albrecht Ehrenström, tidigare fästningsofficer på Sveaborg och Gustav III:s sekreterare och sedan 1811 åter bosatt i Finland utanför sin födelsestad Helsingfors. Ehrenström hade av Armfelt fått en antydning om att hans utlåtande behövdes som stöd för en plan att göra Helsingfors till huvudstad. Han fann att Kockes stadsplan i alltför hög grad var bunden vid de gamla gatusträckningarna och gjorde den mera storstildad för att den bättre skulle motsvara kraven på ett centrum för civil- och militärförvaltningen i storfurstendömet Finland. I det utlåtande som åtföljde hans stadsplaneförslag tog han ställning för Helsingfors upphöjande till huvudstad. Resultatet av denna aktivitet var att kejsar Alexander I den 8 april 1812 utsåg Helsingfors till Finlands blivande huvudstad och bestämde att uppbyggnaden skulle följa Ehrenströms stadsplaneförslag. Samtidigt förordnades Ehrenström till ordförande i nybyggnadskommittén efter Stjernvall, som ville avgå.

Grundprincipen i Ehrenströms stadsplan var densamma som i den av Kocke uppritade planen. På Estnäset låg *Egentliga staden*, och utbyggnaden planerades ske i den enda möjliga riktningen, mot sydväst och väster, där *Nyländska förstaden* skulle uppföras. Den tidstypiska inrutningen med hjälp av gatunätet bibehölls i planen men var glesare och mera regelbunden

än i det första förslaget. I detaljplaneringen bidrog Ehrenström, som hade sett många europeiska huvudstäder, med flera lösningar som bottnade i utvecklad stilkänsla och hade kontinental prägel. Han bearbetade sedan ytterligare sitt första planförslag med beaktande av kraven på en huvudstad. Den korrigerade stadsplanen stadfästes av kejsaren år 1817.

Ehrenströms slutliga plan innebar väsentliga förändringar i stadsbilden. Visserligen visade det sig på grund av kostnaderna nödvändigt att uppge planen på att bygga en kanal genom det utfyllda Gloet till Södra hamnen, och också Skatuddskanalen förblev obyggd ända in på 1840-talet. Inte heller det på Tyghusbacken planerade kejsarliga palatset blev verklighet, lika litet som den kejsarliga trädgården i närheten. Men till sina övriga delar blev stadsplanen realiserad. Gatorna drogs snörrätt genom berg, över Gloviken och genom Kärrets sankmarker. Den breda *Esplanaden* röjdes upp som en gräns mellan den egentliga staden och den nya förstaden, och som huvudled i förstaden byggdes *Boulevarden* ända fram till *Sandviks Torget*. I korsningen mellan *Esplanaden* och *Boulevarden* skapades en stor öppen plats, *Skillnaden*. Det gamla torget i staden utvidgades, och kring det uppfördes under årens lopp en rad ståtliga offentliga byggnader, skapade av Carl Ludvig Engel, som 1816 utsetts till nybyggnadskommitténs arkitekt och 1824 till intendent för de allmänna byggnaderna.

Redan i sitt första stadsplaneförslag hade Ehrenström namngett de nya torgen och gatorna. Ur det tidigare namnförrådet upptogs *Västra Kyrkogatan* för den gata som gick mellan Tavasttull och Ulricasborgsberget samt *Stora Torget*. Nybildade namn var de redan nämnda *Esplanaden* och *Nyländska förstaden* samt *Nylandsgatan* för den förlängda Storgatan, *Norra Stora Hamnen* och *Södra Hamnen*. Den tidigare Guvernementsplatsen kallades nu *Slottsplatsen* och ett område vid Kärret *Kejsarliga Trädgården* efter två projekt som dock stannade på papperet sedan planen på att bygga ett kejsarligt palats förfallit. Både vid det nuvarande Ständerhuset och vid Södra hamnen angavs namnet *Salu Torget* och i den gamla Brobergshagen *Stadens Trädgård*.

I september 1819 besökte kejsar Alexander Helsingfors för att inspektera uppbyggnadsarbetet i storfurstendömet nya huvudstad. Ehrenström framställde då förslaget, att den just färdigbyggda nya *Västra Kyrkogatan* från Tavasttull till Stora torget skulle uppkallas efter kejsaren och en ny tvärgata till den i Kronohagen efter kejsarinnan. Vidare anhöll han om att någon myndighet skulle utses att namnge övriga gator och torg i staden, vilket var nödvändigt speciellt med tanke på brandstodsväsendet. Kejsaren avböjde förslaget om att *Västra Kyrkogatan* skulle uppkallas efter honom och beslöt i stället att den skulle heta *Unions Gatan*, som en erinran om regentunionen mellan Ryssland och Finland. Däremot godkände han att *Elisabeths Gatan* uppkallades efter hans gemål. Uppgiften att bestämma namnen i staden ålades generalguvernör Steinheil och Ehrenström.

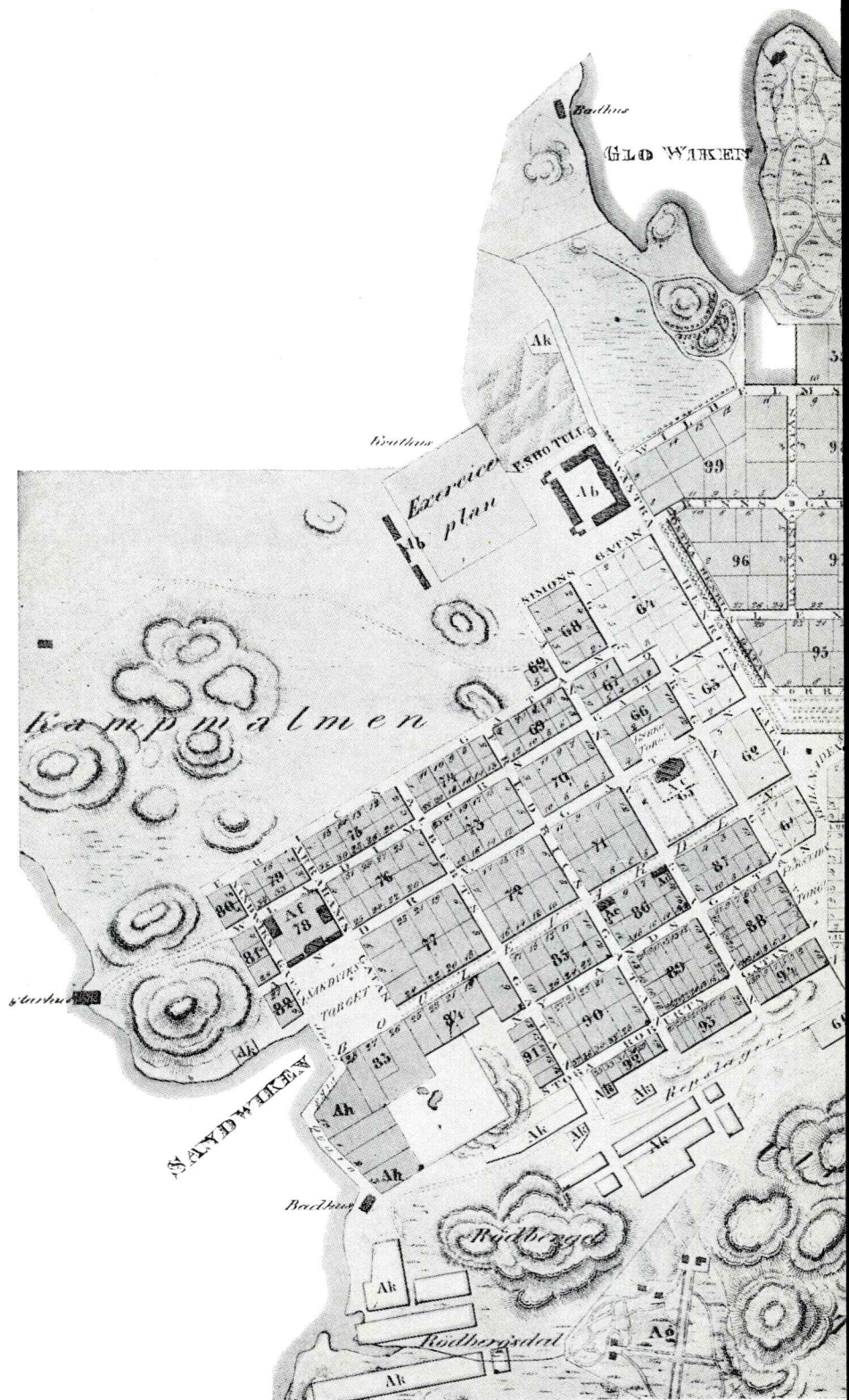
Generalguvernören och nybyggnadskommitténs ordförande utförde sitt uppdrag, och eventuellt behandlades namnfrågorna också inom uppbyggnadskommitténs krets. I samband med en ny brandstodsordning stadfästes 1820 också nedan uppräknade namn, givetvis enbart i svensk form.

Inom den egentliga staden tillkom förutom de två tidigare nämnda: *Marie Gatan*, *Constantins Gatan*, *Nicolai Gatan*, *Michaels Gatan*, *Freds Gatan*, *Senats Gatan*, *Kyrcko Gatan*, *Berg Gatan*, *Trädgårds Gatan*, *Östra Mellan Gatan*, *Wästra Mellan Gatan*, *Slotts Gatan*, *Fabians Gatan*, *Riddare Gatan*, *Mauritz Gatan*, *Catherine Gatan*, *Helena Gatan*, *Sophie Gatan*.

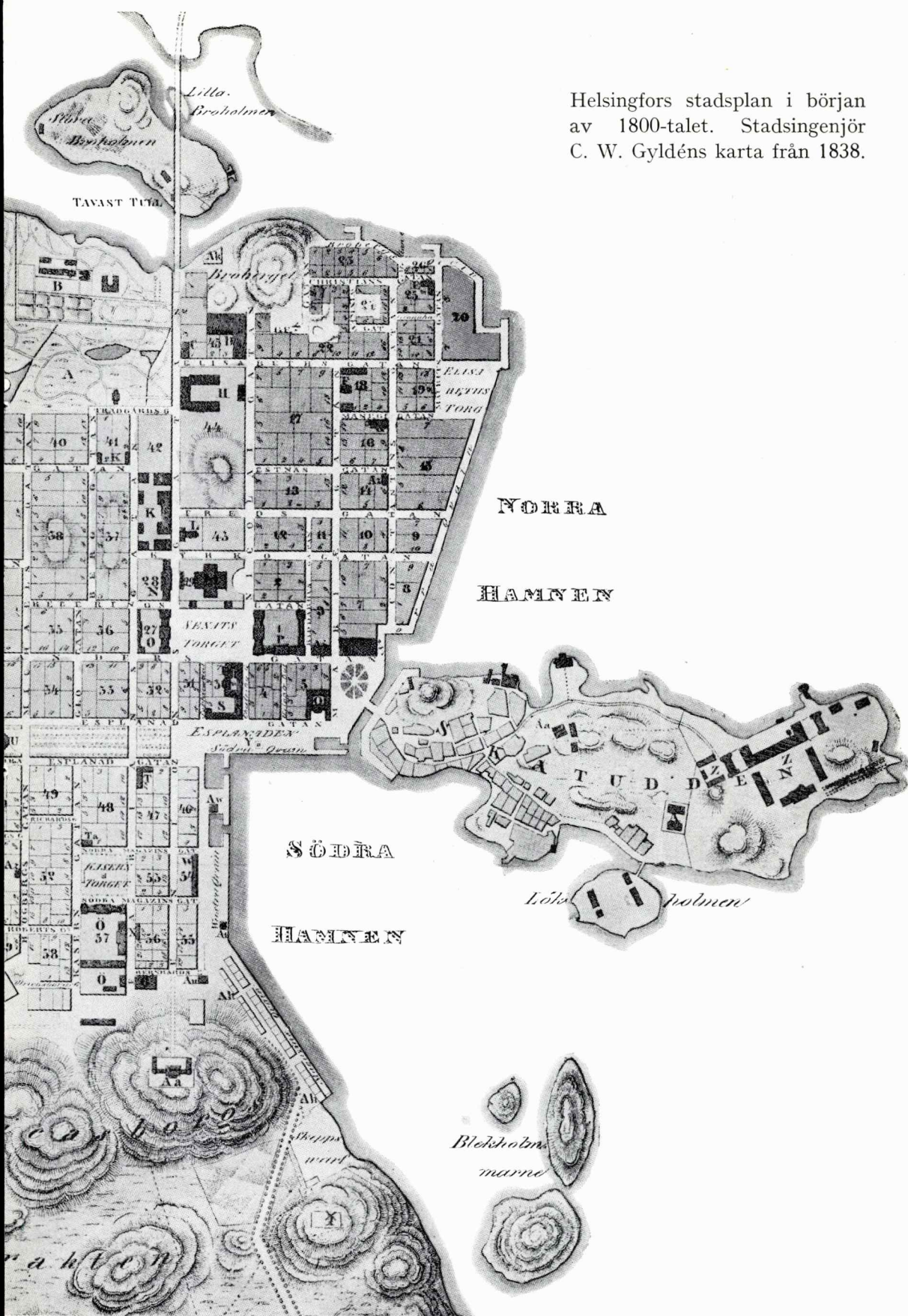
I förstaden infördes följande namn: *Caserne Gatan*, *Norra Magazins Gatan*, *Södra Magazins Gatan*, *Högbergs Gatan*, *Ludvigs Gatan*, *Richards Gatan*, *Lilla Roberts Gatan*, *Stora Roberts Gatan*, *St. Wladimirs Gatan*, *St. Georges Gatan*, *St. André Gatan*, *St. Annae Gatan*, *Fredrics Gatan*, *Nylands Gatan*, *Regerings Gatan*, *Wästra Sandviks* och *Östra Sandviks Gatan*.

I stadsplanen angavs dessutom namnen *Stora Torget*, *Slotts Plattsen*, *Elisabeths Torg*, *Trädgårds Torget*, *Förstads Torget*, *Trekantiga Torget*, *Skillnaden*, *Sandviks Torget*, *Boulevarden*, *Esplanaden*, *Östra Quain*, *Södra Quain*, *Magazins Quain* och *Norra Quain*.

Den nya huvudstaden hade alltså fått sina första officiella gatunamn. Namnförrådet representerade rätt olikartade motivkretsar. Empirestilen eller kejsarstilen, som var dominerande i den nya stadsplanen och stadens offentliga och privata byggnadsverk, satte sin prägel

Helsingfors stadsplan i början
av 1800-talet. Stadsingenjör
C. W. Gyldéns karta från 1838.

också på gatunamnsförrådet, och den största namngruppen bildades av de s.k. kejserliga namnen. Till dem hörde de till namn på ryska helgon och riddarordnar bildade St. André-, St. Anne-, St. Wladimirs- och St. Georgsgatan och de på medlemmar av den kejserliga familjen syftande Marie-, Konstantins-, Nikolai-, Mikael-, Katarine-, Helene- och Sofiegatan samt Elisabethsgatan och -torget, alla namn på viktigare gator. Också de styresmän som medverkat till stadens utveckling fick gator uppkallade efter sig, och så uppstod namnen Fabians-, Fredriks-, Ludvigs-, Mauritz-, Rikhards- och Robertsgatan. (Personhänvisningar och övriga upplysningar meddelas vid respektive namn i gatunamnsförteckningen.) Största delen av namnen var dock naturliga, sakligt grundade namn, vilka återgick på äldre ortnamn eller angav terrängen kring gatan eller platsen eller någon byggnad som planerades vid den. Utländskt inflytande återspeglade namnen Esplanaden, Boulevarden och slutleden -quain i kajernas namn.

Ehrenströms stadsplan var endast till hälften förverkligad när nybyggnadskommittén år 1825 avslutade sitt arbete. Sedan dröjde det till mitten av seklet innan alla de gator som upptagits i planen eller tillfogats av Engel hade byggts. År 1820 var en del gator fortfarande odöpta, och de återstående namnen gavs senare. Landshövding G. M. Armfelt föreslog 1833 en del korrigeringar i stadens byggnadsplan, bland dem vissa förändringar i kvarters- och gatunamnen. Enligt hans förslag, som blev officiellt fastställt år 1836, utökades stadsdelarna till sex och följande gatunamn tillfogades. Senatsgatan omdöptes till Nikolaigatan (nu Snellmansgatan), med motiveringen att den gick förbi den nya Nikolaikyrkan. Den ursprungliga Nikolaigatan, som planerats sträcka sig från Gloviken till Norra hamnen, hade delats i två korta gator, Trädgårds Gatan och *Manege Gatan*, och den ursprungliga Trädgårdsgatan döptes om till Fredsgatan. På den gamla Storgatans plats hade man från början planerat en gata med namnet Fredsgatan, som nu döptes till *Alexanders Gatan* på grund av att den gick förbi det nya Alexandersuniversitetet. Stora torget omdöptes till *Senats Torget* och Förstadstorget till *Kasern Torget*. De gator som sträckte sig norrut från Skillnaden erhöll namnen *Västra* och *Östra Henrics Gatan* och den ursprungliga Slottsgatan namnet *Regerings Gatan*. Det sistnämnda namnet hade i stadsplanen avsetts för en gata i förstaden, som nu kallades *Alberts Gatan*. En kort gata mellan Esplanaden och Regeringsgatan fick namnet *Glo Gatan*. De ursprungliga Västra och Östra Mellangatan döptes till *Wilhelms Gatan* och *Esnäs Gatan*. Namnen *Norra* och *Södra Esplanadgatan* togs i bruk, och till Esplanaden räknades numera också det nuvarande Salutorget. Helgonbeteckningen St. bortlämnades från de gatunamn som bildats till namn på riddarordnar. För Östra Sandviksgatan infördes namnet *Abrahams Gatan*. Helt nya namn var *Brobergs Quain*, *Christians Gatan*, *Gen Gatan*, *Winkel Gatan*, *Kronohags Gatan*, *Brunns Gatan*, *Hagasunds Gatan*, *Eric's Gatan*, *Simons Gatan*, *Sandviks Quain*, *Ulricasborgs Gatan* och *Bernhards Gatan*.

Nya kejserliga namn ingick inte i det kompletterande namnförrådet, men i övrigt följde namngivningen samma linjer som tidigare. Vissa gator uppkallades efter bemärkta styresmän i staden eller riket, och de återstående namnen var beskrivande namn, delvis bildade till äldre ortnamn.

STADENS TILLVÄXT UNDER DEN RYSKA TIDEN

Ehrenströms stadsplan var huvudstadens första, och den har därför presenterats utförligt. Den till planen knutna återuppbyggnadsperioden upphörde officiellt år 1855, då den kommission som delat ut byggnadslån indrogs. Stadens centrum var då utbyggt och bosättningen hade utbredd sig över hela Helsingenäset från Norra hamnen och Södra hamnen till Sandviken. I fortsättningen fick stadens tillväxt dirigeras mot nya trakter söder och norr om det stadsplanerade området.

Redan kort efter Engels död år 1840 blev det aktuellt att fortsätta stadsplaneringen söderut, och 1841 fastställdes stadsingenjören C. W. Gylde's stadsplan för Brunnssparkens badhusområde söder om Ulricasborgsberget. Livligt frekventerat av den ryska överklassen upp-

levde badhuset en blomstringstid, och det fick ge anledningen till namn som *Badhus Gatan* och *Främlings Gatan*. Gyldén uppgjorde samtidigt ett förslag till stadsplan för området söder om Robertsgatan och väster om Brunnsparken. I förslaget gav han också namn åt gatorna, och en del av dessa namn togs snart i bruk, trots att stadsplanen blev slutligt fastställd först år 1875.

Bland Gyldéns gatunamn är det bara ett fåtal som återgår på tidigare ortnamn. Till sin huvuddel representerar de en ny motivkrets, sjöfartens och hantverkets yrken. Sådana namn är bl.a. *Båtsmans Gatan*, *Sjömans Gatan*, *Skeppsredare Gatan*, *Styrmans Gatan*, *Tunnbindare Gatan*, *Fiskare Gatan* och *Wäfvare Gatan*. Förslaget upptar också de i anslutning till Gardeskasernen och Gardesmanegen i närheten bildade *Skarpskytte-*, *Jägare-* och *Ryttare Gatan*.

För Skatudden uppgjordes det första stadsplaneförslaget år 1832, men det upptog inga namn på gatorna. I de följande planförslagen från 1859 och 1866 föreslogs också gatunamn, och flertalet av dem fastställdes tillsammans med stadsplanen år 1875. Namnen var givna i anslutning till stadsdelens officiella byggnader, Sjöekipagets kasern och Myntverket, till ortnamn och till hamnen och kanalen.

Namnen på stadens torg vann bestående hävd. Senatstorget förblev det viktigaste handelstorget fram till början av 1890-talet, men fick sedan avstå denna funktion till det tidigare enbart som fisktorg nyttjade Esplanadtorget, som på 1850-talet fick sitt namn ändrat till Salutorget. Torget i förstaden återfick på 1860-talet sitt ursprungliga namn i formen *Trekanten*. Sedan järnvägen tillkommit byggdes på 1870-talet ett nytt torg, *Järnvägstorget*, i det sankta området framför järnvägsstationen.

De gamla landsvägarna till Åbo och Borgå ytbelades på 1850-talet inom det oplanerade stadsområdet och bildade två viktiga trafikleder, som nu fick namnen *Wästra* och *Östra Chausseen*.

Under de sextio år som Ehrenströms stadsplan var i kraft innan den följande stadsplanen för Helsingfors fastställdes år 1875 utökades förrådet av gatunamn kännbart i samband med kompletteringar av stadsplanen. Från att 1820 ha omfattat 38 gatunamn, 11 namn på torg, öppna platser och kajer och 2 parknamn tillväxte det i stadsplanen upptagna namnförrådet så att det i början av 1860-talet omfattade 83 gatunamn, 15 namn på torg och kajer och 3 parknamn. Det stadsplanerade området hade då ökat till det dubbla eller med i runt tal 400 hektar.

I stadsplanen av år 1875, som innefattade alla de planförändringar som genomförts efter 1836, utvidgades stadens område framför allt mot söder, och antalet stadsdelar utökades till åtta. Planen upptog bl.a. en bred boulevard, *Röddäldsesplanaden*, som sträckte sig från Skillnaden genom Röddällden ned till havsstranden, och i samband med den en park i trakten av Fabriksparken, tre gånger större än den nuvarande. I området kring Rödbergen fastställdes det nämnda på hantverks- och sjöfartsmotiv baserade gatunamnsförrådet, och öster om Jungfrustigen antogs namnet *Parkgatan* samt namnen *Paulsgatan* och *Petrusgatan*, föranledda av apostelstatyerna på den katolska kyrkans gavel. Längre västerut tillfogades bl.a. *Repslagaregatan* och *Lappviksgatan* och vid Kampmalmen i norr bl.a. *Malmgatan*. Redan år 1886 ändrades denna stadsplan. Den storstilade Röddäldsesplanaden avlägsnades ur planen och parken intill den förminskades avsevärt. I stället infördes ett fabriksområde, bostadskvarter och flera gator. Den av tre gator bildade linjen Paulsgatan—*Kaptensgatan*—Fiskaregatan förvandlades till en enda gata med namnet *Fabriksgatan*. Vid Kampen tillkom bl.a. *Folkskolegatan* vid den nya folkskolan, *Malmbrinken* och *Lappbrinken*. På 1890-talet infördes namnen *Kampgatan* och *Kamptorget*. Namnet Kaptensgatan, som man ursprungligen tänkt sig i formen *Sjökaptensgatan*, togs i bruk för en tvärgata till Fabriksgatan. År 1886 godkändes också en stadsplan med gatunamn — *Stora Alléen*, *Östra Alléen*, *Brovägen*, *Villavägen* m.fl. — för Östra Brunnsparken, vars villatomter staden inköpt av Ulricasborgs badhusbolag och sålt vidare till dem som arrenderat tomterna. År 1900 fastställdes ännu en ändring i planen för de södra stadsdelarna. Man ville inte längre här ha fabriksområden vilkas rök av havsvinden fördes in

mot stadscentrum, och med undantag för Sandvikens skeppsdocka och Sinebrychoffs bryggeri ersattes fabrikerna med bostadskvarter. Endast namnet Fabriksgatan kvarstod som ett minne av den övergivna planen.

STADENS VILLOR

Ända fram till 1875 var det stadsplanerade området i Helsingfors begränsat till Estnäset och till Helsingenäset, som utbreddes sig söderom, men det till staden hörande området omfattade dessutom några närbelägna holmar och sträckte sig i norr ända till Gammelstaden och till Åggelby och Lillhoplax byars rår. Enligt ett förslag av stadsingenjör Gyldén delades ägora utanför stadsbebyggelsen på 1840-talet i flera tiotal parceller, vilka i den mån de inte uthyrts tidigare arrenderades ut som villatomter, sommarställen, trädgårdar, odlings- eller betesmarker eller som lager-, lastnings- eller fabriksområden. Gyldéns delningsplan, som uppgjordes 1842 och behandlades och fastställdes av magistraten under de följande åren, upptog också namn på flertalet av villaområdena. En del av dem var ortnamn med tidigare hävd, en del nybildade namn. Då namnen på stadens villor fortfarande lever i många namn på gator, delområden och stadsdelar förtjänar de en noggrannare översikt.

Gamla ortnamn återfinns i villanamnen *Forsby*, *Arabia*, *Gumtåckt*, *Backas* och *Södernäs*. Bland de nyinförda namnen, en del kanske tidigare brukade i lokalt språkbruk, var de flesta betingade av terrängen eller ortens läge. Viktigare sådana namn är bl.a. *Vallgård* (= fägård), *Ås*, *Hörneberg*, *Fågelvik*, *Aspnäs*, *Hagnäs*, *Berghäll*, *Alpen*, *Tallberg*, *Stengård*, *Hagasund*, *Fjell-dal*, *Jungfruberg* och *Dal*. Bildade till personnamn är *Anneberg*, givet redan på 1830-talet efter hustrun till villaarrendatorn, *Sofielund* och *Rööddäld*. Det sistnämnda ansluter sig till namnet på en fabrikör Erik Röo, som hade ett repslageri på platsen, fastän namnet senare skrivits Rööddäld. Namnen *Arkadia* och *Hesperia* återspeglar tidsålderns romantiska beundran för antiken. Av poetisk karaktär är också namnen *Eko*, *Necken*, *Fågelsång*, *Lugnet*, *Hvilan* och *Rosavilla*.

Bland de gamla villanamnen fanns också namn av finskt ursprung. Några parceller intill varandra i Tölö kallades *Toivo*, *Salli*, *Kaavi* och *Savila* och på näset mellan Tölöviken och Edesviken låg *Taipale* 'Edet'. Vid nordöstra stranden av Tölöviken fanns *Ilola* 'Fröjdebo' och i Sörnäs *Surutoin* 'Sorgfri'.

Några få namn föranleddes av områdets användning. Sådana var bl.a. *Lastageplats* och *Qvarntomt* i Gammelstaden, *Artillerigården* i Tölö och *Hvarfsberget* i Brunnsparken. Också namnet *Djurgården*, som på 1850-talet infördes för ett område av sammanslagna strandtomter vid Tölöviken, var avsett att ange parkens bruk, men planerna blev aldrig realiserade. Med namnförrådet införlivades senare intill Hörneberg namnet *Wilhelmsberg*, givet av tomtarrendatorn, fabrikören Wilhelm Andsten.

SPRÅKENS STÄLLNING I NAMNSKICKET OCH PÅ NAMNSKYLTARNA

När Helsingfors blev huvudstad var staden fortfarande svenskspråkig. Det fortsatta utbyggnadsarbetet medförde visserligen inflyttning också från den finska landsbygden, men den finska befolkningen var ännu i mitten av 1800-talet fåtalig och dess inflytande ringa, då den huvudsakligen bestod av tjänstefolk och arbetare. Den andra, ryska minoriteten, främst bestående av militärpersoner, tjänstemän och handelsmän, fick däremot sina intressen beaktade, då magistraten 1833 enligt order från regeringsmyndigheterna förstärkte gårdsägarna att förse de dittills enbart svenskspråkiga gatunamnskyltarna med ryska gatunamn. Dessutom ålades de att över gårdarnas port anbringa en skylt som angav gårdens nummer, kvarterets nummer och namn, stadsdelens nummer och gårdsägarens namn. De ryska gatunamnen utgjordes av till ryskan anpassade former av de svenska namnen och skrevs givetvis med ryska bokstäver. I den första av Fredrik Berndtson 1847 publicerade Helsingforsguiden för resande

(huvudsakligen avsedd för Brunnsparkens badgäster) upptogs de i kartbilagan vid sidan av de svenska gatunamnen.

När antalet finska helsingforsare småningom växte och det finska språket fick en starkare ställning i huvudstadsbornas medvetande, bl.a. till följd av det 1831 grundade Suomalaisen Kirjallisuuden Seura's (finska litteratursällskapets) verksamhet, så växte också behovet av ett finskt namnförråd i staden. I talspråket uppkom översatta eller anpassade finska former av gatunamnen, och sedan staden 1847 fått sin första finska tidning, Suometar, började de finska namnen vinna hävd också i skrift och tryck. De äldsta namnbeläggen i Suometar var följande: *Unioninkatu* och *Lappwiki* (1848), *Senaattitori*, *Esplanaati*, *Eteläsatama*, *Kruununhaka*, *Pohjois-satama*, *Estnäsmaäki* och *Wironniemi* (1852), *Töölö* och *Ulrikan linnan puisto* (1853), *Nikolainkatu* och *Pohjois-esplanaatikatu* (1854), *Santalahti* och *Ulriikkapori* (1855), *Katajanokka*, *Kauppatori* och *Pitkä silta* (1856).

Strävandena att förbättra det finska språkets ställning både inom förvaltningen och rättsväsendet och på undervisningsens område ökade vid mitten av seklet i styrka och yttrade sig också inom det kommunala livet i huvudstaden. Finskhetsivrarna gjorde i början av 1860-talet flera framställningar till magistraten i Helsingfors om att finskan skulle tagas i bruk inom stadens förvaltning och vid domstolsförhandlingar, men de röstades flera gånger omkull. I ett utlåtande till senaten rörande tillämpningen av 1863 års språkförordning — enligt vilken finskan skulle jämföras med svenskan i ärenden som gällde den finska befolkningen — framhöll magistraten, att det bara var ett fåtal av de rättssökande vid domstolar och ämbetsverk som enbart behärskade finska, och att stadens tjänstemän inte utan särskild hjälp kunde uppgöra finskspråkiga handlingar och protokoll. Staden utfäste sig i samma utlåtande att avlöna en översättare för handläggningen av de helfinska invånarnas ärenden, men förvaltningen förblev fortfarande rent svenskspråkig.

Ett av förslagen om det finska språket gällde dess ställning inom stadens namnskick. På hösten 1862 behandlade man inom det finska litteratursällskapet behovet av finska namn på gatorna och de allmänna platserna och offentliga byggnaderna i Helsingfors och konstaterade att bristen på sådana namn var ett allvarligt missförhållande, som redan väckt förvåning bland utlänningar och djupt ogillande bland den finskspråkiga befolkningen. I en skrivelse av den 8 oktober vände sällskapet sig till magistraten i Helsingfors och anhöll om att denna skulle vidtaga åtgärder i saken, samtidigt som sällskapet erbjöd sig att biträda vid bildandet av finska namnformer. Med anledning av skrivelsen sammankallade magistraten stadens äldste för att den 12 november samma år diskutera namnfrågan. Endast 11 gårdsägare hörsammade kallelsen. I diskussionen hävdade kommerserådet F. A. Gadd att frågan väckts hundra år för tidigt, medan lektor K. A. Gottlund ansåg att gårdsägarna om de ville kunde tillfoga finsk text på namnskyltarna. Professor O. E. A. Hjelt framhöll att varje land borde hålla sitt eget språk i ära och begagna det där det behövdes. Redaktören vid Suometar, fil. dr Rietrikki Polén anslöt sig till Hjelts åsikt och ansåg dessutom att de ryska texterna såsom »antikviteter» kunde bortlämnas. Sex av de närvarande understödde förslaget om att finsk text skulle tillfogas på namnskyltarna, medan en deltagare motsatte sig förslaget och en var villig att bifalla det under förutsättningen att litteratursällskapet stod för kostnaderna. Det föga uppmärksammade mötet medförde inte i detta skede någon åtgärd från magistratens sida.

Men efter ett par år kom frågan upp igen. Vid magistratens sammanträde den 31 oktober 1864 upplästes en skrivelse från guvernören i Nylands län, enligt vilken senaten förordnat, att ämbetsverkens och de allmänna inrättningarnas namntexter liksom vägs skyltarna och de landsvägsstolpar som uppsattes av gästgivarna och andra också skulle förses med finska namn. Magistraten hade fem dagar tidigare bestämt att finska namns skyltar skulle anbringas på de offentliga byggnaderna och beslöt nu att omedelbart verkställa senatens förordning. Gatunamnen nämndes inte i guvernörens skrivelse, men de aktualiserades samtidigt i annat sammanhang.

I en polisordning för Helsingfors stad, som guvernören hade undertecknat å Landskansliet i Helsingfors den 8 februari 1864, hade i § 16 förordnats, att varje gårdsägare var skyldig att vid gårdens port med fem tum höga siffror ange gårdens nummer enligt ett nummersystem,

som magistraten bestämde »hänst till gatans sträckning». I samma paragraf stadgades också följande: »Egare eller disponent af hörngård åligger ock att å hus eller plank, på hwardera sida om hörnet, anbringa plåtar, å hwilka de tillstötande gatornas eller allmänna platsernas namn på svenska, finska och ryska språken finnas med tydliga bokstäfwer utsatte». I en skrivelse behandlad av magistraten den 2 november erinrade poliskammaren om polisordningens stadgande om namnskyltar och framhöll önskvärdheten av att de finska och ryska namnen på en och samma plats fick samma utformning på alla skyltar. Poliskammaren föreslog att namnen genom magistratens försorg skulle ges enhetliga finska och ryska översättningar eller att magistraten skulle utse ett par personer att mot ersättning bistå gårdsägarna vid översättningen. I annat fall var det troligt att gator och platser skulle få olika namn i olika hörn och att orienteringen skulle försvåras. Men inte heller denna gång vidtog magistraten någon åtgärd vare sig för de finska eller de ryska namnens del. Den meddelade poliskammaren att den stod fast vid sitt beslut av den 26 oktober 1864, enligt vilket det ålåg gårdsägarna att själva ombesörja de föreskrivna översättningarna.

Då myndigheterna inte gjorde något för att skapa ett enhetligt finskt namnskick så måste det åstadkommas på privat initiativ. Hösten 1866 publicerade amanuensen vid universitetsbiblioteket, E. O. Edlund, en handbok över staden med rubriken »Helsingfors. Historiska, topografiska och statistiska notiser om Finlands nuvarande hufvudstad», tryckt på det finska litteratursällskapets tryckeri. I förordet meddelade han att boken närmast var avsedd som vägledning för landsortsbor men också kunde tjäna stadens egna invånare, då motsvarande tidigare publikationer redan var tjugo år gamla. Boken var skriven på svenska, och den åtföljdes av en karta över Helsingfors, där alla namnen var svenskspråkiga utom tre: Kaisaniemi, Kallioliina och Rauhaniemi (de två sistnämnda namn på villor i Brunnsparken). Men i slutet av boken ingick en vägledning till stadens karta (»osviitta Helsingin kaupungin kartalle»), i vilken Edlund förtecknade de finska motsvarigheterna till »katu», torien ynnä muutamien yleisten paikkain ja wirkahuonetten», dvs. gatornas, torgens och några allmänna platser och ämbetsverks svenska namn.

Detta var den första i tryck utgivna förteckningen över de finska formerna av ortnamnen i Helsingfors, sammanlagt 180 namn. Det är onödigt att här i detalj redogöra för materialet, då de äldsta beläggen för namnens finska former finns angivna för alla gamla namn i de följande enskilda gatunamnsartiklarna. Men det är intressant att i förteckningen studera hur man på 1860-talet bildade finska motsvarigheter till namn av olika typer.

Av gamla svenska ortnamn och därav härledda gatunamn har man antingen bildat former anpassade efter finskan eller gjort mer eller mindre lyckade översättningar. Av det förstnämnda slaget är Estnäsinkatu (Estnäs-gatan), Haakasunninkatu (Hagasundsgatan), Kamppi (Kampen), Kluuvi och Kluuvinkatu (Gloet och Glogatan), Lappviikinkatu (Lappwiksgatan), Lööksaarenkatu (Lökhölm-gatan), Pleikisaari (Blekhölm), Sandwiiki eller Santalahti (Sandwiken), Töölönlahti (Tölö-wiken) och Ullaporinwuoret (Ulrikasborgsbergen). Av det andra slaget är t.ex. Katajanokinkatu (Skatuddsgatan), Kruununhaankatu (Kronohags-gatan), Munkkisaari (Munkhölm), Hämeentulli (Tawasttull), Punavuoret (Rödbergen) och Siltasaari (Brohölm).

Förfinskningen av namn innehållande personnamn har gått enkelt i fall som Aapraminkatu (Abrahamsgatan), Alpertinkatu, Annankatu, Eerikinkatu och Elisapetinkatu. Som mindre lyckade framstår numera t.ex. Faapianinkatu, Freetrikinkatu, Lutwiikinkatu, Pernartinkatu (Bernhardsgatan), Rikartinkatu och Simunankatu (Simonsgatan), liksom Henrikin Itäkatu och Läntiskatu (Östra och Westra Henriksgatan) och Ropertin Pikkukatu och Suurikatu (Lilla och Stora Robertsgatan).

De namn som anger platsernas användning eller innehåller yrkesbeteckningar har genomgående översatts. I många fall har man genast uppnått former som blivit bestående, i andra fall nått bara halvvägs. Till de hävdvunna översättningarna hör Kauppatori (Salutorget), Päävartio (Högvakten), Maneesikatu (Manegegatan), Rahapaja (Myntverket) och Tarkk'-ampujankatu (Skarpskyttegatan). Ett övergångsstadium representerade bl.a. Esplanaati eller Käyntikenttä 'Gångfältet', Kolmikanntti (Trekanten), Laiwanisännänkatu (Skeppsredare-

gatan), Eteläkäji (Södra quain), Lehtokatu 'Lundgatan' (dvs. Boulewarden), Köysilyötty (Repslagerbanan), Erätori (Skillnadstorget), Makasiinin Eteläkatu och Pohjoiskatu (Södra och Norra Magasinsgatan), Mynttikatu (Myntgatan), Tyyrynkatu (Styrmansgatan), Tähtitutkimo (Astronomiska observatorium) och Wesilän puisto (Brunsparken).

Det gick ännu ett årtionde innan de nämnda gatunamnen och andra finska namn blev officiellt fastställda, trots att de brukades i allt större utsträckning. Vid folkräkningen 1870 utgjorde de finskspråkiga fortfarande bara 26 % av stadens befolkning, och då stadsfullmäktige första gången sammanträdde 1875 publicerades föredragningslistan enbart i de svenska tidningarna. I början av 1900-talet uppnådde finnarna majoritet i Helsingfors — år 1900 fanns det 50.7 % finnar, 42.5 % svenskar och 6.8 % personer med andra modersmål — och först då togs finskan i bruk inom stadens förvaltning. Fullmäktige beslöt 1902 att såväl finska som svenska fick nyttjas vid behandlingen av stadens ärenden och att dess protokoll skulle föras på båda språken. År 1906 fattades beslut om att alla stadens tryckta handlingar skulle utges på både finska och svenska.

Av det sistnämnda beslutet följde att de stadsplaner som fastställdes efter 1906 också upptog finska namn och finsk text. Men för de äldre svenska gatunamnen saknades fastställda finska motsvarigheter. Det finska namnförrådet behövdes nu för den finska upplagan av Helsingfors generalkarta, och drätselkammaren, som fungerade som stadsstyrelse, framställde i en skrivelse av den 16 april 1908 till magistratens prövning, om inte de erforderliga finska namnformerna borde bli officiellt fastställda. Drätselkammaren hänvisade i skrivelsen till att språkbruket för vissa gator upptog två skilda finska namnformer och att helt onödiga översättningar införts, och den framförde också sin uppfattning om vilka namn som skulle bibehållas som sådana och vilka som skulle översättas. Översätta ville den lämna alla de i fastställda stadsplaner förekommande namn på holmar, vikar, sund och fjärdar, vilka upptogs på lotsverkets kartor och sjökort. Också namnen på villor och lägenheter samt områdesnamn som Sörnäs, Aspnäs, Eko, Wallgård skulle, även då de ingick i gatunamn, bibehållas. Enbart för gatu- och områdesnamn som Bangatan, Albertsgatan, Brunnsparke, Djurgården rekommenderades översättning, och denna skulle ske med beaktande av att många namn var bildade till bestämda personers förnamn, vilka inte fick bytas ut mot andra.

Magistraten mottog också en skrivelse i ärendet från Helsingin Suomalainen Seura (finska föreningen i Helsingfors). Den 25 april anhöll magistraten om ett utlåtande av stadsfullmäktige, som den 12 maj tillsatte en beredningskommitté, med borgmästare Lennart Cajander som ordförande och aktuarien vid riksarkivet, fil.dr J. W. Ruuth och försäkringsdirektören jur. kand. E. W. Walldén som ledamöter. Kommittén inhämtade yttranden i namnfrågan av Kotikielen Seura och Helsingfors finska förening och uppgjorde därefter en förteckning över förslag till finska motsvarigheter till stadens svenska namn, vilken i slutet av oktober inlämnades till stadsfullmäktige.

Mot drätselkammarens direktiv hade kommittén gett finska namn också åt de inom staden belägna holmarna och vattenområdena, med motiveringen att stadens karta uppgjordes för helt andra syften än sjöfarten. De i jordeboken upptagna namnen på lägenheter inom staden (bl.a. Backas, Forsby, Kottby och Reimars) lämnade kommittén översätta, men i allmänhet beaktade den alla finska namn på gator och allmänna platser som upptagits i språkbruket. Till de namn som enbart brukats i svensk form hade kommittén funnit sig tvungen att i stor utsträckning nybilda finska motsvarigheter, då namnen inte enligt kommitténs åsikt kunnat upptas i det finska språkbruket utan fula förvrängningar.

Fullmäktige behandlade kommitténs förslag den 1 december och överlät till drätselkammaren att i detalj granska namnförteckningen och fastställa ortnamnsformerna för den finska upplagan av kartan över staden. På förslag av fullmäktiges svenska medlemmar gavs samma direktiv som drätselkammaren tidigare hade följt. De namn som fanns upptagna på sjökort eller i jordeböcker skulle bibehållas oförändrade. I gatunamn bildade till personnamn skulle dessa namn ingå i oförändrad form. Också de svenska lånorden i gatunamnen skulle stå kvar. Undantag skulle endast göras för finska namnformer som redan kommit i allmänt bruk och utgjorde riktiga översättningar. Drätselkammaren fullgjorde sitt uppdrag och införde många

ändrade finska namnformer i den slutliga förteckning, som den 6 mars 1909 fastställdes av magistraten.

Sålunda ersattes den av kommittén föreslagna beteckningen *ranta* i motsvarigheter till namn på -kajen på två undantag när med *rantakatu* (t.ex. *Långbrokajen* — *Pitkänsillanranta* — *Pitkänsillanrantakatu*). Den av kommittén föreslagna genitivformen i namn bildade till personnamn eller yrkesbeteckningar ersattes framför allt i namn på nyare gator med nominativ (t.ex. *Aurorankatu* — *Aurorakatu*, *Dagmarinkatu* — *Dagmarkatu*, *Sandelsinkatu* — *Sandelskatu*, *Merimiehenkatu* — *Merimieskatu*, *Kapteeninkatu* — *Kapteenikatu*, *Papinkatu* — *Pappikatu*). I en del till ortnamn bildade namn utbyttes helöversatta former mot former med ortnamnet bevarat (t.ex. *Haapaniemenkatu* — *Aspnäsinkatu*, *Kulmavuorenkatu* — *Hörneperinkatu*, *Tunturilaaksonkatu* — *Fjälldalinkatu*). De av kommittén föreslagna motsvarigheterna till personnamn i gatunamnen fick inte heller alltid magistratens godkännande, utan ersattes med de ursprungliga namnformerna. Sådana fall var t.ex. *Antinkatu* — *Antreankatu*, *Mikonkatu* — *Mikaelinkatu*, *Maurinkatu* — *Mauritsinkatu*, *Vilhonkatu* — *Wilhelminkatu*, *Vilhonvuorenkatu* — *Wilhelmsperinkatu*. Inalles en fjärdedel av de namn som kommittén hade föreslagit ersattes med annan form.

Den av magistraten fastställda förteckningen upptog 400 namn — kommittén hade förtecknat 409 — och av dem fick 393 namn finska motsvarigheter, medan svenska namn i de återstående fallen skulle brukas också i finskan. 83 av namnen betecknade villaområden, holmar eller andra naturlokaler, 317 namn tillhörde det egentliga gatunamnsförrådet. Av de sistnämnda var 234 namn på -katu (-gatan), medan det övriga materialet omfattade namn på -kuja (-gränden), -tie (-vägen), -rinne (-brinken), -linja (-linjen) och ett namn på -polku — *Neitsytpolku* (Jungfrustigen). Bland namnen på öppna platser fanns förutom namn på -tori (-torget) också namn på -esplanadi, -puisto (-parken), -puistikko (-skvären) och -aukio (-platsen).

De flesta av de fastställda finska namnen fick genast en godtagbar form. Men många av dem ansågs fortfarande inte fylla det finska språkets krav. De föreslagna finska översättningarna av flera personnamn och ortnamn skilde sig enligt majoriteten i de beslutande organen alltför mycket från det traditionella namnskicket och blev därför inte godkända. När man i fortsättningen bildade namn i samband med ny stadsplanering fick de finska namnen en mera tillfredsställande form, och godtagbara finska motsvarigheter skapades småningom till de gamla svenska ortnamnen.

Också på gatunamnsskyltarna genomfördes en förändring före självständighetstiden. Såsom ovan nämnts skulle gatunamnen sedan 1830-talet anges också i rysk form på namnskyltarna, och ända till slutet av seklet upptog de vid husknutarna fästa plåtskyltarna överst det svenska namnet och under det det ryska namnet. När de finska namnen kom i allmänt bruk började även de medtagas på skyltarna, ofta mellan det svenska och det ryska namnet. Under ofärdsåren utsträcktes förryskningen ända till namnskyltarna. Enligt en kejserlig förordning av den 17 januari 1903 skulle namnskyltarna på gator och torg överst uppta det ryska namnet, sedan det finska och nederst det svenska namnet. Särskilt ivrigt torde inte denna förordning ha följts i våra städer, att döma av att generalguvernören 1912 anmodade guvernören i Nylands län att utreda i vilken mån de förordnade ändringarna genomförts i de olika städerna. Men i Helsingfors var skyltarna i varje fall ändrade, genom de i huvudstaden stationerade ryska myndigheternas egen försorg. Efter det ryska väldets slut avlägsnades självfallet de ryska formerna från gatunamnsskyltarna i Helsingfors, och de kvarstående namnen bibehöll sin ordningsföljd med det finska namnet överst och det svenska under det.

DEN NYA STADSDELEN NORR OM LÅNGA BRON

Med järnvägens tillkomst och näringslivets liberalisering i slutet av 1800-talet följde ett uppsving för industrin och handeln, som också ökade invånarantalet i Helsingfors. Under seklets sista årtionden började bosättningen och industrierna breda ut sig till arrendetomterna norr om det stadsplanerade området bortom Långa bron. Industriägarna försökte för sin del lindra

bostadsbristen genom att låta bygga stora trähus, bl.a. på arrendelägenheten Surutoins marker. Men i allmänhet hindrade arrendeavtalen inom området under långa tider staden från att upplåta tomter för bebyggelse. Det var först när arrendetiden för Ås lägenhet gick ut år 1883 som en indelningsplan kunde uppgöras för detta område, och under förloppet av några få år avskildes och bebyggdes 26 tomter vid Åsgatan — nuvarande Vasagatan. År 1887 kunde stadens byggnadskontor ta i tu med att uppgöra en indelningsplan för Berghällsområdet, som omfattade 30 hektar. Den samma år godkända planen byggde på en rätvinklig inrutning med hjälp av långa parallella gator, vilka till åtskillnad från stadens övriga gator och gränder betecknades som »linjer» och kallades *I, II, III, IV* och *V linjen*. Inom tio år hade inom området utarrenderats och bebyggt ca 150 tomter, och antalet byggnader inom Åsområdet hade därmed fördubblats. Den livliga bebyggelsen underlättades här av att området inte var stadsplanerat och att staden inte krävde att alla byggnadsordningens bestämmelser uppfylldes. Bostäder kunde på detta sätt snabbt skapas för den ökande arbetarbefolkningen, om också på kvalitetens bekostnad. De låga hyrorna i husen i Berghäll medförde att befolkningen förutom skötsamma arbetare också kom att omfatta lösa och bråkiga element, som småningom förskaffade trakten ett tvivelaktigt rykte och beteckningen »linje» en dålig klang.

År 1893 fastställdes stadsplanen och namnen inom den nya X stadsdelen, som omfattade de med fastlandet sammanbyggda Lilla och Stora Broholmen samt Hagnäsområdet. Gatunamnen bildades till traktens gamla ortnamn och lydde bl.a. *Hagnäskajen, Aspnäsgatan, Broholmogatan, Ekogatan* och *Neckensgränd*. I stadsplanen upptogs namnen på svenska och dessutom på ryska. År 1901 stadsplanerades de redan bebyggda områdena Sörnäs, Ås och Berghäll, och stadsdelarna XI och XII fogades till de tidigare, samtidigt som den X stadsdelen förstörades. Byggnadskontoret föreslog gatunamn innehållande personförnamn (bl.a. Gabriel, Elias, Ester, Jakob och Leo). Drätselkammaren ville åter — hänvisande till tidigare namn i Berghäll som bildats till namn på stormän — i namnskicket hedra stadens märkesmän (bl.a. Ehrenström, Engel) och stordonatorer (bl.a. Kiseleff, Borgström, Semigradsky). Ett av stadsfullmäktige tillsatt utskott avvisade båda förslagen och förordade att vissa gator skulle uppkallas efter svenska konungar och drottningar samt märkesmän i hemlandet och att andra gatunamn skulle bildas till namnen på landskap och städer. Utskottets förslag segrade, och stadsplanen försågs med namn innehållande personnamnen *Vasa, Kristina, Gustav, Adolf, Fleming, Brahe, Torkel, Karl, Sture* och *Zachris*. Ur förrådet av ortnamn upptogs *Karelen, Savolax, Borgå, Kotka, Viborg, Saimen, Kajana, Sibbo, Heinola* och *Helsing*. Också i denna stadsplan upptogs i gatunamnen namn på tidigare arrendelägenheter.

STADSPLANERINGEN I TÖLÖ

Redan 1883 uppgjordes det första förslaget till stadsplan för främre delen av Tölö, som också omfattade Kampen och Sandviken. I denna Tölöplan, som aldrig fastställdes, ingick ett antal gatunamn av blandad art, bildade till personnamn, yrkesbeteckningar eller ortnamn. Föreslagna var bl.a. Gustaf Wasa Allén och Drottning Christinas Allén, Brahe-, Horn- samt Borgare-, Muraregatan och Sandnäs-, Edesviks-, Vanda-, Helsing-, Tavast-, Ålands- och Hoglandsgatan. En del av namnen intogs 1901 i stadsplanen för stadsdelarna X och XII.

Stadsplanen för Tölö togs upp på nytt år 1890, då stadsfullmäktige utlyste en planeringstävling. Det med första pris belönade förslaget, uppgjort av prof. Gustaf Nyström och stadsingenjör Herman Norrmén, upptog inga gatunamn, men däremot ingick sådana i andra pris-tagaren arkitekt Lars Soncks förslag. Soncks gatunamnsförråd omfattade namn av samma typ som de som föreslagits i stadsplanen från 1883, d.v.s. namn bildade till namn på konungar och andra märkesmän eller traktens ortnamn. Villan Arkadia hade gett upphov till ett namn och också föranlett att Apollo och Neptunus upptagits i namnförrådet. En gata var uppkallad efter borgmästaren i Estnäsperiodens Helsingfors, Anders Ehrendt, och en annan efter dr Lybeck, som grundat Tölö sjukhus. Vid Artillerigården hade införts namnet Artillerigatan, och vidare upptog förslaget de ensamstående Navigationsgatan samt Styrbords- och Babords-

gatan. Till aktuella händelser anknöt namnet Stråjksgatan. Ett annat förslag av arkitekterna, Jung, Sonck och Thomé, inlämnat till en tävling för inbjudna deltagare, upptog också namnförslag, bland dem Kungsvägen, Frihetsgatan och Auroragatan.

Uppdraget att göra den slutliga stadsplanen gick till Gustaf Nyström och Lars Sonck, och 1906 fastställdes planen med både svenska och finska gatunamn. Namnen, som delvis gick tillbaka på Soncks tidigare namnförslag, var valda från tre olika motivkretsar, vartill kom en del strönamn. De naturligaste namnen innehöll gamla ortnamn i Tölöområdet, en del av dem också i finsk form. Till en del var de bildade till villanamn som *Hesperia*, *Arkadia*, *Stengård* — *Kivelä*, *Kammio*, *Rosavilla*, *Kaavi*, *Salli*, *Savila*, *Toivo*, *Alkärr* — *Leppäsuu*, *Fjellidal* och *Sandudd* — *Hietaniemi*. Andra innehöll namn på vikar och holmar, *Edesviken* — *Edeslahti*, *Hummelviken* — *Humallahti*, vartill *Hummelgatan*, och *Råholmen* — *Rajasaari*. Också namn på rätt avlägsna orter som *Mejlans*, *Grejus* och *Esbo* — *Espoo* lades till grund för namnbildningen.

Den andra motivkretsen bildades av kända historiska personer. Företrädare för denna var namn ur Fänrik Ståls sägner, *Adlercreutz*, *Döbeln*, *Sandels*, *Duncker* och *Kulneff*, namn på diktare och författare, *Runeberg*, *Topelius*, *Aleksis Kivi*, *Creutz*, *Freese*, *Choraeus* och *Ahlqvist*, namn på vetenskapsmän, *Nordenskiöld*, *Calonius*, *Nervander* och *Cygnaeus* samt reformatorn *Luthers*, den för sin välgörenhet bekanta *Aurora Karamzins* och kejsarinnan *Dagmars* namn.

Den tredje gruppen bestod av namn syftande på mytologiska platser eller gestalter. Den finska mytologin representerades av *Aino*, *Ilmarinen*, *Sampo* och *Väinölä*, den nordiska av *Valhalla* och den romerska av *Apollo*, *Juno*, *Jupiter* och *Minerva*. Den grekiska mytologin hade redan tidigare blivit företrädd i villanamnen *Arkadia* och *Hesperia*. Till samma motivkrets hörde också jägaren *Nimrods* namn.

Bland de återstående namnen syftade några på läget (*Norra* och *Södra Jernvägsgatan*, *Vestra Strandvägen*), på byggnader som planerades vid gatan (*Museigatan*, *Tempelgatan*) eller på gatans karaktär (*Sidogatan*, *Tvärgatan*, *Stortorget*).

Den i det föregående skildrade stadsplanen över de nya XIII och XIV stadsdelarna förverkligades aldrig i denna form. År 1917 genomfördes flera rätt stora förändringar i den, och en del gator och namn bortföll och andra infördes. Så tillkom namnen *Lemminkäinengränden*, *Mechelängatan*, *Ulfåsavägen*, *Päivärintagatan*, *Stenbäcksgatan*, *Minna Canthgatan*, *Messeniusgatan* och *Bjällbogatan*.

PLANERINGEN AV STADENS UTKANTER

Vid stadsplaneändringen 1900 hade bebyggelsen redan utsträckts till området mellan Fabriks-gatan och havsstranden i VII stadsdelen. Här uppstod *Villagatan*, kantad av låga stenhus. För den i väster angränsande VI stadsdelen fastställdes stadsplanen år 1908. Den planerades som ett villaområde kallat *Eira* efter Eira sjukhus i hörnet av Fabriks- och Skepparegatorna. Med stadsplanen fastställdes också namnen inom området både i finsk och i svensk form. Enligt redan hävdvunnet bruk kom de att bestå av namn på märkesmän i Finlands historia, denna gång namnen *Horn*, *Ehrensverd*, *Armfelt*, *Rehbinder*, *Galitzin*, *Speransky*, *Chydenius*, *Engel*, *Edelfelt* och *Wecksell*. Namnen bildades i allmänhet med slutleden -väg; de finska namnen hade regelbundet förledernas personnamn i nominativ, med *Hornintie* som det enda undantaget. Stadsplanen upptog också *Helsingensparken* som namn på området vid havsstranden.

För Munkholmen väster om Eira hade gatunätet fastställts redan 1887, med bl.a. namnen *Ärtholmsgatan* och *Munkholmsgatan*. År 1916 bestämdes stadsplanen och namnen för de ännu västligare Sandholmen och Busholmen. Förutom det till holmnamnet bildade *Sandholmsgatan* valdes namnen efter traktens karaktär av hamn- och lagerområde. *Ahtigatan* och *Neptunigatan* representerade den marina mytologin, *Båkgatan*, *Skeppskajen* och *Skutkajen* sjöfarten och *Formans-*, *Stuware-* och *Mäklaregatan* hamnarbetets yrken. I ett nytt förslag följande år införde man gatunamn utan att invänta fastställelse. Dessa var bl.a. *Melkögatan*, de av isbrytar-nas sommaruppläggning föranledda *Norra* och *Västra Sampokajen* och *Tarmogatan* samt de

ståtliga *Engelska kajen* och *Europakajen*. Under åren 1918—26 planerades trakten kring Gräsviken och ett antal namn ur den marina motivkretsen infördes, bl.a. *Östersjögatan* och *Porkalagatan*. Här uppkallades också en gata efter ägaren till det närbelägna Drumsö, kommerserådet Julius Tallberg.

I väster fick det till Tölö gränsande Mejlans, som inköpts 1871 och anslutits till staden 1906, sitt första stadsplane förslag år 1911. Förslaget införde en helt ny motivkrets i namnskicket, växtvärlden. Söderns flora företrädades av namnen Palm-, Magnolia-, Akacia-, Hyacint-, Mimosa-, Oleander-, Camelia- och Tulpanvägen, och den inhemska floran av Primula-, Ranunkel-, Veronica- och Rosavägen, alltså av namn i svensk form. I det följande förslaget av år 1913 hade blommorna bortlämnats och ersatts med inhemska träd och buskar samt namn på villor och lägenheter. Till den förstnämnda motivkretsen hörde *Gran-*, *Rönn-*, *Furu-*, *Syren-* och *Blåbärsvägen*, till den senare *Hoplaxgatan*, *Grejus-* och *Munksnäsgatan* samt *Toivola-*, *Korpas-*, *Hindersnäs-*, *Tali-* och *Reimarsgatan*. Dessutom medtogs ett antal strönamn som *Snellmansgatan*, *Skyttegatan*, *Valborgsgatan*, *Läkaregatan*, *Vargagatan* och *Västanvägen*. År 1921 behandlades ett tredje förslag i vilket förrådet av namn innehållande trädord ytterligare ökades och bl.a. Västanvägen ersattes med *Ekvägen*. Den slutliga planen för stadsdelen Mejlans, den XV i staden, fastställdes 1925, och de två sista förslagen lades då till grund för namnen, som dessutom utökades med bl.a. namnen *Smultron-* och *Lingonvägen*. Vid en genomgripande stadsplanereform 1938 avlägsnades sedan en del gator, vägar och öppna platser liksom deras namn. Bland dem som kvarstod omdöptes Skyttegatan till *Almvägen* och Vargagatan till *Tölötullsgatan*. En plats intill den sistnämnda fick namnet *Tölötull* som en erinran om den ursprungliga tullen i Tölö.

År 1906 hade förutom Mejlans också de likaledes tidigare inlösta Grejus lägenhet och Gumtäkts gård förenats med staden. Två år senare anslöts även Böle magistratslägenhet och dess utskiften, varefter Helsingfors i norr sträckte sig till den gräns staden hade vid den stora inkorporeringen 1946. Den blivande XVI stadsdelen *Böle* var redan bebyggd när området införlivades med staden, och 1910 fastställdes en indelningsplan för arrendetomterna, där också gatunamnen bestämdes. Namngivningen grundades här på kvinnonamn — bl.a. namn på bibliska kvinnor — med utgångspunkt i namnet *Herthagatan*, som givits efter en dotter till den person som tagit initiativet till områdets bebyggelse.

Ägaren till Gumtäkts gård, baron Herman Standertskjöld-Nordenstam, hade redan i början av 1890-talet börjat arrendera ut tomter för stadsmässig bebyggelse. År 1892 hade han låtit trycka en karta över arrendeområdet, där det delades i *Hermanstad I*, *Hermanstad II* och *Majstad* och de olika delarna försågs med gatunamn. I Hermanstad I närmast stranden infördes namnen *Holmgatan*, *Ångsgatan*, *Bärgsgatan* och *Strandgränd*. Namnen i Hermanstad II utgjordes av *Hermansgatan* och andra namn bildade till förnamn inom baronens familj. I området Majstad upptogs namn inspirerade av den berömda vårfesten i Gumtäkt 1848, bl.a. *Majgatan*, *Runebergsgatan*, *Topeliusgatan*, *Paciusgatan*, *Studentgatan* och *Cygnaeusgatan*. När området år 1906 överfördes till staden — där det bildade stadsdelarna XXI, XXIII och XXIV — hade flera av namnen redan avskaffats och andra, särskilt i Majstad, hade aldrig tagits i bruk. Inom Hermanstad I förkastades alla namn och nya gatunamn bildades till namnen på Finska Ångfartygs Aktiebolagets båtar, ursprungligen namn på stjärnor, t.ex. *Vegagatan*, *Oriongatan*, *Oihonnagatan* och *Vellamogatan*.

I Majstad blev den tidigare planen först 1921 ersatt med en indelningsplan och namnen i den företrädde helt andra motivkretsar än minnena av vårfesten 1848. Det gamla villanamnet *Arabia*, som bildats i anslutning till de redan på 1700-talet kända ängsnamnen *Kanaansland* och *Jerikohagen*, gav nu inspirationen till att andra österländska ortnamn inrycktes i gatunamnen i Helsingfors norra utkant. Det var namn som *Indien*, *Syrien*, *Kairo*, *Korea*, *Japan*, *Java*, *Kongo*, *Sumatra*, *Damaskus* och *Siam*, försedda med slutleden -gatan eller -vägen. Den angränsande huvuddelen av Gumtäkt fick sin indelningsplan åren 1923—25, med namn av rent inhemskt ursprung. Vid sidan av det till ett lokalt ortnamn bildade *Sofielundsgatan* infördes andra gatunamn innehållande namnen på orter i Finland, bl.a. *Storkyro-*, *Aavasaksa-*, *Kymmene-* och *Imatravägen*, *Limingo-* och *Vuoksenvägen* och *Vallinkoskivägen*.

Den angränsande XXII stadsdelen Vallgårds första indelningsplan tillkom 1908. Bebyggelsen hade då börjat breda ut sig åt det hållet från Berghäll och Sörnäs. Förutom namnet *Vallgårdsvägen* infördes namn bildade till finländska sjönamn, bl.a. *Enare-*, *Keitele-*, *Keuru-*, *Päijänne-* och *Etserivägen*. Planen utvidgades sedan till Backas lägenhets marker, och där upptogs förutom *Backasgatan* ett antal bildningar till sockennamn i Finland, *Anjala-*, *Eura-*, *Hauho-*, *Karstula-*, *Mäntsälä-*, *Sammatti-* och *Pälkänevägen*. Undantag utgjorde *Industrigatan*, som erinrade om att också industritomter reserverats i området, och *Vattenledningsgatan*, som syftade på att stadens huvudvattenledning löpte under gatan i fråga. I planen tillfogades 1920 *Verkstadsgränden* och *Vesantovägen*.

I ett 1918 uppgjort förslag till generalplan för området mellan Sörnäs hamnbana och Gammelstaden fick två huvudgator de ståtliga namnen *Forsby Chausséen* och *Kottby Chausséen*. Indelningsplanen för Kottbyområdet fastställdes 1920, och då ändrades det tidigare finska namnet Käpykylä till *Käpylä*. I Kottby trädgårdsstad infördes gatunamn med motiv ur Kalevala. Kring *Pohjola*gatan, *Väinölä*gatan, *Joukolagatan* och *Kullervogatan* föreslogs namn innehållande alla de personnamn i Kalevala som inte redan begagnats i andra stadsdelar, *Annikki*, *Ilmatar*, *Untamo*, *Nyyrikki* m.fl. Då planen år 1921 utbyggdes västerut tillfogades nya Kalevalainspirerade gatunamn innehållande namnen *Kimmo*, *Turja*, *Turso* och *Vipunen*.

När den norra delen av Kottby planerades år 1923 förslög emellertid Kalevalamotiven inte längre. Det sent bildade namnet *Himmelsberget* gav i stället upphov till vägnamnen *Stjärnvägen* och *Mänskensvägen*, och de övriga vägarna döptes till *Lyckovägen*, *Skogsvägen* och *Hemstigen*.

DEN ALLMÄNNA GATUNAMNSREFORMEN ÅREN 1923—27

Såsom tidigare konstaterats fick många av de finska gatunamnen en otillfredsställande form i magistratens resolution av 1909. Sedan dess hade det ökade bruket av finskan inom det kommunala livet och affärslivet samt i pressen medfört att ett inofficiellt finskt namnskick hade stadgat sig i Helsingfors. På den statistiska byråns begäran hade drätselkammaren 1920 tillsatt en kommitté för att granska namnen på gator och andra offentliga platser i staden. I kommittén invaldes kammarens ledamöter, bankdirektör A. V. Makkonen och direktören i OTK Paavo Raittinen, universitetsadjunkten Heikki Ojansuu och fil.lic. E. A. Tunkelo samt stadsgeodeten W. O. Lille. Förutom granskningen ålades kommittén också uppgiften att tillse, att de finska och svenska formerna av nybildade namn skulle göras så likalydande som möjligt. Namn skulle vidare ogärna bildas till sådana ursprungligen svenska ortnamn som finskspråkiga personer hade svårt att uttala utan förvrängning. Kommittén inledde sitt arbete och hann göra en hel del utredningar innan dess sammansättning ändrades.

I slutet av februari 1923 inlämnade några husägare och affärsmän i Berghäll ett förslag till stadsstyrelsen om att »linjerna» skulle ges »riktiga gatunamn». De föreslog att I linjen skulle omdöpas till *Diakonissainkatu* (Diakonissornas gata), II linjen till *Aleksis Kiven katu* (Aleksis Kivi gatan), III linjen till *Snellmaninkatu* (Snellmansgatan), IV linjen till *Kallion Kirkkokatu* (Berghälls Kyrkogata) och V linjen till *Kalliokatu* (Berghällsgatan). Stadsfullmäktiges beredningsutskott inbegärde den 6 mars ett utlåtande om förslaget av drätselkammaren, som den 9 mars sände det vidare till styrelsen för de allmänna arbetena. Sedan frågan om gatunamnen på detta sätt hade aktualiserats beslöt drätselkammaren den 10 mars på förslag av sin sekreterare Aimo Ervasti att tillsätta en särskild kommitté med uppgift att granska stadens alla gatunamn och andra ortnamn och komplettera namnförrådet. Samtidigt befriades den 1920 tillsatta kommittén från sitt uppdrag. I den nya kommittén invaldes ur drätselkammaren bankdirektör Tor Grotenfelt och jur.kand. K. V. Holm och vidare stadsgeodet W. O. Lille samt prof. Hugo Bergroth och fil.dr E. A. Tunkelo såsom sakkunniga för svenska och finska språken.

Under Lilles ordförandeskap utförde kommittén ett mycket grundligt arbete, stödande sig på sin föregångares resultat. Efter tre år inlämnade den sitt betänkande, daterat den 21 april

1926, till drätselkammaren. I betänkandet framfördes ett stort antal förslag till namnbyten och rättelser i det tidigare namnförrådet. För de namn som saknade finska motsvarigheter föreslogs att de i språkbudet upptagna formerna skulle fastställas (t.ex. Forsby — Koskela och Kottby — Käpylä). Efter finskan anpassade former av svenska namn skulle ersättas med rent finska bildningar. Sådana fall var bl.a. Busholma — Jätkäsaari, Fjälldalinkatu — Tunturilaaksonkatu, Hörneperinkatu — Kulmalankatu, Meilanskatu — Meilahdenkatu, Ruusu-villakatu — Ruusulankatu och Vrakholma — Hylkysaari. En del förnamn föreslogs ersätta med finskans former, i bl.a. Antreankatu — Antinkatu, Elisabetinkatu — Liisankatu, Mikaelinkatu — Mikonkatu och Ulriikankatu — Ullankatu. Kommittén föreslog också att ortnamn och personbeteckningar i förledsställning genomgående skulle få genitivisk form (t.ex. Arkadiakatu — Arkadiankatu, Edelfelttie — Edelfeltintie, Kapteenikatu — Kapteeninkatu och Vuorimieskatu — Vuorimiehenkatu). Den hade alltså samma uppfattning som kommittén vid sekelskiftet och motsatte sig de nominativformer som magistraten fastställt år 1909. Rättsskrivningen var också förändrad och bl.a. Adolf — ändrat till Aadolf-, Fredriksperi till Fredriksberg, Lovisa- till Loviisa- och Senatintori till Senaatintori.

Även i fråga om de svenska namnen föreslogs förändringar. På samma sätt som i de gamla namnen Alberts-, Roberts-, Alexandersgatan skulle genitivisk form brukas också i namnen Armfelts-, Edelfeltsvägen och Dunckers-, Luthersgatan. Enligt stavningsreformen skulle Bärge- och -bärg ersättas med Berg-, -berg och Böhle med Böle, och vidare skulle namnet Nikolajgatan ändras till Nikolaigatan.

Förslaget upptog också ändringar som berörde båda språken. I stället för de tidigare Boulevardsgatan — Bulevardinkatu förordades Bulevarden — Bulevardi och i stället för Ilmarinengatan — Ilmarisenkatu namnen Ilmarigatan — Ilmarin katu. Slutlederna torg — tori i en del namn på platser mellan korsande gator föreslogs ersätta med -skvär — puistikko (t.ex. Dockstorget — Dockskvären, Tokantori — Tokanpuistikko, Skoltorget — Skolskvären, Koulutori — Koulupuistikko).

I vissa fall föreslog kommittén att namn helt och hållet skulle bytas ut, bl.a. för att de var vilseledande för postgången och trafiken. Så skulle t.ex. namnet Västra Hamngatan på Skatudden utbytas mot Hamngatan, för att gatan låg långt från den nya Västra hamnen, och namnet Västra Strandgatan ersättas med Södra kajen. Sandviks norra och södra kajen föreslogs förenade till en gata kallad Sandvikskajen. I stället för det bortglömda Ulrikasborgsberget ville kommittén införa namnet Observatorieberget. Dessutom föreslog den ett stort antal namn på tidigare namnlösa platser. I allmänhet var de bildade med tidigare ortnamn och slutlederna -gatan, -vägen, -gränd eller -skvär. Under sitt arbete hade kommittén mottagit förslag till nya namn och namnändringar både från stadens olika organ och från enskilda helsingforsare.

I fråga om förslaget att byta ut »linjernas» namn, vilket hade föranlett kommitténs tillkomst, intog kommittén en positiv ståndpunkt. Namnen skulle utbytas mot namn på -gatan, eftersom nummernamnen hade uppgetts vålla förväxlingar och namnen enligt kommitténs uppfattning från början hade avsetts som tillfälliga. Namnförslagen blev dock andra än initiativtagarnas. För I linjen behölls — med en formförändring — det föreslagna Diakonissgatan — Diakonissakatu, medan II linjen skulle kallas Juhani-Aho-gatan — Juhani Ahon katu, III linjen Aleksis-Kivi-gatan — Aleksis Kiven katu, IV linjen Torngatan — Tornikatu och V linjen Biblioteksgatan — Kirjastokatu.

Sammanlagt gjorde kommittén ändringar i 162 finska och 69 svenska namn av de 400 namn på båda språken vilka magistraten hade fastställt år 1909. Dessutom upptog kommitténs förteckning 218 finska och 202 svenska namn, vilka antingen kommit i bruk efter 1909 och förordades av kommittén eller också utgjorde kommitténs egna förslag.

Till betänkandet hade fogats fyra reservationer. Enligt bankdirektör Grotenfelts mening borde gamla, ursprungligen svenska namn som Andreas, Elisabeth, Vilhelm, Gumtåkt osv. bibehållas som sådana också då de ingick i finska namn, och namnet Unionsgatan borde beteckna hela gaturäckan Unionsgatan—Broholmmsgatan—Tavastvägen. Stadsgeodet Lille förordade att de ryskt klingande namnen Kulneffs-, Galitzins-, Speranski-, Konstantins-,

Vladimirs-, Nikolai- och Alexandersgatan skulle utmönstras och att man skulle införa bl.a. namnen Snellmansgatan för Nikolaigatan, Stortorget för Senatstorget och Storgatan för Alexandersgatan. Prof. Bergroth ville ersätta det från engelskan lånade -skvär med -palts, -plan eller -torg och dr. Tunkelo önskade införa namnet Reijolankatu i stället för Grejunkatu.

Drätselkammaren behandlade kommitténs namnförslag och motiveringar fram till den 21 september, då den inlämnade sitt eget förslag till stadsfullmäktige. Enligt kammarens åsikt hade kommittén gjort ett förtjänstfull reformarbete vid sin granskning av namnens språkliga form, men granskningen borde ha utsträckts längre då man nu en gång hade tagit i tu med att reformera gatunamnen. Drätselkammarens förslag innehöll också ett antal radikala förändringar. För det första ansåg den att en del av de namn som erinrade om den tidigare föreningen med Ryssland borde utbytas mot andra namn. Alexandersgatan skulle bibehållas som namn på affärsgatan och Senatstorget och Nikolaikyrkan såsom gamla benämningar, men de övriga namnen av detta slag skulle ändras. Nikolaigatan föreslogs omdöpt till Snellmansgatan, Andrégatan till Lönnrotsgatan, Wladimirsgatan till Kalevagatan, Konstantinsgatan till Sjötullsgatan och Unionsgatan till Universitetsgatan, för att nämna de viktigaste gatorna. För det andra ansåg kammaren att finska namn borde skapas för de områden vilka endast benämndes med anpassade former av svenska namn. Gumtäkt skulle sålunda på finska kallas för Kumpula, Kårböle för Kaurila, Grejus för Reijola, Sumppari för Sompasaari och Herttonäs för Herttoniemi. Andra anmärkningsvärda ändringsförslag var att namnet Juhani Aho:s väg skulle införas i stället för Galitzinsvägen i Eira, på grund av att Aho bodde där under sina sista år, och att Hagasundsgatan och dess nya fortsättning skulle kallas Centralgatan.

Också kammaren ansåg att »linjernas» namn skulle utbytas, II linjen mot Linnankoskigatan, IV linjen mot Berghällsgatan och de övriga mot de av kommittén föreslagna namnen. Bankdirektör Grotenfelt reserverade sig såsom ledamot av drätselkammaren mot kammarens utlåtande. Enligt hans uppfattning var de gamla namnen på platser och gator uttryck för den tidsanda och de förhållanden som rått då namnen bildades, och det var alltså »ett brott emot historisk känsla och tradition» att genomföra namnändringar i tron att man på det sättet kunde utplåna upplevelser och minnen som nutiden fann mindre tilltalande. På den grund ansåg han att de ryskt klingande namnen skulle bibehållas oförändrade, liksom vackra gamla namn som Hagasundsgatan. Också de svenska namn som redan anpassats för finskt bruk ville Grotenfelt bevara som sådana i finskan. Det var ändå omöjligt att komma ifrån att namnen utvecklats ur svenska namn, och det innebar en undervärdering av finskans smidighet att hävda att namnen måste förfinskas för att ljuden i de svenska namnen inte kunde uttalas i finskt tal. Enligt Grotenfelts mening var Anneberi, Gumtähti, Grejus, Kårböle m.fl. vackrare än Annala, Kumpula, Reijola och Kaurila, vilka på honom verkade »uppkomlingsaktigt uppkonstruerade».

Stadsfullmäktige behandlade drätselkammarens namnförslag den 17 november 1926, och efter en utdragen diskussion tillsattes en femmannakommitté för att fortsätta beredningen. Till medlemmar i kommittén utsågs statsarkivarie Kaarlo Blomstedt, funktionär J. E. Janatuinen, ekonom Heikki Moisio, jur.kand. Gustaf Norrmén och direktör Henrik Ramsay, och kommittén valde Norrmén till sin ordförande. Kommittén tog redan samma månad i tu med att behandla drätselkammarens förslag utgående från de direktiv som framförts vid stadsfullmäktiges remissdebatt. Enligt dessa direktiv skulle så få ändringar som möjligt göras i förslaget, men den historiska skiktningen i gatunamnsförrådet skulle beaktas vid bedömningen av namnbyten och endast de i finskan inlånade namn som beredde avsevärda uttalssvårigheter skulle förfinskas. Ytterligare framhölls det som önskvärt att de historiska händelserna under åren 1917—18 skulle ihågkommas.

Kommittén följde de riktlinjer som hade angivits. Den motsatte sig en genomgripande reform, med hänvisning till att reformen skulle medföra oklarhet i lagfarts- och inteckningsärenden och svårigheter för alla de bostadsbolag som benämnts enligt gatornas namn. Vidare framhölls att en sådan reform förutsatte en närmare kännedom om namnens uppkomst och de grunder som föranlett namngivningen. I kommitténs ändringsförslag upptogs också bara en del sådana namn som syftade på föreningen med Ryssland eller som ansågs medföra uttals-

svårigheter eller kunde sammanblandas med andra. I vissa namn gjordes språkliga korrigeringar. Sammanlagt föreslogs endast 61 av de 544 namnen i drätselkammarens förteckning bli ändrade.

De viktigaste ändringsförslagen gick ut på att namnet Unionsgatan skulle bevaras, att beteckningen Narinken för området vid övre ändan av Simonsgatan skulle avskaffas och att namnen på -linje skulle kvarstå. Kommittén anslöt sig till den i fullmäktige framförda uppfattningen, att »linjerna» i fråga om både sina namn och sin sträckning representerade ett »amerikaniseringsskede» i stadsplanens utveckling, och att namnen därför var värda att bevara. Namnet Choraesusgatan föreslogs ändrat till Fältskärsgränd och namnet Creutzgatan till Fänrik Stålgatan, då de tidigare namnen ansågs svåra att uttala och det förstnämnda dessutom svårt att skriva. Namnet Ahlqvistsgatan ersattes med Oksanengatan — enligt samma princip att nyttja den åsyftade personens diktarnamn som följts då den efter Julius Krohn uppkallade gatan fick namnet Suoniogatan. Finskans Metsästäjänkatu för Jälgaregatan utbyttes mot Jääkärintie, då förleden ansågs ha militär syftning. Medlemmarna Janatuinen och Moisio, som i fullmäktige representerade arbetarklassen, motsatte sig detta byte. I stället för det föreslagna Pakaa infördes Mäkelä som finskt namn på Backas, och i stället för Kaurila namnet Kaarela för Kårböle. Skällarens motsvarighet Sellari utbyttes mot Kellovaari, och namnet Kulmalankatu för Hörnebergsgatan ersattes med Kulmavuorenkatu, för undvikande av sammanblandning med Kulmakatu. Namnet Bjällbogatan ändrades till Linnankoskigatan, namnet Bastugatan konstaterades sakna grund och ändrades till Södra Strandvägen och namnet Floravägen ändrades till Idrottsgatan, med hänsyn till att gatan låg vid en idrottsplan. Det bland »linjerna» icke införda Aleksis Kivi gatan fick i stället ersätta namnet Fredriksbergsgatan.

För Västra och Östra Chausséen, som drätselkammaren velat kalla Åboavenyn och Viborgsavenyn, föreslog kommittén de kortare namnen Åbovägen och Tavastvägen. Också de ståtliga Forsby, Gumtåks, Kottby och Majstads Chaussé ersattes med enklare namn, så att det svenska Chaussé utbyttes mot -vägen och det finska Viertotie mot -tie. I de i olika förslag alternerande finska namnen Kasarminkatu — Kasarminkatu och Makasiininkatu — Makasiininkatu förordade kommittén nominativformen. De återstående ändringsförslagen gällde i allmänhet språkliga rättelser i finska eller svenska namn.

Stadsfullmäktiges önskemål om att händelserna under de för landet så viktiga åren 1917—18 skulle beaktas i namnförslaget hade kommittén inte ansett sig kunna tillgodose, men den förmodade att lämpliga tillfällen därtill skulle erbjuda sig senare vid namngivningen i nya stadsdelar.

Kommitténs betänkande om drätselkammarens namnförslag var daterat den 13 juni 1927. I det föreslogs att namnförteckningen skulle godkännas med de ändringar och tillägg som kommittén infört. Ärendet behandlades av stadsfullmäktige den 21 september, och då fördes den sista striden om de äldre namn som föreslogs ändrade. Genom omröstning förkastades namnen Ahlqvistsgatan, Floravägen (på finska Kukkaistie) och Metsästäjänkatu, men för övrigt ledde invändningarna inte ens till omröstning. Ett förslag om att Fabriksgatan skulle omdöpas till Eiragatan avvisades. Några ändringar ansågs befogade. Djurgårdsgatan utbyttes mot *Tusbygatan*, för undvikande av sammanblandning med Djurgårdsvägen, det finska Katriinankatu ersattes med *Katariinankatu* och Villavägen med *Kallioliinnavägen*. Med dessa ändringar godkändes kommitténs namnförslag. Förteckningen över de föreslagna namnen på huvudstadens gator, torg, offentliga platser, holmar, lägenheter m.m. kunde äntligen sändas till inrikesministeriet för att fastställas.

Ministeriets utslag gavs först den 12 december 1928. Namnen godkändes genomgående i den föreslagna formen, men ministeriet tillfogade några namn i förteckningen. Den del av Vasagatan som låg väster om Berghälls nya idrottsplan fick namnet *Vasabrinken*. Parken mellan Observatorie- och Bergmansgatorna döptes till *Ulrikaskvären*. Namnet Lappviksvägen infördes för den gata som gick mellan den lutherska och den grekisk-katolska begravningsplatsen. För de gator som avgränsade riksdagshusvarteret fastställdes namnen *Riksdagsgatan*, *Talmansgatan* och *Kansligatan*.

FÖRÄNDRINGARNA I GATUNAMNSFÖRRÅDET ÅREN 1928—1945

Efter den stora gatunamnsreformen genomfördes ingen helhetsplanering av nya stadsdelar före inkorporeringen år 1946. Stadens dåvarande område hade redan i sin helhet tagits i bruk för bebyggelse och också i stort sett stadsplanerats. Men utbyggnaden fortgick och namnen måste ibland kompletteras. I de gamla stadsdelarna I—IX blev namnet Broholmsgatan ändrat till Bokarbetaregatan, och den tidigare Gasverksgatan invid det nya posthuset fick sin sträckning förändrad och sitt namn utbytt mot *Postgatan*. Namnen *Olofsgatan* och *Jakobsgatan* infördes för två nybyggda gator inom Kampen, utan syftning på några bestämda personer. I området vid Sinebrychoffs bryggeri planerades två nya gator med namnen *Sinebrychoffsgatan* och *Maltgatan*. I trakten av Munkholmen fyllde man sund och vikar och byggde några gator som kallades *Grundsundsgatan*, *Fiskaregatan*, *Rönnskärsgatan*, *Flisholmsgatan* och *Skifferholmsgatan*; det sistnämnda namnet ändrades 1945 till *Henry Fords gata* med anledning av Fords nyuppförda bilfabrik vid gatan. Gatorna vid stränderna fick i regel namn efter holmar i närheten.

I stadsdelarna X—XII byggdes några nya gator i samband med att kvartersindelningen ändrades och stränderna utfylldes. De fick för det mesta namn bildade till gamla ortnamn eller härledda av gatunamn med hjälp av slutlederna -gränd eller -brink. Nämnvärda namnändringar var att Cirkusgatan uppkallades efter den uppburne socialpolitikern *Matti Paasivuori* och att Porthansskvären fick namnet *Alli Tryggs park*, efter en förgrundsgestalt inom nykterhetsarbetet. I stället för det nybildade Tusbyvägen infördes i samband med en stadsplaneförändring namnet *Savolaxgatan*.

Också i den XIV stadsdelen genomfördes flera förändringar. Bl.a. namnen Adlercreutzgatan, Edesvikstorget och Kaavigatan avlägsnades och Sutelavägen ersattes med *Barnets Bors väg*. Den viktigaste och dyraste gatunamnsändringen var att Henriksgatorna och Henriksallén samt den långa Åbovägen år 1942 i samband med marskalkens 75-årsdag fick namnet *Mannerheimvägen*. I krigets efterdyningar uppgjordes för stadsdelen Brunakärr ett namnförslag med namn syftande på slagfält under vinterkriget, såsom Näsivägen, Summavägen, Kollaavägen, Tolvajärvivägen osv.

I stadsdelen Vallgård kompletterades det tidigare förrådet av namn bildade till socken-namn med nya liknande namn, såsom *Puijogatan*, *Vääksygränden*, *Nokiagränden* m.fl. När stranden av Gammelstadsfjärden planerades föreslogs bl.a. namnen Arabiastranden, Ljusarögatan, Vrakholmsholmsgatan, Viksgatan och andra bildningar till ortnamn.

År 1936 fastställdes stadsplanen för den XXVI stadsdelen mellan Kottby och Äggelby. Här infördes namn innehållande ortnamn från östra Nyland och Kymmenedalen, bl.a. *Artsjö-*, *Askola-*, *Itis-*, *Jaala-*, *Mörskom-* och *Pyttisvägen*. Följande år tillkom en tilläggsplan förr Kottby med bl.a. nya Kalevalainspirerade namn, som *Panuvägen*, *Pellervovägen*, *Kaukogatan* och *Vuorelagatan*, samt en del till tidigare vägnamn bildade namn på tvärgränder.

Till de sista nybildningarna under perioden hörde namnen *Blåbärsvägen*, *Hjortronvägen*, *Körsbärsvägen* och *Hallonvägen*, som infördes 1945 för gatorna i ett område med monteringshus, vilka uppfördes för att häva bostadsbristen. De namn som uppstått sedan dess har alla införts på förslag av den gatunamnskommitté, som fastighetsnämnden tillsatte 1945 och som 1959 efterföljts av den nuvarande permanenta namnberedningen.

KVARTERSNAMNEN

Ända sedan tiden omkring 1350 var det stadgat i Magnus Erikssons stadslag att städerna i Sverige-Finland skulle vara delade i fyra delar, och dessa fjärdedelar fick senare den från latinet härstammande beteckningen *kvarter*. I Stockholm fick beteckningen redan i mitten av 1600-talet officiellt betydelsen 'fastighetsområde avgränsat av fyra eller flera gator'. Men bl.a. i Helsingfors användes den ännu vid svenska tidens slut för stadens fyra stadsdelar, kallade södra, västra, norra och östra kvarteret. I vart och ett av kvarteren hade tomterna lö-

pande nummer, och tomterna och gårdarna kunde alltså anges med hjälp av kvartersnamnet och numret.

Då J. A. Ehrenström hösten 1811 överflyttade från Stockholm till Finland och fick i uppdrag att utarbeta stadsplanen för den nya huvudstaden Helsingfors, var det givetvis närmast förhållandena i Stockholm som blev förebilden för terminologin och numreringen i hans plan. Sommaren 1810 hade en ny förordning utfärdats i Stockholm, enligt vilken den löpande tomt-numreringen stadsdelsvis slopades och ersattes med numrering av tomterna i varje enskilt av gator avgränsat kvarter. Dessutom förpliktades hörngårdarnas ägare att på sina hus anbringa skyltar med kvarterets namn. Kvartersnamn vid sidan av numren hade börjat införas i Stockholm efter det att beteckningen kvarter tagits i bruk för de av gatorna avgränsade husgrupperna. I olika områden valdes namnen ur skilda motivkretsar, bl.a. bland yrken, personnamn, havsdjur och fåglar. Längre fram — 1832 — bestämdes det att gårdarna vid Stockholms gator skulle numreras med udda nummer vid gatans vänstra och jämna nummer vid gatans högra sida. Vid huvudgatorna skulle numreringen börja i den ända som var närmast det kungliga slottet; var denna svår att ange skulle numren växa från öster mot väster och från söder mot norr. Det är i stort sett samma system som har införts i Helsingfors, med det enda undantaget att de udda numren placerats till höger och de jämna till vänster.

I Ehrenströms stadsplan uppdelades Helsingfors i egentliga staden och nyländska förstaden; de numrerade stadsdelarna tillkom senare. Hans plan byggde också på begreppet kvarter, men i samma mening som det hade i Stockholm. För de av gator avgränsade kvarteren fastställdes nummer och namn i samma brandordning av 1820 där också huvudstadens första gatunamn fastslogs. Inom den egentliga staden numrerades kvarteren från 1 till 39 och i förstaden från 40 till 82. För varje kvarter utsågs ett namn, och Ehrenström medverkade tydligen också vid namngivningen. Inne i staden valdes namnen bland beteckningarna för husdjur och vilda däggdjur (häst, får, varg, björn osv.) och i förstaden bland beteckningarna för fiskar och fåglar (abborre, gädda, gås, hök m.fl.). Ändringar i denna första kvartersindelning gjordes redan på 1830-talet. Kvarteren 10, 11, 18 och 19 förenades till ett kvarter, liksom också kvarteren 25 och 26 samt kvarteren 17 och 21. Inom det område i Kronohagen som reserverats för det kejserliga palatset bildades 7 nya kvarter, vilka fick numren 85—91 och namn syftande på blommor — med namnet »Pantern» som det enda undantaget. Vid stranden av Gloet tillfogades kvarteret 83 »Svanen» och 84 »Beckasinen». Då stadsplaneändringarna 1836 fastställdes ändrades kvarterens nummerföljd så att den blev regelbunden; numreringen började såsom tidigare i det gamla stadsområdet. Samtidigt ändrades en del kvartersnamn så, att blomnamnen i Kronohagen och fågelnamnen vid Gloet ersattes med däggdjursnamn och samtliga namn i den gamla staden kom att representera samma motivkrets.

När stadsplanen under de följande årtiondena utvidgades försågs också de nya kvarteren med nummer och namn. Namnen valdes fortfarande bland beteckningarna för däggdjur, fiskar och fåglar, med enstaka tillskott ur trädnamnens krets. Vid seklets slut var stadsdelarna I—IX planerade och kvarteren i dem numrerade och benämnda. Då man på 1890-talet inledde stadsplaneringen av områdena norr om Långa bron bibehölls kvartersindelningen med nummer för varje kvarter, men kvartersnamn gavs inte längre. I början av 1910-talet uppgav man småningom bruket av de äldre kvartersnamnen i samband med att tomtkartor uppgjordes och ställdes till invånarnas förfogande. Efter det betecknades kvarteren endast med nummer.

Officiellt var kvartersnamnen enbart svenskspråkiga, men Edlunds Helsingforshandbok från 1866 upptog också en finskspråkig kvartersförteckning. Denna finska namnförteckning blev aldrig officiellt fastställd, men namnen togs småningom i bruk då man behövde nämna kvarteren i finskt tal eller finsk text. I en förteckning över stadens kvartersnummer och -namn år 1900 har dock vid sidan av de svenska namnen upptagits också finska namn och likaså i en från 1920 bevarad förteckning.

I den följande förteckningen uppräknas alla de under åren 1820—1920 i Helsingfors brukade kvartersnamnen enligt den senast tillämpade numreringen. Också de olika former i vilka namnen har uppträtt förtecknas, och efter varje namn anges det år då namnet faststälts eller första gången uppträtt i tryck.

<i>Stads- del</i>	<i>N:o</i>	<i>Svenskt namn</i>		<i>Finskt namn</i>	
I	1	Senatshuset	1836	Senatin kartanonala	1866
«	2	Gräfsvinet	1820	Senaatin talo	1900
«		Grävsvinet	1900	Mäyrä	1866
«	3	Servaalet	1836	Servaali	1866
«		Liljan	1830		
«	4	Elephanten	1820	Norsu	1866, 1920
«		Elefanten	1866	Elehvantti	1900
«	5	Leoparden	1820	Leopartti	1866
				Leoparti	1900
				Leopardi	1920
«	6	Högvakten	1882	Päävahti	1920
«		Tigern	1826	Tiikeri	1866
«	7	Pantern	1836	Partti	1866
«		Törnrosen	1835	Pantteri	1900
«	8	Bältan	1836, 1875—1920	Wyötiö	1866
«		Bältarn	1837—1870	Vyötiäinen	1900
«		Tulpan	1835		
«	9	Uttern	1820	Saukko	1866
«	10	Hermelinen	1820, 1900	Kärppä	1866
		Neglikan	1835		
		Hermelin	1866—1876		
«	11	Lodjuret	1836	Ilwes	1866
«		Solrosen	1835		
«	12	Bäfvern	1820	Majava	1866
«		Bävern	1920		
«	13	Mullvaden	1820	Myyrä	1866
«	14	Igelkotten	1836	Silli	1866
«	15	Buffeln	1820	Puhlu	1866
				Puhveli	1900
«	16	Mården	1820	Näätä	1866
«	17	Wildsvinet	1820	Metsäsika	1866
				Villisika	1920
«	18	Björnen	1820	Karhu	1866
«	19	Rehnen	1820	Poro	1866
		Renen	1920	Peura	1920
«	20	Hjorten	1820	Peura	1866
				Kauris	1920
«	21	Rådjuret	1820	Wuohipeura	1866
				Metsävuohi	1900
				Metsäkauris	1920
«	22	Bocken	1820	Pukki	1866
«	23	Fåret	1820	Lammas	1866
«	24	Stengeten	1820	Wuorikauris	1866
				Vuorivuohi	1920
«	25	Wäduren	1820	Oinas	1866
«	26	Oxen	1820	Härkä	1866
II	27	Giraffe	1820	Kamelipartti	1866
II	27	Giraffen	1837	Sirahvi	1920
«	28	Zebern	1836	Seeprahepo	1866
		Zebran	1838	Seebra	1900
I	29	Kyrko Övarteret	1820	Luterilaisten	
		Lutherska Stora Kyrkan	1836	Nikolaikirkko	1866
		Nikolaikyrkan	1900	Nikolainkirkko	1900
«	30	Lejonet	1820	Jalopeto	1866
		Lejonet	1836	Jalopeura	1900
«	31	Rhinoceros	1820	Sarwikuono	1866
		Rinoceros	1870		
II	32	Dromedarien	1820	Nopsakameeli	1866
		Dromedaren	1900	Dromedaari	1900
«	33	Enhörningen	1820	Yksisarvinen	1866, 1920
				Yksisarviainen	1900

<i>Stads- del</i>	<i>N:o</i>	<i>Svenskt namn</i>		<i>Finskt namn</i>	
II	34	Antelopen	1836	Kauris	1866
		Antilopen	1866	Antilooppi	1900
		Svanen	1835		
«	35	Hamstern	1836	Jywähiiri	1866
		Beckasinen	1835	Hamsteri	1900
«	36	Äsnan	1820	Aasi	1866
«	37	Elgen	1820	Hirwi	1866
		Älgen	1900		
«	38	Kamelen	1820	Kameeli	1866
				Kameli	1900
«	39	Apan	1820	Apina	1866
«	40	Ekorren	1820	Orawa	1866
«	41	Kaninen	1820	Kaniini	1866
«	42	Räfven	1820	Repo	1866
		Räven	1920	Kettu	1900
I	43	Grekiska kyrkan	1836	Kreekalaisten	
		Orang-Outang	1820	kirkko	1866
		Finlands Bank och		Suomen Pankki ja Vanha	
		Gamla ryska kyrkan	1900	kreikkalaisten kirkko	1900
«	44	Geten	1820	Wuohi	1866
				Kili	1900
«	45	Hästen	1820	Hevonen	1866
III	46	Whalfisken	1820	Walaskala	1866
		Walfisken	1836		
«	47	Sköldpaddan	1820	Kilpiö	1866
				Kilpikonna	1900
«	48	Tumlaren	1820	Pyöriäinen	1866
«	49	Laxen	1820	Lohi	1866
«	50	Gäddan	1820	Hauki	1866
«	51	Svärdfisken	1820	Miekkakala	1866
III	52	Stören	1820	Sampi	1866
«	53	Abborren	1820	Ahwen	1866
«	54	Magaziner	1837	Makasiinit	1866
		Packhusområdet	1920	Pakkahuoneen alue	1920
«	55	Braxen	1820	Lahna	1866
«	56	Torsken	1820	Turska	1866
«	57	Finska Lifgardets kasern	1836	Kaartin kasarmi	1866
		Gardeskasernen och		Kaartin Kasarmi ja	
		manegen	1920	maneesi	1920
«	58	Rudan	1820	Ruutana	1866
«	59	Giersen	1820	Kiiski	1866
		Gersen	1836		
VII	60	Iden	1836	Säynäs	1866
V	61	Örnen	1820	Kotka	1866
IV	62	Påfågeln	1820	Riikinkukko	1866
«	63	Hjerpen	1820	Pyö	1866
		Hjärpen	1900		
		Järpen	1920		
«	64	Tuppen	1820	Kukko	1866
IV	65	Lutheriska mindre kyrkan	1836	Luteerilaisten Wanha	
				kirkko	1866
		Gamla lutherska kyrkan	1920	Vanha luterilainen	
				kirkko	1920
«	66	Paradisfågeln	1820	Paratiisinen	1866
				Paratiisilintu	1900
«	67	Svalan	1820	Pääsky	1866
«	68	Tjädern	1836	Teeri	1866
				Metso	1900
«	69	Lärkan	1820	Leiwo	1866
				Leivonen	1900
				Leivo	1920
«	70	Papegojan	1820	Papukaija	1866
«	71	Kalkon	1820	Kaikkuna	1866
		Kalkonen	1836		

Stads- N:o Svenskt namn
del

IV	72	Storcken	1820
		Storken	1836
«	73	Göken	1820
«	74	Trasten	1820
«	75	Staren	1820
«	76	Näktergalan	1820
«	77	Tranan	1820
	78	Gardets Hospital	1838
		Sparfhöken	1820
		Militärsjukhuset	1900
«	79	Dufvan	1820
		Duvan	1900
«	80	Rapphönan	1820
«	81	Sparfven	1820
		Sparven	1900
«	82	Ankan	1820
V	83	Gåsen	1820
«	84	Strutsen	1820
V	85	Falken	1820
«	86	Gladan	1820
«	87	Gamen	1820
«	88	Fazanen	1820
		Fasanen	1900
«	89	Ugglan	1820
«	90	Pelikan	1820
		Pelikanen	1900
«	91	Höken	1836
«	92	Kråkan	1820
«	93	Korpen	1820
«	94	Skatan	1820
II	95	Gazellen	1838
		Gasellen	1900
«	96	Zobelen	1838
		Sobeln	1900
«	97	Haren	1838
«	98	Hyenan	1838
III	99	Flundran	1900
II	100	Hillern	1838
VII	100a	Ålen	1841
VII	100b	Vimban	1900
«	101	Hajen	1841
«	102	Mörten	1841
II	103	Karpen	1863
		Gasverket	1900
VII	104	Makrillen	1842
		Guldfisken	1875
«	105	Rockan	1863
		Makrillen	1875
«	106	Laken	1863
		Sillen	1875
«	107	Guldfisken	1866
		Strömmingen	1875

Finskt namn

Haikara	1866
Valkea Tuonenkurki	1920
Käki	1866
Rastas	1866
Kottarainen	1866
Satakielinen	1866
Satakieli	1900
Kurki	1866
Kaartin Lasaretti	1866
Sotilassairaala	1900
Kyyhky	1866
Kyyhkynen	1900
Peltoppy	1866
Varpunen	1866
Sorsa	1966
Ankka	1900
Hanhi	1866
Kameelikurki	1866
Kamelikurki	1900
Hiirihaukka	1866
Nuolihaukka	1900
Jalohaukka	1920
Haarahaukka	1866, 1920
Ilmahaukka	1900
Kokko	1866
Korppikotka	1900
Faasiskukko	1866
Fasaani	1900
Pöllö	1866
Kitahanhi	1866
Pelikaani	1900
Haukka	1866
Wares	1866
Varis	1900
Korppi	1866
Harakka	1866
Lempikauris	1866
Gaselli	1900
Suopuli	1866
Sopuli	1900
Jänes	1866
Jänis	1900
Hyeena	1866
Kampela	1900
Hilleri	1866
Airokas	1866
Ankerias	1900
Sulkava	1900
Hajikala	1866
Haikala	1900
Särki	1866
Touta	1866
Kaasutehdas	1900
Kaasulaitos	1920
Teräskala	1866
Kultakala	1900
Rauska	1866
Makrilli	1900
Made	1866
Silli	1900
Kultakala	1866
Silakka	1900

<i>Stads- del</i>	<i>N:o</i>	<i>Svenskt namn</i>		<i>Finskt namn</i>	
VII	107a	Norsen	1887	Kuore	1900
«	108	Simpan	1842	Simppu	1866
«	109	Sillen	1842	Silli	1866
«	110	Mujkan	1842	Muikku	1866
VI	111	Hackspiken	1842	Tikka	1866
«	112	Grönsiskan	1842	Wehriäsirkku	1866
				Vihreävarpunen	1900
«	113	Snöripan	1842	Riekko	1866
		Trappen	1875	Trappi	1900
«	114	Bofinken	1842	Peippo	1866
		Snöripan	1875	Riekko	1900
«	115	Steglitsan	1842	Tikli	1866
		Bofinken	1875	Peippo	1900
«	116	Stensqvättan	1842	Kivitasku	1866
		Steglitsen	1887	Steglitsi	1900
VI	117	Hämplingen	1866	Tikli	1920
				Hamppunen	1866
		Ejdern	1866	Urpainen	1900
«	118	Pracken	1875	Hempponen	1920
		Snippan	1866	Haahka	1866
«	119	Lomen	1842	Tukkakoskelo	1875
		Stenskvättan	1887	Wikla	1866
«	120	Prackan	1866	Kuikka	1866
		Hämplingen	1900	Kivitasku	1900
«	121	Eidern	1866	Koskelo	1866
		Snippan	1842	Urpainen	1900
«	122	Tärnan	1866	Hahko	1866
		Lommen	1875	Wikla	1866
«	123	Gräsanden	1863	Tiira	1866
		Svanen	1875	Kuikka	1900
IV	124	Nya Paradisfogeln	1863	Joutsen	1900
VI	124	Sidensvansen	1887	Paratiisilintu	1866
«	125	Svanen	1866	Tilhi	1900
		Tärnan	1887	Jouhten	1866
«	126	Sidenswansen	1866	Tiira	1900
VII	126	Kolibrin	1887	Tilhi	1866
				Mesilintu	1887
«	127	Sädesäräla	1863	Kolibri	1900
		Kajan	1887	Wästäräkki	1866
«	128	Kolibri	1866	Naakka	1900
		Beckasinen	1887	Mesilintu	1866
«	129	Kajan	1863	Kurppa	1900
		Löjan	1887	Naakka	1866
«	130	Beckasinen	1863	Salakka	1900
		Måsen	1887	Kurppa	1866
«	131	Löjan	1863	Lokki	1900
I		Tigern	1887	Salakka	1866
VII	132	Delfinen	1863	Tiikeri	1900
I	132	Proviantmagasinet	1900	Merisika	1866
VII	133	Forellen	1866	Muonamakasiini	1900
		Hägern	1875	Mullo	1866
«	134	Rockan	1875	Haikara	1900
«	135	Laken	1875	Rausku	1900
«	136	Bläckfisken	1866	Made	1900
				Läkkikala	1900
VIII	137	Nya ryska kyrkan	1860	Mustekala	1920
«	138	Granen	1895	Uusi venäläinen kirkko	1900
«	139	Enen	1866	Kuusi	1900
«	140	Akasien	1876	Kataja	1900
I	140	Brobergs Terassen	1920		
VIII	141	Eken	1882	Siltavuoren pengermä	1920
«	142	Rönnen	1875	Pihlaja	1900

<i>Stads- del</i>	<i>N:o</i>	<i>Svenskt namn</i>		<i>Finskt namn</i>	
VIII	143	Björken	1875	Koivu	1900
«	144	Eken	1892		
«	145	Aspen	1895	Haapa	1900
«	146	Tallen	1895	Mänty	1900
«	147	Lärkträdet	1875	Lehtikuusi	1900
«	148	Kastanjen	1892	Kastanja	1900
«	149	Alen	1895	Leppä	1900
«	150	Linden	1895	Lehmus	1900
«	151	Almen	1895	Jalava	1900
«	152	Poppeln	1895	Poppeli	1900
VI	153	Knipan	1875	Telkkä	1900
«	154	Allan	1875	Alli	1900
IV	155	Svärtan	1875	Meriteiri	1900
«	156	Doppingen	1875	Pilkkasiipi	1920
«				Uikko	1900
«				Uikku	1920
«	157	Rödstjärten	1875	Leppäkerttu	1900
«	158	Sommargyllingen	1875	Kuhankeittäjä	1900
VIII	159	Häggen	1895	Tuomi	1900
«	160	Asken	1895	Saarni	1900
«	161	Boken	1895	Pyökki	1900
IV	162	Talgmesen	1887	Tiainen	1900
				Pakkastiainen	1920
VII	163	Råttan	1892		
«	164	Mösset	1892		
«	165	Vesslan	1892		
IV	166	Sädesärlan	1887	Västaräkki	1900
«	167	Kanariefågeln	1887	Kanarialintu	1900
«	168	Morkullan	1887	Kurppa	1900
«				Lehtokurppa	1920
«	169	Nötskrikan	1887	Närhi	1900
«	170	Maria sjukhus	1900	Maarian sairaala	1900
«	171	Krickan	1887	Tavi	1900
«	172	Strömstare	1887	Koskikara	1900
»	173	Spillkråkan	1887	Palokärki	1900
	174	Snösparfven	1887	Pulmunen	1900
		Snösparven	1920		
«	175	Vakteln	1887	Pieni peltopyy	1900
VI	176	Skeppsdockan	1875	Viiriäinen	1920
«	177	Munkholmen	1887	Laivatokka	1900
«	178	Domherren	1887	Laivatelakka	1920
IV	179	Perlhönan	1892	Munkkisaari	1900
		Pärllönan	1900	Punatulkku	1900
VII	180	Hvassbuken	1892	Helmikana	1900
«		Siken	1900		
«	181	Ådan	1887	Siika	1900
VII	182	Brushanen	1892	Suokukko	1892
«	183	Karpen	1903	Karppi	1920
«	183	Sarven	1903	Sorva	1920
VIII	184	Pilen	1895	Paju	1900
VII	185	Hvitlingen	1892	Valkea turska	1900
		Vitlingen	1920		
VIII	186	Lönnen	1892	Vaahtera	1900
«	187	Sälgen	1895	Raita	1900
«	188	Flädern	1895	Seljapuu	1920
«	189	Nypon	1895	Orjantappura	1920
«	190	Hagtorn	1903	Orapihlaja	1920
«	191	Syrenen	1903	Sireeni	1920
I	193	Riddarhuset	1859	Ritarihuone	1900
IV	194	Åbo kasärn	1887	Venäläinen kasarmi	1900
III	195	Svenska normallyceum	1878	Ruotsalainen normaalilyseo	1900

<i>Stads- del</i>	<i>N:o</i>	<i>Svenskt namn</i>		<i>Finskt namn</i>	
III	196	Tyska kyrkan	1863	Saksalainen kirkko	1900
VII	197	Kirurgiska sjukhuset	1875	Kirurginen sairaala	1875
IX	199	Blåklinten	1887	Ruiskukka	1900
«	200	Konvaljen	1887	Kielo	1900
«	201	Smörblomman	1887	Voikukka	1900
«	202	Prästkragen	1887	Päivänkukka	1900
«	203	Näckrosen	1887	Lumme	1900
«	204	Liljan	1887	Lilja	1900

KÄLLOR:

Kartor över Helsingfors och tryckta handlingar.
 Magistratens protokoll 1843—1845, 1862, 1864.
 Stadsfullmäktiges protokoll 1908, 1926, 1927.
 Helsingin Uutiset 1862.
 Helsingfors Tidningar 1862.
Berndt Aminoff: Gatunamn i Helsingfors (Vår stad. Holger Schildts Förlag. Helsingfors 1947).
Yrjö Blomstedt: Johan Albrecht Ehrenström. Helsinki 1963.
Erik Ehrström: Helsingfors stads historia från 1640 till Stora ofreden. Helsingfors 1890.
Gösta Langenfelt: Namnproblem i de svenska städerna. Stockholm 1939.
P. Nordman: Bidrag till Helsingfors stads historia I—V. Helsingfors 1905—1908.
Birger Åkerman: Bouppteckningar i Helsingfors stad 1679—1808. Helsinki - Helsingfors 1937.
 Helsingin kaupungin historia I—V. Helsinki 1950—1967.

De ryska gatunamnen

Såsom i det föregående (s. 44) har nämnts fanns det också ryskspråkiga gatunamn i Helsingfors under tiden från 1833 till det ryska väldets slut. Namnen var inte officiellt fastställda, utan det var ägarna till hörngårdar som hade uppgiften att göra ryska översättningar av de fastställda svenska namnen och anbringa dem på namnskyltarna. Namnens form var därför växlande, och under 1800-talet utvecklade sig praxis att endast skapa anpassade ryska former av de svenska namnen. Det var först senare, under 1900-talet, som helt översatta ryska motsvarigheter till namnen uppkom.

I den följande förteckningen upptas alla förekommande ryska gatunamn — omskrivna med latinska bokstäver — sådana som de uppträder på en rysk karta över Helsingfors från 1900 (Plan Gelsingforsa 1900) och i en ryskspråkig adresskalender för staden från 1911 (Adres-Kalendar na 1911 god). Vid sidan av dem nämns de motsvarande finska och svenska namnen i den av magistraten 1909 fastställda formen.

Finskt namn

Abrahaminkatu
Albertinkatu
Aleksanterinkatu
Ankkurikatu
Annankatu
Antreankatu
Aspnäsinkatu
Bernhardinkatu
Bulevardinkatu
Dagmarkatu
Eerikinkatu
Elisabetinkatu
Elisabetintori
Erottajakatu

Erottaja
Esplanaadikatu, Etelä
« Pohjois
Fabianinkatu
Fredrikinkatu

Hakasalminkatu
Hallituskatu

Svenskt namn

Abrahamsgatan
Albertsgatan
Alexandersgatan
Ankaregatan
Annegatan
Andraegatan
Aspnäsgatan
Bernhardsgatan
Boulevardsgatan
Dagmargatan
Eriksgatan
Elisabetsgatan
Elisabetstorget
Skillnadsgatan

Skillnaden
Esplanadsgatan, Södra
« Norra
Fabiansgatan
Fredriksgratan

Hagasundsgatan
Regeringsgatan

Ryskt namn

Avramskaja ulitsa
Albertskaja ulitsa
Aleksandrovskaja ulitsa
Ankarskaja ulitsa
Anninskaja ulitsa
Andreevskaja ulitsa
Aspneskaja ulitsa
Berngardskaja ulitsa
Bul'varnaja ulitsa
Dagmarskaja ulitsa
Erikskaja ulitsa
Jelizavetinskaja ulitsa
Jelizavetinskaja ploštšad'
Šilnadskaja ulitsa (1900)
Razdelnaja ulitsa (1911)
Šilnadskaja ploštšad'
Južnaja Esplanadnaja ulitsa
Severnaja Esplanadnaja ulitsa
Fabianskaja ulitsa
Fridrihskaia ulitsa (1900)
Fredrikskaja ulitsa (1911)
Hagasundskaja ulitsa
Regerinskaja ulitsa

Finskt namn

Heikinkatu, Itä
« Länsi

Helenankatu
Hernesaarenkatu
Hietalahdenkatu
Hietalahdenrantakatu
Huvilakatu

Hämeenkatu
Itäinen Satamakatu
Kaikukatu
Kaivokatu

Kluuvikatu
Kammionkatu
Kampinkatu
Kanavakatu
Kanavatori
Kanavaranta
Kankurinkatu
Kansakoulukatu
Kapteeninkatu
Kasarminkatu
Kasarmintori
Kauppiaskatu

Katajanokankatu
Katariinankatu
Kirkkokatu
Kirkkomaankatu
Kivenhakkaajakatu
Kolmas linja
Konstantininkatu
Korkeavuorenkatu

Kristianinkatu

Kruununhaankatu
Koulutori
Kruunuvuorenkatu
Kulmakatu
Köydenpunojankatu
Laivanvarustajankatu

Laivastokatu
Laivurikatu
Lapinlahdenkatu
Lastenkodinkatu
Linnakatu
Ludviginkatu
Luotsikatu
Lyökkisaarenkatu
Läntinen rantakatu
Länsi Satamakatu
Makasiininkatu, Eteläinen
« Pohjoinen
Makasiinirantakatu
Malminkatu
Malminrinne
Maneesinkatu
Mariankatu
Mauritsinkatu
Merikatu

Svenskt namn

Henriksgatan, Östra
« Västra

Helenegatan
Ärtholmsgatan
Sandviksgatan
Sandvikskajen
Villagatan

Tavastgatan
Östra Hamngatan
Ekogatan
Brunnsgatan

Glogatan
Kammigatan
Kampgatan
Kanalgatan
Kanalorget
Kanalkajen
Värfvaregatan
Folkskolegatan
Kaptensgatan
Kasärngatan
Kasärntorget
Köpmansgatan

Skatuddsgatan
Katrinegatan
Kyrkogatan
Kyrkogårdsgatan
Stenhuggaregatan
Tredje linjen
Konstantinsgatan
Högbergsgatan

Kristiansgatan

Kronohagsgatan
Skoltorget
Kronbergsgatan
Vinkelgatan
Repslagaregatan
Skeppsredaregatan

Maringatan
Skepparegatan
Lappviksgatan
Barnhemsgatan
Slottsgatan
Ludvigsgatan
Lotsgatan
Lökhölmmsgatan
Västra kajen
Västra Hamngatan
Magasinsgatan, Södra
« Norra
Magasinskajen
Malmgatan
Malmbrinken
Manegegatan
Mariégatan
Mauritzgatan
Havsgatan

Ryskt namn

Vostotšnaja Genrihskaja ulitsa
Zapadnaja Genrihskaja ulitsa (1900)
Zapadnaja Genrihovskaja ulitsa (1911)
Elenniskaja ulitsa
Ertgolmskaja ulitsa
Sandvikskaja ulitsa
Sandvikskaja naberežnaja
Villa ulitsa (1900)
Datšnaja ulitsa (1911)
Tavastskaja ulitsa
Vostotšnaja gavanskaja ulitsa
Ėhoulitsa
Brunskaja ulitsa (1900)
Kolodešnaja ulitsa (1911)
Gluskaja ulitsa
Kammioskaja ulitsa
Kampskaja ulitsa
Kanalnaja ulitsa
Kanalnaja ploštšad'
Kanalnaja naberežnaja
Vevarskaja ulitsa
Folkskulskaia ulitsa
Kapitanskaja ulitsa
Kazarmennaja ulitsa
Kazarmennaja ploštšad'
Tšepmanskaja ulitsa (1900)
Kupetšeskaja ulitsa (1911)
Skatudenskaja ulitsa
Ekaterinskaja ulitsa
Tserkovnaja ulitsa
Kladbištšenskaja ulitsa
Stenhjuggarskaja ulitsa
3ja linija
Konstantinovskaja ulitsa
Hegbergskaja ulitsa (1900)
Vysokogornaja ulitsa (1911)
Kristianskaja ulitsa (1900)
Hristianovskaja ulitsa (1911)
Krunuhagskaja ulitsa
Škulnaja ploštšad'
Krunberskaja ulitsa
Uglovaja ulitsa
Replagarskaja ulitsa
Šeppsredarskaja ulitsa (1900)
Sudovladeltšeskaja ulitsa (1911)
Morskaja ulitsa (1900)
Šepparskaja ulitsa
Lapvixskaja ulitsa
Barnhemskaja ulitsa
Slotskaja ulitsa
Ludvikskaja ulitsa
Lotsmanskaja ulitsa
Lekgolmskaja ulitsa
Zapadnaja Naberežnaja
Zapadnaja gavanskaja ulitsa
Južnaja Magazinnaja ulitsa
Severnaja Magazinnaja ulitsa
Magazinnaja naberežnaja
Malmskaja ulitsa
Malmbrink
Manežnaja ulitsa
Mariinskaja ulitsa
Mavritskaja ulitsa
Havskaja ulitsa (1900)
Morskaja ulitsa (1911)

Finskt namn

Meritori
Merimieskatu

Metsästäjäkatu
Mikaelinkatu
Munkkisaarencatu
Muukalaiskatu

Neitsytpolku
Neljäs linja
Nervanderkatu
Nikolainkatu
Mynttikatu
Mynttirantakatu
Näkinkuja
Oikokatu

Perämieskatu
Pietarinkatu
Pohjoinen rantakatu
Pohjoinen Rautatiekatu
Porthaninkatu
Puistokatu
Punanotkonkatu
Punavuorencatu
Pursimieskatu
Puutarhakatu
Päävähdintori
Raatimiehenkatu
Ratakatu
Rauhakatu

Rautatietori
Rikhardinkatu
Ritarikatu
Robertinkatu, Iso
« Pieni

Ruoholahdenkatu
Ruoholahdenrantakatu
Ruusavillakatu
Saunakatu
Senatintori
Sepänkatu

Siltasaarencatu
Siltavuorencatu
Simonkatu

Sofiankatu
Sörnäsintorin rantatie
Tarkka-ampujakatu
Tehtaankatu
Tehtaanpuisto
Toinen linja
Tokankatu

Tokantori
Työmieskatu
Tähtitorninkatu
Ulriikkankatu
Ulriikkaporinkatu

Unioninkatu
Uudenkirkonrinne
Uudenmaankatu

Svenskt namn

Havstorget
Sjömansgatan

Jägaregatan
Mikaelsgatan
Munkholmsgatan
Främlingsgatan

Jungfrustigen
Fjärde linjen
Nervandergatan
Nikolajgatan
Myntgatan
Myntkajen
Näckensgränd
Gengatan

Styrmansgatan
Petersgatan
Norra kajen
Norra Järnvägsgränd
Porthangatan
Parkgatan
Röddäldsgatan
Rödbärgsgatan
Båtsmansgatan
Trädgårdsgatan
Högkvattstorg
Rådmanngatan
Bangatan
Fredsgatan

Järnvägsstorget
Richardsgatan
Riddaregatan
Robertsgatan, Stora
« Lilla

Gräsviksgatan
Gräsvikskajen
Rosavillagatan
Badhusgatan
Senatstorg
Smedsgatan

Broholmsgatan
Brobärgsgatan
Simonsgatan

Sofiegatan
Sörnäs strandväg
Skarpskyttegatan
Fabriksgatan
Fabriksparken
Andra linjen
Docksgatan

Dockstorg
Arbetaregatan
Observatoriegatan
Ulrikagatan
Ulrikasborgsgatan

Unionsgatan
Nykyrkobrinken
Nylandsgränd

Ryskt namn

Havskaja ploštšad'
Šemanskaja ulitsa (1900)
Matrosskaja ulitsa (1911)
Egerskaja ulitsa
Mihailovskaja ulitsa
Munkgolmskaja ulitsa
Fremlingskaja ulitsa (1900)
Tšužežemnaja ulitsa (1911)
Devitšja tropa
4ja linija
Nervanskaja ulitsa
Nikolajevskaja ulitsa
Mjuntskaja ulitsa
Mjuntskaja naberežnaja
Nekenskaja pereulitsa
Enskaja ulitsa (1900)
Bližnaja ulitsa (1911)
Šturmskaja ulitsa
Petrovskaja ulitsa
Severnaja nabjerježnaja
Severnaja Železnodorožnaja ulitsa
Portanskaja ulitsa
Parkovaja ulitsa
Reddelskaja ulitsa
Redberskaja ulitsa
Botsmanskaja ulitsa
Tredgordskaja ulitsa
Gauptvahnaja ploštšad'
Rodmanskaja ulitsa
Banskaja ulitsa
Fredskaja ulitsa (1900)
Mirnaja ulitsa (1911)
Železnodorožnaja ploštšad'
Rihardskaja ulitsa
Rytsarskaja ulitsa
Bolšaja Robertskaja ulitsa
Malenkaja Robertskaja ulitsa
Gresvikskaja ulitsa
Gresvikskaja naberežnaja
Rozavilskaja ulitsa
Badgjuškaja ulitsa
Senatskaja ploštšad'
Smedskaja ulitsa (1900)
Kuznetšnaja ulitsa (1911)
Broholmskaja ulitsa
Bruberskaja ulitsa
Simonskaja ulitsa (1900)
Simonovskaja ulitsa (1911)
Sofiisaja ulitsa
Sernesskaja Naberežnaja
Skarpšjutskaja ulitsa
Fabritšnaja ulitsa
Fabrinyi park
2ja linija
Dokskaja ulitsa (1900)
Dokovaja ulitsa (1911)
Dokovaja ploštšad'
Arbetarskaja ulitsa
Observatornaja ulitsa
Ulrikskaja ulitsa
Ulrikaborgskaja ulitsa (1900)
Ulrikaborskaja ulitsa (1911)
Unionskaja ulitsa
Novaja Tserkovnaja doroga
Njulandskaja ulitsa

Finskt namn

Viertotie, Itäinen
« Läntinen

Viides linja
Vilhelminkatu
Vironkatu
Vladimirinkatu
Vuorikatu

Vuorimieskatu
Vyökatu

Yrjönkatu

Svenskt namn

Chaussén, Östra
« Västra

Femte linjen
Vilhelmsgatan
Estnäsgatan
Vladimirsgatan
Bärggatan

Bärgmansgatan
Gördelgatan

Georgsgatan

Ryskt namn

Vostotšnoje šosse
Zapadnaja šosse
5ja linija
Vilgelmskaja ulitsa
Estnjeskaja ulitsa
Vladimirskaja ulitsa
Berskaja ulitsa (1900)
Gornaja ulitsa (1911)
Bergmanskaja ulitsa
Gerdelskaja ulitsa (1900)
Pojasnaja ulitsa (1911)
Georgijevskaja ulitsa

Leo A. Pesonen:

Gatunamnsreformen efter inkorporeringen 1946 och namngivningen i nya stadsdelar

GATUNAMNSKOMMITTÉN

Den stora inkorporeringen 1946 av angränsande områden föranledde utöver många andra åtgärder också en genomgripande reform av gatunamnskicket inom det förstörade stadsområdet. Efter den senaste allmänna gatunamnsreformen 1926—28, som framför allt gällde de finska namnens form, hade man inom olika organ tämligen slumpmässigt bildat namn på nya gator och ändrat tidigare namn, utan stöd av någon sakkunnigkommitté och utan att alltid kunna anpassa namnen till det omgivande namnförrådet. Också inom det egentliga stadsområdet hade på detta sätt uppstått en mängd namnproblem, som krävde en lösning. Men framför allt uppvisade de inkorporerade områdena lokalt uppkomna namn på bosättningsvägar och trafikleder, delvis identiska på olika håll eller lätta att förväxla med varandra, vilka måste anpassas både till namnen i stadskärnan och sinsemellan. Dessutom förestod en nyplanering i stor skala av nya stadsdelar för vilka en mängd nybildade ortnamn behövdes. Enligt förslag av fastighetsnämnden beslöt stadsstyrelsen den 15 februari 1945 befullmäktiga nämnden att tillsätta en sakkunnigkommitté med 5 medlemmar för att planera verksamheten. Kommittén skulle få anställa en sekreterare och anlita utomstående sakkunniga. När kommittén tillsattes vid fastighetsnämndens möte den 5 mars 1945 utsågs till ordförande nämndens dåvarande ordförande fil.mag. *Yrjö Harvia* och till medlemmar I stadsplanarkitekten *Berndt Aminoff*, fil.dr *Ester Margaret von Frenckell*, vicehäradshövding *R. G. Kallia* och fil.mag. *Leo A. Pesonen*.

Fastighetsnämndens gatunamnskommitté inledde sin verksamhet 8.5.1945 och valde då till sin viceordförande viceh. Kallia och till sin sekreterare mag. Pesonen. Sedan mag. Harvia samma år hänvisande till övriga uppgifter hade anhållit om befrielse från kommittéuppgiften utsåg fastighetsnämnden 6.12.1945 viceh. Kallia till ny ordförande och redaktören (sedermera socialrådet) *Vihtori Karpio* till ny medlem. Inom kommittén utsågs mag. Pesonen att förutom sekreterarsysslan handha också posten som viceordförande. På kommitténs begäran kompletterade fastighetsnämnden 11.6.1946 kommittén med stadsarkivarien, fil. mag. *Ragnar Rosén*. 1947 måste kommittén åter byta ordförande, då viceh. Kallia i maj på grund av sjukdom anhållit om sjukledighet från kommitténs arbete och 7.9. på egen begäran helt befriats från uppgiften. Till ny ordförande utsåg fastighetsnämnden den 8.9.1947 stadsarkivarien Rosén, som sedan 23.5. hade fungerat som t.f. ordförande, och som ny medlem invaldes professorn i etnologi *Kustaa Vilkuna*. Den sista förändringen i kommitténs sammansättning företogs 4.12.1950, då nämnden från medlemskapet i kommittén befriade arkitekt Berndt Aminoff, som ansökt om avsked på grund av ökade arbetsuppgifter och specialuppgifter inom stadsplaneringen. Arkitekt Aminoff hade gjort en vägande insats i kommitténs

arbete genom att utreda ursprunget till Helsingfors äldre gatunamn och andra ortnamn. I hans ställe invaldes professorn i nordisk filologi *Olav Ahlbäck*, som kommittén tidigare anlitat som sakkunnig.

Kommitténs huvuduppgift var att välja gatunamn för nya stadsdelar, och den fullgjordes i den takt stadsplanerna för inkorporerade områden blev färdiga. Till det kom den mindre uppgiften att granska och korrigera de gamla stadsdelarnas namnskick. Vid sidan av dessa ordinarie uppgifter fick kommittén också fungera som sakkunnigorgan i en mängd andra namnären den och bl.a. uppgöra förslag till finska namn på gamla jordeboksbyar, vägnamn i bosättningsområden inom det nya Helsingfors, namn inom stadens rekreatiomsområden och namn på offentliga inrättningar.

Alltsomallt omfattar det i föreliggande arbete presenterade ortnamnsbeståndet i Helsingfors 3.800 svenska och lika många finska namn på gator, torg, parker, hamnar, vattenområden och holmar. Av dem är 2.140 nybildningar, skapade av namnkommittén eller av Helsingfors namnberedning, som fortsatt kommitténs arbete. På de följande sidorna presenteras utförligt de speciella problem, som namngivarna haft att ta ställning till, och utreds hur problemen har lösts och hur de nya namnen har skapats.

PRINCIPERNA FÖR ARBETET

Gatunamnen i en stad har framför allt praktiska funktioner. De gör det möjligt att bestämma platser i staden, ungefär på samma sätt som man på sjön bestämmer positioner med hjälp av längd- och breddgrader, och att ange invånarnas adresser. Det viktigaste kravet på gatunamnskicket är därför att det skall vara så entydigt och funktionsdugligt som möjligt, antingen det sedan bildats på traditionellt sätt med vanliga ord som särskiljande element eller enligt det i bl.a. New York tillämpade systemet att numrera huvudgator (avenue) och sidogator (street) i löpande nummerserier.

I fråga om beteckningssättet var gatunamnskommittén ända från början av den uppfattningen att de nya stadsdelarnas namnförråd skulle följa samma huvudlinjer som det äldre namnskicket i staden hade följt. Det amerikanska nummersystemet ansågs olämpligt för våra förhållanden, inte bara med hänsyn till historiska omständigheter och avvikelser i livsstilen, utan framför allt för att man vid den nya stadsplaneringen sökte anpassa gatunätet efter terrängen och nästan helt hade övergett den inrutade gatu- och kvartersplan, som det »amerikanska» systemet förutsätter.

Utgående från den angivna ståndpunkten antog kommittén som sin ledande princip att det vid inkorporeringen mångdubbelt förstora Helsingfors skulle behandlas som en helhet, inom vilken identiska namn eller namn som är förvillande lika varandra inte skulle få förekomma. Det i en del storstäder — t.ex. Berlin — tillämpade systemet, att namnen på stadens olika delar (med storstaden införlivade tidigare småstäder, köpingar, bosättningsområden) bibehålls och fogas till gatuadresserna, förkastades som icke ändamålsenligt i våra förhållanden. Ett sådant system skulle visserligen ha underlättat kommitténs arbete, då samma gatunamn hade kunnat förekomma på olika håll i staden, vid adressering obligatoriskt kompletterades med de inkorporerade områdenas namn. Men kommittén fann det sannolikt att urbaniseringen i de inkorporerade områdena skulle fortgå och att de olika bosättningsområdena skulle sammansmälta med varandra, varefter områdesnamnen skulle falla bort vid adresseringen och enbart gatunamnet skulle fungera som adress. Kommittén valde därför det förstnämnda systemet med individuella gatunamn. Principen att samma namn inte får förekomma på två håll inom det stadsplanerade området och därigenom kan försvåra adressering och annan lokalisering, har tillämpats också efter det att postverket 1966 för att underlätta postsorteringen har indelat staden i numrerade postdistrikt, vilkas nummer redan har kommit i allmänt bruk vid adresseringen.

Kommitténs andra ledande princip har varit att skapa lokalt begränsade namngrupper. När namn från samma motivkrets koncentreras i en bestämd stadsdel underlättar det i hög

grad orienteringen. (I stadskärnan har vi t.ex. följande namngrupper: till förnamn på personer bildade namn som Mikael-, Fabians-, Sofie-, Katrine-, Helene-, Ludvigs-, Richards-, Fredriks-Albertsgatan i det gamla centrum, namn med kalevalamotiv som Joukola-, Louhi-, Ilmatar-, Untamo-, Nyyrikkivägen i Kottby, till sockennamn bildade namn som Elimä-, Pälkäne-, Nilsä-, Lemo- och Somerovägen i Vallgård och uppkallelsenamn efter författare såsom Topelius-, Linnankoskigatan, Eino Leinos gata och Minna Canths gata i Tölö). Invånarna i en stadsdel gillar också sina gatunamn bättre om de bildar en helhet och bidrar till att småningom ge stadsdelen en lokal särprägel. Grupprincipen var kommittén till stor nytta när den skulle förse allt flera nya eller ändrade stadsplaner med namn. Samtidigt måste kommittén undvika att tillämpa principen så att namnförråden blev alltför schematiska och enformiga.

GENUINA NAMN

Sin naturligaste utgångspunkt har namngivningen i traktens nedärvda förråd av namn på byar, gårdar, odlingar, höjder, holmar, vattenområden o.d. I de fall då ett gammalt ortnamn ännu är i allmänt bruk eller är känt av de äldsta ortsborna och inte förekommer i namnförrådet på annat håll på orten, är det naturligt att bilda gatunamn till det. Namnet på en by eller ett samhälle kan lämpligen ingå i huvudgatans namn (t.ex. Kårböle i Kårbölevägen Malm i Malms bygata, Bocksbacka i Bocksbackavägen). Det är också önskvärt att de gamla hemmansnamnen bevaras i namn på gator eller parker. Utöver de levande ortnamnen finns det också numera döda namn i handlingar och på gamla kartor som kan utnyttjas vid namngivningen, t.ex. strandnamnet Tavastvarpet i Tavastvarpsvägen på Degerö, grundnamnet Skinnbyxorna i Skinnbyxvägen på Drumsö. De gamla ortnamnen har alltid ett historiskt intresse, och det nya namnskicket blir värdigare om det återupplivar dem än om det enbart favoriserar nybildade namn. Det visar sig också att namn som bildats i anslutning till det nedärvda namnbeståndet lättare vinner invånarnas gillande än de konstgjorda namnen — t.o.m. då det är fråga om mer eller mindre lyckade finska motsvarigheter till ursprungligt svenska namn.

I en viss mening genuina är också de gatunamn som erinrar om forna invånare i staden eller lokalhistoriska minnen. Tidigare godsägare och jordägare i trakten lika väl som personer vilka genom en vägande insats bidragit till stadens utveckling och andra märkesmän har gjort sig förtjänta av att bli ihågkomna vid namngivningen, isynnerhet om de hört till sin tids ledande borgare i staden. Också mera undanskymda invånare såsom torpare och rote-soldater har ihågkommit i de fall då deras namn bevarats i gamla handlingar. Vanligen har namnen fått formen av uppkallelsenamn bildade till personernas riktiga namn, t.ex. Artturi Kannistos väg i Haga, Tallbergs allén på Drumsö, Johan Sederholms väg i Hertonäs, Gert Skyttes park i Munksnäs och Henrik Borgströms väg och Lars Mickelssons väg på Degerö. Ibland har man måst nöja sig med omskrivningar av något slag, t.ex. då personernas namn varit alltför svåra att skriva eller uttala eller då en yrkesbeteckning eller titel lämpat sig bättre som namnelement. Sådana namn är t.ex. Borgbyggarvägen i Hertonäs, Bergsrådsvägen på Brändö, Stor-Andersvägen och Kommunalrådsvägen i Marudd och Holländarvägen i Munksnäs. Stadens historia och livet i äldre tid har också erbjudit många tacksamma namnmotiv. Som exempel på namn med sådana motiv kan nämnas Rotetorpsvägen och Lägervägen i Malm, Bergfortsvägen i Kårböle, Gammelledsgränden i Tammelund, Sågkvarnsvägen i Vik och Gamla vintervägen i X stadsdelen.

När nya gator, torg och parker skall få namn är det alltid skäl att först granska ortens gamla namnbestånd och utnyttja det vid namngivningen. Ju mera man kan utvinna ur det, desto mindre behöver man ty sig till fritt påfunna namnmotiv från mer eller mindre långsökta motivkretsar.

NYBILDNINGAR

Motiv ur det äldre namnförrådet. De gamla ortnamnen tillhandahåller ofta namnbildarna lämpliga namnmotiv. Så kan t.ex. ett områdesnamn ge uppslag till ett stort antal gatunamn. På detta sätt har bl.a. områdesnamnet Svedängen föranlett de med svedjebruk och tjärbränning förknippade namnen Svedjebrännarvägen, Tjärvedsvägen, Beckbrännarstigen, Kolarvägen, Kolmilsvägen, Rödjevägen m.fl. Områdesnamnet Domarby har igen gett motiven till namnen Lagbalksvägen, Tingsstuguvägen, Nämndemansstigen, Laggränden, Edgången osv. Bland mindre namngrupper kan som exempel nämnas gatunamnen Lantmätarvägen, Mättgränden, Kedjegränden i Baggböle, i anslutning till det gamla ortnamnet »Landtmätars», och de på sagomotiv grundade Bergtrollsvägen, Jättens väg, Älvornas stig i Hertonäs, i anslutning till bergnamnet Kasaberg. Till genuina gatunamn har, då det varit möjligt och behövligt, bildats åtminstone ett namn på en tvärgata. t.ex. Mörtgränden till Mörtnäs vägen, Larsbackavägen till Larsängsvägen, Knysgränden till Knysnäs vägen, Klockarvägen till Klockarbackavägen.

Terrängmotiv. Ortens natur och terräng erbjuder vanligen lämpliga motiv till namn på gator och parker. I närheten av stränder har införts namn som Västerfjärdsnäset och Dyviksvägen. I kuperad terräng har vägar kallats Sadelbackagränden, Trebackarsvägen, Backkrönet, Bergportsvägen, Bergvägen och Gropvägen, i öppen jämn terräng Slättvägen, Ängsbotten och Hultkärrsvägen. Speciella omständigheter har återgetts i Storbrunnsvägen, Löpargränden och Bankantsgränden (de två sistnämnda invid järnvägen) samt Kanalbrovägen.

Byggnader och sevärdheter som motiv. I de fall då på platsen finns eller tidigare funnits någon byggnad, väg el.dyl, som av någon anledning är av speciellt intresse, har den utgjort ett naturligt namnmotiv. Sådana namn är Gardestorpsvägen, Soldattorpsvägen, Gamla chaussén, Gamla militärvägen och Fornbyvägen. Namnet Kadettvägen har lämpligen införts i trakten av förra kadettskolan i Munksnäs och Tegelbruksparken vid platsen för ett under Sveaborgs uppbyggnad verkande tegelbruk i Tammelund. Namnet Lillforsvägen i Äggelby har varit självskrivet som namn på vägen till Lillforsen i Vanda å och Backhopparvägen ett naturligt namn på vägen till skidbacken i Hertonäs. Både på naturen och på ett gammalt ortnamn grundar sig Vackerbergsvägen i Kårböle. I sådana och andra fall är likheten med de genuina namnen påtaglig, och motiven är därför mycket tacknämliga för namngivarna.

Historiska namn. Ur historien kunde samlas nästan hur många namnmotiv som helst. Svårigheten vid val av motiv ur den allmänna historien — de lokalhistoriska namnen räknas här som genuina — ligger i att finna lämpliga motivkretsar. Det är lätt att bilda enstaka namn men svårare att motivera att de införs. Dessutom erbjuder historien framför allt personnamnsmaterial, och personnamnen är ofta inte användbara, särskilt om de är svåra att skriva eller uttala. Ändå erbjuder området ett rikt förråd av tjänligt material. Gångna tiders statsmän och märkesmän i samhället, företrädare för vetenskap och konst, kyrkans män, författare och arkitekter har ihågkommit i stadens gatunamnsskick. Inom stadskärnan fanns redan ett stort antal hithörande namn, och efter inkorporeringen 1946 har motivkretsen utvidgats och historiska namn införts också i de nyanslutna områdena. I allmänhet har dessa namn inte, på något undantag när, upptagits i namnförrådet utan speciell orsak. De personer efter vilka gator uppkallats har sällan varit helt okända i staden, utan de har i regel levt och verkat åtminstone någon tid i Helsingfors. Som exempel på historiska namn som bildats de senaste åren kan nämnas Gustav Vasas väg och Ehrenströmsvägen, de på Helsingfors gamla marknadsplatser syftande Anianpeltovägen och Turkhautavägen och de till Finlands kyrkohistoria knutna Henriksvägen, Hemmingsvägen och Danielsvägen.

Hedersbevisningar. Uppkallelse efter en historisk person innebär alltid något av en hyllning till honom och hans livsverk. En speciell hedersbevisning blir uppkallelsen i de fall då det är fråga om en levande eller nyligen avliden person, vars insatser och förtjänster

antingen gällt själva staden eller också rent allmänt haft en större bärvidd men ännu inte blivit slutligt vägda. Bland de tidigare, under 1800-talet givna uppkallelsenamnen kan nämnas de på kejsaren och kejsarinnan syftande Alexandersgatan och Elisabetsgatan och de till förnamn på olika styresmän bildade Mikaelsgatan, Fabiansgatan, Robertsgatan, Mauritzgatan, Richardsgatan m.fl. (Med tanke på denna grupp har uppkallelse med hjälp av förnamn undvikits i andra delar av staden och t.ex. i de inkorporerade områdena skett med enbart släktnamn eller med för- och släktnamn. Härtill kan fogas exemplen Topeliusgatan, Mechelingatan, Cygnaeusgatan, Edelfeltsvägen m.fl. från 1900-talets början.

Gatunamnskommittén har följt principen att inte uppkalla gator efter levande personer. De enda undantagen från denna regel — förutom det före kommitténs tillkomst givna Manneheimsvägen — är namnet Sibeliusparken, varmed Helsingfors stad hedrade tonsättaren Jean Sibelius på hans 80-årsdag, samt några namn på gator och parker inom det inkorporerade området, vilka getts till lokala märkesmäns ära. Som exempel på uppkallelser i hedrande syfte under kommitténs verksamhetstid kan nämnas Eino Leinos gata, Katri Valas park, Aino Acktës väg, Sigurd Stenius park och Otto Brandts väg. Hedersbevisningarna har inte alltid gällt personer utan också t.ex. orter. Sådana namn är t.ex. de inom stadskärnan och det inkorporerade området lokaliserade uppkallelserna efter Stockholm och dess förorter, vilka uttrycker stadens tacksamhet för den hjälp orterna under krigen gav sina fadderorter i Finland. Till dessa namn hör bl.a. Stockholmsgatan, Solnavägen, Nackaparken, Hässelby-parken och Täbyberget.

Inlånade ortnamn. I brist på namnmotiv av de nämnda slagen kan namngivarna också slå in på lånens väg och nyttja främmande ortnamn på städer, socknar, byar eller sjöar, åar, forsar m.m. Utvägen anlitas rätt ofta när Helsingfors tidigare namnskick skapades, och den har också tillgripits vid namngivningen inom det inkorporerade området, Kommittén har i allmänhet undvikit lån av enstaka främmande namn och sökt skapa grupper av namn bildade till ortnamn av samma slag. I gatunamnen inom östra delen av Botby har införts ortnamn från östra Finland, t.ex. Kaukopäävägen, Valkealavägen, Pällistigen, Lappvesivägen, Sippolagränden. Namnen i västra delen av Brunakärr innehåller åter sockennamn från sydvästra Finland, t.ex. Kiskovägen, Maskuvägen, Nousisvägen, Resovägen, Saguvägen. I andra förorter har nyttjats namn på forsar, t.ex. Abborforsstigen, Högforsgränden, Langinkoskistigen, eller namn på arkeologiska fyndorter, t.ex. Hummikkalavägen, Arasalovägen, Hakostarovägen, Gullyntsvägen, Rikalavägen, Untamalavägen.

Fritt valda namn. Slutligen bör nämnas den idékälla som står namngivaren till buds då övriga källor sinat, den fria fantasin. Den kan utnyttjas utan andra begränsningar än de, att orden är lätta att skriva och uttala och inte ger olämpliga associationer. De namn som kommittén skapat har till stor del uppkommit på detta sätt. Tvingad av det stora behovet av namn har kommittén utnyttjat en mängd allmänna motivkretsar och alltid sökt skapa enhetliga namngrupper. Namn har bildats till ord för djur och växter, stenar och metaller, t.o.m. till namn på stjärnbilder. Vidare har lämpliga namnmotiv valts från olika områden inom kultur, litteratur, folkdiktning, musik, teater, jakt och fiske, sjöfart, folklig slöjd, militärliv samt bland musikinstrument och forntida vapen, dräkter och smycken. Också den vidsträckt motivkrets som jordbruket erbjuder liksom det forna bysamhället och gamla hantverk har levererat material till Helsingfors nya gatunamn.

Principerna för hur den fria, på fantasin grundade namngivningen lämpligen skall genomföras har angetts i det föregående, och deras tillämpning belyses ytterligare på de följande sidorna.

TVÅSPRÅKIGHETEN

I de tvåspråkiga städerna i vårt land, till vilka Helsingfors hör, skall de officiella gatunamnen ges på båda de inhemska språken. Detta krav har gjort namngivningen i Helsingfors till en betydligt svårare uppgift än den är i enspråkiga städer. I stället för tvåtusen namn har

det gällt att bilda fyratusen namn, visserligen i form av översättningar från ett språk, till ett annat, men det har inte gjort uppgiften nämnvärt enklare.

Svårigheterna har i första hand sin orsak i att de båda språkgrupperna självfallet vill att alla namn helt borde bildas på deras eget språk. Detta önskemål har naturligtvis inte kunnat uppfyllas när namn bildats till personnamn eller ortnamn. Den finska majoriteten är bl.a. på grund av uttalssvårigheter lika ovillig att se svenska person- och ortnamn i sina gatunamn som den svenska minoriteten är att begagna gatunamn innehållande finska namn, och det har begränsat möjligheterna att utnyttja det annars synnerligen lämpliga egen-namnsmaterialet vid namngivningen (se närmare s. 79—80). I fråga om personnamn accepteras dessa »missförhållanden» lättare, då släktnamn o.d. självfallet inte kan översättas (t.ex. Snellmansgatan — Snellmaninkatu, Stenbäcksgatan — Stenbäckinkatu, Linnankoskigatan — Linnankoskenkatu, liksom också Väinämöinengatan — Väinämöisenkatu). På sin höjd kritiserar man att sådana namn upptagits. I fråga om ortnamnen som element i andra namn är saken en annan, eftersom de i allmänhet består av lättöversatt språkods.

Då gamla ortnamn (kursiverade i de följande exemplen) införts i namnförrådet och icke haft hävdvunna former i det andra språket (såsom *Drumsö* — *Lauttasaari*, *Staffansby* — *Tapanila*, *Äggelby* — *Oulunkylä*) har de i allmänhet översatts så ordagrant som möjligt, t.ex. *Degerö* — *Laajasalo*, *Ollasvägen* — *Ollilantie*, *Britasvägen* — *Pirkkolantie*, *Vackerbergsvägen* — *Kirjokalliontie*, *Hälviksvägen* — *Kaitalahdentie*. I vissa fall har det inte ansetts motiverat att översätta namnet, utan det har intagits i oförändrad eller fonetiskt anpassad form. Så har skett då ortnamnet fram till våra dagar har använts i trakten i enspråkig form och varit svårt att översätta eller helt enkelt lämpat sig väl för bruk i det andra språket, t.ex. *Ilomäki* — *Ilomäentie*, *Lepolavägen* — *Lepolantie*, *Alkuvägen* — *Alkutie*, *Kallioniemivägen* — *Kallioniementie*, *Strömsvägen* — *Strömsintie*, *Jollasvägen* — *Jollaksentie*, *Nissasvägen* — *Nissaksentie*, *Lemisholm* — *Lemissaari*, *Tammelund* — *Tammisalo*, *Furuviiksvägen* — *Furuviikintie*, *Reposholm* — *Repossaari*, *Melkögatan* — *Melkonkatu*. I de fall då främmande, officiellt enspråkiga ortnamn har inlånats har de självfallet nyttjats oförändrade i båda språken, t.ex. *Kangasälavägen* — *Kangasälantie*, *Simsiövägen* — *Simsiönkuja*, *Karunavägen* — *Karunantie*, *Norrtäljevägen* — *Norrtäljentie*, *Strömstadsparken* — *Strömstadin puisto*. Att sådana bildningar med lånegods möter kritik från den andra språkgruppens sida är förstället, och den kritiken bör beaktas såtillvida, att lånade enspråkiga ortnamn endast utnyttjas då det finns speciella skäl härför.

Trots de nämnda invändningarna representerar de gatunamn, vilka bildats till person- eller ortnamn som inte översatts, i praktiskt hänseende en idealisk namntyp i ett tvåspråkigt namnförråd. Namnpar som *Mannerheimvägen* — *Mannerheimintie*, *Topeliusgatan* — *Topeliuksenkatu*, *Aleksis Kivis gata* — *Aleksis Kiven katu*, *Hattulavägen* — *Hattulantie*, *Kalevagatan* — *Kalevankatu* och *Solnavägen* — *Solnantie* är lätta att komma ihåg och begagna både för de inhemska språkgrupperna och för utlänningar. Däremot är det ofta svårt för den som är van att begagna ett visst namn på en gata att minnas det andra språkets namnform, då denna har en helt avvikande form, t.ex. *Gölgränden* — *Allikkokuja*, *Repslagaregatan* — *Köydenpunojankatu* och *Krämlan* — *Hapero*.

Förutom till person- och ortnamn kan sådana funktionellt lyckade namnpar också bildas till ord som är likalydande i båda språken, antingen lån från det ena språket till det andra eller också gemensamma kulturordslån från något tredje språk. I många fall är t.o.m. stavningen densamma, som i *Bulevarden* — *Bulevardi*, *Radiovägen* — *Radiotie*, *Vespervägen* — *Vespertie*, *Korsuvägen* — *Korsutie*, *Kummelvägen* — *Kummeltie*. Även om uttalet och stavningen i någon mån avviker är det lätt att sammanhålla sådana namn. t.ex. *Alpgatan* — *Alppikatu*, *Floravägen* — *Floorantie*, *Postgatan* — *Postikatu*, *Tölögatan* — *Töölönkatu*, *Museigatan* — *Museokatu*, *Docentvägen* — *Dosentintie*, *Mästarvägen* — *Mestarintie*.

Antalet namn med nästan identiska förleder har förblivit alltför litet. Talrikast är de i de äldre delarna av stadskärnan, där namnen till stor del har bildats till personnamn. En del nya exempel på namntypen förekommer i de inkorporerade områdena. Men till största delen

har de nya namnen kommit att bestå av bildningar till vanliga ord, och uppgiften att hitta på lämpliga översättningar till dem är ofta svår och tidsödande.

För det första kan det vara svårt att åstadkomma översättningar som samtidigt är exakta och godtagbara. Vid försök att översätta finska ord, särskilt om de tagits ur de ordrika folk-målen, har kommittén ofta fått konstatera att de svenska motsvarigheter som varit lämpligast (bl.a. med hänsyn till att man föredragit riksspråkliga ord) redan tidigare har nyttjats inom stadens namnförråd, och förslagen har fått förfalla. För det andra har många användbara finska namn förkastats på den grund, att de svenska motsvarigheterna i alltför hög grad har liknat redan existerande namn eller haft bibetydelser som inte varit lämpliga i det officiella namnskicket. Ofta har det också visat sig omöjligt att finna acceptabla, från tidigare namn avvikande översättningar till gamla svenska ortnamn. Ibland har problemen lösts genom mer eller mindre fri översättning någondera vägen, t.ex. (med de ursprungliga förslagen kursiverade) Bisvärmsvägen — *Mehiläistie*, Beckbrännarstigen — *Pikipolku*, Högsommarvägen — *Suvitie*, Taxnäsvägen — *Takaniementie*. I andra fall har man infört anpassade finska former av sådana svenska ortnamn som man inte velat eller kunnat översätta eller direkt låna in i finskt språkbruk, t.ex. Askartie för *Askarslättsvägen*, Lokkalantie för *Locklaisvägen*, Melkonkatu för *Melkögatan*, Ripusuontie för *Ripukärrsvägen* och Kinnarpurontie för *Skin-narbäcksvägen*. Av liknande typ är en del finska former av gatunamn, som bildats till gamla gårdsnamn, innehållande personnamn. Exempel på sådana fall är bl.a. Heikkiläntie för Heikasvägen, Immolantie för Immusvägen, Perttulantie för Bertasvägen och Reimarlantie för Reimarsvägen.

Slutligen bör nämnas de speciella namnpar i Helsingfors tvåspråkiga namnskick, inom vilka namnen helt och hållet avviker från varandra, antingen beroende på medveten »förfinskning» eller på grund av oriktig tolkning. Exempel på detta slags namn, vilka redan begagnats i årtionden, är bl.a. Lauttasaari för Drumsö, Jätkäsaari för Busholmen, Marjaniemi för Marudd, Pasila för Böle, Ruskeasu for Brunakärr och Seurasaari för Fölisön, samt de under kommitténs tid bildade Kivikko för Stensböle, Laivalahti för Båtvik och Vartiokylä för Botby.

NAMNENS EFTERLEDER

Det vanliga gatunamnet består av två leder, en förled eller särskiljande led och en efterled, som definierar den benämnda orten och visar att namnet är ett gatunamn. Den vanligaste efterleden i våra gatunamn är *-gata/-katu*, som också är den gängse allmänna beteckningen för tätorternas trafikleder. Redan tidigt har i Helsingfors också begagnats efterlederna *-backe/-mäki*, *-gränd/-kuja* och *-torg/-tori*. Däremot har t.ex. *-kaj* (i början quain) *-ranta* och *-stig/-polku* kommit in senare, i början av 1800-talet, och *-brink/-rinne*, *-väg/-tie* och *-allé/-puistotie* först under 1800-talets senare hälft. De övriga efterlederna i vårt namnskick, *-plats/-aukio*, *-parkväg/-puistotie*, *-strand/-ranta*, *-sväng/-kaari*, *-led* (*-passage*) *-väylä*, *-bygata* (*bytag*) *-raitti* och *-hamn/-valkama*, har tagits i bruk under de senaste årtiondena, en del under den 1945 tillsatta kommitténs tid. Beteckningarna på de båda språken har använts jämsides först sedan senare hälften av 1800-talet, då finska motsvarigheter till de svenska gatunamnen började komma i officiellt bruk.

I sin namngivning har 1945 års gatunamnskommitté sökt välja de enskilda efterlederna så, att de betecknar gator av liknande slag och samma storlek, samtidigt som den också sökt skapa omväxling i namnskicket och göra namnen ljudmässigt lättflytande. I det följande redovisas i korthet kommitténs bruk av de olika efterlederna.

-gata/-katu. Sedan gammalt använt i stadskärnan och även under kommitténs tid i stort sett begränsat till denna (undantag inom Drumsö och Hertönäs industriområden). Lämpligt framför allt för raka, inte alltför smala trafikleder.

-väg/-tie. Allmänt brukat i de inkorporerade områdena, men använt också inom stadskärnan i nyare stadsdelar med villa- och egnahemsbositning (Eira, Vallgård, Majstad, Gumtäkt och Kottby). Mycket lämpligt för bredare trafikleder från staden ut mot landsbygden, vilka ofta

samtidigt är huvudstråk inom en förort. Dessutom lämpar det sig inom stadsdelar med friare, glesare bebyggelse, och användningen kan där utsträckas också till mindre bostadsgator.

-gränd/-kuja. Använt inom hela Helsingfors för korta gator, i stadskärnan sporadiskt och utan större konsekvens, i de inkorporerade områdena allmänt. Förortsområdenas gränder är i allmänhet kortare tvärgator till någon större gata eller återvändsgränder. Namnen är då vanligen knutna till den större gatans namn och innehåller samma förled (t.ex. Oskarsvägen — Oskarsgränden, Alkuvägen — Alkugränden, Rävvägen — Rävgränden, Byfogdevägen — Byfogdegränden) eller en del av förleden (t.ex. Mörttäsvägen — Mörttgränden, Lars Mickelssons väg — Mickelssonsgränden, Andelslagsvägen — Andelsgränden). Dessutom förekommer också självständiga namn på *-gränd*, utan anslutning till andra namn, t.ex. Selim Lindqvists gränd, Väktargränden, Stallsgränden, i samtliga fall för korta, grändartade gator. För de svenska namnen har kommittén bestämt sig för formen *-gränden*, och även de namn som tidigare fastställts med formen *-gränd* upptas här i regel i bestämd form.

-stig/-polku. På några få undantag när infört endast i de inkorporerade områdena som beteckningar för rätt smala, korta och krokiga gator eller vägar avsedda enbart för fotgängare. Liksom *-gränd* och *-brink* ofta i anslutning till namn på större gator, så att 3—4 gator, torg eller parker i brist på namnmotiv eller av sparsamhet med användbara namn har fått namn med samma förled (t.ex. Sonabyvägen, *-gränden*, *-stigen*, Koutavägen, *-gränden*, *-stigen*, *-brinken*). Principen vid bildningen av sådana namn har varit att de getts åt gator som ligger nära varandra och helst också skär eller utgår från varandra.

-brink/-rinne och *-backe/-mäki*. Dessa i kuperad terräng lämpliga beteckningar förekommer i både äldre och nyare stadsdelar, men deras användning har med hänsyn till den speciella betydelsen varit mera begränsad.

-allé eller *-parkväg/-puistotie*. Beteckningarna avser gator kantade av parker eller planterade träd och har alltså kunnat begagnas relativt sällan.

-kaj eller *-strand/-ranta*. Också dessa beteckningar har endast lämpat sig för ett fåtal speciella gator. Använt i namn på gator längs stranden, *-kaj* (endast i stadskärnan) för gator intill kajer eller bryggor och det nyare *-strand* för vanliga strandvägar.

-led/-väylä. Förekommer i namn med segelfartygsmotiv på Degerö (Fregattleden — Fregattiväylä, Skonertleden — Kuunariväylä, Briggleden — Prikiväylä) och i namnen på Helsingfors in- och utfartsleder (t.ex. Västerleden — Länsiväylä och Österleden — Itäväylä). Till dessa namn ansluter sig efterleden *-passage* i tre gatunamn på Drumsö (Nordostpassagen — Koillisväylä, Sydvästpassagen — Lounaisväylä och Nordvästpassagen — Luoteisväylä)¹⁾

-sväng/-kaari. Använt i enstaka namn bl.a. på Drumsö (Storsvängen — Isokaari, Norrsvängen — Pohjoiskaari, Parksvängen — Puistokaari), för gator som går i båge.

-bygata/-raitti. Ibland för huvudvägen inom ett f.d. samhälle (Malms bygata — Malmin raitti, Parkstads bygata — Puistolans raitti).

De förtecknade efterledernas uppgift i gatunamnen är att ange vilka slags platser namnen betecknar och att visa att namnen är gatunamn. Avvikande från praxis har kommittén också för mindre gator i nya förorter bildat namn utan någon sådan efterled. Som exempel på detta bildningssätt, som i allmänhet inte är att rekommendera men som bidrar till en viss omväxling, kan nämnas Sporren — Kannus, Lintågan — Kuitu, Kvarnvingen — Myllynsiipi, Vikubacka — Keriharju, Klubban — Kolkka, Parveln — Nappula, Oxhagen — Härkähaka, Nätstickan — Puikkari, Åkerrenen — Piennar, Soppen — Tatti, Storsveden — Suurkaski och Ledsund — Väylänsuu.

En grupp för sig bildar torgnamnen. I allmänhet innehåller de efterleden *-torg/-tori* eller *-plats/-aukio*, men det finns också torgnamn utan efterled (Björnidet — Karhunpesä, Rödjan

¹⁾ Efterleden *-passage* är här en för omväxlingens skull införd ordlek, inspirerad av ortnamn vid nordpolen och främst av den från Nordenskiöld's resa kända «Nordostpassagen». För övrigt ingår *-passage* endast i några namn på affärsgränder.

— Raivio). En annan grupp utgör namnen på parker och planer, vilka bildats med de efterleder som bäst definierat orterna i fråga. De efterleder som brukats är följande:

-*park*/-*puisto*, tämligen stort område bevuxet med träd eller buskar.

-*skvär*/-*puistikko*, liten träd- eller buskplantering¹.)

-*lund*/-*lehto*, litet område bevuxet med lövträd eller högre buskar, sommartid påfallande grönt.

-*linda*/-*nurmikko*, litet gräsbevuxet område med låga buskar och blommor.

-*plan*/-*kenttä*, huvudsakligen för idrott eller lek avsedd gräs- eller sandplan.

Vidare förekommer följande karakteriserande efterleder:

-*holm* eller -*ö*/-*saari*, *näs*/-*niemi*, -*vik*/-*lahti*, -*udd*/-*nokka* eller -*kärki*, -*dal*/-*laakso*, -*berg*/-*vuori* eller -*kallio*, -*fjärd*/-*selkä*, -*kaj*/-*laituri*, -*hamn*/-*satama* eller -*valkama*.

NAMNENS UPPBYGGNAD OCH FORM

Allmän uppbyggnad²). För att vara lyckade måste gatunamnen till sin form och uppbyggnad fylla vissa krav. I allmänhet bör de vara oklanderligt *riksspråk*. De skall inte innehålla dialektala uttryck utan så långt som möjligt bestå av riksspråkliga ord, som också vanliga stadsbor känner till. Konsekvent har denna princip inte kunnat tillämpas i Helsingfors, då namnbehovet varit synnerligen stort. I vissa fall har sålunda folkmålen korta och målade benämningar utnyttjats vid namnbildningen.

Vidare bör namnen vara relativt *korta*, eftersom det är besvärligt att skriva och uttala långa namn och svårt att få rum för dem på de standardiserade namnskyltarna. Detta krav har varit svårare att uppfylla för de finska än för de svenska namnens del, eftersom de finska orden som känt i allmänhet är längre. Skillnaden framgår klart vid en jämförelse av förlederna i samtliga före 1970 fastställda eller föreslagna gatunamn (de obligatoriska efterlederna lämnas här utanför jämförelsen). Av de finska namnen uppvisar bara knappt 31 % korta, en- eller tvåstaviga förleder (t.ex. Vyökatu, Elontie, Oraspolku, Ajopolku, Syystie, Päätie, Ratakatu, Alppikatu, Oikokatu, Susitie, Lähdepolku). Trestavig förled har 25 % av namnen (Hallituskatu, Albertinkatu, Kinkeripolku, Ruutanatie, Patolantie m.fl.), och fyrstavig förled ingår i 34 % av namnen (Kylävoudintie, Kiviaidankatu, Etumetsäntie, Huopalahdentie m.fl.). Ungefär 10 % av namnen har förleder med fem eller flera stavelser (t.ex. Korkeavuorenkatu, Hollantilaisentie, Kalastajatorpantie, Abraham Wetterin tie, Haakoninlahdentie).

I det svenska namnförrådet ingår 62 % namn med en- eller tvåstaviga förleder (t.ex. Gördelgatan, Vargvägen, Källstigen, Albertsgatan, Bagarvägen, Rudvägen, Dammvägen, Murbäcksgatan) och 29 % namn med trestaviga förleder (Regeringsgatan, Läsförhørsstigen, Byfogdegränd, Holländarvägen, Fiskartorpsvägen, Håkansviksvägen m.fl. Bara 7 % av namnen har fyra stavelser och 2 % fem eller flera stavelser.

De kortaste finska gatunamnen utan efterled innehåller 4 bokstäver (Kela) och med efterled 6 bokstäver (Vuotie) och de längsta namnen 22 bokstäver (bl.a. Pohjoinen Esplanadikatu). Bortser vi från de namn som är bildade med väderstrecksord eller andra löst tillfogade ord (Pastori Jussilaisen tie, Munkkiniemen puistotie m.fl.) så innehåller de längsta finska namnen upp till 21 bokstäver (Kunnallisneuvoksentie) och i flera fall 20 bokstäver (bl.a. Laivanvarus-tajankatu). Bland de svenska namnen innehåller de kortaste 5 resp. 7 bokstäver (Liden,

¹) Ordet «skvär» är f.ö. okänt i Norden. I Helsingfors har det använts i en delvis annan betydelse än den ordet «square» har i engelskan (fyrkantig öppen plats med träd- och gräsplantering).

²) I den ursprungliga finskspråkiga artikeln gäller avsnittet s. 76—78 om namnens språkliga uppbyggnad närmast de finska namnen. Översättaren fillic. Kurt Zilliacus har omarbetat avsnittet till en översikt av de svenska namnens byggnad.

Axvägen), medan de längsta har 22—20 bokstäver (Pietari Hannikainens väg, Artillerikaptenens väg, Gamla Staffansbyvägen, Befallningsmansvägen).

Språklig form. Av intresse i fråga om namnens formella uppbyggnad är bland annat *bruket av nominativ och genitiv* i förlederna. Huvudreglerna för formvalet är relativt klara och enhetliga för de båda språken. Genitivform har i regel använts då förlederna utgörs av ortnamn (t.ex. Hagasundsgatan — Hakasalminkatu, Annebergsvägen, Stockholmsgatan), personnamn (t.ex. Albertsgatan — Albertinkatu, Runebergsgatan, Hammarskjöldsvägen) eller andra personbeteckningar (Kaptensgatan — Kapteeninkatu, Smedsgatan, Väringshamnen) eller sammansatta ord (Kvarnfärdsvägen — Myllymatkantie, Hasselnötsvägen, Korsnäsgränden). I övriga fall har nominativformen varit den vanliga (t.ex. Hamngatan — Satamakatu, Tallvägen, Ljungvägen, Trastvägen).

Men det är gott om undantag från dessa regler. Ortnamn på vokal liksom finska ort- och personnamn har vanligen i svenskan fått kompositionsformer utan *s*, t.ex. Porkalagatan, Tölögatan, Oksanengatan, Paasikivigatan, Untamovägen. Äldre bildningar till personnamn hade ofta nominativformer, t.ex. Dagmargatan, Döbelngatan, Edelfeltvägen, vilka senare (i många fall 1928) ersatts med genitiver. Utan *s* är i dag bl.a. Mechelingatan och Mannenheimvägen. Till kvinnoamn har under olika tider bildats former som Annegatan, Helene-gatan, Evagatan, Gretavägen och Lydiasgränden, och på samma sätt har vanliga ord på *-a* fått varierande behandling i t.ex. Vitsippstigen, Blåklöcksvägen, Trollsländevägen, Kvarnstuguvägen. Bland personbeteckningarna förekommer undantag som Predikantvägen, Professorvägen, Mekanikergatan, och en grupp för sig bildar dessutom orden på *-are*, i t.ex. Jägaregatan, Repslagaregatan, Läkaregatan, från slutet av 1940-talet Kyrkväktarstigen, Författarparken m.fl. Andra specialfall är t.ex. Brunns-, Docks-, Fabriks-, Havs-, Magasinsgatan och Göksgränden samt Ekollonvägen, Röntrastvägen, Västerbrinkvägen. Också det finska namnförrådet uppvisar undantag som Luotsikatu, Tehtaankatu, Eduskuntakatu, vilka uppkommit före gatunamnskommitténs tid.

En annan komplicerad fråga är *samman- och särskrivningen* av namnlederna, som i svenskan sammanhänger med *bruket av bestämd och obestämd form*. Den allmänna regeln — både i svenskan och finskan — har varit att lederna sammanskrivits då de bestått av en enhetlig förled och ett vanligt efterledsord (t.ex. Munkholmsgatan — Munkkisaarenkatu, Runebergsgatan, Djäknevägen, Storsvängen) men särskrivits då förleden bestått av två ord eller efterleden varit ett sammansatt ord eller ortnamn (t.ex. Pastor Jussilainens väg — Pastori Jussilainen tie, Munksnäs badstrand — Munkkiniemen uimaranta, Gamla Tavastbyvägen — Vanha Hämeenkyläntie). Dessutom är särskrivning vanlig i svenskan i namn med adjektivisk förled (t.ex. Norra hamnen — Pohjoissatama, Långa bron, Södra kajen). Särskilt under senare år har införts tredelade namn av typen Eliel Saarins väg — Eliel Saarisen tie, Alli Tryggs park, Gert Skyttes park (tidigare förekom former som Fänrik Ståls gatan, sedan 1954 Fänrik Ståls gata).

Också från dessa regler finns det talrika undantag. I de svenska namnen har obestämd form i efterleden vanligen föranlett särskrivning, och namnens finska motsvarigheter har ofta skrivits på samma sätt, t.ex. Mejlans bro — Meilahden silta, Åggelby torg, Bredviks hamn. Bestämd form i förleden har också vanligen medfört särskrivning, t.ex. Lejonets väg — Jalopeurantie, Rödluvans väg, Höökens väg. Sammanskrivning med en förled bestående av två ord förekommer åter i t.ex. Haga prästgårdsvägen.

Obestämd form av efterleden är relativt ovanlig men förekommer regelbundet av vilka efterleder som helst i särskrivna namn av de nämnda typerna Gert Skyttes park, Lejonets väg, Åggelby torg. Dessutom anträffas den i talrika äldre naturnamn och i namn på stadsdelar o.d., t.ex. Rönnskär, Stansvik, Drumsö, Hermanstad. I namnen på *-gränd* föredrogs också länge obestämd form, ända från 1830-talets Kattlöpargränd fram till Abborgränd och Nejlikegränd från 1950-talet. Nyare grändnamn har genomgående fått bestämd form. En annan undantagsgrupp bildar en del äldre namn på *-plan*, t.ex. Arkadiaplan, Bollplan.

Kommitténs regler för *bruket av stor och liten begynnelsebokstav* framgår i huvudsak av de tidigare exemplen. Alla namn inleds självfallet med stor bokstav. Består namnet av flera

ord skrivs de senare orden med stor bokstav om de är egennamn, med liten bokstav om de är vanliga ord (t.ex. Otto Brandts väg, — Otto Brandtin tie, Gamla Staffansbyvägen, Drumsö idrottspark — Lauttasaaren urheilupuisto, Munksnäs strand, Gamla vintervägen).

Fonetisk anpassning. Till det goda gatunamnets egenskaper hör också den att vara fonetiskt *lättflytande*. Det är inte lämpligt att bilda svåruttalade namn som lätt förvrängs och vållar förväxlingar. Speciellt har detta problem aktualiserats av svenska eller andra för den finska majoriteten främmande ort- och personnamn. Många personer, vilkas insats inom landets och stadens historia hade bort ihågkommas i namnförrådet, har blivit utan uppkallelse namn av den enkla anledningen att deras namn inte har lämpat sig för finskt språkbruk. Vidare har det gällt att vid bildning av namn till rent inhemskt språkmaterial välja den mest lättflytande formen. Det har då närmast varit fråga om att finna för- och efterleder som passar väl ihop och att t.ex. bland synonyma ord för ett namnmotiv välja det som smidigast anslutit sig till efterleden. Ibland har det varit nödvändigt att göra undantag från de givna reglerna för bruk av nominativ och genitiv, just för att undvika tungt flytande namnformer eller förväxling med andra namn (t.ex. finskt Kipparvuori och inte Kipparivuori, Leivosentie och inte Leivostie, Kerttusen- och inte Kerttustie, Hiirakonkuja och inte Hiirakkokuja). Med tanke på uttalssmidigheten har också ibland som efterled valts ett annat ord än det som med hänsyn till gatans karaktär hade legat närmast till hands.

Lättstavade namn. Gatunamnen skall dessutom vara lätta att skriva, så att varje skrivkundig person utan svårighet är på det klara med stavningen. Också av det skälet har det varit nödvändigt att undvika svåra främmande ort- och personnamn. Många av de i stadskärnan tidigare införda gatunamnen innehållande svenska personnamn har visat sig vålla stavningssvårigheter för den finska majoriteten. Det är inte då enbart fråga om namn som Nordenskiöldinkatu, Tavaststjernankatu, Mechelininkatu och Sinebrychoffinkatu utan också om sådana namn som Lönnrotinkatu, Fabianinkatu m.fl. I de nyare namnen har uppkallelse efter personer med svårstavade svenska namn därför undvikits, även om uppkallelsen bedömts som motiverad. På samma sätt har också den svenska befolkningens svårigheter vid stavningen av finska personnamn beaktats, även om befolkningsmajoritetens krav ofta har getts företräde.

NAMNENS BEGRIPLIGHET

Förutom att vara formellt och fonetiskt lämpligt och lättstavat skall gatunamnet också helst vara sådant att allmänheten förstår vilka ord det är bildat av. De äldsta gatunamnen i Helsingfors är beskrivande namn, som uppkommit i det praktiska livet och som angett gatans läge eller egenskaper, t.ex. Långa gatan, Nya gatan, Sjögatan, Berggatan, Glogatan, Kyrkogatan, Kärrgatan, Strandgatan. Samtidigt som staden utvidgades och nya gator tillkom, breddades också namngivningsgrunden. Från de nämnda naturligt uppkomna namnen måste man övergå till »dopnamn», vilka visserligen var av samma formella typ som de gamla namnen men saknade deras beskrivande karaktär, t.ex. uppkallelse namn efter personer eller rena fantasinamn.

Också de fritt skapade namnen måste bilda en begriplig helhet, även om namnet till sin natur bara är ett tecken, en symbol, och inte uttrycker någon betydelse. Namnen kan inte bestå av ord ur främmande språk eller meningslösa bokstavskombinationer. Inte heller metoden att numrera gator har accepterats, även om den tillämpats för några gator i Berghäll (Första linjen, Andra linjen osv.). Den är främmande för europeiskt gatunamnskick och ökar den känsla av mekanisering som kännetecknar storstaden. Det bästa namnmaterialet är riksspråkets vanliga ord, som alla känner till. I vissa fall har bristen på namnmotiv tvingat kommittén att bilda namn till ovanliga ord från olika yrkesområden eller till folkliga benämningar som är okända för stadsborna. Sådana är t.ex. de av tråkärllstillverkningen inspirerade Kimvägen, Holkjärnsstigen, Spannstigen eller de till fisket hörande Lanagränden — Lanakuja och Vadgränden — Vatakuja.

NAMNENS LOKALA LÄMPLIGHET OCH KÄNSLOVÄRDE

Vid sidan av namnets sakinnehåll måste namnbildarna också beakta de associationer och det känslövärde som är förknippade med namnet. Olika namn kan i de avseendena ha mycket skiftande egenskaper, vilka dessutom växlar under olika tider och inom olika miljöer och socialgrupper. Största delen av namnen i Helsingfors är strängt sakliga och lämpar sig för alla tider och miljöer. Sådana »färglösa» namn, som inte vållar irritation på något håll, är bl.a. de som syftar på den omgivande naturen eller på platsens historia, t.ex. Berggatan, Kanalgatan, Kaserngatan, Rönnevägen, Knipgränden, Glogatan, Bangatan. Detsamma gäller i allmänhet för namn som bildats till äldre ortnamn eller förnamn på personer.

De namn vilkas känslövärde undergått förändringar är sällsynta och anknyter i allmänhet till något skede i vårt lands politiska eller nationella utveckling. Exempel på sådana namn var bl.a. de om det ryska kejsardömet erinrande namn, som under självständighetstiden utbyttes mot namn med inhemska motiv, t.ex. Nikolaigatan mot Snellmansgatan, Konstantinsgatan mot Sjötullsgatan och Vladimirsgratan mot Kalevagatan. Till gruppen kan vidare räknas de många till svenska personnamn bildade gatunamnen i stadskärnan, vilka under de senaste årtiondena har mött kritik från den ökande finska folkmajoritetens sida, utan att dock bli utbytta.

Talrikare är de namn vilkas lämplighet är beroende av den miljö där de placeras. Ett namn som passar bra i en stadsdel kunde i en annan miljö göra ett främmande intryck och förefalla stötande. »Fina» gatunamn som Apollogatan, Minervagatan, Hesperigatan, Regeringsgatan, Mannerheimvägen, Bulevarden och Senatstorget lämpar sig bra i stadens centrum och i stadsdelar med ståtliga stenhus, men skulle säkert verka olämpliga bland trähuskvarter i en förstad. Å andra sidan är »vardagliga» namn som Brädgårdsgatan, Docksgatan, Upplagsgatan, Verkstadsgatan och Industrigatan i samklang med miljön om de placeras invid lager, skeppsvarv eller tekniska verk, men passar illa i någon bättre anedd stadsdel med enbart bostadskvarter. I närheten av en oljehamn är t.ex. Bensingatan och Naftagatan lämpliga namn, liksom Rosengårdsvägen och Syrénvägen i en trädgårdsstad, men byter de plats bryter de stilen.

I många fall är det de i namnen ingående ordens allmänna betydelse som föranleder positiva eller negativa reaktioner. Det kan vara fråga om namn på personer, yrkesbeteckningar eller titlar eller ord som har en utpräglat poetisk eller vardaglig karaktär. Attityderna betingas då i hög grad av social ställning, bildningsnivå och personlig smak.

Gamla, länge brukade namn berörs i allmänhet inte av sådana lämplighetsbedömningar. De har fått historisk patina och stelnat så att invånarna sällan tänker på deras innebörd. Det är när namn byts ut eller nya gator döps som namnens status- och känslövärde bedöms och framkallar reaktioner från allmänhetens sida. Ingen vill bo vid en gata som heter Nässlevägen, Gökungevägen eller vid vägarna Humalatie ('Fyllerivägen'), Pöllötie ('Ugglevägen'), oberoende av att det kan vara fråga om en hel namngrupp med motiv ur växt- eller fågelvärlden.¹⁾ När sådana namn någon gång har föreslagits har invånarna genast satt sig till motvärn och vanligen också fått en ändring till stånd. Inte heller namn som Oxhagen, Skojarbergsparken eller Skinnbyxvägen brukar gillas, trots att de återgår på gamla ortnamn. Vid valet av gatunamn gäller det därför att undvika ord som ger otrevliga associationer eller kan dra löje över invånarna, eller att åtminstone låta orden ingå i namn som inte ingår i adresser. I gamla bostättningsområden kan sakliga och användbara nya namn också ogillas om de inte är »riktiga gatunamn» och alltför mycket erinrar om traktens gamla bykaraktär. Som »nedsättande» har man bl.a. uppfattat namnen Malms bygata, Bytåget och Marknadsvägen.

När invånarna framför allt i förorterna har fått anledning att kritisera namngivningen

¹⁾ Ordens känslövärde är dessutom ofta olika i de båda språken. Ugglan är t.ex. i finskan dumhetens men i svenskan vishetens symbol.

har det huvudsakligen berott på det stora namnbehovet, som tvingat namngivarna att införa namn av tidigare okänt slag. I grupp är människorna konservativa och föredrar de namntyper som de har vant sig vid. Namn som avviker från det vanliga möter ofta motstånd. Av praktiska skäl är det i alla fall bättre att gatorna får mindre lyckade men särpräglade namn än att namnförrådet görs så slätstruket att t.ex. brandkårens eller polisens uttryckningar kan ledas vilse när en olycka har skett.

Också när det gäller att döpa nya, ännu obbyggda gator, och inga känsloreaktioner från allmänhetens sida kontrollerar namnvalet, är det skäl att noggrant pröva varje namn. Gatornas viktighetsgrad och storlek skall beaktas i synnerhet vid fördelningen av lyckade och mindre lyckade namn. Långa och breda trafikleder kräver namn med mera betydande och omfattande motiv än korta och små bostadsgator eller obebyggda gränder. För större gator lämpar sig namn som Landshövdingssvägen, Borgbyggarvägen, Vandavägen, Kommunalsrådspvägen och Klubbekrigarvägen och för mindre gator t.ex. Läringsvägen, Löjgränden, Kryddgårdsvägen och Stallgränden. Allmänheten inser instinktivt att en gata som heter Samhällssvägen eller Eliel Saarins väg är en viktigare led än t.ex. Grytgränden eller Pörtstigen, och att Hjaltevägen och Vespervägen snarare än t.ex. Hyvlerivägen eller Garverigränden skall sökas nära en andaktsplats.

FARAN FÖR NAMNFÖRVÄXLING

Såsom nämnt har den ledande principen vid granskningen och kompletteringen av Helsingfors gatunamn varit den, att likalydande eller varandra förvillande lika namn inte skall förekomma på olika håll inom stadens område. Ibland har sådana namnkollisioner konstaterats inom stadskärnan och de inkorporerade områdena, så t.ex. Villagatan — Villavägen, Kyrkogatan — Kyrkvägen, Byavägen, Malmgatan — Malmbrinken, Rosagatan — Rosavägen — Rosenvägen, Brunnsgatan — Brunnsvägen, Slottsgatan — Slottsvägen, Stora allén, Åsgatan — Åsvägen, Berggatan — Bergvägen, Skolvägen, Råvägen, Alpgatan — Alpvägen. Bara ett av namnen har då kunnat bevaras, och det andra har bytts ut. I allmänhet har namnet fått stå kvar där det haft äldre hävd eller betecknat en väg med större bebyggelse. Stadskärnan har för det mesta fått avgå med segern i sådana konflikter. I enstaka fall har förvillande namn mot principen fått stå kvar inom stadskärnan, då de varit alltför inarbetade för att bytas ut, t.ex. Malmgatan, Kristiansgatan — Kristinegatan, Maringatan — Mariegatan.

När två namn har varit helt identiska har det ansetts nödvändigt att byta ut det ena. Namn med identiska förleder har behandlats på två sätt. Avvikande efterled har inte ansetts tillräcklig för att skilja namn i olika stadsdelar. Däremot har man ofta tolererat samma förled och för att spara namnmotiv t.o.m. infört dem i namn på gator nära varandra, t.ex. Maruddsvägen och Maruddsstrand, Folkvägen och Folkgränden, Trastvägen och Traststigen. Ofta har det varit mycket svårt att avgöra om två namn liknat varandra i så hög grad att de kunnat förväxlas.

Likartade namn kan sammanblandas genom ljudförväxling, bokstavsförväxling och begreppsförväxling. Exempel på namn som av örat lätt uppfattas fel är de gamla Bästnäs, Estnäs och Hästnäs och vidare Kristiansgatan — Kristinegatan, Maringatan — Mariegatan och finskans Patakuja (Grytgränd) — Vatakuja (Vadgränd), Pakilantie (Baggbölevägen) — Takilatie (Tackelvägen). Felläsningar förekommer särskilt ofta vid bokstäverna *u* och *n* (t.ex. de finska Rautapolku — Rantapolku), men också t.ex. *a* och *o* kan förväxlas om de skrivs vårdslöst (t.ex. Kaskitie — Koskitie). Namn som har ungefär samma betydelse kan också sammanblandas begreppsligt, oberoende av att de till språkformen klart skiljer sig från varandra, t.ex. Tölötorgsgatan — Tölötullsgatan, Stenbäcksgatan — Stengårdsgatan, Gesällvägen — Läringsvägen.

De svårigheter som namnförväxlingar av olika slag kan vålla bl.a. posten, polisen och brandkåren är beklagliga, särskilt om de förväxlade gatorna ligger långt från varandra, och

namnskicket borde så långt möjligt korrigeras och utvecklas så att förväxlingar undviks. Dessvärre har långt ifrån alla namnkollisioner kunnat undvikas ens inom det egentliga stadsområdet. Hävdvunna namn har varit svåra att byta ut då de betecknat gator med många affärer och invånare, som haft namnet som adress. Ofta har det varit nödvändigt att pruta på kraven, om namnen åtminstone nödortfikt har skilt sig från varandra.

Nya gator har också ofta fått namn i vilka bara en eller ett par bokstäver har konstituerat skillnaden. Det har gällt att namnge hundratals nya gator, och svårigheterna att skapa korta och på båda språken acceptabla namn har tvingat till kompromisser. Dessutom har likartade namn — här liksom i Stockholm och Köpenhamn — ibland helt enkelt insmugit sig av den anledningen, att arbetet har gjorts mer eller mindre ordboksmässigt och att jämförelserna med det tidigare namnförrådet endast har kunnat utsträckas till de namn som i det alfabetiska registret anträffas under samma begynnelsebokstav.

NAMNBYTEN OCH DERAS NACKDELAR

I det föregående har redan framhållits att allmänheten vanligen vill ha kvar sina hävdvunna gatunamn. Det är en berömvärd strävan, även om den försvårar det namnplanerande organets arbete för att i helhetens intresse avlägsna namn som kan förväxlas. I en storstad och särskilt i en huvudstad förekommer ofta olika slags aktivitet som syftar till namnbyten. Än har det varit politiska, kommersiella eller kulturella kretsar som velat införa uppkallelsenamn efter sina märkesmän, enligt ett både ute i Europa och hos oss populärt mönster de senaste åren. Än har det varit fråga om nationalistiska strävanden att avlägsna namn av främmande ursprung, såsom i Helsingfors under självständighetstiden. Ideligen framställs också förslag om att nya namn skall införas med anknytning till någon byggnad eller institution. Till alla sådana strävanden är den nämnda sunda konservatismen en motvikt.

Det finns många skäl som talar emot namnbyten. För det första innebär bytet alltid större eller mindre olägenheter för de personer som bor och arbetar vid gatan eller har anledning att besöka den. Olägenheterna är dels ekonomiska — det kostar att ändra skyltar, adresstryck m.m. — och dels rent praktiska, föranledda av att det är svårt att arbeta in ett namn. För det andra har varje namn som har använts för en gata eller ett torg under en mansålder eller mera fått en så hävdvunnen plats i stadsdelens och hela stadens liv, att det sårar invånarnas känslor att byta ut namnet. Det innebär förlusten av en av de fasta punkter som gatorna och deras namn representerar för invånarna i deras förhållande till staden. Vidare är namnen ofta den enda fasta förbindelselänken mellan nuet och det förgångna i en storstad som oavbrutet växer och förändras. Det är orsakerna till att majoriteten i allmänhet vill bevara namnen. Till det kommer som ett tredje skäl, att en namnändring lätt framprovocerar nya ändringsförslag och bibringar allmänheten och kanske också inom förvaltningen verksamma personer den uppfattningen, att namnen är någonting som kan ändras hur lättvindigt som helst. Det är alltså bäst att alltid förhålla sig synnerligen restriktivt till namnändringar. Ju äldre namnen är, desto pietetsfullare skall de bedömas. Det från släktled till släktled nedärvda gatunamnet är ett historiskt minnesmärke och gemensamt kulturarv, som vi bör vårda och inte får förstöra. Också de yngre namnen i tidigare bosättningsområden skall fredas och ändras bara av tvingande skäl, med hänsyn till helhetsintressen. Så har de behandlats vid den granskning av Helsingfors gatunamn, som har föregått utgivningen av denna bok.

NAMNBEREDNINGEN EFTERTRÄDER GATUNAMNSKOMMITTÉN

Vid gatunamnskommitténs första möte definierades dess uppgift så, att kommittén skulle »granska gatunamnsförrådet inom det område som i början av år 1946 införlivades med Helsingfors och vid behov också genomföra namnändringar inom stadens nuvarande område».

Redan i mitten av 1950-talet hade kommittén granskat de färdigt bebyggda förstadsområdenas namn och anpassat dem till stadens namnskick samt kompletterat dem med

namn på de nya gator som införts i stadsplanen. Dessutom skapades gatunamn för obebyggda områden allteftersom stadsplanerna uppgjordes. Planeringen av de vidsträckta inkorporerade områdena framskred visserligen långsamt och en stor del av dem var ännu i slutet av 1950-talet oplanerade, men kommittén hade i alla fall fullgjort huvuddelen av sin uppgift och kunde avskaffas som tillfälligt organ. Detta skedde i slutet av 1959. Före sin avgång hann kommittén dessutom med den sista insatsen att ställa förslag till namn på de nya stadsdelar som hade bildats inom det inkorporerade området och de tiotals stadsdelsrotar i vilka de (sammanlagt 53) gamla och nya stadsdelarna indelades.

När kommittén indrogs, vilket skedde den 30.12.1959, innebar det ändå inte att man helt avbröt det mångåriga namnvårdsarbetet, som med ökande sakkunskap hade bringats till en viss konsekvens. Stadsstyrelsen beslöt nämligen samtidigt att »för beredning av namnfrågor» tillsätta ett nytt organ med fem ledamöter, kallat *namnberedningen*. Till ordförande utsågs stadsarkivarien, professor *Ragnar Rosén*, som lett gatunamnskommitténs arbete, och till ledamöter akademiker *Kustaa Vilkuna*, professor *Olav Ahlbäck* och fil.magister *Leo A. Pesonen* ur den tidigare kommittén. Som ny medlem inträdde stadsplanearkitekt *Olavi Terho*. I frågor som berörde adressering uppmanades namnberedningen att höra biträdande kontorsföreståndaren vid Helsingfors postkontor *Olavi Valpas*. Han fungerade alltså som en av de sakkunniga, vilka beredningen fick rätt att vid behov anlita. Namnberedningen fick också utse en sekreterare, och till posten valdes magister Pesonen, som också fungerat som kommitténs sekreterare.

Tanken att gatunamnskommittén skulle förvandlas till ett gemensamt organ för beredning av alla namnären den framfördes av professor Rosén, enligt förebild bl.a. från Stockholm. I det föreslagna organet skulle ingå företrädare för finsk och svensk språkvetenskap, specialister på Helsingfors och dess historia och en representant för Helsingfors stadsplaneavdelning. Gatunamnskommittén hade haft just denna sammansättning, och den bibehölls.

Omorganisationen innebar framför allt att den av fastighetsnämnden tillsatta kommittén ersattes med ett permanent sakkunnigorgan för namnfrågor, som direkt var underställt stadsstyrelsen. Utöver att förse stadsplaner med namn skulle namnberedningen också till stadens myndigheter avge förslag och utlåtanden om namn på holmar, friluftsområden, skolor, sjukhus, trafikplatser m.m. Med flertalet av ledamöterna överflyttades från gatunamnskommittén också de principer och arbetssätt som hade utvecklats under kommitténs 15-åriga verksamhet. Också efter 1960 har namnsättningen av nya stadsplaner och komplementeringen av tidigare namnbestånd skett enligt de principer som har beskrivits i det föregående. Ett exempel är namnskicket i Nordsjö, som 1966 anslöts till Helsingfors som stadens 54 stadsdel.

I namnberedningens sammansättning har hunnit ske en del förändringar. Professor Rosén avgick den 15.3.1964 som ordförande och som medlem av kommittén. Till ny ordförande valdes 30.4.1964 professor Ahlbäck. Då viceordföranden, akademiker Vilkuna samtidigt anhöll om befrielse från uppdraget måste namnberedningen kompletteras med två nya ledamöter. Platserna fylldes med arkivrådet, fil. doktor *Aulis Oja* och fil. doktorn, sedermera professorn i finska språket *Terho Itkonen*. Då prof. Ahlbäck hösten 1965 flyttade bort från Helsingfors och inte längre kunde delta i alla möten utsåg kommittén arkitekt *Olavi Terho* till viceordförande och sammanträdde från och med juni 1966 under hans ledning. Den 10.6. 1968 befriades professor Ahlbäck formellt från sitt uppdrag, varefter stadsstyrelsen utsåg stadsplaneringschefen *Olavi Terho* till ordförande. Redan 28.10.1965 kompletterades namnberedningen enligt sitt eget förslag med professor *Åke Granlund*, som ersatte prof. Ahlbäck som sakkunnig i svenska språket. Han har också fungerat som beredningens viceordförande.

NAMNÄRENDENS BEHANDLING

I äldre tid uppkom gatunamnen i Helsingfors liksom i andra städer i Finland mer eller mindre slumpmässigt. Först i början av 1800-talet, när Helsingfors blev huvudstad, infördes en planmässig namngivning, och sedan dess har varje nytt gatunamn innan det tagits i bruk

godkänts av ett eller flera ämbetsverk. Det redan beskrivna tillvägagångssätt som i våra dagar brukas när ett nytt namn införs har kontinuerligt tillämpats av den 1946 tillsatta gatunamnskommittén och den efterföljande namnberedningen.

När stadsplaneavdelningen vid stadsplaneringskontoret (före 1964 fastighetskontoret) behöver namn till ett nytt stadsplaneförslag eller en stadsplaneändring ber den namnberedningen uppgöra ett namnförslag. Namnberedningen behandlar ärendet på basen av det stadsplaneutkast den fått och sänder sitt förslag till stadsplaneavdelningen, som vidarebefordrar det med gatunamn försedda stadsplaneförslaget till stadsplaneringsnämnden. Om nämnden godkänner förslaget utan ändringar sänds det med nämndens förord vidare till stadsstyrelsen. Har nämnden någonting att invända mot namnförslaget — själva stadsplanen är en sak för sig — returneras det till namnberedningen, som antingen korregerar det med beaktande av de framförda anmärkningarna eller också står fast vid sitt förslag och tillfogar ytterligare motiveringar. Ärendet återgår för behandling i stadsplaneringsnämnden. I de fall då stadsstyrelsens beslut följer namnberedningens förslag är ärendet slutbehandlat. Om stadsstyrelsen i sin tur inte anser namnförslaget godtagbart returneras det till namnberedningen för översyn, varefter det åter vandrar samma väg till nämnden och styrelsen. Med hänsyn till namnförrådets omfattning har det ansetts nödvändigt att i varje namnärende höra namnberedningens åsikt innan ärendet avgörs. På detta sätt undviker man att införa namn som redan finns någonstans inom stadens område eller av någon annan anledning är olämpliga.

Också enskilda personer eller föreningar kan göra framställningar i namnändringen till stadens myndigheter. Bäst är att rikta den direkt till stadsstyrelsen, som då inbegär namnberedningens utlåtande i ärendet. Utlåtandet expedieras direkt till styrelsen om det är fråga om ett rent namnärende. Förutsätter framställningen en stadsplaneändring passerar utlåtandet stadsplaneavdelningen.

I allmänhet innebär stadsstyrelsens beslut att namnfrågorna är avgjorda, men det skall dessutom fastställas i två högre instanser. Beslutet skall godkännas av stadsfullmäktige och slutligen fastställas av inrikesministeriet. Namnen är en del av stadsplanen och fastställs tillsammans med den. Ändringar av tidigare namn är också formellt stadsplaneändringar och kräver ministeriets godkännande, eftersom statsrådet (inrikesministeriet) enligt byggnadslagen har att faställa alla stadsplaner och ändringar i dem. Enligt stadsstyrelsens beslut kan nya gatunamn dessutom tas i tillfälligt bruk innan de har fått ministeriets slutliga, vanligen rent formella godkännande. Så sker ibland då namn behövs för postutbärning m.m. i redan bebyggda områden, vilkas planering ännu inte är färdig, och denna preliminära namngivning grundar sig då vanligen på ortens gamla vägnät eller på ett stadsplaneutkast.

För det mesta har gatunamnskommitténs och namnberedningens förslag omfattats av de beslutande organen. Ändringar har sällan gjorts i det namnskick som har utarbetats för nya stadsplaner, och framställningar om namnändringar har i allmänhet avgjorts i enlighet med kommitténs eller beredningens utlåtanden. Förtroendet för gatunamnskommitténs och namnberedningens sakkunskap har säkert till en del berott på att alla beslut och utlåtanden har tillkommit enhälligt, utan att omröstningar har behövt tillgripas eller avvikande meningar har antecknats till protokollet.

Namnen på stadsdelar och gator, parker, torg, övriga offentliga platser och naturlokaler jämte kommentarer

Den följande förteckningen upptar alla före slutet av år 1969 inom Helsingfors stads område tidigare brukade eller nu gällande ortnamn, fördelade stadsdelsvis. Utöver namn på gator, parker och torg har medtagits namn på idrottsplaner, kajer, holmar, vattenområden och övriga offentliga eller allmänt kända platser. Namnen inom stadskärnan, d.v.s. stadsdelarna 1—27 eller stadens område före den stora inkorporeringen 1946, har sammanförts i en enda alfabetisk förteckning. För de efter 1946 anslutna stadsdelarna 28—54 har namnen redovisats i alfabetiska förteckningar för varje stadsdel. Den alfabetiska följdén gäller genomgående de svenska namnen, och invid dem anges motsvarande finska namn.

Namnartiklarna har utformats på följande sätt. I första hand meddelas namnet, som kan vara antingen officiellt fastställt, tidigare brukat eller föreslaget men ännu icke fastställt, samt ortens *läge* (stadsdel, förkortat std.). Sedan anføres det *är* då namnet har fastställts eller tagits i bruk och därefter ges en *förklaring* till namnet. För namn som är bildade till äldre ortnamn, vilkas härledning inte är självklar, har också förklaringar till det äldre ortnamnet givits. Särskilt anges om namnet är ett gruppnamn, d.v.s. ett namn som för underlättande av memoreringen och orienteringen har bildats i anslutning till andra namn i närheten, vilka företräder samma motivkrets. I de fall då äldre former av namnet eller tidigare namn på platsen har anträffats i handlingar eller ortnamnssamlingar anges också dessa former jämte tidsuppgifter. I förteckningen har även medtagits namn som gått ur bruk. De anges med en * asterisk. Dessutom har medtagits en del namnförslag av intresse, vilka aldrig fastställts, och de är då markerade med parenteser och en asterisk (*).

STADSKÄRNAN

STADSDELARNA 1—27

De stadsdelar som bildar stadskärnan har huvudsakligen anslutits till Helsingfors åren 1550 och 1643 samt för vissa mindre områdens del åren 1906 (nuv. Majstad, Gumtåkt, Kottby, Grejus och Mejlans), 1912 (Böle), 1926 (Brunakärr) och 1927 (södra delen av nuv. Sundholmen jämte vattenområden). Ovan på sidorna 30—63 ges en detaljerad presentation av bosättningen, stadsplanen och namnen i det gamla Helsingfors vid Vanda ås mynning och det på sin tid nya Helsingfors på Estnäset. Stadsplaneringen inom de olika stadsdelarna har genom fastställande av den första indelnings- eller stadsplanen inletts på följande sätt:

I	stadsdelen	Kronohagen	— Kruununhaka	1812
II	»	Gloet	— Kluuvi	1812
III	»	Gardesstaden	— Kaartinkaupunki	1812
IV	»	Kampen	— Kamppi	1812
V	»	Rödbergen	— Punavuori	1812
VI	»	Eira	— Eira	1875
VII	»	Ulrikasborg	— Ullanlinna	1841
VIII	»	Skatudden	— Katajanokka	1859
IX	»	Brunnsparken	— Kaivopuisto	1875
X	»	Sörnäs	— Sörnäinen	1893
XI	»	Berghäll	— Kallio	1887
XII	»	Åshöjden	— Alppiharju	1883
XIII	»	Främre Tölö	— Etu-Töölö	1906
XIV	»	Bortre Tölö	— Taka-Töölö	1906
XV	»	Mejlans	— Meilahti	1925
XVI	»	Brunakärr	— Ruskeasuo	1937
XVII	»	Böle	— Pasila	1910
XVIII	»	Dal	— Laakso	1945
XIX	»	Blåbärslandet	— Mustikkamaa	
		Högholmen	— Korkeasaari	
XX	»	Västra Hamnen	— Länsisatama	1916
XXI	»	Hermanstad	— Hermannin	1892
XXII	»	Vallgård	— Vallila	1908
XXIII	»	Majstad	— Toukola	1920
XXIV	»	Gumtåkt	— Kumpula	1923
XXV	»	Kottby	— Käpylä	1920
XXVI	»	Forsby	— Koskela	1936
XXVII	»	Gammelstaden	— Vanhakaupunki	1938

Namnen på de enligt en stadsplan byggda gatorna, torgen och parkerna har i allmänhet fastställts samtidigt som stadsplanen. Före 1909 fastställdes endast svenska namn, och de översatta eller anpassade namnformer som den finska befolkningen hade tagit i bruk under senare hälften av 1800-talet fick först 1909 officiell ställning vid sidan av de svenska namnen. Fram till 1928 stod de svenska namnen officiellt som första namn, men efter det ställdes de finska namnen i första rummet.

Bruket att ange gatunamnen på väggskyltar i kvarterhörnen infördes i början av 1800-talet. I början angavs endast svenska namn, men 1833 bestämdes att skyltarna skulle uppta också ryska namn. I polisordningen 1864 förordnades att gatunamnen skulle anges i gathörnen i svensk, finsk och rysk form. 1903 placerades de ryska namnen överst på skyltarna, och ordningsföljden ryska, finska, svenska bibehölls sedan under hela den ryska tiden. Under självständighetstiden har de finska namnen stått över de svenska.

Aavasaksavägen — Aavasaksantie std 24, 1923, gruppnamn (geografiska namn i Finland).

* **Abborgränd — Ahvenkuja** std 21, 1950, gruppnamn (fiske, i anslutning till fiskhamnen intill). Gatan avlägsnad ur stadsplanen 1963.

Abrahamsgatan — Abrahaminkatu std 4, 1836 i formen Abrahamsgatan, sannolikt efter Johan Abraham Logren, som bl.a. var Helsingfors återuppbyggnadskommittés sekreterare 1811—25 och hedersborgmästare 1829—48. Tidigare namn Östra Sandviks Gatan 1820. Som fi. namn fastställdes Abrahaminkatu 1909 (1926 föreslogs Abrahaminkatu).

* **Adlercreutzgatan — Adlercreutzinkatu** std 14, 1906, gruppnamn (hjältar i Fänrik Ståls sägner), till minne av general Carl Johan Adlercreutz (1757—1815). En del av gatan avlägsnades ur stadsplanen 1917, varefter den ena av de återstående delarna behöll namnet och den andra döptes till Sandelslgatan. Det fi. namnet fick sin form 1928, före det Adlercreutzkatu. Gatan och namnet ströks ur stadsplanen 1932.

Adolfsbrinken — Aadolfinrinne std 11, 1928, en tvärgränd till Adolfskatan.

Adolfskatan — Aadolfinkatu std 11, 1901, gruppnamn (Sverige-Finlands regenter). Som fi. namn fastställdes 1909 Aadolfinkatu och 1928 Aadolfinkatu. Vid stadsplanereformen 1914 infördes officiellt Adolfsvägen — Adolfsintie, men de tidigare namnen förblev i bruk. (1899 föreslogs också Arosinsgatan, efter Anna Sara Arosin, som gjort en donation till staden).

Agricolagatan — Agricolankatu std 11, 1901 i formen Agricolagatan, gruppnamn (historiska märkesmän), efter biskop Mikael Agricola (ca 1508—1557). Fi. namn 1909 Agricolankatu och 1928 Agricolankatu. (Namnet Agricolagatan föreslogs redan 1883 för en gata inom Kampen).

Agricolagränden — Agricolankuja std 11, 1914, i anslutning till Agricolagatan, som gränden utgår ifrån. Det sv. namnet fick 1928 formen Agricolagränd.

* **Agricolaskvären — Agricolanpuistikko** std 11, se Björnparken.

* **Ahlqvistgatan — Ahlqvistinkatu** std 13, se Oksanengatan.

Ahtigatan — Ahdinkatu std 20, 1916, gruppnamn (sjöfarts- och hamnmotiv). Ahti = sjörået i fi. mytologi. Det nuv. fi. namnet fastställdes 1928, tidigare Ahtikatu. (1911 föreslogs också Upplagsgränd — Varastokuja.)

Ainogatan — Ainonkatu std 13, 1906, gruppnamn (kalevalamotiv). Det fi. namnet först i formen Ainokatu, 1928 i nuv. form.

Akseli Toivonens plan — Akseli Toivosen kenttä std 25, 1956, till minnet av arkitekt Akseli Toivonen (1887—1953), som förtjänstfullt medverkade vid planeringen av villabosättningen i Kottby.

* **Alavogatan — Alavudenkatu** std 13, 1917, gruppnamn (slagfält i Fänrik Ståls sägner). Gatan förenades 1928 med Perhogatan. Se Perhogatan.

Albertsgatan — Albertinkatu std 4, 5, 6. 1836 i formen Albertsgatan, efter statsrådet Johan Albrecht (Albert) Ehrenström, som 1812—25 var ordförande i Helsingfors återuppbyggnadskommitté och 1820—25 ledamot av senatens ekonomidepartement. Inoffic. fi. namn från 1856 Alpertinkatu och under 1890-talet Albertinkatu, vilket fastställdes 1909. Tidigare namn Regeringsgatan 1820 (troligen i formen Regeringsrådsgatan tänkt som ett uppkallelse-namn efter Ehrenström, placerat närmare det dåtida centrum, men enligt E:s önskan infört längre från centrum i den anspråkslösa formen). Albertsgatan skulle enligt den ursprungliga planen i söder sträcka sig ända till nuv. Båtsmansgatan, men sträckan mellan Rödbergs- och Båtsmansgatorna fick 1875 namnet Timmermansgatan, under 1880-talet inofficiellt fi. Kirvesmiehenkatu. Vid stadsplaneringen 1887 avlägsnades detta namn och Albertsgatan fick sin nuvarande sträckning ända till Smedsgatan.

Aleksis Kivis gata — Aleksis Kiven katu std 12, 1928 på nuv. plats. Det sv. namnet fastställt i nuv. form 1954, tidigare Aleksis Kivi gatan. Som namn på gatan fastställdes 1901 Fredriksbergsgatan och 1909 Fredriksperinkatu som fi. motsvarighet. Redan 1906 infördes Aleksis Kivi gatan — Aleksis Kiven katu för en gata i 14 stadsdelen. Denna gata avlägsnades ur stadsplanen 1917, och namnet överfördes till en planerad väg norrut från nuv. Råholmsvägen. Också den vägen förblev obbyggd och ströks ur planen 1930. Namnet var alltså under två år offic. godkänt i både 12 och 14 stadsdelarna. Aleksis Kivi, den första stora finska författaren, levde 1834—72.

Alexandersgatan — Aleksanterinkatu std 1, 2. 1833 i formen Alexandersgatan, syftande på Alexanders Universitetet, vars huvudbyggnad vid gatan blev färdig 1832 (både universitetet och gatan uppkallade efter Alexander I). Gatans östra del från hamnen till nuv. Fabiansgatan har funnits som gata sedan 1640-talet, äldst under namnet Stora gatan eller Storgatan. Också namnet Stora långa gatan användes under förra hälften av 1700-talet. I slutet av 1700-talet kallades den östra delen Norra gatan. I början av 1800-talet benämndes gatan omväxlande Långa gatan, Nylandsgatan, Konungsgatan — Kungsgatan — Kongsgatan. Under sitt besök i Helsingfors 1819 godkände kejsar Alexander I enligt förslag av stadens representanter namnet Fredsgatan för denna gata, samtidigt som han förkastade förslaget att nuv. Unionsgatan skulle döpas till Alexandersgatan. Därefter användes också Stora Fredsgatan. Under 1830-talet fylldes Gloviken, som sträckt sig över den nuv. gatusträckningen till Esplanaden, och gatan utbyggdes till sin nutida längd. I samband med stadsplaneändringen kom också namnfrågan upp. Enligt arkitekt Engel, som ledde byggnadsarbetena, skulle gatan döpas till Nicolaigatan efter den nya Nicolaikyrkan, som uppfördes i närheten. Magistraten ansåg det lämpligare att gatans namn åter skulle knytas till Alexanders Universitetet. Magistratens förslag fick landshövdingens förord och sändes till kejsar Nilolai I för fastställelse. I början användes endast det sv. namnet, sedan 1866 inoffic. fi. Aleksanterinkatu, vilket fastställdes 1909. (I 1926 års gatunamnskommitté föreslogs åter Storgatan — Suurkatu, men förslaget fick inte understöd.)

* **Algränd — Leppäkuja** std 15, 1925, gruppnamn (ord för trädslag). Gatan och namnet avlägsnades ur stadsplanen 1939.

Alkärr — Leppäsuo std 4. Namnet Älkärr känt redan på 1800-talet för ett område där M. G. Stenius handelsträdgård fanns åren 1875—1930. Fi. Leppäsuo i bruk redan i början av 1900-talet men fastställt först 1928.

Älkärrsgatan — Leppäsuoinkatu std 4, 13, 1906, till ortnamnet Älkärr. (Redan i ett stadsplane-förslag 1883 Älkärrsgatan).

Alli Tryggs park — Alli Tryggin puisto std 11, 1939 efter banbrytaren inom nykterhetsfostran och settlementsarbetet Maria Alexandra (Alli) Trygg-Helenius (1852—1926), till vars verksamhetsområde bl.a. arbetarstadsdelen kring parken hörde. Parken fastställdes med nuv. storlek i stadsplanen 1938 och fick 23.3.1939 namnet Porthans skvären — Porthanin puistikko och 27.9.1939 sitt nuv. namn.

* **Allmänna promenaden** std 2, se Kajaniemi.

* **Allmänna Trädgården** std 2, se Kajaniemi. **Almvägen — Jalavatie** std 15, 1938, gruppnamn (namn på trädslag). Tidigare namn Skyttevägen — Skyttetie 1925 och fi. Skyttentie 1928. (1911 föreslogs Primulavägen — Primulantie och 1913 Skyttegatan — Skyttekatu).

Alpbrinken, Östra, Västra — Alppirinne, Itäinen, Läntinen std 11, 1928, efter Alpgatan, som de branta gränderna är tvärgränder till.

Alpgatan — Alppikatu std 11, 1901 i formen Alpgatan, till namnet på parkområdet Alphyddan — Alppila intill. Som fi. namn fastställdes 1909 Alppikatu.

Alphyddan — Alppila std 11. Det nuv. parkområdet Alphyddan var ett av de arrendeområden, vilka under 1840-talet genom stadens försorg bildades norr om Långa bron, mellan den nuv. järnvägen och stranden. På grund av sin bergiga terräng fick området namnet Alpen, fi. Alppi, och namnet Alphyddan infördes för en 1870 byggd restaurang. Det sistnämnda namnet fick den fi. motsvarigheten Alppila och fastställdes 1909 som offic. namn på hela parkområdet. Namn på stadsdelroten blev det 1959.

Alppiparken — Alppipuisto std 11, 1951, till det gamla ortnamnet Alpen — Alppi.

* **Älvägen — Leppätie** std 15, 1925, gruppnamn (ord för trädslag). Gatan och namnet strukna ur stadsplanen 1939.

(* **Amerikagatan — Amerikankatu**) std 19, 22, 23, 24, i stadsplanen 1918 föreslaget som namn på huvudgatan i Gumtåkt, men aldrig fastställt.

Andra linjen — Toinen linja std 11, 1887 i formen 2dra Linien. Som fi. motsvarighet på en karta från 1890-talet Toinen Linja. 1901 fastställdes skrivformen 2 Linien och 1909 formerna II Linjen — II Linja. Vid gatunamnsreformen 1926 föreslogs Juhani-Aho-gatan — Juhani Ahon katu och Linnankoskigatan — Linnankoskenkatu. De nuv. formerna fastställda 1928. Se Första linjen.

* **Andraegatan — Antinkatu** std 4, se Lönnrots-gatan.

Anjalavägen — Anjalantie std 22, 1913, gruppnamn (namn på socknar).

Ankargatan — Ankkurikatu std 8, 1895, gruppnamn (handel och sjöfart). I stadsplane-förslag tidigare Kommers Gatan 1859, Upplagsgatan på kartan 1866 (i kartbilagan fi. Tawarakatu) och Mellersta Hamngatan 1894. Det fi. namnet fastställt 1909.

Anneberg — Annala std 27. Urspr. ett villaområde som hört till Forsby gård, uppkallat efter en Anna, hustru till köpman Gustaf Otto Wasenius, som 1830 arrenderade området. Såsom universitetets bokhandlare, mångsidigt verksam affärsman och en av stadens kommunala ledare tillhörde Wasenius de mest kända borgarna i Helsingfors. Han bebyggde området med en villa och en trädgård och gav det namnet Anneberg. Som fi. namn fastställdes 1909 Anneperi och 1927 Annala.

Annebergsgården — Annalankuja std 23, 1941, till ortnamnet Anneberg — Annala. För vägen, som urspr. planerades på en längre sträckning, infördes 1938 först namnet Anneberg parkväg — Annalan puistotie, men både vägen och namnet har sedan förkortats i stadsplanen.

Annebergs idrottsplan — Annalan urheilukenttä std 24, 1956, till ortnamnet Anneberg — Annala.

Annebergsparken — Annalanpuisto std 27, 1956, till ortnamnet Anneberg — Annala.

Annebergsvägen — Annalantie std 23, 1938, till ortnamnen Anneberg — Annala (se Anneberg). 1918 föreslogs Annebergsgatan — Annavuorenkatu, 1921 Annebergsgatan — Anneberginkatu och 1930 Annebergsvägen — Annalantie.

Annegatan — Annankatu std 4, 5, 1820 i formen St. Annae gatan, efter ett grekiskt-katolskt helgon och en rysk riddarorden. 1838 fastställdes formen Annae Gatan. Som fi. namn i kartbilagan 1866 inoffic. Annankatu. Namnen fastställda 1909.

Annikkigränden — Annikinkuja std 25, 1920, gruppnamn (kalevala-motiv) slutligt fastställda i stadsplanen 1937.

Apologatan — Apollonkatu std 13, 1906, gruppnamn (namn ur antikens mytologi), i anslutning till Minervagatan och -stigen och Hesperiegatan och -parken i närheten liksom till uppkallelsenamn efter bemärkta diktare och lärda. I den antika mytologin var Apollo ljusets och solens gud. Det fi. namnet först Apollokatu, 1928 nuv. form.

Apollonkvären — Apollonpuistikko std 13, 1928, efter Apologatan i närheten.

Arabia std 23. Det nuv. fabriksområdet Arabia var urspr. ett av de arrendeområden, som i början av 1800-talet genom stadens försorg bildades norr om Långa bron. Området avskildes 1840 från Forsby gård och fick namnet Arabia, i anslutning till det bland traktens folkliga, exotiska ortnamn s.s. Jerikohagen och Kanaansland anträffade namnet Arabi-åker. Villaoområdet Arabia övergick 1874 till det svenska bolaget Rörstrand, som fått rätten till porslins-tillverkning i vårt land, och där uppfördes en porslins- och fajansfabrik. 1884 blev fabriken ett självständigt företag under namnet Arabia Aktiefabrik. Se Jerikoängen.

* **Arabiagatan — Arabiankatu** std 23, 24, 25, 1909 som namn på en gata vid Arabias fabriks-

område. I ett stadsplaneförslag från 1918 gavs namnet åt en gata som ledde från Arabia till Kottby, men det 1936 fastställda förslaget bibehöll namnet endast i Kottby och strök gatans fortsättning. 1954 avlägsnades namnet i Kottby såsom omotiverat och vilseledande. Se Kullervogatan.

Arabiastranden — Arabianranta std 23, förslaget 1969, syftande på strandens läge. Se Arabia.

Arbetaregatan — Työmiehenkatu std 4, 1887 i formen Arbetaregatan, syftande på arbetarbostäder som funnits vid gatan och inom villaområdet Lugnet intill. Som fi. namn på en karta från 1890-talet Työmiehenkatu, 1909 offic. Työmieskatu och 1928 den nuv. formen.

(* **Arbetsledaregatan — Työnjohtajankatu**) std 20, 1918 i ett stadsplaneförslag, gruppnamn (yrkesmän). Gatan och namnet fastställdes inte i stadsplanen.

Arkadiagatan — Arkadiankatu std 4, 13, 1906, syftande på det gamla villaområdesnamnet Arkadia och på Arkadiateatern, som 1861—1908 fanns vid gatans början. Arkadia var ett av de arrendeområden som i början av 1800-talet genom stadens försorg bildades i Tölö. Uppkallelse efter det forngrekiska landskapet Arkadien, som beboddes av ett herdefolk och i senare tiders litteratur har framställts som det idealiserade, idylliska herdelivets hemland. Det fi. namnet fastställt i nuv. form 1928, tidigare Arkadiakatu. I ett stadsplaneförslag 1883 upptogs namnet Arkadiagatan ungefär vid nuv. Nervandergatan.

Arkadiaparken — Arkadianpuisto std 4, 1956, efter Arkadiagatan intill. Se Arkadiagatan.

Arkadiaplan — Arkadianaukio std 4, 1928, i anslutning till Arkadiagatan intill. Namnet i bruk redan innan det fastställdes (1899 föreslogs Arkadiaplatsen). Se Arkadiagatan.

Armfeltsvägen — Armfeltintie std 6, 1908, gruppnamn (historiska märkesmän) till minne av den finländska fältherren och statsmannen greve Gustaf Mauritz Armfelt (1757—1814.) De nuv. formerna fastställda 1928, tidigare Armfeltvägen — Armfelttie.

Artillerigatan — Tykistökatu std 4, 1926, till namnet Artillerigården — Tykistöpiha för ett villaområde i närheten som var i militärt bruk. Det fi. namnet i nuv. form 1954, tidigare Tykistökatu. Se Artillerigården.

* **Artillerigården — Tykistöpiha** std 14. Bland de arrendeområden som i början av 1840-talet bildades bl.a. i Tölö fanns ett som kallades Artillerigården (tidigare i renhållningsverkets besittning, nu hotelltomt). Redan under kriget 1788—90 byggdes här ett militärsjukhus och under ryska tiden innehades det av den ry. militären och fungerade som förlägningsplats för invalid- och kosacktrupper och artilleri fram till 1918. Det fi. Tykistöpiha fastställt 1909.

Artsjövägen — Artjärventie std 26, 1936, gruppnamn (östnyländska socknar).

Askolavägen — Askolantie std 26, 1936, gruppnamn (östnyländska socknar).

* **Aspgränd — Haapakuja** std 15, 1925, gruppnamn (namn på trädslag). Både gränden och namnet ströks ur stadsplanen 1939. Gränden hade förblivit obyggd.

Aspnäsgatan — Haapaniemenkatu std 10, 1893 i formen Aspnäsgatan, till det gamla arrendesområdesnamnet Aspnäs. (Också Aspnäs allén föreslogs). Som fi. namn infördes 1909 Aspnäsinkatu och 1928 Haapaniemenkatu, vilket föreslagits redan 1908.

* **Aspnäsgränden — Haapaniemenkuja** std 11, 1911 i formerna Aspnäsgränd — Aspnäsinkuja, i anslutning till Aspnäsgatan intill. Som fi. namn 1928 Haapaniemenkuja. 1969 ersattes namnen med Ässäbrinken — Ässänrinne.

Aspnäs sportplan — Haapaniemen urheilukenttä std 10, 1928, till det gamla ortnamnet Aspnäs. Namnet brukat redan innan det fastställdes. Se Aspnäsgatan.

* **Aspvägen — Haapatie** std 15, 1925, gruppnamn (namn på trädslag). Både gatan och namnet ströks ur stadsplanen 1939. Gatan hade förblivit obyggd.

Auroragatan — Aurorankatu std 13, 1906, till minne av Aurora Karamzin. Överstinnan Aurora Karamzin (1808—1902) ägde i Helsingfors villa Hagasund vid norra ändan av den nuv. Auroragatan (nu Stadsmuseum) och bodde där under slutet av sitt liv. Hon anslog en del av sin stora förmögenhet till välgörenhet, bl.a. genom att grunda Diakonissanstalten i Helsingfors och göra donationer för stadens fattiga. Också konsten och litteraturen fick hennes generösa understöd. Denna verksamhet gjorde henne allmänt aktad i staden. Se Karamzinsgatan.

Backasbrinken — Mäkelänrinne std 22, 1961 för en tvärränd till Backasgatan.

Backasgatan — Mäkelänkatu std 22, 24, 25, 1913 i formerna Backasgatan — Bakkaskatu, till det gamla hemmansnamnet Backas. Som fi. namn senare Pakaankatu och 1928 Mäkelänkatu. Först upptogs gatan endast i en indelningsplan, 1936 i den slutliga stadsplanen.

* **Backas skvär — Bakkaspuistikko** std 22, 1913, till det gamla hemmansnamnet Backas. Namnet upptogs endast i indelningsplanen, varifrån det ströks 1929.

* **Backasvägen — Pakaantie** std 22, se Gumbäktsgatan.

* **Badhusgatan — Saunakatu** std 7, se Södra Strandvägen.

Bangatan — Ratakatu std 5, 7, 1842 i formen Ban Gatan, syftande på fabrikör Erik Rööfs repslagarbana, som 1820 flyttats från Bulevarden till trakten av Bangatan och i mitten

av 1800-talet flyttades till Gräsviken. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Paanakatu och på en karta från 1890-talet Ratakatu, använt redan 1881. De nuv. namnen fastställda 1909. Se Röddäldsgatan och Repslagaregatan.

Barnalunden — Lastenlehto std 4, 1956, syftande på stadens första moderna »folkbarntädgård», som inrättades 1888 i området, samt på ett barnhem som funnits i närheten. Se Barnhemsgatan.

Barnets Borgs väg — Lastenlinnantie std 14, 1941, syftande på barnavårdsinstitutionen och barnavårdarinneskolan Barnets Borg, som General Mannerheims Barnskyddsförbund höll på att uppföra vid gatan. Den nuv. sv. formen fastställd 1954, före det Barnets Borgs väg. Tidigare namn Valhallavägen — Valhallantie 1906, Ulfåsavägen — Ulfåsantie 1917 och Ulfåsavägen — Sutelantie 1928.

Barnhemsgatan — Lastenkodeinkatu std 4, 1887 i formen Barnhemsgatan, syftande på ett av fruntimmersföreningen på 1860-talet inrättat barnhem vid gatan. Den fi. formen i bruk redan på 1880-talet och fastställd 1909.

Barnhemsgränden — Lastenkodeinkuja std 4, 1887 i formen Barnhemsgränd, syftande på ett barnhem i närheten. (På förslag var också namnet Lugnetsgata, syftande på arrendesområdet och villan Lugnet intill). Namnen Barnhemsgränd — Lastenkodeinkuja fastställda 1909. Se Barnhemsgatan.

Bassängvägen — Allastie std 24, 1957, syftande på en simbassäng, som vägen leder till.

Berggatan — Vuorikatu std 2, 1820 i formen Berg Gatan, syftande på den bergiga terrängen. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Vuorikatu, fastställt 1909. Det sv. namnet 1909 Bärsgatan och 1928 nuv. form (på 1800-talet också Bergsgatan). Före stadsplanen 1812 Berggatan som namn på en gata vid nuv. Riddaregatan och på kartan 1892 över Hermanstads arrendesområde Bärsgatan för nuv. Oriongatan.

Berghäll — Kallio, stadsdelsnamn 1959.

Berghälls kyrkopark — Kallion kirkkopuisto std 11, 1956, i anslutning till Berghälls kyrka.

Berghälls sportplan — Kallion urheilukenttä std 12, 1928, till traktens namn Berghäll — Kallio.

Bergmansgatan — Vuorimiehenkatu std 7, 1842 i formen Bergsmans Gatan, gruppnamn (yrkesmän). På kartan 1866 Bergmansgatan och i bilagan fi. Vuorimiehenkatu. Urspr. planerades gatan bli längre men 1887 fick den sin nuv. längd. Offic. fastställdes 1909 Bärngmansgatan — Vuorimieskatu och 1928 de nuv. formerna.

Bergmansskvären — Vuorimiehenpuistikko std 7, 1928, i anslutning till Bergmansgatan intill. Namnet torde ha använts sedan 1912, då planteringen iordningställdes.

Bergögatan — Kalliosaarenkatu std 20, 1917 i formerna Bergögatan — Bergökatu. Som fi. namn i gatunamsregistret 1929 Kalliosaarenkatu. Syftande på den bergiga holmen Uttern — Saukko, fram till vilken gatan sprängdes då holmen jämte Sand- och Busholmarna förenades med fastlandet. (Namnet Uttern ingår i ett annat gatunamn i området).

Bernhardsgatan — Bernhardinkatu std 3, 1833 i formen Bernhardsgatan, sannolikt efter Ernst Bernhard von Witten (adlad von Weissenberg), som 1835—40 var direktör för generalguvernörens kansli. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Pernartin katu och under 1890-talet i bruk Bernhardinkatu, vilket fastställdes offic. 1909.

* **Biskopsgatan — (Piispankatu)** std 23, 1892 på en karta över Majstads arrendetomtsområde, som tomthyraren, ägaren till Gumtäkts gård, lät trycka.

Bjälkgatan — Parrukatu std 10, 1960, syftande på tidigare trävaruexport från Sörnäs hamn.

(* **Bjällbogatan — Bjällbonkatu**) std 15. I ett stadsplaneförslag 1912 för en del av nuv. Paciusgatan, efter den vid gatan belägna villan Bjällbo, som i tiden var generalguvernörens sommarbostad och numera fungerar som statsministerns ämbetsbostad (fi. Kesäranta). (Bjällbo var det slott i Sverige där den svenska stormannen Birger Jarl, d. 1266, bodde).

* **Björkvägen — Koivutie** std 15, 1925, gruppnamn (ord för trädslag). Tidigare föreslaget Kameliavägen — Kameliantie 1912 och Reimarsgatan — Reimarinkatu 1913. Gatan och namnet strukna ur stadsplanen 1939.

Björnbärsstigen — Karhunmarjapolku std 26, 1946, gruppnamn (namn på vilda bär).

* **Björngatan — Karhukatu** std 14, se Päivärintagatan.

Björnparken — Karhupuisto std 11, 1956, efter det namn som parken redan tidigare fått på grund av en där placerad björnsulptur. Parken upptogs redan i stadsplanen 1901 och kallades Agricolaskvären — Agricolan puistikko, i anslutning till Agricolagatan intill, först inoffic. och efter 1928 offic. fastställt. Namnändringen avsedd att förhindra sammanblandning med parken vid Agricolakyrkan (nu Fabriksparken) i 6 stadsdelen.

Blekholmen — Valkosaari std 9. På äldre kartor kallas holmen — jämte Blekholmsgrundet och Klippan — 1696, 1722 Blekhålmarna, 1775 Bleck Hollmar, 1781 Bleck Hollmarna och 1837 Blekholmarne. Enskilt bär den namnet Norra Blekholmen 1777, 1842, 1845 och 1900, Norra Blekholmen — Pohjoinen Blekholma 1925. (Holmen söderom heter Södra Blekholmen 1777, 1842, 1845 och 1900, Södra Blekholmen — Eteläinen Blekholma 1909 och Klippan — Luoto sedan 1928). Namnet torde innehålla adj. blek syftande på färgen.

Blekholmsgrundet — Valkosaari std 9. På kartor först en av »Blekholmar», 1842 och 1900 Blekholmsgrundet. 1909 fastställdes Blekholmsgrundet — Blekholmankari och 1928 den nuv. fi. formen. Se Blekholmen.

Blekholmssundet — Valkosaarensalmi std 9, föreslaget på kartan 1969, till holmnamnet Blekholmen.

Blåbärslandet — Mustikkamaa std 19. Som holmnamn i handlingar från 1500- och 1600-talen Blåbershol(l)men, på kartor 1639 Blåbärs Landet, 1696 Blåbers Landet, 1739 Blåbergs Landet och 1775 Blåbärs Landet, Som fi. namn Sinivuorenumaa 1909 och i översättning från sv. namnet Mustikkamaa 1928 (använt redan på 1880-talet och offic. föreslaget 1908). Närmare om namnets ursprung s. 15. Stadsdelsnamn (Blåbärslandet — Högholmen) sedan 1959.

Blåbärssundet — Mustikkamaansalmi std 19, föreslaget på kartan 1969, till holmnamnet Blåbärslandet intill.

Blåbärsvägen — Mustikkatie std 24, 1945, gruppnamn (odlade bär).

Bockholmen, Södra, Västra, Östra — Pukkisaari, Eteläinen, Läntinen, Itäinen. Redan på 1800-talet Bockholmen som gemensamt namn på holmarna, 1909 fi. Pukkisaari. Senare har holmarna fått enskilda namn enligt väderstrecken, och i det offic. gatunamsregistret heter de 1928 Södra, Västra, Norra Bockholmen (Eteläinen, Läntinen, Pohjoinen Pukkisaari). Efter 1930 har Norra Bockholmen kallats Östra Bockholmen-Itäinen Pukkisaari. På äldre kartor upptas för Västra Bockholmen 1681 Silbolsholmen, 1765 Bockholm, 1775 Bockholmen, för Östra Bockholmen 1775 Lokholmen och för Södra Bockholmen 1775 Skrattholmen.

Bokarbetaregatan — Kirjatyöntekijäntä std 1, 1945, efter det att Finlands Bokarbeters förbund, vars hus ligger vid gatan, 1944 fyllt 75 år. Tidigare namn Brobergs Quain 1836, som fi. motsvarighet i kartbilagan 1866 Siltavuorenkaji, och för en gatudel längre från stranden Brobergsgatan 1887, efter 1909 fi. Siltavuorenkatu. Det sv. namnet fick 1909 formen Brobergsgatan men återfick 1928 stavningen Brobergs-. Se Brobergsgatan.

Bollplan — Pallokenttä std 14, 1928 i formen Tölö Bollplan — Töölön pallokenttä och senare förkortat. Namnet Bollplan i inoffic. bruk sedan 1917, då Aktiebolaget Bollplan arrenderade området som fotbollsplan. Det fi. översättningsnamnet använt sedan 1920-talet.

* **Borgarhagen — (Porvarishaka)** std 13, se Hagasund.

Borgbacken — Linnanmäki std 12, se Vattenborgsbacken.

Borgmästarebrinken — Pormestarinrinne std 8, 1911, efter den inom det passiva motståndet verksamma borgmästaren Elias Öhman (1845—

1908), som bodde i trakten av gatan. Det fi. namnet fastställt i formen Pormestarinrinne, men den nuv. formen fick hävd och blev offic. införd 1928.

Borgmästarhästen — Pormestarinhepo std 9. Holmen kallas på kartor Borgmästare Hästen 1775, Borgmästarehästen 1777, Borgmästar Hästen 1782 och Borgmästarhästen — Pormestarinhepo 1925, Namnets ursprung okänt, men förleden har förmodats avse en mäs fågel som också kallats borgmästare.

Borgågatan — Porvoonkatu std 12, 1901 i formen Borgågatan, gruppnamn (landskap, städer, socknar). Som fi. namn Porvoonkatu 1909.

Borgåskvären — Porvoon puistikko std 12, föreslaget 1969 för en plantering vid Borgågatan.

Bortre Tölö — Taka-Töölö, stadsdelsnamn sedan 1959.

Botaniska trädgården — Kasvitieteellinen puutarha std 2, 1829 i formen Kejsarliga Aleksanders Universitets Botaniska Trädgård. Upptaget på en karta ännu 1863, därefter Botaniska Trädgården. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Yliopiston Kasvitarha och 1928 offic. Kasvitieteellinen puutarha. Se Kajaniemi.

Bottenhavsgatan — Selkämerenkatu std 20, 1966, i anslutning till Östersjö- och Öresundsgatan i närheten.

Brahegatan, Östra, Västra — Brahenkatu, Itäinen, Läntinen std 12. 1901 i formen Östra, Västra Brahegatan, gruppnamn (historiska märkesmän), till minne av generalguvernören, greve Per Brahe (1602—1680). Som fi. namn fastställdes 1909 Itäinen och Läntinen Brahekatu och 1928 de nuv. formerna. För Västra Brahegatan föreslogs 1898 Violagatan och Sedmigradskygatan.

Braheskvären — Brahenpuistikko std 12, 1969 föreslaget för en plats vid Brahegatan.

Broberget — Siltavuori std 1. Namnet införd redan på 1650-talet, då broarna mellan Estnäs och fastlandet byggdes. Enligt Augustin Ehrens värds plan på 1780-talet skulle en fästning byggas på berget. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Siltavuori. Det sv. namnet på 1690-talet och i början av 1900-talet Brobärget.

* **Brobergsgatan — Siltavuorenkatu** std 1, se Bokarbetaregatan.

* **Brobergshagen — (Siltavuorenhaka)** std 1, se Kronohagen.

Brobergshamnen — Siltavuorensatama std 10, 1887 i formen Brobergshamnen, till ortnamnen Broberget — Siltavuori. Som fi. namn 1909 Siltavuorensatama. Det sv. namnet 1909 Brobärge- och 1928 återgång till nuv. form. Se Broberget.

Brobergskajen — Siltavuorenranta std 1, 1836 i formen Brobergs Quain, till ortnamnet Broberget. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Siltavuorenkaji. Vid en stadsplaneändring 1887, då strandområdets södra del hänfördes till Broholmmsgatan, fastställdes Brobergskajen som namn på strandgatan. 1909 Brobärge- kajen, fi. Siltavuorenrantakatu. De nuv. formerna fastställda 1928. Se Broberget.

Brobergsplanen — Siltavuorenkenttä std 1, 1956, till ortnamnen Broberget — Siltavuori. Tidigare utan namn. Se Broberget.

Brobergssundet — Siltavuorensalmi std 1, 11, föreslaget på kartan 1969, till ortnamnet Broberget.

Brobergsterrassen — Siltavuorenpenger std 1, 1911, till ortnamnen Broberget — Siltavuori. Det sv. namnet i nuv. form 1928, före det Brobärge- terrassen. Se Broberget.

* **Broholmen, Lilla, Stora — Siltasaari, Pikku, Iso** std 11. Holmarnas gemensamma namn på kartor från 1640-talet Muusholmen, 1775 och 1805 Mus Hollmen. I början av 1800-talet de folkliga översättningsnamnen Iso Hiirisaari för Stora M. och Rottasaari — Lilla M., utgående från att förleden innehöll mus som djurnamn (också en annan, naturalistisk förklaring möjlig). Då broarna norrut från staden förnyades 1832 och vägen gick i rät linje också över den mindre holmen (tidigare i en krök västerut) började man kalla holmarna Stora och Lilla Broholmen — Iso, Pikku Siltasaari. Sundet mellan Stora Broholmen och fastlandet igenfylldes på 1890-talet, varvid Lilla Broholmen försvann och området blev en udde. Namnen Broholmen — Siltasaari kvarstod dock och blev 1909 offic. fastställda. Se Långa bron.

Broholmen — Siltasaari std 11, namn på stadsdelsrote sedan 1959.

Broholmmsgatan — Siltasaarenkatu std 10, 11, 1893 i formen Broholmmsgatan, till ortnamnet Broholmen. Som fi. namn fastställdes 1909 Siltasaarenkatu. För gatans fortsättning från Hagnäs torg till Berghalls kyrka fastställdes 1901 namnet Tavastgatan, 1909 fi. Hameenkatu. 1926 föreslog drätselkammaren Universitetsgatan — Yliopistonkatu som namn på hela gatustråket Unionsgatan — Broholmmsgatan — Tavastgatan, men förslaget godkändes inte, 1928 avlägsnades namnet Tavastgatan och namnet Broholmmsgatan fick beteckna också Tavastgatans gatudel. Se Tavastvägen.

* **Broholmsskvären — Siltasaarenpuistikko** std 10, se Paasivuoriskvären.

* **Broholmstorget — Siltasaarentori** std 10, se Paasivuoriskvären.

Broholmsudden — Siltasaaren kärki std 10, 1928, till ortnamnen Broholmen — Siltasaari. Redan tidigare använt som parknamn. Först bara i gatunamnsregistret, 1943 offic. fastställt.

* **Broholmsvägen — (Siltasaarentie)** std 10, begagnat fram till mitten av 1800-talet för landsvägsdelen på Stora Broholmen mellan broarna.

Brovägen — Siltatie std 9, 1886 i formen Brovägen, syftande på en brygga i närheten. Som fi. namn i gatunamnsregistret 1928 Siltatie. Namnen de första i Helsingfors med efterlederna -vägen, -tie.

Bruden — Morsian std 20. Som grundnamn redan på en karta 1869. Det fi. översättningsnamnet Morsian från 1909; Morsionsaari föreslaget 1908. Ansluter sig till Brudgummen — Sulhanen bredvid.

Brudgatan — Morsiamenkatu std 20, 1944, till grundnamnet Bruden — Morsian i närheten. Tidigare föreslaget Garvaregatan — Nahkurinkatu (gruppnamn: yrkesmän). Se Bruden.

Brudgummen — Sulhanen std 20. Som grundnamn på kartor i formen Brudgummen 1869 och 1902. Som fi. namn föreslogs 1908 Ylkäsaari och 1909 fastställdes Sulhanen. Namnet ansluter sig till Bruden — Morsian intill.

Brudgumsgatan — Sulhasenkatu std 20, 1944, till grundnamnet Brudgummen — Sulhanen.

Brudhällen — Morsianluoto std 15. Som grundnamn i formerna Brudhäll 1732, Brudhälle 1765, Brudhället 1805 och Brudhällen — Morsianluoto 1930. Offic. i namnregistret 1928.

Brunakärr — Ruskeasuo std 16. Urspr. dialektalt Brunakärr, där förleden är ett kortstavigt bruna, besläktat med ordet brånad, fornsv. bruni, brone, med innebörden brand, sved, kyttland. Namnet har betecknat ett kärrområde under Korpas hemman i Lillhoplax by. Den förstadsbebyggelse som uppstod i trakten på 1890-talet övertog namnet Brunakärr, som sedan i början av 1900-talet oriktigt översattes Ruskeasuo. Området införlivades med Helsingfors 1926 och de nuv. namnformerna föreslogs då och fastställdes 1928. Stadsdelsnamn sedan 1959.

Brunakärrens koloniträdgård — Ruskeasuon siirtolapuutarha std 16, 1918, till ortnamnen Brunakärr — Ruskeasuo.

Brunakärrens sporthall — Ruskeasuon urheiluhalli std 16, 1956 som namn på rid- och idrotts-hallen, till områdets namn. Hallen blev färdig 1940 och var ämnad enbart för ridsport, men den har senare delvis ombyggt och utnyttjats för bollspel o.a. inomhusidrott.

Brunnsgatan — Kaivokatu std 2, 1836 i formen Brunnsgatan, syftande på den kända Globrunnen vid korsningen av nuv. Central- och Brunnsgatorna. Som fi. namn redan i kartbilagan 1866 Kaivokatu, men namnen offic. fastställda först 1909.

Brunnshusbrinken — Kaivohuoneenrinne std 9, 1928, i anslutning till Brunnshusets vårdshus intill. Se Brunnsparken.

Brunnsparken — Kaivopuisto std 9. Formen Brunnsparken i bruk på 1840-talet, syftande på den badhuspark som det 1834 grundade bolaget Ulrikasborgs bad- och brunnsinrättning anlade inom området. Det fi. namnet i bruk redan i slutet av 1800-talet men fastställt först 1909. (Vårdshusbyggnaden Brunnshuset bär i kartbilagan 1866 det fi. namnet Wesilä, syftande på att gästerna enligt tidens sed bl.a. serverades mineralvatten, men namnet Kaivohuone användes redan under slutet av 1800-talet.) Området var en del av den udde som sedan 1600-talet burit namnet Helsingnäs, och dess högsta del kallades på 1700-talet Ugns Muns berget och den omgivande terrängen Ugnsmunlandet. Det högsta berget i östra delen av området hette enligt en karta 1777 Skifferberget, vilket namn på kartan 1808 överflyttats till Ugnsmunberget. För hela området från nuv. Observatorieberget till stranden nyttjades från 1840-talet namnet Ulricasborg eller Ulricasborgstrakten. Stadsdelsnamn 1959.

* **Brunnsparkens Strandväg — Kaivopuiston Rantatie** std 9, 1940, till områdets namn. Se Ehrenströmsvägen.

Brunnsparkshällen — Kaivopuistonpaasi std 9, 1969. Vid Brunnsparkens strand.

Brunnsparksleden — Kaivopuiston väylä std 9, 1969 föreslaget på en karta för farleden vid Brunnsparken.

* **Bryggaregatan — Olutpanijankatu** std 10, se Bryggerigatan.

Bryggerigatan — Panimokatu std 10, 1901 i formen Bryggaregatan, gruppnamn (industri-motiv). Som fi. namn Olutpanijankatu 1908 och Panimokatu 1909. Den sv. formen Bryggaregatan infördd 1954.

Brånakärsvägen — Kytösuontie std 16, 1962, till det urspr. ortnamnet Brånakärr. Se Bruna-kärr.

Brädgårdsgatan — Lautatarhankatu std 10, 1901 i formen Brädgårdsgatan, syftande på brädgårdar i trakten. Som fi. namn 1909 Lautapihankatu och 1928 den nuv. formen.

Brändöbro — Kulosaaren silta std 10. Bron byggd 1918 men de nuv. namnen offic. fastställda först 1928.

* **Brändögatan — Kulosaarenkatu** std 10, 1901 i formen Brändögatan, till önamnet Brändö i närheten. Som fi. namn 1908 föreslaget Kulosaarenkatu, men Brändönkatu fastställdes 1909. Också formen Palomaankatu använd 1914. Det nuv. fi. namnet fastställt 1928. Namnen avskaffade 1954 såsom hörande snarare till stadsdelen Brändö. Se Gamla vintervägen.

Bulevarden — Bulevardi std 4, 5, 1820 i formen Bulevarden, efter utländska förebilder. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Lehtokatu och Pulewardinkatu. Från 1870-talet brukades sv. Boulevardsgatan och under 1880-talet fi.

Boulevardinkatu, på 1890-talet Boulevardinkatu, vilka former fastställdes 1909. År 1928 infördes de nuv. formerna.

Busholmen — Jätkäsaari std 20. Den nu landfasta holmen bär på äldre kartor namnet Busholmen 1696, Busholm 1750, Buus Holmen 1777 och Busholmen 1845. Förledens ursprung är omdiskuterat, och fyra möjligheter har anvisats: 1. buse 'spöke', 2. but, gen. buts 'klump', 3. bu, bo 'boskap' och 4. butza, äldre benämning på en bred medeltida fartygstyp (anses ingå i skärnamnet Putsaari vid Nystad). Den sistnämnda tolkningen sannolikast; se närmare s. 17. Som fi. motsvarighet fastställdes 1909 Busholma och 1928 Jätkäsaari. Den sistnämnda översättningen grundar sig på antagandet att namnet innehöll ordet buse 'hamnbuse' och är säkert oriktig.

Busholmsgatan — Jätkäsaarenkatu std 20, 1954, till det gamla holmnamnet Busholmen, som oriktigt översatts Jätkäsaari. Tidigare namn vid en stadsplaneändring 1917 Melkögatan — Melkökatu till önammnet Melkö utanför. Namnet fastställdes aldrig men brukades i fi. formen Melkönkatu. 1954 föreslog gatunamnskommittén som fi. motsvarighet Putsaarenkatu. Se Busholmen.

(* **Busholmagränd — Busholmankuja**) std 20, 1916, bildat till holmnamnet Busholmen, men aldrig taget i bruk. Se Busholmen.

Busholmskajen — Jätkäsaaren laituri std 20, 1952, till holmnamnet Busholmen, Tidigare namn Skeppskajen — Laivaranta 1916. Se Busholmen.

Byholmen — Kyläsaari std 21, Den nu landfasta holmen redan på 1600-talet känd under namnet Byholmen, på kartor 1808 och 1845 Hemholmen och i slutet av 1800-talet åter Byholmen. Som fi. översättning fastställdes 1909 Kyläsaari.

Byholmsgatan — Kyläsaarenkatu std 21, 1950, till holmnamnet Byholmen — Kyläsaari i närheten. I ett stadsplaneförslag 1923 för en annan gata i samma stadsdel och 1928 infört i gatunamnsregistret, men i stadsplaneförslaget 1941 ersatt med Holmgatan — Saarenkatu. Se Holmgatan och Byholmen.

Båkgatan — Majakkakatu std 20, 1917, gruppnamn (sjöfartsmotiv).

Båtsmansgatan — Pursimiehenkatu std 6, 1842 i formen Båtsmans Gatan, gruppnamn (sjöfartssyrken). Som fi. motsvarighet i kartbilagan 1866 Wenemiehenkatu, medan Pursimiehenkatu kom i bruk redan på 1880-talet. 1909 fastställdes Pursimieskatu och 1928 den nuv. formen.

* **Bäraregatan — Kantajankatu** std 20, 1917, gruppnamn (sjöfarts- och hamnmotiv). Obyggd och avlägsnad ur stadsplanen.

Bässen, Lilla, Stora — Pässä, Pikku, Iso std 20. De två intill varandra liggande holmarna

kallas på kartor Bes Hållmen 1696, Bäss Hollmen 1775, Stora Bässholmen 1842, Stora Bässen 1869 och Stora Bässen — Iso Pässä 1930 liksom Lilla Bässen 1775, 1902 och Lilla Bässen — Pikku Pässä 1930. De fi. namnen föreslagna 1908 och tagna i bruk redan före 1928, då de offic. intogs i namnregistret. (Djurord ingår ofta i holmnamn och kan då syfta på holmens utseende eller på dess användning som bete). Holmarna nu förenade med fastlandet.

Bässgränden — Pässinkuja std 20, 1944, i anslutning till holmnamnen Stora, Lilla Bässen intill. I ett stadsplaneförslag 1918 kallas gatan Lappuddsgatan — Lapinniemenkatu.

Bässkrevan — Pässinkari std 20. Grundets namn ansluter sig till holmnamnen Lilla, Stora Bässen intill och är belagt i formerna Bess Skräfvan 1842, Bässkräfvan 1869, Bässkräfven 1902 och Bässkrevan — Pässinkari 1930. Som fi. namn Pässinkuoppa föreslaget 1908 och Pässinrotko använt på 1910-talet. Det sv. namnet fastställt 1909 och det fi. namnet i bruk redan före 1928, då det offic. intogs i namnregistret. Också grundet nu förenat med fastlandet.

* **Bästnäs — (Lehmusniemi)** std 1. Med detta på bastträdet eller linden syftande namn betecknades sannolikt i tiden den norr om nuv. Elisabetsskvären belägna udden av Estnäs. Under 1700-talet ömsom skrivet Bästnäs, Bästnäs, Bässnäs, Bestnäs och sammanblandat med namnet Estnäs.

Böle — Fredriksberg — Pasila std 19. Böle hemman i Lillhoplax by hörde till de lägenheter som 1650 donerades till Helsingfors och fram till 1800-talet som s.k. magistratshemman gav staden inkomster för tjänstemännens avlöning. Efter donationen kallades hemmanet först »Simon Erichssons hemman» och på 1800-talet »Böhle hemman» (böle = nybygge, nyodling). Då lägenhetens innehavare S. W. Kronqvist på 1890-talet började arrendera ut bostadstomter inom området fick också villabosättningen namnet Böhle. Efter det staden övertagit lägenheten 1908 fastställdes Böhle — Bölen tila 1909 som offic. namn (också Böhle — Pyöli föreslogs). 1927 infördes Böle hemman — Böölen tila och Böle förstad — Pasilan esikaupunki. Fredriksbergs lägenhet gränsade till Böle. Den avskildes i mitten av 1800-talet från Korpas hemman och fick troligen sitt namn efter lägenhetens innehavare Carl Fredrik Winqvist. Sedan järnvägen blivit färdig inrättades 1888 en haltpunkt och sedermera station i trakten av lägenheten, och den fick också namnet Fredriksberg. Som fi. namn på stationen fastställde järnvägsstyrelsen 1925 Pasila, efter lägenhetens arrendator under många år Karl Pasila, som gjort sig så känd i trakten att namnen Fredriksberg och Pasila blev ett namnpar i det allmänna språkbruket. På Fredriksbergs och Böle hemmans marker uppstod vid sekelskiftet en villastad, som allmänt kallades Fredriksberg, därför att tra-

fiken gick över F:s station och trots att huvuddelen av bebyggelsen låg inom Böle. 1909 fastställde magistraten namnen Fredriksbärg — Fredrikspéri för bosättningen närmast stationen. Men namnen togs i bruk för den större bosättningen i Böle, och stationssamhället betecknades som Lilla Fredriksberg. Som fi. namn på förstaden fastställdes 1927 Pasila, efter stationens namn, vilket använts som namn på samhället sedan början av 1910-talet (Som stadsdelsnamn Böle — Pasila sedan 1959).

Bölegatan — Pasilankatu std 17, 1927, till samhällsnamnen Böle — Pasila. Tidigare Böhlegatan — Böhlenkatu 1910, då också Böölenkatu användes som fi. form. Fi. Pasilankatu i bruk sedan 1910-talet. Se Böle.

Böle torg — Pasilan tori std 17, 1928 offic. i gatunamnsregistret, till samhällsnamnen Böle — Pasila. I formerna Böhle torg — Böhlen tori redan i ett tomtindelingsförslag för Böle 1910.

Caloniusgatan — Caloniuksenkatu std 13, 1906, gruppnamn (historiska märkesmän). Till minne av Mathias Calonius (1737—1817). Han var en av de mest berömda juristerna i Norden under sin tid och verkade under 30 år som professor i juridik i Åbo och bl.a. som landets prokurator eller högsta övervakare av rättsväsendet 1809-16. Den nuv. fi. formen fastställd 1928, tidigare Caloniuskatu.

Castréngsgatan — Castréninkatu std 11, 1901 i formen Castrengsgatan, gruppnamn (historiska märkesmän), till minne av Matias Alexander Castrén (1813—52). Han var en berömd språkforskare och etnograf och den första professorn i fi. språket vid Helsingfors universitet. Namnen Castréngsgatan — Castréninkatu fastställda 1909, den nuv. sv. formen 1928.

Castrénslunden — Castrénin puistikko std 11, föreslagna 1963, i anslutning till namnet Castréngsgatan intill. Se Castréngsgatan.

Centralgatan — Keskuskatu std 2, 1928, enligt förslag från Oy Stockmann Ab, vars nya varuhus uppfördes vid gatan. Namnet föreslogs redan 1917 för en planerad gata något östligare i samma trakt, men då gatan 1920 hade byggts på den nuv. platsen, som en fortsättning av Hagasundsgatan norr om Alexandersgatan, fick också den namnet Hagasundsgatan. Namnändringsförslaget gällde egentligen bara den nybyggda gatan men genomfördes för båda gatudelarna. Se Hagasundsgatan.

*** Chausségränd — Viertotienkuja** std 21, 1909 för en tvärgränd till Östra Chausséen. 1923 ändrat till Östra Chaussee gränd — Itäinen Viertotienkuja och 1927 struket ur stadsplanen.

*** Choraesusgatan — Choraeksukenkatu** std 14, se Fältskärsgränd.

Chydeniusvägen — Chydeniuksentie std 6, 1908, gruppnamn (historiska märkesmän). Kyr-

koherde Anders Chydenius (1729—1803) var den första representanten i vårt land för moderna ekonomiska synsätt och verkade både som handelspolitisk skribent och som lantdagsman för näringslivets frigörelse från förvaltningens förmynderskap. Den nuv. fi. formen fastställd 1928, tidigare Chydeniustie 1909.

*** Cirkelgatan — Sirkkelikatu** std 12, 1901 i formen Cirkelgatan, syftande på gatans form. Den obbyggda gatan fick 1907 namnet Stallgatan. Se Stallgatan.

*** Cirkusgatan — Sirkuskatu** std 10, se Paasivuorigatan.

*** Cirkusskvären — Sirkuspuistikko** std 10, se Paasivuoriskvären.

Cisterngatan — Säilökatu std 10, 1946, syftande på oljecisterner i närheten.

*** Creutzgatan — Creutzinkatu** std 14, se Fänrik Ståls gata.

(* Cygnaeigatan) std 23. På en karta från 1892 över den tomtindelingsplan, som ägaren till Gumtäkts gård uppgjort för sina marker i Majstad, upptas Cygnaeigatan som namn på en gata intill den äng, där Fredrik Cygnaeus (1807—81) vid studenternas värfest 1848 höll sitt berömda tal till fosterlandet.

Cygnaeusgatan — Cygnaeksukenkatu std 13, 1906, gruppnamn (historiska märkesmän), till minne av Uno Cygnaeus (1810—88), som grundade folkskolan i Finland. Den nuv. fi. formen fastställd 1928, tidigare Cygnaeuskatu 1909.

Dagmarsgatan — Dagmarinkatu std 13, 1906, givet för att hedra ryska änkekejsarinnan Maria Feodorovna (1847—1928), före sitt giftermål med Alexander III prinsessan Dagmar av Danmark. På grund av sitt ursprung var hon såsom kejsarinnan synnerligen välvilligt inställd till Finland. De nuv. namnformerna fastställda 1928, tidigare Dagmargatan — Dagmarinkatu 1906 och Dagmargatan — Dagmarkatu 1909. (Dagmarsgatan förekom också som gatunamn på den 1892 tryckta karta, som ägaren till Gumtäkts gård låtit uppgöra över Majstadsområdets indelning i arrendetomter).

Dal — Laakso std 18, Stadsdelsnamn 1959, till det gamla ortnamnet Dal, infört i Lörjan av 1900-talet för en dal norr om Nordeiskiöldsgatan. Det fi. översättningsnamnet infört senare.

*** Dalgatan — Laaksokatu** std 10, 1893 i formen Dalgatan, syftande på terrängen. Som fi. motsvarighet på en karta från 1890-talet Laaksokatu, fastställt 1909 (också Laaksolankatu, föreslaget). Gatan och namnet avlägsnade ur stadsplanen 1917.

Damaskusvägen — Damaskuksentie std 23, 1922, gruppnamn (exotiska ortnamn), i anslutning till de gamla namnen »Arabia», »Jerikohagen» och »Kanaansland». Det urspr. endast

i en indelningsplan upptagna namnet fastställt i en stadsplan 1938. Se Jerikohagen.
Djurgården — Eläintarha std 14. En redan under 1770-talet känd hälsobrunn inom detta område i Tölö by fanns kvar ännu 1851, då ett av kommerserådet Henrik Borgström grundat bolag arrenderade området för att där bygga en park och vattenkuranstalt. Banvallsarbeten för järnvägen (1859—60) vållade dock att den gamla mineralvattenskällan sinade, och planen förverkligades bara för parkens del. I början kallades parken Tölö park, men då man senare planerade att förlägga en djurpark där började man kalla den Djurgården, vilket namn under 1880-talet hade kommit i allmänt bruk. Fastän platsen för djurparken sedan kom att bli Högholmen blev namnet bestående och fastställdes 1909 i formen Djurgården — Eläintarha.

Djurgårdens sportplan — Eläintarhan urheilukenttä std 14, 1928 till namnet på den omgivande parken Djurgården — Eläintarha. Namnet i bruk sedan sportplansbygget inleddes 1907. Tidigare upptogs platsen av »Zweygerbs äng». Se Djurgården.

* **Djurgårdsgatan — Eläintarhankatu** std 12, se Savolaxgatan.

Djurgårdskajen — Eläintarhan laituri std 11, 1969, namn angivande läget. Se Djurgården.

Djurgårdsviken — Eläintarhanlahti std 11, 1909, till namnet Djurgården — Eläintarha, namn på parken och villaområdet ovanför. Namnet Djurgårdsviken upptaget på kartor sedan 1888.

Djurgårdsvägen — Eläintarhantie std 11, 14. 1901 i formen Djurgårdsvägen, till parknamnet Djurgården. Som fi. namn fastställdes 1909 Eläintarhantie. Urspr. avsett för Första linjens fortsättning norrut längs järnvägen, men senare infört som namn på vägen från Hagnäs torg till Helsingegatan. 1950 utsträckt att beteckna också gatan från denna punkt till Mannerheimvägen. 1912 föreslogs namnet Runebergallén — Runeberg puistotie. Gatan förkortad 1969 enligt förslaget, att gatudelen mellan järnvägen och Helsingegatan skulle kallas Fågelångsvägen — Linnunlauluntie och gatudelen mellan Helsingegatan och Mannerheimvägen skulle utgöra en fortsättning av Helsingegatan.

Docksgatan — Telakkakatu std 6, 1870 i formen Docksgatan, i anslutning till Sandvikens skeppsdocka intill. 1908 föreslogs fi. Telakkakatu, men Tokankatu offic. fastställt 1909. De nuv. formerna fastställda 1928. I stadsplanen 1842 föreslogs namnet Warp Gatan för en gata på samma plats.

Dockskvären — Telakanpuistikko std 6, 1887 i formen Dockstorget, i anslutning till Sandvikens skeppsdocka och Docksgatan intill. 1908 föreslogs fi. Telakkatori, men Tokantori fastställdes 1909. De nuv. formerna fastställda 1928. Det sv. namnet upptaget i namnregistret 1928 och på senare kartor i formen Dockskvären.

Drumsö bro — Lauttasaaren silta std 20, 31. Icke offic. fastställt men använt sedan bron mellan Drumsö och staden blev färdig 1935.

* **Drumsögatan — Lauttasaarenkatu** std 20, 1919 i formerna Drumsögatan — Drumsönkatu, till önamnet Drumsö. Först endast i ett stadsplaneförslag och 1926 i den slutliga stadsplanen, med Lauttasaarenkatu som fi. form. På grund av sammanblandning med Drumsövägen i 31 stadsdelen 1969 föreslaget att ersättas med Porkalagatan — Porkkalankatu.

* **Drumsökajen — Lauttasaarenranta** std 20, se Sundholmskajen.

Drumsösundet — Lauttasaarensalmi std 20, 1969 föreslaget på kartan, till önamnet Drumsö intill.

Dunckergatan — Dunckerinkatu std 14, 1928, gruppnamn (hjältar i Fänrik Ståls sägner). Överstelöjtnant Joakim Zachris Duncker (1774—1809) var en av de mest framsträdande befälhavarna under kriget 1808—09. Tidigare namn Kulneffgatan — Kulneffkatu (senare inoff. fi. Kulnevinkatu). Generalmajor Jakov Petrovits Kulnev (1764—1812) var en ry. befälhavare, känd för sin tapperhet och ridderlighet. I ett förslag 1899 inom en stadsplane-tävling fick gatan namnet Robshamskatan (Robshaminkatu), efter arrendatorn till villaområdet Edet, fabrikören C. A. Robsham.

Döbelngatan — Döbelninkatu std 14, 1906, gruppnamn (hjältar i Fänrik Ståls sägner). Generallöjtnant Georg Carl von Döbeln (1758—1820) var en av de mest framstående befälhavarna i kriget 1808—09. Urspr. fastställdes namnet endast i formen Döbelngatan, men den fi. formen Döbelnkatu användes jämsides. De nuv. formerna fastställda 1928.

Edelfeltsvägen — Edelfeltintie std 6, 1908 gruppnamn (historiska märkesmän), till minne av den berömde målaren Albert Gustaf Aristides Edelfelt (1854—1905). Urspr. i formen Edelfeltvägen — Edelfelttie, de nuv. formerna fastställda 1928.

Edesgrundet — Taivalluoto std 13, i anslutning till Edesviken — Taivallahti och Edesholmen — Taivalsaari, på kartor 1869 Edesgrunden och 1902 Edesgrund. 1909 fastställdes formerna Edesgrunden — Taivalluodot och på kartan 1969 de ovanst. formerna. Se Edesviken.

Edesholmen — Taivalsaari std 13. Holmnamnet på kartor i formen Edisholmen 1781 och Edesholmen 1869, 1902, i anslutning till namnen Edesviken och Edesgrunden. De nuv. formerna fastställda 1909. Holmen nu förenad med fastlandet. Se Edesviken.

* **Edesudden — (Taivalniemi)** std 13. Udden söder om Edesviken kallades under 1800-talet Edesudden. På en karta från 1866 bär udden namnet Slaktarudden, syftande på det kommunala slakteri som byggts där. Se Edesviken.

Edesviken — Taivallahti std 13. Havsvikens namn på kartor i formerna Edes Wik 1775 och Edesviken 1869, 1902. Till namnet Edet, som betecknat näset mellan Edesviken och Tölövik (nuv. Hesperiaesplanaden), där vintervägen från Esbo till Helsingfors förr gått. Som fi. namn i slutet av 1800-talet Eedesviiki och Eedeslahti. De nuv. formerna fastställda 1909. Närmare om namnet s. 14.

Edesvikens tennisplaner — Taivallahden verkopallokentät std 13, 1956, till ortnamnet Edesviken — Taivallahti.

* **Edesvikskajen — Taivallahdenranta** std 14, 1917, till viknamnet Edesviken, i början av 1900-talet översatt Taivallahti. Strandvägen avlägsnades ur stadsplanen 1942 och hänfördes till parkområdet. Se Västra Strandvägen.

* **Edesvikstorget — Taivallahdentori** std 14, 1906, till viknamnet Edesviken. Som fi. namn först Edeslahden tori, 1909 den nuv. formen. Torget och namnet strukna ur stadsplanen 1942.

Edet — Taival-alue std 13. Ett av de arrendområden som staden på 1840-talet bildade utanför det stadsplanerade området var vilatomten Edet. Som fi. namn användes i början av 1900-talet Taipale och Taival, senare Taival-alue, vilket fastställdes 1928. Se Edesviken.

Ehrenströmsvägen — Ehrenströmintie std 9, 1950, till minne av statsrådet Johan Albrecht Ehrenström (1762—1847). Han var 1812—25 ordförande i Helsingfors återuppbyggnadskommitté och uppgjorde stadsplanen för Helsingfors centrum. Tidigare namn Brunnssparkens Strandväg — Kaivopuiston Rantatie 1940. Namnet Ehrenströmsvägen på förslag redan 1899 inom std 12. Se Albertsgatan.

Ehrensörsvägen — Ehrensörvdintie std 6, 1908 i formen Ehrensörsvägen — Ehrensörvdintie, till minne av Sveaborgs byggherre Augustin Ehrensörv (1710—72). Den nuv. fi. formen fastställd 1928. Se Borgbyggargvägen.

Eino Leinos gata — Eino Leinon katu std 14, 1948, på förslag av Eino Leinon Seura till minne av diktaren Eino Leino (1878—1926). Att diktaren fick sin gata just här berodde på att gatans namn skulle ändras och att gator uppkallade efter diktare finns just i denna stadsdel. Dessutom räknade man med att kunna resa en staty över diktaren i nordvästra ändan av gatan, men den fick sedan en annan placering. Tidigare namn Mejlansgatan — Meilanskatu 1906, Mäjlansgatan — Mäilahdenkatu 1917 och Mejlansgatan — Meilahdenkatu 1928, då västra ändan av denna till Mejlans ledande gata genom en stadsplaneändring förenades med Linnankoskigatan.

Eira, stadsdelsnman 1959. Se Eiraparken.

Eiraparken — Eiran puisto std 6, 1956, efter sjukhuset Eira (grundat 1905) invid parken, vars namn småningom hade blivit inoff. namn

på den omgivande trakten. Sjukhuset uppkallat efter det sjukhus med namnet Eira som sedan 1816 verkat i Stockholm. (Eira = läkekonstens gudinna i fornnordisk mytologi).

Ekenäsgatan — Tammisaarenkatu std 12, 1907, gruppnamn (namn på städer). Det fi. namnet offic. i namnregistret 1928.

* **Ekgränd — Tammikuja** std 15, 1925, gruppnamn (ord för trädslag). Gatan obbyggd och jämte namnen struken ur stadsplanen 1938.

Ekogatan — Kaikukatu std 10, 1893 i formen Ekogatan, till arrendområdesnamnet Eko (Kaiku). Det fi. namnet fastställt 1909.

Ekogränden — Kaikukuja std 11, 1901 i formen Ekogränd, till arrendområdesnamnet Eko (Kaiku). Det fi. namnet infört i stadsplanen 1911. Namnen offic. i gatunamnsregistret först 1928. I ett stadsplane förslag på 1890-talet kallades gatan 6te Linien — Kuudes linja.

Ekudden — Tamminiemi std 15. Det sv. namnet Ekudden använt sedan slutet av 1800-talet. Det fi. namnet infört 1940, då fil. dr bergsrådet Amos Andersson donerade villan som bostad för Republikens president.

Ekuddsvägen — Tamminiementie std 15, 1955, till namnen på Republikens presidents villa, Ekudden — Tamminiemi. Se Ekudden.

* **Ekvägen — Tammitie** std 15, 1925, gruppnamn (ord för trädslag). Tidigare föreslagna Västanvägen — Länsituulentie 1912 och Västra vägen — Läntinen tie 1913. Gatan obbyggd och jämte namnen struken ur stadsplanen 1939.

(* **Eldaregatan — Lämmittäjäncatu**) std 20, föreslaget 1918 i stadsplanen för Sundholmen, gruppnamn (yrkesmän).

Elimägatan — Elimäenkatu std 22, 1920, gruppnamn (namn på socknar). Tidigare namn i en indelningsplan Vattenledningsgatan — Vesijohtokatu 1913, syftande på att en ledning från Gammelstaden till Alphyddans vattenborg löper under gatan.

Elimägränden — Elimäenkuja std 22, 1954. En tvärgränd till Elimägatan. Tidigare Verkstadsgränd — Työpajakuja 1919.

Elimäskvären — Elimäen puistikko std 22, 1956, i anslutning till Elimägatan intill.

Elisabetsgatan — Liisankatu std 1, 1819 i formen Elisabeths Gatan, efter kejsarinnan Elisabeth, Alexander I:s hustru. Vid kejsarens besök i Helsingfors 11.—13.9. 1819 framförde återuppbyggnadskommitténs ordförande J. A. Ehrenström namnförslaget till kejsaren, som godkände det men samtidigt förkastade det andra förslaget att nuv. Unionsgatan skulle uppkallas efter honom (se Unionsgatan). I kartbilagan 1866 upptogs det sv. namnet i formen Elisabethsgatan och som fi. namn angavs Eliisapetinkatu. 1909 fastställdes formerna

Elisabetsgatan och fi. Elisabetinkatu, vilket använts redan på 1880-talet, och 1928 fastställdes den nuv., mot gängse språkbruk svarande fi. formen.

Elisabetsskvären — Liisanpuistikko std 1, 1820 i formen Elisabeths Torg, till gatunamnet Elisabeths Gatan intill. I kartbilagan 1866 namnformerna Elisabetstorg — Eliisapetintori och 1909 fastställdes Elisabetstorget — Elisabetintori, (1907 på en karta Elisabetsparken — Liisanpuisto). De nuv. formerna fastställda 1928.

Enarevågen — Inarintie std 22, 1908 i formen Enarevågen — Inaritie, gruppnamn (namn på socknar). Först enbart i indelningsplanen, 1940 fastställt i stadsplanen.

Enbärstigen — Katajanmarjapolku std 26, 1946, gruppnamn (ord för vilda bär).

Engelplatsen — Engelinaukio std 6, 1908 i formen Engel-platsen — Engel-tori, till minne av arkitekt Johan Carl Ludvig Engel (1778—1840). Han verkade 1816—24 som Helsingfors återuppbyggnadskommittés arkitekt och där-efter som intendent för stadens offentliga byggnader. Skrivformerna Engelplatsen — Engeltori fastställdes 1909 och det nuv. fi. namnet 1928.

(* **Engelsgatan**) std 11, se Zachrisgatan.

(* **Engelska kajen — Englannin rantä**) std 20. I ett stadsplaneförslag 1917 för »Västra hamnen» föreslogs namnet Engelska kajen — Englannin rantä, men namnet har inte tagits i bruk.

Englantilaiskallio std 10. Inoff. namn på strandbergen inom Sörnäs hamnområde, där stora partier trävaror i slutet av 1800-talet lastades bl.a. i engelska fartyg för export.

Ensi-Kotivågen — Ensi-Kodin tie std 22, 1954, efter den vid gatan belägna anstalten Ensi Koti. Tidigare Salmisvågen — Salmintie i indelningsplanen från 1913 och i stadsplanen från 1940, gruppnamn (namn på socknar).

* **Erhardts brygga — (Erhardtin laituri)** std 3, se Salutorget.

Eriksgatan — Eerikinkatu std 4, 1836 Erics Gatan, senare Eriksgatan. Vid namngivningen tänkte man troligen på senatoren, greve Carl Erik Mannerheim (1759—1837), som förtjänstfullt medverkade i rikets styrelse 1809—1826, eller repslagarmästaren Erik Röo (1780—1866), som åren 1831—59 gjorde en betydande insats inom Helsingfors kommunala förvaltning.

* **Esbogatan — Espoonkatu** std 14, se Paasikivigatan.

* **Esbo tull — Espoon tulli** std 3, 4. Den tullport som från 1640-talet fram till 1820-talet fanns vid nuv. Södra Esplanadgatan, mellan Runebergstatyn och Fabiansgatan, kallades Esbo tull, under 1740-talet också ibland Åbo tull. Tullporten flyttades sedan till nuv. Mannerheimvågen, först till den punkt där Alexan-

dersgatan börjar och på 1830-talet till nuv. Arkadiagatan. I början av 1900-talet flyttades den ytterligare 3 km norrut, till trakten mellan Tölö tullsgatan och Mannerheimvågen, och kallades då Tölö tull.

Esplanaden — Esplanadi std 1, 2, 3. Som namn på ett planerat parkbälte längs nuv. Salutorget och vidare västerut fastställdes 1820 Esplanaden. Det redan 1812 brukade namnet var givet i anslutning till den fästning från den svenska tiden som ännu i början av 1800-talet stod kvar på nuv. Observatorieberget. Torget och parkbältet hade bildat en fästningsesplanad, ett öppet skjutfält framför fästningen. Namnet kom att beteckna endast parkområdet, som först iordningställdes till sin östra del mellan Unions- och Fabiansgatorna. Under 1800-talet kallades området skämtsamt Lilla Kalfhagen, syftande på att den var en omtyckt lekplats för barn. Den mellersta delen mellan Fabians- och Mikaelsgatorna fick det motsvarande namnet Stora Kalfhagen. För den västligaste delen infördes, sedan teaterbyggnaden uppförts 1827, benämningen Teateresplanaden. Hela parken gick också i mitten av 1800-talet under namnet Allmänna promenaden. Som fi. motsvarighet upptogs i en kartbilaga 1866 Esplanadi eller Käyntikenttä. (Den södra gångbanan vid parkens mellersta del kallades också Finnsången, med anledning av att det finska partiets ledare brukade företa sin dagspromenad där). För parkens delar fastställdes 1909 följande redan på en karta från 1888 upptagna namn: för östra delen Kapellesplanaden — Kappellesplanaadi (syftande på den där belägna restaurangen Kapellet — Kappeli), för mellersta delen Runebergs Esplanaden — Runebergin Esplanadi (syftande på Runebergstatyn i parken) och för den västra delen Teater Esplanaden — Teatteri Esplanadi (syftande på det där belägna teaterhuset). Skrivformerna ändrades 1928 till Kapellesplanaden — Kappellesplanaadi, Runebergsesplanaden — Runeberginesplanaadi och Teateresplanaden — Teatteriesplanaadi. 1955 infördes skrivningen -esplanadi i de fi. namnen och skrivningen Runebergin esplanadi i två ord. Benämningen Kapellet har följande historia. I början av 1800-talet var området en kohage, där vallherden sålde mjölk till borgarna. Då ordet herde motsvarar latinets pastor började man benämna herdens koja »kappellet». Detta namn övertogs sedan av en restaurang som 1840 byggdes på platsen.

Esplanadgatan, Norra, Södra — Esplanadikatu, Pohjoinen, Eteläinen std 1, 2, 3. 1820 i formen Esplanaden (se detta namn). Som namn på gatorna längs parkens norra och södra sida fastställdes 1836 Norra Esplanads Gatan och Södra Esplanads Gatan (på tryckta kartor från 1837—42 Norra, Södra Esplanad Gatan). Som fi. namn brukades 1866 Esplanatint Pohjoiskatu och Esplanatint Eteläskatu och under 1880-talet Pohjois- och Etelä-Esplanadikatu. Namnformerna Norra, Södra Esplanadgatan —

Pohjois-, Etelä-Esplanaadikatu användes redan under 1880-talet och fastställdes 1909. De fi. namnens nuv. former fastställdes 1928. Som fi. skrivform brukades Esplanaadikatu fram till 1965, då den ersattes med Esplanadikatu. Se Södra Strandgatan.

Estbassängen — Vironallas std 3, 1969, men tidigare använt.

Estersgatan — Esterinkatu std 17, 1910 i ett stadsplaneförslag, gruppnamn (bibliska kvinnonamn). Den nuv. sv. formen fastställd 1927, tidigare Esthergatan. (Namnet föreslaget redan 1898 i 12 stadsdelen.) Se Rakelsgatan.

Estnäs — Vironniemi std 1, 2, 8. I handlingar fr.o.m. 1640 anges Estnäs skatan el. Estnäs-skaten som det Nya Helsingfors slutliga plats, och med namnet avsågs då nuv. Skatudden (kanalen senare byggd). De av havsvikar avgränsade nuv. stadsdelarna Gloet och Kronohagen bildade själva Estnäs, från vilket »skaten» sköt ut i fjärden. Sedan staden tagit form kom Estnäs ur bruk som namn på hela området. För »skaten» bildades namnet Skata Udden och namnet Estnäs fick beteckna ett område i näsets nordöstra del eller nuv. Kronohagen. På 1700-talet skrevs namnet omväxlande Bääsnäs (1720-t.), Bäsnnäs, Bässnäs, Bästnäs, Bästnäs Udde (1730-t.), Bestnäs, Bestnässidan, Estnässtranden (1740-t.), Hästnäs (1736, 1756), Bästnäsbacken, Estnäs-gatan (1750-t.), Bestnäsudden, Estnäsudden, Estnäsbacken (1760-t.), Bestnäsbacken, Bessnäsbacken och Estnäsbacken (börj av 1800-t.). Som fi. motsvarighet framfördes Vironniemi 1908, då gatunamnet Vironniemenkatu föreslogs. Namnet Estnäs är ett av de ortnamn som vittnar om estniska köpmäns och andra esters besök vid Nylands kust. Se Bästnäs, Skatudden, Estnäs-gatan.

* **Estnäs-gatan** std 1. Just söder om nuv. Estnäs-gatan fanns under 1700-talet och början av 1800-talet en smal gata vid namn Estnäs-gatan. På 1740-talet kallades gatan också Hästnäs-gatan och Bestnäs- eller Bästnäs Öfra gatan. Dess längsta del bar på 1750-talet namnet Kärrgatan och på 1760-talet Nedre Kärrgatan. Se Estnäs-gatan.

Estnäs-gatan — Vironkatu std 1, 1836 i formen Estnäs Gatan, vilket namn också betecknat en annan gata i samma trakt före stadsplanen 1812. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Estnäsinkatu och 1909 offic. Estnäsinkatu, fastän Vironniemenkatu föreslagits 1908. Ett antal gårdsägare och disponenter vid gatan anhöll 1913 om fi. Vironkatu, vilket föranledde magistraten att hänvisa dem till guvernören och själv utarbeta ett utlåtande, enligt vilket namnet Estnäs inte avsåg några ester utan hade uppkommit av äldre Bess-, Bestnäs. Guvernören fastställde likväl 1913 fi. Vironkatu. I stadsplanen 1820 fastställdes Östra Mellan Gatan som namn på gatan. Vid dess lägsta del fanns före omplaneringen efter 1820 ett träsk vid namn Paskalampi. Se Estnäs-gatan och Estnäs.

Euravägen — Eurantie std 22, 1913, gruppnamn (namn på socknar). Först endast i en indelningsplan, 1940 fastställt i stadsplanen.

(* **Europakajen — European ranta**) std 20. I en stadsplan 1917 för Västra hamnen föreslogs namnet Europa kajen — European ranta, men namnet togs inte i bruk.

Evagatan — Eevankatu std 17, 1909, gruppnamn (bibliska kvinnonamn). Det fi. namnet tidigare Evankatu, 1928 i nuv. form. Se Rakelsgatan.

Fabiansgatan — Fabianinkatu std 2, 3. 1820 i formen Fabians Gatan till minne av generalguvernören Fabian Steinheil (1762—1831). Alexander I förordnade 1819 Steinheil och Ehrenström att bestämma namnen på de nya gator som planerades i Helsingfors, och de bildade egentligen den första gatunamnskommittén i staden. Vägvisaren och kartan 1866 upptog namnformerna Fabiansgatan — Faabianinkatu. De nuv. namnen fastställdes 1909. Den mellan Kyrko- och Esplanadgatorna belägna delen av nuv. Fabiansgatan motsvarades under svenska tiden av en liten smal gata, som från 1740-talet och fram till 1820-talet omväxlande kallades Glogatan, Stora Glogatan, Öfre Glogatan, Nedre Glogatan, Västra Glogatan, Stora Västra Glogatan, Större Glogatan, Gloegatan. Av dessa namn betecknade Glogatan och Stora Glogatan hela gatan, medan Öfre Glogatan avsåg delen norr om nuv. Alexandersgatan och Nedre, Västra och Stora Västra Glogatan den södra delen. Partiet mellan nuv. Kyrko- och Regeringsgatorna bar på 1720-talet namnet Spårmakarsgatan, syftande på den vid gatan bosatta spormakaren Lars Larsson. Se Glogatan.

Fabriks-gatan — Tehtaankatu std 6, 7, 1887 i formen Fabriks-gatan, syftande på ett i stadsplanen reserverat fabriksområde söder om gatan mellan nuv. Kaptens- och Docksgatorna. Som fi. namn på en karta från 1890-talet Tehdaskatu och 1909 offic. den nuv. formen. Den urspr. gatan sträckte sig på 1860-talet bara från den katolska Sankt Henriks kyrka till Jungfrustigen och fick namnet Paulsgatan, syftande på en staty över aposteln Paulus på kyrkans fasad. (Den andra statyn över aposteln Petrus föranledde namnet Petersgatan). När gatan 1887 förlängdes till Docksgatan ändrades namnet till Fabriks-gatan.

Fabriksparken — Tehtaanpuisto std 6, 1887 i formen Fabriksparken, syftande på ett planerat fabriksområde söder om parken. Som fi. namn på en karta 1909 Tehtaanpuisto, offic. fastställt först 1928. Inom området (en del av Röddäld och Röddbergsdal) grundade senator Otto Vilhelm Klinckowström 1825—27 en trädgård, som var öppen för allmänheten. 1834 utarrenderades trädgården till Gardesbataljonen, som dels nyttjade den som skjutbana och dels odlade grönsaker där. Den kallades då Gardes-trädgården — Kaartin puutarha. Området var

i gardets besittning fram till 1869. I stadsplanen 1875 planerades det som en stor park, varifrån breda esplanader ledde till Skillnaden, Observatorieberget och Havshamnen. Vid stadsplaneändringen 1887 slopades planen och parken förminskades till nuv. omfång. Se Fabriksgatan.

Fannygatan — Fannynkatu std 17, 1910, gruppnamn (kvinnonamn).

Farfarsudden — Isoisänniemi std 19, föreslaget på karta 1969. Redan tidigare i lokalt bruk.

Fartvägen — Vauhtitie std 14, 1962, för en del av tävlingsbanan vid Djurgårdsloppen för bilar och motorcyklar under 1930–60-talen.

Femte linjen — Viides linja std 11, 1901 i formen 5 Linien. På kartor från 1890-talet i formerna 5te Linien — Viides Linja. 1909 fastställdes formerna V Linjen — V Linja och 1928 de nuv. formerna. Vid namnreformen 1926 föreslogs Biblioteksgatan — Kirjastokatu. Se Första linjen.

Finska Gardets begravningsplats — Suomen Kaartin hautausmaa std 20, 1833 för ett område vid Lappviken reserverat som begravningsplats för medlemmar av Finska Gardet.

* **Fiskaregatan — Kalastajankatu** std 20, se Munkholmsholmsgatan.

Fiskaregatan — Kalastajankatu std 20, 1934, i anslutning till det dåvarande Fiskartorget intill.

* **Fiskarplatsen — Kalastajanaukio** std 20, 1955. Tidigare namn Fiskaretorget 1887, gruppnamn (hantverkare och yrkesmän). Som fi. namn på en karta 1910 Kalastajatori och i gatunamnsregistret 1928 Fiskartorget — Kalastajatori. Vid stadsplaneändringen 1955 ändrades torget till en liten öppen plats, och namnets efterled byttes ut. Vid ändringen 1963 blev platsen en gata kallad Säljägargatan — Hylkeenpyytäjänkatu.

* **Fiskartorget — Kalastajatori** std 20, se Fiskarplatsen.

Fiskegrundsgatan — Kalamatalankatu std 20, 1962, syftande på fiske under äldre tid inom stadsdelens vattenområden.

Fjälldalsgatan — Tunturikatu std 13, 1906 i formerna Fjellldalgatan — Fjellldalin katu, till villaområdesnamnet Fjellldal. Som fi. namn föreslogs 1908 Tunturilaaksonkatu, men Fjälldalsgatan — Fjälldalinkatu fastställdes 1909. Fi. Tunturilaaksonkatu kvarstod i inoffic. bruk och föreslogs på nytt 1926, varefter den nuv. kortare formen fastställdes 1928. (I arkitekt L. Soncks tävlingsförslag till stadsplan 1899 upptogs redan Fjälldalsgatan för en gata i samma trakt, och i arkitekterna Jungs, Soncks och Thomés förslag 1900 bar den nuv. Fjälldalsgatan namnet Fjällstigen).

Fjärde linjen — Neljäs linja std 11, 1901 i formen 4 Linien (redan på 1890-talskartor 4de Linien

— Neljäs Linja). Namnformerna IV Linjen — IV Linja fastställda 1909. Vid reformen 1926 —27 föreslogs i stället Torngatan — Tornikatu och Berghällsgatan — Kalliokatu. De nuv. formerna fastställda 1928. Se Första linjen.

Flemingsgatan — Fleminginkatu std 11, 12. 1901 i formen Flemingsgatan, gruppnamn (historiska märkesmän), till minne av den berömda finländska krigar- och statsmannasläkten Fleming. Namnformerna Fleminggatan — Fleminginkatu fastställdes 1909 och de nuv. formerna 1920. (I ett stadsplaneförslag 1899 föreslogs namnet Kiseleffgatan, efter donatorn Alexandra Kiseleff).

Flisholmen — Sirpalesaari std 7, som holmnamn på kartor i formerna Flijskälmen 1696, Flis Hollmen 1775, Flisholmen 1842 och Flisholm 1900. 1909 fastställdes offic. Flisholmen — Sirpalesaari. Riktigare hade namnet översatts med Liuskasaari, som nu betecknar Skifferholmen intill.

* **Flisholmsgatan — Sirpalesaarenkatu** std 20, 1941, till holmnamnen Flisholmen — Sirpalesaari. Urspr. torde gatan ha planerats sträcka sig längre ut mot holmen, som den ligger rätt långt ifrån. Avlägsnad ur stadsplanen 1963. Se Flisholmen.

Flissundet — Sirpalesalmi std 7, föreslaget på kartan 1969, till Flisholmen intill.

Floravägen — Floorantie std 23, 1948, till 100-årsminnet av den på ängen intill firade berömda Florafesten 1848.

Folkskolegatan — Kansakoulukatu std 4, 1887 i formen Folkskolegatan, syftande på den 1879 färdigbyggda folkskolan i hörnet av denna gata och Annegatan. Som fi. namn på 1890-talet Kansakoulukatu, fastställt 1909.

Folkskolegränden — Kansakoulukuja std 4, 1954 för en tvärgränd till Folkskolegatan. Tidigare namn Skolgränden 1888 och Skolgränd — Koulukuja 1909.

* **Formansgatan — Ajurinkatu** std 20, 1916, gruppnamn (hamnmotiv). Det fi. namnet urspr. Ajurikatu, 1928 Ajurinkatu. Gatan struken ur stadsplanen 1968.

* **Formanshagen — (Ajurinhaka)** std 13, se Hagasund.

Forsby — Koskela std 26. Forsby belagt som namn på byn vid forsen i Vanda å redan 1351, och 1550 grundades det gamla Helsingfors på byns mark. Då stadens marker i Gammelstaden på 1840-talet delades i villaområden fick ett av dem namnet Forsby, fastställt för namnregistret 1909. Detta område, där stadens kommunalhem sedan inrättades, fick på 1910-talet det fi. översättningsnamnet Koskela, fastställt 1928. Stadsdelsnamn sedan 1959.

Forsbyvägen — Koskelantie std 24, 25, 26, 1920 i formen Forsby Chausséen — Koskelan Viertotie, till det gamla namnet Forsby. De nuv.

namnen införda 1927, först endast i tomtindelingsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen. Den gamla landsvägen från Hoplax till Helsingfors vid Vanda hade ungefär samma sträckning.

Forsgränden — Koskikuja std 27, 1938, syftande på den närbelägna forsen i Vanda å. Redan i ett stadsplaneförslag 1930.

* **Forsiigatan** std 2, se Gloe Öfra Tvärgatan.

* **Fortifikationsbron** std 3, se Salutorget.

Fraktgatan — Rahtikatu std 20, 1955, gruppnamn (sjöfarts- och hamnmotiv). I ett tidigare stadsplaneförslag 1917 Drumsögatan — Drumsökatu.

Franzénsgatan — Franzéninkatu std 11, 1901 i formen Franzénsgatan, gruppnamn (historiska märkesmän), till minne av Frans Mikael Franzén (1772—1847), som bl.a. verkade som professor i Åbo 1798—1811 och efter överflyttning till Sverige som biskop i Härnösand 1831—47. Som diktare var han en föregångare till Runeberg och Topelius och tillhör den finlands-svenska litteraturens klassiker. 1909 fastställdes namnformerna Franzégatan — Franzéninkatu och 1912 den nuv. sv. formen.

Franzénsgård — Franzéninkuja std 11, 1914 för en tvärgård till Franzénsgatan.

Franzénsskvären — Franzénipuistikko std 11, 1928, i anslutning till Franzénsgatan intill. Namnet har inte upptagits på kartor.

Fredriksberg — Pasila, järnvägsstation i std 19. Se Böle — Fredriksberg — Pasila.

(* **Fredriksbergs Allén — Pasilan Puistotie**) std 14, 1928 i arkitekt Kallios stadsplaneförslag för vägen till Fredriksberg.

Fredriksgatan — Fredrikinkatu std 4, 5, 13. 1820 i formen Fredrics Gatan, sannolikt till minne av landshövdingen i Nylands — Tavastehus län, Gustaf Fredrik Stjernvall (1767—1815), som energiskt arbetade för Helsingfors upphöjande till huvudstad. Namnet kan också ha getts med tanke på greve Johan Fredrik Aminoff (1756—1842), en god vän till stadsplanens upphovsman Ehrenström. Namnet fastställdes i formen Fredriks Gatan 1836 och Fredriksgatan 1876. Som fi. motsvarighet på kartan 1866 Freetrikinkatu och på 1890-talet Fredrikinkatu, offic. fastställt 1909. I början sträckte sig gatan bara från Eriksgatan till Stora Robertsgatan, men 1887 förlängdes den i söder till nuv. Båtsmansgatan och 1906 i norr till nuv. Tempelplatsen.

Fredrik Stjernvalls park — Fredrik Stjernvallin puisto std 7, 1956, till minne av landshövding Fredrik Stjernvall (1767—1815), som energiskt arbetade för Helsingfors upphöjande till huvudstad.

Fredrikstorget — Fredrikintori std 5, 6. 1887 i formen Fredrikstorget, i anslutning till Fredriksgatan. Som fi. namn fastställdes 1909 Fredrikintori. Torget angavs i en stadsplan 1875 som plats för en karusell och saknade länge namn.

* **Freds Gatan — (Rauhankatu)** std 1, 2, se Alexandersgatan.

Fredsgatan — Rauhankatu std 1, 1819 i formen Freds Gatan för nuv. Alexandersgatan, syftande på freden i Fredrikshamn 1809. Flyttat till nuv. plats 1836. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Rauhakatu, offic. fastställt 1909. Den nuv. sv. formen fastställdes 1909 och den fi. 1928.

Freeseegatan — Freesenkatu std 13, 1906, till minne av den berömda i Viborg födde diktaren Jakob Freese (1691—1729). Den nuv. fi. formen fastställd 1928, tidigare Freeseekatu.

(* **Frihetsgatan**) std 13. Föreslaget i det stadsplaneförslag för Tölö, som arkitekterna Jung, Sonck och Thomé inlämnade till en planeringstävling 1900.

Främlingsgatan — Muukalaiskatu std 7, 1842 i formen Fremlingsgatan, syftande på de utländska gäster (mest ryska) som besökte Ulrikasborgs (Brunnsparkens) badanstalt. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Wieraskatu. De nuv. formerna fastställda 1909.

Främre Tölö — Etu Töölö som stadsdelnamn 1959.

Furuvägen — Honkatie std 15, 1925, gruppnamn (namn på trädslag). Redan i stadsplanen 1913.

Fyrprickarsgrundet — Neljänviitankari std 8, föreslaget på kartan 1969 och redan tidigare inoffic. i bruk.

* **Fågelsångsvägen — Linnunlauluntie** std 11, 1890 i formen Fågelsångsvägen, till Fågelsång som namn på ett arrendområde och en grupp av villor. Först endast i ett stadsplaneutkast och 1943 i den slutliga stadsplanen, med den fi. motsvarigheten Linnunlauluntie. Gatan planerad öster om järnvägen men aldrig byggd.

Fågelsångsvägen — Linnunlauluntie std 11. 1969 som namn på den del av Djurgårdsvägen väster om järnvägen, som avskilts i samband med järnvägens elektrifiering. Gatans andra del från järnvägen till Mannerheimvägen samtidigt ansluten till Helsingegatan.

Fågelviksgatan — Lintulahdenkatu std 10, 1893 i formen Fågelviksgatan, till arrendområdes- och villanamnet Fågelvik i närheten. Som fi. namn på en karta från 1890-talet Fogelvikkatu. Det nuv. fi. namnet fastställt 1909.

Fågelviksgränden — Lintulahdenkuja std 10, 1969 i anslutning till Fågelviksgatan.

* **Fårholmsgatan — Lammassaarenkatu** std 23, 1938, till holmnamnet Fårholmen i Gammelstadsfjärden. 1950 fick gatan namnet Ljusarörs-gatan — Kokkosaarenkatu. Se Fårholmen i 36 stadsdelen.

Fältskärsgränden — Välskärinkatu std 14, 1928, i anslutning till Topeliusgatan intill och syftande på Z. Topelius stora arbete Fältskärens berättelser. Tidigare namn Choraesusgatan — Cho-

raeuskatu 1906, efter författaren Mikael Choraueus (1774—1806).

(* **Fängelsegatan — Vankilankatu**) std 10, 21, i ett stadsplaneförslag 1930, syftande på Centralfängelset intill.

Fänrik Ståls gata — Vänrikki Stoolin katu std 13, 1928, gruppnamn (personer i Fänrik Ståls sägner). Tidigare namn Creutzgatan — Creutzkatu 1906, efter diktaren greve Gustav Filip Creutz (1731—85), i anslutning till Choraueusgatan intill. Det sv. namnet fastställt i nuv. form 1954, tidigare Fänrik Ståls gatan. Se Fältskärsgatan.

(* **Fölisgatan**) std 13, 14, 1899 i arkitekt L. Soncks tävlingsförslag till stadsplan för Tölö, för en gata som hade ungefär samma sträckning som nuv. Mechelingatan. Också upptaget i arkitekterna Jungs, Soncks och Thomés 1900 uppgjorda tävlingsförslag, för en gata motsvarande södra delen av nuv. Rosavillagatan.

Fölisöfjärden — Seurasaarenselkä std 13, föreslaget på kartan 1969. Redan tidigare i inoffic. bruk.

Fölisön — Seurasaari std 15. Önamnet i handlingar och på kartor i formerna Fölisö 1681, Fölljes Landhet 1696, Fölisöhn 1732, Fölis Holmen 1767, Fölisön 1775, Fölislandet 1842 och Fölisön — Seurasaari 1902. Förleden till ordet föl el. föling som beteckning för unghäst, tydligen syftande på att holmen varit fölbete för Mejlans gård. Som fi. namn på 1800-talet Fölisaari och i början av 1900-talet Seurasaari grundat på den oriktiga förmodan att namnet innehöll ordet följe. Till översättningen kan ha medverkat att holmen sedan 1880-talet varit folkpark. De nuv. formerna fastställda 1909.

Fölisöundet — Seurasaarensalmi std 15, föreslaget på kartan 1969, till önamnet Fölisön intill.

Fölisövägen — Seurasaarentie std 15, 1955. Första gången 1955 på en tryckt karta, men använt redan tidigare. Vägen leder till Fölisön. Se Fölisön.

Fölskvären — Varsapuistikko std 2, 1956, syftande på en av Emil Cedercreutz gjord staty i parken, som återger ett sto och ett föl.

Författarparken — Kirjailijanpuisto std 14, 1956, i anslutning till Mikael Lybecks gata och Tavaststjernagatan intill.

(* **Förstadesplanaden**) std 3, 5. Det 1875 fastställda stadsplaneförslaget upptog ett brett parkbälte som sträckte sig från nuv. Skillnaden till Havsgatan och kallades Förstadesplanaden. Mellan nuv. Skoltorget och Fabriksparken kantades esplanaden av gator med namnen Norra och Södra Röddäldsgatan. Förslaget förkastades vid stadsplanerevisionen 1887. Se Skillnads-gatan.

* **Förstadstorget** std 3, se Kaserntorget och Trekanten.

Första linjen — Ensi linja std 11. I indelningsplanen 1887 för arrendeområdet Berghäll — Kallio fastställdes namnen 1sta, 2dra, 3dje Linien och under 1890-talet tillfogades 4de, 5te, 6te Linien. Som fi. motsvarigheter angavs på kartan Ensimmäinen, Toinen, Kolmas, Neljäs, Viides, Kuudes Linja. Skrivformerna 1—5 Linien fastställdes 1901 och I—V Linjen — I—V Linja 1909. Vid granskningen av gatunamnen 1926—27 föreslogs för »linjerna» följande namn: för I linjen Diakonissgatan — Diakonissakatu, för II linjen Juhani Aho Gatan — Juhani Ahon katu och Linnankoskigatan — Linnankoskenkatu, för III linjen Aleksis Kivigatan — Aleksis Kiven katu, för IV linjen Tornigatan — Tornikatu och Berghällsgatan — Kallionkatu, för V linjen Biblioteksgatan — Kirjastokatu. Stadsfullmäktige förkastade dock ändringsförslagen med motiveringen att »linjerna» representerade en Amerikainspirerad planering och att namnen skulle bevaras som ett historiskt skikt i namnförrådet. De nuv. namnformerna fastställda 1928.

Förtullargatan — Tullaajankatu std 20, 1968, gruppnamn (sjöfarts- och hamnmotiv). Tidigare namn Tullgatan — Tullikatu.

Förtullargränden — Tullaajankuja std 20, 1968 för en tvärränd till Förtullargatan.

Galgberget — Hirsipuunkallio std 23, föreslaget på kartan 1969, till det gamla ortnamnet Galgberget, som betecknat en avrättningsplats i närheten under det gamla Helsingfors tid.

* **Galitzinvägen — Galitzintie** std 6, se Juhani Ahos väg.

Gallervägen — Ristikkotie std 21, 1952, syftande på att vägen leder till Sörnäs Centralfängelse. Vägen tidigare utan namn.

Gamla kyrkoparken — Vanha kirkkopuisto std 4, 1956, i anslutning till äldre språkbruk, I handboken Helsingfors och dess omgifningar 1889 talas om trädplantering vid Gamla kyrkan.

Gamla lutherska begravningsplatsen — Vanha lutherilainen hautausmaa std 20. Begravningsplatsen invigd 1829 och namnet i bruk från och med 1859, då den nya begravningsplatsen intill blev färdig.

Gamla vintervägen — Vanha talvitie std 10, 1954, till minne av den viktiga gamla vinterväg som ännu i början av 1800-talet gick över Sörnäs och över isen till Vik, Malm och Sibbo. Vid platsen fanns raststället och krogen »Vinterkrogen». Tidigare namn Brändögatan — Kulo-saarenkatu 1901. Se Brändögatan.

Gammelstaden — Vanhakaupunki std 27. Benämningen Gamla Helsingfors förekommer redan i den nya stadens grundläggningsbrev 1639, och beteckningarna Gamla staden eller Gammelstaden kom tidigt i bruk. Den fi. formen införd först i slutet av 1800-talet. Namnformer-na offic. fastställda 1909. Stadsdelsnamn sedan 1959.

Gammelstadsfjärden — Vanhankaupunginselkä std 10, 21, 23, 36, 42, 43. Både i privilegiebrevet för Helsingfors 1569 och i grundläggningsbrevet för Nya Helsingfors 1639 kallas viken utanför Vanda ås mynning Helsingfors fiärden. Under förra hälften av 1700-talet, sedan namnet Gammelstaden kommit i allmänt bruk, infördes benämningen Gammelstadsfjärden. Också namnet Gumtäcktsfjärden är belagt 1781. Det fi. översättningsnamnet Vanhankaupunginselkä infördes i slutet av 1800-talet, och 1909 fastställdes båda namnformerna. Det fi. namnet i nuv. form 1928. Se Gammelstadsfjärden i 36 stadsdelen.

Gammelstadsforsen — Vanhankaupunginkoski std 27. Det sv. namnet i bruk redan i mitten av 1700-talet, det fi. infört i slutet av 1800-talet.

Gammelstadsstranden — Vanhankaupunginranta std 23, 27, 1954 för en väg i Gammelstaden. Namnet redan 1930 godkänt av stadsfullmäktige i ett stadsplaneförslag. Vägens norra del tidigare kallad Vikgatan — Viikinkatu 1941.

Gammelstadsvägen — Vanhankaupungintie std 27, 1938. Redan tidigare i bruk och upptaget i ett stadsplaneförslag 1930. Vägen fanns redan under Gamla Helsingfors tid 1550—1640 och ledde då från kyrkan till stadens hamn.

Gardesgränden — Kaartinkuja std 3, 1927, syftande på Gardeskasernen vid gatan. Gånggränden mellan Gardeskasernen och Gardesmanegen byggdes 1880 men var ännu 1909 utan namn. De nuv. namnen användes dock redan innan de fastställdes 1927.

Gardesstaden — Kaartinkaupunki, 1959 som stadsdelsnamn. Se Gardesgränden och Kasernorget.

*** Gasverksgatan — Kaasutehtaankatu** std 2, 1909 som offic. namn på den gata vid nuv. Postgatan som efter 1836 utgjorde Vilhelmsgatans västra del och 1862 avskildes av den nya järnvägsstationen. Syftande på ett gasverk som 1860—1910 låg vid gatan, och upptaget på kartor sedan 1870-talet, först bara i sv. form. Gatan avlägsnad ur stadsplanen 1938 och ersatt med Postgatan, som har en annan sträckning. Se Vilhelmsgatan.

Gasverksgatan — Kaasutehtaankatu std 10, 1956, i anslutning till gasverket intill.

Gengatan — Oikokatu std 1, 1836 i formen Gena Gatan, syftande på dess karaktär av genväg från Elisabetsgatan till Brobergskajen. På en karta 1837 i formen Gen Gatan. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Oikokatu. De nuv. formerna fastställda 1909.

*** Genombrottsgatan — Murtokatu** std 2, se Kajaniemigatan.

Genvägen — Oikotie std 9, 1886 i formen Genvägen, syftande på vägens karaktär av genväg från Stora Allén till Östra Allén. Det fi. namnet

i bruk i början av 1900-talet men intogs offic. i gatunamnsregistret först 1928.

Georgsgatan — Yrjönkatu std 4, 5, 1820 i formen St. Georgs Gatan, efter ett grekisk-katolskt helgon och en ry. riddarorden. Fastställt i formen Georgs Gatan 1836. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Yrjönkatu. De nuv. namnformerna fastställda 1909.

Girsgatan — Kiiskinkatu std 21, 1950, gruppnamn (fiske, i anslutning till fiskhamnen intill).

Girsgränden — Kiiskinkuja std 21, 1950, för en tvärgränd till Girsgatan.

*** Globrunnen — Kluuvikaivo** std 2. I hörnet av nuv. Glo- och Brunngatorna byggdes 1820 en allmän brunn, som aldrig sinade och begagnades av stadsborna ända in på 1890-talet. I anslutning till viknamnet Gloviken kallades den Globrunnen, i kartbilagan 1866 med den fi. motsvarigheten Kluuvikaivo. Se Gloviken.

Gloet — Kluuvi, stadsdelsnamn sedan 1959.

*** Gloe Öfra Tvärgatan** std 2. Så benämndes under 1700-talet en gata norr om nuv. Regeringsgatan mellan Unions- och Mikaelsgatorna. Den var den nordligaste tvärgatan till den dåtida Glogatan (nu Fabiansgatans norra del) och kallades under 1700-talet Glogatan, Gloe Öfra Tvärgatan, Öfre Glogatan eller Norra Glogatan. I en handling från 1751 bär den också namnet Forsiigatan, erinrande om handelsborgaren Henrik Forsius gård vid gatan, på den tomt där universitetets institutionsbyggnad

Porthania nu står. Denna gård var Helsingfors första historieförfattares, rektorn och kyrkoherden Henrik Forsius, barndomshem. Gatans östra del kallades på 1700-talet och i början av 1800-talet Stallgatan eller Stallgränden, i anslutning till den närbelägna Stallbacken (på denna höjd vid nuv. Domkyrkan (Nikolai-kyrkan) och Universitetsbiblioteket fanns i tiden ett kronostall för artilleriets hästar). Under 1820-talet benämndes gatan Glostrands Öfre gatan och Öfre Gloe Tvärgatan. I den nya stadsplanen 1812 angavs gatan som avskaffad. Se Fabiansgatan och Nedre Glogatan.

Glogatan — Kluuvikatu std 2, 1836 i formen Glogatan, till namnet Gloet, Gloviken, som betecknat en havsvik. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Kluuvikatu, vilket fastställdes 1909. Också på 1700-talet fanns en gata vid namn Glogatan i samma trakt. Se Nedre Glogatan.

*** Gloviken — Kluuvilahti, Gloet — Kluuvi** std 2. Den havsvik som ännu in på 1800-talet sträckte sig från Tölövikens till nuv. Kapellplanaden kallades redan under 1600-talet Gloet (dial. för vik med trångt inlopp) eller Gloviken. Enligt den nya stadsplanen började man fylla igen den i början av 1800-talet, och vid seklets mitt var den försvunnen. I kartbilagan 1866 har namnet de fi. motsvarigheterna Kluuvilahti och Kluuvi.

Granholmen — Kuusiluoto std 23. På en karta från 1600-talet kallas holmen Knektholm. På en karta 1781 och därefter Granholmen. Det fi. översättningsnamnet Kuusisaari sannolikt i bruk i början av 1900-talet, 1964 ändrat till Kuusiluoto.

* **Granholmmsgatan — Kuusisaarenkatu** std 23, se Hemholmmsgatan.

Granvägen — Kuusitie std 15, 1939, gruppnamn (ord för trädslag). Namnet förekommer redan 1913 och 1925 i stadsplaneförslag för stadsdelen.

Grejusgatan — Reijolankatu std 14, 18, 1906 i formerna Greijusgatan — Greijuskatu, till hemmansnamnet Grejus i Lillhoplax. Hemmanet hade en utäga i trakten av gatan. Som fi. namn föreslogs 1908 Greijuksenkatu, men formen Grejuskatu blev 1909 offic. fastställd. På en karta 1907 fi. Rekolankatu. Den nuv. formen fastställd 1928, sedan Greijunkatu föreslagits 1926.

Grekisk-katolska begravningsplatsen — Kreikkalais-katolinen hautausmaa std 20. Begravningsplatsen var urspr. avsedd för den ryska garnisonen i Helsingfors och på Sveaborg och fanns åren 1809—15 vid östra ändan av nuv. Bulevarden; efter 1815 på sin nuv. plats. Tidigare kallad Grekiska Församlingens Begravningsplan och Grekiska begravningsplatsen, 1909 fi. Kreikanuskoisten hautausmaa. De nuv. benämningarna i bruk i början av 1900-talet.

Gripvägen — Vaakalinnuntie std 25, 1967, gruppnamn (kalevalamotiv). Tidigare Peräpohjavägen — Peräpohjolan tie 1921, i anslutning till Pohjologatan.

Grisen — Porsas std 13. Holmen på kartor kallad Grisholmen 1696 (råpunkt mellan Tölö och Drumsö), Grisen 1842, Grisholm 1882, Grisen 1902 och Grisen — Porsas 1930.

* **Grundsundsgatan — Matalasalmenkatu** std 20, 1934, till namnet Grundsundet, som betecknat ett f.d. sund mellan Munkholmen och fastlandet och första gången upptagits på kartan 1722. Gatan avlägsnad ur stadsplanen 1962.

Grundsundsgränden — Matalasalmenkuja std 20, 1963, i trakten av den ur stadsplanen strukna Grundsundsgatan.

* **Gråharagatan — Harmajankatu** std 20, 1928, till namnet på fyren Gråhara i skärgården utanför. Vid stadsplanereformen 1939 förenades gatan med Tallbergsgatan, och namnet ströks. Se Gråhara.

Gräsviken — Ruoholahti std 20. Som viknamn på kartor i formerna Gräsviken 1808 och Gräsviken — Ruoholahti 1925. Det fi. översättningsnamnet i bruk sedan 1800-talets slut. Namn på en stadsdelsrote sedan 1959.

Gräsviksbron — Ruoholahden silta std 20, 1958. Bron över hamnbanan fick sitt namn, bildat till traktens namn, redan under planeringen. Den blev färdig 1963.

Gräsviksgatan — Ruoholahdenkatu std 4, 1873 i formen Gräsviksgatan, till ortnamnet Gräsviken. Som fi. namn redan på 1880-talet Ruoholahdenkatu, vilket fastställdes 1909.

Gräsvikshamnen — Ruoholahdensatama std 4. Till ortnamnet Gräsviken och i bruk i slutet av 1800-talet, först i formen Gräsvikshamnen, sedan 1890-talet fi. Ruoholahdensatama. Offic. i namnregistret 1928.

Gräsvikskajen — Ruoholahdenranta std 4, 1888 i formen Gräsvikskajen, till ortnamnet Gräsviken. Som fi. namn fastställdes 1909 Ruoholahdenrantakatu. Den nuv. formen föreslagen redan 1908 och fastställd 1928. Urspr. upptogs gatan i stadsplanen som en del av nuv. Sandvikskajen, under namnet Sandviks Quain. Se Sandvikskajen.

Gräsviksskvären — Ruoholahdenpuistikko std 4, 1928, till ortnamnen Gräsviken — Ruoholahti. Planteringen iordningställd 1916 på tomtmark, och namnet intaget i namnregistret utan att vara fastställt av inrikesministeriet.

Grönnäsgatan — Viherniemenkatu std 10, 1836 till ortnamnet Grönnäs, nämnt bl.a. i urkunder, från 1760-talet. I äldre handlingar i formen Gräännäs, och sannolikt innehållande dial. grän för gran.

Gumtåkt — Kumpula std 24. Namnet belagt som bynamn i formen Gumteckt redan 1460 och i formen Gomtåkt i Helsingfors första privilegiebrev 1569, där sex hemman i byn donerades till staden. Ett hemman förblev i enskild ägo och inlöstes först 1893. Det var delat i Viksbergs allodialsäteri och B. Kottby, vilka gick under den gemensamma benämningen Gumtåkt gård, för vilken 1909 fastställdes det fi. namnet Gumtähti och 1928 Kumpula. Gumtåkt var också på 1800-talet namn på ett av stadens arrendeområden. Närmare om namnets ursprung s. 20. Stadsdelsnamn sedan 1959.

Gumtåktsgatan — Kumpulankatu std 22, 1909 i formerna Gumtåktsgatan — Gumtähdenkatu, till det gamla ortnamnet Gumtåkt. Ännu på en karta 1914 bär gatan dock sitt gamla namn Backasvägen, föranlett av att den utgjort ägöväg till torpet Backas. Som fi. namn Kumtähdenkatu redan innan det fastställdes offic. 1928. Västra delen av gatan anges 1925 i ett ändringsförslag till tomtindelningen som en särskild gata vid namn Petsamovägen — Petsamontie, vilket namn också intogs i gatunamnsregistret 1928. Det till gruppen av gatunamn bildade till ortnamn hörande namnet fastställdes dock inte i stadsplanen. Se Gumtåkt.

Gumtäkts koloniträdgård — Kumpulan siirtola-puutarha std 24, 1926, till det gamla ortnamnet Gumtåkt.

Gumtåktsparken — Kumpulan puisto std 24, 1956, till det gamla ortnamnet Gumtåkt.

Gumtåktsvägen — Kumpulantie std 22, 24, 1927, till det gamla ortnamnet Gumtåkt (slut-

ligt fastställt 1936). I stadsplaneförslaget 1918 kallades vägen Gumtäckts Chausséen — Kuntähden Viertotie (1921 och 1924 föreslogs också fi. Gumtähden Viertotie). Det sv. namnet i nuv. skrivform 1954, tidigare Gumtäcktsvägen. Gatans norra ända fick jämte Majstadsvägen 1950 det nya namnet Gustav Vasas väg.

Gustaf Adolfs park — Kustaa Aadolfin puisto std 27, 1932, tillkommet i samband med att ett monument vid Gustaf II Adolfs 300-årsjubileum samma år restes i området till minne av den lantdag konungen 1616 sammankallade i Helsingfors vid Vanda. Under det gamla Helsingfors tid torde området ha kallats Klockberget, på grund av att kyrkans klockstapel stod där.

*** (Gustaf Wasa plan — Kustaa Vaasan aukio)** std 13. I de till planeringstävlingarna 1899 och 1900 inlämnade stadsplaneförslagen för stadsdelen Tölö upptogs också en öppen plats vid namn Gustaf Wasa platsen eller plan.

Gustavsgatan — Kustaankatu std 12, 1901 i formen Gustafsgatan, gruppnamn (Sverige-Finlands regenter). Namnen Gustavsgatan — Kustavinkatu fastställdes 1909 och den nuv. fi. formen 1928. Som namn på gatan föreslogs 1899 också Josuagatan samt Lampasgatan, syftande på donatorn Elsa Maria Lampa.

Gustav Vasas väg — Kustaa Vaasan tie std 23, 24, 1950, tillkommet i samband med Helsingfors 400-årsjubileum till minne av stadens grundläggare. Tidigare Majstads Chausséen — Toukolan Viertotie (i stadsplaneförslag 1921) samt Majstadsvägen — Toukolantie och Gumtäcktsvägen — Kumpulantie (för den norra delen) 1927. Se Majstadsvägen.

Gäddviksgatan — Haukilahdenkatu std 23, 1950, till det gamla ortnamnet Gäddvik. Namnet ansluter sig också till gruppen av namn syftande på fiske.

Göksgränden — Käenkuja std 10, 1901 i formen Göksgränden, förmodligen i anslutning till Fågelviksgatan i närheten. Namnformerna Göksgränd — Käenkuja fastställda 1909.

Gördelgatan — Vyökatu std 8, 1895 i formen Gördelgatan, syftande på gatans bågform och dess läge ytterst i stadsdelen. Fi. Vyökatu 1909. Tidigare i ett stadsplaneförslag 1882 Periferigatan.

Haartmansgatan — Haartmaninkatu std 15, 1954, till minne av två i Åbo verksamma berömda läkare — i första hand »den finländska läkekonstens fader» Johan Haartman (1725—87) men också Gabriel Erik von Haartman (1757—1815). Gatan kantas av sjukhus. I början (sedan 1925) utgjorde gatan den nordöstra delen av den långa Topeliusgatan, vars andra nordliga gren vid samma tid kallades Hoplaxgatan — Huopalahdenkatu. Vid stadsplaneändringen 1939 blev denna andra gren en fortsättning av Topeliusgatan, medan namnet Hoplaxgatan — Huopalahdenkatu överflyttades till den förstnämnda gatugrenen. I Munks-

näs hade man redan 1938 infört namnen Hoplaxvägen — Haapalahdentie. Efter inkorporeringen bibehölls namnen där i formen Hoplaxvägen — Huopalahdentie, såsom namn med gammal lokal hävd, och de måste alltså för undvikande av förväxling avskaffas från den 15 stadsdelen.

*** Hagasund — Hakasalmi** std 13. Den tidigare Gloviken smalnade i trakten mellan nuv. Kajaniemiparken och Riksdagshuset till ett sund, som åtminstone redan i mitten av 1800-talet bar namnet Hagasund, föranlett av att sundet på vardera sidan kantades av en hage, på östra stranden i nuv. Kajaniemi Stadshagen, som också kallades Borgarhagen eller Borgar Häst-hagen, och på västra stranden Formanshagen. På 1860-talet utfylldes sundet till bangårdsområde. Hagasund blev också namn på det område i norra delen av Formanshagen, som prokuratorn C. J. Wallén 1843 arrenderade av staden, och den villa som uppfördes inom området (nuv. Stadsmuseet) kallades Villan Hagasund. Den fi. översättningen Hakasalmi har brukats åtminstone sedan 1909.

*** Hagasundsgatan — Hakasalmenkatu** std 2, 1837 i formen Hagasunds Gatan, till det gamla sundnamnet Hagasund för sundet från Gloviken till Tölövik, vid nuv. bangården. Gatan sträckte sig i början från Alexandersgatan till Kajaniemi, senare bara mellan Alexanders- och Brunnsgatorna. Som fi. namn 1866 Haakasunninkatu, på 1880-talet Hagasundinkatu, 1909 offic. fastställt Hakasalmenkatu. Vid stadsplanereformen 1920 förlängdes gatan söderut till Esplanaden och namnet fick beteckna också fortsättningen. 1928 avskaffades namnet och ersattes med Centralgatan — Keskuskatu. Se Hagasund och Centralgatan.

Hagasundsparken — Hakasalmen puisto std 13, 1928, till det gamla ortnamnet Hagasund. Se Hagasund.

Hagnäs — Hakaniemi std 11. Hagnäs hör till de arrendeområden som staden på 1840-talet bildade norr om Långa bron. Området låg öster om nuv. Hagnäs torg och utgjorde i slutet av 1700-talet en beteshage kallad Generalshagen. Därav namnet Hagnäs, som i fi. på 1800-talet motsvarades av Hagnäasi och efter 1909 av Hakaniemi. På området grundades 1853 en mekanisk verkstad, som 1871 förvandlades till Stenbergs maskinfabrik, fortfarande verksam på samma plats. 1893 delades området i bostads- och fabrikskvarter.

Hagnäs bro — Hakaniemen silta std 1, 11, 1961, till ortnamnen Hagnäs — Hakaniemi, föranlett av att bron leder till Hagnäs. Se Sörnäs bro.

Hagnäsgatan — Hakaniemenkatu std 11, 1909, till det gamla ortnamnet Hagnäs, i bruk som gatunamn först efter 1922. Se Hagnäs.

Hagnäsgränden — Hakaniemenkuja std 11, 1909, till ortnamnet Hagnäs, för en tvärränd till Hagnäsgatan. Se Hagnäs.

Hagnäskajen — Hakaniemenranta std 11, 1893 i formen Hagnäskajen, till det gamla ortnamnet Hagnäs. Som fi. namn 1908 Hagnäsin rantakatu och 1909 Hakaniemen rantakatu. Det nuv. fi. namnet fastställt 1928. Se Hagnäs.

Hagnäs torg — Hakaniemen tori std 11, 1893 i formen Hagnästorg, till det gamla ortnamnet Hagnäs. Som fi. motsvarighet på 1890-talet Hagnäsin tori. Redan 1909 fastställdes namnen Hagnästorg — Hakaniementori. De nuv. formerna fastställda 1928. Se Hagnäs.

* **Halikkogatan — Halikonkatu** std 22, 1913 i formen Halikkovägen — Halikontie, gruppnamn (namn på socknar). I stadsplaneförslaget 1920 förekommer namnet i formerna Halikkogatan — Halikonkatu. Ännu 1928 upptaget i gatunamnsförteckningen, men aldrig taget i bruk, då Gumbäcksvägen — Kumpulantie utsträcktes till att omfatta också denna gata. Se Gumbäcksvägen.

* **Hallonvägen — Vadelmatie** std 15, 1925 i formerna Hallonvägen — Vaapukkatie, gruppnamn (ord för växter). 1928 fi. Vadelmatie. Gatan struken ur stadsplanen 1939.

Hallonvägen — Vadelmatie std 24, 1945, gruppnamn (ätliga bär). Tidigare i 15 stadsdelen.

Halvvägsholmen — Puolimatkansaari std 9. Holmen kallas på en karta 1842 Halfvägsholmen och 1925 Halvvägsholmen — Puolimatkansaari. Alternativt förekommer på 1800-talet Hällholmen, ibland med den fi. motsvarigheten Paasisaari. På en karta 1907 kallas den Kellosaari, syftande på en mistklocka på holmen.

Hamarskjöldsvägen — Hamarskjöldintie std 14, 1962, till minne av svensken Dag Hamarskjöld, som 1953—61 fungerade som Förenade Nationernas generalsekreterare och 1961 omkom vid en flygolycka i Kongo under sina försök att lösa Kongo-krisen.

Hamngatan — Satamakatu std 8, 1859 i ett stadsplaneförslag i formerna Norra och Södra Hamn Gatan och i ett förslag 1860 Westra och Östra Hamn Gatan. På kartan 1866 kallas den som en esplanad planerade gatan bara Westra Hamn Gatan och i kartbilagan upptas den fi. formen Läntinen Satamakatu. I stadsplanen 1895 fastställdes Westra Hamngatan och 1909 fi. Läntinen Satamakatu, vilket också använts i formen Länsi Satamakatu. De nuv. formerna fastställda 1928. Se Lilla Hamngatan.

Hanaholmen — Hanasaari std 10, 1909 i formen Hanaholmen — Hanaholma. En karta 1639 uppger Hanaholmen. Namnet (hane = tupp) ansluter sig till namnet Hönan — Kana på en mindre holme intill, och de bildar ett i vår skärgård vanligt namnpar. Det nuv. fi. namnet offic. fastställt 1928 men brukat redan på 1880-talet. Holmen är nu förenad med fastlandet.

Hanaholmsgatan — Hanasaarenkatu std 10, 1960, till det gamla ortnamnet Hanaholmen — Hanasaari. Se Hanaholmen.

Hanaholmskajen — Hanasaaren laituri std 10,

föreslaget 1969, angivande läget. Se Hanaholmen.

* **Handelsgatan — Kauppakatu** std 21, se Vegagatan.

Hangögatan — Hangonkatu std 12, 1907 i formen Hangögatan, gruppnamn (landskap, städer och socknar). Det fi. namnet på en karta redan 1909 men offic. i gatunamnsförteckningen först 1928.

Hangöskvären — Hangon puistikko std 12, föreslaget 1969, intill Hangögatan.

Hannagatan — Hannankatu std 17, 1909 i formen Hannagatan, gruppnamn (bibliska kvinnonamn). Det fi. namnet redan 1910 i handlingar men offic. i gatunamnsförteckningen först 1928. Se Rakelsgatan.

Hattulalunden — Hattulan lehto std 22, 1956, i anslutning till Hattulavägen intill.

Hattulavägen — Hattulantie std 22, 1940, gruppnamn (namn på socknar). Namnet förekommer redan i den 1916 fastställda tomtindelingsplanen för Vallgård.

Hauhopen — Hauhon puisto std 22, 1956, i anslutning till Hauhovägen intill.

Hauhovägen — Hauhontie std 22, 1940, gruppnamn (namn på socknar). Namnet förekommer redan i den 1916 fastställda tomtindelingsplanen för Vallgård.

Havsgatan — Merikatu std 6, 7, 1842 i formen Hafs Gatan, syftande på läget vid havet. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Merikatu. Namnformerna Hafsgatan — Merikatu fastställda 1909. Det sv. namnet i nuv. form sedan 1928, då gatan också utsträcktes till att omfatta Speranskivägen i väster. Se Speranskivägen.

Havshamnen — Merisatama std 6, 7, 9, 1900 i formen Hafshamnen och 1928 i nuv. form. Som fi. namn 1909 Merisatama.

Havsstranden — Merisatama std 6, 7, 1928, till namnet Havshamnen — Merisatama. Redan tidigare i bruk i formen Havshamnsstranden — Merisatamaranta. Tidigare namn Strandvägen 1900, fi. Rantatie 1908.

Havstorget — Meritori std 7, 1887 i formen Hafstorget, syftande på läget. Som fi. namn 1909 Meritori. Det nuv. sv. namnet fastställt 1928.

Heinolagatan — Heinolankatu std 12, 1901 till formen Heinolagatan, gruppnamn (landskap, städer och socknar). Namnet flyttades 1907 till nuv. plats och den fi. formen fastställdes 1909.

Helenegatan — Helenankatu std 1, 1820 i formen Helena Gatan. På gatans plats fanns sedan 1600-talet en gränd (kanske den dåtida Postgatan), som sträckte sig från nuv. N. Esplanadgatan till Regeringsgatan. I den nya stadsplanen 1812 ersattes gränden med en bredare men kortare gata fram till Alexandersgatan. I likhet med många andra i början av 1800-talet namngivna gator fick gatan ett uppkallelse-namn efter en medlem av kejsarhuset eller en bemärkt person i samhället. Troligen åsyftades

storfurstinnan Helena, ry. helgon, eventuellt också dottern till generalguvernör Fabian Steinheil, som deltog i namngivningsarbetet. Det sv. namnet har skrivits på olika sätt, Helena Gatan eller Helenae Gatan fram till 1860-talet, en gång St. Helenegatan (1824) och sedan 1860-talet Helenegatan. Det fi. namnet på kartan 1866 Heleenankatu, 1909 offic. fastställt Heleenankatu.

Helmigatan — Helminkatu std 21, 1941, i likhet med det närliggande Violagatan bildat till ett kvinnonamn. Redan 1928 i indelningsplanen.

* **Helsingefors — Helsinginkoski** std 27. Det sv. namnet känt redan under medeltiden, i urkunder bl.a. Helsingfors 1548. Det fi. översättningsnamnet först från 1900-talet och aldrig i gängse bruk. Närmare om namnets ursprung s. 13. Se Gammelstadsforsen och Vanda å.

Helsingegatan — Helsinginkatu std 11, 12, 1901 i formen Helsingegatan, syftande på Helsinges socken. Det fi. namnet fastställt 1909 efter att redan tidigare ha förekommit i stadsplaneförslagen 1883 (i std 13), 1891 (för en på samma plats planerad bred esplanad kantad av Norra och Södra Helsingegatan) och 1899 (i std 14). Namnet utsträcktes 1969 till att beteckna också gatudelen mellan järnvägen och Mannerheimvägen, tidigare en del av Djurgårdsvägen.

Helsingegränden — Helsinginkuja std 12, 1914, i anslutning till Helsingegatan intill.

Helsingenäsparken — Helsinginniemen puisto std 6, 1909, till det gamla ortnamnet Helsingenä, upptaget redan på en karta från mitten av 1600-talet för sydöstra delen av Brunnsparken.

Helsinges socken — Helsingin pitäjä. Det sv. namnet känt redan under medeltiden, i urkunder bl.a. Hellsing 1401 och Helsing 1469. Det fi. namnet först från 1800-talet. Närmare om namnets ursprung s. 13.

* **Helsinges torg — Helsingin tori** std 11, 12, i formen Helsinges torg med fi. motsvarigheten Helsingin tori på kartan 1909. Torget planerat i trakten av nuv. Berghälls sportplan. Såsom onyttjat namnet senare struket ur namnförrådet.

Helsingfors — Helsinki. Vid stadens grundläggning utsågs »åmynningen vid Helsingefors» till dess plats och alla tjänstebrev daterades fram till slutet av 1500-talet »i Helsingefors». Jämsides förekommer redan på 1500-talet ibland formen Helsingfors. I det nya grundläggningsbrevet 1639 fastställdes namnet till »Helssingefors» och därefter skrivs namnet i handlingar ömsom Hellsingfors och Helsingfors, ibland ännu Hellsingefors (1655) eller Häl(l)singfors (1655, 1683). Formen Helsingfors fick fast hävd redan på 1700-talet och användes som stadens enda officiella namn fram till början av 1800-talet. De fi. översättningarna av de av myndigheterna i Helsingfors givna förordningarna dateras på 1600-talet »Helsingforsin Caupungis» eller »Helsingforsis», senare fram till början av

1800-talet »Helsingforsisa». I den fi. almanackan 1783 ingår uppgifter »Helsingforsista». Efter senatens överflyttning till Helsingfors daterades också de kejserliga förordningarna och dekreten i Helsingfors. Deras fi. översättningar fick då dateringen »Helsingissä» eller »Helsingin kaupungissa». Fi. litteratur som trycktes i staden försågs från 1820-talet med tryckortsuppgiften »Helsingissä». Stadens myndigheter lät bl.a. 1848 trycka en hamnförordning med titeln »Satama-Asetus Helsingin kaupungille». Som nominativform i fi. text förekommer på 1800-talet vanligen Helsingin kaupunki, och enbart Helsinki kommer i bruk först under 1800-talets slut (tidigare någon gång Helsingi, bl.a. i Turun Wiikkosanomat 1821). Närmare om namnets ursprung s. 13.

* **Helsingfors Fjärden** std 8, 9, 10, 19. I grundläggningsbrevet för det nya Helsingfors bär vattenområdet söder om Sörnäs udde och Brändö namnet Helsingfors Fjärden. Namnet har sedan gått ur bruk. Se Gammelstadsfjärden.

* **Helsingforsfjärden — Helsinginkosken selkä** std 10, 21, 23, 36, 42, 43. Se Gammelstadsfjärden.

* **Helsingå — Helsinginjoki.** Det sv. namnet känt redan under medeltiden, i urkunder bl.a. Helsinga 1351, Helsingaa 1417 och Helsingå 1460. Urspr. som ånamn och senare vanligt också som namn på hela den trakt som ån genomflyter. Åns namn bl.a. 1776 Wanda- eller Helsingå och ännu på en karta 1808 Helsing ån, men därefter genomgående det redan tidigare förekommande Vanda å. Det fi. översättningsnamnet först från 1800-talet och aldrig i gängse bruk. Närmare om namnets ursprung s. 13, 27. Se Vanda å.

Hemberget — Kotikallio std 25, 1956 för en park vid Hemstigen, i efterleden syftande på den bergiga terrängen.

* **Hemholmen — (Kotisaari)** std 23, se »Byholmen».

Hemholmsgatan — Kotisaarenkatu std 23, 1950, till det gamla holmnamnet Hemholmen. Tidigare Granholmsgatan — Kuusisaarenkatu 1938 till holmnamnet Granholmen — Kuusisaari i närheten. Se Byholmen.

Hemstigen — Kotipolku std 25, 1923 i formerna Hemstigen — Kodinpolku, syftande på att stigen fanns inom planerade Kottby egnaheomsområde. Det nuv. fi. namnet fastställt 1927. Namnen först endast i tomtindelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen.

* **Henriksallén — Henrikin puistikko** std 2, 4, se Mannerheimvägen.

* **Henriks Esplanaden — (Henrikin Esplanadi)** std 2, 4, se Mannerheimvägen.

* **Henriksgatan — Heikinkatu** std 2, 3, 4, se Mannerheimvägen.

Henry Fords gata — Henry Fordin katu std 20, 1945, enligt förslag från Oy Ford Ab, som uppfört sin fabrik och bilhall vid gatan. Tidigare namn Skifferholmsegatan — Liuskasaarenkatu 1941, till skärnamnet Skifferholmen intill. Se Skifferholmen.

Hermansgatan — Hermanninkatu std 22, 1892 i formen Hermansgatan, efter friherre Herman Sigfrid Standertskjöld-Nordenstam. Den fi. formen fastställd 1909. Se Hermanstad.

Hermanstad — Hermanninkatu std 21, 22. 1883 lät friherre Herman Sigfrid Standertskjöld-Nordenstam (1854—1934) avskilja tre områden från sin gård Gumtåkt och började arrendera ut bostadstomter. Efter honom fick två av områdena namnen Hermanstad I och Hermanstad II, vilka också finns upptagna på den tryckta kartan 1892. Sedan staden 1893 köpt Gumtåktsgårdens arrendeeområden anslöts de båda Hermanstad 1906 kameralt till Helsingfors. Som fi. namn på områdena började man använda Hermanninkatu, vilket fastställdes av magistraten 1909. För området Hermanstad I, som hör till std 21, fastställdes stadsplanen 1941. Hermanstad II hör till std 22, vars stadsplan blev slutligt fastställd 1940. Stadsdelsnamn 1959.

Hermanstadsstranden — Hermanninranta std 21, föreslaget 1969 på en karta, syftande på läget. Se Hermanstad.

Hertagatan — Hertankatu std 17, 1909 i formen Hertagatan, efter Hertha Kronqvist, dotter till J. W. Kronqvist, som såsom innehavare av Böhle lägenhet vid sekelskiftet lade grunden till förstadsbebyggelsen i Böle och som var lägenhetens sista innehavare då den 1908 övergick till staden. Den fi. formen Hertankatu upptogs i ett stadsplaneförslag 1910. Se Böle.

Hesperiaesplanaden — Hesperian esplanadi std 13, 1956, i anslutning till Hesperiaegatan. Se Hesperiaparken.

Hesperiaegatan, Norra, Södra — Hesperiankatu, Pohjoinen, Eteläinen std 13, 1906 i formerna Hesperiaegatan — Hesperiakatu, i anslutning till Hesperiaparken i närheten. Det fi. namnet ändrat till Hesperiankatu 1909. Gatan förvandlades 1911 till ett parkbälte kantat av två gator; Norra, Södra Hesperiaegatan — Pohjoinen, Etelä-Hesperiankatu. De nuv. fi. formerna fastställda 1928. I gatans riktning har gått en gammal vinterväg från Edesviken till Tölövikens, på kartor från 1770-talet benämnd Edesviksvägen. I tävlingsförslag till stadsplan för stadsdelen 1899—1900 föreslogs namnet Edesviksgatan. I ett stadsplaneförslag 1883 upptogs Drottning Kristina allén. Den gamla vägen kallades 1898 Fattiggårdsvägen, då den ledde till stadens dåtida fattigvårdsanstalt på Stengårds villaområde. Se Hesperiaparken.

Hesperiaparken — Hesperian puisto std 13, 1928, till det gamla ortnamnet Hesperia. I området fanns från 1820-talet till sekelskiftet en populär nöjespark och ett utvårdshus kallat

Tölö restaurang. Då de icke stadsplanerade delarna av staden i början av 1840-talet styckades i arrendeeområden blev detta ett område kallat Hesperia och restaurangen omdöptes till Hesperia restaurang. Arrendetiden utlöpste 1892, varefter området blev park. Antikens greker begagnade namnet Hesperia för länderna väster om Grekland (Hesperos = Aftonstjärnan). Införandet av detta namn liksom Arkadia såsom villaområdesnamn återspeglade de romantiska strömningarna i början av 1800-talet.

Hesperiatunneln — Hesperiantunneli std 13, 14, 1967, till ortnamnet Hesperia, syftande på den planerade gatans tunnelliknande konstruktion.

Himmelsberget — Taivaskallio std 25. Infört först i samband med grundandet av Kottby villastad. Tidigare namn på 1700-talet Högberget. Det sv. namnet också i formen Himlaberget (troligen härstammande från Z. Topelius bok Läsning för barn). De nuv. formerna fastställda 1956, men redan 1924 upptogs i indelningsplanen namnen Himmelsbergets egnahemsområde — Taivaskallion omakotialue.

Himmelsbergsvägen — Taivaskalliontie std 25, 1923, till namnen Himmelsberget — Taivaskallio. Först endast i indelningsplanen, 1928 offic. i namnregistret och 1937 fastställt i stadsplanen. Se Himmelsberget.

Hjortronvägen — Muuraintie std 24, 1945, gruppnamn (ätliga bär).

Hollolaparken — Hollolan puisto std 22, 1956, i anslutning till Hollolavägen intill.

Hollolavägen — Hollolantie std 22, 1940, gruppnamn (namn på socknar). Redan i indelningsplanen 1924.

Holmgatan — Saarenkatu std 21, 1892 i formen Holmgatan på kartan över Hermanstads arrendeeområde, till holmnamnet Byholmen intill. Som fi. namn på en karta 1909 Saarenkatu. De nuv. namnen offic. i namnregistret 1928. I stadsplaneförslag 1913 och 1917 kallas gatan Stellagatan — Stellakatu och Stellagränd — Stellan-kuja. För en del av gatan föreslogs 1959 namnet Stellagatan (gruppnamn: namn på fartyg). I ett stadsplaneförslag 1923 kallades en östlig fortsättning till gatan Byholmsgatan — Kyläsaarenkatu. När planen fastställdes 1941 fick namnen Holmgatan — Saarenkatu beteckna också denna fortsättning, och namnet Byholmsgatan infördes senare på annan plats. Se Byholmsgatan.

* **Holmgränd — Saarenkuja** std 21. I början av 1900-talet inoffic. för en gränd som fortsatte Vegagatan men bortlämnades då stadsplanen fastställdes 1941.

Holmnäsgatan — Saariniemenkatu std 10, 1893 i formen Holmnäsgatan, till det redan 1847 kända villanamnet Holmnäs. Som fi. namn på en karta från 1890-talet Holmnäsinkatu och 1909 offic. Saariniemenkatu.

* **Hoplaxgatan — Huopalahdenkatu** std 15, se Haartmansgatan.

Hornsvägen — Hornintie std 6, 1908, gruppnamn (historiska märkesmän), till minne av den kända krigar- och stormanssläkten Horn. I stadsplaneförslaget 1883 för den 13 stadsdelen upp-togs också namnet Hornsgatan.

Humbleberg — Humalisto std 14. Området mellan nuv. Hummelviken och Mannerheimvägen hörde till de villaområden som staden utarrenderade i början av 1840-talet, och det benämndes Humleberg i anslutning till viknamnet Hummelviken intill. Det fi. namnet i bruk i början av 1900-talet. Se Hummelviken.

Hummelgatan — Humalistonkatu std 14, 1906 i formerna Hummelgatan — Humalkatu. 1909 infördes fi. Humalistokatut och 1928 den nuv. fi. formen.

Hummelgrunden — Humalluodot std 14. I bruk först i slutet av 1800-talet, i anslutning till viknamnet Hummelviken.

Hummelgränden — Humalistonkuja std 14, 1935, i anslutning till Hummelgatan i närheten.

Hummelviken — Humallahti std 14. På kartor 1696 Kumbelwijken och från och med 1700-talet Hummelvik. Den fi. motsvarigheten infördes i slutet av 1800-talet. Om formen Kummel är den ursprungliga kan namnet ha syftat på de höga strandbergen och på det bronsåldersröse som finns där. Om ursprungsformen varit Hummel- har namnet troligen åsyftat växten vildhumle.

Hummelviksbyggarna — Humallahden laiturit std 14, 1969, syftande på läget. Se Hummelviken.

* **Hummelviksparken — Humallahden puisto** std 14. Se Sibeliussparken.

* **Hvarfssqvären** std 7, 1887 för en liten plantering som planerats mellan hamnbanan och den dåtida Badhusgatan (nuv. Skeppsbrogatan) vid Observatorieberget. Syftande på ett skeppsvarv, som sedan 1700-talet hade funnits vid denna del av Södra hamnen. Se Södra Strandvägen.

* **Hyrsläsvägen — Hyrsyläntie** std 16, se Karunavägen.

(* **Hägg-gränden — Tuomikuja**) std 15, 1921 i ett stadsplaneförslag, gruppnamn (namn på trädslag). Gatan struken i den slutliga stadsplanen 1925.

Högbergsgatan — Korkeavuorenkatu std 3, 7, 1820 i formen Högbergs Gatan, syftande på det berg (äldre Johannisberget) över vilket gatan går. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Korkeakatu och på en 1890-talskarta Korkeavuorenkatu, vilket använts redan 1881. De nuv. namnen fastställda 1909. Se Johannisberget.

Högholmen — Korkeasaari std 19. Upptaget i Helsingfors äldsta privilegiebrev 1569 i formen

Högholmen och i grundlägningsbrevet för det nya Helsingfors 1639 i formen Höije hollmen. Formen Högholmen har sedan vunnit hävd. Den fi. översättningen Korkeasaari i bruk under senare hälften av 1800-talet. Stadsdelsnamn (Blåbärslandet — Högholmen) sedan 1959.

Högholmsklobben — Korkeasaarenluoto std 19, föreslaget på kartan 1969, till holmnamnet Högholmen intill.

Högvaktstorget — Päävartiontori std 1, 1888 i formen Högvaktstorget, angivande att högvakten finns vid torget. Som fi. namn Päävahdintori 1909, och den nuv. formen 1928. Vid detta torg och Sjötullstorget planerades 1812 ett stort torg, kallat Slots Plattsen, vilket namn syftade på det planerade kejserliga slottet norr om torget.

* **Hönan — Kana** std 10, 1909, känt redan på 1800-talet. Bildar ett namnpar med namnet Hanaholmen för en större holme intill. Holmen nu förenad med fastlandet. Se Hanaholmen.

* **Hörneberg — (Kulmavuori)** std 10. Ett av de arrendeområden som i början av 1840-talet bildades norr om Långa bron kallades Hörneberg. Under senare hälften av 1800-talet brukades den fi. formen Hörneperi. Efter 1847 innehades området av kakelugnsfabrikören Wilhelm Andsten, som där byggde en villa känd under namnet Wilhelmsberg. (På 1700-talet bar trakten namnet Kauraholma, vilket ingår i de i början av 1800-talet belagda Kauraholmsbacken, -hagen, -åkeren).

Hörnebergsgatan — Kulmavuorenkatu std 10, 1901 i formen Hörnebergsgatan, till arrendeområdesnamnet Hörneberg. Som fi. namn föreslogs redan 1908 Kulmavuorenkatu, men 1909 fastställdes offic. Hörnebärgsgatan — Hörneperinkatu. I fi. språkbruk därefter Kulmalankatu, tills de nuv. namnformerna fastställdes 1928. 1892 kallades gatan Kvarnbrinken, syftande på en väderkvarn i närheten. Se Hörneberg.

Idrottsgatan — Urheilukatu std 14, 18, 1928, syftande på idrottsplanerna vid gatan. Tidigare namn Floravägen — Floratie 1909.

Idrottslunden — Urheilulehto std 14, 1956, i anslutning till Idrottsgatan.

Ilmarigatan — Ilmarinkatu std 13, 1906 i formerna Ilmarinengatan — Ilmarisenkatu. De nuv. formerna fastställdes 1928. Namnet ansluter sig till gruppen av namn med Kalevalamotiv i denna stadsdel. Urspr. hade gatan en annan sträckning, och den nuv. sträckningen fick den vid stadsplaneändringen 1917. Då avskaffades den gränd som 1906 föreslagits med namnet Ilmarinengränd — Ilmarisenkuja.

Ilmatarberget — Ilmattarenkallio std 25,, 1956 i anslutning till Ilmatargränden i närheten och med efterled syftande på parkens bergiga terräng.

Ilmatargränden — Ilmattarenkuja std 25, 1921 för en tvärgränd till Ilmatarvägen. Först endast i en indelningsplan, 1937 intaget i stadsplanen.

Ilmatarvägen — Ilmattarentie std 25, 1921, gruppnamn (kalevalamotiv). Först enbart i en indelningsplan, 1937 intaget i stadsplanen.

Imatravägen — Imatrantie std 24, 1930, gruppnamn (geografiska namn i Finland), syftande på Imatra fors.

Indiagatan — Intiankatu std 23, 24, 25. 1921 i formen Indiagatan — Indiakatu, gruppnamn (exotiska ortnamn). Den nuv. fi. formen fastställd 1928. Först enbart i indelningsplanen, 1938 fastställt i stadsplanen.

Industrigatan — Teollisuuskatu std 22, 1913, syftande på ett planerat industriområde i närheten. Först endast i indelningsplanen, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Industrigränden — Teollisuuskuja std 22, 1919 för en tvärgränd till Industrigatan. Först endast i indelningsplanen, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Ingågatan — Inkoonkatu std 12, 1907, gruppnamn (namn på landskap, städer, socknar).

Itisvägen — Itintie std 26, 1936, gruppnamn (namn på socknar).

Jaalavägen — Jaalantie std 26, 1936, gruppnamn (namn på socknar).

Jakobsgatan — Jaakonkatu std 3, 1938, till förnamnet Jakob, av okänd anledning.

Japangatan — Japaninkatu std 23, 1921 i formerna Japanvägen — Japanintie, gruppnamn (exotiska ortnamn). De nuv. namnen fastställda 1938. Se Jerikohagen.

Javagränden — Jaavankuja std 23, 1921 för en tvärgränd till Javavägen. Först endast i indelningsplanen, 1938 i den slutliga stadsplanen.

Javavägen — Jaavantie std 23, 1921, gruppnamn (exotiska ortnamn). Först endast i indelningsplanen, 1938 i den slutliga stadsplanen.

* **Jerikohagen — Jerikonniitty** std 23. Namnet Jerikohagen förekommer i en förteckning 1866 —72 över stadens ägor; redan i handlingar 1766 anträffas namnet i formen Gerico för en äng som funnits inom Annebergs villaområde vid Gammelstadsfjärden. Söder om ängen fanns ett annat liknande område kallat Kanaansland. I början av 1800-talet gavs ofta bibliska ortnamn åt avsides belägna ägor. Namnet har förantlett stadsdelens övriga namn med exotisk prägel.

* **Johannesberget — (Johanneksenvuori)** std 3, 7. Trakten kring Högbergsgatan kallades på 1700-talet Johannisberget (belagt bl.a. i Aug. Ehrens värds och Henrik Forsius beskrivningar 1747 och 1755). Bergets högsta punkt fanns vid nuv. brandstationen och låg ca 10 meter högre än den nutida gatan. På detta berg brukade stadens ungdom i början av 1700-talet samlas

för att fira midsommar (den 24 juni är Johannes Döparens dag), och där brände de bål av tjär-tunnor och gamla båtar, tills magistraten vid seklets mitt förbjöd seden för eldfarans skull. Då den 1887—91 byggda nya kyrkan vid Högbergsgatan fick namnet Johanneskyrkan — närmast syftande på aposteln Johannes — återkom namnet till trakten.

Johannesbrinken — Johanneksenrinne std 7, 1928, i anslutning till Johanneskyrkan i närheten. Tidigare namn Nykyrkobrinken 1875 och Kyrkobrinken (inoffic.) 1902. Som fi. namn fastställdes 1909 Uudenkirkonrinne. En ny kyrka planerades på platsen redan då stadsplanen fastställdes 1875, och den 1891 invigda kyrkan var länge stadens nyaste. Då staden på 1900-talet fick nyare kyrkor ändrades namnet 1928 till Johanneskyrkan. Se Johannesberget.

Johannesparken — Johanneksen puisto std 7, se Röddäldsparken.

Johannesvägen — Johanneksentie std 7, 1902 i formen Johannesvägen, i anslutning till Johanneskyrkan intill. Som fi. namn fastställdes 1909 Johanneksentie. Se Johannesberget.

Josafatsgatan — Josafatinkatu std 12, 1901 i formen Josafatsgatan, till det gamla ortnamnet Josafatsdal — Josafatinlaakso, som på 1800-talet betecknade en dal söder om den nuv. gatan, tillhörande odlingarna inom slaktaren Salomon Janssons arrendeområde. Namnet hör till de bibliska namn som kring sekelskiftet 1700—1800 gavs åt avsides belägna ägor norr om Helsingfors (bl.a. Jerikohagen och Kanaansland). I Gamla testamentet betecknar namnet den plats där Jahve en gång skulle döma hedningarna. Det fi. namnet Josafatinkatu fastställdes 1909.

Josafatsplatsen — Josafatinaukio std 12, 1931, i anslutning till gatunamnet Josafatsgatan och ett äldre namn Josafatsdal. Namnet har inte kommit i allmänt bruk. Se Josafatsgatan.

Joukolaskvären — Joukolan puisto std 25, 1956, i anslutning till namnet Joukolavägen för den gata som parken ligger vid.

Joukolavägen — Joukolantie std 25, 1920, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i indelningsplanen. 1937 i den slutliga stadsplanen.

Juhani Ahos väg — Juhani Ahon tie std 6, 1928, efter författaren Juhani Aho (1861—1921), som bott vid östra ändan av gatan vid Armfeltsvägen. Tidigare namn Galitzinvägen — Galitzintie 1908 efter fältmarskalk M. M. Galitzin, som i egenskap av rysk överbefälhavare i Finland under Stora ofreden försökte lindra det skövlade landets och dess invånares nöd. 1926 föreslogs Juhani Ahos gata som namn på Andra linjen.

Jungfrustigen — Neitsytpolku std 7, 1842 i formen Jungfrustigen. Namnet kan sammanhånga dels med grundnamnet Jungfruskrinet i Havshamnen och dels med namnet Jungfruberg, som betecknade ett av stadens under 1840-

talet bildade arrendeområden och urspr. torde ha föranletts av bergknallen mellan Fabriks- och Bergmangatorna. Det har också ställts i samband med att tjänsteflickorna här gick till stranden för att skölja byk. (Medan Jungfruvanligen i skärgårdsnamn avser trånga passager kan det i Jungfruskrinet syfta på grundets form). Som fi. gatunamn i kartbilagen 1866 Neitsyttie. Den nuv. formen fastställd 1909.

*** Jungmansgatan — Laivapojankatu** std 20, 1917 i formerna Jungmansgatan — Jungmanninkatu, gruppnamn (sjöfarts- och hamnmotiv). Den nuv. fi. formen fastställd 1928. Gatan avlägsnad ur stadsplanen 1968.

Jungmanskajen — Jungmanninranta std 20, 1917 gruppnamn (hamnmotiv). Hittills har denna strandgata förblivit obbyggd.

(* Junkargatan) std 13, 1899 i ett av arkitekt Lars Sonck uppgjort tävlingsförslag till stadsplan. Syftande på den s.k. ryska junkarskolans trädgård inom villan Arkadias område.

*** Junogatan — Junokatu** std 13, 1906 i formen Junogatan, gruppnamn (namn ur antikens mytologi). Juno var äktenskapets gudinna i den fornromerska mytologin. Som fi. namn 1909 Junokatu. Gatan har förblivit obbyggd och jämte namnet strukits ur stadsplanen 1928.

*** Junogränd — Junokuja** std 13, 1917, gruppnamn (namn ur antikens mytologi). Gatan obbyggd och jämte namnet struken ur stadsplanen 1928. Se Junogatan.

*** Jupitergatan — Jupiterinkatu** std 13, se Väinämöinengatan.

(* Juristgatan — Lakimiehenkatu) std 11, 1969 föreslaget som namn på Alpgatan, vid vilken Rättshuset planeras.

Jyränkövägen — Jyrängöntie std 24, 25, 1923, gruppnamn (geografiska namn i Finland), syftande på Jyränkö ström.

Jälgaregatan — Jääkärikatu std 7, 1842 i formen Jälgare Gatan, till namnet Jägersdorff (även Jälgardorf) för ett arrendeområde vid nuv. Fabriksparken. Som fi. namn 1866 Jääkerikatu och 1909 offic. Metsästäjäkatu, vilket använts redan på 1880-talet. 1928 infördes det nuv. fi. namnet. Se Fabriksparken.

Jämsägatan — Jämsänkätu std 22, 1920, gruppnamn (namn på socknar). Först endast i indelningsplanen, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Järnpricken — Rautaviitta std 13, föreslaget på kartan 1969, det fi. namnet översatt från det sv., som använts redan tidigare.

Järnväggsgatan, Norra, Södra — Rautatiekatu, Pohjoinen, Eteläinen std 13, 1906 i formerna Norra, Södra Järnväggsgatan — Pohjois, Etelä Rautatiekatu. De nuv. formerna fastställda 1909. I ett stadsplaneförslag 1883 planerades på de båda gatornas plats en bred gata kallad Gustaf Wasa Allén och 1899—1900 en gata med namnet Hamnbanegatan.

Järnvägstorget — Rautatietori std 2, 1873 i formen Järnvägstorget, i anslutning till den 1862 färdigbyggda järnvägsstationen invid torget. Som fi. namn på en karta från 1890-talet Rautatietori, men 1909 fastställdes Järnvägstorget — Rautatietori och först 1928 den nuv. fi. formen. Torget byggt genom utfyllning av den tidigare Gloviken.

*** Kaavigatan — Kaavinkatu** std 14, 1906 i formen Kaavigatan, till det från 1840-talet härstammande arrendeområdesnamnet Kaavi. Som fi. namn Kaavinkatu 1909. Gatan och namnet strukna ur stadsplanen 1917.

Kairogatan — Kaironkatu std 23, 1922, gruppnamn (exotiska ortnamn), i anslutning till namnen Arabia, Jerikohagen och Kanaansland i närheten. Först endast i indelningsplanen, 1938 i den slutliga stadsplanen. 1938 utsträcktes namnet att beteckna också den fortsättning av gatan, för vilken 1930 fastställdes namnen Ljusarögatan — Kokkosaarenkatu, men förlängningen ströks 1944 ur stadsplanen. Se Jerikohagen.

Kajanagatan — Kajaaninkatu std 12, 1901 i formen Kajanagatan, gruppnamn (namn på landskap, städer, socknar). Det fi. namnet fastställt 1909.

Kajanusgatan — Kajanuksenkatu std 14, 1954, gruppnamn (finska tonsättare), till minne av den kända kapellmästaren och tonsättaren prof. Robert Kajanus (1856—1933), som var Hfrs stadsorkesters första dirigent 1914—32. Tidigare namn Lepolagränd — Lepolankuja 1930, till villanamnet Lepola.

Kajsaniemi — Kaisaniemi std 2. På en karta 1842 i formen Kajsaniemi, syftande på restauratören Catharina (Kajsa) Wahllund (1772—1843), som 1836 grundade ett bland helsingforsarna och särskilt studenterna populärt utvårdshus i parken. På 1700-talet kallades platsen Stadshagen, Borgarhagen och Borgar Hästhagen. Området arrenderades 1763 av landshövding Hans Henrik Boije, som lät anlägga en trädgård där. Vid sin flyttning till Sverige 1773 donerade han trädgården och arrendekontraktet till en frimurarorden som han lät, med villkoret att hans trädgårdsmästare Eric Edbom och dennes söner skulle få trädgården på livstidsarrende. Edbomarna odlade också trädgården i tre generationer, och den kallades Edbomska trädgården. I stadsplanen 1812 kallades området Publik Trädgård och Allmän Promenad, och ibland fick det också heta Stadens trädgård. 1828 grundades universitetets Botaniska trädgård i östra delen av området, och den övriga delen kallades Allmänna Trädgården eller Sällskapsträdgården fram till dess att namnet Kajsaniemi kom i bruk. Namnen Kajsaniemi — Kaisaniemi blev offic. fastställda 1909.

Kajsaniemigatan — Kaisaniemenkatu std 2, 1915, till parknamnet Kajsaniemi i närheten. Sedan gatan blivit färdig 1913 föreslogs namnen

Storgatan — Suurikatu, Fennigatan — Fenniakatu (syftande på hotellet Fennia intill gatan) och Genombrottskatan — Murtokatu. Det sistnämnda namnet fastställdes 1914 (ry. Genombrottskata ulitsa), med motiveringen att gatan sprängts genom ett bebyggt kvarter och delvis genom berg. 1915 ersattes namnet med Kaisaniemigatan — Kaisaniemenkatu, och 1928 fastställdes den nuv. sv. formen. Se Kajsaniemi och Vilhelmsgatan.

Kajsaniemistranden — Kaisaniemenranta std 2, 1962, i anslutning till parken Kajsaniemi intill. Se Kajsaniemi.

Kajsaniemiviken — Kaisaniemenlahti std 2. Infört för Tölövikens östra del i slutet av 1800-talet efter det att den på 1860-talet byggda järnvägsbanken hade tudelat viken. Se Kajsaniemi.

Kajsaniemivägen — Kaisaniementie std 2, 1962, till den omgivande parken Kajsaniemis namn. Se Kajsaniemi.

* **Kakelgatan — Kaakelikatu** std 4, 1887 i formen Kakelgatan, syftande på en f.d. cement- och kakelfabrik, som låg vid nuv. Maria sjukhus. Som fi. namn fastställdes 1909 Kaakelikatu. Gatan och namnet strukna ur stadsplanen 1915.

Kalervogatan — Kalervonkatu std 25, 1920, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen.

Kalevagatan — Kalevankatu std 4, 1928, i anslutning till Lönnrotsgatan bredvid. Tidigare namn St. Wladimirs Gatan 1820, efter ett grekisk-katolskt helgon och en ry. riddarorden, 1836 Wladimirs Gatan, kartbilagan 1866 fi. Wladimirinkatu. Formerna Wladimirsgatan — Wladimirinkatu fastställdes 1909.

* **Kalfhagen, Lilla, Stora** std 1, 2, 3, se Esplanaden.

Kalliolabrinken — Kalliolarinne std 12, 1954, syftande på Kalliola kristligt-sociala arbetscentrum vid gatan. Tidigare namn Vasagatan — Vaasankatu 1901 och Vasabrinken — Vaasarinne 1928.

Kalliollinnavägen — Kalliollinnantie std 9, 1928, till det i Brunnsparkens historia kända villanamnet Kalliollinna, använt sedan 1840-talet. Tidigare namn Villavägen 1886, med den fi. formen Huvilatie på en karta 1909.

* **Kammigatan — Kammionkatu** std 14, 1906 i formerna Kammigatan — Kammionkatu, syftande på det av dr E. W. Lybeck grundade och 1892 i villan Kammio inrymda Kammio sjukhus. Det nuv. fi. namnet fastställdes 1909. Redan i ett tävlingsförslag till stadsplan 1899 föreslogs Kammigatan. 1966 omöptes gatan till Sibeliushgatan — Sibeliushgatan.

Kampen — Kampi std 4. Sandheden mellan nuv. Bulevarden, Mannerheimvägen och Järnväggsgatan kallades redan på 1600-talet Kampen, på grund av att bl.a. skolpojkar nyttjade om-

rådet som tävlingsplats, och från 1720-talet till 1800-talets början Kampen, Campen, Campementsplats eller Helsingfors Campen. Området har också benämnts Exercitie Plats för K. Artilleriet på 1770-talet, Exercisplats 1810, och Exercisplan — Åkseerikenttä 1866. I senare tid har namnet endast betecknat området norr om Malm- och Folkskolegatorna, och i kartbilagan 1866 anges denna trakt som Kampen — Kampi och Kampmalmen — Kampikangas. Stadsdelsnamn sedan 1959.

Kampgatan — Kampinkatu std 4, 1888 i formen Kampgatan, till det gamla sedan mitten av 1600-talet kända ortnamnet Kampen. Namnet Kampgatan blev offic. fastställt 1900 och den nuv. fi. formen 1909. Först torde man ha tänkt sig namnet Exercisgatan, syftande på Åbo kaserens exercisfält i närheten, och 1912 nämns som fi. namn Kenttåkatu. Se Kampen.

Kampgränden — Kampinkuja std 4, föreslaget 1969 i anslutning till namnen Kampgatan och -torget.

Kamptorget — Kampintori std 4, 1909, till det gamla ortnamnet Kampen. Namnet Kamptorget upptaget på en karta från 1890-talet. Se Kampen.

Kanalgatan — Kanavakatu std 8, 1859 i formen Kanalgatan, syftande på den 1844 färdigbyggda Skatuddskanalen. I kartbilagan 1866 sv. Kanal- gatan och fi. Kanavakatu. Den nuv. sv. formen fastställd 1895 och den fi. 1909.

Kanalkajen — Kanavaranta std 8, 1895 i formen Kanalkajen, syftande på Skatuddskanalen. Det fi. namnet fastställt 1909.

Kanalparken — Kanavapuisto std 8, 1956, syftande på Skatuddskanalen

* **Kanaltorget — Kanavatori** std 1, se Sjötullstorg.

Kanansvägen — Kaanaantie std 23, 1952, till det gamla ängsnamnet Kanaansland, som tillhörde gruppen av folkliga inlänade exotiska ortnamn. Jfr Jerikohagen och Arabiakern. Tidigare namn Södra Kanansvägen — Eteläinen Kaanaantie, som i likhet med Norra Kanansvägen — Pohjoinen Kaanaantie infördes i indelningsplanen 1930 och fastställdes i stadsplanen 1938. (Namnen Kanansväg — Kaanaantie föreslagna redan 1918). Se Arabia och Jerikohagen.

Kangasalavägen — Kangasalanatie std 22, 1913, gruppnamn (namn på socknar). Först endast i indelningsplanen och 1940 fastställt i den slutliga stadsplanen.

Kansligatan — Kansliakatu std 13, 1928, syftande på Riksdagshuset, som byggdes i kvarteret intill och invigdes 1930 (ingången till riksdagens kansli vid denna gata).

Kapellesplanaden — Kappeliesplanadi std 3, 1956, se Esplanaden.

Kaptensgatan — Kapteeninkatu std 7, 1887 i formen Kaptensgatan, gruppnamn (sjöfart).

Som fi. namn Kapteenikatu 1909 och den nuv. formen 1928. I stadsplanen 1870 benämndes gatans södra del Packaregatan. 1896 föreslogs namnet Flisholmsgatan, bildat till ett holmnamn i närheten. Namnet Kaptensgatan föreslages redan 1875 för en gata i 6 stadsdelen.

Kaptensskvären — Kapteenipuistikko std 7, 1928, i anslutning till Kaptensgatan intill. Namnet använt redan 1908, då parken fick planteringar.

Karamzinsgatan — Karamzininkatu std 13, 1967, efter den för sina donationer och sin välgörenhet kända Aurora Karamzin (1808—1902), invid vars villa, det nuv. stadsmuséet, gatan har byggts. Se Auroragatan.

Karelargatan — Karjalankatu std 12, 1901 i formen Karelskagatan, gruppnamn (landskap, städer, socknar). Det fi. namnet fastställt 1909. Den äldre sv. formen fastställd 1928 och den nuv. 1954.

(* **Karlaplan**) std 13. Föreslaget i arkitekterna B. Jungs, L. Soncks och W. Thomés tävlingsförslag till stadsplan 1909, för en plats vid korsningen av nuv. Arkadia- och Runebergsgatorna. Namnet icke taget i bruk.

(* **Karlskatan, Westra, Östra — Kaarlenkatu, Läntinen, Itäinen**) std 6. I stadsplanen 1875 för de västra stadsdelarna upptogs bl.a. dessa gator i Eira mellan Fabriks- och Havsgatan. Avlägsnade vid stadsplaneändringen 1887.

Karlskatan — Kaarlenkatu std 11, 12, 1901 i formen Karlskatan, gruppnamn (Sverige-Finlands regenter). Det fi. namnet fastställdes 1909. Som namn på gatan föreslogs också Karlavägen samt von Beckers gata, till minne av donatorn, professorn och statsrådet Frans Josef von Becker (1823—90). Vid stadsplaneändringen 1887 gavs namnet Karlskatan åt en gata i 5 stadsdelen, men den ströks ur planen samma år.

Karlsgränden — Kaarlenkuja std 12, 1933 för en tvärgränd till Karlskatan.

Karstulavägen — Karstulantie std 22, 1913, gruppnamn (namn på socknar). Först endast i indelningsplanen, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Karunavägen — Karunantie std 16, 1948, gruppnamn (socknar i sydvästra Finland). Tidigare förslag Hyrsylävägen — Hyrsylantie 1943.

* **Kasaberget** std 7, se Observatorieberget och Ulrikasborgsbärg.

Kaserngatan — Kasarmikatu std 3, 7, 1820 i formen Caserne Gatan, syftande på den 1820—22 uppförda kasernen vid gatan. Det sv. namnet 1837—1908 i formen Kasern Gatan, eller Kaserngatan, fi. namn i kartbilagan 1866 Kasarmikatu. 1909 fastställdes formerna Kasärngatan — Kasarminkatu och 1928 de nuv. formerna. Se Kaserntorget.

Kaserntorget — Kasarmitori std 3. Torget byggt enligt den 1812 fastställda stadsplanen och kallat Nya Torget 1812, Handelstorg 1814 (då en brunn mitt på torget) och Förstads Torget, vilket namn infördes 1815 och fastställdes 1820 (1819 föreslaget Stora Torget). Sedan den blivande Gardeskasernen 1820—22 uppförts vid torget började man kalla det Kasern Torget, och namnet upptogs på kartorna efter 1837. Namnen Handelstorg — Kauppatori kom ur bruk 1865, då vintermarknaderna på torget upphörde. I kartbilagan 1866 fi. Kasarmitori. Formerna Kasärntorget — Kasarmintori fastställda 1909, de nuv. formerna 1928.

* **Kastanjeplatsen — Kastanja-aukio** std 15, 1925, gruppnamn (ord för trädslag). Det fi. namnet urspr. Kastanja-aukea, 1928 i nuv. form. Platsen obyggd och namnet avlägsnat ur stadsplanen 1939.

* **Kastanjevägen — Kastanjatie** std 15, 1925, gruppnamn (ord för trädslag). Obyggd, och namnet struket ur stadsplanen 1939.

Katrinegatan — Katriinankatu std 1. Gatan har funnits sedan 1600-talet men saknade namn fram till 1800-talets början (den och Helenegatan bredvid kallades bara »gränden»). När gatunamn fastställdes i den nya stadsplanen 1820 fick den namnet Catharine Gatan. Skrivningen sedan varierande mellan Chatrina Gatan (1830-t.), Cathrina Gatan (1840-t.), Katrine Gatan (1850-t.), Katherine eller Catharine Gatan (1860-t.), tills formen Katrine Gatan i slutet av 1800-talet slog igenom. Som fi. namn på 1890-talet Katriinankatu, 1909 offic. Katriinankatu och 1928 den nuv. formen. Också formen Katriinkatu förekom på 1910-talet. Namnet givet efter antingen kejsarinnan Katarina II av Ryssland eller statsrådet J. A. Ehrenströms mor Christina Catharina Sederholm (1735—70) eller hustru (efter 1820) Hedvig Catharina Lagerborg (1788—1834). Se Helenegatan.

Katri Valas park — Katri Valan puisto std 10, 1953, till minne av författarinnan Katri Vala (1910—44), vars urngrav finns i parkslutningen. Platsen saknade tidigare offic. namn men kallades inoffic. Vilhelmsbergsparken och senare också folkligt Marjatanmäki.

* **Kattlöpargränd** std 1. På en karta från 1830-talet heter en gränd vid nuv. Ständerhuset Kattlöpargränd. I närheten fanns också på 1810-talet en gränd benämnd Gränden vid Tavastgatan.

Kauhavagränden — Kauhavankuja std 24, 1923, gruppnamn (geografiska namn i Finland), till sockennamnet Kauhava. Först endast i indelningsplanen, 1951 i den slutliga stadsplanen.

(* **Kaukogatan — Kaukonkatu**) std 25, 1920, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen. Gatan förblev obyggd och ströks jämte namnet 1953 ur planen. (Kauko = Lemminkäins andra namn).

* **Kauraholma** std 10, se Hörneberg.

Keijovägen — Keijontie std 25, 1922, gruppnamn (i anslutning till namn med kalevala-motiv). Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen. Tidigare namn Louhivägen — Louhentie 1921.

Keitelevägen — Keiteleentie std 22, 1908, gruppnamn (namn på socknar). Först endast i indelningsplanen, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Kejsargrundskaian — Keisariluodonlaituri std 3, se Salutorget.

Keisarinnans sten — Keisarinnan kivi std 3, se Salutorget.

(* **Kejserliga Trädgården**) std 1, 1812 för en park som i stadsplanen inplacerats i Kronohagen norr om det planerade kejserliga palatset. Parken förblev obbyggd och ströks ur planen 1836.

Keuruparken — Keuruun puisto std 22, 1956, i anslutning till Keuruvägen intill.

Keuruvägen — Keuruuntie std 22, 1908, gruppnamn (namn på socknar). Det fi. namnet först Keuruutie, sedan 1928 i nuv. form. I början endast i indelningsplanen, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Kimmoparken — Kimmonpuisto std 25, 1956, i anslutning till Kimmovägen intill.

Kimmovägen — Kimmontie std 25, 1921, gruppnamn (i anslutning till namn med kalevala-motiv). Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen.

* **Kinagatan — Kinakatu** std 12. På 1890-talet benämndes den nybyggda Vasagatan med detta namn, eller namnet Kinaporinkatu. Namnen syftade på inbyggarnas tvister och dispyter (till fi. kinata, nyl. sv. kina = kiva, träta; husen kallades skämtsamt Kinapori eller Toralinna).

Kiskovägen — Kiskontie std 16, 1948, gruppnamn (socknar i sydvästra Finland). Tidigare föreslaget Suomussalmivägen — Suomussalmentie 1943.

Klippan — Luoto std 9. Namnet på denna och två andra holmar sedan 1700-talet Blekholmar(ne), och i slutet av 1800-talet Södra Blekholmen — Etelä Blekholma för nuv. Klippan. Namnet Klippan betecknade urspr. en på holmen i slutet av 1800-talet grundad restaurang, som på fi. kallades Luoto, och namnen överfördes i början av 1900-talet till själva holmen.

Knekten — Nihti std 10. Holmen förekommer under namnet Starholmen på 1600-talet, Knecktholm 1749, Knechten 1775, Kneckt Hollmen 1781, Starholmen 1808 och Knekten 1845. Namnformerna Knechten — Knihti fastställda 1909 och den nuv. fi. formen 1928. På 1880-talet förekom fi. Knekti och Knektsaari. Det fi. namnet en anpassad form av nyl. dial. knikt för knekt.

Koksgatan — Koksikatu std 10, 1960. Det närbelägna gasverket har sitt kol- och kokslager vid gatan.

Kolerabassängen — Kolera-allas std 3, se Salutorget.

* **Kolgatan — Hiilikatu** std 20, 1916, i anslutning till en planerad kolhamn i området. Gatan obbyggd.

Kolgatan — Hiilikatu std 10, 1960. Vid gatan det närbelägna gasverkets kol- och kokslager.

(* **Kolivägen — Kolintie**) std 24, 1930, gruppnamn (geografiska namn i Finland). Gatan och namnet endast upptagna i en indelningsplan och inte fastställda i den slutliga stadsplanen.

(* **Kollaavägen — Kollaantie**) std 16, se Pargasvägen.

(* **Kommersgatan**) std 8, i ett stadsplaneförslag 1859 för nuv. Ankargatan och 1873 för nuv. Kronbergsgatan. På kartan 1866 upptas namnet i formen Commercegatan, fi. Kauppakatu, trots att det aldrig kommit i bruk. På kartan 1888 ersatt med Kronbergsgatan. Se Kronbergsgatan.

Kommunalhemsvägen — Kunnalliskodintie std 26, 1918, i ett 1930 godkänt förslag till indelningsplan, syftande på kommunalhemmet i närheten.

Kongovägen — Kongontie std 23, 1921, gruppnamn (exotiska ortnamn), i anslutning till traktens gamla ortnamn Arabia, Jerikohagen: Kanaansland. Först endast i indelningsplanen, 1938 i den slutliga stadsplanen. Se Jerikohagen.

* **Konstantinsgatan** std 1, se Sjötullsgatan.

* **Konungsgatan** std 1, se Alexandersgatan.

Koreagatan — Koreankatu std 23, 1922, gruppnamn (exotiska ortnamn), i anslutning till traktens gamla ortnamn Arabia, Jerikohagen och Kanaansland. Först endast i indelningsplanen, 1938 i den slutliga stadsplanen. Se Jerikohagen.

Koroisvägen — Koroistentie std 16, 1948, gruppnamn (socknar och ortnamn i sydvästra Finland), till namnet Korois, som betecknat den udde där Åbo stads föregångare legat.

(* **Korpasgatan — Korpaskatu**) std 15, 1913 i ett stadsplaneförslag för en del av nuv. Paciusgatan, till namnet Korpas som betecknat ett hemman i Lillhoplax by, under 1550-talet ägt av fogden på Helsingfors kungsgård, Anders Korp.

(* **Kosackgatan — Kasakkakatu**) std 14, 1928 i arkitekt Oiva Kallios stadsplaneförslag för Tölö, vid nuv. Artillerigatan. Se Artillerigatan och Kulneffsgatan.

Koskelas egnaheimsområde — Koskelan omakotialue std 26, 1936, till traktens finska namn.

Kotkagatan — Kotkankatu std 12, 1901 i formen Kotkagatan, gruppnamn (landskap, städer och socknar). Det fi. namnet fastställt 1909.

Kottby — Käpylä std 25, 26. Kottby känt som namn på ett enst. hemman redan på 1500-talet. 1823 delades hemmanet i A och B Kottby och 1906 styckades den senare lägenheten ytterligare i delarna B² Kottby och Lands-Kottby, av vilka den första införlivades med Helsingfors. Lägenheterna A Kottby och Lands-Kottby tillhörde sedan den 1921 bildade Äggelby kommun och anslöts med denna till Helsingfors 1946. I den under namnet Väliäival kända trakten bildades i början av 1920-talet ett förstads- och egnahemsområde, som kallades Kottby villastad — Käpylä huvilakaupunki, trots att det låg inom Viksbergs allodialsäteri och i norra delen av stadens arrendeområden Träsk, Gumtåkt och Sofielund i Gumtåks by. Egnahemsområdet utvidgades senare och sträckte sig in på lägenheten B² Kottbys marker. Också det gamla bosättningsområdet nordost om järnvägen har betecknats med namnet Kottby. Som fi. namn fastställdes 1909 Kottby och 1927 Käpylä, utgående från att namnet innehöll ordet kotte. Närmare om namnets ursprung s. 21. Stadsdelsnamn sedan 1959.

Kottby — Käpylä järnväghållplats std 25. Namnet Kottby ensamt i bruk 1911—25 och därefter som fi. motsvarighet Käpylä.

Kottbygränden — Käpyläkuja std 25, 1921, för en tvärgränd till Kottbyvägen. Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen.

Kottby idrottspark — Käpylä urheilupuisto std 19, 1956, till traktens namn. Använt redan tidigare.

Kottbyplatsen — Käpyläaukio std 25, 1920, till traktens namn. Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen.

* **Kottbytorg — Käpyläntori** std 25, 1920, till traktens namn. Först endast i tomtindelningsplanen, 1937 i stadsplanen och 1953 avskaffat.

Kottbyvägen — Käpyläntie std 25, 26, 1927, till traktens namn. Först endast i indelningsplanen, 1936—37 i den slutliga stadsplanen. Redan i ett stadsplaneförslag 1918 i formen Kottby Chausséen och efter 1927 i nuv. form.

Krematorievägen — Krematoriontie std 13, 1954, syftande på det 1926 tillkomna krematoriet vid gatan. Tidigare Kullervogatan 1906 och fi. Kullervonkatu 1928 (gruppnamn: personer i Kalevala).

Kristiansgatan — Kristianinkatu std 1, 1836 i formen Christians Gatan, sannolikt efter lagman Christian Magnus Ivendorff (1778—1837), som ägde och bebodde ett hus vid gatan. Gatan upptogs i stadsplanen redan 1812, men namnet fastställdes först i samband med en stadsplaneändring. På kartan 1866 Kristiansgatan och i kartbilagan fi. Kristianinkatu, vilket fastställdes 1909.

Kristinegatan — Kirstinkatu std 11, 12, 1901 i formen Kristinegatan, gruppnamn (Sverige-Finlands regenter), efter drottning Kristina, som signerade grundläggningsbrevet för det nya Helsingfors. Som fi. namn Kristiinankatu 1909 och Kirstinkatu 1928. (1899 föreslogs också Eliasgatan efter Elias Lönnrot och Olandersgatan efter donatorn Maria Charlotta Olander). Se Hesperiegatan.

Kronbergsfjärden — Kruunuvuoren selkä std 8, 9, 19, 49. Namnet Kronbergsfjärden känt sedan 1730-talet och bildat till ortnamnet Kronberget för ett berg vid fjärden på västra stranden av Degerö. Det fi. översättningsnamnet i bruk i slutet av 1800-talet, tidigare Kronbergin selkä.

Kronbergsgatan — Kruunuvuorenkatu std 8, 1895 i formen Kronbergsgatan, i anslutning till de gamla ortnamnen Kronberget och Kronbergsfjärden. I stadsplaneförslaget 1873 är gatan upptagen som Kommersgatan. På en karta 1888 ändrat till Kronbergsgatan. Som fi. namn förekommer på kartan 1900 Kronberginkatu och 1909 fastställdes formerna Kronbärgsgatan — Kruunuvuorenkatu. Det sv. namnet i nuv. form sedan 1928. Se Kronberget i 49 stadsdelen.

Kronohagen — Kruununhaka std 1. När byggnadsarbetena på Sveaborg inletts 1748 kom den nordöstra delen av Estnäset i kronans ägo. Området sträckte sig i söder till nuv. Estnäs-gatan och i öster till trakten av Snellmans- och Unionsgatorna, omfattade en beteshage och 8 åkerskiftet och kallades Brobergshagen. Sedan 1750-talet kallades området också Kronohagen, därför att det användes som bete för artilleriets hästar, och detta namn utträngde småningom namnet Brobergshagen. I mitten av 1800-talet blev Kronohagen beteckning för hela stadsdelen norr om Alexandersgatan och öster om Snellmansgatan. I kartbilagan 1866 som fi. motsvarighet Kruununhaka. I handlingar anträffas också benämningarna Gamla Stads Kronohagen på 1770-talet och Kronbergshagen 1805. Officiellt stadsdelsnamn sedan 1959.

Kronohagsgatan — Kruunuhaankatu std 1, 1836 i formen Kronohagsgatan, till namnet Kronohagen. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Kruunuhaankatu, vilket fastställdes 1909. Se Kronohagen.

* **Kruthusvägen** std 7, 9. Namnet bars i 1800-talets början av en väg, som med ungefär samma sträckning som den nuv. Parkgatan ledde till den ry. garnisonens krutförråd och laboratorium i Havshamnen 1818—54. Se Parkgatan.

Kräkbärsstigen — Variksenmarjapolku std 26, 1946, gruppnamn (vilda bär).

* **Kräkholmen — Varissaari** std 15. På kartor bl.a. Kraköhn 1732, Krokörn 1775, Kräkörn 1839, Kräkören 1869 och Kräkholmen — Varissaari 1930. Namnet Kräkören — Variskari in-

fört 1969, för undvikande av sammanblandning med en annan holme.

Kråkören — Variskari std 15, 1969 för tidigare Kråkholmen — Varissaari.

Kullervogatan — Kullervonkatu std 25, 1954, gruppnamn (kalevalamotiv). Tidigare Arabia-gatan — Arabianskatu i ett stadsplane-förslag 1918 och i stadsplanen 1936 för en del av gatan, som förkortats. Namnet Kullervogatan fram till 1954 för nuv. Krematorievägen i 13 stadsdelen. Även föreslaget för nuv. Vasagatan 1898. Se Arabiagatan, Krematorievägen och Vasagatan.

Kullervoparken — Kullervon puisto std 25, 1956, i anslutning till Kullervogatan intill.

* **Kullervoplatsen — Kullervoaukio** std 13, 1906 i formen Kullervoplatsen, gruppnamn (namn i Kalevala). Som fi. namn på en karta 1909 Kullervoaukio. Vid en stadsplaneändring 1917 avlägsnades både platsen och namnet. Området reserverades som krematorietomt och enbart gatan kring området behöll fram till 1954 sitt namn Kullervogatan, som fastställdes samtidigt som Kullervoplatsen. Se Krematorievägen.

* **Kulneffsgatan — Kulnevinkatu** std 14, 1906, gruppnamn (personer i Fänrik Ståls sägner). Ändrat 1928 till Dunckergatan. Se Dunckergatan.

(* **Kungsavenyn — Kuninkaan puistotie**) std 2, 13, 14. Arkitekt Eliel Saarinsens förslag 1918 till stadsplan för Stor-Helsingfors upptog ett huvudstråk från nuv. stadion till Böle kallat Kungsavenyn — Kuninkaan puistotie. Namnförslaget anknöt till det kungaval som riksdagen förrättat den 9.10.1918 och som förföll sedan den valda prins Friedrich Karl av Hessen efter Tysklands nederlag i första världskriget avsaigt sig den erbjudna tronen.

* **Kuopigatan — Kuopionkatu** std 12, 1931, gruppnamn (landskap, städer, socknar). Gatan förblev obyggt och avlägsnades 1940 jämte namnet ur stadsplanen.

Kuortanegatan — Kuortaneenkatu std 22, 1919, gruppnamn (namn på socknar). Först endast i indelningsplanen, 1940 i den slutliga stadsplanen. Namnet föreslaget redan 1913.

Kurugränd — Kurunkuja std 22, 1929. Endast i indelningsplanen och struket i den slutliga stadsplanen 1940.

Kuusamogatan — Kuusamonkatu std 22, 1927 i formen Kuusamovägen — Kuusamontie, gruppnamn (namn på socknar). Först endast i indelningsplanen, 1940 i den slutliga stadsplanen efter att redan 1933 ha fått de nuv. formerna.

Kvarnvägen — Myllytie std 9, 1842 i formen Kvarnvägen, syftande på den väderkvarn som 1836 byggts vid vägen. Det fi. översättnings-

namnet fastställdes 1909. (Berget där denna sista väderkvarn i Helsingfors stod kallades på 1800-talet Kvarnberget).

Kyllikkigatan — Kyllikinkatu std 17, 1910 i ett stadsplane-förslag, gruppnamn (kvinnonamn). Offic. infört i gatunamnsregistret 1928.

Kymmenevägen — Kymintie std 24, 1930, gruppnamn (geografiska namn i Finland). Först endast i indelningsplanen, 1955 i den slutliga stadsplanen.

Kyrkogatan — Kirkkokatu std 1, 2, 1820 i formen Kyrko Gatan, syftande på en planerad kyrka vid gatan (den blivande Nikolaikyrkan). Det sv. namnet redan 1859 i nuv. form. I kartbilagan 1866 som fi. namn Kirkkokatu, offic. fastställt 1909. Om namnets tidigare användning som namn på andra gator, se Sofiegatan och Unionsgatan.

* **Kyrkogatan, Norra** std 1, 2. En gata som under 1700-talet med ungefär samma sträckning som den nuv. Regeringsgatans västra del gick norr om Ulrika Eleonoras kyrka (framför det nuv. universitetet), kallades vid mitten av 1070-talet Norra Kyrkogatan.

* **Kyrkogatan, Stora, Södra, Västra** std 1, 2, 3. Vid nuv. Unionsgatan mellan Esplanaden och Regeringsgatan fanns från 1600-talets slut och till 1819 en gata, som ömsom kallades Västra och Stora Kyrkogatan. Dess södra del bar också vid mitten av 1700-talet namnet Södra Kyrkogatan. Se Unionsgatan.

* **Kyrkogatan, Östra** std 1. En gata, som under 1700-talet med nuv. Sofiegatans sträckning gick norrut förbi Ulrika Eleonoras kyrka (framför det nuv. universitetet), kallades i slutet av 1700- och början av 1800-talet växelvis Kyrkogatan och Östra Kyrkogatan. Se Sofiegatan.

* **Kyrkogårdsgatan — Kalmistokatu** std 4, 1887 i formen Kyrkogårdsgatan, syftande på den närbelägna begravningsplatsen. Som fi. namn på en karta från 1890-talet Hautausmaankatu och vid samma tid även Kirkkotarhankatu. Offic. fastställdes 1909 fi. Kirkkomaankatu och 1928 Kalmistokatu. 1953 avskaffades namnet, och gatan räknades därefter såsom hörande till Mechelingatan.

* **Kyrkotorget — Kirkkotori** std 4, se Lönnrotskvären.

Kyrkovreten — Kirkkorinne std 27, 1956, syftande på att kyrkan i det gamla Helsingfors vid Vanda funnits på platsen.

* **Kärret** std 1. För området mellan nuv. Ständerhuset och Norra hamnen användes från mitten av 1600-talet fram till 1830-talet namnet Kärret. Området bildade stadens nordöstra kvarter, som i stadsplanebeskrivningen 1706 och brandordningen 1750 kallades Kiärnkvarteret. Mitten upptogs av ett kärr, vars utlopp i havet fanns vid ändan av nuv. Kyrkogatan. Stadsdelen kallades också Norra kvarteret.

* **Kärrgatan, Nedre** std 1. Mellan nuv. Estnäs- och Fredsgatorna fanns under 1700-talet och i början av 1800-talet en smal gata, vars lägsta del på 1750-talet kallades Kärrgatan och på 1760-talet Nedre Kärrgatan. Se Estnäs-gatan.

* **Kärrgatan, Norra, Södra** std 1. Området mellan nuv. Ständerhuset och Norra hamnen bar ända fram till 1830-talet namnet Kärret. I dess södra del fanns en gata med ungefär samma sträckning som nuv. Kyrkogatan, och den kallades på 1720-talet Långa Kärrgatan och från mitten av 1700-talet till 1820-talet omväxlande Kärrgatan, Stora Kärrgatan, Öfre Kärrgatan och Södra Kärrgatan. En annan gata gick i områdets norra del ungefär längs nuv. Fredsgatan, och den benämndes på 1720-talet

Kärrgatan och från mitten av 1700-talet till 1820-talet växelvis Lilla Kärrgatan, Kärrgatan, Öfre Kärrgatan och Norra Kärrgatan, vanligen det sistnämnda. Då Freds- och Kyrkogatorna byggdes under 1820-talet avskaffades de båda Kärrgatorna. Se Kärret.

* **Kärrgatan, Östra** std 1. Öster om nuv. Mariegatan mellan Kyrko- och Fredsgatorna fanns före stadsplanen 1812 en gata kallad Östra Kärrgatan. Den ersattes på 1830-talet med Mariegatan. Se Kärret.

* **Kärr Tvärgatan** std 1. I trakten av nuv. Mariegatan och med samma sträckning som denna fanns på 1700-talet, mellan nuv. Kyrko- och Estnäs-gatorna, en gata kallad Kärr Tvärgatan. Namnet torde också ha begagnats för den del av Östra Strandgatan, mellan nuv. Norra kajen och Sjötullsgatan, som avgränsades av Södra och Norra Kärrgatan.

Köpmansgatan — Kauppiankatu std 8, 1895 i formen Köpmansgatan, gruppnamn (handel och sjöfart). Som fi. namn 1909 Kauppiaskatu och 1928 den nuv. formen.

* **Körsbärsvägen — Kirsikkatie** std 15, 1925. Föreslaget för en gata som sedan blev en del av Fölisövägen. 1945 införd i 24 stadsdelen och 1955 struket i 15 stadsdelen.

Körsbärsvägen — Kirsikkatie std 24, 1945, gruppnamn (odlade bär).

(* **Lahtivägen — Lahdentie**) std 22, 1913 i tomt-indelningsplanen, till stadsnamnet Lahtis. Gatan och namnet avlägsnade ur stadsplanen 1925.

Lappbrinken — Lapinrinne std 4, 1897 i formen Lappbrinken, för en tvärgata till Lappviksgatan. 1909 Lapinrinne som fi. namn.

Lappogatan — Lapuankatu std 13, 1917, gruppnamn (slagfält under kriget 1808—09).

Lappudden — Lapinniemi std 20. I formen Lappudden bl.a. på en karta 1835, i anslutning till namnet Lappviken intill. Som fi. form fastställdes 1909 Lapinniemi. På en karta 1808 kallas udden Märasunds Udden. (En numera landfast holme vid uddens spets kallades Märaholmen och sundet innanför den Märasund). Se Sundholmen.

Lappuddsgrunden — Lapinniemenluodot std 20, 1909, i den sv. formen som grundnamn på en karta 1869. Se Lappudden.

Lappviken — Lapinlahti std 20. Namnet upptas i formen Lappwijken på en karta från 1696, men torde ha medeltida ursprung och tillhöra de gamla Lapp-namnen i Nyland. Som fi. namn i slutet av 1800-talet Lappwiiki och den nuv. formen fastställd 1909. Närmare om Lappviken s. 19.

Lappviks bro — Lapinlahden silta std 20, 31, 1958, till namnet på den vik vid vilken det ena brofästet finns. Införd redan då bron projekterades; den invigdes 1966.

Lappviksgatan — Lapinlahdenkatu std 4, 1842 i formen Lappviksgatan, till vikenamnet Lappviken intill. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Lappviikinkatu och på en karta från 1890-talet Lapinlahdenkatu, vilket fastställdes 1909. Se Lappviken.

Lappviksskvären — Lapinlahden puistikko std 4, 1909, till namnet Lappviksgatan intill.

Lappviksvägen — Lapinlahdentie std 20, 1928, till det gamla ortnamnet Lappviken. Vägen införd på kartan redan 1746 och var då en del av landsvägen från Lappvikens strand till staden som då låg på Estnäs. På en karta från 1838 upptas vägen med en annan sträckning närmare staden, och den bar redan under 1800-talet sina nuv. namn.

Leagatan — Leankatu std 17, 1910, gruppnamn (bibliska kvinnonamn). Först endast i byggnadsplanen, slutligt fastställt 1927. Se Rakels-gatan.

Lemmikkigränden — Lemminkinkuja std 25, 1920, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i en indelningsplan, 1937 i den slutliga stadsplanen.

Lemminkäinengränden — Lemminkäisenkuja std 13, 1917, gruppnamn (kalevalamotiv).

Lemogränden — Lemunkuja std 22, 1938, för en i indelningsplanen införd fortsättning till Lemovägen. 1940 i den slutliga stadsplanen.

Lemovägen — Lemuntie std 22, 1913 i formen Lemovägen — Lemontie, gruppnamn (namn på socknar). Först endast i en indelningsplan, 1940 i den slutliga stadsplanen. Det fi. namnet i nuv. form sedan 1928.

* **Lepolagränd — Lepolankuja** std 14, se Kajanusgatan.

* **Lieksavägen — Lieksantie** std 24, 1930, gruppnamn (geografiska namn i Finland), till namnet Lieksa. Tillsvidare endast i indelningsplanen.

* **Lilla Broholmen — Pikku Siltasaari** std 11, se Broholmen.

* **Lilla bron — Pikkusilta** std 11, se Långa bron.

Lilla Bässen — Pikku Pässi std 20, se Bässen.

* **Lilla Fabriksgatan** std 6, 7, 1887, i anslutning till Fabriks-gatan intill. Tidigare namn Tunnbindaregatan 1875. 1892 anslöts gatan som en västlig fortsättning till Petersgatan. Se Peters- och Fabriks-gatan.

Lilla Hamngatan — Pikku Satamakatu std 8, 1928, syftande på hamnen i närheten. Tidigare namn Upplagsgatan i ett stadsplane-förslag 1859, Östra Hamngatan på kartan 1866 (i bilagan fi. Itäinen Satamakatu), Commersgatan i ett stadsplane-förslag 1870 och igen Östra Hamngatan 1873. Det sistnämnda fastställt 1895 och fi. Itäinen Satamakatu 1909. Se Hamngatan.

* **Lilla Malmgatan** std 4, se Malmbrinken.

Lilla Robertsgatan — Pieni Roobertinkatu std 3, se Robertsgatan.

Lillklippan — Luotonen std 9, föreslaget 1969 på kartan, i anslutning till holmnamnet Klippan intill. Som fi. namn föreslogs också Pikkuluoto. På en karta 1925 heter grundet Blekholmsklippan — Blekholmankari. Se Blekholmen.

Lillkyrövägen — Vähäkyröntie std 25, 1923, gruppnamn (geografiska namn i Finland), till sockennamnet Lillkyro. Den fastställda sv. formen Lillkyrö oriktig.

Limingovägen — Limingantie std 24, 1923, gruppnamn (geografiska namn i Finland), till sockennamnet Limingo. Först endast i indelningsplanen, 1955 i den slutliga stadsplanen.

* **Lindvägen — Lehmustie** std 15, 1913, gruppnamn (ord för trädslag). Först endast i ett stadsplane-förslag och 1925 i den slutliga stadsplanen. 1939 ströks både gatan och namnet ur planen. Som namn på gatan föreslogs Mimosavägen — Mimosantie 1912.

* **Lingonvägen — Puolukkatie** std 15, 1925, gruppnamn (skogsväxter). Tidigare föreslaget Ranunkelvägen — Ranunkelintie 1912. Vid en stadsplaneändring 1939 avlägsnades den obyggsda gatan och dess namn.

Linjerna — Linjat std 11, namn på en stadsdelsrote sedan 1959.

Linnankoskigatan — Linnankoskenkatu std 14, 1928, gruppnamn (inhemska författare), efter författaren Johannes Linnankoski (1869—1913). Gatans västra del hette tidigare Mejlansgatan — Mejlanskatu 1906, Mejlansgatan — Meilanskatu 1909 och Mäjlansgatan — Mäilahdenkatu 1917. (Se Eino Leinos gata). 1926 föreslogs namnet Bjällbogatan — Bjällbonkatu.

* **Ljungvägen — Kanervatie** std 15, 1925. Gatan obyggsd och avlägsnad ur stadsplanen 1955.

Ljusarören — Kokkoluoto std 23. Holmnamnet Ljusarören känt sedan 1600-talet och fi. Kokkosaari sedan 1900-talets början. Översättningen Kokkoluoto bedömd som riktigare. På holmen kan man med en signaleld ha väglett sjöfarten till Helsingfors vid Vanda.

Ljusarörsgatan — Kokkosaarenkatu std 23, 1950, till holmnamnet Ljusarören — Kokkosaari i närheten. Tidigare namn Fårholmogatan — Lammassaarenkatu 1938, till holmnamnet Fårholmen. I ett stadsplane-förslag bar en annan

gata i stadsdelen 1930—38 namnet Ljusarögatan — Kokkosaarenkatu. Se Kairogatan och Ljusarören.

Lojovägen — Lohjantie std 22, 1908, gruppnamn (namn på socknar). Först endast i en indelningsplan, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Lotsgatan — Luotsikatu std 8, 1895 i formen Lotsgatan, gruppnamn (handel och sjöfart). Som fi. namn 1909 Luotsikatu. På samma plats planerades redan i stadsplane-förslaget 1859 en gata, som i anslutning till sjöekipagets kasern i närheten kallades Arsenalsgatan (i kartbilagan 1866 fi. Arsenaalikatu).

Louhiberget — Louhenkallio std 25, 1956, i anslutning till Louhivägen.

Louhigränden — Louhenkuja std 25, för en tvärgränd till Louhivägen. Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen. Tidigare namn Sinikkagränd — Sinikan-kuja 1921.

Louhivägen — Louhentie std 25, 1921, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen. Urspr. avsett för en längre gata, men vid en planeändring 1922 avskildes huvuddelen av gatan och fick namnet Keijovägen.

Lovisagatan — Loviisankatu std 12, 1901 i formen Lovisagatan, gruppnamn (landskap, städer, socknar). Flyttat till nuv. plats 1907 och 1909 som fi. namn Lovisankatu, 1928 den nuv. formen. Denna gata hette urspr. Heinolagatan 1901. För en del av gatan infördes vid en stadsplaneändring 1907 namnet Vattenborgsgatan.

Lovisaparken — Loviisan puisto std 12, 1956, i anslutning till Lovisagatan intill.

Ludvigsgatan — Ludviginkatu std 3, 1820 i formen Ludwigs Gatan, till minne av arkitekt Johan Carl Ludvig Engel (1778—1840), som 1816—24 var Helsingfors återuppbyggnadskommittés arkitekt och därefter överintendent för stadens allmänna byggnader. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Lutwiikinkatu och på en karta från 1890-talet Ludvikinkatu. Den nuv. fi. formen fastställd 1909.

Luthergatan — Lutherinkatu std 13, 1906, gruppnamn (historiska märkesmän), efter reformatorn Martin Luther (1483—1546). Gatan går förbi den som kyrkplats reserverade Tempelplatsen, vilket föranlett namnvalet. Som fi. namn 1909 Lutherkatu och 1928 den nuv. namnformen.

Lybeckskajen — Lyypekinlaituri std 3, föreslaget 1969 i anslutning till tidigare språkbruk (f.d. hamn för fartyg som seglade på Lybeck).

Lyckogläntan — Onnenaukio std 25, 1956, i anslutning till Lyckovägen i närheten.

Lyckoparken — Onnenpuisto std 25, 1956, i anslutning till Lyckovägen intill.

Lyckovägen — **Onnentie** std 25, 1923, i anslutning till ortnamnet Himmelberget. Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen. Som sv. namn Lyckans väg fram till 1937.

Långa bron — **Pitkäsilta** std 1, 2, 11. Den bro som i början av 1650-talet byggdes från Estnåset norrut till Musholmen — sedermera Stora Broholmen — kallades i början Långa bron eller Stora bron, i motsats till den kortare bron från holmen vidare norrut, som benämndes Lilla bron eller Sibbo bron. På en karta från 1750-talet heter bron Brobergs Bron. Som fi. namn på en 1890-talskarta Pitkä Silta. De nuv. namnen fastställda 1909 (fram till 1928 sv. Långabron). Den urspr. bron var av trä, och den nuv. stenbron blev färdig 1912. Lilla bron låg urspr. längre västerut, men då broarna ersattes 1832 byggdes den i samma linje som Långa bron över till Lilla Broholmen. På 1890-talet förenades holmen med fastlandet och bron avskaffades.

* **Långa gatan** std 1, 2, se Alexandersgatan.

Långbrokajen — **Pitkäsillanranta** std 11, 1893 i formen Långbrokajen, i anslutning till bronamnet Långa bron. Som fi. namn på en karta från 1890-talet Pitkäsillan satama och 1909 offic. Pitkäsillanrantakatu. Den nuv. fi. formen fastställd 1928.

Läkaregatan — **Läkärinkatu** std 18, 1925, syftande på sjukhus i närheten. Gatan fastställdes först inom 15 stadsdelen och förlängdes 1937 in i 18 stadsdelen. 1941 avlägsnades gatudelen inom 15 stadsdelen. (Namnet upptaget redan i ett stadsplaneförslag 1912).

Läkaregränden — **Läkärinkuja** std 18, föreslaget 1969 för en tvärgränd till Läkaregatan.

Lärkrädsvägen — **Lehtikuusentie** std 18, 1946, gruppnamn (ord för trädslag).

(* **Lökholmsgatan** — **Lööksaarenkatu**) std 8, se Mastgatan.

Lökholmsgatan — **Laukkasaarenkatu** std 8, 1887 i formen Lökholmsgatan, till namnet Lökholmen som betecknat en i slutet av 1800-talet med Skatudden förenad holme. Först endast i ett stadsplaneförslag, 1895 i den slutliga stadsplanen. Som fi. namn Lyökki-saarenkatu 1909 (också Sipulisaarenkatu på förslag 1908). Den nuv. fi. formen fastställd 1928.

Lönnrotsgatan — **Lönnrotinkatu** std 4, 1820 fick gatan namnet St. André Gatan, syftande på ett grek.katolskt helgon och en ry. riddarorden. 1836 fastställdes formen Andrae Gatan, som i kartbilagan 1866 motsvarades av fi. Antreankatu och på 1880-talet av Andreankatu. På kartan 1890 sv. Andreegatan. 1909 fastställdes formerna Andraegatan — Antreankatu. Som fi. namn föreslogs 1908 Antinkatu och det kom också i inofficiellt bruk. 1928 ersattes namnet med Lönnrotsgatan — Lönn-

rotinkatu, efter Kalevalas upphovsman, professorn i finska språket Elias Lönnrot (1802—84), vars staty har rests vid gatan. Se Suonio-gatan.

Lönnrotskvären — **Lönnrotin puistikko** std 4, 1928, syftande på Lönnrotsstatyn i parken, Namnet använt redan på 1910-talet. Se Lönnrotsgatan.

Magasinsgatan, Norra, Södra — **Makasiinikatu, Pohjoinen, Eteläinen** std 3, 1820 i formerna Norra och Södra Magazins Gatan, syftande på magasinsbyggnader i närheten. Gatorna fastställda redan i stadsplanen 1812 och först benämnda Norra och Södra Torggatan. Senare på kartan 1866 Norra och Södra Magazins Gatan, fi. Makasiinin Pohjois- och Eteläkatu. 1909 fastställdes formerna Norra, Södra Magasinsgatan — Pohjoinen, Eteläinen Makasiinikatu och 1928 de nuv. fi. formerna.

* **Magasinskajen** — **Makasiiniranta** std 3, 7, 9, 1820 i formen Magazins Quain, syftande på magasinsbyggnader. Namnet i bruk redan 1817. På kartan 1866 sv. Magazins Quain och i bilagan Magasinskajen, fi. Makasiinikaji. Som fi. namn Makasiinin rantakatu 1909 och Makasiiniranta 1928. 1952 fastställdes namnen Passagerarkajen — Matkustajalaituri.

Magasinskajen — **Makasiinilaituri** std 7, 1969. Redan tidigare i inoffic. bruk. Tidigare namn Magasinskajen — Makasiiniranta 1928 och Passagerarkajen — Matkustajalaituri 1952.

Magdalenagatan — **Magdaleenankatu** std 17, 1910, gruppnamn (bibliska kvinnonamn). Se Rakelsgatan.

Magistratsgatan — **Maistraatinkatu** std 17, 1910 vid omregleringen av Böle arrendeområde, föranlett av att Böle lägenhet var en s.k. magistratslägenhet, vars arrende utgjorde en del av rådmännens lön.

(* **Magistratsgränden**) std 1, på 1730-talet bet. för en obekant gränd i trakten av Senatstorget.

* **Majgatan** std 23, 1892 på en karta över Majstads arrendeområde, utgiven av ägaren till Gumtäkts gård, som arrenderade ut tomterna. Namnet i anslutning till områdesnamnet Majstad. Gatan och namnet bortlämnade ur den slutliga, 1938 och 1950 fastställda stadsplanen för området.

Majstad — **Toukola** std 23, 24. Från Gumtäkts gård avskilde ägaren, friherre Herman Sigfrid Standertskjöld-Nordenstam 1883 tre områden, inom vilka han utarrenderade bostadstomter. Efter honom kallades två av områdena Hermanstad I och II. Det tredje kallades Majstad, möjligen efter hans hustru Maria men troligen syftande på studenternas värfester åren 1833, -34 och -48, vilka firades Floradagen den 13 maj på en äng i Majstad (Majängen). Vid den berömda festen 1848 donerade gårdsägaren ängen till studenterna som deras fasta värfestplats. Uppfattningen att namnet åsyftar studentfesterna stöds av att ägarens karta

över området bl.a. upptog namnet Studentvägen samt Topelligatan, Cygnaegatan och Runebergsgatan, som syftar på de tre skaldernas närvaro vid festen 1848. Det fi. Toukola fastställdes 1909. Se Hermanstad och Majängen. Stadsdelsnamn sedan 1959.

Majstads parkgårdar — Toukolan puistotalot std 24. Ett område med detta namn fanns bland de snabbhusområden som i början av 1940-talet bildades i trakten norr om Gumbäcks gård.

* **Majstadsvägen — Toukolantie** std 23, 24, i ett generalplaneförslag 1918 i formerna Majstadsvägen — Toukolantie och i ett stadsplaneförslag 1921 i formerna Majstads Chausséen — Toukolan Viertotie. Namnen Majstadsvägen — Toukolantie fastställda 1927 och intagna i den slutliga stadsplanen 1938. Sedan 1950 Gustav Vasas väg, se detta.

Majängen — Toukoniiitty std 23, 1956, tidigare inoffic. brukat i formen Majängen. Namnet ansluter sig till studenternas vårfest i parkområdet 1848, vid vilken Vårt land framfördes första gången, och till det monument som rests till 100-årsminnet av festen.

Malmbrinken — Malmrinne std 4, 1887 i formen Lilla Malmgatan. På kartan 1887 ändrat till Malmbrinken, 1909 fi. Malmrinne. I anslutning till Malmgatan, som Malmbrinken är en tvärgård till. Se Malmgatan.

Malmgatan — Malminkatu std 4, 1875 i formen Malmgatan, till det sedan 1700-talet kända områdesnamnet Malmen, Sandmalmen eller Kampmalmen (malm = sandmo). Till gatan räknades i början också nuv. Folkskolegatan. På 1890-talet fick den sin nuv. längd och sträckning. Som fi. namn Malminkatu 1909, i bruk sedan 1880-talet. Se Kampen.

Maltgatan — Mallaskatu std 5, 1934, i anslutning till Sinebrychoffs ölbryggeri i närheten.

Manegegatan — Maneesikatu std 1, 1836 i formen Manege Gatan, syftande på gendarmeriets manege vid gatan. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Maneesikatu. De nuv. namnen offic. fastställda 1909. Tidigare namn Nicolai Gatan, efter storfursten, sedermera kejsaren Nikolai I (1796—1855). Gatan var då planerad att i väster utsträckas ända till Gloviken, men den västra delen mellan Unions- och Berggatorna fick 1836 namnet Trädgårds Gatan och den östra delen mellan Mariegatan och Norra kajen namnet Manege Gatan.

Mankalavägen — Mankalantie std 24, 1923, gruppnamn (geografiska namn i Finland).

Mannerheimvägen — Mannerheimintie std 2, 3, 4, 13, 14, 15, 16, 18, givet den 4 juni 1942 i samband med festligheterna på Marskalkens av Finland Carl Gustaf Mannerheims (1867—1951) 75-årsdag. På gatans plats fanns redan på 1600-talet en landsväg västerut från Helsingfors på Estnaset, kallad Landsvägen till Åbo eller Landsvägen till — eller från — Esbo,

på 1700-talet också kallad Tölövägen. I stadsplanen 1812 betecknades vägdelen mellan nuv. Skillnaden och Posthuset som gata, och 1836 fastställdes dess namn enligt landshövding Armfelts förslag till Henriks Gatan efter ministerstatssekreteraren greve Robert Henrik Reh binder (1777—1841). På kartan 1877 är gatan breddad till en esplanad med namnen Västra och Östra Henriks Gatan. I kartbilagan 1866 har namnen formen Westra och Östra Henriksgatan, fi. Henrikin Lantis- och Itäkatu. Också Henriks Esplanaden användes i slutet av 1800-talet. De redan tidigare brukade namnformerna Västra och Östra Henriksgatan — Länsi- och Itä Henrikinkatu fastställdes 1909, och samtidigt namnet Henriksallén — Henrikin puistikko för parkbältet mellan dem. 1928 fastställdes formerna Henriksgatan — Heikininkatu och Henriksallén — Heikinpuisto, och gatan utsträcktes i nordväst till nuv. Nationalmuseum. Gatudelen från Nationalmuseum byggdes på 1850-talet ut till en grusbelagd chaussé (svarande mot chaussén österut vid nuv. Tavastvägen), och dess namn ändrades från Tölövägen till Vestra Chaussén. I kartbilagan 1866 den fi. formen Wiertotie och 1909 offic. Västra Chausséen — Lantinen Viertotie. Efter 1928 bar vägstället namnet Åbovägen — Turuntie fram till 1942, då Henriksgatan och Åbovägen sammanslogs till Mannerheimvägen och vägen förlängdes ut till Brunakärr. Samtidigt avlägsnades Henriksallén ur stadsplanen.

Mariegatan — Mariankatu std 1, 1820 i formen Marie Gatan, efter Alexander I:s mor, kejsarinnan Maria Feodorovna (d. 1828). Namnet skrevs på 1830-talet Mariae Gatan och på kartan 1866 Mariegatan, fi. Mariankatu, vilka former fastställdes 1909.

Maringatan — Laivastokatu std 8, 1895 i formen Marinkajen, syftande på Sjöekipagets kasern i närheten. Som fi. namn Laivastokatu 1909. 1859 föreslogs namnet Ekipage Gatan, på kartan 1866 i formen Ekipage Gatan. I kartbilagan 1866 fi. Meriväestönkatu.

Marinkajen — Laivastoranta std 8, 1895 i formen Marinkajen, syftande på Sjöekipagets kasern. Som fi. namn 1909 Laivastoranta (det första förslaget Meriväenranta). Tidigare planerades den fortfarande obbyggda gatan som en del av den västligare Norra Skatuddskajen, men 1895 fick den ett särskilt namn.

(* **Marintorget — Meriväentori**) std 8, 1887 i formen Marintorget i ett stadsplaneförslag, men torget upptogs inte i den slutliga stadsplanen 1895. Trots det föreslogs 1908 Meriväentori som fi. motsvarighet.

(* **Marjattagatan — Marjatankatu**) std 17, 1910, gruppnamn (kvinnonamn). Gatan upptogs i ett stadsplaneförslag men har förblivit obbyggd.

Marjattavägen — Marjatantie std 25, 1921, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i en indelningsplan, 1937 i den slutliga stadsplanen. Urspr. föreslogs Marjattagränd — Marjatan-kuja 1920.

Martagatan — Martankatu std 17, 1910 i ett stadsplaneförslag, gruppnamn (bibliska kvinno-namn). Offic. i gatunamnsregistret 1928. Det sv. namnet tidigare Marthagatan. Se Rakels-gatan.

(* **Maskinmästaregatan — Koneenkäyttäjän-katu**) std 20, 1918 i ett stadsplaneförslag för Sundholmen. 1954 fastställdes Maskinmästare-gatan — Konemestarinkatu för en gata i 43 stadsdelen.

Maskuvägen — Maskuntie std 16, 1948, grupp-namn (socknar i sydvästra Finland). Tidigare föreslaget Taipalevägen — Taipaleentie (slag-fält under vinterkriget).

Mastgatan — Mastokatu std 8, 1928, grupp-namn (sjöfartsmotiv). Tidigare föreslaget Lök-holmsgatan 1860, med den fi. motsvarigheten Lööksaarenkatu i kartbilagan 1866, samt Skatudds östra kajen 1882 och Kronbergs Kaien 1887.

Mathiaslunden — Matiaksenlehto std 13, 1956, syftande på forskningsresanden och språk-och folklivsforskaren Matias Aleksanteri Castrén (1813—52), vars staty rests i parken.

(* **Matrosgatan**) std 8, i ett stadsplaneförslag 1859, gruppnamn (sjöfart och handel), för en gata vid nuv. Köpmansgatan. Namnet aldrig fastställt.

Matti Helenius park — Matti Heleniuksen puisto std 11, förslaget 1963, efter fil. dr Matti Helenius-Seppälä (1870—1920), som i början av 1900-talet bl.a. genom nykterhetsarbete försökte förbättra arbetarnas förhållanden inom bosättningen i Sörnäs och var en av grundarna av Sörnäs arbetarförening.

(* **Mauritzgatan**) std 22, 1892 på den karta över Hermanstads och Majstads arrende-områden som publicerades av ägaren till Gumtåchts gård, troligen efter senatörn friherre Johan Mauritz Nordenstam (1802—82). Ga-tan och namnet strukna ur den slutliga stads-planen.

Mauritzgatan — Maurinkatu std 1, 1820 i formen Mauritz Gatan, efter statsmannen greve Gustaf Mauritz Armfelt (1759—1814; han var enbart döpt till Gustaf men antog därtill namnet Mauritz, efter Moritz av Sachsen som han beundrade). På kartan 1866 namn-formen Mauritzgatan och i bilagan fi. Maurit-sinkatu, vilket fastställdes 1909. Den nuv. fi. formen från 1928.

Mechelingatan — Mechelininkatu std 4, 20, 13, 14, 1917 i formerna Mechelingatan — Mechelin-katu, till minne av senatörn prof. Leopold Henrik Stanislaus (Leo) Mechelin (1839—1914). Den nuv. fi. formen fastställd 1928.

Tidigare namn Nordenskiöldgatan — Norden-skiöldkatu 1906 (se Nordenskiöldsgatan). Gatan utsträcktes 1953 till att i söder omfatta också Kyrkogårdsgatan. Ändringen föreslogs av stadens sjukhusnämnd, som fann namnet Kyrkogårdsgatan olämpligt, sedan Maria sjuk-hus nya poliklinikbyggnad i början av 1950-talet uppförts vid gatan.

Mejlans — Meilahti, stadsdelsnamn sedan 1959.

* **Mejlansgatan — Meilahdenkatu** std 14. Se Eino Leinos gata och Linnankoskigatan.

Mejlans idrottspark — Meilahden urheilukenttä std 15, 1965, till stadsdelens namn.

(* **Mejlanstorg — Meilanstori**) std 15, i ett stadsplaneförslag 1912, till områdets gamla namn.

Mejlansvägen — Meilahdentie std 15, i bruk på 1950-talet, till områdets på ett gammalt ort-namn återgående namn Mejlans. Namnet nämnt som hemmansnamn redan på 1600-talet. Som fi. motsvarighet i slutet av 1800-talet Meilans och sedan början av 1900-talet Meilahti. Närmare om namnet s. 21.

* **Melkögatan — Melkönkatu** std 20. Se Bus-holmsgatan. Namnet infört i den 31 stadsdelen Drumsö.

Mellangatan — Välikatu std 1, 1836 i formen Mellan Gatan. Namnet Mellangränden belagt 1859. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Välisola, och 1909 fastställdes de nuv. formerna.

Merikantovägen — Merikannontie std 14, 1954, gruppnamn (finländska tonsättare), efter ton-sättaren och musikpedagogen Frans Oskar Merikanto (1868—1924), som bl.a. 1892—1924 verkade som organist vid Johanneskyrkan i Helsingfors. Tidigare namn Västra Strand-vägen — Länsi rantatie 1906 och Västra Strand-vägen — Lätinen Rantatie 1917.

Messeniusgatan — Messeniuksenkatu std 14, 1917, efter historieskrivaren Johannes Messenius (1579—1636), som länge av politiska skäl levde som fånge i Kajaneborg. Det fi. namnet först Messeniuskatu, efter 1928 i nuv. form. Som namn på gatan föreslogs urspr. Diana-gatan — Dianakatu 1913.

Metsolavägen — Metsolantie std 25, 1920, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i en indelningsplan, 1937 i den slutliga stadsplanen.

Mikael Lybecks gata — Mikael Lybeckin katu std 14, 1950, efter författaren Mikael Lybeck (1864—1925), gruppnamn (inhemska författare). Tidigare namn Ängsgatan — Niittykatu 1906 (intill Hagvägen), för en kortare något tydligare gata.

Mikaelsgatan — Mikonkatu std 2, 1820 i formen Michaels Gatan, efter kejsar Alexander I:s bror, storfursten Mikael (1798—1849). Gatan fick sin nuv. längd och sträckning 1830. På kartan 1866 sv. Mikaels gatan och i bilagan fi. Mikkelininkatu. Namnformerna Mikaels ga-

tan — Mikaelinkatu offic. fastställda 1909 och den nuv., redan på 1880-talet brukade fi. formen 1928.

Minervagatan — Minervankatu std 13, 1906, gruppnamn (namn ur antikens mytologi). Minerva var i den fornmorska mytologin konstens gudinna och läkarnas, konstnärernas och lärarnas beskyddare. Det fi. namnet först i formen Minervakatu, 1928 i nuv. form. Se Apollogatan.

Minervastigen — Minervanpolku std 13, 1917 för en tvärgata till Minervagatan. Det sv. namnet urspr. Minervavägen, 1954 ändrat till nuv. form.

Minna Canth's gata — Minna Canthin katu std 14, 1917, gruppnamn (inhemska författare), efter författarinnan Vilhelmiina (Minna) Canth (1844—97). Urspr. sv. Minna Canth gatan, ändrat 1956, och fi. Minna Canthkatu, nuv. form fastställd 1930.

Mjårdgatan — Mertakatu std 23, 1968, gruppnamn (fiske).

(* **Mjölnergatan**) std 9, i mitten av 1800-talet för en gata från Bergmansgatan till Kvarnberget i Brunnsparken, upptaget på en 1838 tryckt karta. Gatan förblev obbyggd och ströks ur stadsplanen 1887. Se Kvarnvägen.

(* **Mjölnergatan — Myllärinkatu**) std 20, 1917 i ett förslag till ändring av stadsplanen för Sand- och Busholmen, syftande på en kvarn som planerades i närheten. Gatan förblev obbyggd. Namnet Mjölnergatan också föreslaget för en gata i 9 stadsdelen.

Mjölönstigen — Sianpuolapolku std 26, 1946, gruppnamn (vilda bär).

Munkholmen — Munkkisaari std 20. På kartor i formen Munk Holmen 1696, Munk Hollmen 1775 och Munkholm 1845. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Munkkisaari. Holmen numera förenad med fastlandet. Närmare om namnets ursprung s. 22.

Munkholmsgatan — Munkkisaarenkatu std 20, 1887 i formen Munkholmsgatan, till holmnamnet Munkholmen. Som fi. namn Munkkisaarenkatu 1909. Tidigare namn Fiskaregatan 1842 (gruppnamn: hantverkare och yrkesmän), med den fi. motsvarigheten Kalastajankatu i kartbilagan 1866. Vid en stadsplaneändring 1887 blev den obbyggda gatans västra del den nuv. Munkholmsgatan och den östra delen (fram till Smedsgatan) hänfördes till Fabriks-gatan. Se Munkholmen.

Munkholmskajen — Munkkisaarenranta std 20, 1934, till holmnamnet Munkholmen — Munkkisaari. Se Munkholmen.

* **Munksnäs-gatan — Munkkiniemenkatu** std 15, se Stockholmsgatan.

(* **Muraregatan — Muurarinkatu**) std 13, 1883 i ett stadsplane-förslag. 1918 i ett plan-förslag för den 20 stadsdelen (gruppnamn: yrkesmän).

Murtajagatan — Murtajankatu std 20, 1911, gruppnamn (sjöfartsmotiv), syftande på Finlands första isbrytare Murtaja. Vid en stadsplane-ändring 1948 avlägsnades gatan och namnet, men namnet har förblivit i bruk.

Museigatan — Museokatu std 13, 1906, syftande på Nationalmuseum, som planerades 1888 och byggdes 1905—10. Upptaget redan i ett tävlingsförslag till stadsplan för Tölö 1899 och i det slutliga stadsplane-förslaget 1902.

Museiparken — Museon puisto std 13, 1956, syftande på Nationalmuseum i närheten.

(* **Museitornsgatan — Museotorninkatu**) std 13, 1928 i ett stadsplane-förslag för en planerad gata från vilken Nationalmuseets torn hade syns.

Myntgatan — Rahapajankatu std 8, på den 1866 tryckta kartan i formen Myntgatan, i kartbilagan fi. Mynttikatu, syftande på det 1863 uppförda Myntverket. Först endast i ett stadsplane-förslag, 1895 i den slutliga stadsplanen. Det nuv. fi. namnet föreslaget redan 1908 men offic. fastställt först 1928.

* **Myntkajen — Rahapajanranta** std 8, se Skatuddskajen.

Måbärsstigen — Taiknamarjapolku std 26, 1946, gruppnamn (vilda bär).

(* **Målaregatan — Maalarikatu**) std 20, föreslaget 1918 i stadsplanen för Sundholmen, gruppnamn (yrkesmän).

Månskensvägen — Kuutamotie std 25, 1923, gruppnamn, bildat i anslutning till Himmelsbergs-, Lycko- och Stjärnvägen intill. Först endast i indelningsplanen, 1937 i stadsplanen.

* **Mäklaregatan — Meklarinkatu** std 20, 1916, gruppnamn (sjöfarts- och hamnmotiv). Vid en stadsplaneändring 1948 planerades området som trafikområde och gatan avlägsnades. Namnet kvarstod till 1968.

Mäntsälä-vägen — Mäntsäläntie std 22, 1913, gruppnamn (namn på socknar). Först endast i en indelningsplan, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Märaholmskajen — Tammasaaren laituri std 20, 1968, till det gamla ortnamnet Märaholm. Tidigare Märaholmskajen — Salmisaarenranta 1954. Se Sundholmen.

Märrholmen std 20, se Sundholmen.

(* **Märrholmsgatan — Marholmankatu**) std 20, se Neptunusgatan.

Märrholmsgatan — Salmisaarenkatu std 20, 1954, till de tidigare ortnamnen Märrholmen och Salmisaari. Tidigare namn Sundgatan — Salmikatu 1926. Se Salmisaari.

Mässfältet — Messukenttä std 14, 1956, syftande på den 1935 färdigbyggda Mässhallen och på de utställningar som arrangeras på fältet. Redan tidigare i allmänt bruk.

Mätaregatan — Mittaajankatu std 20, 1916, gruppnamn (hamnmotiv). Från början fi. Mit-tarikatu, ändrat 1928 till nuv. form.

Mörskomgränden — Myrskylänkuja std 26, för en tvärgränd till Mörskomvägen.

Mörskomvägen — Myrskyläntie std 26, 1936, gruppnamn (östnyländska socknar).

* **Narinken — Narinkka** std 1, 4, 8, 1909 som offic. namn på ett område vid övre ändan av Simonsgatan, där ryska och judiska handels-män hade sina salustånd. Narinksbacken kallades redan i början av 1700-talet en plats för köpsläende, som under den tid då staden var besatt av ryssarna (1713—21) uppstod på näset som ledde över till Skatudden. På en karta från 1730-talet upptas namnet Narrink på Skatudden (ry. na rinke = på torget). Då Skatuddskanalen, kejserliga slottet och hög-vakten byggdes på 1840-talet flyttades narink-bodarna till trakten av nuv. Finlands Bank, där ett torgområde hade reserverats. Torget skulle enligt landshövdingens förslag 1842 heta Nicolaitorget, men det kallades Narink-torget eller Narinken fram till 1876, då handeln fick vika för Finlands Banks bygge och flyttades till Simonsgatan.

Nastolavägen — Nastolantie std 26, 1936, grupp-namn (östnyländska socknar).

* **Nedre Glogatan** std 2. På östra stranden av Gloviken, som ännu i början av 1800-talet sträckte sig från nuv. Tölövikens till Kapell-esplanaden, gick en gata från hörnet av nuv. Alexanders- och Fabiansgatorna till nuv. Mi-kaelsgatan 11. Från 1760- till 1810-talen kalla-des den Nedre Glogatan, tidigare Glostranden eller Glostrandsgatan på 1720-talet, Strand-gatan vid Gloet på 1730—40-talen, (Östra) Glogatan, Nedre Strandgatan vid Gloet, Stora Strandgatan och Lilla Glogatan på 1740—60-talen. Också namnen Öfre Glogatan, Östra Glo-strandsgatan och Glostrand är ibland belagda under senare hälften av 1700-talet och i början av 1800-talet. Gatan avlägsnades ur stads-planen 1812.

Neptunusgatan — Neptunuksenkatu std 20, 1916 i formerna Neptunigatan — Neptunikatu, gruppnamn (sjöfartsmotiv). Tidigare Mär-holmsgatan — Marholmankatu och Vågbrytare-gatan — Aallonmurtajankatu i ett stadsplane-förslag 1911. Det fi. namnet i formen Nep-tuninkatu 1928. De nuv. formerna fastställda 1968. (Neptunus = en romersk havsgud i an-tikens mytologi).

Nervandersgatan — Nervanderinkatu std 13, 1906, gruppnamn (historiska märkesmän), till minne av professorn i fysik, grundläggaren av meteorologiska institutionen vid Helsingfors universitet och diktaren Johan Jakob Ner-vander (1805—48). Namnet upptogs redan i ett stadsplane-förslag 1902. Det sv. namnet i formen Nervandersgatan fram till 1928.

Nervanderskvären — Nervanderin puistikko std 13, 1928, i anslutning till Nervandersgatan intill.

* **Nicolai Gatan** std 1, se Manegegatan.

(* **Nicolaitorget**) std 1, se Narinken.

* **Nikolaigatan — Nikolainkatu** std 1, 2, se Snellmansgatan.

Nilsägatan — Nilsjätkatu std 22, 1941, grupp-namn (namn på socknar). Redan 1928 intaget i gatunamnsregistret.

* **Nilvägen — Niilintie** std 23, se Floravägen.

* **Nimrodgatan — Nimrodkatu** std 14, 15, se Stenbäcksgatan.

Nokiagränden — Nokiankuja std 22, 1929, i an-slutning till Noklavägen intill. Först i indelnings-planen, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Nokiaparken — Nokian puisto std 22, 1956, i an-slutning till Noklavägen intill.

Noklavägen — Nokiantie std 22, 1929, grupp-namn (namn på samhällen). Först i indelnings-planen, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Nordenskiöldsgatan — Nordenskiöldinkatu std 14, 18, 1906 i formerna Nordenskiöldsgatan — Nordenskiöldkatu, gruppnamn (historiska mär-kesmän), till minne av den i Finland födda forskningsresanden, professor Nils Adolf Erik Nordenskiöld (1832—1901), som upptäckte Nordostpassagen. Gatan omfattade urspr. också den nuv. Mechelingsgatan och erhöill sin nuv. längd 1917. De gällande namnformerna fast-ställda 1928. Gatudelen mellan Idrottsgatan och järnvägen kallades tidigare inoffic. Norden-skiöld alléen — Nordenskiöldin puistokatu.

Nordenskiöldsplatsen — Nordenskiöldin aukio std 14, 1906 i formerna Nordenskiöldsplatsen — Nordenskiöld paikka, för korsningen mellan Mechelin- och Caloniussgatorna. Det fi. namnet i formen Nordenskiöldaukio 1909, och vid en stadsplaneändring 1917 fastställdes det i nuv. form för korsningen mellan Nordenskiölds-, Topelius- och Linnankoskigatorna. Se Norden-skiöldsgatan.

Norra Esplanadgatan — Pohjoinen Esplanadi-katu std 3, se Esplanadgatan.

* **Norra gatan** std 1, se Alexandersgatan.

Norra hamnen — Pohjoissatama std 1. Denna Helsingfors äldsta hamn benämndes länge Skeppshamnen och Stadshamnen, belagda bl.a. på 1740-talet i formerna Skiepps Hamnen och Stads Hamnen. När Södra hamnen i början av 1800-talet blev stadens egentliga hamn ersattes namnen med Norra Hamnen, 1909 offic. Norra Hamnen och 1928 i nuv. form. Som fi. namn brukades på 1800-talet Pohjoissatama, vilket fastställdes 1909.

Norra Hesperigatan — Pohjoinen Hesperian-katu std 13, se Hesperigatan.

Norra Järnvägsgatan — Pohjoinen Rautatiekatu std 13, se Järnvägsgatan.

Norra kajen — Pohjoisranta std 1, 1820 i formen Norra Quain, syftande på läget. Som fi. namn på 1880-talet Pohjoinen rantakatu, offic. fastställt 1909. Den nuv. fi. formen föreslagen redan 1908 och fastställd 1928. Den sv. formen fastställd 1909 men i inoffic. bruk redan tidigare, bl.a. på kartan 1866 Norra Kajen.

* **Norra Kanansvägen — Pohjoinen Kaanaantie** std 27, 1930, till ortnamnet Kanaansland. Gatan och namnet avskaffade vid en stadsplaneändring 1952. Se Kanansvägen.

(* **Norra Kolkajen — Pohjoinen Hiiliranta**) std 20, 1917 i ett stadsplane-förslag för Västra hamnen, syftande på kajens funktion.

* **Norra Kyrkogatan** std 1, 2, se Kyrkogatan, Norra.

Norra Magasinsgatan — Pohjoinen Makasiinikatu std 3, se Magasinsgatan.

(* **Norra Röddäldsgatan**) std 6, 7, se Röddäldsgatan.

(* **Norra Sampokajen — Pohjoinen Samporanta**) std 20, se Sampokajen.

Norra Skatuddskajen — Katajanokan pohjoisranta std 8, 1928, till namnet Skatudden. I stadsplane-förslag 1859 och 1873 (och kartor 1863 och 1866) kallas strandgatan Skatudds Norra Qvain (Quain). I ett förslag 1887 ändrat till Skatudds Norra Kaien och 1895 fastställt i formen Skatudds Norra Kajen. 1909 fastställdes namnen Skatudds norra kajen — Katajanokan pohjoinen rantakatu och 1928 de nuv. formerna.

Norra Stadionvägen — Pohjoinen Stadiontie std 14, se Stadionvägen.

Norra Ugnsholmen — Pohjoinen Uunisaari std 7, se Ugnsholmen.

Norsörssundet — Kuorekarinsalmi std 10, föreslaget på kartan 1969, till grundnamnet Norsören intill.

Notstrandsgatan — Nuottarannankatu std 23, 1950, gruppnamn (fiske), till det gamla ortnamnet Notstrand. Tidigare namn Vikgatan — Viikinkatu 1938, syftande på Viks ladugård.

Nousisvägen — Nousiaistentie std 16, 1948, gruppnamn (socknar i sydvästra Finland). Tidigare föreslaget Summavägen — Summantie 1943.

Nya lutherska begravningsplatsen — Uusi lutherilainen hautausmaa std 20, 1859 i formen Nya lutherska begravningsplatsen, sedan gravgården byggts. Det fi. namnet på kartor sedan 1909.

* **Nya torget** std 3, se Kaserntorget.

* **Nykyrkobrinken — Uudenkirkonrinne** std 7, se Johannesbrinken.

Nylandsgatan — Uudenmaankatu std 5, 1820 i formen Nylands Gatan, till stadsdelsnamnet Nyländska Förstaden. I kartbilagan 1866 fi. Uudenmaankatu, fastställt samtidigt som det sv. namnet 1909. Se Nyländska Förstaden.

* **Nylandsgränd — Uudenmaankuja** std 5, 1934, i anslutning till Nylandsgatan. Gränden förenad med ett parkområde och avlägsnad ur stadsplanen 1939.

* **Nyländska Förstaden — Uudenmaan esikaupunki** std 5, som namn på en 1812 stadsplanerad ny stadsdel omfattande området söder och väster om nuv. Esplanaden.

Nyponstigen — Ruusumarjapolku std 26, 1946, gruppnamn (vilda bär).

Nyyrikkiparken — Nyyrikinpuisto std 25, 1956, i anslutning till Nyyrikkivägen.

Nyyrikkivägen — Nyyrikintie std 25, 1920, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i en indelningsplan, 1937 i den slutliga stadsplanen.

Nyåker — Uusipelto std 16. Kämt som namn på en från Korpas hemman avstyckad lägenhet och senare en villatomt, urspr. troligen ett ägonamn.

Näckens gränd — Näkinkuja std 10, 1893 i formen Neckensgränd, till arrendeområdes- och villanamnet Necken i närheten. De nuv. formerna fastställda 1909.

(* **Näsets väg — Kannaksentie**) std 16, se Resovägen.

* **Nätgatan — Verkkokatu** std 10, i ett fastställt stadsplane-förslag, som inte förverkligats, i anslutning till Nätholmen intill.

Nätholmen — Verkkosaari std 10. Den nu med fastlandet förenade Nätholmen har bestått av två holmar, vilka på kartor kallas Werkholmarne på 1640-talet och Värkorna 1859. På 1800-talet ger kartorna skilda namn på holmarna, bl.a. Norra och Södra Nötholmen 1842, 1869, Stora och Lilla Notholmen 1881, Stora och Lilla Nätholmen 1902. Offic. fastställdes 1909 sv. Stora och Lilla Nätholmen och som fi. översättningsnamn Iso och Pieni Verkkosaari, vilka brukats redan på 1880-talet. På en karta 1912 förekommer ännu Stora och Lilla Werkan. Det urspr. sv. namnet innehöll ordet verke = utbyggnad för fiske, och namnbytet har antagligen föranletts av översättningen Verkholmen = Verkkosaari.

Nätholmsgatan — Verkkosaarenkatu std 10, 1901 i formen Nätholmsgatan, till holmnamnen Stora och Lilla Nätholmen. Som fi. namn fastställdes 1909 Verkkosaarenkatu. Urspr. för en gata som ung. motsvarade nuv. Upplagsgatan, 1917 flyttat till nuv. plats. Se Upplagsgatan, Nätholmen.

Observatorieberget — Tähtitornin vuori std 7, 1928, syftande på det 1833 invigda astronomiska observatoriet på berget. Namnet Observatorieberget eller Observatoriiberget användes redan

på 1840-talet, men 1909 fastställdes namnen Ulrikasborgsbärg — Ulriikaporinvuori. För Observatoriet ger kartbilagan 1866 den fi. beteckningen Tähtitutkimo. Se Ulrikasborgsbärg.

Observatoriegatan — Tähtitorninkatu std 7, 1892 i formen Observatoriigatan, syftande på det astronomiska observatoriet i närheten. De nuv. namnen fastställda 1909. Se Observatorieberget.

Oceankajen — Valtamerilaituri std 20, 1968 för en kaj avsedd för oceangående fartyg.

Odonstigen — Juolukkapolku std 26, 1946, gruppnamn (namn på vilda bär).

Oihonnagatan — Oihonnankatu std 21, 1909, gruppnamn (namn på fartyg). Oihonna är en av huvudpersonerna i Runebergs dikt Kung Fjalar. På kartan 1892 över Hermanstads arrendområde kallas gatan Värkstads gatan.

Oksanengatan — Oksasenkatu std 13, 1906 i formen Ahlqvistgatan, gruppnamn (historiska märkesmän), efter professorn i finska språket Carl August Engelbrecht Ahlqvist (1826—89). 1909 infördes fi. Ahlqvistinkatu och 1928 de nuv. namnformerna, till Ahlqvists diktarnamn Oksanen.

Oksanenlunden — Oksasen lehto std 13, 1956, i anslutning till Oksanengatan intill.

Olofsgatan — Olavinkatu std 4, 1938, till förnamnet Olof-Olavi, av obekant anledning. Gatan utgjorde tidigare norra ändan av Annegatan. Se Annegatan.

Olympiakajen — Olympialaituri std 9, 1969, efter att tidigare ha varit i inoffic. bruk. Kajen byggdes inför de olympiska spelen 1952.

Olympiastadion std 14, 1956, till minne av de olympiska spelen på stadion 1952 (anläggningen byggdes redan för spelen 1940, som inhiberades på grund av kriget).

*** Operagatan — Oopperakatu** std 13, 1917, syftande på ett operahus som planerades vid gatan. Den obbyggda gatan och namnet ströks ur stadsplanen 1926. Gatan var inritad ungefär vid nuv. Riksdags- och Talmansgatorna.

Oriongatan — Orioninkatu std 21, 1909, gruppnamn (namn på fartyg). Orion är i grek. mytologi en oförtruten jägare, som sedan han dödats av gudarna blivit förvandlad till en stjärnbild; det är också namnet på en stjärnbild. På kartan 1892 över Hermanstads arrendområde kallas gatan Bärsgatan.

Osmogränden — Osmonkuja std 25, 1920 för en tvärgränd till Osmovägen. Först endast i en indelningsplan, 1937 i den slutliga stadsplanen.

Osmostigen — Osmonpolku std 25, 1965, i anslutning till Osmovägen.

Osmovägen — Osmontie std 25, 1920, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i en indelningsplan, 1937 i den slutliga stadsplanen.

(* Otavagatan — Otavankatu) std 21, 22, i ett stadsplaneförslag 1930, i anslutning till namn med motiv från fartyg (stjärnbilder). Gatan och namnet ströks ur den slutliga stadsplanen 1950.

*** Otavagränd — Otavankuja** std 25, 1937, i anslutning till namnet Himmelsberget och namn med stjärnbildsmotiv. Gatan och namnet avlägsnades ur stadsplanen 1941.

Paasikivigatan — Paasikivenkatu std 14, 1959, till minne av republikens president Juho Kusti Paasikivi (1870—1957), vars privatbostad låg vid gatan. Tidigare namn Esbogatan — Espoonkatu 1906, till namnet på grannsocknen Esbo (namnparet föreslaget redan 1899 i ett tävlingsförslag till stadsplan).

Paasivuorigatan — Paasivuorenkatu std 10, 1938, efter den kända arbetarledaren och socialpolitikern Matti Paasivuori (1866—1937). Tidigare namn Cirkusgatan 1893, fi. Sirkuskatu 1909, syftande på en cirkus som vid sekelskiftet uppträdde i f.d. Rieksis tapetfabriks byggnad vid gatan.

Paasivuoriskvären — Paasivuoren puistikko std 10, 1938, i anslutning till Paasivuorigatan. Tidigare namn Broholmstorget — Siltasaarentori eller Broholmsskvären — Siltasaarenpuistikko 1909 och Cirkusskvären — Sirkuspuistikko 1928.

(* Paciigatan) std 23, 1892 på en karta över Majstads arrendområde, som ägaren till Gumtåchts gård lät trycka. Gatan planerades nära den äng där Vårt land första gången framfördes vid studenternas vårfest 13.5.1848. Namnet avsett som en hyllning till hymnens kompositör Fredrik Pacius (1809—91).

Paciusgatan — Paciuskenskatu std 15, 1925, till minne av kompositören, professor Fredrik Pacius (1809—91). I ett stadsplaneförslag 1912 upptogs på gatans plats ett antal korta gator med namnen (från söder räknat) Mejlangsgatan — Meilanskatu, Bjällbogatan — Bjällbonkatu, Syrénvägen — Syreenintie, Munksnäs gatan — Munkkiniemenkatu och Tilkavägen — Tilkantie. I ett förslag 1913 var Tilkavägen ersatt med Toivolagatan — Toivolankatu, Korpasgatan — Korpaskatu och Snellmangatan — Snellmankatu. Se föreg. namn.

(* Paciusvägen — Paciustie) std 14, 1916 i ett stadsplaneförslag men aldrig fastställt. Se föreg. namn.

(* Packaregatan) std 6, 1842. Gruppnamn (hantverkare och yrkesmän), upptaget i ett stadsplaneförslag, men både gatan och namnet avlägsnades ur den slutliga stadsplanen 1875.

Packhuskajen — Pakkahuoneenlaituri std 3, 7, föreslaget 1969, efter att ha varit i inoffic. bruk sedan 1890-talet.

*** Packhustorget — Pakkahuoneentori** std 1, 3. Det nuv. Sjötullstorget kallades i slutet av 1800-talet Packhustorget, men då Packhuset 1887 flyttades från Mariégatan 3 till en ny byggnad

i Södra hamnen, vid västra sidan av platsen söder om Saluhallen, överflyttades också namnet till denna plats. Då Packhuset i början av 1900-talet flyttades till Skatudden kom namnet ur bruk.

* **Packhus Kajen** std 1, se Sjötullstorget.

Paloholmen — Palosaari std 19. På äldre kartor kallas holmen Paloholmen 1842, Palosaari 1902. De nuv. formerna fastställda 1909. Namnets syftning är oklar.

* **Pannkakan — Pannukakku** std 10. Den nu med fastlandet förenade lilla holmen kallas på kartor Pankakan 1775 och Pannkakan 1842. I slutet av 1800-talet det fi. översättningsnamnet Pannukakku. Namnet syftar på att holmen är låg och platt.

* **Panugränden — Panunkuja** std 25, 1954 för en tvärränd till Panuvägen. Tidigare Vuorelagränd — Vuorelankuja i en stadsplan från 1937. Avlägsnad ur stadsplanen 1965.

Panuklinten — Panunkallio std 25, 1956, i anslutning till Panuvägen.

Panuvägen — Panuntie std 25, 1931, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i en tomtindelingsplan, 1937 i den slutliga stadsplanen. 1954 överflyttat till nuv. plats från en annan gata i samma stadsdel. Den tidigare obbyggda gatan kallades Vuorelagatan — Vuorelankatu i stadsplanen 1937. Se Sinikkavägen.

Pargasvägen — Paraistentie std 16, 1948, gruppnamn (socknar i sydvästra Finland). Tidigare föreslaget Kollaavägen — Kollaantie 1943.

Parkgatan — Puistokatu std 9, 1876 i formen Parkgatan, i anslutning till Brunnsparken intill. Som fi. namn på kartor från 1890-talet Puistokatu, fastställt 1909. På samma plats tidigare en gammal väg, se Kruthusvägen.

Passagerarkajen — Matkustajalaituri std 3, 7, 9, 1952, syftande på kajens karaktär. Tidigare namn Magasinskajen — Makasiiniranta. Se Magasinskajen.

(* **Paulavägen — Paulantie**) std 17, 1910 i ett tomtindelingsförslag för Böle, gruppnamn (kvinnonamn).

* **Paulsgatan** std 7, 1874, syftande på den staty över aposteln Paulus som pryder fasaden på den 1860 invigda romersk-katolska kyrkan vid gatan. (Den andra fasadstatyn över aposteln Petrus äsyftas i namnet Petersgatan). I en 1887 fastställd stadsplan förlängdes gatan fram till Docksgatan och fick namnet Fabriks-gatan. Se Fabriks-gatan.

Paulusparken — Paavalinpuisto std 22, 1956, i anslutning till Pauluskyrkan intill.

Pellervogränden — Pellervonkuja std 25, 1937 för en tvärränd till Pellervovägen.

Pellervovägen — Pellervontie std 25, 1920, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen.

Peltolavägen — Peltolantie std 25, 1920, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen.

Perhogatan — Perhonkatu std 13, 1907, i anslutning till Runebergsgatan intill och syftande på Runebergs dikt Graven i Perho. En del av gatan kallades fram till 1928 Alavogatan — Alavudenkatu. Det fi. namnet i nuv. form 1928 och före det Perhokatu.

Perhoplanen — Perhon kenttä std 13, 1956, i anslutning till Perhogatan intill.

Pernåvägen — Pernajantie std 22, 1916, gruppnamn (namn på socknar). Först endast i indelningsplanen, 1940 i den slutliga stadsplanen. Det sv. namnet i nuv. form 1928, före det Pernovägen.

* **Peräpohjolavägen — Peräpohjolantie** std 25, 1921 i formerna Perä-Pohjolavägen — Perä-Pohjolantie, i anslutning till Pohjlagatan. Skrivformerna ändrade 1937 och namnen utbytta mot Gripvägen — Vaakalinnuntie 1967.

Petersgatan — Pietarinkatu std 7, 1869 i formen Petersgatan, syftande på den staty över aposteln Petrus som pryder fasaden på den 1860 invigda romersk-katolska kyrkan. (Den andra statyn över aposteln Paulus gav anledning till namnet Paulsgatan, som betecknat Fabriks-gatans östra del). Som fi. namn på en karta från 1890-talet Pietarinkatu, vilket fastställdes 1909. Med gatan förenades 1892 Lilla Fabriks-gatan som en fortsättning mot väster.

(* **Petsamovägen — Petsamontie**) std 22, se Gumtåktsgatan.

Pohjlagatan — Pohjolankatu std 25, 1920, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i indelningsplanen (först föreslogs Storgatan — Isokatu), 1937 i den slutliga stadsplanen.

Pohjolaparken — Pohjolan puisto std 25, 1956, i anslutning till Pohjlagatan intill.

Pohjolaplatsen — Pohjolanaukio std 25, 1920, i anslutning till Pohjlagatan intill. Först endast i en indelningsplan, 1937 i den slutliga stadsplanen.

* **Poppelvägen — Poppelitie** std 15, 1912, gruppnamn (ord för träslag). Först endast i ett stadsplaneförslag och fastställt 1945. Gatan förblev obbyggd och ströks jämte namnet ur stadsplanen 1938.

* **Porkalagatan — Porkkalankatu** std 20, 1926, till ortnamnet Porkala. Det sv. namnet stavat Porkkalagatan fram till 1928. Upptaget redan i ett stadsplaneförslag 1922 för en gata med annan sträckning. Gatan förblev obbyggd och struken ur stadsplanen 1954.

Porkalagatan — Porkkalankatu std 20, föreslaget 1969, syftande på den gamla hamnen Porkala väster om Helsingfors. Tidigare Drumsögatan — Lauttasaarenkatu 1926.

Porthansbrinken — Porthaninrinne std 11, 1928 för en utlöpare av Porthansgatan.

Porthansgatan — Porthaninkatu std 11, 1901 i formen Porthansgatan, gruppnamn (historiska märkesmän), till minne av banbrytaren inom finsk historieskrivning och folkdiktsforskning professor Henrik Gabriel Porthan (1739—1804). 1909 fastställdes namnformerna Porthangatan — Porthaninkatu och 1928 återinfördes den nuv. sv. formen.

* **Porthansskvären — Porthanin puistikko** std 11, se Alli Tryggs park.

Poseidongatan — Poseidoninkatu std 20, 1968, gruppnamn (sjöfartsmotiv). Poseidon i antikens mytologi en grekisk havsgud. Tidigare Fiskvikskajen — Kalalahdenranta i en 1916 fastställd stadsplan, men gatan förblev då obbyggd.

Postgatan — Postikatu std 2, 1938, syftande på Posthuset vid gatan. Se Gasverksgatan och Helenegatan.

Postgränden — Postikuja std 2, 1938, syftande på Posthuset vid gatan.

Prästgatan, Västra, Östra — Papinkatu, Läntinen, Itäinen std 11, 1901 i formerna Vestra och Östra Prestgatan, syftande på att platsen mellan gatorna reserverats för en kyrkobyggnad, sedermera Berghälls kyrka. 1909 fastställdes namnen Prästgatan — Pappikatu och 1928 de nuv. formerna.

Prästgränden — Papinkuja std 11, 1928, i anslutning till Prästgatorna intill. Gatan fastställd i stadsplanen redan 1901 men utan namn. Tidigare inoffic. namn Prästbrinken — Papinkuja.

Puijogatan — Puijonkatu std 22, 1929, gruppnamn (geografiska namn i Finland), syftande på det för utsikten berömda berget i Puijo.

Puijoskvären — Puijon puistikko std 22, 1956, i anslutning till Puijogatan intill.

Punkaharjuvägen — Punkaharjuntie std 22, 1913, gruppnamn (geografiska namn i Finland). Först endast i indelningsplanen, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Pyttisvägen — Pyhtäantie std 26, 1936, gruppnamn (östnyländska socknar).

* **Päijännegränd — Päijänteenuja** std 22, 1933 i en indelningsplan, gruppnamn (geografiska namn i Finland). Gatan struken ur stadsplanen 1941.

Päijännevägen — Päijäntentie std 22, 1908, gruppnamn (geografiska namn i Finland). Först endast i indelningsplanen, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Päivärintagatan — Päivärinnankatu std 14, 1917, gruppnamn (inhemska författare), till minne av den folkliga författaren och lantdagsmannen Pietari Päivärinta (1827—1913). Som namn på gatan fastställdes först Björngatan — Karhukatu, i anslutning till namnen Nimrod-

och Vargagatan intill. Den nuv. fi. formen fastställd 1928, före det Päivärintakatu.

Pälkänevägen — Pälkäntentie std 22, 1913, gruppnamn (namn på socknar). Först endast i indelningsplanen, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Rakelsgatan — Raakelinkatu std 17, 1910, gruppnamn (bibliska kvinnonamn), i bruk redan tidigare. Bildningarna till bibliska namn torde ha införts i den 17 stadsdelen under medverkan av församlingens dåvarande pastor Väinö Kantele.

Rauniberget — Rauninkallio std 25, 1956, i anslutning till Raunigränden intill och med efterled syftande på parkens bergiga terräng.

Raunigränden — Rauninkuja std 25, 1922, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen, där de nuv. formerna fastställdes. Tidigare fi. Raunikuja. (Rauni = fi. motsvarighet till den skandinaviska fruktbarnhetsguden Freyr).

Rautalampivägen — Rautalamintie std 22, 1913 i formerna Rautalampigatan — Rautalaminkatu, gruppnamn (namn på socknar). De nuv. formerna fastställda 1940 men i bruk redan 1922.

Regeringsgatan — Hallituskatu std 1, 2. 1836 i formen Regeringsgatan, syftande på det vid gatan belägna senatshuset (nuv. statsrådsborgen). Vid östra ändan av gatan fanns ännu i början av 1800-talet en gata med namnet Skolgatan, föranlett av trivialskolans 1755 uppförda stenhus vid gatan. I stadsplanen 1812 ersattes gatan med en ny bredare gata, som 1820 fick namnet Slotts Gatan, därför att den ledde till den plats i Kronohagen där ett kejserligt slott planerades. Sedan slottsplanerna hade övergetts fick gatan 1836 namnet Regeringsgatan, som urspr. avsetts för en gata på annat håll (se Albertsgatan). Det fi. namnet Hallituskatu var i bruk redan 1866 men blev offic. fastställt först 1909.

(* **Reginagatan — Reginankatu**) std 18, 1910, gruppnamn (kvinnonamn). Gatan upptagen i ett stadsplaneförslag, och namnet infört i namnregistret 1928, men gatan har förblivit obbyggd.

Rehbindervägen — Rehbindertie std 6, 1908 i formerna Rehbindervägen — Rehbindertie, efter ministerstatssekreteraren greve Robert Henrik Reh binder (1777—1841). Formerna Rehbindergatan — Rehbinderkatu fastställda (genom magistratsbeslut) 1909 och den nuv. fi. formen 1928.

Repslagaregatan — Köydenpunojankatu std 4, 1875 i formen Repslagaregatan, syftande på ett repslageri intill, som i kartbilagan 1866 kallades Repslagerbanan — Köysilyöttö. Som fi. motsvarighet på en karta från 1890-talet Nuoranpunojankatu, men 1909 fastställdes Köydenpunojakatu och 1928 den nuv. formen. Se Bangatan.

* **Residenshusbacken** std 1, i slutet av 1600-talet för en backe vid nuv. Mariegatan 7—9, syftande på landshövdingens residens, som fram till början av 1700-talet låg här. Se Tyghusbacken.

* **Residenshusgatan** std 1, i slutet av 1600-talet för en gata i trakten av nuv. Riddaregatan. Gatan ledde till landshövdingens residens. Se Residenshusbacken.

* **Residenshustorget** std 1, se Sjötullstorget.

Resovägen — Raisiontie std 16, 1948, gruppnamn (socknar i sydvästra Finland). Tidigare namnförslag Näsets väg — Kannaksentie 1943.

Richardsgatan — Rikhardinkatu std 3, 1820 i formen Richards Gatan, efter föredraganden vid senatens juridiska expedition, sedermera senatorn, friherre Albrecht Fredrik Richard de la Chapelle (1785—1859), som ägde ett hus vid gatan. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Rikartinkatu och på en karta från 1890-talet Rikardinkatu. De nuv. formerna fastställda 1909.

Riddaregatan — Ritarikatu std 1, 1820 i formen Riddare Gatan, syftande på att en tomt vid gatan reserverats för ständernas hus. I slutet av 1600-talet fanns på samma plats en gata kallad Residenshusgatan och senare under 1700-talet och fram till 1812 Berggatan, på 1760-talet Stora Berggatan. I stadsplanen 1812 sträckte sig gatan ända till Elisabetsgatan, men vid en planeändring 1836 fick den sin nuv. längd. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Ritarikatu, vilket fastställdes 1909 tillsammans med den sv. formen. Se Residenshusgatan.

Riddarhuskvären — Ritaritalon puistikko std 1, 1909, syftande på Riddarhuset vid planteringen. Som fi. namn urspr. Ritarihuoneenpuistikko (i slutet av 1800-talet användes Ritarihuoneen-tarhanne) och 1928 fastställdes Ritaritalonpuistikko, i nuv. form sedan 1956. Planteringen hör till Riddarhusets tomt.

Ridfältet i Dal — Laakson ratsastuskenttä std 18, 1940, till traktens namn. Se Dal.

Ridhallen — Ratsastushalli std 16, för den 1940 färdigbyggda hallen för ridsport och dess omgivning. Se Brunakärrs sporthall.

Ridvägen — Ratsastie std 16, 1966 för en väg som leder till Ridhallen.

Riksdagsgatan — Eduskuntakatu std 13, 1928, syftande på det planerade och 1930 invigda riksdagshuset invid gatan. Tidigare i samma trakt 1906 Tvärgatan — Poikkikatu samt 1917—26 Operagatan — Oopperakatu, som förblev obyggd.

(* **Riksdags-Hus torget — Eduskunta-Talon aukea**) std 13, 1928 föreslaget i arkitekt Oiva Kallios stadsplaneförslag.

Robertsgatan, Lilla, Stora — Roobertinkatu, Pieni, Iso std 3, 5, 1820 i formerna Stora, Lilla Roberts Gatan, till minne av ministerstatssek-

reteraren greve Robert Henrik Rehbinder (1777—1841). Som fi. namn i kartbilagan 1866 Ropertin Suurikatu och Ropertin Pikkukatu, på 1890-talet Iso, Pikku Robertinkatu, som fastställdes 1909. De nuv. fi. formerna fastställda 1928.

Roddstadion — Soutustadion std 14, 1956, syftande på att rodd- och kanottävlingarna vid de olympiska spelen 1952 hölls här.

Roineparken — Roineen puisto std 22, 1956 för en park vid Roinevägen.

Roinevägen — Roineentie std 22, 1908, gruppnamn (geografiska namn i Finland), till sjönamnet Roine. Först endast i indelningsplanen, 1940 i den slutliga stadsplanen.

(* **Rolfsgatan**) std 22, 1892 på den karta som ägaren till Gumtäkts gård, friherre H. S. Standertskjöld-Nordenstam, lät göra över de delar av gården som avskildes som arrendetomter. Namnet, som inte togs i bruk, givet efter hans son Rolf S-N.

Rosagatan — Ruusankatu std 14, 1906 i formerna Rosagatan — Rosakatu, till villanamnet Rosavilla i trakten. Som fi. namn föreslogs 1908 Roosankatu, men Ruusakatu fastställdes 1909. Den nuv. fi. formen fastställd 1928. Urspr. planerades gatan enligt en 1906 fastställd stadsplan med ett något sydligare läge, mellan nuv. Minna Canths gata och Nordenskiöldsgatan. Sin nuv. plats fick den vid en 1917 fastställd stadsplaneändring. Den nuv. Rosagatan utgjorde före det övre delen av Rosavillagatan.

Rosavillagatan — Ruusulankatu std 14, 1906 till villanamnet Rosavilla. Gatan urspr. plane-rad att fortsätta längre norrut till villaområdet och att omfatta också den nuv. Rosagatan som en östlig utlöpare. Som fi. namn föreslogs 1908 bl.a. Ruusuhuvilankatu och Roosavillakatu, men 1909 fastställdes Ruusuvillakatu och 1928 den nuv. formen.

Runebergsesplanaden — Runebergin esplanadi std 3, se Esplanaden.

Runebergsgatan — Runeberginkatu std 4, 13, 14, 1906, gruppnamn (historiska märkesmän), till minne av diktaren Johan Ludvig Runeberg (1804—77). Det nuv. fi. namnet fastställt 1928, före det Runebergkatu. Namnet upptogs redan 1892 på en karta över Majstads arrendetomts-område, syftande på den plats i närheten där Vårt land framfördes första gången vid studenternas vårfest 1848.

* **Ruthvägen — Ruutintie** std 18, 1910, gruppnamn (bibliska kvinnonamn). Gatan endast upptagen i ett stadsplaneförslag och aldrig byggd. Se Rakelsgatan.

Rutibacken — Mätäpuro std 16, 1969. Det sv. namnet tidigare använt, det fi. ett översättningsnamn.

* **Ryssdal, Ryssdalså Kern** std 7. Urspr. namn på området mellan nuv. Bergmans-, Skeppsbro-

och Ulrikagatorna, upptaget redan i en handling 1662 i formen Ryssdahl och i en handling 1766 i formen Ryssdalså kern. Antingen till ordet ryss(e) eller syftande på ryssjefiske, i vilket fall stranden och viken utgjort en fiskeplats. I närheten finns holmen Ryssholmen — Ryssänsaari.

Ryssholmen — Ryssänsaari std 9. Som gemensamt namn på denna holme och Blekholmarna förekommer på kartor och i handlingar från 1640-talet Rysseholmarne, 1696 Blekholmen, 1783 Blekholmarne och 1778 Ryss holmarne. På kartor efter 1842 heter holmen Ryssholmen. Som fi. namn i början av 1900-talet Ryssänkari och Rysäsaari, i namnregistret 1928 offic. Ryssänsaari. Antingen till ordet ryss(e) eller syftande på ryssjefiske. Se Ryssdal, Blekholmen.

* **Ryttaregatan — Ratsukatu** std 3, 7, se Röddäldsgatan.

Rådmansgatan — Raatimiehenkatu std 7, 1886 i formen Rådmansgatan, till minne av rådmann Johan Herman Edvard Bergh (1829—1903), som 1876 lät uppföra ett hus åt sig i hörnet av Park- och Rådmansgatorna. Som fi. namn sedan 1890-talet Raatimiehenkatu, fastställt 1909.

Råholmen — Rajasaari std 14. Holmnamnet belagt på kartor i formerna Råholm 1696, Råholmen 1775 och Råholm 1902. Det fi. översättningsnamnet offic. infört 1909. Den gamla gränsen mellan Tölö och Mejlans byar har gått över holmen.

Råholmsbanken — Rajasaarenpenger std 14, 1966 för vägen på den bank som byggts till Råholmen.

Råholmsvägen — Rajasaarentie std 14, 1906 i formerna Råholmshgatan — Rajasaarenpenger, till holmnamnet Råholmen — Rajasaari intill. De nuv. formerna införda 1917. 1928 intogs de urspr. formerna på -gatan, -katu i gatunamnsregistret, men inrikesministeriet fastställde samma år namnen på -vägen, -tie. Se Råholmen.

Räntbryggan — Harakan laituri std 9, föreslaget 1969, i anslutning till skäret Stora Rantan intill. Se Stora Rantan.

* **Röda Kors gränd — Punaisen Ristin kuja** std 14, 1925, i anslutning till Röda Korsets sjukhus intill. Vid en stadsplanereform 1944 hänfördes gatan till sjukhustomten och namnet ströks.

Rödbacka — Punamäki std 16. Villaområdesnamn taget i bruk i slutet av 1800-talet i formen Rödbacken eller Rödbacka. Det fi. översättningsnamnet infört i början av 1900-talet. Offic. i namnregistret 1928.

Rödbergen — Punavuoret std 5, 6. Bergen mellan nuv. Smeds- och Rödbergsgatorna kallas redan i handlingar från 1600-talet Rödberget, med anledning av sin rödaktiga färg. I kartbilagan 1866 det fi. översättningsnamnet Punavuoret. På en karta från 1870 kallas området Rödbergs-Trakten, och som folklig benämning

förekom redan vid samma tid fi. Rööperi. Innan området stadsplanerades var det bebott av löst folk, vilket gett namnet en speciell klang. Se Rödbergsgatan.

Rödbergen — Punavuori, stadsdelsnamn sedan 1959.

* **Rödbergsdal** std 6, 7. Dalen från hörnet av nuv. Georgs- och Högbergsgatan mellan bergen förbi Skepparebrinken och Smeds- och Rödbergsgatorna till stranden kallades i början av 1800-talet Rödbergsdal, i anslutning till Rödbergen i närheten.

Rödbergsgatan — Punavuorenkatu std 5, 6, 1842 i formen Rödbergs Gatan, till områdets gamla namn Rödbergen. I kartbilagan 1866 det fi. översättningsnamnet Punavuorenkatu, offic. fastställt 1909. På ungefär samma plats gick i början av 1800-talet en väg till en privat badanstalt i Sandviken, kallad Gamla Badhusvägen. Gårdsägarna vid gatan anhöll 1887 om ändring av gatans namn, då namnet Rödbergen fått dålig klang till följd av traktens tidigare invånares oregelbundna liv. Namnet föreslogs ersatt med Bangatan (Ratakatu), som betecknar gatans fortsättning mot staden, eller Badhusgatan, så att »anständiga människor skulle kunna bo vid gatan». Stadsfullmäktige förkastade anhållan. Se Rödbergen.

* **Rödbergshamnen** std 6. I adresskalendern 1868—69 för strandområdet invid varvet vid ändan av Rödbergsgatan.

* **Röddäldsgatan, Norra, Södra** std 6, 7, se Förstadesplanaden.

Röddäldsgatan — Punanotkonkatu std 7, 1887 i formen Röddäldsgatan, till namnet Röddäld för ett av de villaområden, som staden på 1840-talet utarrenderade inom sina icke stadsplanerade marker. I en stadsplan 1842 planerades en gata vid namn Ryttaregatan i samma trakt (i kartbilagan 1866 fi. Ratsukatu). Namnet syftade på ridmanegen i hörnet av Bernhards- och Fabiansgatorna. Den nya 1875 fastställda stadsplanen upptog två gator från nuv. Skoltorget till Fabriksparken, vilka kallades Norra och Södra Röddäldsgatan och kantade den s.k. Förstadesplanaden. Vid stadsplanereformen 1887 avlägsnades esplanaden och endast östra delen av den södra gatan kvarstod under namnet Röddäldsgatan. Som fi. motsvarighet fastställdes Punanotkonkatu 1909. Det villaområde som föranledde namnet gick i den första förteckningen över »stadens villor» under namnformen Röddäld, vari ingick namnet på fabrikören Erik Röo, som hade ett repslageri på platsen. Senare skrevs namnet Röddäld i anslutning till namnet Rödbergen, som betecknade det bergiga området väster om däliden. Se Rödbergen och Rödbergsdal.

Röddäldsparken — Punanotkon puisto std 7, 1928, till det gamla ortnamnet Röddäld. Parken har inoffic. kallats Johanneskvären — Johanneksen puistikko och Johannesplan —

Johanneksen kenttä, i anslutning till Johanneskyrkan intill. Se Johannisberget och Rödborgen.

Rönnskärsgatan — Pihlajasaarenkatu std 6, 1941, till skärnamnet Rönnskär utanför.

Rönnvägen — Pihlajatie std 15, 1921, gruppnamn (ord för trädslag). Vid en stadsplaneändring 1939 förlängdes gatan med partiet mellan Granvägen och Mannerheimvägen. I ett stadsplaneförslag 1913 för en väg från Tölögatan till nuv. Valborgsvägen.

Rörstrand — Rajasampaanranta std 23, 1950, syftande på ett gammalt råmärke vid namn Galbergsrå som funnits i trakten av gatan. Det sv. namnet hänsyftar dessutom på Rörstrands porslinsfabrik i Sverige, som grundade Arabia porslinsfabrik (rå = äldre rör). Tidigare namn Vrakholmsgatan — Hylkysaarenkatu 1938, till holmnamnet Vrakholmen ca 4 km söderut.

Saguvägen — Sauvontie std 16, 1948, gruppnamn (socknar i sydvästra Finland).

Saimagatan — Saimaankatu std 12, 1901 i formen Saimagatan, gruppnamn (geografiska namn i Finland), till sjönamnet Saimen. Som fi. namn Saimaankatu fastställt 1909.

Salligatan — Sallinkatu std 14, 1906, till det från 1840-talet härstammande villatomtsnamnet Salli. Den nuv. fi. formen fastställd 1909, före det Sallikatu.

* **Salmisvägen — Salmintie** std 22, se Ensi-Kotivägen.

Salomonsgatan — Salomonkatu std 4, 1906 i formerna Salomongatan — Salomonkatu. Det sv. namnet i nuv. form 1909. Det fi. namnet ändrat 1909 till Salomoninkatu och 1928 tillbaka till nuv. form.

Salutorget — Kauppatori std 3, 1909, enligt gängse språkbruk. Tidigare namn Södra Quain 1820, med den fi. motsvarigheten Eteläkäji i kartbilagan 1866. I början av 1800-talet förekom också benämningarna Esplanaden, Esp-lanade Torget och Hamntorget. På torget bedrevs handel med fisk och livsmedel (på 1890-talet överflyttades också annan handel dit från Senatstorget) och det fick därför med tiden namnet Salutorget — Kauppatori, upptaget redan på kartan 1866. Vid dess södra del fanns under 1700-talet och början av 1800-talet en mängd bryggor, bl.a. Erhardts brygga och Fortifikationsbron. Den västligaste av de på 1800-talet byggda hamnbassängerna kallas enligt handlingarna Stadsfiskarens båthamn och Fiskarhamnen och vid seklets slut folkligt Kolerabassängen — Kolerallas. Namnet togs i bruk på hösten 1893, när en skeppare insjuknade och avled i koleran på sin skuta vid sagda bassäng och den av koleraskutan infekterade bassängen blev någon tid vaktad för att hindra allt begagnande av dess vatten. Den mellersta delen av torgkajen, som byggdes i samband med den 1894 färdigblivna hamnbanan, kallades

ännu på 1950-talet Kejsargrunds-kajen med anledning av att i kajen hade inbyggts det s.k. Kejsargrundet, där en hjulångare med kejsar Nikolai I och kejsarinnan Alexandra ombord 1833 haft grundkänning. På 1880-talet benämndes kajen Obelisk-kajen, syftande på den obelisk (kejsarinnans sten) som 1835 restes vid de kejserligas landningsplats. I början av 1900-talet kallades torget ibland inoffic. Stortorget. I sin stadsplan 1812 införde Ehrenström namnet Salutorget för ett planerat torg öster om nuv. Ständerhuset, men torget ersattes 1836 med ett bebyggt kvarter.

Sammattivägen — Sammatintie std 22, 1913, gruppnamn (namn på socknar). Först endast i en indelningsplan, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Sampogatan — Sammonkatu std 13, 1906, gruppnamn (kalevalamotiv). Urspr. planerades gatan sträcka sig ända till Edesviken, men vid en stadsplaneändring 1917 förkortades den och flyttades något söderut till sin nuv. plats. Den nuv. fi. formen föreslagen redan 1908 och fastställd 1928; före det Sampokatu. Se Sandnäs-vägen.

* **Sampogränd — Sampokuja** std 13, se Sandnäs-vägen.

(* **Sampohamn — Samposatama**) std 20, i ett stadsplaneförslag 1917, syftande på isbrytaren Sampo. Se Sampokajen.

* **Sampokajen — Samporanta** std 20, 1916, syftande på isbrytaren Sampo, som hade sin sommarhamn här. I ett stadsplaneförslag 1917 kallades gatan Norra Sampokajen — Pohjoinen Samporanta, och vid en 1941 fastställd stadsplaneändring avlägsnades gatan och namnet.

Sampokajen — Sampolaituri std 20, 1968, till de tidigare namnen Sampokajen — Samporanta. Se Sampokajen.

Samposkvären — Sammonpuistikko std 13, 1948, i anslutning till Sampogatan intill.

Sampsavägen — Sampsantie std 25, 1920, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen.

Sandels-gatan — Sandelsinkatu std 14, 1906, gruppnamn (hjältar i Fänrik Ståls sägner), till minne av generalen, senare fältmarskalken Johan August Sandels (1764—1831). Namnet flyttades 1917 i stadsplanen till den nuv. gatan, som tidigare hette Adlercreutzgatan. Namnet Sandels-gatan urspr. infört inom det område där Stengårds sjukhus nu ligger. Det fi. namnet i nuv. form 1928, före det Sandelskatu. Se Adlercreutzgatan.

Sandholmen — Hietasaari std 20. Den nu tillandade holmen heter på kartor 1696, 1766 och 1842 Sandholman och 1900 Sandholm. Det fi. översättningsnamnet i bruk i början av 1900-talet.

Sandholmsgatan — Hietasaarenkatu std 20, 1916, till holmnamnet Sandholmen — Hietasaari. Gatan och namnet redan i ett stadsplane-förslag 1911. Vid en stadsplaneändring 1949 avskaffades gatan, men namnet har hittills bevarats för en gatudel i hamnområdet. Se Sandholmen.

Sandnäs — Hietakannas std 13, 1956, park, till arrendeområdesnamnet Sandnäs, som togs i bruk 1842.

Sandnäsvägen — Hietakannaksentie std 13, 1954, till arrendeområdesnamnet Sandnäs. Tidigare Navigationsgatan i ett tävlingsförslag till stadsplan 1899, Sampogränd — Sampokuja och Sampogatan — Sampokatu (för en del av gatan) 1906 och Sidovägen — Sivutie 1917. Namnet Sandnäsgratan föreslaget inom stadsdelen redan 1883.

Sandstrand — Hietaranta std 13, 1931, syftande på terrängen vid strandområdet, som 1930 iordningställdes till badstrand. Området också kallat Sandudds plage — Hietaniemen uimaraanta, Hietaniemen rantakylpylä och Hiekkaranta.

Sandstrandsvägen — Hiekkarannantie std 13, 1942, i anslutning till badstranden intill. Se Sandstrand.

Sandudd — Hietaniemi std 13, 1909, park, till namnet Sandudd för ett på 1840-talet bildat arrendeområde, nämnt på en karta 1888.

* **Sandudds 1sta, 2dra gränd — Hietaniemen 1nen, 2nen kuja** std 13, 1906, till arrendeområdesnamnet Sandudd. De obyggda gränderna jämte namn strukna ur stadsplanen 1917, då området planerades som park.

Sanduddsgatan — Hietaniemenkatu std 13, 1906 till ortnamnet Sandudd. I ett tävlingsförslag till stadsplan 1900 upptogs redan Sanduddsgatan som namn på en gata i samma trakt.

Sanduddsgrunden — Hietaniemenkarit std 13. Till ortnamnet Sandudd — Hietaniemi i närheten, redan på en karta från slutet av 1800-talet i formen Sanduddsgrunden. Det fi. namnet infört på kartan 1958.

* **Sandudds villaväg — Hietaniemen huvilatie** std 13, 1906, till ortnamnet Sandudd för vägar till områdets villakvarter. De obyggda vägarna jämte namn strukna ur stadsplanen 1917, då området planerades som park.

Sandviken — Hietalahti std 4, 5, 6. Namnet Sandviken på kartor och i handlingar sedan 1660-talet, den fi. översättningen i bruk under 1800-talets senare hälft. På 1700-talet kallades ägor vid Sandviken på kartor och i handlingar bl.a. Sandviks Malmen och Sandviksgärdet.

Sandviksbassängen — Hietalahdenallas std 20, föreslaget 1969. Redan tidigare inoffic. i bruk. Se Sandviken.

Sandviksgatan — Hietalahdenkatu std 4, 1820 i formerna Östra och Västra Sandviks Gatan.

1836 ändrade till Sandviks Gatan. Som fi. namn på kartan 1866 Sandwiikinkatu och på 1890-talet Hietalahdenkatu. De nuv. namnformerna fastställda 1909. Se Sandviken.

Sandvikshamnen — Hietalahden satama std 4, 5, 6. Det sv. namnet på en karta 1882 och det fi. namnet från 1890-talet. Offic. i namnförteckningen först 1928. Se Sandviken.

Sandvikskajen — Hietalahdenranta std 4, 1836 i formen Sandviks Quain, till ortnamnet Sandviken. Som fi. namn på kartan 1866 Sandwiikin kaji. Det sv. namnet fastställt 1887 i formen Sandvikskajen. På kartan 1888 kallas gatude-larna Sandviks norra kajen och Sandviks södra kajen. Till dessa namn fastställde magistraten 1909 de fi. motsvarigheterna Hietalahdenkatu, Hietalahden pohjoinen rantakatu och Hietalahden etelärantakatu. De nuv. namnformerna fastställda 1928. Se Sandviken.

Sandvikskajen — Hietalahden laituri std 20, föreslaget 1969. Redan tidigare i inoffic. bruk. Se Sandviken.

Sandvikstorget — Hietalahdentori std 4, 1820 i formen Sandviks Torget, till ortnamnet Sandviken. Som fi. namn på kartan 1866 Sandwiikintori och på 1890-talet Hietalahdentori. Formerna Santalahdentori i bruk på 1880-talet. De nuv. formerna fastställda 1909. Se Sandviken.

* **Saragatan — Saarankatu** std 18, 1910, gruppnamn (bibliska kvinnonamn). Gatan endast upptagen i ett stadsplane-förslag och aldrig byggd. Se Rakelsgatan.

Sariolavägen — Sariolantie std 25, 1921, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen.

Savilagatan — Savilankatu std 14, 1906, till det sedan 1840-talet kända villaområdesnamnet Savila. Det nuv. fi. namnet fastställt 1909, före det Savilakatu.

* **Savolaksgatan** std 12, se Sibbogatan.

Savolaxgatan — Savonkatu std 12, 1940, gruppnamn (landskap, städer, socknar). Tidigare namn Djurgårdsgatan — Eläintarhankatu, av vilka det sv. namnet (till parknamnet Djurgården) fastställdes 1901 och det fi. översättningsnamnet 1909, samt Tusbygatan — Tuusulankatu (gruppnamn) 1928.

Savolaxparken — Savon puisto std 12, föreslaget 1969 för en park vid Savolaxgatan.

Segelgatan — Purjekatu std 8, 1928, gruppnamn (sjöfartsmotiv). Gatan upptagen i stadsplanen utan namn sedan 1903. Namnet också föreslaget i stadsplaner 1918—19 för 20 stadsdelen men inte fastställt.

Selmagatan — Selmankatu std 17, i ett stadsplane-förslag 1910, gruppnamn (kvinnonamn). Redan tidigare i bruk. Offic. i gatunamnsregistret 1928.

* **Senats Gatan** std 1, se Snellmansgatan.

Senatstorget — **Senaatintori** std 1, 1836 i formen Senatstorget, syftande på senatshuset vid torget som byggdes 1822—28. Som fi. namn användes på 1850-talet Senaattitori, och i kartbilagan 1866 anges Senaatintori. 1909 fastställdes Senatintori och 1928 den nuv. fi. formen. Redan innan torget förstörades på 1820-talet kallades det på 1600- och 1700-talen Stora Torget eller Stortorget, och det förstnämnda namnet fastställdes också i stadsplanen 1820. Belägg finns också för namnen Gamla Torget 1789 och Stads Torget 1809. Medlemmen av drätselkammaren ing. Lille föreslog 1926 att torget skulle kallas Stortorget — Suurtori, och dessa namn har stundom använts under självständighetstiden, trots att de aldrig blivit offic. fastställda.

Siamvägen — **Siamintie** std 23, 1922, gruppnamn (exotiska ortnamn). Först endast i indelningsplanen, 1938 i den slutliga stadsplanen.

* **Sibbo bron** — **Sipoon silta** std 10, se Långa bron.

Sibbogatan — **Sipoonkatu** std 12, 1901 i formen Sibbogatan, gruppnamn (landskap, städer, socknar). Flyttat till nuv. plats 1907 och 1909 fi. Sipoonkatu. 1901 hette gatan Savolaksgatan. Se Vattenborgsgatan.

Sibboskvären — **Sipoon puistikko** std 12, 1956, i anslutning till Sibbogatan.

* **Sibbovägen** — **Sipoontie** std 10, 11, 12, 21, 22, 32. Se Tavastvägen.

Sibeliussgatan — **Sibeliuksenkatu** std 14, 1966, efter tonsättaren professor Jean Sibelius (1865—1957) till 100-årsminnet av hans födelse. Gatan leder till Sibeliusparken och Sibelius bodde bl.a. vid den. Tidigare namn Kammio-gatan — Kammionkatu 1906.

Sibeliusparken — **Sibeliuksen puisto** std 14, 1945, givet i samband med tonsättaren professor Jean Sibelius (1865—1957) 80-årsdag. Fastställt av inrikesministeriet 1950. Parkområdet bildat inom de tidigare villatomterna Bråvalla, Kinnekulle och Miramar; urspr. inoffic. Hummelviksparken — Humallahden puisto.

* **Sibyllegatan** — **Sibyllankatu** std 10, se Svalbo-brinken.

* **Sidogatan** — **Sivukatu** std 13, 1906 i formen Sidogatan — Syrjäkatu, syftande på läget. Vid en stadsplaneändring 1911 fi. Sivukatu. Gatan obyggd och struken ur stadsplanen 1917.

* **Sidovägen** — **Sivutie** std 13, se Sandnäs vägen. **Sillikajen** — **Sillilaituri** std 20, 1968. Redan tidigare i inoffic. bruk.

Simonsgatan — **Simonkatu** std 4, 1836 i formen Simons Gatan, efter stadsingenjör Simon Grönlund (1788—1862). Som fi. namn i kartbilagan 1866 Simunankatu, och 1909 fastställdes den nuv. formen.

Simstadion — **Uimastadion** std 14, 1956, men redan tidigare i inoffic. bruk. Simstadion byggdes till de inhäberade olympiska spelen 1940 och var sedan platsen för simtävlingarna vid spelen 1952.

Simstadionstigen — **Uimastadioninpolku** std 14, 1962 för en gångstig vid Simstadion.

Sinebrychoffsgatan — **Sinebrychoffinkatu** std 5, 1934, syftande på det 1819 i samma kvarter grundade Sinebrychoffs ölbryggeri och på släkten Sinebrychoff, som ägt och utvecklat bryggeriet. Gatan och tomterna vid denna utbrutna från den stora Sinebrychoffska tomten.

Sinebrychoffsparken — **Sinebrychoffin puisto** std 5, 1956, syftande på Sinebrychoffs bryggeri och dess ägare släkten Sinebrychoff. Parken grundades av kommerserådet Nikolai S. inom bryggeriområdet och var från början öppen för allmänheten. Se Sinebrychoffsgatan.

* **Sinikkagränden** — **Sinikankuja** std 25, 1921, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i indelningsplanen och intaget i den slutliga stadsplanen 1937, då namnet gavs åt en annan tidigare namnlös gata. Den första Sinikkagränden fick 1925 namnet Louhigränd — Louhenkuja. Namnet avlägsnat ur stadsplanen 1965.

Sinikkavägen — **Sinikantie** std 25, 1954, gruppnamn (kalevalamotiv). Tidigare fastställt Panuvägen — Panuntie. Vägen har förblivit obyggd. Se Panuvägen.

Sjundeågatan — **Siuntionkatu** std 12, 1907 i formen Sjundeågatan, gruppnamn (landskap, städer, socknar). Som fi. namn Siuntionkatu 1909.

(**Självständighetsplatsen** — **Itsenäisyydenaukio**) std 2, föreslaget 1968 för det terasstorg framför Riksdagshuset som upptas i Alvar Aaltos centrumplan.

(* **6te Linien** — **Kuudes linje**) std 11, se Eko-gränden.

* **Sjögatan** std 1, 2, se Strandgatan.

Sjömansgatan — **Merimiehenkatu** std 6, 1842 i formen Sjömans Gatan, gruppnamn (sjöfartsycken). Som fi. namn i kartbilagan 1866 Merimiehenkatu och 1909 offic. Merimieskatu, 1928 ändrat till nuv. form.

Sjötullsgatan — **Meritullinkatu** std 1, 1928, syftande på den gamla sjötullen, vars byggnad står kvar i hörnet av Alexanders- och Mariegatorna (nu polisstation). Tidigare namn Constantins Gatan 1820, efter Alexander I:s bror, storfursten Konstantin (1779—1831). På en karta 1863 sv. Konstantinsgatan och i kartbilagan 1866 fi. Konstantininkatu. Dessa namnformer offic. fastställda 1909.

Sjötullskajen — **Meritullinlaituri** std 1, föreslaget 1969 och redan tidigare i inoffic. bruk.

Sjötullstorget — **Meritullintori** std 1, 1928, syftande på den gamla sjötullen, som från 1600-

talet fram till 1800-talet fanns i närheten. I slutet av 1600-talet kallades torget Residenshus-torget och i slutet av 1700-talet Guvernements- eller Paradplatsen, 1810 Packhustorget, 1811 Lilla Torget och 1812 Slotts Platsen, syftande på det kejserliga slottet, som planerades norr om torget, 1836 Norra Quain, 1887 Packhus Kajen, på 1890-talet Packhustorget och på kartan 1900 Kanaltorget — Kanavatori, vilka sistnämnda namn fastställdes 1909.

Skarpskyttegatan — Tarkk'ampujankatu std 7, 1842 i formen Skarpskyttegatan, syftande på Finska skarpskyttebataljonen (senare Finska gardet), som hade sin kasern (nuv. Gardeskasernen) nära gatan och sin skjutbana i västra ändan av den. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Tarkk'ampujankatu och på en karta från 1890-talet Tarkkampujakatu. Offic. fastställdes 1909 Tarkka-ampujakatu och 1928 den nuv. formen.

Skatakobben — Katajanokanluoto std 9. På äldre kartor kallas grundet Rööhällen 1696, Ståck Hollmen 1775, Röhäll 1808, Skatuddskubben 1842, Skatuddsholmen 1845, Skatuddskubban 1869, Skatuddskobban 1915 och Skatuddskobben — Katajanokankari 1925. Som fi. motsvarighet också Katajanokanluoto 1929 och Katajaluoto 1933. Det sv. namnet förkortat till nuv. form redan på 1940-talet. Se Skatudden.

Skatudden — Katajanokka std 8. På uddens norra strand fanns på 1600-talet en tullstuga och platsen kallades Tullhälle. Hela udden bar i slutet av 1600-talet namnet Estnäs Skatan (dial. skata = udde, spets). På 1700-talskartor namnen Tullskata Udden, Tullskatan och Tull Skate Udden. En karta från 1775 upptar namnformen Skat Udden samt ortnamnet Skatuddshagen. Under 1700-talet kallades udden också Fiskarnäset, syftande på fiskarbebyggelse där. I början av 1800-talet användes ortnamnen Skatuddsberget och Skatuddsnäset. Som fi. motsvarighet i kartbilagan 1866 Katajanokka, med fonetiskt anpassad förled. Stadsdelnamn sedan 1959.

Skatuddsbron — Katajanokan silta std 8. Namnet Skatuddsbron i bruk efter det att kanalen och bron blivit färdiga 1844 och det fi. översättningsnamnet i slutet av 1800-talet. 1928 intogs namnen offic. i gatunamnsregistret.

Skatuddsgatan — Katajanokankatu std 8, 1895 i formen Skatuddsgatan, till ortnamnet Skatudden. Som fi. namn på en karta 1900 Katajanokkakatu, den nuv. formen fastställd 1909. Namnet Skatuddsgatan föreslaget redan 1859 för en annan gata i samma trakt, i kartbilagan 1866 med den fi. motsvarigheten Katajanokankatu.

* **Skatuddshagen** std 8, se Skatudden.

Skatuddskajen — Katajanokan laituri std 8, 1952, till namnet Skatudden. I stadsplaneförslag 1859, 1860 och 1873 Skatudds Södra Quain, och

1895 fastställdes namnet Myntkajen, 1909 fi. Mynttirantakatu och 1928 Rahapajanranta. Det sistnämnda föreslaget redan 1908.

Skatuddskanalen — Katajanokan kanava std 8. Kanalen färdig 1844 och namnet bildat till ortnamnet Skatudden. Det fi. namnet uppkom vid samma tid som Skatuddens fi. motsvarighet Katajanokka. Se Skatudden.

Skatuddsparken — Katajanokan puisto std 8, 1956, till namnet Skatudden. Tidigare namn Mynttorget i ett stadsplaneförslag 1887, Katedraltorget 1897 och Skatuddstorget i stadsplanen 1895. Då en gata (Lotsgatan) senare byggdes i området och försågs med planteringar på båda sidorna infördes för dem namnen Skatuddsskvärerna — Katajanokan puistikot.

(* **Skatudds Södra Quain**) std 8, se Skatuddskajen.

* **Skatuddstorget** std 8, se Skatuddsparken.

Skepparebrinken — Laivuririnne std 7, 1887 i formen Skepparebrinken, gruppnamn (sjöfart). Som fi. namn 1909 Laivuririnne och sedan 1928 den nuv. formen. På stadsplanekartan 1875 planerades i trakten den breda Röddäldsesplanaden från Skillnaden till Havshamnen, av vilken gatan hade varit en del.

Skepparegatan — Laivurinkatu std 6, 7, 1875 i formen Skepparegatan, gruppnamn (sjöfart). Som fi. namn 1909 Laivurinkatu och 1928 det nuv. namnet.

Skepparparken — Laivurinpuisto std 6, 1956, till namnet Skepparegatan intill. Tidigare användes Ensiskvären — Ensipuistikko, syftande på Ensi sjukhus, som verkat invid parken sedan 1911.

Skeppsbrogatan — Laivasillankatu std 7, 9, 1969, syftande på läget vid hamnen. Tidigare namn Södra Strandvägen — Etelärantatie 1928. Se Södra Strandvägen.

* **Skeppsbron** std 1. I Norra hamnen vid ändan av nuv. Alexandersgatan fanns efter 1640-talet en stor brygga, som kallades Skeppsbron, Skeppsbryggan eller Stora Skeppsbron. Den brann 1808 och reparerades sedan nödortfigt. Då Södra hamnen på 1810-talet blev stadens hamn kallades bryggan Gamla Skeppsbron tills den efter något årtionde avskaffades.

* **Skeppskajen — Laivaranta** std 20, 1911, gruppnamn (sjöfarts- och hamnmotiv). Först endast i ett stadsplaneförslag och 1917 i stadsplanen. 1952 fick namnet formen Busholmskajen — Jätkäsaarenkatu.

Skeppsredaregatan — Laivanvarustajankatu std 7, 1842 i formen Skeppsredare Gatan, gruppnamn (sjöfart). Som fi. motsvarighet i kartbilagan 1866 Laivanisännänkatu. Infört först i ett stadsplaneförslag, 1875 fastställt i stadsplanen i formen Skeppsredaregatan. 1896 föreslogs Batterigatan som namn på gatan, syftande på dess läge inom det av den ry. militären iordningställda Kruthusområdet, men namnet för-

blev oförändrat. Som fi. namn på en karta från 1890-talet Laivavarustajankatu och 1909 fastställdes formen Laivanvarustajakatu. 1928 intogs det nuv. fi. namnet i gatunamnsregistret.

Skiffergrundet — Liuskaluoto std 7, i anslutning till hollnamnet Skifferholmen intill. Det sv. namnet i bruk sedan slutet av 1800-talet, det fi. översättningsnamnet från 1900-talet. I början av 1900-talet fi. Liuskakarit, sedan 1940-talet Liuskaluodot. De nuv. formerna intagna på kartan 1969.

Skifferholmen — Liuskasaari std 7. Det sv. namnet i handlingar från 1770-talet Schifferbergs hollmen, på 1800-talet Skifferholmarne och sedan 1890-talet Skifferholmen. Också Bergholmen belagt. Det fi. översättningsnamnet i bruk i början av 1900-talet.

* **Skifferholmogatan — Liuskasaarenkatu** std 6, se Henry Fords gata.

Skilnaden — Erottaja std 13, 1820 i formen Skillnaden, föranlett av att torget skilde den egentliga staden från den s.k. Nyländska förstaden. 1866 i formen Skilnaden, med den fi. motsvarigheten Erätöri. På en karta från 1890-talet Skilnadstorget — Erottaja tori. De nuv. formerna fastställda 1909.

* **Skilnadsbrunnen — Erottajan kaivo** std 3. Vid Skillnaden söder om nuv. Svenska teatern fanns från 1838 en av staden byggd brunn, från vilken man distribuerade källvatten och efter 1876 vattenledningsvatten. Brunnen var mycket uppskattad och användes fram till 1800-talets slut.

Skilnadsgatan — Erottajankatu std 3, 5. 1820 i formen Skillnadsgatan och föranlett av att gatan och det nämnda torget skilde den egentliga staden från den s.k. Nyländska förstaden. På en karta från 1890-talet Skilnadsgatan — Erottajakatu. 1909 fastställdes formerna Skillnadsgatan — Erottajakatu. Den nuv. fi. formen fastställd 1928. (I ett 1875 fastställt men 1887 förkastat stadsplane-förslag sträckte sig den breda Förstadesplanen från Skillnaden ända till Havsgatan, och gatorna längs dess sidor, från Skillnaden till nuv. Skoltorget, kallades Östra Skilnaden och Västra Skilnaden).

Skogsvägen — Metsätie std 25, 1923, anledningen till namnet okänd. Först endast i en indelningsplan, 1937 i den slutliga stadsplanen.

Skogsvägsgrunden — Metsätien puisto std 25, 1955, till namnen Skogsvägen — Metsätie intill.

Skolberget — Koulukallio std 12, förslaget 1969 för bergen vid Djurgårdens folkskola.

* **[Skolgatan]** std 1, se Regeringsgatan.

Skolskvären — Koulupuistikko std 3, 1928, syftande på läroverksbyggnader intill. Området betecknat som öppen plats redan i stadsplane-förslaget 1875, men som namn fastställdes först 1909 Skoltorget — Koulutori. De nuv. namnen införda 1928.

* **Skutkajen — Jaalaranta** std 20, 1917, gruppnamn (sjöfarts- och hamnmotiv). Gatan förblev obbyggd och namnet ströks 1968. Se Skutkajen.

Skutkajen — Jaalalaituri std 20, 1968. Redan tidigare inoffic. brukat. Tidigare namn Skutkajen — Jaalaranta 1917.

* **Skyttevägen — Skyttetie** std 15, se Almvägen. **Skällaren — Kellosaari** std 20, 1909 i formen Skällarn — Kellosaari. Namnet belagt på en karta 1775. Som fi. namn också Sellari, innan Kellosaari vunnit hävd, troligen en folklig namnform, föreslagen som offic. namn ännu 1926.

Skällargatan — Kellosaarenkatu std 20, 1966, till namnet Skällaren i närheten.

Skällarstranden — Kellosaarenranta std 20, 1966, med anledning av Skällaren — Kellosaari, som förenad med fastlandet vid denna plats.

Slottsbassängen — Linnanallas std 3, förslaget 1969 och redan tidigare i inoffic. bruk.

* **Slotts Gatan** std 1, 2, se Regeringsgatan.

Slottsgatan — Linnankatu std 8, 1859 i formen Slottsgatan, syftande på det kejserliga slott, som Carl Alexander Engel (son till J. C. L. Engel) på 1830-talet projekterade på bergen vid nuv. Uspenskikatedralen på Skatudden. Byggnaden fick sedan sin plats i hörnet av Norra Esplanadgatan och Mariégatan. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Linnankatu. Gatans sträckning ändrades i stadsplane-förslaget 1882 och den fick sin nuv. plats 1895. Det fi. namnet 1909 i formen Linnakatu och 1928 i nuv. form.

Slottsgränden — Linnankuja std 8, 1921 i formerna Slottsgränd — Linnakuja, i anslutning till Slottsgatan intill. Det fi. namnet i nuv. form 1928.

Slottskajen — Linnanlaituri std 3, 1887 i formen Slottskajen, i anslutning till kejserliga slottet intill. Som fi. namn 1909 Linnanlaituri, 1928 Linnanranta och enligt förslag 1969 åter den ovanst. formen.

Smedsgatan — Sepänkatu std 6, 1887 i formen Smedsgatan, gruppnamn (hantverkare och yrkesmän). Som fi. namn på en karta från 1890-talet Sepänkatu, vilket fastställdes 1909.

Snellmansgatan — Snellmaninkatu std 1, 1928, efter professorn och senatören Johan Vilhelm Snellman (1806—81). Tidigare namn från 1640-talet till början av 1800-talet Tavastvägen för gatudelen mellan Regerings- och Kyrkogatorna, 1820—36 Senats Gatan och efter 1836 Nikolai Gatan, syftande på Nikolai- eller nuv. Storkyrkan. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Nikolainkatu, fastställt 1909. För det sv. namnet fastställdes 1909 formen Nikolajgatan. Namnet Snellmansgatan förslaget redan 1912 för en gata i Mejls och 1923 för Tredje linjen.

Snellmansplatsen — Snellmaninaukio std 1, 1968, syftande på Snellmansstatyn på platsen

och Snellmansgatan intill. Tidigare namn Snellmansskvären — Snellmanin puistikko 1956.

*** Snellmansskvären — Snellmannin puistikko** std 1, 1956, syftande på Snellmansstatyn på platsen. Se Snellmansplatsen.

Sofiegatan — Sofiankatu std 1, 1810 i formen Sophie Gatan, sannolikt efter Alexander I:s mor kejsarinnan Maria Feodorovna, född prinsessan Sofia Dorotea Augusta av Württemberg (död 1828), eller arkitekt J. C. L. Engels hustru Charlotta Sofia (död 1831). Efter 1836 skrevs namnet Sophiae Gatan och efter 1846 Sofiegatan. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Sofiankatu. Som offic. former 1909 Sofiagatan — Sofiankatu. Fram till 1812 sträckte sig gatan förbi Ulrika Eleonoras kyrka fram till nuv. Regeringsgatan. Den kallades då i slutet av 1700-talet och början av 1800-talet Östra Kyrkogatan eller Kyrkogatan. I stadsplanen 1812 fick den sin nuv. sträckning.

Sofielund — Sofianlehto std 24. Området var ett av de arrendeområden som staden på 1840-talet bildade utanför det stadsplanerade området, och det kallades först bara Sofielund. Det fi. namnet fastställt 1909.

Sofielundsgatan — Sofianlehdonkatu std 24, 1925, till villanamnet Sofielund. Namnet redan i ett stadsplaneförslag 1918.

Somerovägen — Somerontie std 22, 1913, gruppnamn (namn på socknar). Först endast i indelningsplanen, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Sommargatan — Kesäkatu std 14, 1906, gruppnamn (i anslutning till Ängsgatan). Gatan flyttades vid stadsplaneändringen 1917 till nuv. plats efter att tidigare ha planerats inom den nuv. Sibeliusparkens område.

Sotkamogränden — Sotkamonkuja std 24, 1925, gruppnamn (namn på socknar).

Sotkamoparken — Sotkamon puisto std 24, 1956, i anslutning till Sotkamogränden intill.

Sparbankskajen — Säästöpankinranta std 10, 1893 i formen Sparbankskajen. Som fi. namn på en karta från 1890-talet Säästöpankinkatu och 1909 offic. Säästöpankinrantakatu. Den nuv. formen fastställd 1928. Namnet erinrar om en restaurang som under förra hälften av 1800-talet fanns i området och som kallades Sparbanken, syftande på att studenterna ivrigt placerade sina pengar där.

*** Speranskivägen — Speranskintie** std 6, 7, 1908 i formerna Speranskyvägen — Speranskytie, efter den ry. statsmannen Mikael Speranski (1771—1839), som aktivt medverkade vid utvecklandet av Finlands förhållande till Ryssland. 1909 fastställdes formerna Speranskivägen — Speranskintie och det 1908 föreslagna fi. Speranskitie togs senare i bruk. Tidigare namn Strandgatan 1887, 1908 fi. Rantakatu. 1928 förenades gatan med nuv. Havsgatan.

*** Spårmakarsgatan** std 2, se Fabiansgatan. **Stadion** std 14, 1940 för det idrottsstadion som byggdes för de på grund av kriget inhiberade olympiska spelen 1940 och var huvudarena vid de XV spelen 1952.

Stadionvägen, Norra, Södra — Stadiontie, Pohjoinen, Eteläinen std 14, 1942 för två gator som leder till Stadion. Se Stadion och Tallbackavägen.

*** Stadshagen** std 13, se Hagasund.

Stadsträdgården — Kaupungin puutarha std 14. Benämningen kom i bruk sedan Finska Trädgårdsföreningen 1907 till staden sålt sin trädgård i Djurgården, som därefter underlydde stadens trädgårdsnämnd. (På 1760-talet nyttjades namnet för planteringar inom Kampen vid västra stranden av Gloviken, i trakten av nuv. Svenska teatern. Namnet ersattes på 1770-talet med Stora Promenadsträdgården).

*** Stadsviken** std 3, 7, 8, se Södra hamnen och Salutorget.

*** Stallgatan, -gränden** std 2, se Gloe Öfra Tvärgatan.

*** Stallgatan — Tallikatu** std 12, 1907 i formen Stallgatan, syftande på ett lokstall i närheten. Det fi. namnet upptaget på en karta från samma år men intaget i gatunamnsregistret först 1928. Gatan förblev obbyggd och ströks ur stadsplanen, och namnet överflyttades till en annan gata i närheten 1931. Också här ströks gatan och namnet ur planen 1939. Den förstn. gatan tidigare Cirkelgatan 1901. Se Cirkelgatan.

Stationsplanen — Asema-aukio std 2, 1938, angivande att platsen ligger vid järnvägsstationen.

Stationstunneln — Asematunneli std 2, 1968, angivande att tunneln leder till järnvägsstationen.

(* Stellagatan — Stellankatu) std 21, 1959, gruppnamn (namn på fartyg). Lat. stella = stjärna. Tidigare namn Holmgatan — Saarenkatu 1928, föreslaget redan 1913. Se Holmgatan.

Stenbäcksgatan — Stenbäckinkatu std 14, 15, 18, 1917 i formerna Stenbäcksgatan — Stenbäckkatu, gruppnamn (inhemska författare), efter prästmannen och diktaren Lars Jakob Stenbäck (1811—70). Tidigare namn Nimrodgatan — Nimrodkatu 1906, i anslutning till Björn- och Vargagatan intill (Nimrod = en i Gamla Testamentet omtalad storjägare). De nuv. formerna fastställda 1928.

Stengårdsgatan — Kiveläkatu std 14, 1906 i formen Stengårdsgatan — Kiveläkatu, till arrendeområdesnamnet Stengård. Det fi. namnet 1909 i nuv. form. Gatan var urspr. planerad att sträcka sig ända till Stengårds sjukhus på det nämnda arrendeområdets mark.

Stenhallonstigen — Lillukkapolku std 26, 1946, gruppnamn (vilda bär).

Stenhuggaregatan — Kivenhakkaajankatu std 5, 1887 i formen Stenhuggaregatan, gruppnamn (hantverkare och yrkesmän). Som fi. namn 1909 Kivenhakkaajakatu och 1928 den nuv. formen. Namnet åren 1875—87 fastställt för en annan gata i samma stadsdel.

* **Stenuddsgatan — Kivinokankatu** std 10, 21, 23, 1930, till namnet Stenudd för en folkpark vid östra stranden av Gammelstadsfjärden. Namnet Kifvinokka belagt redan på 1700-talet för en udde, medan det sv. Stenudd kommit i bruk senare. Gatan avlägsnad ur den slutl. stadsplanen, som fastställdes 1949.

Stjärnvägen — Tähtitie std 25, 1923, i anslutning till namnen Himmelsberget — Taivaskallio. Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen.

Stockholmsgatan — Tukholmankatu std 15, 1948 givet som en hedersbevisning till Helsingfors fadderort Stockholm, som bl.a. donerat en barnsjukhuspaviljong. Tidigare namn Munksnäs-gatan — Munkkiniemenkatu 1925 (föreläget redan 1913), till namnet på det på Munksnäs gårds marker byggda samhället Munksnäs (nu den 30 stadsdelen), som gatan leder till.

Stockholmsparken — Tukholman puisto std 15, 1956, i anslutning till Stockholmsgatan intill, **Stora Allén — Iso Puistotie** std 9, 1909, bygger på gammal hävd. Vägen var huvudväg till Brunnssparkens badanstalt, som grundades 1836, och den kallades på 1800-talet Badhus chausseen. På en karta 1890 bär den namnet Stora Alleen — Iso Allee, på en annan karta från samma år fi. Iso Alea. Som fi. namn har också brukats Iso Lehtokuja.

Stora Broholmen — Iso Siltasaari std 10, se Broholmen.

Stora Bässen — Iso Pääsi std 20, se Bässen.

* **Stora gatan, Stora långa gatan** std 1, 2, se Alexandersgatan.

* **Stora Kyrkogatan** std 1, 2, se Kyrkogatan.

Stora Robertsgatan — Iso Roobertinkatu std 5, se Robertsgatan.

* **Storkyrövägen — Isonkyröntie** std 25, 1925, gruppnamn (geografiska namn i Finland). Struket ur stadsplanen 1951.

Stortorget — Suurtori std 1, se Senatstorg.

* **Stortorget — Isotori** std 14, se Tölö torg.

Storängsgatan — Isonniitynkatu std 24, 1963, till det på kartor från 1700-talet anträffade ortnamnet Storängen.

* **Strandgatan** std 1, 2, se Södra Strandgatan.

* **Strandgatan — Rantakatu** std 6, 7, se Speranskivägen.

* **Strandgränd** std 21, 1892 på en karta som friherre H. S. Standertskjöld—Nordenstam lät uppgöra över Gumtäkts gårds arrendeområden. Namnet icke använt efter 1911.

* **Strandvägen — Rantatie** std 6, 7, se Havsstranden.

(* **Sträckgatan**) std 14, i ett tävlingsförslag till stadsplan uppgjort 1899 av arkitekt Lars Sonck, för en gata vid norra delen av nuv. Tölögatan. Ett område vid gatan planerades för arbetarbostäder.

Sturebron — Sturensilta std 12. Använt inoffic. för den bro på vilken Sturegatan leds över Sörnäs hamnbana.

Sturegatan — Sturenkatu std 12, 22, 1901 i formen Sturegatan, till minne av riksföreståndarna Sten Sture d. ä. (1440—1503), Svante Sture (1453—1512) och Sten Sture d. y. (1492—1520). Som fi. namn Sturekatu 1909 och 1928 den nuv. formen.

Stuvaregatan — Ahtaajankatu std 20, 1913 i formen Stuvaregatan — Lastauttajankatu, gruppnamn (sjöfarts- och hamnmotiv). Det sv. namnet fick sin nuv. form 1928, det fi. namnet 1954.

Styrmansgatan — Perämiehenkatu std 6, 1842 i formen Styrmansgatan, gruppnamn (sjöfart). I kartbilagan 1866 fi. Tyrynkatu och på kartor från 1890-talet Perämiehenkatu. Som offic. fi. namn fastställdes Perämieskatu 1909 och den nuv. formen 1928.

Ständerhusparken — Säätytalon puisto std 1, 1956, angivande att parken är en del av Ständerhusets tomt. Redan tidigare i inoffic. bruk, bl.a. i den sv. formen Ständerhusskvären.

Sumatragränden — Sumatrankuja std 23, 1930. Först endast i indelningsplanen, 1938 i den slutliga stadsplanen. Se Sumatravägen.

Sumatravägen — Sumatrantie std 23, 1921, gruppnamn (exotiska ortnamn), i anslutning till de gamla ortnamnen Arabia, Jerikohagen och Kanaansland. Först endast i indelningsplanen, 1938 i den slutliga stadsplanen. Se Jerikohagen.

Sumparn — Sompasaari std 10. Holmnamnet i Helsingfors äldsta privilegiebrev 1569 i formen Sompeholmen, på 1600-talskartor Sompareholmen, 1775 Sumparen och 1779 Sumpörn. Som fi. namn i slutet av 1800-talet Sumparni och Sumppari, Namnformerna Sumparn — Sumppari fastställdes 1909 och den nuv. fi. formen 1928. Det urspr. sv. namnet kan avse fisksumpar och hänföra sig till äldre fiskhandel. Det fi. namnet ett fonetiskt anpassat lån, riktigare Sumppusaari. I början av 1800-talet kallades holmen också Lowiseholm, efter arrendatorn sjökapt. C. W. Sundmans hustru Christina Lowisa. På 1950-talet förenades holmen med fastlandet.

Sumparsundet — Sompasaarensalmi std 10, föreslaget på kartan 1969, till holmnamnet Sumparn — Sompasaari.

* **Sundgatan — Salmikatu** std 20, se Märholmsholmsgatan.

Sundholmen — Märholmen — Salmisaari std 20. Holmens namn förekommer på kartor i formerna Märholmen 1696, Mär Hollmen 1775, Märaholmen 1806, Sund eller Merrholmen 1842, Märholm Sundholmen 1902. Som fi. namn användes i början av 1900-talet Tamma-saari och Salmisaari. 1908 föreslogs Merasaari, men Märholmen — Merholma blev 1909 offic. fastställda, jämte sv. Sundholmen. Sedan 1928 offic. Märholmen — Sundholmen — Salmisaari. Holmen nu förenad med fastlandet.

Sundholmskajen — Salmisaaren laituri std 20, föreslaget 1969 för kajen på Sundholmen. Se Sundholmen.

Sundholmsstranden — Salmisaarenranta std 20, 1968, till ortnamnen Sundholmen — Salmisaari. Tidigare namn Drumsökajen — Drumsönranta i ett stadsplaneförslag 1918, Drumsökajen — Drumsön rantakatu 1926, Drumsökajen — Lauttasaarenranta 1928 och Märholmsholmskajen — Salmisaarenranta 1954. Se Sundholmen.

(* **Suomussalmivägen — Suomussalmentie**) std 16, se Kiskovägen.

Suoniobrinken — Suonionrinne std 11, 1931 i anslutning till Suoniogatan i närheten. Först endast i ett stadsplaneförslag, 1943 i den slutliga stadsplanen.

Suoniogatan — Suonionkatu std 11, 1928, gruppnamn (historiska märkesmän), till minne av professor Julius Leopold Krohn (1835—88), som använde diktarnamnet Suonio. Tidigare namn Lönnrotsgatan 1901 (föreslaget redan 1891), 1909 fi. Lönnrotkatu, efter professor Elias Lönnrot.

Surbrunnsstranden — Runninranta std 14, 1956, syftande på en hälsokälla som i slutet av 1700- och början av 1800-talet fanns i trakten av parken.

Susannagatan — Susannankatu std 17, i ett stadsplaneförslag 1910, gruppnamn (kvinno-namn). Offic. antecknat i gatunamnsregistret 1928.

Suvantovägen — Suvannontie std 22, 1908, gruppnamn (geografiska namn i Finland), till sjönamnet Suvanto. Först endast i indelningsplanen, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Svalbovrinken — Pääskylänrinne std 10, 1928, till villanamet Svalboet, som också ingår i namnet Svalbogatan intill. Tidigare namn Sibyllegatan 1901, jämte fi. Sibyllankatu 1909, vilka 1926 föreslogs ersätta med Sibyllagatan — Tietäjänkatu.

Svalbogatan — Pääskylänkatu std 10, 12, 1901 i formen Svalbogatan, till villanamet Svalboet. Som fi. namn 1909 Pääskylänkatu.

Svalboskvären — Pääskylänpuistikko std 10, 1928, i anslutning till Svalbogatan intill. Planteringen kallades tidigare Hörnebergsskvären — Kulmalanpuistikko, syftande på att den låg vid Hörnebergsgatan — Kulmalankatu. Se Hörnebergsgatan och Svalbogatan.

(* **Sylviagatan — Sylviankatu**) std 18, 1910 i ett förslag till planering av Fredriksberg — Böle, gruppnamn (kvinnonamn). Gatan har förblivit obyggd.

* **Syrenvägen — Sireenitie** std 15, 1925, gruppnamn (ord för träd och örter). Gatan och namnet strukna ur stadsplanen 1939.

Syriagatan — Syyriankatu std 23, 1921, gruppnamn (exotiska ortnamn), i anslutning till de gamla namnen Arabia, Jerikohagen, Kanaansland. Först endast i en indelningsplan, 1938 i den slutliga stadsplanen. Se Jerikohagen.

Sysmägränden — Sysmänkuja std 22, 1940, gruppnamn (namn på socknar).

Säljägargatan — Hylkeenpyytäjänkatu std 20, 1963. Syftande på att området förr bebotts av fiskarbefolkning. Tidigare namn Fiskar-torget och Fiskarplatsen. Se Fiskarplatsen.

* **Sällskapsträdgården** std 2, se Kajsaniemi.

* **Södernäs Stationsväg** std 10, under 1870-talet för en väg från Östra Chausséen till Sörnäs hamn. Vägen sedermera avskaffad.

Söderviksgatan — Suvilahdenkatu std 10, 1901 i formen Söderviksgatan, till vik- och villanamet Södervik. Som fi. namn Etelälähdenkatu 1908, Södervikinkatu 1909 och det nuv. namnet 1928.

Södra Esplanadgatan — Eteläinen Esplanadikatu std 3, se Esplanadgatan.

Södra hamnen — Eteläsatama std 3, 7, 8, 9. 1810 i formen Södra hamen. Som fi. namn infördes 1866 Etelä Satama. De nuv. namnen fastställdes 1909. Tidigare kallades viken sedan slutet av 1600-talet Stadsviken och på 1760-talet också Södra Stadshamnen.

Södra Hesperiagatan — Eteläinen Hesperiankatu std 13, se Hesperiagatan.

Södra Järnvägsgatan — Eteläinen Rautatiekatu std 4, se Järnvägsgatan.

Södra kajen — Eteläranta std 3, 1928, syftande på läget. Som namn på denna strandgata fastställdes 1820 Östra Quain och 1836 Västra Quain. Efter 1866 inoffic. Vestra Kajen — Läntinen Kaji. 1909 fastställdes namnformerna Västra Kajen — Läntinen rantakatu (det senare brukat redan 1889) och 1928 de nuv. formerna. I början betecknade Västra Quain också kajområdet, men den del av kajen där Saluhallen senare uppförts fick redan på 1830-talet namnet Våghuskajen och 1881 namnet Strandtorget. Efter ett till packhus ombyggt ryskt proviantmagasin fick torget 1888 namnet Packhustorget, med den 1909 fastställda fi

motsvarigheten Pakkahuoneentori. Detta namn förekom ännu på en karta 1911 men kom sedan ur bruk. Se Salutorget.

* **Södra Kanansvägen — Eteläinen Kaanaantie** std 27, se Kanansvägen.

* **Södra Kyrkogatan** std 1, 2, se Kyrkogatan.

* **Södra Kärrgatan** std 1, se Kärrgatan.

Södra Magasinsgatan — Eteläinen Makasiinikatu std 3, se Magasinsgatan.

* **Södra Röddäldsgatan** std 6, 7, se Röddäldsgatan.

Södra Stadionvägen — Eteläinen Stadiontie std 14, se Stadionvägen.

Södra Strandgatan std 1, 2. Det vanliga namnet på den gata som från slutet av 1600-talet och ända tills stadsplanen av 1812 fastställdes gick ett tiotal meter norr om nuv. Norra Esplanadgatan från nuv. Fabians- till Mariegatan. Gatan kallades på 1690-talet Gatan i Siööstranden, på 1720-talet Södra Sjögatan, på 1730-talet Strandgatan, mellan 1740- och 1810-talen Södra Strandgatan, på 1750-talet också Stora eller Nedre Strandgatan och i början av 1800-talet Stora Sjögatan. (I linje med gatan byggdes urspr. den byggnad som nu är Presidentens slott).

* **Södra Strandvägen — Etelärantatie** std 7, 9, 1928, syftande på läget. Denna huvudväg till Brunnsparkens badanstalt bar sedan 1840-talet namnet Badhusgatan, vilket fastställdes 1887. 1909 fastställdes det fi. namnet Saunakatu Kartbilagan 1866 upptog det inoffic. namnet Brunnshusgatan — Wesilänkatu. Också namnet Kaivopuistontie förekom på 1880-talet. Som nytt namn infördes 1969 Skeppsbrogatan — Laivasillankatu. Se Hvarfsqvären och *Varvs-gatan.

Södra Ugnsholmen — Eteläinen Uunisaari std 7, se Ugnsholmen.

Sörnäs — Sörnäinen std 10. I grundläggningsbrevet för Nya Helsingfors 1639 nämns Södernäs såsom platsen för själva staden, och namnet har säkert äldre hävd. I den dialektala formen Sörnäs sedan 1700-talet (bl.a. på kartor Sörnäs 1723 och Sörnäs 1775). Som fi. namn i slutet av 1800-talet Sörnäsi och i början av 1900-talet Sörnäinen. Formerna Sörnäinen — Sörnäs offic. fastställda 1928. I fi. slang används Sörkkä eller Sörkka.

* **Sörnäs bro — Sörnäisten silta** std 1, 11, 1958, för en ny bro till Sörnäs, under planerings- och byggnadsskedet. Då bron blev färdig 1961 ändrades namnet till Hagnäs bro.

Sörnäs-gatan — Sörnäistenkatu std 10, 21, 1934, till ortnamnen Sörnäs — Sörnäinen. Se Sörnäs.

Sörnäs hamn — Sörnäisten satama std 10. Namnet Södernäs hamnen kom i bruk redan på 1870-talet sedan Sörnäs hamnbana byggts. Formen Sörnäs hamn kom i bruk på 1880-

talet, och 1909 fastställdes fi. Sörnäsinsatama. Den nuv. fi. formen föreslagen 1908 men fastställd först 1928. Se Sörnäs.

Sörnäs strandväg — Sörnäisten rantatie std 10, 1893 i formen Sörnäs strandväg, till ortnamnet Sörnäs. Som fi. namn föreslogs 1908 Sörnäisten rantatie, men Sörnäsins rantatie fastställdes 1909. Den nuv. formen från 1928. Se Sörnäs.

* **Sörnäs torg — Sörnäisten tori** std 10, 1901 i formen Sörnäs torg. Som fi. namn 1908 föreslaget Sörnäisten tori, men Sörnäsins tori fastställt 1909. Torget avlägsnat ur stadsplanen 1914.

* **Sörnäs Träsk** std 12, 22. Vid östra ändan av nuv. Industrigatan fanns ännu i slutet av 1700-talet en liten grund sjö, på en karta 1775 kallad Sörnäs Träsk.

(* **Taipalevägen — Taipaleentie**) std 16, se Maskuvägen.

(* **Taligatan — Talinkatu**) std 15, se Tallvägen. **Tallbacka — Mäntymäki** std 14. I formen Tallbacka i bruk på 1890-talet, det fi. översättningsnamnet känt sedan 1901, fastställt 1909. Den tallbevuxna höjden hörde till villan Tallberg, som var ett av de genom stadens försorg på 1840-talet bildade arrendeområdena.

Tallbackavägen — Mäntymäentie std 14, 1942, till ortnamnet Tallbacka — Mäntymäki. Tidigare namn Stadionvägen — Stadionintie 1935, syftande på det planerade idrottsstadion. Se Tallbacka.

Tallbergsgatan — Tallberginkatu std 20, 1922, efter kommerserådet Julius Tallberg (1857—1921). Först endast i ett stadsplane-förslag, 1926 offic. fastställt. Gatan utgjorde gräns mellan stadens område och de ägor som tillhörde Tallbergs gård.

Tallvägen — Mäntytie std 15, 1925, gruppnamn (ord för trädslag), först för en annan gata och sedan 1939 på nuv. plats. Tidigare namnförslag Hyacintvägen — Hyasinttie och Taligatan — Talinkatu.

Talmansgatan — Puhemiehenkatu std 13, 1928, syftande på det 1930 färdiga Riksdagshuset i kvarteret intill (och dess talman).

Tapiogränden — Tapionkuja std 25, 1937, i anslutning till Tapiolavägen intill. Se Tapiolavägen.

Tapiolavägen — Tapiolantie std 25, 1920, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i indelningsplanen och fastställt i stadsplanen 1937, då vägdelen väster om Backasgatan fick namnet Tapiogränd — Tapionkuja.

* **Tarmogatan — Tarmonkatu** std 20, 1911, syftande på isbrytaren Tarmo. Först i ett stadsplane-förslag och offic. fastställt 1916. Den nuv. fi. formen fastställdes 1928, före det Tarmokatu. Vid en stadsplaneändring 1948 förvandlades området till trafikområde och gatan avlägsnades. Namnet struket 1968.

* **Tavastgatan — Hämeenkatu** std 10, 11, se Broholmshgatan och Tavastvägen.

(* **Tavastplatsen**) std 13, 1899 i arkitekt Lars Soncks tävlingsförslag till stadsplan för en plats vid nuv. Museigatan.

Tavaststjernagatan — Tavaststjernankatu std 14, 1917, gruppnamn (inhemska författare), efter författaren Karl August Tavaststjerna (1860—98). Det nuv. fi. namnet fastställt 1928, före det Tavaststjernakatu.

Tavastvägen — Hämeentie std 10, 11, 12, 21, 22, 23, 27, 1928, en redan på 1660-talet belagd benämning. Till Helsingfors huvudgator sedan 1600-talet hörde Tavastgatan eller Stora Tavastgatan, som från stadens torg sträckte sig längs nuv. Snellmansgatan fram till Kyrkogatan och efter en krök mot Estnäsgränd mot Tavasttull, vid södra ändan av nuv. Långa bron. På 1700-talet skrevs namnet också Tafwastegatan och Tavastegatan. En del av gatan fanns kvar ännu i början av 1800-talet. Gatudelen närmast tullen kallades också »Nya landsvägen från Tavasttull». Redan på 1600-talet benämndes landsvägen från tullen mot Gammelstaden vanligen Tavastvägen, ibland Sibbovägen, Borgåvägen eller Helsingevägen. Då vägarna västerut och österut från Helsingfors på 1850-talet byggdes ut till chausséer fick Tavastvägen namnet Östra Chaussén, som fastställdes 1893. Som fi. namn på kartan 1866 Wiertotie och 1909 offic. Itäinen Viertotie. De nuv. namnen fastställda 1928, framom föreslagna Viborgsavenyn — Viipurin valtatie.

Teateresplanaden — Teatteriesplanadi std 3, 1956, se Esplanaden.

* **Teatergatan** std 2, se Västra Teatergränden.
Teiskogränden — Teiskonkuja std 22, 1929, gruppnamn (namn på socknar). Först endast i indelningsplanen, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Tempelgatan — Tempelikatu std 13, 1906, syftande på att en kyrka planerades på det av gatan kantade området. Se Tempelplatsen.

Tempelplatsen — Tempeliaukio std 13, 1956, redan tidigare i inoffic. bruk. I arkitekterna B. Jungs, L. Soncks och W. Thomés tävlingsförslag 1900 till stadsplan kallades platsen Kyrkbacken, och i den 1906 fastställda stadsplanen reserverades där en tomt åt de ev.-luth. församlingarna för ett kyrkbygge. Sedan gatan vid områdets norra kant 1906 fått namnet Tempelgatan kom benämningarna Tempelplatsen — Tempeliaukio i bruk, trots att de inte svarade mot den bergiga terrängen. Den nya Tempelkyrkan på platsen invigdes 1969. Se Tempelgatan.

Tenalavägen — Tenholantie std 16, 1948, gruppnamn (socknar i sydvästra Finland). Tidigare föreslaget Tolvajärvivägen — Tolvajärventie 1943.

Terrassgatan — Pengerkatu std 11, 12, 1901 i formen Terrassgatan, syftande på att gatan går i två plan. Som fi. namn 1909 Terrassikatu och 1928 det nuv. namnet.

Terrassgränden — Pengerkuja std 11, 1929 för en tvärgränd till Terrassgatan.

Terrassparken — Pengerpuisto std 11, 1956, i anslutning till Terrassgatan intill.

Tilkka std 16. Infört som namn på ett sjukhus och området kring det 1907, då prof. T. Laitinen grundade sjukhuset på arrendeområdet Tilkka äng. Då staten senare inköpte sjukhusområdet och byggde det nuv. militärsjukhuset överfördes namnet till detta. Namnet återgår troligen på det fi. lånordet tilkk i sv. dialekt, använt om mindre åkerstycken (jfr fi. pelto-tilkku). Fi. tilkka har också betydelsen droppe, skvätt (t.ex. maitotilkka).

(* **Tilkkavägen — Tilkantie**) std 15, 1913 i ett stadsplane-förslag, till ortnamnet Tilkka.

* **Timmermansgatan — Kirvesmiehenkatu** std 6, 1875 i formen Timmermansgatan för den del av Albertsgatan som ligger mellan Rödbergs- och Båtsmansgatorna. Avlägsnat ur stadsplanen 1887, då Albertsgatan utsträcktes ända till Smedsgatan. Som fi. motsvarighet infördes under 1880-talet Kirvesmiehenkatu. Se Albertsgatan.

Tjärholmen — Tervasaari std 1. Holmnamnet på kartor i formerna Tiäruholmen på 1640-talet, Tiärholmen 1721, Tjärholmen 1781 och Tjärholm 1845. Namnet har syftat på ett s.k. tjärhov på holmen, där köpmän haft sina lagerbodar för tjära som skulle exporteras. Det fi. översättningsnamnet i bruk i slutet av 1800-talet. De nuv. formerna fastställda 1909.

Toivogatan — Toivonkatu std 14, 1906, till namnet Toivo för en av de på 1840-talet bildade villatomterna inom stadens arrendeområden. Den nuv. fi. formen fastställd 1909, före det Toivokatu.

Toivo Kuulas park — Toivo Kuulan puisto std 14, 1956, gruppnamn (inhemska tonsättare), till minne av tonsättaren Toivo Kuula (1883—1918).

* **Toivolavägen — Toivolantie** std 15, 1925, till villanamnet Toivola. I ett stadsplane-förslag 1912 upptogs en längre gata med namnen Toivolagatan — Toivolankatu. Gatan förblev obyggd och ströks ur stadsplanen 1955.

Tokoistranden — Tokoinranta std 11, 1968 som namn på ett parkområde, till minne av den främsta ledaren för arbetarrörelsen i dess första skede, senatorn Oskari Tokoi (1873—1963).

(* **Tolvajärvivägen — Tolvajärventie**) std 16, se Tenalavägen.

Topeliusgatan — Topeliuksenkatu std 14, 15, 1906, gruppnamn (inhemska författare), till minne av diktaren-författaren Zachris Topelius

(1818—98). Den nuv. fi. formen fastställd 1928, före det Topeliuskatu. 1925 förlängdes gatan och kom att omfatta också nuv. Haartmansgatan fram till Stockholmsgatan och 1939 förenades den med Stockholmsgatan med hjälp av den nuv. förgreningen. Se Haartmansgatan.

Topeliusparken — Topeliuksen puisto std 14, 1956, i anslutning till Topeliusgatan intill.

(* **Topeliusplatsen**) std 13, i arkitekt L. Soncks tävlingsförslag till stadsplan 1899.

* **Torggatan — Torikatu** std 11, se Åstorgsgatan.

* **Torggatan, Norra, Södra** std 3, se Magasinsgatan.

Torkelsbacken — Torkkelinmäki std 11, namn på en stadsdelsrote sedan 1959.

Torkelsgatan — Torkkelinkatu std 11, 1901 i formen Torkelsgatan, gruppnamn (historiska märkesmän), till minne av marsken Torgils Knutsson (d. 1306). Som fi. namn föreslogs 1908 Torkkelinkatu, men Torkkelikatu fastställdes 1909. Den nuv. formen 1928.

Torkelsgränden — Torkkelinkuja std 11, 1914 för en tvärgränd till Torkelsgatan.

Torkelsskvären — Torkkelinpuistikko std 11, 1914, i anslutning till Torkelsgatan intill.

Trappvägen — Porrastie std 9, för en med trappor försedd fotgängarväg.

Tredje linjen — Kolmas linja std 11, 1887 i formen 3dje Linien. Som fi. form på en karta från 1890-talet Kolmas Linja. Skrivformen 3 Linien fastställdes 1901 och III Linjen — III Linja 1909. I reformförslaget 1927 föreslogs Alexis Kivis gata — Aleksis Kiven katu. De nuv. formerna fastställda 1928. Se Första linjen.

Trekanten — Kolmikulma std 5, 1820 i formen Trekantiga Torget, syftande på torgets form. På kartor 1837—38 och 1842 Förstads Torget, vilket namn också användes för nuv. Kasern-torget 1819; den blivande Trekanten betecknades då som Mindre torget i Nyländska förstaden. På kartan 1866 Trekanttorget och i bilagan fi. Kolmikanntti. Under 1880-talet förekom namnet Kolmikulmainen tori. På en karta 1869 upptogs Trekanten, som jämte den nuv. fi. formen fastställdes 1909.

* **Trekantiga Torget** std 5, se Trekanten.

Trollbärsstigen — Sudenmarjapolku std 26, 1946, gruppnamn (vilda bär).

Trädgårdsgatan — Puutarhakatu std 2, 1836 i formen Trädgårds Gatan, syftande på en under namnen Allmänna promenaden och Sällskapsträdgården känd park vid gatan (nuv. Kajsaniemi). Som fi. namn i kartbilagan 1866 Puutarhakatu, fastställt 1909. I stadsplanen 1812 sträckte sig gatan ända till Norra hamnen och kallades Nicolai Gatan, men 1836 räknades den bara från Berggatan till Unionsgatan.

1937 förlängdes den med en fotgängarväg över den s.k. gamla klinikens tomt fram till Snellmansgatan. Åren 1820—36 var namnet Trädgårds Gatan fastställt för nuv. Fredsgatan och syftade då på det planerade kejserliga slottets trädgård.

* **Trädgårds Torget** std 1, 1820 för ett torg som planerades väster om det tilltänkta kejserliga slottets trädgård mellan nuv. Marie- och Sjötullsgatorna och söder om Fredsgatan. Både slottet med dess trädgård och torget ströks ur stadsplanen 1828.

Träskgatan — Suokatu std 17, 1910, syftande på en till kärr förvandlad sjö med namnet Tölö träsk. Som fi. namn på 1910-talet även Lampikatu, som bättre motsvarade det sv. namnet.

* **Tullgatan — Tullikatu** std 20, 1916, gruppnamn (sjöfarts- och hamnmotiv). Vid en stadsplaneändring 1948 förvandlades området till trafikområde och gatan avskaffades. Namnet kvarstod men ströks 1968.

Tunnbindaregatan — Tynnyrintekijätkatu std 10, 1901 i formen Tunnbindaregatan. Som fi. namn fastställdes 1909 Tynnyrintekijätkatu och 1928 den nuv. formen. På en karta 1914 fi. Vannehtijätkatu. Redan 1842 föreslogs Tunnbindare Gatan som namn på en gata mellan nuv. Skeppsredaregatan och Bergmansgatan.

Turjavägen — Turjantie std 25, 1921, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen.

Tursovägen — Tursontie std 25, 1921, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen.

* **Tusbygatan — Tuusulankatu** std 12, se Savolaxgatan.

* **Tusbygränd — Tuusulankuja** std 12, 1931, gruppnamn (namn på socknar). Gatan och namnet strukna ur stadsplanen 1939.

Tuulikkigränden — Tuulikinkuja std 25, 1923, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen.

* **Tuulikkivägen — Tuulikintie** std 25, 1920 i en indelningsplan, gruppnamn (kalevalamotiv). Gatan avlägsnad 1922.

* **Tvärgatan — Poikkikatu** std 3, 1906 för en tvärgränd till Norra Järnvägs gatan. Vid en stadsplaneändring avskaffades gatan och namnet och ersattes 1917 med Operagatan — Oopperakatu och 1920 med Riksdagsgatan — Eduskuntakatu.

* **Tyghusbacken** std 1, under 1700-talet och början av 1800-talet för backen vid nuv. Mariegatan 7—9. Fram till Stora ofreden stod residenshuset på backen, och sedan detta byggts längre söderut vid nuv. Alexandersgatan blev backen plats för ett tyghus (vapenhus) och en krutkällare. På 1700-talet kallades

den också Gouvernementshusbacken och Krutkällarbacken. Sedan trakten 1828 planerats för bostadshus gick namnet ur bruk. Se Residensbacken.

Tågvägen — Junatie std 10, 21, 22, 1967, syftande på att vägen är en ombyggd tidigare banvall.

Tölö — Töölö std 13, 14. Som bynamn i handlingar från 1500-talet bl.a. i formerna Tölöby, Tölo och Töleby. I slutet av 1700-talet blev formen Tölö den vanliga, och i formen Thölö upptas namnet för ett av de villaområden som på 1840-talet bildades utanför det stadsplanerade området. Som fi. namn Töölö (Töölönlahti) i kartbilagan 1866. Offic. fastställdes namnformerna Tölö — Töölö 1909. Närmare om namnets ursprung s. 27.

Tölö bollplan — Töölön pallokenttä std 14, se Bollplan.

Tölogatan — Töölönkatu std 13, 14, 1906, till det gamla ortnamnet Tölö. Den nuv. fi. formen fastställdes 1909, före det Töölökatu. Namnet upptogs redan i arkitekt L. Soncks tävlingsförslag till stadsplan 1899. Se Tölö.

(* **Tölögränd — Töölökuja**) std 14, 1906, till det gamla ortnamnet Tölö. Gatan och namnet strukna ur stadsplanen 1911. Se Tölö.

* **Tölö park — Töölön puisto** std 14. Parken grundades 1851 av kommerserådet Henrik Borgström i ett område som han arrenderat av Tölö bys mark på norra stranden av Tölö-viken, och den kallades i slutet av 1800-talet Tölö park — Töölön puisto. Senare fick den namnen Djurgården — Eläintarha, vilka fastställdes 1909. Se Djurgården.

Tölötorg — Töölöntori std 14, 1928, till det gamla ortnamnet Tölö. Tidigare namn Stortorget — Iso tori 1906, fi. Isotori 1909.

Tölötorggatan — Töölöntorinkatu std 14, 1911, i anslutning till Tölötorg intill. Det nuv. fi. namnet fastställt 1928, före det Töölöntorikatu.

* **Tölö Träsk** std 19. I trakten av nuv. Fredriksbergs bangård fanns ännu på 1700-talet en liten grund sjö, som på kartan 1775 heter Tölö Träsk. Från sjön ledde en bäck till Tölö-viken.

Tölötull — Töölöntulli std 15, se Esbo tull.

Tölötullsgatan — Töölöntullinkatu std 15, 1938, syftande på Tölötull i närheten. Tidigare namn Vargagatan — Sudenkatu i ett stadsplane-förslag 1913, i anslutning till Nimrod- och Björngatan intill, fastställda 1925.

Töloviken — Töölönlahti std 2, 11, 13, 14. På kartor bär viken namnen Töhlewijken 1696, Gölöeviken 1723, Gölwiken 1743, Glon på 1760-talet, Tölö Båtten 1775, Tölö Wiken 1783 och Thölö Wiken 1845. Som fi. namn Töölönlahti i kartbilagan 1866. De nuv. namnen fastställda 1909. Se Tölö.

* **Tölovägen** std 2, 3, 4, se Mannerheimvägen.

Ugnsholmen, Norra, Södra — Uunisaari, Pohjoinen, Eteläinen std 7. På kartor kallas den norra holmen Lilla Räntan 1722, 1743, Mellan holmen 1775 och Norra Ugnsholmen 1869, 1902. För den södra holmen är Södra Ugnsholmen belagt 1869, 1902. Gemensamt kallas de Ugnsholmarne på en karta 1845. De nuv. namnformerna fastställda 1909.

Ugnsholmssundet — Uunisaarensalmi std 7, föreslaget på kartan 1969 för sundet mellan fastlandet och Ugnsholmen.

Ugnsmun — Uuninsuu std 7. Det smala sundet med branta stränder mellan Ugnsholmen och Stora Räntan kallas på kartor Ugns Mun Sundet 1775 och Ugnsmun 1783, 1869. Offic. fastställdes 1909 enligt folkligt språkbruk Ugnsmun — Uuninsuu. (På en karta 1743 kallas bergstranden på fastlandet intill sundet Ugnsmunsborg).

* **Ugsmunsberg** std 7, se Ugnsmun.

Uleåvägen — Ouluntie std 22, 1908, gruppnamn (namn på städer och socknar). Först endast i en indelningsplan, 1940 i den slutliga stadsplanen.

* **Ulfåsavägen — Sutelantie** std 14, 1917, till villanamnet Ulfåsa. Se Barnets Borgs väg.

Ulrikagatan — Ullankatu std 7, 1842 i formen Ulricas Gatan, till fästningsnamnet Ulricasborg, givet till minne av drottning Ulrika Eleonora (1688—1741). Som fi. namn på en karta från 1890-talet Ullankatu, men 1909 fastställdes formerna Ulrikagatan — Ulrikan-katu. Den nuv. fi. formen från 1928. Se Ulrikasborgsbärg.

Ulrikasborg — Ullanlinna stadsdelsnamn sedan 1959. Se Ulrikasborgsbärg.

Ulrikasborgsbryggan — Ullanlinnanlaituri std 9, föreslaget 1969, syftande på Ulrikasborgs badinrättning som fanns på platsen 1836—1944.

* **Ulrikasborgsbärg** — **Ulriikaporinvuori** std 7, 9. I enlighet med Ehrensvalds befästningsplan 1747 byggdes en mindre fästning på nuv. Observatorieberget. Den fick namnet Ulricasborg, efter drottning Ulrika Eleonora (1688—1741). Från 1770-talet kallades fästningens omgivning och hela Helsingensäset i söder Ulricasborgs Trakten. På kartan 1866 Ulrikasborgsbergen och i kartbilagan fi. Ullaporinvuoret. På 1880-talet användes fi. Ulriikaporinvuoret. 1909 fastställdes namnformerna Ulrikasborgsbärg — Ulriikaporinvuori och 1928 Observatorieberget — Tähtitorninvuori. I äldre tid bar berget namnet Kasaberget och ingick fram till Stora ofreden i en kedja av signaleldsberg, där kustborna varskodde om fienders ankomst.

Ulrikasborgsgatan — Ullanlinnanankatu std 3, 1837 i ett stadsplane-förslag i formen Ulricasborgs Gatan, till fästningsnamnet Ulricasborg. På kartan 1866 Ulrikasborgsgatan och i kart-

bilagan fi. Ullaporinkatu. Namnformerna Ulrikasborgsgatan — Ulriikaporinkatu i bruk redan på 1880-talet och fastställda 1909. Den nuv. fi. formen från 1928. Se Ulrikasborgsbärg.

Ulrikaskvären — Ullanpuistikko std 7, 1928, i anslutning till Ulrikagatan intill.

Unionsgatan — Unioninkatu std 2, 3, 1819 i formen Unions Gatan. När kejsar Alexander I besökte Helsingfors den 11—13 sept. 1819 framförde återuppbyggnadskommitténs ordförande J. A. Ehrenström förslaget, att den nya gata längs vilken kejsaren åkt in i huvudstaden skulle döpas till Alexandersgatan. Kejsaren godkände att Elisabetsgatan uppkallades efter hans gemål men avvisade förslaget om uppkallelse efter honom. I stället döpte han gatan till Unionsgatan, syftande på den union mellan Finland och Ryssland som ingåtts vid fredsslutet i Fredrikshamn. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Unioninkatu, vilket fastställdes 1909. Drätselkammaren föreslog 1927 namn-Universitetsgatan — Yliopistonkatu, men det den gamla namnet bevarades vid namnreformen 1928.

* **Universitetsgatan — Yliopistonkatu** std 10, 11, se Broholmogatan och Unionsgatan.

* **Untamogränd — Untamonkuja** std 25, se Väinölägränden.

Untamovägen — Untamontie std 25, 1920, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen.

Upplagsgatan — Varastokatu std 10, 1938, syftande på upplagstomter som reserverats vid gatan. Tidigare för en gata på samma plats Nätholmsgatan — Verkkosaarenkatu 1901. Gatan avlägsnades ur stadsplanen 1917 och återinfördes 1938. Se Nätholmsgatan.

Ursins klippa — Ursinin kallio std 6, 1956. Namn på ett strandområde, föranlett av att universitetsrektorn, professor Nils Abraham af Ursin (1785—1851) sommardag brukade bada vid en klippa här. Senare fanns Ursins badinrättning på samma plats 1887—1937.

Uttergatan — Saukonkatu std 20, 1916 i formerna Uttergatan — Utterikatu. Det nuv. fi. namnet fastställt 1928, sedan också Uttergrundsgatan — Utterikarinkatu föreslagits i ett stadsplaneförslag 1911. Se Uttern och Uttergrundet.

Uttergrundet — Saukonkari std 20. Grundnamnet på kartor i formerna Uttergrund 1842, Uttergrundet 1900 och Uttergrund — Utterikari 1925. 1909 fastställdes Uttergrund—Utterikari. Som fi. namn föreslogs redan 1908 Saukonkari, vilket fastställdes 1928. Se Uttern.

Utterhällen — Saukonpaasi std 20, föreslagna på kartan 1969, till holmnamnen Uttern — Saukko.

Utterkajen — Saukonlaituri std 20, 1928, till holmnamnet Uttern — Saukko. Tidigare föreslaget Stufvare kajen — Lastauttajan ranta 1917 och något senare Utterkajen — Saukonranta. De nuv. namnen i bruk på 1920-talet, men de intogs först 1928 i namnregistret och blev offic. fastställda 1950.

Uttern — Saukko std 20. Holmens namn på kartor i formerna Utterholm 1722, Utterholmen 1743 och Uttern 1842. På ett sjökort från 1800-talet alternativt Bränvin Holm. I början av 1900-talet det fi. översättningsnamnet Saukko, vilket 1908 föreslogs som offic. namn. 1909 fastställdes dock Utteri och först 1928 det nuv. namnet. Holmen är nu förenad med Busholmen.

Utteruddskajen — Saukonnokan laituri std 20, föreslagna på kartan 1969, till holmnamnen Uttern — Saukko.

Valamovägen — Valamontie std 24, 1925 i en indelningsplan, gruppnamn (geografiska namn i Finland), till klosternamnet Valamo.

Valborgsparken — Valpurinpuisto std 15, 1956 för en park vid Valborgsvägen.

Valborgsvägen — Valpurintie std 15, 1925, syftande på en Valborg som var värdinna på Korpas hemman i Lillhoplax by vid den tid då hemmanet 1650 donerades till Helsingfors stad. Namnen Valborgsgatan — Valpurinkatu upptogs i ett stadsplaneförslag 1913 och 1921 föreslogs Valborgsvägen — Vapuntie.

Valhallagatan — Valhallankatu std 14, 1917, till villanamnet Valhalla, som tillhörde de av skandinavisk mytologi inspirerade villanamnen från slutet av 1800-talet i Humleberg och Mejlsans. Det fi. namnet i nuv. form 1928, före det Valhallakatu.

* **Valhallagränd — Valhallankuja** std 14, 1917, till villanamnet Valhalla. Gränden struken ur stadsplanen 1937. Se Valhallagatan.

* **Valhallaplan — Valhallankenttä** std 14, 1906 i formerna Valhalla plan — Valhallan kenttä, till villanamnet Valhalla. Fastställda i ändrad form 1909 och strukna ur stadsplanen 1917. Se Valhallagatan.

Vallgård — Vallila std 22. Ett av en de arrendområden som staden i början av 1840-talet bildade utanför det stadsplanerade området hette Vallgård. Som fi. motsvarighet fastställdes 1909 Vallila. En indelningsplan för området uppgjordes 1908 och den slutliga stadsplanen fastställdes 1940. Namnet torde urspr. ha syftat på att stadsbornas boskap gått i vall i området.

Vallgårds koloniträdgård — Vallilan siirtola-puutarha std 22, 1956, till områdesnamnen Vallgård — Vallila.

Vallgårdsparken — Vallilan puisto std 22, 1956, till områdesnamnen Vallgård — Vallila.

Vallgårdsvägen — Vallilantie std 22, 1908, till områdesnamnen Vallgård — Vallila. Först endast i indelningsplanen, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Vallinkoskivägen — Vallinkoskentie std 24, 1925, gruppnamn (geografiska namn i Finland), syftande på forsen V. i Vuoksen.

Wallinsgatan — Wallininkatu std 11, 1901 i formen Vallinsgatan, gruppnamn (historiska märkesmän), efter forskningsresanden och professorn i orientaliska språk Georg August Wallin (1811—52). Som fi. namn Vallininkatu 1909. Sedan sv. Wallinsgatan fastställdes 1928 ändrades det fi. namnet 1954 till Wallininkatu. De nuv. formerna föreslagna redan 1908.

Wallinsgränden — Wallininkuja std 11, 1901 i formen Vallinsgränd för en tvärgränd till Wallinsgatan. 1909 fastställdes Vallininkuja och 1954 de nuv. formerna, vilka föreslagits redan 1908. Se Wallinsgatan.

Wallins park — Wallinin puisto std 11, föreslaget 1963, i anslutning till Wallinsgatan intill.

Valtimovägen — Valtimontie std 24, 1930, gruppnamn (geografiska namn i Finland), till sockennamnet Valtimo i Nordkarelen. Först endast i indelningsplanen, 1938 i den slutliga stadsplanen.

Vanda fors — Vantaan koski std 27. Namnet i bruk först under 1800-talet. Se Gammelstadsforsen och Helsingfors.

(* **Vandagatan**) std 13, 1883 i det orealiserade första stadsplaneförslaget för Främre Tölö.

(* **Vanda Plats**) std 13, i ett stadsplaneförslag 1883 men aldrig fastställt.

Vanda å — Vantaanjoki. Namnet belagt redan under medeltiden; vid dess övre lopp bl.a. Vandakorpimaa 1670. Huvudsakligen för dess nedre lopp förekom sedan medeltiden namnet Helsingå, men fr.o.m. 1700-talet vanligen Vanda å (bl.a. i Henrik Forsius verk om Helsingfors 1755). Som fi. namn (i Suometar) 1852 Wandawirta, 1853 Wandan wirta och 1854 Vantaan joki. 1909 fastställdes fi. Vantaanjoki och 1928 den nuv. formen. Närmare om namnets ursprung s. 27. Se Helsingå.

* **Vargagatan — Sudenkatu** std 14, 15, se Tölötullsgatan.

(* **Vargagränd — Sudenkuja**) std 15, i ett stadsplaneförslag 1925 i anslutning till andra namn med varg- och björnmotiv. Gatan obyggd och struken ur stadsplanen 1938.

(* **Varvsgatan — Veistämönkatu**) std 12, föreslaget 1955 för nuv. Skeppsbrogatan, syftande på det varv som från 1746 i 200 år verkade på platsen, men förslaget blev inte godkänt. Se Södra Strandvägen.

* **Vasabrinken — Vaasanrinne** std 12, 1928, i anslutning till Vasagatan. Gatan utgjorde östra delen av Vasagatan fram till en stads-

planeändring 1921, då Berghälls sportplan styckade Vasagatan i två delar. 1954 infördes namnen Kalliolabrinken — Kalliolarinne. Se Vasagatan.

Vasagatan — Vaasankatu std 12, 1901 i formen Vasagatan, gruppnamn (Sverige-Finlands regenter), syftande på kungasläkten Vasa. Som fi. namn 1909 Vaasankatu. Den östra delen av gatan heter på en karta från 1890-talet Kinagatan — Kinakatu. Se Kinagatan och Vasabrinken.

Vasaskvären — Vaasan puistikko std 12, 1928, i anslutning till Vasagatan intill.

Vattenborgsbacken — Vesilinnanmäki std 12. I början av 1900-talet i allmänt inoffic. bruk för den del av området Alphyddan, där vattenborgarna finns. I formerna Borgbacken — Linnanmäki infört av föreningen Barnens Dag som namn på den 1950 grundade nöjesparken.

Vattenborgsgatan — Vesilinnankatu std 12, 1901 i formen Vattenborgsgatan, syftande på en vattenborg i närheten. Flyttat till nuv. plats 1907. 1909 fastställdes fi. Vesisäiliönkatu och 1954 Vesilinnankatu, vilket föreslagits redan 1908. Den nuv. Vattenborgsgatan tidigare kallad Sibbogatan och Lovisagatan 1901.

(* **Vattenledningsgatan — Vesijohtokatu**) std 22, 1913 i indelningsplanen för Backasområdet. Se Elimärgatan.

Wecksellvägen — Wecksellentie std 6, 1908 i formerna Wecksellvägen — Weckselltie, till minne av diktaren Josef Julius Wecksell (1838—1907). Fastställt i formerna Wecksellvägen — Weckselltie 1909, Wecksellsvägen — Wecksellentie 1928 och i nuv. form 1954.

Vedkajen — Halkolaituri std 1, 1969. Redan tidigare i inofficiellt bruk.

Vegagatan — Vegankatu std 21, 1909, gruppnamn (fartygsnamn). Den nuv. fi. formen fastställd 1928, före det Vegakatu. Tidigare på kartan 1892 över Hermanstad I Handels-gatan. Först endast i indelningsplanen, 1941 i den slutliga stadsplanen. (Vega hette det berömda fartyg med vilket N.A.E. Nordenskiöld nådde Nordostpassagen; Vega är också den ljusstarkaste stjärnan på den norra stjärnhimlen).

Vellamogatan — Vellamonkatu std 21, 1909, gruppnamn (fartygsnamn). Den nuv. fi. formen fastställd 1927, före det Vellamokatu. Tidigare på kartan 1892 över arrendeområdet Hermanstad I Handtvärkargatan. Först endast i indelningsplanen, 1941 i den slutliga stadsplanen.

Verkstadsgatan — Työpajakatu std 10, 1901 i formen Verkstadsgatan, gruppnamn (industri-motiv). Som fi. namn 1908 Työpajankatu och 1928 den nuv. formen.

* **Verkstadsgränd — Työpajakuja** std 22, se Elimärgården.

Vesantovägen — Vesannontie std 22, 1920, gruppnamn (namn på socknar). Först endast i indelningsplanen, 1940 i den slutliga stadsplanen.

* **Westergatan** std 27, i början av 1600-talet namn på en gata i Helsingfors vid Vanda å.

* **Vestra Hamngatan — Läntinen Satamakatu** std 8, se Hamngatan.

Viborgsgatan — Viipurinkatu std 12, 1901 i formen Wiborgsgatan, gruppnamn (landskap, städer, socknar). Det fi. namnet fastställt 1909.

* **Vikgatan — Viikinkatu** std 23, se Notstrandsgatan.

* **Viksberg** std 24, se Gumtäkt.

Vilhelmsbergsgatan — Vilhonvuorenkatu std 10, 1901 i formen Vilhelmsbergsgatan, till namnet Vilhelmsberg, som betecknade en villa som fabrikör Gabriel Wilhelm Andsten (1818—94) låtit bygga invid sin fajans- och kakelfabrik i området. Namnen Vilhelmsbergsgatan — Vilhelmsperinkatu fastställdes 1909, det redan föreslagna och sedan 1910-talet brukade Vilhonvuorenkatu 1928. Det sv. namnets nuv. form 1928. På 1700-talet kallades området Kauraholma. Se * Hörneberg.

Vilhelmsbergsgården — Vilhonvuoreнкуja std 10, 1928, i anslutning till Vilhelmsbergsgatan. Gatan fastställd i stadsplanen redan 1905, men namnet infört först 1928. Se Vilhelmsbergsgatan.

Vilhelmsgatan — Vilhonkatu std 2, 1836 i formen Vilhelms Gatan, sannolikt efter senator Otto Wilhelm Klinckowström (1778—1850), som på 1830-talet övervakade planeringen av Helsingfors allmänna park (Kajaniemi). Tidigare namn Västra Mellan Gatan 1820. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Vilhonkatu. Offic. fastställdes 1909 fi. Vilhelminkatu och 1928 den nuv. formen. Urspr. sträckte sig gatan ända till nuv. Mannerheimvägen, men den 1862 färdigbyggda järnvägsstationen avskilde gatans västra del, som fick namnet Gasverksgatan. På en karta 1876 kallas den Gasverksgatan (Wilhelmsgt), 1909 fastställdes offic. Gasverksgatan — Kaasutehtaankatu. Vid en stadsplaneändring 1910 förlängdes Vilhelmsgatan från Berggatan fram till hörnet av Unions- och Elisabetsgatorna, men 1923 fick den nya gatudelen och dess fortsättning namnen Kajaniemigatan — Kajaniemenkatu. Se Gasverksgatan.

Villagatan — Huvilakatu std 7, 1900 i formen Villagatan, medan det fi. översättningsnamnet fastställdes 1909. Enligt stadsplanen skulle området bli en villastadsdel, vilket föranledde namnet.

Vinkelgatan — Kulmakatu std 1, 1836 i formen Winkel Gatan, syftande på att gatan gör en krök. Som fi. namn på en karta från 1890-

talet Kulmakatu, som i likhet med den nuv. och redan 1859 belagda sv. namnformen fastställdes 1909.

Violagatan — Violankatu std 21, 1909, gruppnamn (fartygsnamn). Tidigare på kartan 1892 över arrendeområdet Hermanstad I Ängsgatan. Gatan och namnet offic. i stadsplanen 1941.

Vipunenvägen — Vipusentie std 25, 1921, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen.

* **Virdoisvägen — Virtaintie** std 22, 1908, gruppnamn (namn på socknar). Först endast i indelningsplanen, 1940 i stadsplanen, varur det ströks 1968.

* **Vladimirgatan — Vladimirinkatu** std 4, se Kalevalagatan.

Vrakholmen — Hylkysaari std 19. På kartor efter 1655 omväxlande Kalfholmen, Kallholmen, Kalholmen och Kahlholmen, vilket namn eventuellt syftat på att holmen varit kal, trädlös eller att den nyttjats som kalvbete; ordet kalv kan dock också ha en annan betydelse. Sedan senare hälften av 1700-talet Vrakholmen. Som fi. namn föreslogs redan 1908 Hylkysaari, men 1909 fastställdes Vrakholma och först 1928 det nuv. namnet.

* **Vrakholmsgatan — Hylkysaarenkatu** std 23, 1938 till det gamla holmnamnet Vrakholmen — Hylkysaari för en holme 4 km söderut i std 1. Det på denna plats föga motiverade namnet avskaffat 1950 och ersatt med Rörstrand — Rajasampanranta. Se Rörstrand.

Vrakholmssundet — Hylkysaarensalmi std 19, föreslaget 1969, till holmnamnet Vrakholmen — Hylkysaari.

* **Vuokattivägen — Vuokatintie** std 24, 1930 i en indelningsplan, gruppnamn (geografiska namn i Finland), till namnet Vuokatti som betecknar en bergsrygg. Gatan och namnet strukna ur planen 1948.

Vuoksenvägen — Vuoksentie std 24, 1955, gruppnamn (geografiska namn i Finland), till älvenamnet Vuoksen. Redan tidigare i indelningsplanen.

* **Vuorelagatan — Vuorelankatu** std 25, 1931, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i indelningsplanen och 1937 i den slutliga stadsplanen, ur vilken det ströks 1954. Se Panuvägen.

* **Vuorelagränd — Vuorelankuja** std 25, 1936 för en tvärgränd till Vuorelagatan. Först endast i indelningsplanen och 1937 i stadsplanen, ur vilken det ströks 1954. Se Panugränden.

(* **Vågbrytaregatan — Aallonmurtajankatu**) std 20. Neptunusgatan.

Vånåvägen — Vanajantie std 22, 1908 i formerna Vanajavägen — Vanajantie, gruppnamn (geografiska namn i Finland). Det sv. namnet

i nuv. form 1928. Först endast i indelningsplanen, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Väinämöinengatan — Väinämöisenkatu std 13, 1928, gruppnamn (kalevalamotiv). Tidigare Jupitergatan — Jupiterkatu 1917, som tillhörde gruppen av namn med motiv ur antikens mytologi.

Väinämöinsens idrottsplan — Väinämöisen urheilukenttä std 13, 1956, i anslutning till Väinämöinengatan intill. Redan tidigare i bruk.

Väinölägatan — Väinölätkatu std 25, 1920, gruppnamn (kalevalamotiv). Först endast i indelningsplanen, 1937 i den slutliga stadsplanen. Gatan 1951 förlängd, varvid den kom att omfatta också en del av tidigare Untamogränd. Namnen Väinölägatan — Väinölätkatu fastställda i 14 stadsdelen 1902, men gatan förblev obbyggd och ströks ur stadsplanen 1929.

Väinölägränden — Väinölätkuja std 25, 1951 för en fortsättning till Väinölägatan. Tidigare Untamogränd — Untamontukuja 1937 (gruppnamn; kalevalamotiv). Se Väinölägatan.

Väinöläparken — Väinölän puisto std 25, 1956, i anslutning till Väinölägatan intill.

Västra Allén — Lätinen Puistotie std 9, 1888 i formen Vestra allén. Vägen byggdes på 1870-talet i Brunnsparkens badhusområde, i vars västra del bolaget börjat arrendera ut villatomter, och den fick sitt namn redan då. 1909 fastställdes namnformerna Västra Brunnsparkshallén — Lätinen Kaivopuiston lehtokuja. En karta från 1910 ger den fi. formen Lätinen Lehtokuja. De nuv. formerna upptagna i gatunamnsregistret 1928.

Västra Alpbrinken — Lätinen Alppirinne std 11, se Alpbrinken.

Västra Brahegatan — Lätinen Brahenkatu std 12, se Brahegatan.

Västra Brunnsparken — Lätinen Kaivopuisto std 9, se Brunnsparken.

* **Västra Glogatan** std 2, se Fabiansgatan.

Västra hamnen — Länsisatama std 20, 1921, syftande på hamnens läge. Urspr. kallades den nya i stadsplanen 1917 fastställda hamnen bara Hamnen vid Sand- och Busholmarna.

* **Västra kajen — Lätinen rantakatu** std 3, se Södra kajen.

* **Västra Kyrkogatan** std 1, 2, se Unionsgatan.

* **Västra Mellan Gatan** std 1, se Vilhelmsgatan.

Västra Prästgatan — Lätinen Papinkatu std 11, se Prästgatan.

(* **Västra Sampokajen — Lätinen Samporanta**) std 20, 1916, syftande på isbrytaren Sampo. Avlägsnat ur stadsplanen 1917. Se Sampokajen.

* **Västra Strandvägen — Lätinen Rantakatu** std 14, se Merikantovägen.

Västra Teatergränden — Lätinen Teatterikuja std 2, 1904 i formen Teatergatan, syftande på finska nationalteatern intill. På den tryckta kartan 1909 Västra och Östra Teatergränden — Lätinen och Itäinen Teatterikuja, vilka också intogs i gatunamnsregistret 1928. Se Östra Teatergränden.

Västra Växelgatan — Lätinen Vaihdekatu std 20, se Växelgatan.

Väfvaregatan — Kankurinkatu std 6, 1842 i formen Wäfvare Gatan, gruppnamn (hantverkare och yrkesmän). Tidigare längre västerut i samma stadsdel. Som fi. namn i kartbilagan 1866 Kutojankatu. Vid en stadsplaneändring 1870 utsträcktes gatan till att omfatta också den gata som kallats Åkaregatan, och 1887 fastställdes namnet Väfvaregatan för den nuv. gatan. Som fi. namn 1908 föreslaget Kankurinkatu, men formen Kankurinkatu fastställdes 1909. De nuv. formerna fastställda 1928.

* **Växelgatan, Västra, Östra — Vaihdekatu, Lätinen, Itäinen** std 20, 1916 i formerna Växelgatan — Vaihdekatu, syftande på hamnbanan som går längs gatan. För gatans av banan åtskilda delar infördes 1928 namnen Västra, Östra Växelgatan — Lätinen, Itäinen Vaihdekatu i gatunamnsregistret. Namnen strukna ur stadsplanen 1968.

Vääksygränden — Vääksynkuja std 22, 1937 för en tvärgränd till Vääksyvägen. Först endast i en indelningsplan, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Vääksyvägen — Vääksyntie std 22, 1937, gruppnamn (geografiska namn i Finland), syftande på Vääksy kanal. Först endast i en indelningsplan, 1940 i den slutliga stadsplanen.

Zachrisgatan — Sakarinkatu std 14, 1901 i formen Zachrisgatan, till minne av professorn, skriftställaren och diktaren Zachris Topelius (1818—98). Som fi. namn Sakarinkatu fastställt 1909. Före det föreslogs Elnagatan och Engelsgatan som namn på gatan.

* **Åbovägen — Turuntie** std 13, 14, 15, 16, 18, se Mannerheimvägen.

Äggelbyvägen — Oulunkyläntie std 26, 1936, för en väg som leder till Äggelby.

Ås — Harju std 12, 1959 namn på en stadsdelsrote, till det gamla arrendeområdesnamnet Ås.

Åsgatan — Harjukatu std 12, 1901 i formen Åsgatan, till det gamla arrendeområdesnamnet Ås. Det fi. översättningsnamnet fastställt 1909.

Åshöjden — Alppiharju std 12, 1959 som stadsdelsnamn, bildat till de gamla lokala arrendeområdesnamnen Alpen — Alppi och Ås.

Åstorget — Harjutori std 11, 1901 i formen Åstorget, till det gamla arrendeområdesnamnet Ås. Den fi. översättningen offic. i gatunamnsförteckningen 1928.

Åstorgsgatan — Harjutorinkatu std 11, 1928, till det gamla arrendedområdesnamnet Ås. Tidigare namn Torggatan 1901, med den 1909 fastställda fi. formen Torikatu.

* **Ängsgatan — Niittykatu** std 14, se Mikael Lybecks gata.

* **Ängsgatan** std 21, se Violagatan.

Ärtgrundsgatan — Hernematalankatu std 20, 1962, i anslutning till det gamla ortnamnet Ärtholmen — Hernesaari.

Ärtholmen — Hernesaari std 20. På äldre kartor heter holmen Ertholmen 1696, 1766, Ärt Hollmen 1775 och Ärtholmen 1869. Det fi. översättningsnamnet Hernesaari fastställt 1909. På holmen har troligen vid namngivningstiden växt vicia-arter. Holmen är nu förenad med fastlandet och stadsplanerad sedan 1931.

Ärtholmsgatan — Hernesaarenkatu std 20, 1887 i formen Ärtholmsgatan, till holmnamnet Ärtholmen intill. Den fi. formen Hernesaarenkatu fastställd 1909. Se Ärtholmen.

Ärtholmskajen — Hernesaarenranta std 20, 1941, till det gamla ortnamnet Ärtholmen — Hernesaari.

Ärtholmskajen — Hernesaaren laituri std 20, föreslaget 1969. Redan tidigare i inoffic. bruk.

Ässäbrinken — Ässärinne std 11, 1969, till minne av det av helsingforsare sammansatta Ässäregementet (offic. JR 11/JR 46), som åren 1939—44 deltog i vinterkriget och fortsättningskriget. I parken vid gatan restes 1940 ett minnesmärke över regementet. Tidigare namn Aspnäsgränd — Haapaniemenkuja 1928.

Ätsärvägen — Ähtärintie std 22, 1908, gruppnamn (namn på socknar). Först endast i en indelningsplan, 1940 i den slutliga stadsplanen. Det nuv. fi. namnet fastställt 1954, tidigare i formen Ätsärintie.

Örarna — Ourit std 13. De små holmarna kallas på äldre kartor Örnarne 1889, Örnholmar 1900 och Örarne 1902. Som fi. namn på en karta från början av 1900-talet Läntinen och Itäinen Kotkasaari och 1908 offic. föreslaget Särkät. Motsvarigheten Ourat bygger på namnpar -ör/ -ourat vid Satakuntakusten och fastställdes 1909.

Öresundsgatan — Juutinraumankatu std 20, 1950, i anslutning till Östersjögatan intill.

Östersjögatan — Itämerenkatu std 20, 1922. Gatan ligger nära hamnen, vilket gett namnmotivet. Först endast i ett stadsplaneförslag, 1926 i den slutliga stadsplanen.

Östra Allén — Itäinen Puistotie std 9, 1886 i formen Östra Allén, enligt gammal hävd. Vägen byggdes inom Brunnsparkens bad-

anstaltsområde på 1840-talet, då bolaget började arrendera ut villatomter i områdets östra del, och den kallades ända från början Östra Allén. Som fi. namn på en karta från 1890-talet Itäinentie. Namnen Östra Brunnsparkshallén — Itäinen Kaivopuiston lehtokuja fastställdes 1909. På en karta 1910 förekommer också Itäinen Lehtokuja. De nuv. namnen fastställda 1928.

Östra Alpbrinken — Itäinen Alppirinne std 11, se Alpbrinken.

Östra Brahegatan — Itäinen Brahenkatu std 12, se Brahegatan.

Östra Brunnsparken — Itäinen Kaivopuisto std 9, se Brunnsparken.

* **Östra Chausséen — Itäinen Viertotie** std 10, 11, 12, 21, 22, 23, 27, se Tavastvägen.

* **Östra Chausségränd — Itäinen Viertotienkuja** std 21, 1909 i formen Chausségränd — Viertotienkuja. 1923 ändrades den endast i indelningsplanen upptagna grändens namn till Östra Chausségränd — Itäinen Viertotienkuja. Både gränden och namnet bortlämnades i den slutliga stadsplanen 1941.

* **Östra Hamngatan — Itäinen Satamakatu** std 8. Se Lilla Hamngatan.

* **Östra Kyrkogatan** std 1, se Kyrkogatan, Östra.

* **Östra Kärrgatan** std 1. Namnet använt för en gata, som under 1700-talet och fram till 1820-talet fanns öster om nuv. Mariégatan mellan nuv. Regerings- och Estnäsatorna. Gatan kallades också på 1730-talet Kärr Tvärgatan.

* **Östra Mellan Gatan** std 1, se Estnäsatorna.

Östra Prästgatan — Itäinen Papinkatu std 11, se Prästgatan.

(* **Östra Sampokajen — Itäinen Samporanta**) std 20, I ett stadsplaneförslag 1917. Se Sampo-kajen.

* **Östra Strandgatan** std 1. Namnet använt för en gata, som under 1700-talet och fram till 1820-talet gick längs stranden i trakten av nuv. Sjötullsgatan.

Östra Teatergränden — Itäinen Teatterikuja std 2, 1937, i anslutning till den finska nationalteatern intill. Gatan upptagen på kartan med detta namn redan 1909 men hörde till teaterns tomt ända till 1937, då den markerades som allmän gata.

Östra Växelgatan — Itäinen Vaihekatu std 20, se Växelgatan.

FÖRSTADSOMRÅDE

28 STADSDELEN ÄGGELBY — OULUNKYLÄ

Vid tiden för Helsingfors grundläggning var Äggelby en liten men relativt folkrik by i Helsinges socken. Vid storskiftet på 1700-talet antecknades fem skattehemman i byn (Landboas, Månsas, Britas, Petas, Nybondas), av vilka de tre förstnämnda vid slutet av 1800-talet låg i sambruk under namnet Äggelby gård. Gården såldes år 1908 till Helsingfors stad, som år 1910 förvärvade besittningsrätten även till byns fjärde hemman (Nybondas). Jorden började på 1880-talet parcelleras ut för bostadsändamål, sedan Äggelby station anlagts vid stambanan, som går genom orten. Under de följande decennierna uppstod här ett bostadsområde, som år 1906 förklarades för samhälle med sammanträngd befolkning i Helsinges kommun och som år 1921 utbröts ur socknen som en självständig kommun Äggelby. Den första byggnadsplanen för kommunen fastställdes år 1935 utan gatunamn, och villornas adresser angavs med ledning av de s.k. bostadsområdena ända tills stadsplanen blev godkänd. För de nya egnahemsområdena Britas och Månsas i de västra delarna av kommunen godkändes byggnadsplaner år 1940 och 1945 och i samband därmed skapades också gatunamn. Efter inkorporeringen med Helsingfors fastställdes gatunamnen för Britas och Månsas år 1948, för det s.k. radhusområdet år 1952 och för de övriga områdena i Äggelby i samband med fastställelsen av stadsplanen åren 1953—55. Ortens gamla namn Äggelby är känt redan från medeltiden i olika urkunder under former som Ogleby, Ogelby och Ägelby. På 1600-talet skrevs namnet några gånger Ougelby. Den fonetiskt anpassade finska namnformen Oulunkylä har varit i bruk redan på 1880-talet. Om namnets ursprung se närmare sid. 29.

Som namn på stadsdelen fastställdes Äggelby — Oulunkylä år 1959, och samtidigt delades stadsdelen i stadsdelsrotarna Månsas — Maunula, Krämertsskog — Metsälä, Dammen — Patola, Britas — Pirkkola och Grindbacka — Veräjämäki. Dessa namn användes i Äggelby om de särskilda bosättningarna redan före inkorporeringen med Helsingfors.

Alkuvägen — Alkutie, 1938. Se 34 stadsdelen.
Aspdungestigen — Haavikkopolku, 1958, i anslutning till Aspdungevägen.

Aspdungevägen — Haavikkotie, 1948, gruppnamn (skogsdungar). Namnet hade tidigare formen Aspdungsvägen — Haavistotie 1945.

Bagarvägen — Leipurintie, 1953, gruppnamn (gamla tiders hantverkare).

Baggbölevägen — Pakilantie, 1940. Se 34 stadsdelen.

Bakskogsvägen — Takametsäntie, 1953, till områdets tidigare namn Bakskog — Takametsä.

Birgittavägen — Pirjontie, 1955, i anslutning till Britasvägen nära intill. Tidigare namn Kårbölevägen — Kaarelantie 1940.

Björkdungevägen — Koivikkotie, 1945, gruppnamn (skogsdungar). Det sv. namnet till en början i formen Björkdungsvägen, nuv. form från 1948.

Borstmakarvägen — Harjantekijäntie, 1953, gruppnamn (gamla tiders hantverkare).

Britas — Pirkkola, 1959, namn på stadsdelsrote efter hemmanet Britas som låg i denna trakt. Namnet i bruk redan före 1946.

Britasvägen — Pirkkolantie, 1940, till hemmansnamnet Britas.

Brofogdegränden — Siltavoudinkuja, 1953, i anslutning till Brofogdevägen.

Brofogdevägen — Siltavoudintie, 1953, gruppnamn (forna tiders tjänstemän och kronobetjante).

Budbärrvägen — Airuentie, 1953, gruppnamn (forna tiders tjänstemän och kronobetjante). Den fi. namnformen ända till 1946 Airueentie.

Byfogdegränden — Kylävoudinkuja, 1953, i anslutning till Byfogdevägen.

Byfogdevägen — Kylävoudintie, 1953, gruppnamn (forna tiders byaliv).

Byggmästarvägen — Rakennusmestarintie, 1949. Se 34 stadsdelen.

Bysmedsgränden — Kyläsepänkujä, 1953, gruppnamn (gamla tiders byaliv).

Byäldstegränden — Kylänvanhimmankuja, 1953. Tvärgata till Byäldstevägen.

Byäldstevägen — Kylänvanhimmantie, 1953, gruppnamn (gamla tiders byaliv).

Bäckbrinken — Puronvarsi, 1955. Gatan fortsätter till 34 stadsdelen. Tidigare namn Bäckvägen — Purotie 1940.

Dammbäckavägen — Patomäentie, 1953, till bosättningsområdets tidigare namn Dammbäcka — Patomäki.

Dammen — Patola, 1959 namn på stadsdelsrote till det gamla ortnamnet Dammen. Den fi. motsvarigheten Patola redan före 1946.

Dammvägen — Patolantie, 1953, till det gamla ortnamnet Dammen.

Djäknebacken — Teininmäki, 1953, syftande på en närbelägen skola och skolminnen från Gamla Helsingfors vid Vanda.

Djäknegränden — Teininkuja, 1953, i anslutning till Djäknevägen.

Djäknevägen — Teinintie, 1953, syftande på en närbelägen skola och skolminnen från Gamla Helsingfors vid Vanda.

Drabantvägen — Henkivartijantie, 1953, gruppnamn (forna tiders tjänstemän och kronobetjante).

Enspännarvägen — Pikälähetintie, 1953, gruppnamn (forna tiders tjänstemän och kronobetjante).

Femgränsvägen — Viidenrajantie, 1948. Gatan ligger i gränsområdet mellan flera f.d. hemman. Tidigare namn Äkervägen — Peltotie 1940.

Fornbyvägen — Kantakyläntie, 1953. I dessa trakter låg den äldsta gårdsgruppen i Äggelby och därav namnet.

Framskogsstigen — Etumetsänpolku, 1953, i anslutning till Framskogsvägen.

Framskogsvägen — Etumetsäntie, 1953, till områdets tidigare namn Framskog — Etumetsä. Det sv. namnet känt sedan gammalt.

Färgarvägen — Värjärintie, 1953, gruppnamn (gamla tiders hantverkare).

Gärdobäckavägen — Aidasmäentie, 1953, till bosättningsområdets tidigare namn Gärdobäcka — Aidasmäki. Det sv. namnet känt sedan länge på orten.

Gästgränden — Kestikuja, 1955, syftande på den närbelägna restauranten Societetshuset.

Gesällvägen — Kisällintie, 1953, gruppnamn (gamla hantverkaryrken).

Gevaldigervägen — Kivalterintie, 1953, gruppnamn (forna tiders tjänstemän och kronobetjante).

Grandungestigen — Kuusikkopolku, föreslaget år 1969, i anslutning till Grandungevägen.

Grandungevägen — Kuusikkotie, 1945, gruppnamn (skogsdungar). Det sv. namnet urspr. i formen Grandungsvägen, nuv. form fr. 1948.

Grindbacka — Veräjämäki, 1959 namn på stadsdelsrote. I bruk som namn på bostadsområdet redan före 1946.

Grindbackagränden — Veräjämäenkuja, 1953, i anslutning till Grindbackavägen.

Grindbackavägen — Veräjämäentie, 1953, till områdets tidigare namn Grindbacka — Veräjämäki.

Grindstolpen — Veräjänkorka, 1953, i anslutning till Grindbackavägen.

Grytgjutarvägen — Paturintie, 1953, gruppnamn (gamla tiders hantverkare).

Grytgränden — Patakuja, 1953, i anslutning till Grytgjutarvägen.

Hasabäckavägen — Liukumäentie, 1953, till områdets tidigare namn Hasabäcka — Liukumäki. Det sv. namnet känt sedan gammalt på orten.

* **Heiden Vilkens väg — Heiden Vilkenin tie**, 1953. Se Vilkensvägen.

Henrik Sohlbergs väg — Henrik Sohlbergin tie, 1953, efter den förmögne guldsmeden och grosshandlaren Henrik Sohlberg, som levde i Helsingfors i slutet av 1700-talet. Han ägde Äggelby rusthåll 1778—1803 (i släktens ägo till 1851).

Hopstycsvägen — Lohkoppelontie, 1953, till det gamla, sedan 1700-talet kända ortnamnet Hopstycsaker.

Hovslagarvägen — Kengittäjäntie, 1953, gruppnamn (gamla tiders hantverkare).

Härdstigen — **Liesipolku**, 1952, gruppnamn (bostaden).

Höga liden — **Ylänkötie**, 1953, syftande på terrängens art.

Jaktfogdevägen — **Jahtivoudintie**, 1953, gruppnamn (forna tiders tjänstemän och kronobettjante).

Kammakarvägen — **Kammantekijantie**, 1953, gruppnamn (gamla tiders hantverkare).

Kannstöparvägen — **Kannunvalajantie**, 1953, gruppnamn (gamla tiders hantverkare).

Karpvägen — **Karppitie**, 1953, syftande på en fiskdamm, som tidigare legat i närheten.

Knappmakarvägen — **Napinvalajantie**, 1953, gruppnamn (gamla tiders hantverkare).

Kopparslagargränden — **Vaskisepänkuja**, 1953, i anslutning till Kopparslagarvägen.

Kopparslagarvägen — **Vaskisepäntie**, 1953, gruppnamn (gamla tiders hantverkare).

Kottbyvägen — **Käpyläntie**, 1927. Se 25 stadsdelen.

Kottvägen — **Käpytie**, föreslaget år 1969. Gatan är en del av Kottbyvägen, men har i stadsplanen kommit att separeras och har fått ett särskilt namn i anslutning till Kottbyvägen. Se Kottbyvägen, 25 stadsdelen.

Kottängsgränden — **Kotoniitynkuja**, 1952, i anslutning till Kottängsvägen.

Kottängsvägen — **Kotoniityntie**, 1953, till ett gammalt sedan 1600-talet känt ortnamn Kotoäng, Kottäng.

Krämertsskog — **Metsälä**, namn på stadsdelsrote 1959, till det gamla ortnamnet Krämertsskog med den fi. motsvarigheten Metsälä redan från tiden före 1946. Se Krämertssvägen.

Krämertsskogsvägen — **Metsäläntie**, föreslaget 1969, går genom stadsdelsroten Krämertsskog, varav namnet.

Krämertsvägen — **Krämertintie**, 1953, till det gamla ortnamnet Krämertsskog, som innehåller namnet på helsingforsborgaren Krämer. Han ägde på 1600-talet jord i Åggelby.

Kullatorpsgränden — **Mäkitorpänkuja**, 1953, i anslutning till Kullatorpsvägen.

Kullatorpsstigen — **Mäkitorpanpolku**, 1969, i anslutning till Kullatorpsvägen.

Kullatorpsvägen — **Mäkitorpantie**, 1953, till det gamla ortnamnet Kullatorp.

Kvarnåkersvägen — **Myllypellontie**, 1953, till det gamla ortnamnet Kvarnåkern.

* **Kyrkbacken** — **Kirkkomäki**, 1948. Vägen leder till en plats som i stadsplanen ursprungligen var reserverad för en kyrka. Namnet tidigare i formen Kyrkbacksvägen — **Kirkkomäentie** 1945. Nytt namn Månsasbacken — **Maunulanmäki** föreslaget 1969.

Kyrkoherdevägen — **Kirkkoherrantie**, 1953, konstruerat namn.

Kårbölevägen — **Kaarelantie**, 1940. Se 33 stadsdelen.

Landboasvägen — **Lampuotilantie**, 1945, till hemmansnamnet Landboas. Det fi. namnet tidigare i formen Lampuodintie 1940.

Larin Kyöstis väg — **Larin Kyöstin tie**, 1953. Diktaren Larin Kyösti ägde en villa i närheten av denna väg.

Laxfiskarstigen — **Lohimiehenpolku**, 1953, gruppnamn (forna tiders laxfångst i Vanda fors).

Laxstjärten — **Lohenpyrstö**, 1953, gruppnamn (forna tiders laxfångst i Vanda fors).

Liden — **Töyrytie**, 1945, syftande på terrängens art. Det sv. namnet hade tidigare formen Lidvägen, nuv. form 1948.

Lillforsvägen — **Pikkukoskentie**, 1953, Gatan leder till Vanda Lillfors.

Lillstigen — **Pikkupolku**, föreslaget 1969, kort stig för fotgängare.

Linsvedsvägen — **Pellavakaskentie**, 1953, till tidigare namn Linsved — **Pellavakaski**. Det sv. namnet har gammal hävd.

Lintågan — **Kuitu**, 1953. Tvärgränd till Linåkersvägen, varav namnet.

Linåkersvägen — **Pellavapellontie**, 1953, till det gamla ortnamnet Linåkern.

Lundvägen — **Lehtotie**, 1940, konstruerat namn.

Lärlingsvägen — **Oppipojantie**, 1953, gruppnamn (gamla tiders hantverkare).

Läsförhørsstigen — **Kinkeripolku**, 1953, konstruerat namn.

Lästmakarvägen — **Puusuutarintie**, 1953, gruppnamn (gamla tiders hantverkare).

Mellanskogsgränden — **Välimetsänkuja**, 1953, i anslutning till Mellanskogsvägen.

Mellanskogsvägen — **Välimetsäntie**, 1953, i anslutning till de närbelägna Framskog och Baskog.

Mickelsgränden — **Mikkolankuja**, 1968, tvärgränd till Mickelsvägen.

Mickelsvägen — **Mikkolantie**, 1953, till hemmansnamnet Mickels, som låg i närheten (hemmanet även känt under namnet Landboas).

Movägen — **Kangastie**, 1940, konstruerat namn.

Månsas — **Maunula**, 1959, namn på stadsdelsrote, till namnet på hemmanet Månsas, som låg i närheten. Namnet i bruk redan före 1946.

Månsasbacken — **Maunulanmäki**, föreslaget 1969. Tidigare namn Kyrkbacken — **Kirkkomäki** 1948 och Kyrkbacksvägen — **Kirkkomäentie** 1945. (Namnet ändrat på grund av att

någon kyrka inte såsom ursprungligen var planerat kommer att byggas vid ändan av vägen.)

Månsasparken — **Maunulanpuisto**, föreslaget 1969, till områdets namn.

Månsastigen — **Maunulanpolku**, föreslaget 1969, till områdets namn.

Månsasvägen — **Maunulantie**, 1948, till hemmansnamnet Månsas i närheten. Tidigare namnformer Monsasvägen — Monsaksentie, 1940.

Mästarvägen — **Mestarintie**, 1953, gruppnamn (gamla tiders hantverkare).

Mörskomvägen — **Myrskyläntie**, 1936. Gatan börjar i 26 stadsdelen, där namnet är gruppnamn (namn på östnyländska socknar).

Norrhållevägen — **Norrhäljentie**, 1953, till namnet på Äggelbys svenska fadderort Norrhälje.

* **Otto Brandts gränd** — **Otto Brandtin kuja**, 1953, i anslutning till Otto Brandts väg. Avlägsnat från stadsplanen 1956.

Otto Brandts väg — **Otto Brandtin tie**, 1953, till minnet av direktör Otto Brandt, som förtjänstfullt deltog vid bildandet av Äggelby kommun.

Petasgränden — **Petaksenkuja**, 1940, i anslutning till Petasvägen.

Petasvägen — **Petaksentie**, 1940, till hemmansnamnet Petas i närheten.

Pikkumattivägen — **Pikkumatintie**, 1953. Den indirekta anledningen till namnet är en grind, som i tiden fanns på platsen (jfr Z. Topelius kända berättelse »Pikku Matti»).

Prästbackavägen — **Papinmäentie**, 1940, till hemmansnamnet Prästbacka.

Pukkilavägen — **Pukkilantie**, 1936, gruppnamn (namn på östnyländska socknar). Namnet fastställdes urspr. för 26 stadsdelen, men på grund av ändringar i stadsplanen har gatan senare överförts till 28 stadsdelen intill och namnet på nytt fastställts 1953.

Pörtstigen — **Pirttipolku**, 1952, gruppnamn (bostadshus).

Rudgränden — **Ruutanakuja**, 1953, i anslutning till Rudvägen.

Rudvägen — **Ruutanatie**, 1953, syftande på den närbelägna fiskdammen.

Råskogsvägen — **Rajametsäntie**, 1948. Vägen utgör gräns mellan två bosättningsområden.

Sadelmakarvägen — **Satulasepäntie**, 1953, gruppnamn (gamla tiders hantverkare).

Samhällsvägen — **Yhdyskunnantie**, 1949. Se 34 stadsdelen.

Skaldestigen — **Runoilijanpolku**, 1953, i anslutning till Larin Kyöstis väg i närheten.

Skjutbanevägen — **Ampumaradantie**, 1962, syftande på en skjutbana vid vägen.

Skogsbäcksgården — **Metsäpuronkuja**, 1958, i anslutning till Skogsbäcksvägen.

Skogsbäckstigen — **Metsäpuronpolku**, föreslaget 1969, i anslutning till Skogsbäcksvägen.

Skogsbäcksvägen — **Metsäpurontie**, 1945, konstruerat namn.

Snärvägen — **Vesakkotie**, 1945, gruppnamn (skogsdungar).

Sporren — **Kannus**, 1953. Tvärgränd till Budbärrvägen, varav namnet.

Storkärrskanten — **Suursuonlaita**, 1955, till det gamla ortnamnet Storkärr.

* **Storkärrsstigen** — **Suursuonpolku**, 1955, till det gamla ortnamnet Storkärr. Avlägsnat ur stadsplanen 1961.

Storkärrsvägen — **Suursuontie**, 1955, till det gamla ortnamnet Storkärr.

Ståthållarvägen — **Käskynhaltijantie**, 1953, gruppnamn (forna tiders tjänstemän och kronobetjante).

Svalustensvägen — **Solakalliontie**, 1949. Se 34 stadsdelen.

Svedvägen — **Kaskitie**, 1940, konstruerat namn.

* **Takspånsgränden** — **Paanukuja**, 1955, i anslutning till Takspånsvägen. Avlägsnat från stadsplanen 1961.

Takspånsvägen — **Paanutie**, 1952, gruppnamn (bostadshus).

Takvedsstigen — **Malkapolku**, 1952, gruppnamn (bostadshus).

Talldungevägen — **Männikkötie**, 1945, gruppnamn (skogsdungar). Det sv. namnet urspr. Talldungsvägen, nuv. form 1948.

Tenngjutarvägen — **Tinasepäntie**, 1953, gruppnamn (gamla tiders hantverkare).

Torgfogdevägen — **Torivoudintie**, 1953, syftande på läget vid torget (torgfogden övervakade torghandeln i Helsingfors).

Tusbyvägen — **Tuusulantie**, 1953, till namnet på Tusby socken, dit vägen leder.

Töllebacken — **Töllinmäki**, 1953, till områdets tidigare namn Tölle — Tölle. Det sv. namnet känt i trakten från 1700-talet.

Töllebrinken — **Töllinrinne**, 1953, i anslutning till Töllebacken.

Ugnsmakarvägen — **Uunisepäntie**, 1953, gruppnamn (gamla tiders hantverkare).

Vanda å — **Vantaanjoki**, se 27 stadsdelen.

Vapensmedsvägen — **Asesepäntie**, 1953, gruppnamn (gamla tiders hantverkare).

Vilkensvägen — **Vilkenintie**, 1966, efter guldsmiden Heiden Wilcken, borgmästare i Helsingfors vid Vanda 1634—37 och ägare av Äggel-

by rusthåll 1639. Tidigare Heiden Vilkens väg — Heiden Vilkenin tie 1953.

Äggelby — Oulunkylä, järnvägsstation. Äggelby enda officiella namn 1886—1925, då det fi. parallellnamnet kom till. Stadsdelsnamn 1959. Se presentationen av stadsdelen.

Äggelby torg — Oulunkylän tori, 1953, till ortens namn.

Äggelbyvägen — Oulunkyläntie, 1936. Gatan börjar i 26 stadsdelen och leder till Äggelby.

Äldermansvägen — Oltermannintie, 1953, gruppnamn (gamla tiders hantverkare).

Änäsvägen — Jokiniemen tie, 1953, till namnet på arrendeområdet Änäs mellan Äggelby och Gammelstaden (vägen tangerar områdets västra kant).

Ängsskogsstigen — Niittylänpolku, 1953, i anslutning till Ängsskogsvägen.

Ängsskogsvägen — Niittyläntie, 1953, till bösättningsområdets tidigare namn Ängsskog — Niittylä, som bildats till ett äldre ortnamn Krämertäng. Se Krämertsvägen.

29 STADSDELEN HAGA — HAAGA

Den nuvarande stadsdelen Haga bildade huvuddelen av forna Lillhoplax by i Helsinges socken. Före uppkomsten av förstadsbebyggelsen fanns i byn fem skattehemman (Korpas, Backas, Grejus, Böhle, Stenbacka), som donerades till Helsingfors stad år 1650. Staden förlorade emellertid tidigt rätten till hemmanen, som därefter i över tvåhundra år var i privat ägo. Vid tiden för byggandet av kustbanan som går genom området (1899—1903) började Aktiebolaget M. G. Stenius, som ägde Backas hemman, planera ett villasamhälle på sina ägor, och år 1901 blev den första, av arkitekt Lars Sonck uppgjorda stadsplanen för Haga villastad färdig. Planen stannade dock på papperet. Den började förverkligas först år 1906, då Backas hemman styckades i 115 villaparceller på mindre än en hektar var. Det parcellerade området förklarades redan 1906 för samhälle med sammanträngd befolkning, och år 1908 anslöts ett av Korpas hemman år 1907 bildat skattehemman Haga till villastaden. Haga hörde före år 1920 till Helsinges socken och därefter till Hoplaks kommun, som inrättades den 1 januari 1920. Samhället ombildades till Haga köping i början av år 1923 med det officiella namnet Haga köping — Haagan kauppalä. En första stadsplan med tillhörande gatunamn fastställdes för samhällets 1 och 2 stadsdelar år 1918, och den grundade sig på den generalplan för Munksnäs — Haga som Eliel Saarinen hade publicerat år 1915. Den nya 3 stadsdelen fick stadsplan år 1925, och före inkorporeringen var även en stadsplan för den 4 stadsdelen under arbete. Efter inkorporeringen med Helsingfors år 1946 utarbetades nya stadsplaner för hela området och de fastställdes av inrikesministeriet åren 1950 och 1952. Dessa stadsplaner jämte tillhörande gatunamn grundade sig delvis på stadsplanen och dess namnförråd från tiden före inkorporeringen, men nya stadsplaner med tillhörande gatunamn uppgjordes för en del av de tidigare obebyggda områdena.

Namnet Haga torde ha bildats med Haga slott och park i utkanten av Stockholms stad som förebild och togs i bruk som områdesnamn i samband med villasamhällets uppkomst. Den finska skrivformen Haaga härstammar från 1910-talet.

Haga — Haaga fastställdes som stadsdelsnamn år 1959 och samtidigt tillkom stadsdelsrotarna Södra Haga — Etelä-Haaga, Norra Haga — Pohjois-Haaga samt Lassas — Lassila. Senare, år 1962, bildades stadsdelsroten Stenhagen — Kivihaka.

Adolf Lindfors väg — Adolf Lindforsin tie, 1955, gruppnamn (den inhemska teaterns historia). Professor Lindfors (1857—1929) var en av landets främsta skådespelare i början av 1900-talet och var bl.a. ledare för Suomen Kansallisteatteri (Finska Nationalteatern) åren 1907—14.

Aino Acktës väg — Aino Acktén tie, 1952, gruppnamn (de framställande konsternas historia). Aino Ackté (1876—1944), bosatt i Helsingfors allt sedan födelsen, var i början av seklet vår mest berömda operasångerska och uppträdde med framgång på operascener i Europa och Amerika.

Artturi Kannistos väg — Artturi Kanniston tie, 1952, efter den berömda upptäcktsresanden och vetenskapsmannen professor Artturi Kannisto (1874—1943). Han bodde här och deltog i det kommunala livet i Haga köping. Tidigare

namn Norra Ringvägen — Pohjoinen kiertotie 1918 och Skogsvägen — Metsätie 1925.

Backstigen — Mäkipolku, 1951, till det gamla ortnamnet Stenbacka. Namnet godkänt som namn på en planerad gata i samma trakter i stadsplan för Haga köping.

Backåkersgränden — Mäkipellonkuja, 1952, i anslutning till Backåkersvägen.

Backåkersplatsen — Mäkipellonaukio, 1952, till det gamla ortnamnet Backåkers.

Backåkersvägen — Mäkipellontie, 1952, till det gamla ortnamnet Backåkers. Tidigare namn Valborgsvägen — Vapuntie 1918 och 1 Strålvägen — 1 Sädetie 1928.

Bokhållarlunden — Rasturinlehto, 1952, till de äldre ortnamnen Bokhållarbacken och Bok-

hållaräng (rasturi är en finsk folklig benämning på bokhållare).

Borglägersplatsen — **Linnaleirinaukio**, 1950, gruppnamn (motiv från Klubbekriget).

Brandbrunnsplassen — **Palokaivonaukio**, 1925, syftande på en brandbrunn som funnits på platsen. Det fi. namnets efterled var ursprungligen *aukea* och ändrades 1952. 1928—1952 även Brunnstorget — *Kaivoaukea*.

Branten — **Rinne**, 1952, syftande på terrängens art. Tidigare namn Vinkelgränden — *Polykuja* 1925 och Terrasstigen — *Pengerpolku* 1928.

Byavägen — **Kylätie**, 1923, syftande på den tidigare bybosättningen. Tidigare namn *Grejusvägen* — *Grejustie* 1915.

Bymossagränden — **Kylännevankuja**, 1952, i anslutning till Bymossavägen. Tidigare namn *Norra Haga esplanadgatan* — *Pohjois Haaga esplanadikatu* 1925 och *Norra parkvägen* — *Pohjoinen puistotie* 1928.

Bymossaparken — **Kylännevan puisto**, 1952, till den dialektala namnformen *Bymossa*, namn på ett stort kärrområde i trakten.

Bymossavägen — **Kylännevantie**, 1952, till det gamla ortnamnet *Bymossa*. Tidigare namn (den nuvarande vägen sammanslagen av två vägar). *Södra Haga esplanadgatan* — *Etelä Haaga esplanadikatu* 1925 och *Södra Parkvägen* — *Eteläinen puistotie* 1928 samt *Terrassvägen* — *Terassitie* 1918 och *Terrassvägen* — *Pengertie* 1945. Av dessa var *Södra parkvägen* obebyggd före 1952.

Bälgrinken — **Paljerinne**, 1952, syftande på en smedja som funnits i närheten. Tidigare namn *Smedjestigen* — *Pajapolku* 1928.

Chausséplanen — **Viertotienaukio**, 1952, i anslutning till *Gamla chaussén* i samband med planen.

Degermyrens idrottsplan — **Laajasuon urheilukenttä**, 1952, till det gamla ortnamnet *Degermyren*.

Degermyrparken — **Laajasuon puisto**, 1952, till det gamla ortnamnet *Degermyren*. Tidigare namn *Haga parken* — *Haga puisto* 1915 och *Degerparken* — *Iso puisto* 1928 (obebyggd före 1952).

Degermyrvägen — **Laajasuontie**, 1952, till det gamla ortnamnet *Degermyren*. Tidigare namn *Göran Boijes väg* — *Göran Boijen tie* 1915, *Jören Boijes väg* — *Jören Boijen tie* 1916—23 och *Saarinenvägen* — *Saarisentie* 1928.

Djurbergsgården — **Riistavuorenkuja**, 1952, till det gamla ortnamnet *Djurberget*.

Djurbergsparken — **Riistavuoren puisto**, 1952, till det gamla ortnamnet *Djurberget*.

Eliel Saarins väg — **Eliel Saaris tie**, 1952, efter arkitekten *Eliel Saarinen* (1873—1950) som planerade *Munksnäs-Haga villastad*. Tidigare namn *Centralallén* — *Keskuspuistotie* 1915.

Flädervägen — **Seljatie**, 1952, gruppnamn (ortens trädgårdsodling). Tidigare namn *Björnvägen* — *Karhutie* 1925 och *Föreningsvägen* — *Yhdystie* 1928.

Frangulavägen — **Paatsamatie**, 1952, gruppnamn (ortens trädgårdsodling). Del av en väg som tidigare bar namnen *Övergångsvägen* — *Ylimenotie* 1926 och *Skyttevägen* — *Jousimientie* 1929.

Färdemannastigen — **Matkamiehenpolku**, 1952, i anslutning till *Färdemannavägen*. Tidigare namn *Villagränden* — *Huvilakuja* 1918 och *Bärstigen* — *Marjapolku* 1928.

Färdemannavägen — **Matkamiehentie**, 1952, syftande på järnvägen i närheten. Tidigare namn *Västra Agatan* — *Länsi Jokikatu* 1918.

Föreningsvägen — **Yhdistystie**, 1925, syftande på traktens föreningsliv. 1928—52 hette gatan *Kristersvägen* — *Kristontie*.

Gamla chaussén — **Vanha viertotie**, 1952. Gatan är en del av gamla landsvägen till Åbo. Beträffande tidigare namn på den längre gata varav denna utgör västra delen, se *Gamla Åbo landsväg*.

Gamla Åbo landsväg — **Vanha Turun maantie**, 1952. Gatan utgör östra delen av den tidigare landsvägen till Åbo. Tidigare namn på denna del *Haga Chaussén* — *Haagan Viertotie* 1923 och *Åbo landsväg* — *Turun maantie* 1928.

Garverigränden — **Karvaamokuja**, se 46 stadsdelen.

Haga hjältepark — **Haagan sankaripuisto**, 1952, syftande på att ortens stupade från kriget 1939—40 och 1941—44 är begravda här.

Hagaparken — **Haagan puisto**, 1945, till ortens namn. Tidigare namn *Hagabacken* — *Haga mäki* 1915. Den nuv. formen fastställdes 1952, därförinnan *Haga Park* — *Haagan Puisto*.

Haga prästgårdsvägen — **Haagan pappilantie**, 1952, syftande på pastorskansliet, som funnits vid vägen. Tidigare namn *Norra Banvägen* — *Pohjois ratatie* 1918 samt *Bangårdsvägen* — *Ratapihantie* och *Movägen* — *Kangastie* 1928.

Haga sportplan — **Haagan urheilukenttä**, 1952, till ortens namn.

Haga sportväg — **Haagan urheilutie**, 1952. Vägen leder till *Haga sportplan*. Tidigare namn *Björnvägen* — *Karhutie* och *Sportvägen* — *Urheilutie* 1925 samt *Föreningsvägen* — *Yhdystie* 1928.

Haga torg — **Haagan tori**, 1952, till ortens namn.

Hagtornsgränden — **Orapihlajakuja**, 1960, i anslutning till *Hagtornsvägen*.

Hagtornsvägen — **Orapihlajantie**, 1952, gruppnamn (ortens trädgårdsodling).

Hemmansvägen — **Talontie**, 1928, syftande på ortens gamla hemman. Tidigare namn *Vintervägen* — *Talvitie* 1925.

Hetbackastigen — Hellemäenpolku, 1952, till det gamla ortnamnet Hetbacka. En del av gatan hette tidigare Amiralssvågen — Amiraalintie 1925 och Båvervågen — Majavatie 1938.

Hjältevägen — Sankaritie, 1952, leder till hjältegravarna. Tidigare namn Villavågen — Huvilatie 1918 och Dalvågen — Laaksoatie 1928.

Hoplaks — Huopalahti. Järnvågshållplats. Hoplaks det enda officiella namnet 1904—25, varefter den fi. parallellformen tagits i bruk. Se den allmänna presentationen av stadsdelen.

Hoplaksvågen — Huopalahdentie, se 30 stadsdelen.

Hylvärvågen — Höyläämötie, se 46 stadsdelen.

Ida Aalbergs väg — Ida Aalbergin tie, 1955, gruppnamn (den inhemska teaterns historia). Ida Aalberg (1857—1915) var i tiden den finska scenkonstens största namn.

Ida Ekmans väg — Ida Ekmanin tie, 1952, gruppnamn (de framställande konsternas historia). Ida Ekman (1875—1942), infödd helsingforsare, hörde vid seklets början till våra mest berömda sångerskor och nådde internationell berömmelse. Själfull tolkare av Sibelius sånger.

Ilkkavågen — Ilkantie, 1950, gruppnamn (motiv från Klubbekriget), efter böndernas befållhavare i Klubbekriget, Jaakko Ilkka. En del av vågen hette tidigare 2 Ringvågen — 2 Kiertotie 1928.

Kanubergsvågen — Kanukalliontie, 1952 syftande på den gamla råpunkten Kanubergs rå. Vågens olika delar bar tidigare namnen Norra Banmästarvågen — Pohjois Ratamestarintie 1925 och Norra banstigen — Pohjoinen ratapolku 1928 samt Norra Ringvågen — Pohjoinen Kiertotie 1917 och Skogsvågen — Metsätie 1925. (Sv. dial. kanu = huggspån)

* **Klubbekrigarplatsen — Nuijamiesten aukio**, 1952, gruppnamn (motiv från Klubbekriget). Avlägsnad ur stadsplanen 1957.

Klubbekrigarvågen — Nuijamiesten tie, 1950, gruppnamn (motiv från Klubbekriget). Tidigare namn (på en del av vågen) Haga ringvågen — Haga kiertotie 1915 och Stora Ringvågen — Iso Kiertotie 1928.

Knektvågen — Huovitie, 1950, gruppnamn (motiv från Klubbekriget). Desv. och fi. namnen svarar inte mot varandra betydelsemässigt: huovi = ryttare, knekt = fotsoldat.

Korpasvågen — Korppaantie, 1952, till det gamla hemmansnamnet Korpas. Hette tidigare Korpasstigen — Korppaanpolku 1928. Kronofogden Anders Korp ägde på 1560-talet en lägenhet i Hoplaks by och namnet Korpas är bildat till hans namn.

Krankasvågen — Krankantie, 1950, gruppnamn (motiv från Klubbekriget), efter bondebefållhavaren Hannu Krankka.

Kristersvågen — Ristolantie, 1952, till det gamla hemmansnamnet Kristers. Vågen utgör en del

av en väg som tidigare hette Hemvågen — Kotitie 1925 och Sockenvågen — Pitäjätie 1928.

Kryddgårdsgården — Ryytimaankuja, 1952, i anslutning till Kryddgårdsvågen.

Kryddgårdsvågen — Ryytimaantie, 1952, syftande på en trädgård i närheten. Tidigare namn Oskelastigen — Oskelanpolku 1923.

Krämarvågen — Kaupintie, 1950, gruppnamn (gamla tiders jakt och handel).

Köpingsgårdsgården — Kauppalankuja, 1952, i anslutning till Köpingsvågen. Tidigare namn Villastigen — Huvilapolku 1918.

Köpingsvågen — Kauppalantie, 1952, Huvudväg i f.d. Haga köping. Tidigare namn Nya vågen — Uusitie 1915, Nya landsvågen — Uusi maantie 1916 och Stationsvågen — Asematie 1928.

Labbackavågen — Lapinmäentie, 1952, till det gamla ortnamnet Labbacka.

Larsbackagården — Laurinmäenkuja, 1950, i anslutning till Larsbackavågen.

Larsbackavågen — Laurinmäentie, 1950, syftande dels på ett äldre ortnamn Larsången, dels på själva terrången som bildar en backe vid vågen.

Larsången — Laurinniitty, 1950. Parknamn bildat till det gamla namnet Larsången.

Larsångsgården — Laurinniitynkuja, 1950, i anslutning till Larsångsvågen.

Larsångsvågen — Laurinniityntie, 1950, till det gamla ortnamnet Larsången.

Lassas — Lassila, 1959, namn på stadsdelsrote. Namnet Lassas i bruk redan före 1946.

* **Malmåkersgårdsgården — Kangaspellonkuja**, 1952, i anslutning till Malmåkersvågen.

Malmåkersvågen — Kangaspellontie, 1952, till det gamla ortnamnet Malmåkers. Tidigare namn i samma trakter i den föregående stadsplanen Malmåkersvågen — Malmipellontie 1925.

Mårtensberget — Martinkallio, 1952, mindre park, efter Mårten Gabriel Stenius (1844—1906), banbrytare inom ortens trädgårdssodling, en av grundarna av Haga villasamhälle.

Norra Haga — Pohjois-Haga, 1959 namn på den stadsdelsrote som bildas av den nya norra delen av Haga.

Nurmijärvivågen — Nurmijärventie, 1949, efter Nurmijärvi socken. Gatan är en del av vågen till Nurmijärvi. Tidigare namn (på en del av gatan) Stora Ringvågen — Iso Kiertotie 1928.

Orangerivågen — Ansaritie, 1952, syftande på en trädgård i närheten. Tidigare namn Södra Vinkelparksvågen — Etelä Kulmapuistontie 1925 (det finska namnets förled Eteläinen 1928).

Pastor Jussilainens väg — Pastori Jussilainen tie, 1952, gruppnamn (den inhemska teaterns

historia). Pastor Jussilainen är huvudperson i C. von Numers kända komedi »Bakom Kuopio.»

Pietari Hannikainens väg — Pietari Hannikaisentie, 1952, gruppnamn (den inhemska teaterns historia). Pietari Hannikainen (1813—1899) var den förste skådespelsförfattaren på finskt språk.

Pouttuvägen — Poutuntie, 1950, gruppnamn (motiv från Klubbekriget), efter bondeledaren Pentti Pouttu.

Regissörsvägen — Ohjaajantie, 1952, gruppnamn (teater).

Robert Hermansons väg — Robert Hermansonintie, 1952, efter den kände juristen professor Robert Hermanson (1846—1928), som gjorde anmärkningsvärda insatser i ofärdsårens rättsskamp. Han var bosatt i Haga.

Rosengårdsvägen — Ruusutarhantie, 1952, syftande på en närbelägen handelsträdgård. Tidigare namn Gustaf Adolf Hellmans väg — G. A. Hellmanintie 1925 och Rosenvägen — Ruusutie 1928.

Santavuorivägen — Santavuorentie, 1950, gruppnamn (motiv från Klubbekriget), efter Santavuori slagfält.

Simsjögränden — Simsiönkuja, 1950, gruppnamn (motiv från Klubbekriget), till Simsiö, namn på ett berg i Lappo socken.

Skådespelarvägen — Näyttelijäntie, 1952, gruppnamn (teater).

Sockenbackavägen — Pitäjänmäentie, 1952. Vägen leder till stadsdelen Sockenbacka, där huvuddelen av vägen går fram. Se 46 stadsdelen.

Spireavägen — Angervotie, 1952, gruppnamn (ortens trädgårdsodling). Gatan till en del bildad av vägar som tidigare bar namnen Skyttevägen — Jousimiehentie 1928, Övergångsvägen — Ylimenotie 1926, Sportvägen — Urheilutie 1923 och Södra banstigen — Eteläinen ratapolku 1928 (Södra Banmästarvägen — Etelä Rata-mestarin tie 1926).

Stenhagen — Kivihaka, 1962, namn på stadsdelsrote bildat till stadsdelsnamnet Haga — Haga och hemmansnamnet Stenbacka.

Stenhagsgränden — Kivihaankuja, 1961, i anslutning till Stenhagsvägen.

Stenhagsstigen — Kivihaanpolku, 1961, i anslutning till Stenhagsvägen.

Stenhagsvägen — Kivihaantie, 1961. I stadsplan för Haga köping 1928 fastställt som namn på en planerad gata och bildat till det gamla hemmansnamnet Stenbacka.

Steniusvägen — Steniuksentie, 1928, efter Mårten Gabriel Stenius (1844—1906), banbrytare inom ortens trädgårdsodling och en av grundarna av Haga villasamhälle. Urspr. M. G. Steniusvägen — M. G. Steniuksentie 1923.

Stormyrgränden — Isonnevanukuja, 1960, i anslutning till Stormyrvägen.

Stormyrstigen — Isonnevanpolku, 1952, i anslutning till Stormyrvägen. Tidigare namn Höstvägen — Syystie 1925 och Samhällsvägen — Yhdyskunnantie 1928.

Stormyrvägen — Isonnevantie, 1952, syftande på den sumpiga terrängen och den närbelägna Degermossen. Tidigare namn Vid Stormyren — Isolla rämeellä.

Strömstadsparken — Strömstadin puisto, 1952, till namnet på Haga svenska fadderort Strömstad i Sydsverige. Parken var tidigare större och hette Haga parken — Haga puisto 1915 och Degerparken — Iso Puisto 1928 (området obebbyggt före 1952).

Södra Haga — Etelä-Haaga, 1959 namn på den stadsdelsrote som bildas av södra delen av det gamla Haga.

Tolarivägen — Tolarintie, 1952, gruppnamn (den inhemska teaterns historia). Tolari är en av centralgestalterna i Teuvo Pakkalas kända lustspel »Tukkijoella».

Tunnelvägen — Tunnelitie, 1925, syftande på att gatan i en tunnel löper under järnvägen.

Vespervägen — Vespertie, 1952, syftande på kyrkan intill. Tidigare namn Södra banvägen — Etelä ratatie 1918 och Ladugårdsvägen — Karjakartanontie 1925.

Vichtisvägen — Vihdintie, 1952. Gatan leder till Vichtis varav namnet. Tidigare namn Väster allén — Länsi puistotie 1925 och Västra allén — Läntinen puistotie 1928. Se 32 och 46 stadsdelen.

Videängsvägen — Pajuniityntie, 1918, till det gamla ortnamnet Videängen. Vägen hette 1945—52 också 5 Ringvägen — 5 Kiertotie.

Åskelsplatsen — Oskelanaukio, 1952, till ett gammalt ortnamn Åskel. (Namnet innehåller möjligen ordet åt-skel = skillnad).

Åskelsvägen — Oskelantie, 1952, till ett gammalt ortnamn Åskel (se föreg.). Namnet har tidigare i formen Oskelavägen — Oskelantie funnits på en annan plats.

Ässjegränden — Ahjokuja, 1952, syftande på en smedja i närheten. Gatan är del av en väg som tidigare hette Hemvägen — Kotitie 1925 och Sockenvägen — Pitäjäntie 1928.

30 STADSDELEN MUNKSNÄS — MUNKKINIEMI

Namnet på stadsdelen har troligen uppkommit under medeltiden på den tid då det estniska klostret Padis åren 1351—1428 hade patronatsrätt (rätt att utse kyrkoherde) till Borgå pastorat och då klostrets munkar på prediko- och uppbördsresor rörde sig i trakten av Helsingfors. De gårdar i Munksnäs by som år 1614 förlänades till majoren Gerdt Skytte ombildades på 1600-talet till Munksnäs gård, som fr. om. 1621 åtnjöt säterifrihet och år 1683 blev säterirusthåll. Gården hade under de följande seklerna många ägare och köptes år 1910 av Aktiebolaget M. G. Stenius. På åtgärd av bolaget började man bygga upp en villastad på gårdens marker enligt en byggnadsplan av arkitekten Eliel Saarinen. Ett senatsbeslut om ombildande av orten till samhälle med sammanträngd befolkning utfärdades år 1915, och den första byggnadsordningen fastställdes av landshövdingen år 1917. Under åren 1917—26 fastställdes av landshövdingen stadsplaner för de olika delarna av området och i samband därmed gatunamn, bland vilka fanns en del säregna namntyper (Till Borgen — Linnalle, Vid Viken — Lahdella, Vid Stranden — Rannalla, Vid Ritoudden — Ritoniemellä o.s.v.), ett försök att skapa omväxling i den traditionellt schematiska gatunamnsstrukturen. Dessa namntyper förkastades emellertid av fullmäktige då dessa åren 1932—38 granskade och utökade namnförrådet i Munksnäs. Efter inkorporeringen med Helsingfors år 1946 uppgjordes en ny stadsplan med nya gatunamn, som fastställdes av inrikesministeriet år 1950. Både den nya stadsplanen och de nya gatunamnen byggde emellertid delvis på den äldre planen och dess namn.

År 1955 fastställdes stadsplan jämte gatunamn för den obebyggda norra delen av Munksnäs, år 1956 för Granö och år 1961 för Lövä, som båda hör till stadsdelen.

Ortens namn är från början Munksnäs. Ännu på 1890-talet användes Munksnäsi som finsk motsvarighet och översättningsnamnet Munkkiniemi togs i bruk först i början av 1900-talet. Angående namnets ursprung se närmare sid. 22.

Stadsdelsnamnet liksom namnet på stadsdelsrotarna Gamla Munksnäs — Vanha Munkkiniemi, Munkshöjden — Munkkivuori, Granö — Kuusisaari och Lövä — Lehtisaari fastställdes officiellt år 1959. Namnet på stadsdelsroten Näshöjden — Niemenmäki fastställdes år 1962.

Alnsgränden — Kyynärkuja, 1956, gruppnamn (gamla längdmått).

Alören — Leppäluoto. Se 31 stadsdelen.

Artillerikaptenens väg — Tykistökapteenintie, 1961. Namnet bevarar minnet av artillerikaptenen (sedermera översten) D. A. Gyllenbögel, som åren 1782—1812 arrenderade Lövä och röjde upp holmens odlingsbara mark.

Bastuviken — Saunalahti. Namnet Bastuviken finns på en karta från år 1837. Det fi. översättningsnamnet kom i bruk i början av 1900-talet.

Bastuviksvägen — Saunalahdentie, 1938, i anslutning till den närbelägna Bastuviken. Tidigare namn Elfviksvägen — Elvvikintie 1917.

Björneborgsvägen — Porintie, 1955, gruppnamn (städer i västra Finland).

Bredvik — Laajalahti. Namnet Bredvik känt redan från medeltiden som vik- och bynamn, skrivet bl.a. Brewijkby 1540 och Bredwik 1546. Det fi. översättningsnamnet kom i bruk i början

av 1900-talet. Om namnets ursprung se närmare på sid. 17.

Bredviks hamn — Laajalahden valkama, 1950, i anslutning till Bredviken. Tidigare namn Elfviksplatsen — Elvvik aukea 1917.

Bredviksplatsen — Laajalahdenaukio, 1938, till Bredviken i närheten. Tidigare fi. namn Laajalahden aukea 1917.

Bredviksvägen — Laajalahdentie, 1917, till Bredviken i närheten.

Byviken — Kylänlahti, 1969. Det fi. namnet en översättning av det svenska, som tidigare använts på orten.

Båtgränden — Venekuja, 1956, syftande på läget; vägen leder ner till stranden.

Docentvägen — Dosentintie, 1950, gruppnamn (intellektuella yrken). Tidigare namn Furuvägen — Honkatie, gatan obebyggd före 1950.

Dragonvägen — Rakuunantie, 1950, till ett äldre ortnamn Dragonåkern. Tidigare namn Öster Långvägen — Itäinen Pitkätie 1919 och Ekorrvägen — Oravatie 1938.

Ekallén — Tammitie, 1917, syftande på ekarna vid vägkanten. Det sv. namnet skrevs ursprungligen Ekalléen, men ändrades 1950.

* **Ekstocksgränden — Ruuhikuja**, 1950, syftande på viken i närheten. Tidigare namn Portgränden — Porttikuja 1938. Avlägsnades ur stadsplanen 1962.

Fiskartorpsvägen — Kalastajatorpantie, 1917, syftande på restaurang Fiskartorpet med namn efter ett fiskartorp under Munksnäs gård, som fanns på platsen på 1800-talet. Torpet förvandlades till kafé 1915.

Gamla Munksnäs — Vanha Munkkiniemi, namn på stadsdelsrote 1959. Området utgörs av den tidigast planerade och redan före inkorporeeringen bebyggda delen av stadsdelen Munksnäs.

Gardestorpsvägen — Kaartintorpantie, 1932, efter en villa med namnet Gardestorpet, som i sin tur övertagits från ett torp som i tiden lydde under Munksnäs gård.

Gert Skyttes park — Gert Skytten puisto, 1950, efter Gert von Schütz, (adlad Gert Skytte) som tjänade i Gustav II Adolfs armé såsom konungens understallmästare och som år 1614 fick fyra hemman i Munksnäs by och år 1626 två hemman i Heikby i förläning. Dessa hemman började redan under Skyttes tid betraktas som en herrgård, Munksnäs gård.

Grantorpsvägen — Kuusitorpantie, 1956, efter en villa Grantorp, som funnits i närheten.

Granuddsvägen — Kuusiniementie, 1956, till ett äldre ortnamn Granöudd.

Granviksgränden — Kuusilahdenkuja, 1963, till ortnamnet Granövik, i formen Gränövik på träffat på en karta 1839. Tidigare namn Famngränden — Sylikuja 1956.

Granö — Kuusisaari. Belägg i äldre handlingar: Gränöön 1681, Granöhn 1732 och Granö 1781. Det fi. översättningsnamnet i bruk i början av 1900-talet. Namn på stadsdelsrote 1959.

Granögränden — Kuusisaarenkuja, 1956, tvärgata till Granövägen.

Granöstigen — Kuusisaarenpolku, 1958, tvärgänd till Granövägen. Tidigare namn Lövvägen — Lehtisaarentie 1956.

Granösundet — Kuusisaarensalmi, 1969. Det fi. namnet översättning av det svenska, som påträffas på en karta 1808 i formen Granö Sundet.

Granövägen — Kuusisaarentie, 1938 namn på den väg på fastlandssidan som leder till Granö och vars namn 1917 skrevs Granövägen — Granötie. Namnet fastställdes 1956 för huvudvägen på Granö, som utgör en fortsättning på ovannämnda väg. För fastlandsdelen av vägen

fastställdes 1958 namnet Uddvägen — Kärkitie. År 1969 utsträcktes namnet Granövägen till att gälla även huvudvägen på Lövvö, som tidigare haft namnet Otnäsvägen.

Grundvägen — Perustie, 1919, konstruerat namn (med ett liknande namn i Viborg som förebild). Den ursprungliga avsikten torde ha varit att namnet i Munksnäs skulle få formen Grundlagsvägen — Perustuslaintie, varav det nuv. namnet kan betraktas som en förkortning.

Gräsgrundet — Ruohokari, 1969. Det fi. namnet översättning av det svenska, som tidigare använts på orten.

Herrgårdsparken — Kartanon puisto, 1950, syftande på Munksnäs gårds huvudbyggnad, som sedan mitten av 1700-talet legat mitt i parkområdet.

Herrgårdsvägen — Kartanontie, 1938, syftande på Munksnäs gårds huvudbyggnad, som ligger nära intill.

Holländarvägen — Hollantilaisentie, 1950, efter en från Holland härstammande släkt Mattheiszen (handelskepparen Thomas M. och hans efterkommande), som ägde Munksnäs gård 1744—1837. Tidigare namn Till Borgen — Linnalle 1917 och Borgvägen — Linnantie 1932.

Hoplaksviken, Stor, Lill — Huopalahti, Iso, Pieni. Känt såsom vik- och bynamn redan under medeltiden och torde ursprungligen ha haft formen Haapalaksi eller Haapalahti. Första belägg Hapalax 1417. Namnet skrevs på 1500- och 1600-talen Håpelax, Håplax och Hoplax och fr.o.m. 1700-talet Hoplax, på 1900-talet även Hoplaks. Det fi. namnet Huopalahti fr.o.m. början av 1900-talet. Se närmare på sid. 20.

Hoplaksvägen — Huopalahdentie, 1950, till kommunnamnet Hoplaks. Tidigare namn Central Allén — Keskuspuistotie 1919 och Hoplaksvägen — Haapalahdentie 1938. Se Hoplaks.

Intendentgränden — Intendentinkuja, 1956, efter överintendenten Carl-Gustaf Sanmark som år 1873 tillsammans med bröderna Krogius inköpte Granö för villabebyggelse och vars villa låg i närheten av denna gränd.

Jätterösvägen — Hiidenkiukaantie, 1961, syftande på de nära intill liggande gravrösena från bronsåldern.

Kadettvägen — Kadetintie, 1938, syftande på Kadettskolan, som 1923—40 låg vid början av vägen. Vägens första del hette tidigare Styckevägen — Tykkitie och fortsattes av en väg med namnet Tvärvägen — Poikkitie 1919, som sedermera uppgick i Kadettvägen.

Kalksten — Kalkkipaasi, 1969. Det fi. namnet översättning av det svenska, som finns på en karta 1787.

Kalkstensvägen — Kalkkipaadentie, 1961, till Kalksten, namn på ett grund som ligger strax öster om. Namnet påträffat på en karta 1878.

Kasinoviken — Kasinonlahti, 1969, efter restaurang Golf Casino som åren 1926—41 fanns vid stranden av viken. Namnet Kasinoviken redan tidigare i lokalt bruk.

Konvaljeholmen — Kielosaari, 1954, sv. översättning av det fi. namnet som finns på en karta 1945.

Krogiusvägen — Krogiuskentie, 1956, efter bröderna Frans och Lars Krogius som tillsammans med överintendenten Sanmark år 1873 köpte Granö för villabebyggelse och som hade villor i närheten av vägen.

Lakören — Madeluoto, 1969. Det fi. namnet översättning av det svenska som i äldre handlingar skrivs Lacköhrsudden 1701, Laköhrn 1732 och Lakörn 1775.

Liljeholmsvägen — Liljasaarentie, 1961, syftande på två små holmar i närheten, som numera vuxit samman med Lövä. På karta 1787 Stora Liljeholmen och Lilla Liljeholmen.

Lilla Granö — Pikku Kuusisaari. Holmen hette Björkholm på en karta 1839 och det nuv. namnet kom i bruk i början av 1900-talet.

Lillhoplax bryggör — Pikku Huopalahden laiturit, 1969, till namnet på vattenområdet.

Lillnäset — Pikkuniemi, 1969, till ett äldre ortnamn Lillnäs udd på en karta 1839.

Lillnäs hamn — Pikkuniemen valkama, 1950, till ortnamnet Lillnäs.

Lillnäsvägen — Pikkuniementie, 1950, till ortnamnet Lillnäs. Tidigare namn Lillnäsvägen — Lillnäsintie 1917 och Lillnäsvägen — Niemekeentie 1938.

Ljusterstigen — Tuulapolku, 1960, gruppnamn (gamla tiders fiske). Tidigare namn Gert Skyttvägen — Gert Skyttentie 1917, Björnjägarvägen — Karhumiehentie 1938 och Ljusterstigen — Tuulastajanpolku 1950.

Locklailunden — Lökkalanlehto, 1950, till ett gammalt ortnamn Locklax äng, anträffat på en karta 1681 på västra stranden av Lillhoplaxsviken.

Locklailsvägen — Lökkalantie, 1938, till ett gammalt ortnamn Locklail som på 1600- och 1700-talen skrevs Locklax (lock här av det fi. loka 'smuts' o.d.). Tidigare namn Locklailsvägen — Locklailtie 1917.

Lognäs vägen — Luuvaniementie, 1960, till det gamla på en 1600-talskarta antecknade ortnamnet Lognäs (loge = tröskhus i samband med ria).

Långnäs — Lankiniemi, 1969, till ett ortnamn Långnäs udd bl.a. på en karta 1837. Det fi. namnet en anpassningsöversättning.

Lövängsvägen — Lehdesniityntie, 1961, till områdets namn Lövä — Lehtisaari. Se Lövä.

Lövä — Lehtisaari. I urkunder från 1600-talet i formerna Löfö, Lövä. Namnet torde syfta på

att man på holmen huggit löv åt fåren. Det fi. översättningsnamnet kom i bruk i början av 1900-talet. Namn på stadsdelsroten 1959.

Lövösundet — Lehtisaarensalmi, 1969. Det fi. namnet översättning av det svenska, som förekommer på en karta 1839 i formen Löfö-Sund.

* **Lövävägen — Lehtisaarentie**, 1956, till Lövä, namn på den ö dit vägen ledde. Se Granöstigen.

Lövävägen — Lehtisaarentie, 1961, till områdesnamnet Lövä — Lehtisaari. Se Lövä.

Magistervägen — Maisterintie, 1957, gruppnamn (intellektuella yrken).

Mejlans bro — Meilahden silta, 1950, till ortens namn. Tidigare namn Gamla bron — Vanha silta 1938. En bro är inritad på platsen redan på en karta 1876.

Munkbrinken — Munkkirinne, 1950, till förliden i ortens namn. Tidigare namn Ainostigen — Ainonpolku 1938.

Munkshöjden — Munkkivuori, 1959 namn på stadsdelsroten. Namnet bildat till stadsdelsnamnet Munksnäs — Munkkiniemi och syftar därtill på att området ligger något högre än omgivningarna.

Munksnäs allén — Munkkiniemen puistotie, 1950, ortens huvudgata, planterad med träd. Tidigare namn Stora Alleen — Iso-Puistotie 1917 och Stora Allén — Iso Puistotie 1932.

Munksnäs badstrand — Munkkiniemen uimaranta, 1964, syftande på läget.

Munksnäs bro — Munkkiniemen silta, 1938, till ortens namn. Tidigare namn Nya bron — Uusi silta 1917.

Munksnäs idrottsplan — Munkkiniemen urheilukenttä, 1950, till ortens namn.

Munksnäsplatsen — Munkkiniemen aukio, 1938, till ortens namn. Det fi. namnet tidigare Munkkiniemen aukea 1917.

Munksnäs strand — Munkkiniemenranta, 1950, till ortens namn. Tidigare namn Vid Stranden — Rannalla 1917 och Strandvägen — Rantatie 1938.

Munkstigen — Munkinpolku, 1950, till ortens namn. Tidigare namn Skyttstigen — Ampujanpolku och Rievägen — Riihitie 1917.

Notgränden — Nuottakuja, 1960, tvärgränd till Notstigen.

Notstigen — Nuottapolku, 1950, gruppnamn (gamla tiders fiske). Tidigare namn Lövävägen — Löövöntie 1917 och Lövävägen — Lehtisaarentie 1932.

Nystadsvägen — Uudenkaupungintie, 1955, gruppnamn (städer i västra Finland).

Nådendalsvägen — Naantalintie, 1955, gruppnamn (städer i västra Finland).

Näshöjden — **Niemenmäki**, 1962, namn på stadsdelsrote. Den skogbevuxna höjden har fordom varit ett näs som gått ut i Lillhoplaks viken.

Näshöjdsgränden — **Niemenmäenkuja**, 1960, i anslutning till Näshöjdsvägen.

Näshöjdsvägen — **Niemenmäentie**, 1960, till det sammanfattande namnet på hela området. Se Näshöjden.

* **Otnäsvägen** — **Otaniementie**, 1961, till ett redan på 1600-talet belagt ortnamn Otnäs. Namnet ändrat till Granövägen 1964. Se detta.

Oxhagen — **Härkähaka**, 1950, till ett äldre ortnamn Oxhagen. Tidigare namn Lotta Svärdvägen — Lotta Svärdintie 1932. Området obebyggt före 1950.

Professorvägen — **Professorintie**, 1950, gruppnamn (intellektuella yrken). Tidigare namn Till Arkaderna — Arkaadeille 1917 och Svedjevägen — Kaskitie 1938.

Prästbordsgränden — **Papinpöydänkuja**, 1961. Namnet syftande på den tid då Lövä tillhörde Helsing kyrka.

Ramsays strand — **Ramsaynranta**, 1950, efter släkten Ramsay (generalerna Anders och Georg Ramsay), som åren 1837—1910 ägde Munksnäs gård. Tidigare namn Vid Viken — Lahdella 1917 och Magistervägen — Maisterintie 1938.

Raumovägen — **Raumantie**, 1955, gruppnamn (städer i västra Finland).

Rievägen — **Riihitie**, 1917, syftande på Munksnäs gårds ria som låg i närheten.

Ritobergssstigen — **Ritokallionpolku**, 1960, till ett äldre ortnamn Ritoudden. Se Ritobergsvägen.

Ritobergsvägen — **Ritokalliontie**, 1950, till ett äldre ortnamn Ritoudden. Tidigare namn Norra Äsvägen — Pohjoinen Harjutie 1917 och Äsvägen — Harjutie 1938. I närheten namnet Vid Ritoudden — Ritoniemellä 1917, Ritovägen — Ritotie 1938. (rita i sammansättningar rito-, ett slags fångstredskap).

Ritolunden — **Ritolehto**, 1950, till ett äldre ortnamn Ritoudden. Se Ritobergsvägen.

Sankt Lars väg — **Pyhän Laurin tie**, 1961, syftande på att Lövä genom donation — sannolikt redan under den katolska tiden — kom under Sankt Lars kyrka i Helsing.

Sigurd Stenius park — **Sigurd Steniuksen puisto**, 1950, efter magister Sigurd Stenius, en av grundarna av samhället Munksnäs. Släkten Stenius grav finns i parken.

Simmarestigen — **Uimarinpolku**, 1950, syftande på badstranden i närheten. Tidigare namn Torpsvägen — Torpantie 1917 och Smedjevägen — Pajatie 1938.

Solnavägen — **Solnantie**, 1950, till namnet på Munksnäs svenska fadderort Solna. Tidigare namn Väster Långvägen — Läntinen Pitkätie 1917 och Västervägen — Länsitie 1938.

Stallgränden — **Tallikuja**, 1950, syftande på Munksnäs gårds stall som låg i närheten.

Stentorpsvägen — **Kivitorpantie**, 1950, till det gamla torpnamnet Stentorp i närheten. Den längre väg varav detta betecknar en del har tidigare haft namnen Väster Långvägen — Läntinen Pitkätie 1917 och Västervägen — Länsitie 1932.

Strandstigen — **Rantapolku**, 1917, syftande på läget.

Tallviksgränden — **Mäntylahdenkuja**, 1956, till ett äldre ortnamn Tallvik.

Tarvo. Ett gammalt ö- och råpunktsnamn, som troligen går tillbaka till medeltiden. Gamla kartbelägg: Tarfwo Råå 1704, Tarfholm 1760-talet, Tarvo Hollmen 1775, Tarvoholm 1845. Det torde vara fråga om en gammal fångstplats. Om namnets ursprung se närmare sid. 25.

Tarvosundet — **Tarvonsalmi**, 1969, till holmnamnet Tarvo.

Tegelbacken — **Tiilimäki**, 1917, till ett äldre ortnamn Tegelbacken. I dessa trakter låg Munksnäs gårds tegelslageri, som grundades i mitten av 1700-talet.

Tegelbackslunden — **Tiilimäenlehto**, 1950, till Tegelbacken i närheten.

Tegelbrinken — **Tiilirinne**, 1950, i anslutning till Tegelbacken i närheten. Tidigare namn Bergstigen — Vuoripolku 1917.

Tegelstigen — **Tiilipolku**, 1932, i anslutning till Tegelbacken i närheten.

* **Tumsgränden** — **Tuumakuja**, 1956, gruppnamn (gamla längdmått). Avlägsnat från stadsplanen år 1960.

Täljevägen — **Teljäntie**, 1955, gruppnamn (forna städer i västra Finland), efter det forna Tälje som föregick Ulfsby (nuv. Björneborg) som handelsplats vid Kumö älv. Vägen är tvärgränd till Ulfsbyvägen.

Uddvägen — **Kärkitie**, 1958. Vägen ligger på en udde. Tidigare Granövägen — Kuusisaarentie 1938. Se Granövägen.

Ulfsbyvägen — **Ulvilantie**, 1955, gruppnamn (forna städer i västra Finland).

Varpstigen — **Apajapolku**, 1950, gruppnamn (gamla tiders fiske). Tidigare Sävstigen — Kaislapolku 1932. Ej bebyggelse före 1950.

Västra motorvägen — **Läntinen moottoritie**, 1960, syftande på vägens art och riktning.

Älgviksgränden — **Hirvilahdenkuja**, 1956, till villanamnet Hirvilahti.

31 STADSDELEN DRUMSÖ — LAUTTASAARI

Drumsö by bestod i början av nya tiden av två skattehemman, Heikas och Bertas, som år 1624 förlänades till majoren Gerdt Skytte och år 1650 till Helsingfors stad. Förläningen återgick år 1685, men hemmanen förblev i sin egenskap av kronohemman prebendehemman för Helsingfors stad. Senare kom de dock i enskild ägo, varvid de med tiden förenades och bildade Drumsö gård. Sedan kommerserådet Julius Tallberg år 1911 blivit ägare till gården började villabebyggelse uppstå på ön. År 1913 uppgjordes en indelningsplan, och därefter förklarades Drumsö år 1917 för samhälle med sammanträngd befolkning lydande under Helsing kommun. Jämte Munksnäs utbröts det år 1919 från Helsing, och de båda samhällena sammanslogs till Hoplaks kommun. Kommunalfullmäktige godkände år 1932 för den norra delen av ön en byggnadsplan med tillhörande gatunamn, vilken fastställdes av landshövdingen år 1936. Härvid skapades finska namnformer till de tidigare svenska gatunamnen. Sedan Drumsö år 1946 inkorporerats med Helsingfors uppgjordes en ny stadsplan med tillhörande gatunamn, vilken delvis grundade sig på den föregående byggnadsplanen och fastställdes av inrikesministeriet åren 1950—51. Av de tidigare gatunamnen har de användbara medtagits i det nya namnförrådet.

Önamnet skrevs på 1500-talet Drommensö och Dromssö och det är sannolikt bildat till ett personbinamn. Om namnets ursprung se närmare sid. 19.

Det finska namnet Lauttasaari fastställdes av statsrådet år 1919 och är bildat av professor J. J. Mikkola, som anknöt till det förhållandet att trafiken till ön förmedlades av en färja. En förebild fann han dessutom i Lauttakylä by i Vittis socken.

Som stadsdelsnamn fastställdes Drumsö — Lauttasaari år 1959.

Alören — Leppäluoto, 1969. Holmen och det intill liggande grundet heter på kartor Alholmen 1787, Alörn 1805, 1902, Alholm 1937 och Alörn — Leppäsaari 1944.

Alörsgrundet — Leppäluodonkari, 1969. Det fi. namnet översättning av det svenska, som tidigare varit i lokalt bruk. Se Alören.

Annasholmen — Annansaari. Namnet Annasholm finns bl.a. på karta 1882. Det fi. översättningsnamnet kom i bruk i början av 1900-talet.

Aspholmen — Haapasaari. Namnet Aspholm bl.a. på en karta 1882. Det fi. översättningsnamnet tillkommit senare, förekommer bl.a. på en karta 1902.

Beckasinvägen — Taivaanvuohentie, 1932, det sv. namnet från 1913.

Bertasvägen — Perttulantie, 1950, till hemmansnamnet Bertas i närheten (hemmanet ägdes på 1600-talet av en Bertil). Tidigare namn (på en längre väg) Sjöallén 1913 och Sjöallén — Meripuistotie 1932.

Björkholmen — Koivusaari. Namnet skrivs på kartor Björkholmen 1805, Björkholm 1837, Björkö 1900, Björkholm — Koivusaari 1902. På södra sidan finns en tillandad mindre holme, som på kartor har namnet Ahlholm 1805, 1882,

Leppäsaari 1902, Alholm — Leppäsaari 1944 och Alholmen — Leppäsaari 1946.

Björkholmsvägen — Koivusaarentie, 1932, till namnet på Björkholmen i närheten. Tidigare namn Björkholmsvägen 1913. År 1951 utsträcktes namnet även till att beteckna en väg som tidigare kallats Eddis gränd 1913 och Eddis gränd — Eetunkuja 1932.

Borstan — Porsta, 1969, till det lokalt brukade namnet Borstan. Äldre kartbelägg har inte påträffats.

Braxengräsvägen — Lahnaruohontie, 1951, till ett äldre ortnamn Braxvik.

Braxviksparken — Lahnalahden puisto, 1951, till ett gammalt ortnamn Braxvik, namn på en tillandad vik. (På en karta 1877 heter viken Poroviken och 1882 Bruksvik).

Braxviksvägen — Lahnalahdentie, 1951, till ortnamnet Braxvik. Se Braxviksparken.

Bruksviksparken — Ruukinlahden puisto, 1951, till namnet på den intill liggande viken, som på kartor bär namnen Poroviken 1877 och Bruksvik 1882. Vid viken har funnits ett tegelbruk.

Bruksviksvägen — Ruukinlahdentie, 1961, till namnet Bruksvik, namn på viken nära intill. Se Bruksviksparken.

Båtbyggargvägen — Veneentekijäntie, 1957, namnet konstruerat, syftande på läget inom ett småindustriområde.

Claravägen — Kloorantie, 1913, efter fru Clara Tallberg som jämte sin make Gunnar Tallberg bodde på Drumsö gård åren 1921—31. Det fi. namnet fastställdes 1932 och i stadsplanen 1951 överfördes namnet på en ny väg som bildats av två tidigare vägar, Gladysvägen och Gunvorvägen 1913 samt Gladysvägen — Latuntie och Gunvorvägen — Gunvorintie 1932.

Doppingsbrinken — Kuikkarinne, 1951, gruppnamn (sjöfåglar). Tidigare Sommarvägen 1913, Sommarvägen — Suvitie 1932.

Drumsö idrottspark — Lauttasaaren urheilupuisto, 1951, till stadsdelsnamnet.

Drumsöbacken — Lauttasaarenmäki, 1964. Vägen förenar sig med Drumsövägen vid en backe. Tidigare del av Kvarnbergsvägen.

Drumsövägen — Lauttasaarentie, 1938, till ortens namn. Tidigare namn Drumsövägen 1913 och Drömsövägen — Unisaarentie 1932. Se presentationen av 31 stadsdelen.

Dykandsvägen — Sotkatie, 1962, gruppnamn (sjöfåglar). Tidigare namn Kopparksvägen 1913 och Kopparksvägen — Vaskilahdentie samt Lökhällsvägen — Sipulipaadentie 1932 och Dykandsgränd — Sotkakuja 1951.

Dyviksvägen — Lielahdentie, 1951, syftande på den dyga viken i närheten. (Viken hette Porovik på karta 1882 och Porsvik 1908).

Enåsudden — Katajajarjunniemi, till namnet på en udde i närheten, på kartor Einäs 1877, Enåsudd 1882 och Enåsudd — Katajajarjunniemi 1944.

Enåsvägen — Katajajarjuntie, 1951, till förliden i ortnamnet Enåsudden. Tidigare Boulevarden 1913 och Boulevarden — Bulevardi 1932.

Flygkaptensgränden — Lentokapteeninkuja, 1951, till minne av en flygolycka som inträffade i närheten på 1920-talet, då kapten Lühr omkom. Tidigare Ryssgränd — Ryssänkuja 1913 och Flygargränd — Lentäjänkuja 1938.

Gräsgrundet — Nurmiluoto, 1969, i anslutning till det lokalt använda namnet Tirholmsgräsgrundet.

Gyldénsvägen — Gyldénintie, 1951, efter överdirektören vid lantmäteristyrelsen C. W. Gylden, ägare av Drumsö gård 1836—40, som lät uppföra den nuvarande huvudbyggnaden.

Hallonnäs — Vattuniemi, 1941 namn på industriområde, till det äldre namnet på en udde på västra stranden av Drumsö, på kartor skrivet Hallonnäs 1869, Hallonnäsudd 1882. Den södra udden kallas i sin helhet på en karta

1935 Ryssudd — Ryssänniemi. Se Hallonnäsudden.

Hallonnäsgatan — Vattuniemenkatu, 1950, till ett äldre ortnamn Hallonnäs. Tidigare namn Stora vägen — Isotie 1934.

Hallonnäsgrundet — Vattunokankari, 1969. Det fi. namnet översättning av det svenska, som på kartor har formen Hallonnäsgrund 1882 och Hallonnäsgrunden 1935, 1944.

Hallonnäsgränden — Vattuniemenkuja, 1950, i anslutning till Hallonnäsgatan. Tidigare namn Radiovägen — Radiotie 1934.

Hallonnäs parkväg — Vattuniemen puistotie, 1951, till ett gammalt ortnamn Hallonnäs.

Hallonnässtranden — Vattuniemenranta, 1963, till ett gammalt ortnamn Hallonnäs.

Hallonnäsudden — Vattunokka. Kartbelägg Hallonnäs 1869, Hallonnäsudd 1882 och Hallonnäsudd — Vattunokka 1935, 1944. Se Hallonnäs.

Hattarna — Hatut. Gemensamt namn på två grund som ligger intill varandra. Se Inre Hatten och Yttre Hatten.

Heikaskvägen — Heikkiläntie, 1950, efter hemmansnamnet Heikas. Tidigare Hafsallén 1913 och Hafsallén — Meripuistokatu 1932.

Holmfallsvägen — Saarihuhtantie, 1961, till områdets namn Svedjeholmen — Kaskisaari.

Hundstensudden — Koirakivenniemi, 1969 namn på ett parkområde. Det fi. namnet översättning av det svenska med kartformen Hundstens udd 1882. Parken kallas också Laxvarpsudden, se detta.

Hästholmen — Hevossaari. På äldre kartor Svartholmsörn 1779, Hästhalm 1882, Heposaari 1902, Hästholmen — Hevossaari 1945.

Hästskoparken — Hevosenkäpuisto, 1951, till namnet på den närbelägna viken Hästskovik. Den nuvarande fi. namnformen tillkom 1968, tidigare Heporaudanpuisto. Hette därinnan Badparken — Kylpypuisto 1932.

Hästskoviken — Hevosenkälähti, 1969. Det fi. namnet översättning av det svenska, som återfinns på en karta 1882 i formen Hästskovik.

Inre Hatten — Sisä-Hattu, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. som finns på kartor i formerna Inrehattar 1882 och Inre Hatten 1902. Hattarna 1944 gemensamt namn på detta grund och yttre Hatten som ligger bredvid.

Kanotistvägen — Melojantie, 1951, syftande på en kanotklubb, vars klubbhus ligger vid vägen. Tidigare Svanens gränd 1913 och Svanens gränd — Joutsentanhua 1932.

Karlavägen — Otavantie, 1932. Tidigare Karlavägen 1913.

Knipgränden — Telkkäkuja, 1951, gruppnamn (sjöfåglar). Tidigare namn Alholmsgränd — Lep-

päsaarenkuja 1932 och Alholmsvägen — Lepäsaarentie 1936. Obebyggd före 1951.

Kommerseräddsvägen — Kauppaneuvoksentie, 1951, efter kommerserådet Julius Tallberg som ägde Drumsö gård 1911—21. I den nya stadsplanen har här förenats två vägar som tidigare hette Norruddsvägen och Sundholmsgatan 1913 och Norruddsvägen — Pohjoisniementie samt Sundholmsvägen — Salmisaarentie 1932.

Kopparudden — Vaskiniemi, 1951, parknamn bildat till ett gammalt ortnamn med kartformerna Korpasudd 1882 och 1907 och Kopparudd — Vaskinokka 1944.

Kopparuddsvägen — Vaskiniementie, 1951, till ortnamnet Kopparudd. Tidigare namn Kopparuddsvägen 1913 och Kopparuddsvägen — Vaskinokantie 1932. Se Kopparudden.

Kopparviken — Vaskilahti, 1969. På karta 1882 har viken namnet Korpasvik, sedermera förvrängt till Kopparvik. Det fi. namnet Vaskilahti på karta 1944. Se Kopparudden.

Kopparvikssundet — Vaskilahdensalmi, 1969, i anslutning till Kopparviken invid.

Kvarnberget — Myllykallio, 1951, parknamn till det äldre bergnamnet Kvarnberg. Det fi. namnet togs i bruk i början av 1900-talet.

Kvarnbergsbrinken — Myllykallionrinne, 1963, till parknamnet Kvarnberget — Myllykallio. Tidigare namn Kvarnbacken — Myllymäki 1951.

Kvarnbergsvägen — Myllykalliontie, 1951, till ortnamnen Kvarnberget — Myllykallio. Tidigare namn Kvarnbergscirkeln 1913 och Kvarnbärgscirkeln — Myllykallion rinne 1932, det sv. namnet i formen Kvarnbergscirkeln 1936.

Lanagränden — Lanakuja, 1951, syftar på ortens gamla laxfiske. (lana = av nätduk tillverkat påsformigt fångstredskap för lax). Se Laxvarpsviken.

Laxvarpsudden — Lohiapajanniemi, 1951, namn på en mindre park, bildat till det gamla ortnamnet Laxvarpudd, som finns på en karta 1882. Tidigare Tirstrand 1913 och Tiiranranta — Tirstrand 1932.

Laxvarpsviken — Lohiapajanlahti, 1969, till ett äldre ortnamn Laxvarpviken på karta från 1808.

Lemisholmen — Lemissaari, 1951. På kartor har holmen namnen Granholmen 1805, Lemmes 1808, Granholmen 1810, Lemasholm 1877, Lemisholm 1882 och Lemmensaari — Lemisholm 1946. Namnets ursprung obekant.

Lemisholmsvägen — Lemissaarentie, 1951, till namnet på holmen Lemisholm i närheten, tidigare Bivägen 1913 och Bievägen — Mettisentie 1932. I närheten låg en väg som 1936 avlägsnades från stadsplanen och som hette Lemisholmsvägen 1913 och Lemisholmsvägen — Lemmensaarentie 1932.

Lemisviken — Lemislahti, 1969, till Lemisholmen i närheten.

Lilla Grisen — Pienporsas, 1969. Grundet kallas på kartor Liemansgrund eller Lindholmsgrund 1882 och 1907—09, Lilla Grisen — Pien Porsas 1944 och Liimans eller Lindholms grund — Liinasaaren luodot 1946. Namnet Lilla Grisen — Pienporsas bildat till namnet på intilliggande större grund Grisen — Porsas (13 stadsdelen).

Lomgränden — Kaakkurikuja, 1951, gruppnamn (sjöfåglar). Tidigare namn Björkgränd 1913 och Björkgränd — Koivukuja 1932.

Löjgränden — Salakkakuja, 1950, syftande dels på havsstranden, dels på förleden i namnet Mörttäsvägen.

Lökgrundet — Laukkaluoto, 1959, till ett äldre Lökholmen, namn på en holme som numera vuxit samman med Drumsö. Se Lökudden.

Lökholmen — Laukkasaari, se Lökudden.

Lökudden — Laukkaniemi, 1951, parknamn bildat till namnet Lökholm, på karta redan 1767. Holmen har genom tillandning blivit halvö. Tidigare fi. namn på karta 1946 Sipulisaari och 1958 Laukkasaari.

Lökuddsparken — Laukkaniemen puisto, 1951, till namnet på holmen Lökholm som genom tillandning blivit halvö. Se Lökudden.

Lökuddssundet — Laukkaniemensalmi, 1969, i anslutning till Lökudden i närheten.

Lökuddsvägen — Laukkaniementie, 1951, till namnet på holmen Lökholm, som genom tillandning blivit halvö. Se Lökudden.

Melkögatan — Melkonkatu, 1950, till namnet på holmen Melkö i fjärden utanför. Tidigare namn Rysskärsvägen 1913 och Melkövägen — Melkintie 1932. Se Melkö 53 stadsdelen.

Melkögränden — Melkonkuja, 1950, i anslutning till Melkögatan.

Morsviken — Maamonlahti, 1969. Det fi. namnet översättning av det svenska, som finns på en karta 1869.

Morsviksparken — Maamonlahden puisto, 1951, till namnet på den tidigare grunda viken Morsviken, som förvandlats till park. Se Morsviken.

Morsviksvägen — Maamonlahdentie, 1961, till namnet på den grunda viken Morsviken i närheten. Se Morsviken.

Murbacksgatan — Kiviaidankatu, 1950, till ortnamnet Murbacken. Tidigare Hafsallén 1913 och Hafsallén — Meripuistokatu 1932. Gatan obebyggd före 1950.

Måsgränden — Lökkikuja, 1951, gruppnamn (sjöfåglar).

Mörtgränden — Särkikuja, 1950, i anslutning till Mörttäsvägen. Tidigare Fiskargränd 1913 och Fiskargränd — Kalastajanpolku 1932. Obebyggd före 1950.

Mörtnäs — Särkiniemi. Udden heter på kartor Mörknäsudden 1808, Mörknäsudd 1882 och Mörtnäs — Särkinokka 1944. Den fi. namnformen från 1950.

Mörtnäsparken — Särkiniemen puisto, 1950, till det äldre ortnamnet Mörtnäs.

Mörtnäsvägen — Särkiniementie, 1950, till det äldre ortnamnet Mörtnäs. Tidigare namn Mörtnäsvägen 1913 samt Mörtnäsallén — Särkinokankuja och Hallonäsvägen — Vattuniementie 1932. Se Mörtnäs.

Nackaparken — Nackapuisto, 1951, till namnet på Drumsös svenska fadderort Nacka utanför Stockholm.

Nordostpassagen — Koillisväylä, 1951, syftande på läget i nordost. Vägen är en sammanslagning av två vägar som 1913 fått namnen Gunvorvägen och Dorisvägen och 1932 Gunvorvägen — Gunvorintie och Dorisvägen — Tuijantie.

Nordvästpassagen — Luoteisväylä, 1951, bildat till väderstrecksnamnet och syftandet på läget. Södra ändan av gatan hette tidigare Norra allén 1913, Norra Allén — Pohjoinen puistotie 1932 och Svartholmsvägen — Mustasaarentie 1936. Gatans norra ända hette Ennäsuddsvägen 1913 och Enäsuddsvägen — Katajaharjuntie 1932.

Norrsvängen — Pohjoiskaari, 1951, till ett tidigare namn Norra cirkeln 1913 och Norra cirkeln — Pohjoiskaari 1932.

Norruddsvägen — Pohjoisniementie, 1951, till ett äldre ortnamn Norrudd med gamla kartformer som Norrlandsudden 1781, 1816 och Norrlandsudd 1882. Tidigare namn (på en längre väg) Gunvorvägen 1913 och Gunvorvägen — Gunvorintie 1932.

Ormgrunden — Käärmekarit, 1969. Grunden har på kartor namnen Klippor 1805 och Ormholmsgrunden — Käärmesaaren karit 1946.

Ormkobben, Norra, Västra, Östra — Käärme-luoto, Pohjoinen, Läntinen, Itäinen, 1969, till kobbornas tidigare gemensamma namn Ormkobbarna — Käärmeluodot. På gamla kartor heter den norra kobben Ormholmskubb 1882 och Lilla Ormkubben 1902, den västra Ormholm 1882 och Lilla Ormholm 1900 samt den östra Stora Ormkubben 1902. Med ett gemensamt namn kallas grunden Ormholmsgrunden 1805, Käärmesaaret 1902, Pienet Käärmesaaret 1927 och Käärmeluodot — Ormkobbarna 1944.

Ormkobbsvägen — Kylluodontie, 1951, till namnet på holmarna Ormkobbarna — Käärmeluodot ute i fjärden i vägens riktning.

Parksvängen — Puistokaari, 1951, syftande på vägens karaktär.

Risviksgränden — Hakolahdenkuja, 1951, i anslutning till Risviksvägen.

Risviksvägen — Hakolahdentie, 1951, i anslutning till ett tidigare namn Risviks cirkeln som tillkom 1913 (syftande på viken intill) och som

1932 fastställdes i formen Riviks cirkeln — Riihilahden kaari (viken har namnet Rivik på en karta från 1882 och Riviken — Riihilahti 1946).

Riviken — Riihilahti, 1969. Vikens namn på kartor Rivik 1882, Riihilahti 1944 och Riviken — Riihilahti 1946.

Råkobben — Rajakupu, 1969. Det fi. namnet översättning av sv. Råkobben, på karta 1908—09 och därefter i lokalt bruk. Grundet ligger i rån mellan f.d. byarna Hagalund och Drumsö.

Segelmakargränden — Purjeentekijänkuja, 1957. konstruerat namn syftande på läget inom ett småindustriområde.

Sjöbadsparken — Merikylpylän puisto, 1950, syftande på ett havsbad som låg i närheten. Tidigare Badparken och Promenaden 1913 samt Plagen — Hiekkaranta, Badparken — Kylpy-puisto och Promenaden — Kävelytie 1932.

Sjöallén — Meripuistotie, 1951, syftande på gatans sträckning längs havsstranden. Tidigare namn (på en del av vägen) Claravägen 1913 och Claravägen — Klaatantie 1932.

Skinnyxorna — Nahkahousut, 1969. Det sv. namnet Skinnyxorna på en karta från 1908 och det fi. översättningsnamnet i bruk senare. Lokalt har grundet och det intilliggande Tirklacken även kallats Stora Grundet och Lilla Grundet med Byxknapparna och Skinnyxknapparna som gemensamt namn.

Skinnyxvägen — Nahkahousuntie, 1950, till namnet Skinnyxorna i närheten. Tidigare namn (på en del av vägen) Sunnavägen 1913 och Sunnavägen — Suvituulentie 1932.

Skojarbergsparken — Veijarivuoren puisto, 1950, till ett äldre ortnamn Skojarberget. Se Skojarbergsudden.

Skojarbergsudden — Veijarivuorenniemi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. som uppträder på en karta 1877 i formen Skojarbergsudd.

Smedjeviksparken — Pajalahden puisto, 1951, i anslutning till den starkt uppgrundade viken Smedjeviken. På kartor har viken namnet Laxvarpviken 1808, Smedjeviken 1869 och Smedjevik 1944.

Smedjeviksvägen — Pajalahdentie, 1951, i anslutning till Smedjeviken i närheten. Tidigare namn Helsingforsvägen och Norra hamngatan 1913 samt Helsingforsvägen — Helsingintie och Norra hamngatan — Pohjoinen satamakatu 1932. Se Smedjeviksparken.

Snäppgränden — Viklakuja, 1951, gruppsnamn (sjöfåglar). Tidigare namn Tirholmsvägen 1913 och Tirholmsvägen — Tiirasaarentie 1932.

Storsvängen — Isokaari, 1951, till vägens tidigare namn, från 1913 Stora Cirkeln och 1932 godkänt i formen Stora Cirkeln — Isokaari.

Svartholmen — Mustasaari. Tidigare kartformer Svartholmen 1779, Svartholmen — Mustasaari 1902, Svartholm — Mustasaari 1930. Namnet syftar på den mörka skogen på holmen.

Svartholmsgränden — Mustasaarenkuja, 1951, till namnet på holmen Svartholm mitt för vägen ute i fjärden. Tidigare Björkholmsvägen 1913 och Björkholmsvägen — Koivusaarentie 1932.

Svedjeholmen — Kaskisaari. Kartformer: Svedje Holmen 1779, Svedieholmen 1805, Svedjeholmen — Kaskisaari 1902 och Svädjeholm — Kaskisaari 1946.

Svedjeholmssundet — Kaskisaarensalmi, 1969, i anslutning till Svedjeholmen utanför.

Svedjeholmsvägen — Kaskisaarentie, 1961, till traktens namn Svedjeholmen — Kaskisaari.

Svedjeplogsstigen — Kaskiauranpolku, 1961, i anknytning till namnet Svedjeholmen — Kaskisaari.

Sydvästpassagen — Lounaisväylä, 1951, bildat till väderstrecksnamnet och syftande på läget. Tidigare Ängsholmsvägen — Niittysaarentie 1932 (Ängsholmarna ligger i fjärden utanför)

Tallbergs allén — Tallbergin puistotie, 1951, till minne av kommerserådet Julius Tallberg som ägde Drumsö gård 1911—21 och aktivt bidrog till samhällets utformning. Tidigare Esplanaden 1913 och Esplanaden — Puistokatu 1932.

Tallholmen — Mäntysaari, på kartor Tallholm 1805 och Tallholm — Mäntysaari 1902.

Taxnäs — Takaniemi, 1969. Udden kallas på kartor 1882 och 1944 Taxnäsudd. Det fi. namnet fonetisk anpassning av det sv. (tax i detta fall troligen = grävling).

Taxnäsparken — Takaniemen puisto, 1951, till ett äldre ortnamn Taxnäs. Tidigare Hafsparken 1913 och Hafsparken — Meripuisto 1932. Se Taxnäs.

Taxnäsviden — Takaniemenlahti, 1969. Det fi. namnet ett anpassningslån av det svenska namnet med kartbelägget som Taxnäsvid 1882. Se Taxnäs.

Taxnäsvägen — Takaniementie, 1951, till ett äldre ortnamn Taxnäs. Tidigare namn Hafsuddsvägen 1913 och Hafsuddsvägen — Meriementie 1932. Se Taxnäs.

Tirholmen — Tiirasaari, 1969. Äldre kartbelägg Tirholmarne 1805, Tirholm 1882, Finholm 1900, Tirholm 1902, Tirholm — Tiirakari 1944 och Tirholmen — Tiirasaari 1946.

Tirholmsvägen — Tiirasaarentie, 1951, till Tirholmen — Tiirasaari, namn på en ö utanför. Tidigare namn Badhuscirkeln 1913 och Badhuscirkeln — Kylpylänkaari 1932.

Tirklacken — Tiiraluoto, 1969. På en karta 1908 Tirgrund. Det fi. översättningsnamnet

i bruk i mitten av 1900-talet. Det sv. namnet ändrat för att skilja grundet från ett annat Tirgrund i närheten. Se Skinnbyxorna.

Trutstrandsvägen — Kajavarannantie, 1962, gruppnamn (sjöfåglar) syftande på läget.

Trutvägen — Kajavatie, 1951, gruppnamn (sjöfåglar). Tidigare Tallgränd 1913 och Tallgränd — Honkapolku 1932.

Vadgränden — Vatakuja, 1951, syftande på ortens gamla laxfiske. (vad = ett slags not för laxfångst). Tidigare Tärnans gränd — Tiirantanhua 1932.

* **Vimpelgränd — Viirikuja,** 1951, motiv med anknytning till havet i närheten. Tidigare namn Isaks gränd 1913 och Isaks gränd — Iisakinukuja 1932. Avlägsnat från stadsplanen 1961.

Västerfjärdsnäset — Länsilapanniemi, 1951, parknamn syftande på läget. Tidigare Ryssudden. På en karta från 1882 är antecknat Liemansudd vid uddens sydligaste spets.

Västerleden — Länsiväylä, 1961, stor utfart västerut.

Västerviken — Länsilahti, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. som på kartor återfinns i formerna Vestraviken 1882 och Västervik 1944.

Västerviksgränden — Länsilahdenkuja, 1950, till namnet på viken Västerviken — Länsilahti i närheten. Tidigare Abborgränd 1913 och Abborgränd — Ahdenkuja 1932.

Yttre Hatten — Ulko-Hattu, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., upptaget på kartor i formerna Yttrehattar 1882 och Yttre Hatten 1902. Detta grund och intilliggande Inre Hatten har det gemensamma namnet Hattarna — Hatut på en karta 1944.

Ädgränden — Haahkakuja, 1968, i anslutning till Ädvägen. Tidigare del av Mörttäsvägen.

Ädvägen — Haahkatie, 1951, gruppnamn (sjöfåglar) i anslutning till det för byggnadsplanen 1932 fastställda namnet Ejdergränd — Haahkantanhua.

Örnberget — Kotkavuori, 1951, namn på en park, till ett äldre ortnamn Örnberget, på en karta 1944 Kotkavuori — Örnberg.

Österviken — Itälahti, 1969. Det sv. namnet skrevs Östra viken 1882 och Östervik 1944, det fi. översättningsnamnet tillkom på 1900-talet. Enligt den lokala traditionen har viken också kallats Ryssviken.

Österviksgatan — Itälähdenkatu, 1950, till namnet på den närbelägna viken Östervik. Tidigare Mörttäsvägen 1913, Mörttäallén — Särkinokankuja 1932 och Hallonnäsvägen — Vattuniementie 1939.

32 STADSDELEN KÅNALA — KONALA

Stadsdelen Kåнала omfattar norra delen av den gamla byn Kåнала i Helsinges socken. Vid avslutat storskifte år 1776 var byn uppdelad mellan tre jordebokshemman, från vilka man i början av 1900-talet började bryta ut bostadstomter för förstadsbebyggelse i samband med att kustbanan blev färdig år 1904. Trakten kring Sockenbacka station förklarades år 1908 för samhälle med sammanträngd befolkning och hit hörde byarna Kåнала och Tali. Den norra delen av Kåнала förblev dock ända till inkorporeringen 1946 övervägande landsbygd och stadsbebyggelse började uppstå först år 1949 då området fick sin första stadsplan med tillhörande gatunamn. Området förklarades för särskild stadsdel år 1959.

Stadsdelens ursprungliga namn förekommer redan i urkunder från 1500-talet bl.a. med skrivningarna Konalby, Kåнала, Konal, Kona, Kåнала by och Konal by. Om namnets ursprung se närmare sid. 21.

Som finsk motsvarighet har sedan 1949 brukats skrivformen Konal.

Axvägen — Tähkätie, 1962, gruppnamn (jordbruk).

Bergkullavägen — Vuorikummuntie, 1962, till ortnamnet Bergkulla.

Bodvägen — Aittatie, 1949, gruppnamn (jordbruk).

Gamla Tavastbyvägen — Vanha Hämeenkyläntie, 1949. Gatan är en väg som i tiden ledde från detta område till Tavastby.

Gärdesstigen — Käärtipolku, 1962, gruppnamn (jordbruk). Gärde = odling; den finska motsvarigheten dialektalt lån.

Hankmossgården — Hankasuonkuja, 1962, i anslutning till Hankmossvägen.

Hankmossvägen — Hankasuontie, 1962, till ortnamnet Hankmossa, känt redan från 1600-talet.

Hankvägen — Vitsastie, 1964, gruppnamn (jordbruk).

Harvargården — Äestäjänkuja, 1962. Tvärgränd till Harvarvägen.

Harvarvägen — Äestäjätie, 1949, gruppnamn (jordbruk).

Kolsargården — Kolsarinkuja, 1962. Tvärgränd till Kolsarvägen.

Kolsarvägen — Kolsarintie, 1962, till det gamla hemmansnamnet Kolsar.

Korsåkersgården — Ristipellonkuja, 1949. Tvärvändgränd till Korsåkersvägen.

Korsåkersvägen — Ristipellontie, 1949, till ett äldre ortnamn Korsåker.

Kånalagrården — Konalankuja, 1962. Tvärgränd till Kånalavägen.

Kånalaparken — Konalan puisto, 1949, till ortens namn.

Kånalavägen — Konalantie, 1955, stadsdelens huvudgata, varav namnet. Tidigare namn (före 1946) Nurmijärvivägen — Nurmijärventie.

Körkarlvägen — Ajomiehentie, 1949, gruppnamn (jordbruk).

Ledåkersvägen — Hilapellontie, 1964, gruppnamn (jordbruk). (led = grind med skjutspolar).

Lillstuguvägen — Vähäntuvantie, 1962, till det gamla hemmansnamnet Lillstuga.

Lövkullaparken — Lehtimäen puisto, 1949, syftar på lövträdsvegetationen i terrängen.

Malmgårdsgården — Malminkartanonkuja, 1962. Tvärgränd till Malmgårdsvägen.

Malmgårdsvägen — Malminkartanontie, 1962. Gatan leder till Malmgårdens område.

Plöjarvägen — Kytäjäntie, 1949, gruppnamn (jordbruk).

Riåkersgården — Rihipellonkuja, 1962. Tvärgränd till Riåkersvägen.

Riåkersvägen — Rihipellontie, 1962, gruppnamn (jordbruk).

Rosasgården — Ruosilankuja, 1962. Tvärgränd till Rosasvägen.

Rosasvägen — Ruosilantie, 1962, till det gamla hemmansnamnet Rosas. Det fi. namnet anpassningslån.

Skogvaktarstigen — Metsänvartijanpolku, 1949. Ett konstruerat namn som syftar på traktens forna skogsmark.

Skyttasvägen — Kyttäläntie, 1962, till hemmansnamnet Skyttas; vägen går fram på hemmanets forna ägor.

Soldatåkersvägen — Sotilaspellontie, 1949, till det gamla ortnamnet Soldatåker, antecknat på en karta.

Stubbgårdesgränden — Sänkikuja, 1949. Tvärgränd till Stubbgårdesvägen.

Stubbgårdesvägen — Sänkitie, 1949, gruppnamn (jordbruk).

Såningsmansvägen — Kylväjäntie, 1962, gruppnamn (jordbruk).

Tvisvedsvägen — Kakshuhdantie, 1964, gruppnamn (jordbruk).

Vichtisvägen — Vihdintie, 1962. Vägen leder till Vichtis. Se 29 och 46 stadsdelen.

Västeråkersvägen — Länsipellontie, 1949, gruppnamn (jordbruk). Vägen ligger på ett f.d. åkerfält.

33 STADSDELEN SÖDRA KÅRBÖLE — ETELÄ KAARELA

Vid tiden för Helsingfors grundläggning var Kårböle en rätt stor by i Helsinges socken. Vid storskiftet, som avslutades år 1781, antecknades i byn sex jordebokshemman (Abrams, Husbacka, Gamlas, Malmgård, Tolfmans och Jönsas), vilka senare uppdelades i ett antal mindre lägenheter. I slutet av 1932 hade trakten ännu karaktär av landsbygd och av byns ägor utgjordes knappt en halv procent av egentliga bostads- eller industritomter. Av jorden ägdes drygt 35 % av jordbrukare, 22 % av Helsingfors stad och drygt 42 % av staten. Då byn i början av 1946 inkorporerades med Helsingfors, var den fortfarande landsbygd och bostadstomternas antal hade ökat blott i ringa mån. En stadsplan för en del av Kårböle område fastställdes år 1957, varvid också de första gatunamnen fastställdes.

Namnet Kårböle är känt redan från medeltiden bl.a. i formerna Korböleby och Korbölle, och är bildat till ett personnamn. Om namnets ursprung se närmare sid 21.

Det finska namnet Kaarela fastställdes år 1928 på förslag av en namnkommitté, som hade varit verksam året förut och fått uppslaget av fil. mag. Ragnar Rosén.

Stadsdelsnamnet Södra-Kårböle — Etelä-Kaarela liksom namnen på stadsdelsrotarna Håkansåker — Hakuninmaa, Gamlas — Kannelmäki, Malmgård — Malminkartano och Magnuskärr — Maununneva fastställdes år 1959.

Arhippastigen — Arhipanpolku, 1953, gruppnamn (folkdiktning). Arhippa Perttunen (c. 1754 — c. 1840) var den förnämste av runsångarna i Fjärrkarelen och de episka runor han sjöng för Lönnrot utgör ett viktigt element i Kalevala.

Bergfortsvägen — Vuorilinnakkeentie, 1952, gruppnamn (fortifikation). Se Hindervägen.

Fjärdingsgränden — Nelikkokuja, 1953, gruppnamn (träkärl och deras tillverkning). Nelikko = träkärl som använts som mått.

Gamlas — Kannelmäki, 1959, namn på stadsdelsrote. Det svenska namnet ett gammalt hemmansnamn Gamlas, det finska bildat i anslutning till områdets gatunamn med folkliga musikinstrument som motiv. (Ursprungligen användes som finsk namnform översättningen Vanhainen, men på invånarnas önskan ändrade stadsstyrelsen namnet till Kannelmäki).

Gamlasparken — Vanhaistenpuisto, 1957, till det gamla hemmansnamnet Gamlas.

Gamlasvägen — Vanhaistentie, 1957, till det gamla hemmansnamnet Gamlas.

Herdeflöjtsstigen — Paimenhuilunpolku, 1957, gruppnamn (folkliga musikinstrument).

Hindervägen — Estetie, 1952, gruppnamn (fortifikation). I dessa trakter gick en försvarslinje, som ryssarna byggde 1914—17 till skydd för Helsingfors.

Hinkvägen — Kiulutie, föreslaget 1969, gruppnamn (gamla träkärl och deras tillverkning).

Holkjärnsstigen — Kovelipolku, 1953, gruppnamn (gamla träkärl och deras tillverkning). Kovel = kniv el. annat bettverktyg för urholkning av träskål.

Håkansvägen — Hakunintie, 1953, till ett äldre ortnamn Håkansåker.

Håkansåker — Hakuninmaa, 1959, namn på stadsdelsrote, till ett äldre ortnamn Håkansåker.

Hökärsvägen — Heinäsuontie, 1952, till ett äldre ortnamn Hökär.

Jordskansvägen — Maavallintie, 1952, gruppnamn (fortifikation). Se Hindervägen.

Kalantigränden — Kalanninkuja, 1957. Tvärgränd till Kalantivägen.

Kalantivägen — Kalannintie, 1953, gruppnamn (gamla träkärl och deras tillverkning) Kalanti socken i sydvästra Finland berömd för sin träkärlstillverkning.

Kantelegränden — Kannelkuja, 1957. Tvärgränd till Kantelevägen.

*** Kanteletargränden — Kantelettarenkuja**, 1957. Tvärgränd till Kanteletarvägen. Avlägsnat 1962.

Kanteletarvägen — Kantelettarentie, 1953, gruppnamn (folkdiktning).

Kantelevägen — Kanneltie, 1957, gruppnamn (folkliga musikinstrument).

Kimvägen — Kimpitie, 1953, gruppnamn (gamla träkärl och deras tillverkning) Kim = sidostaven i ett laggkärl.

Krusgränden — **Kousakuja**, 1953. Tvärgränd till krusvägen.

Krusvägen — **Kousatie**, 1953, gruppnamn (gamla träkärl och deras tillverkning). Fi. kousa = trästänka.

Kungseksvägen — **Kuninkaantammentie**, 1957, syftande på en gammal fridlyst ek vid vägen, enligt sägnen planterad av en svensk konung på 1600-talet. Vägen fortsätter till 35 stadsdelen.

Kårbölevägen — **Kaarelantie**, 1957. Vägen är huvudgata i stadsdelen och namnet bildat till ortens namn.

Ladulåstigen — **Ladonlukonpolku**, 1953. Konstruerat namn i anslutning till Magnuskärrsvägen — Maununnevantie intill. (Magnus Ladulås konung av Sverige-Finland på medeltiden).

Laggarevägen — **Uurtajantie**, 1953, gruppnamn (gamla träkärl och deras tillverkning).

Larin Paraskes stig — **Larin Parasken polku**, 1953, gruppnamn (folkdiktning). Larin Paraske (1833—1904), en av de främsta runosångarna.

Lavettgränden — **Lavettikuja**, 1952, gruppnamn (fortifikation). Se Hindervägen.

Letalavägen — **Laitilantie**, 1957, gruppnamn (gamla träkärl och deras tillverkning). Letala har varit den mest kända socknen i sydvästra Finland i fråga om träkärlstillverkning.

Löpgravsvägen — **Juoksuhaudantie**, 1952, gruppnamn (fortifikation). Se Hindervägen.

Magnuskärr — **Maununneva**, 1959, namn på stadsdelsrote bildat till ett äldre ortnamn Magnuskärr.

Magnuskärrsgränden — **Maununnevankuja**, 1952. Tvärgränd till Magnuskärrsvägen.

Magnuskärrsvägen — **Maununnevantie**, 1952, till ett äldre ortnamn Magnuskärr.

Malmgård — **Malminkartano**, 1959, namn på stadsdelsrote, efter den gamla herrgård som ligger i trakten.

Mörsarvägen — **Mörssäritie**, 1952, gruppnamn (fortifikation). Se Hindervägen.

Näverlursvägen — **Tanotorventie**, 1957, gruppnamn (folkliga musikinstrument).

Pilslättsvägen — **Raitamaantie**, 1953, till ett äldre ortnamn Pilslätt.

Runostigen — **Runopolku**, 1953. Tvärgränd till Runosångarvägen.

Runosångarvägen — **Runonlaulajantie**, 1953, gruppnamn (folkdiktning).

Shemeikkagränden — **Shemeikankuja**, 1953, gruppnamn (folkdiktning). Den finskkarelska runosångarsläkten Shemeikka hyste berömda jägare, sångare och kantelespelare.

Skålvägen — **Maljatie**, 1953, gruppnamn (gamla träkärl och deras tillverkning). Träskålen var ett av de vanligaste träkärlen.

Spannstigen — **Pannipolku**, 1953, gruppnamn (gamla träkärl och deras tillverkning). Sv. spann och fi. panni = träkärl använt som måttkärl.

Tunnbandsgränden — **Vannekuja**, 1953. Tvärgränd till Tunnbandsvägen.

Tunnbandsvägen — **Vannetie**, 1953, gruppnamn (gamla träkärl och deras tillverkning).

Vackerbergsgränden — **Kirjokallionkuja**, 1952. Tvärgränd till Vackerbergsvägen.

Vackerbergsvägen — **Kirjokalliontie**, 1952, till ett äldre ortnamn Vackerberg (en råsten).

Vackvägen — **Vakkatie**, 1953, gruppnamn (gamla träkärl och deras tillverkning). Vacka = måttkärl.

Vallbrinken — **Vallirinne**, 1952, gruppnamn (fortifikation). Se Hindervägen.

Videlåtsvägen — **Pajupillintie**, 1957, gruppnamn (folkliga musikinstrument).

Vikubacka — **Keriharju**, 1953, gruppnamn (gamla träkärl och deras tillverkning). Namnen motsvarar inte fullständigt varandra; viku = redskap varmed trä böjes; keri = stomme på träkärl.

Värnstigen — **Turvapolku**, 1952, gruppnamn (fortifikation). Se Hindervägen.

34 STADSDELEN BAGGBÖLE — PAKILA

Vid tiden för Helsingfors grundläggning var Baggböle en av byarna i Helsing socken. Vid storskiftet på 1700-talet antecknades i byn fyra jordebokshemman (Erikas, Murmästares, Landtmätars och Prästbacka), vilka sedermera ombildades till tre nya hemman (Björkbacka, Nystuga och Mellangård). De första jorddelningarna för förstadsbebyggelse skedde åren 1906—1908, varvid Mellangård, Prästbacka och Landtmätars parcellerades. År 1908 förklarades Baggböle för samhälle med sammanträngd befolkning och självstyrelse inrättades år 1931 för det sålunda uppkomna samhället, som emellertid fortfarande utgjorde en del av Helsing kommun. Byggnadsverksamheten var fri ända till början av 1932, då en ny stadsplan trädde i kraft. Den första byggnadsplanen för Baggböle uppgjordes på 1930-talet genom försorg av Helsingfors stad och fastställdes jämte tillhörande gatunamn av landshövdingen år 1938. Efter inkorporeringen med Helsingfors i början av år 1946 fastställdes år 1949 en reviderad byggnadsplan och år 1960 den slutliga stadsplanen. Därvid fastställdes även områdets gatunamn, bland vilka man medtagit användbara namn ur det tidigare namnbeståndet.

Namnet Baggböle som har medeltida anor, är bildat till ett personnamn. Det finska Pakinkylä är en fonetisk anpassningsform som kom i bruk i början av 1900-talet. Namnet har senare förkortats till Pakila och denna variant fastställdes officiellt år 1946. Om namnets ursprung se närmare sid. 15.

Som stadsdelsnamn fastställdes Baggböle — Pakila år 1959, och samtidigt indelades området i stadsdelsrotarna Östra Baggböle — Itä-Pakila och Västra Baggböle — Länsi-Pakila.

Alkugränden — Alkukuja, 1949, Tvärgränd till Alkuvägen.

Alkuvägen — Alkutie, 1938, efter parcelleringsandelslaget Alku, som grundades år 1905 för parcellering av hemmanen Prästbacka och Björkbacka.

Andelsgränden — Osuuskuja, 1949, Tvärgränd till Andelslagsvägen.

Andelslagsvägen — Osuuskunnantie, 1949, anknyter till samhällets uppkomsthistoria, där parcelleringsandelslag spelade en framträdande roll.

Arbetslagsgränden — Työkunnankuja, 1960, konstruerat namn i anslutning till ortens andra gatunamn på -lag. Tidigare Arbetslagsvägen — Työkunnantie 1949.

Baggböle koloniträdgård — Pakilan siirtola-puutarha, 1949, till stadsdelsnamnet.

Baggböleparken — Pakilan puisto, 1960, till stadsdelsnamnet.

Baggbölevägen — Pakilantie, 1949, till stadsdelsnamnet. Tidigare namn Lepolavägen — Lepolantie 1938, som överförts på en annan väg. Vägen fortsätter till 28 stadsdelen, där namnet fastställdes 1940 samt till 35 stadsdelen där namnet fastställdes 1952.

Betingsgränden — Urakkakuja, 1960, tvärgränd till Betingsvägen.

Betingsvägen — Urakkatie, 1960, hör till samma motivkrets, som Byggmästarvägen.

Bisastigen — Äijänpolku, 1949, till ett äldre ortnamn Bisaåkern.

* **Björkbackabrinken — Koivumäenrinne**, 1949, i anslutning till Björkbackavägen. Avlägsnad från stadsplanen 1960.

* **Björkbackagränden — Koivumäenkuja**, 1949, i anslutning till Björkbackavägen. Nytt namn Eskilsmossen 1960.

Björkbackavägen — Koivumäentie, 1960, till hemmansnamnet Björkbacka.

Broddstigen — Oraspolku, 1949, gruppnamn (jordbruk).

Brännkärrsvägen — Palosuontie, 1949, till ett äldre ortnamn Brännkärr.

Byalagsvägen — Kyläkunnantie, 1949, konstruerat namn syftande på den äldre bebyggelsen. Tidigare namn Björkbackavägen — Koivumäentie 1938.

Byggmästarvägen — Rakennusmestartie, 1949, efter byggmästaren Willehard Taipale, som bott här och låtit bygga vägen. Tidigare Taipalevägen — Taipaleentie 1938.

Byändan — **Kylänpää**, 1960, till namnet Kylänpää, namn på en tomt vid vägen.

Bäckbrinken — **Puronvarsi**, 1949, konstruerat namn. Gatan fortsätter till 28 stadsdelen.

Böngränden — **Papukuja**, 1960, gruppnamn (köksväxter).

Elogränden — **Elonkuja**, 1960. Tvärgränd till Elovägen.

Elostigen — **Elonpolku**, 1960. Tvärgränd till Elovägen.

Elovägen — **Elontie**, 1938, efter ett parcelleringsandelslag Elo, som grundades 1909 för parcellering av hemmanet Landtmätars.

* **Erikasvägen** — **Erkkiläntie**, 1949, till hemmansnamnet Erikas. Nytt namn Vedakärrsgränden — **Halkosuonkuja** 1960.

Ervastsgränden — **Ervastinkuja**, 1960, efter den i Baggböle tidigare bosatte kände teosofen Pekka Ervast. Tidigare Pekka Ervasts väg — Pekka Ervastin tie 1949.

Eskilsmossen — **Eskelinsuo**, 1949, gatunamn bildat till ett äldre ortnamn Eskilsmossen.

Familjegränden — **Perhekuja**, 1960. Tvärgränd till Folkvägen, vars namn hör till samma motivkrets.

Femgränsvägen — **Viidenraja**, 1949. Se 28 stadsdelen.

Folkgränden — **Kansankuja**, 1949. Tvärgränd till Folkvägen.

Folkvägen — **Kansantie**, 1938, konstruerat namn.

Framåkersparken — **Etupellonpuisto**, 1960. Parken ligger vid Framåkersvägen.

Framåkersvägen — **Etupellontie**, 1938, till ett äldre ortnamn Framåker. Namnet har varit i bruk redan tidigare. År 1949 förenades den tidigare Sidovägen — **Syrjätie** med Framåkersvägen.

(* **Gammelmorsstigen** — **Eukonpolku**), 1949, i anslutning till Bisastigen — **Äijänpolku** i närheten.

* **Gungstigen** — **Keinupolku**, 1949, gruppnamn (villaliv).

* **Gölgränden** — **Allikkokuja**, 1949, med anknytning till ett äldre ortnamn Lockpottäng, där lock = fi. loka 'smuts o.d.' samt sv. pott 'vattenpuss'. Nytt namn Skifteslagsgränden — **Jakokunnankuja** 1960.

Hemåkersvägen — **Kotipellontie**, 1938, konstruerat namn.

* **Hövolmsvägen** — **Lapostie**, 1949, gruppnamn (jordbruk). Avlägsnad från stadsplanen 1960.

Jorosstigen — **Joronpolku**, 1949, till ett äldre ortnamn Jorosäng (även skrivet Jorusäng, Jurusäng). Gatan fortsätter till 35 stadsdelen, där namnet fastställts 1952.

Kedjegränden — **Ketjukuja**, 1949. Tvärgränd till Lantmätarsvägen. En kedja har i tiden använts som mätinstrument vid lantmåteri.

Klasasparken — **Klaukkalanpuisto**, 1960. Parken ligger vid Klasasvägen och på det forna hemmanet Klasas marker.

Klasasvägen — **Klaukkalantie**, 1949, till hemmansnamnet Klasas, som varit i bruk som parallellnamn för Erikas. (Se Erikasvägen) Tidigare namn Åkervägen — **Peltotie**.

Klockarbackagränden — **Lukkarinmäenkuja**, 1960. Tvärgränd till Klockarbackavägen.

Klockarbackavägen — **Lukkarinmäentie**, 1949, till ett äldre ortnamn Klockarbacka.

Klockarvägen — **Lukkarintie**, 1960. Tvärgränd till Klockarbackavägen.

Kolarvägen — **Sysimiehentie**, 1949. Se 35 stadsdelen.

Kolmilsvägen — **Miilutie**, 1949. Se 35 stadsdelen.

Kornfallsvägen — **Ohraruhdantie**, 1949, till ett äldre åkernamn Kornfall.

Kyrkstötsvägen — **Unilukkarintie**, 1960. Tvärgränd till Klockarbackavägen, vars namn ligger till grund för nybildningen.

Källstigen — **Lähdepolku**, 1949, syftande på de vattensjuka markerna i omgivningen.

* **Kärrkantsstigen** — **Luhtalaidanpolku**, 1949, anknäyer till ett äldre ortnamn Slättermossen. Avlägsnad från stadsplanen 1960.

Lantmätarsvägen — **Maanmittarintie**, 1949, till hemmansnamnet Lantmätars.

Lepolavägen — **Lepolantie**, 1938, efter parcelleringsandelslaget Lepola, som grundades 1907 för parcellering av hemmanet Prästbackas marker. Tidigare namn på en annan väg. Den nya Lepolavägen bildades 1949 av tre vägar: Parkvägen — **Puistotie**, Villavägen — **Huvilatie** och Nya villavägen — **Uusi huvilatie** 1938.

Lillsveden — **Vähäkaski**, 1949, konstruerat namn i anslutning till Storsveden — **Suurkaski** i närheten.

Linjekäppen — **Linjakeppi**, 1960. Tvärgränd till Lantmätarsvägen. Linjekäppen hör till lantmätarutrustningen.

Linkamsvägen — **Rohkatie**, 1960, gruppnamn (jordbruk).

Långbergsvägen — **Pitkämäentie**, 1949. Se 35 stadsdelen.

Lärargränden — **Opettajankuja**, 1960, gruppnamn (skolliv).

Lärarstigen — **Opettajanpolku**, 1949, gruppnamn (skolliv).

Lärostigen — Lukupolku, 1949, gruppnamn (skolliv). En del tidigare Kommunalvägen och Backvägen.

* **Lönbacken — Vaahtermäki**, 1949, till lägenhetsnamnet Lönbacka. Avlägsnad från stadsplanen 1960.

* **Löngränden — Vaahterkuja**, 1949, till lägenhetsnamnet Lönbacka. Avlägsnad från stadsplanen 1960.

* **Lövhyddsgränden — Lehtimajankuja**, 1949. Tvärgränd till Lövhyddsvägen. Avlägsnad från stadsplanen 1960.

* **Lövhyddsvägen — Lehtimajantie**, 1949, gruppnamn (villaliv). Avlägsnad från stadsplanen 1960.

Mantalsvägen — Manttaalitie, 1960. Tvärgränd till Byalagsvägen. Namnen hör till samma motivkrets.

Markelinsstigen — Markelininpolku, 1960, efter en bondesläkt som antagit namnet Markelin och ägde hemmanet Prästbacka i Baggböle ungefär hundra år under 1700- och 1800-talen.

* **Mellangårdsgränden — Vällitalonkuja**, 1949. Tvärgränd till Mellangårdsvägen. Avlägsnad från stadsplanen 1960.

Mellangårdsvägen — Vällitalontie, 1938, till hemmansnamnet Mellangård.

* **Murargränden — Muurarinkuja**, 1949. Tvärgränd till Murmästarsvägen. Avlägsnad från stadsplanen 1960.

Murmästarsvägen — Muurimestarintie, 1949, till hemmansnamnet Murmästars.

Murslevsvägen — Lastatie, 1949, konstruerat namn i anslutning till Murmästarsvägen intill.

Måttgränden — Mittakuja, 1960. Tvärgränd till Lantmätarsvägen. Måttet hör till lantmätarutrustningen.

Mästarleden — Mestariväylä, 1969 föreslaget som sammanfattande namn på den ringväg i öst-västlig riktning som består av delarna Kvarnmästarvägen — Smedsmästarvägen — Murmästarsvägen.

Nystuguvägen — Uudentuvantie, 1949, till hemmansnamnet Nystu. Östra delen av vägen tidigare Mellangårdsvägen 1938.

Näverbackavägen — Tuohimäentie, 1949. Se 35 stadsdelen.

* **Näverskopsgården — Lippikuja**, 1949, konstruerat namn syftande på förleden i namnet kallstigen intill. Avlägsnat från stadsplanen 1960.

Organistvägen — Urkurintie, 1960. Tvärgata till Klockarbackavägen, varav namnet.

Piksgränden — Piikinkuja, 1960. Tvärgränd till Piksvägen.

Piksvägen — Piikintie, 1949, till ett äldre ortnamn Piksängen vari ingår soldatnamnet Pik.

Predikantvägen — Saarnaajantie, 1949, i anslutning till Päivänsalovägen och Ervastsgränden i närheten. Gatan en del av den tidigare, längre Prästbackavägen 1938.

Prästbackavägen — Papinmäentie, 1938, till hemmansnamnet Prästbacka. Vägen fortsätter till 28 stadsdelen.

Pålgränden — Paalukuja, 1949, konstruerat namn, anknyter till Störgränden i närheten.

Päivänsalovägen — Päivänsalontie, 1949, efter teol.dr. B. H. Päivänsalo (1875—1933), som bodde i trakten och utförde ett förtjänstfullt arbete inom Stadsmissionen.

Rappargränden — Rapparinkuja, 1949. Tvärgränd till Rapparvägen.

Rapparvägen — Rapparintie, 1949, konstruerat namn, anknyter till Murmästarsvägen i närheten.

Ripukärrsstigen — Ripusuonpolku, 1960. Tvärgränd till Ripukärrsvägen.

Ripukärrsvägen — Ripusontie, 1949, till ett äldre ortnamn Ripuskärr.

Rovgränden — Nauriskuja, 1960, gruppnamn (köksväxter).

Rypsgården — Rypskuja, 1960, gruppnamn (jordbruk).

Rödstuguvägen — Punatuvantie, 1949, till ett gammalt torpnamn Rödstu.

Sambyggesgården — Yhteistuvankuja, 1960, det fi. namnet bildat till Yhteistupa, namn på en villatomt intill.

Samhällsvägen — Yhdyskunnantie, 1949. Tidigare huvudväg i samhället Baggböle. Del av den tidigare Kommunalvägen — Kunnantie 1938.

Sellerigränden — Sellerikuja, 1960, gruppnamn (köksväxter).

Skifteslagsgränden — Jakokunnankuja, 1960, i anslutning till Skifteslagsvägen. Tidigare namn Gölgränden — Allikkokuja 1949.

Skifteslagsvägen — Jakokunnantie, 1949, konstruerat namn, anknyter till stadsdelens övriga namn på -kunta (-lag). Tidigare namn Råvägen — Rajatie 1938.

Skiftesvägen — Jakotie, 1960, i anslutning till Skifteslagsvägen i närheten.

Skolmästarvägen — Koulumestarintie, 1949, gruppnamn (skolliv). Tidigare namn Skolvägen — Koulutie 1938.

Skolstuguvägen — Koulutuvantie, 1960, gruppnamn (skolliv).

Skålkärrsgränden — Kotasuonkuja, 1960. Tvärgränd till Skålkärrsvägen.

Skålkärsvägen — **Kotasuontie**, 1949, till ett äldre ortnamn Skålkärr, där förleden möjligen är skåle 'koja'. Tidigare namn Hemvägen — Kotitie 1938.

Skördegillesvägen — **Kamppiaistie**, 1949, gruppnamn (jordbruk). Namnet bildat i anslutning till Elovägen i närheten.

Slätterkarlsvägen — **Heinämiehentie**, 1949, gruppnamn (jordbruk). Namnet en variation på gatans tidigare namn Slättervägen — Heinätie 1938.

Slättermossvägen — **Niittyluhdankuja**, 1949. Tvärgränd till Slättermossvägen.

Slättermossvägen — **Niittyluhdantie**, 1949, till ett äldre ortnamn Slättermossen. Tidigare namn Slättermossvägen — Luhtatie, 1938.

* **Slänten** — **Rinnemaa**, 1949, syftande på terrängens art. Nytt namn Stamgränden — Heimokuja 1960.

Sparrisgränden — **Parsakuja**, 1960, gruppnamn (köksväxter).

Stackgränden — **Suovakuja**, 1960. Tvärgränd till Stackvägen. Tidigare Stenbackavägen 1938.

Stackvägen — **Suovatie**, 1960, gruppnamn (jordbruk; stack här 'höstack').

Stamgränden — **Heimokuja**, 1960. Tvärgränd till Folkvägen, varav namnet.

* **Stenbackagränden** — **Kivimäenkuja**, 1938, i anslutning till Stenbackavägen. Avlägsnad från stadsplanen 1964. Se Stackgränden.

Stenbackavägen — **Kivimäentie**, 1938, till lägenhetsnamnet Stenbacka. Vägen fortsätter till 35 stadsdelen, där namnet fastställes 1952.

Storsveden — **Suurkaski**, 1949, till ett äldre ortnamn Storsved.

* **Stångvägen** — **Salkotie**, 1949, gruppnamn (villaliv). Avlägsnad från stadsplanen 1960.

* **Störgränden** — **Seiväskuja**, 1949, konstruerat namn, anknyter till Pålgränden i närheten. Avlägsnad från stadsplanen 1960.

Svalustensgränden — **Solakallionkuja**, 1949. Tvärgränd till Svalustensvägen.

Svalustensvägen — **Solakalliontie**, 1949, till ett äldre ortnamn Svalusten vars förled fonetiskt anpassats efter finskan. En del av den tidigare vägen Kommunalvägen — Kunnantie 1938.

Svedängsvägen — **Paloheinäntie**, 1960. Se 35 stadsdelen.

Såningsstigen — **Kylvöpolku**, 1949, gruppnamn (jordbruk).

Talkovägen — **Talkootie**, 1949, gruppnamn (jordbruk).

Tavelvägen — **Taulutie**, 1960, gruppnamn (skolliv).

Tomatgränden — **Tomaattikuja**, 1960, gruppnamn (köksväxter).

Tusbyvägen — **Tuusulantie**, 1949. Se 28 stadsdelen.

Vandavägen — **Vantaantie**, 1949, efter Vanda å i närheten.

Vedakärrsgränden — **Halkosuonkuja**, 1960. Tvärgränd till Vedakärrsvägen. Se Erikasvägen.

Vedakärrsstigen — **Halkosuonpolku**, 1960. Tvärgränd till Vedakärrsvägen.

Vedakärrsvägen — **Halkosuontie**, 1938, till ett äldre ortnamn Vedakärr. I bruk redan tidigare.

Västra Baggböle — **Länsi-Pakila**, 1959, namn på stadsdelsrote.

Åkerrenen — **Piennar**, 1949, gruppnamn (jordbruk).

Ärtgränden — **Hernekuja**, 1960, gruppnamn (köksväxter).

Östra Baggböle — **Itä-Pakila**, 1959, namn på stadsdelsrote.

35 STADSDELEN DOMARBY — TUOMARINKYLÄ

Domarby är en av de gamla byarna i Helsinges socken. Bland byns äldsta jordebokshemman märks bl.a. Skeppars, vars namn tyder på att en av innehavarna i tiden idkat sjöfart. Med detta hemman förenades år 1703 Långhansas rusthåll och senare på 1780-talet hemmanen Rytters, Kusmies, Glasmästars och Lassas och därmed var grunden lagd till Domarby gård, som år 1917 övergick i Helsingfors stads ägo. Området införlivades med Helsingfors vid den stora inkorporeringen 1946. De områden som först fick byggnadsplan var Svedängen (1946) och Torparbacken (1950).

Senare har för områdena även fastställts gatunamn, som bildats i anslutning till de gamla ortnamnen.

Namnet Domarby nämns i urkunderna redan 1417 och antyder att byn varit boställe för en domare. Det finska översättningsnamnet har kommit i bruk först i början av 1900-talet. Om namnets ursprung se närmare sid 18.

Stadsdelsnamnet Domarby — Tuomarinkylä fastställdes år 1959 och samtidigt skapades stadsdelsrotarna Tomtbacka — Haltiala, Nackböle — Niskala, Svedängen — Paloheinä, Torparbacken — Torpparinmäki och Domargård — Tuomarinkartano.

Assessorsgränden — Asectorinkuja, 1950. Tvärgränd till Assessorsvägen.

Assessorsvägen — Asectorintie, 1950, gruppnamn (lagskipning), anknyter till områdets namn Domarby — Tuomarinkylä.

Baggbölevägen — Pakilantie, 1952. Se 34 stadsdelen.

Beckbrännarstigen — Pikipolku, 1952, gruppnamn (svedjebruk och tjärbränning), anknyter till områdets namn Svedängen — Paloheinä.

Blekevägen — Ylipalontie, 1952, gruppnamn (svedjebruk och tjärbränning), anknyter till områdets namn Svedängen — Paloheinä.

Blossvägen — Tuohustie, 1952, gruppnamn (svedjebruk och tjärbränning), anknyter till områdets namn Svedängen — Paloheinä.

Domarby gård — Tuomarinkartano, 1959, namn på stadsdelsrote, efter herrgården Domarby gård på området. Om namnets ursprung se närmare sid. 18.

Domarbyvägen — Tuomarilantie, 1952, till det gamla bynamnet Domarby känt i urkunder redan från år 1417. Om namnets ursprung se närmare sid. 18.

Edgängen — Valapolku, 1950, gruppnamn (lagskipning), anknyter till områdets namn Domarby — Tuomarinkylä.

Elddonsvägen — Tulustie, 1952, gruppnamn (svedjebruk och tjärbränning), anknyter till områdets namn Svedängen — Paloheinä.

Fackelstigen — Soihutupolku, 1952, gruppnamn (svedjebruk och tjärbränning), anknyter till områdets namn Svedängen — Paloheinä.

Fiskalsvägen — Viskaalintie, 1950, gruppnamn (lagskipning), anknyter till områdets namn Domarby — Tuomarinkylä.

Häradsdomarvägen — Herastuomarintie, 1950, gruppnamn (lagskipning), anknyter till områdets namn Domarby — Tuomarila.

Jorosstigen — Joronpolku, 1952, Se 34 stadsdelen.

Kolarvägen — Sysimiehentie, 1952, gruppnamn (svedjebruk och tjärbränning), anknyter till områdets namn Svedängen — Paloheinä. Vägen fortsätter till 34 stadsdelen, där namnet fastställts 1949.

Kolmilsvägen — Miilutie, 1952, gruppnamn (svedjebruk och tjärbränning), anknyter till områdets namn Svedängen — Paloheinä. Vägen fortsätter till 34 stadsdelen, där namnet fastställts 1949.

Kungseksvägen — Kuninkaantammentie, 1957. Se 33 stadsdelen.

Kyttängsvägen — Kytöniityntie, 1952, till ett äldre ortnamn Kyttängen.

Lagbalksvägen — Lainkaarentie, 1950, gruppnamn (lagskipning), anknyter till områdesnamnet Domarby — Tuomarila.

Laggränden — Lakikuja, 1950, gruppnamn (lagskipning), anknyter till områdets namn Domarby — Tuomarila.

Laglåsarvägen — Lainlukijantie, 1950, gruppnamn (lagskipning), anknyter till områdesnamnet Domarby — Tuomarila.

Lagmansvägen — Laamannintie, 1950, gruppnamn (lagskipning), anknyter till områdets namn Domarby — Tuomarinkylä.

Lillmossevägen — Pikkusuontie, 1952, till ett äldre ortnamn Lillmosse.

Långbergsvägen — Pitkämäentie, 1952, till ett äldre ortnamn Långberget. Vägen går till 34 stadsdelen, där namnet fastställdes 1949.

Nackböle — Niskala, 1959, efter det medeltida skattehemmanet Nackböle. Det fi. översättningsnamnet fastställt 1946. Om namnets ursprung se närmare sid. 23.

Notarievägen — Notaarintie, 1950, gruppnamn (lagskipning), anknyter till områdets namn Domarby — Tuomarila.

Nyingsvägen — Rakovalkeantie, 1952, gruppnamn (svedjebruk och tjärbränning), anknyter till områdets namn Svedängen — Paloheinä.

Nämndemansstigen — Lautamiehenpolku, 1950, gruppnamn (lagskipning), anknyter till områdets namn Domarby — Tuomarila.

Näverbackavägen — Tuohimäentie, 1952, till det gamla råpunktsnamnet Näverbacka rå. Vägen fortsätter till 34 stadsdelen, där namnet fastställdes 1949.

Rävbergsvägen — Repovuorentie, 1952, till ett äldre ortnamn Rävberget.

Rödjan — Raivio, 1952, gruppnamn (svedjebruk och tjärbränning), anknyter till områdets namn Svedängen — Paloheinä.

Rödjevägen — Raivontie, 1952, gruppnamn (svedjebruk och tjärbränning), anknyter till områdets namn Svedängen — Paloheinä.

Sektorsvägen — Sihteerintie, 1950, gruppnamn (lagskipning), anknyter till områdets namn Domarby — Tuomarila.

Sexmansvägen — Kuusmiehentie, 1952, till hemmansnamnet Kuusmies (=sexman), belagt på 1600-talet.

Starrbackavägen — Saramäentie, 1952, till ett äldre ortnamn Starrbacken.

Stenbackavägen — Kivimäentie, 1952. Se 34 stadsdelen.

Svedängen — Paloheinä, 1959, namn på stadsdelsrote. Namnet användes redan på 1940-talet och kommer av de äldre ortnamnen Svedängen och Palohejnemåsan.

Svedängsvägen — Paloheinäntie, 1952, till de äldre ortnamnen Svedängen och Palohejnemåsan.

Tingsskrivarvägen — Käräjäkijurintie, 1950, gruppnamn (lagskipning), anknyter till områdesnamnet Domarby — Tuomarila.

Tingsstuguvägen — Käräjätuvantie, 1950, gruppnamn (lagskipning), anknyter till områdesnamnet Domarby — Tuomarila.

Tjärvedsvägen — Tervastie, 1952, gruppnamn (svedjebruk och tjärbränning), anknyter till områdets namn Svedängen — Paloheinä.

Tomtbacka — Haltiala, 1959, namn på stadsdelsrote, efter det medeltida frälsehemmanet, senare säterirusthållet Tomtbacka. Det fi. namnet bygger på en tolkning tomt = tomte och har fastställts 1946. Om namnets ursprung se närmare sid. 26.

Torparbacken — Torpparinmäki, 1959, namn på stadsdelsrote, till ett äldre ortnamn Torparbacken. Det fi. översättningsnamnet använt redan i början av 1900-talet.

36 STADSDELEN VIK — VIKKI

Stadsdelen omfattar området för Viks ladugård. Ladugården bildades på 1550-talet som ekonomiområde för den på holmen i Vanda fors år 1550 grundade Helsingfors kungsgård och bestod av sex lägenheter i Östervik och tre i Västervik. Ladugården gavs 1629 i förläning åt ryttmästaren Gert Skytte, indrogs till kronan 1655 och var därefter tjänstebostad för landshövdingen i Nylands och Tavastehus län till mitten av 1700-talet och uthyrdes därefter till olika enskilda personer. På Viks ladugårds marker nära bron över Vanda å uppstod 1908—12 en obetydlig bosättning vid Viksbacka. Helsingfors stad arrenderade gården 1917—31 och äger den del som går under namnet Viksberg — Viikinmäki. Staten äger största delen av Viks ladugård och har överlämnat gården till Helsingfors universitet som praktikantjordbruk för agronomiestuderande. Viks ladugård och Viksberg anslöts till Helsingfors vid den stora inkorporeringen 1946, och en stadsplan med tillhörande gatunamn bildade till äldre ortnamn fastställdes för Viksberg år 1950.

De ursprungliga namnformerna Västervik och Östervik är kända från medeltiden och Viks ladugård från mitten av 1500-talet. Om namnet närmare på sid. 28.

De finska motsvarigheterna Viikinkylä som gemensamt namn på Länsi-Viikki och Itä-Viikki samt Viikin latokartano har kommit i bruk så sent som i början av 1900-talet, och Viikki först på 1950-talet. Ladugården har officiellt även kallats Viks militärboställe — Viikin sotilasvirkatalo. Namnet Viikinmäki har varit i bruk fr.o.m. 1920-talet och den svenska formen Viksberg har rätt sent blivit använd om detta område. Däremot har namnet Viksberg tidigare använts för Gumtäkts säteri (se Gumtäkt 24 stadsdelen). Stadsdelsnamnet Vik — Viikki fastställdes år 1959 och samtidigt delades området i stadsdelsrotarna Viksbacka — Viikinmäki och Ladugården — Latokartano.

Borgnäset — Pornaistenniemi, 1969, till det gamla ortnamnet Borgnäs — Pärnain. Se Borgnäsgränden.

Borgnäsgränden — Pornaistenkuja, 1950, till ett äldre namn på en udde som skjuter ut i Gammelstadsviken. Namnet är känt från 1500-talet i formen Borgnäs och från 1700-talet påträffas i urkunderna en finsk förvrängning Pärnain. Den finska formen Pornais har utvecklats på samma sätt som det nyländska sockennamnet Borgnäs: Pornäsi — Pornasi — Pornasten pitäjä — Pornainen. (Sistnämnda form föreslagen för allmänt bruk 1897).

Bäckviken — Purolahti, 1969, det sv. namnet upptaget på en karta 1774, det fi. översättning från svenskan.

Fårholmen — Lammassaari. På 1600-tals kartor omväxlande Prästholmen och Pråmholmen, det sistnämnda namnet upptaget på en karta över Granholmen, nuvarande 23 stadsdelen. Fårholmen skrivs i urkunderna FåhrHolmen 1774, Fårhålmén 1781 och Fårholmen 1782. Det fi. översättningsnamnet kom i bruk i slutet av 1800-talet. Den nuvarande Fårholmen bildas av en större holme

(Fårholmen) och en mindre holme på norra sidan som bl.a. på karta 1687 kallas Gräsön. Se Gräsörsudden.

Gammelstadsviken — Vanhankaupunginlahti, namnet bildat till ortnamnet Gammelstaden och känt i handlingar åtminstone från 1739 som namn på viken utanför Vanda ås mynning. Det kom dock på 1900-talet att beteckna den öster om forsen belägna Ladugårdsviken. Det finska översättningsnamnet kom i bruk i slutet av 1800-talet. Se Gammelstadsfjärden 27 stadsdelen.

Gräsörsudden — Ruohokarinniemi, 1969, till ett äldre ortnamn som finns på kartor i formen Gräsholmen 1774 och Gräsörn 1781, 1808.

Hakalaudden — Hakalanniemi, 1969, till ett äldre ortnamn Hakala udden, på en karta redan 1774.

Idviken — Säynäslähti, 1969, Namnet känt redan från 1500-talet. Se Ladugårdsviken.

Klobben — Loppi. Holmen kallas i tidigare handlingar Klobbolmen 1687 och Klobbolmen 1845 men förkortas på 1900-talet till Klobben.

Den fi. anpassningsformen fastställdes 1969 (på förslag redan 1952).

Kungsgårdsholmen — Kuninkaankartanonsaari, 1969, syftande på den under senare hälften av 1500-talet på holmen belägna kungsgården. I 1700-tals handlingar kallas holmen Stockholmen och på en karta från 1902 Broholmen.

Ladugården — Latokartano, 1959, namn på stadsdelsrote syftande på huvudbyggnaden på Viks ladugård.

* **Ladugårdsviken — Latokartanonlahti**. Namnet Ladugårdsviken på kartor fr.o.m. 1739, från 1500-talet till 1700-talet Idviken. Det fi. översättningsnamnet kom i bruk vid sekelskiftet. Namnet har gått ur bruk redan i början av 1900-talet. Se Gammelstadsviken.

Ladugårdsvägen — Latokartanontie, 1957, syftande på det historiska Viks ladugård, på vars område vägen går fram. Tidigare inofficiellt namn Helsingevägen. Vägen fortsätter till 38 stadsdelen.

Lahtisvägen — Lahdentie, 1969, inofficiellt namn på motorvägen till Lahtis. Se Nordöstra motorvägen.

Nordöstra motorvägen — Koillinen moottoritie, föreslaget 1969, syftande på vägens art och riktning. Också namnet Lahtisvägen — Lahdentie har använts om denna väg.

Sågkvarnsvägen — Sahamylyntie, 1950, syftande på den på 1700-talet anlagda sågkvarnen vid den östra grenen av Vanda fors.

Viksbacka — Viikinmäki, 1959, namn på stadsdelsrote. Namnet i bruk redan i början av 1900-talet.

Viksbacka skjutbana — Viikinmäen ampumarata, 1964, i anslutning till ortens namn.

Viksbergsvägen — Viikinmäentie, 1950, till områdets namn Viksberg — Viikinmäki.

Viksvägen — Viikintie, 1957, till områdets gamla, redan på 1500-talet belagda namn Vik.

Ärtåkersgränden — Hernepellonkuja, 1953. Tvärgränd till Ärtåkersvägen.

Ärtåkersvägen — Hernepellontie, 1953, till ett äldre ortnamn Ärtåker, som på gamla kartor finns på denna plats.

37 STADSDELEN BOCKSBACKA — PUKINMÄKI

Bocksbacka hör till de äldsta byarna i Helsinge och var bydel i Malms byalag. Där fanns redan under medeltiden ett frälsegods, som dock i början av nya tiden hade uppdelats i ett flertal delar med olika ägare. Till stamgodset anslöts på 1600-talet Stensböle säteri, år 1832 anslöts frälsehemmanet Eskos, tidigare landbohemman, och på 1870-talet en del av skattehemmanet Brusas, alla i Malms by. Den sålunda uppkomna gården Boxbacka gård var i enskild ägo ända till 1907. Den ägdes 1907—17 av Boxbacka Aktiebolag och fr.o.m. 1917 av Helsingfors stad. Genom försorg av Boxbacka Ab parcellerades före första världskriget en del av Boxbacka gårds marker till bostadstomter och år 1915 förklarades bosättningsområdet för samhälle med sammanträngd befolkning och vederbörlig byggnadsordning fastställdes. I början av år 1946 inkorporerades samhället med Helsingfors och år 1968 fastställdes stadsplanen och gatunamnen, som delvis bygger på samhällets tidigare vägnamn.

Stadsdelens ursprungliga namn är känt redan från 1400-talet och uppträder i de äldsta urkunderna i formerna Boxbacka, Buxbacka, Båxbacka och Bockzbacka. Namnet är bildat till namnet på den medeltida frälsesläkten Bock. Boxbacka gård ägdes av medlemmar av denna släkt bl.a. åren 1623—1721. Det finska översättningsnamnet kom i bruk i början av 1900-talet och fastställdes år 1925 officiellt som finskt namn såväl på Boxbacka station som på själva samhället. Om namnets ursprung se närmare sid 16.

Stadsdelsnamnet Bocksbacka — Pukinmäki fastställdes år 1959.

Astervägen — Asteritie, 1968, gruppnamn (rums- och trädgårdsväxter). Kom i bruk redan 1952.

Balsaminstigen — Palsamipolku, 1968, gruppnamn (rums- och trädgårdsväxter). Tagits i bruk redan 1952.

Bankantsgränden — Radanvieruskuja, 1952 i temporärt bruk, syftande på läget. Tidigare namn Brunnsvägen — Kaivotie (före 1946).

Bankantsvägen — Radanvierustie, 1952 temporärt namn, syftande på läget. Tidigare namn I Vandavägen — I Vantaantie (före 1946).

Björnkärrsgränden — Karhusuonkuja, 1968. Tvärgränd till Björnkärrsvägen.

Björnkärrsvägen — Karhusuontie, 1968, till ett äldre ortnamn Björnkärr. I bruk redan före 1946.

* **Blåbergsgränd — Sinikuja**, 1952, till ett äldre namn som använts redan före 1946. Kommit ur bruk före 1968.

Blåbergsstigen — Sinivuorenpolku, 1968, i anslutning till Blåbergsvägen. Tidigare namn IV Blåbergsgränd — IV Sinikuja och Blåsstigen — Sinipolku 1952.

Blåbergsvägen — Sinivuorentie, 1968, till ett tidigare namn, som använts redan före 1946 för en del av vägen. Den andra delen kallades

tidigare Sandvägen — Hietatie (före 1946). Tagits i bruk redan 1952.

Blåskogsstigen — Sinimetsänpolku, 1968, i anslutning till namnen Blåbergsstigen och Blåbergsvägen. Avsedd blott för fotgängare.

Bocksbackabågen — Pukinmäenkaari, 1968, syftande på gatans form. En av stadsdelens huvudgator.

Bocksbackagränden — Pukinmäenkuja, 1968, i anslutning till Bocksbackavägen.

Bocksbackaplanen — Pukinmäen aukio, 1968, till namnet på stadsdelen och järnväghållplatsen med samma namn.

Bocksbackavägen — Pukinmäentie, 1968, en av stadsdelens huvudgator, som även omfattar en del av den avlägsnade Bøjda vägen och Erkki Melartins väg. Namnet använt om en annan väg redan före 1946.

Bockstigen — Pukinpolku, 1968. Gatan är ansluten till Bocksbackavägen, tidigare del av f.d. Bøjda vägen.

* **Bofinksgränd — Peippokuja**, 1952, till ett namn som använts redan före 1946. Kommit ur bruk före 1968.

Boxbacka — Pukinmäki, järnväghållplats. Under åren 1888—1925 enbart Boxbacka, varefter Pukinmäki tillkommit som fi. motsvarighet.

Bäckängsvägen — **Puroniityntie**, 1952 i temporärt bruk, till ett äldre ortnamn Bäckängen. Tidigare namn Forsvägen — Koskitie (före 1946).

* **Böjda vägen** — **Kaartotie**, 1952, till ett tidigare namn, i bruk före 1946. Avlägsnat från stadsplanen 1968.

Erkki Melartins väg — **Erkki Melartinin tie**, 1968, efter den kände kompositören, professor Erkki Melartin (1875—1937), som bodde i en villa vid vägen. Tidigare namn Skillnadsvägen — Erottajatie (före 1946). I bruk redan 1952.

Eskosvägen — **Eskolantie**, 1968, till det gamla hemmansnamnet Eskos. Tidigare namn på olika delar av vägen: Eskosvägen — Eskontie och Björnkärsvägen — Karhusuontie (före 1946). Togs i bruk redan 1952.

Floxstigen — **Leimukukanpolku**, 1968, gruppnamn (rums- och trädgårdsväxter).

Fältgränden — **Kenttäkuja**, 1968. Tvärgränd till Fältvägen.

Fältvägen — **Kenttätie**, 1968, till ett tidigare namn. I bruk redan före 1946.

* **Laurasgränd** — **Laurankuja**, 1952, till ett tidigare namn, som varit i bruk redan före 1946. Namnet ur bruk före 1968.

* **Lilla Kuismavägen** — **Pieni Kuismantie**, 1952, till ett tidigare namn, som använts redan före 1946. Kommit ur bruk före 1968.

Lupinstigen — **Lupiinipolku**, 1968, gruppnamn (rums- och trädgårdsväxter).

Lysingsvägen — **Kuismatie**, 1968, till ett tidigare namn, som använts redan före 1946 i formen Kuismavägen — Kuismatie. Namnet har senare tolkats som innehållande ett växtnamn och försvenskats i enlighet därmed.

Melodivägen — **Säveltie**, 1968. Namnet bildat i anslutning till Erkki Melartins väg i närheten. Tidigare namn Turjavägen — Turjantie (före 1946). Tagits i bruk redan 1952.

Mikael Soininens väg — **Mikael Soinisen tie**, 1968, till minne av den kände skolmannen, professor Mikael Soininen (1860—1924), som bodde i en villa vid vägen. Tidigare namn Granvägen — Kuusikkotie (före 1946). Togs i bruk redan 1952.

Murgrönsstigen — **Murattipolku**, 1968, gruppnamn (rums- och trädgårdsväxter). Tidigare namn II Bofinksgränd — II Peippokuja (före 1946). Togs i bruk redan 1952.

Myrtenstigen — **Myrttipolku**, 1968, gruppnamn (rums- och trädgårdsväxter). Tidigare namn på skilda delar av vägen III Bofinksgränd — III Peippokuja och Björkbackavägen — Koivumäentie (före 1946). Taget i bruk redan 1952.

Mästarleden — **Mestariväylä**, föreslaget 1969 som sammanfattande namn på en ringväg i öst-västlig riktning med delarna Kvarn-

mästarvägen — Smedsmästarsvägen — Murmästarsvägen.

* **Nejlikegränd** — **Neilikakuja**, 1952, gruppnamn (rums- och trädgårdsväxter). Kommit ur bruk före 1968.

Pionstigen — **Pionipolku**, 1968, gruppnamn (rums- och trädgårdsväxter).

Pjäxstigen — **Pieksupolku**, 1968. Gatan avsedd blott för fotgängare, varpå namnet syftar.

Planstigen — **Aukionpolku**, 1968, syftande på läget. Gatan börjar vid Bocksbackaplanen.

Resedastigen — **Resedapolku**, 1968, gruppnamn (rums- och trädgårdsväxter). Tidigare namn I Bofinksgränd — I Peippokuja (före 1946). Tagits i bruk redan 1952.

Ringblomsvägen — **Kehäkukantie**, 1968, gruppnamn (rums- och trädgårdsväxter). Togs i bruk redan 1952.

Skinnarbäcksvägen — **Kinnarpurontie**, 1952 i temporärt bruk, till ett äldre ortnamn Skinnarbäcken. Tidigare namn Krökvägen — Polvitie (före 1946).

Smedsmästarsvägen — **Seppämestartie**, 1968. Se 38 stadsdelen där vägen fortsätter och där namnet stadfästas tidigare.

Sonabygränden — **Sunilankuja**, 1968, till traktens gamla namn Sonaby. Namnet bildat till fornsvenska personnamnet Sone, Sune, varav. fi. Suni. Tidigare namn II Blåbergsgränd — II Sinikuja före 1946 och Blåbrinken — Sinirinne 1952. Tagits i bruk redan 1952 som namn på en annan lokal. Om namnet närmare sid. 25.

Sonabystigen — **Sunilanpolku**, 1968, till traktens gamla namn Sonaby. Tidigare namn I Blåbergsgränd — I Sinikuja före 1946 och Blåbergsgränd — Sinikuja 1952. Se Sonabygränden.

Sonabyvägen — **Sunilantie**, 1968, till traktens gamla namn Sonaby. Se Sonabygränden.

Storbrunnsvägen — **Isonkaivontie**, 1952 i temporärt bruk, syftande på en brunn i närheten. Tidigare namn II Vandavägen — II Vantaantie (före 1946).

* **Storåkersvägen** — **Isonpellontie**, 1952, till ett tidigare namn, i bruk redan före 1946. Avlägsnat från stadsplanen 1968.

Stölingsgränden — **Närekuja**, 1968, konstruerat namn. Tidigare Blåbergsvägen — Sinivuontie (före 1946). Tagits i bruk redan 1952 i formen Ungskogsgränd — Närekuja.

Stövelstigen — **Saapaspolku**, 1968. Gatan avsedd blott för fotgängare varav namnet.

Säteriporten — **Säterinportti**, 1968. Fotgängargata som går förbi det forna säteriet Boxbacka gård, varav namnet. Tidigare namn Blåbergsgränd — Sinikuja före 1946 och Sonabygränd — Sunilankuja 1952.

Säterivägen — Säterintie, 1968. Gatan går nära det forna säteriets, Boxbacka gårds huvudbyggnad, varav namnet.

Söderängsvägen — Eteläniityntie, 1952 i temporärt bruk, syftande på terrängen omkring. Tidigare namn III Vandavägen — III Vantaantie (före 1946).

* **Tonsättargränd — Säveltäjänkuja**, 1952. Namnet bildat i anslutning till Erkki Melartins väg. Tidigare namn Brödragränd — Veljestenkuja (före 1946). Avlägsnad från stadsplanen 1968.

* **Trebackarsvägen — Kolmenmäentie**, 1952, syftande på terrängens art. Avlägsnad från stadsplanen 1968.

Tävlingsvägen — Kisatie, 1968, vägen leder till idrottsplanen. Tidigare namn Idrottsvägen — Urheilutie före 1946 och Tävlingsvägen — Kisailutie 1952.

Vallmovägen — Unikkotie, 1968, gruppnamn (rums- och trädgårdsväxter). Tidigare namn

Gårdsvägen — Kartanontie (före 1946). Tagits i bruk redan 1952.

* **Väpnarvägen — Miekkamiehentie**, 1952, till minne av släkten Bock, som innehade det forna säteriet Boxbacka. Avlägsnad från stadsplanen 1968.

Åfältsvägen — Jokipellontie, 1968, syftande på läget. Tidigare namn Boxbacka strandvägen — Pukinmäen rantatie (före 1946). I bruk redan 1952.

Årsringsgränden — Lustokuja, 1968, bildar tillsammans med det närbelägna Stölingsgränden ett namnpar med likartat motiv. Tidigare namn Sandvägen — Hietatie före 1946 och Paarmavägen — Paarmantie (före 1946 namn på en väg i närheten) 1952.

Årsringsstigen — Lustopolku, 1968, fortsättning på Årsringsgränden avsedd för fotgängare.

Åskvägen — Ukkostie, 1968, konstruerat namn, järnvägen går förbi i närheten. Tidigare namn Svarvarvägen — Sorvarintie (före 1946). Tagits i bruk redan 1952.

38 STADSDELEN MALM — MALMI

Malm är en av de största och äldsta byarna i Helsingfors och till dess historiska minnen hör bl.a. en gammal kyrkplats och ett stort militärläger från den svenska tiden. Byns marker var redan på 1500-talet uppdelade mellan flera bönder. Vid storskiftet på 1770-talet delades byn i 8 jordebokshemman, som senare splittrades i ett flertal små lägenheter. Sedan järnvägen blivit färdig och Malms hållplats, fr.o.m. 1873 Malms station, anlagts på byns område i korsningen mellan järnvägen och den norrgående stora landsvägen från Helsingfors, började i slutet av 1800-talet uppstå en viss förstadsbebyggelse kring stationen. Denna bebyggelse tillväxte småningom genom parcellering, först långsamt fram till början av 1900-talet och sedan snabbare under 1910-talet. Härvid grundades bl.a. i centrum av Malmsby och avskilt från Malms övriga bosättning en bosättningsgrupp Malms Söndagsparceller. Dess tillväxt i den närmaste omgivningen kring Malms station hindrades genom stora jordköp som gjordes av Helsingfors stad åren 1917—19, men invånarantalet fortsatte trots detta att växa, då utbrytningen av bosättningen därigenom blev tätare.

Malms by förklarades år 1908 för samhälle med sammanträngd befolkning och byn förenades år 1915 med Staffansby till ett samhälle Malm—Staffansby. I ett tidigt skede utvecklades i samhället ett vägnät där vägarna redan på 1930-talet hade egna namn för det lokala adressbehovet. Vid inkorporeringen 1946 anslöts Malm till Helsingfors stad och blev särskild stadsdel, för vilken stadsplaner fastställes områdesvis fr.o.m. år 1960. I samband med stadsplanerna har för stadsdelen Malm även fastställts nya gatunamn, varvid de användbara namnen i det tidigare namnbeståndet utnyttjats.

Ortens namn förekommer i 1500-tals urkunder i formerna Malm och Malm(s)by. De finska motsvarigheterna Malmi och Malminkylä kom i bruk i slutet på 1800-talet. Om namnets ursprung närmare på sid. 21.

Stadsdelensnamnet Malm — Malmi fastställdes år 1959 och samtidigt skedde indelningen i stadsdelsrotarna Övre Malm — Ylä-Malmi, Nedre Malm — Ala-Malmi, Malms flygfält — Malmin lentokenttä, Stensböle — Kivikko och Rönnebacka — Pihlajamäki. Från Rönnebacka avskildes år 1969 den nya stadsdelsroten Rönninge — Pihlajisto.

Anianpeltovägen — Anianpellontie, 1953, gruppnamn (minnen av marknadsliv). Anianpelto i Asikkala är en av helsingforsarnas gamla marknadplatser. Tidigare namn Fredsvägen — Rauhantie (före 1946).

Askarslättsgränden — Askarkuja, 1953, tvärgränd till Askarslättsvägen. Tidigare namn IV Kyrkogränd — VI Kirkkokuja (före 1946).

Askarslättsvägen — Askartie, 1953, till ett äldre ortnamn Askarslätt. Tidigare namn Kyrkovägen — Kirkkotie (före 1946).

Bergportsvägen — Solavuorentie, 1953, med syftning på terrängen. Tidigare namn Lillforsvägen — Pikkukoskentie (före 1946).

Betesvägen — Laiduntie, 1953, nyskat namn. Tidigare namn Smedsvägen — Sepäntie (före 1946).

Bränttorvsvägen — Turvetie, 1964, syftande på en närbelägen torvtäkt.

Bybrinken — Kylärinne, 1953. Namnet i bruk redan före 1946.

Bytåget — Kylänraitti, 1953, syftande på den gamla byvägen. Tidigare namn Kvistvägen — Oksatie (före 1946). Bytåg = sv. dial. 'byväg, bygata'. Kylän raitti = huvudvägen i en by.

Bärnstensvägen — Meripihkatie, 1969, gruppnamn (stenar av olika slag).

Disvägen — Usvatie, 1964, gruppnamn (meteorologi).

Drivsnövägen — Tuiskutie, 1964, gruppnamn (meteorologi). Tidigare namn Tuomelavägen — Tuomelantie (före 1946).

Däldgränden — Notkokuja, till ett tidigare namn som använts redan före 1946.

Däldvägen — Notkotie, 1953, till ett tidigare namn, som använts redan före 1946.

Filpusgränden — Vilppulankuja, 1964. Tvärgränd till Filpusvägen. Tagits i bruk redan 1952.

Filpusvägen — Vilpulantie, 1964, till det gamla lägenhetsnamnet Filpus (=Filippus, Filip). En del av vägen hette tidigare Söndagsparcellvägen — Sunnuntaipalstatie (före 1946). Tagits i bruk redan 1952. Se Ormusvägen.

Fältspatsstigen — Maasälvänpolku, föreslaget 1969. Tvärgränd till Fältspatsvägen.

Fältspatsvägen — Maasälväntie, 1960, gruppnamn (stenar av olika slag).

Fältstensvägen — Ketokiventie, 1965, gruppnamn (stenar av olika slag). Tidigare Brusasvägen — Brusastie (före 1946) till det gamla hemmansnamnet Brusas.

Gamla Malmsvägen — Vanha Malmintie, föreslaget 1969. Vägen är den gamla huvudvägen i byn Malm, varav namnet. Tidigare namn Helsingforsvägen — Helsingintie och Reservvägen — Varatie (före 1946).

Glimmergränden — Kiillekuja, 1960. Tvärgränd till Glimmervägen.

Glimmervägen — Kiilletie, 1960, gruppnamn (stenar av olika slag).

Granitvägen — Graniittitie, 1960, gruppnamn (stenar av olika slag).

Grundstensgränden — Peruskivenkuja, föreslaget 1969. Tvärgränd till Grundstensvägen.

Grundstensvägen — Peruskiventie, föreslaget 1969, gruppnamn (stenar av olika slag).

Gångstigen — Kinttupolku, 1960, avsedd för fotgängare.

Hagelgränden — Raekuja, 1964. Tvärgränd till Hagelvägen.

Hagelvägen — Raetie, 1964, gruppnamn (meteorologi).

Hammargränden — Vasarakuja, 1964. Tvärgränd till Hammarvägen.

Hammarvägen — Vasaratie, 1952, till ett tidigare namn från tiden före 1946.

Handelsvägen — Kauppatie, 1953, gruppnamn (minnen av marknadsliv).

Hejnåkersvägen — Heinäpellontie, 1953, till ett äldre ortnamn Hejnåker. Tidigare namn Byvägen — Kylätie (före 1946).

Hemberget — Kotikallio, 1953. Namnet ombildat av det tidigare namnet III Hemgränd — III Kotikuja (före 1946).

Hemgränden — Kotikuja, 1953, bildat till det tidigare namnet III Hemgränd — III Kotikuja (före 1946).

Hemkullen — Kotikumpu, 1953. Namnet ombildat av det tidigare namnet II Hemgränd — II Kotikuja.

Hemmalmsvägen — Kotinummentie, 1964, till ett äldre ortnamn Hemmalmen.

Hemvägen — Kotitie, 1953, bildat av de tidigare namnen Lilla Hemvägen — Pieni Kotitie och Hemvägen — Kotitie (före 1946).

Hyttvägen — Hyttitie, 1964, gruppnamn (gamla järnindustri). Hytta = 'smältugn för järn'. Tidigare namn Ainolavägen — Ainolantie (före 1946).

Högsommarvägen — Suvitie, 1953, till ett tidigare namn Sommarvägen — Suvitie. Det svenska namnet ändrat då Sommargatan finns i stads kärnan.

Höstvägen — Syystie, 1953, bildat i anslutning till Högsommarvägen bredvid.

Knutstensvägen — Nurkkakiventie, föreslaget 1969, gruppnamn (stenar av olika slag).

Kommunalvägen — Kunnantie, 1953, till ett tidigare namn från tiden före 1946.

Kornblixtvägen — Elovalkeantie, 1964, gruppnamn (meteorologi). Tidigare namn Tuomelavägen — Tuomelantie (före 1946).

Kyrkobyyvägen — Kirkkokyläntie, 1953. Gatan leder till Helsing kyrka. Tidigare namn Tavastvägen — Hämeentie (före 1946).

Källarvägen — Kellaritie, 1964, till ett tidigare namn från tiden före 1946. Fastställt för temporärt bruk redan 1952.

Köldvägen — Pakkastie, 1964, gruppnamn, (meteorologi). Tidigare Söndagsparcellvägen — Sunnuntaipalstatie (före 1946).

Ladugårdsgränden — Latokartanonkuja, 1967, i anslutning till Ladugårdsvägen.

Ladugårdsvägen — Latokartanontie, 1964. Namnet taget i bruk redan 1957 i 36 stadsdelen, där vägen börjar. Se 36 stadsdelen.

Lahtisvägen — Lahdentie, 1969, inofficiellt namn på motorvägen mot Lahtis. Se Nordöstra motorvägen.

Lalligränden — Lallinkuja, 1964. Tvärgränd till Lallivägen. Taget i bruk redan 1952.

Lallivägen — Lallintie, 1964, till föregående namn (från tiden före 1946). Taget i bruk redan 1952.

Ledstensgränden — Johtokivenkuja, 1965. Tvärgränd till Ledstensvägen. Tidigare namn på en del av gatan Rullstensvägen — Vierinkiventie 1952 och därförinnan Rönnbackavägen — Pihlajamäentie.

Ledstensvägen — Johtokiventie, 1965, gruppnamn (stenar av olika slag). Ledsten hör ihop med rågång.

Lillysgränden — Lillinkuja, 1953, nyskapat namn. Tidigare II Kyrkogränden — II Kirkkokuja (före 1946).

Lindkullavägen — **Niinimäentie**, 1964, ombildat av det redan före 1946 brukade namnet Linkullavägen — Pellavamäentie, som korrigerats i överensstämmelse med det gamla ortnamnet Lindkulla.

Loggränden — **Luvvakuja**, 1964, i anslutning till namn i närheten med motiv från lantlivet. Tidigare Kapellvägen — Kappelitie (före 1946). Taget i bruk redan 1952 i formen Logvägen — Luuvatie.

Lydiasgränden — **Lyylinkuja**, 1953, nyskapat namn. Tidigare III Kyrkogränd — III Kirkkojuja.

Malm — **Malmi**, järnvägsstation. Det svenska namnet Malm i bruk 1865—1925, varefter som fi. parallellnamn Malmi. Stadsdelsnamn 1959.

Malms bygata — **Malmin raitti**, 1953. Ortens huvudväg. Tidigare namn Huvudvägen — Päätie och Svedvägen — Halmatie (före 1946).

Malms flygfält — **Malmin lentokenttä**, 1959 namn på stadsdelsrote efter flygfältet som blev färdigt 1936.

Malms torg — **Malmin tori**, 1953, till ortens namn.

Marknadsvägen — **Markkinatie**, 1953, gruppnamn (minnen av Marknadsliv). Ett avsnitt av vägen hette tidigare Drevvägen — Tilketie (före 1946). Se Össkisgränden.

Mejselgränden — **Talttakuja**, föreslaget 1969. Tvärgränd till Mejselvägen.

Mejselvägen — **Talttatie**, 1964. I närheten av vägen har funnits stenhuggerier (gravstenar) och namnet är bildat i anslutning därtill.

Molnvägen — **Pilvitie**, 1964, gruppnamn (meteorologi). Tidigare Ensivägen — Ensitie (före 1946).

Moränvägen — **Moreenitie**, 1960, gruppnamn (stenar av olika slag).

Mosabackavägen — **Suomäentie**, 1964, till ett äldre ortnamn Mosabacka. Vägen utgör gräns mot 39 stadsdelen.

Mästarleden — **Mestariväylä**, föreslaget 1969 som sammanfattande namn på en ringväg i öst-västlig riktning med delarna Kvarnmästarsvägen — Smedsmästarsvägen — Murmästarsvägen.

Nallebackavägen — **Nallenmäentie**, 1964, till ett tidigare namn från tiden före 1946, vilket i sin tur var bildat till ett äldre ortnamn Nallibacka.

Nedre Malm — **Ala-Malmi**, 1959, namn på stadsdelsrote. Området ligger sydost om järnvägen.

Nordöstra motorvägen — **Koillinen moottoritie**, föreslaget 1969, syftande på vägens art och riktning. Även namnet Lahtisvägen — Lahdentie i bruk.

Nysnövägen — **Nuoskatie**, 1964, gruppnamn (meteorologi).

Ormusbackavägen — **Ormusmäentie**, 1964, till ett äldre ortnamn Ormusbacken, ursprungligen = Orrmossebacken. Tidigare namn Östravägen — Itäinentie (före 1946).

Ormusbrinken — **Ormusrinne**, 1964, till ett äldre ortnamn Ormusbacken. Tidigare namn Filpusvägen — Filpustie (före 1946). Se Ormusbackavägen.

Ormusgränden — **Ormuskuja**, 1964, till ett äldre ortnamn Ormusbacken. Tidigare namn Lisavägen — Liisantie (före 1946). Taget i bruk redan 1952. Se Ormusbackavägen.

Ormusåkersvägen — **Ormuspellontie**, 1965. Tvärgränd till Ormusbackavägen.

Orrmossevägen — **Teerisuontie**, 1964, till ett äldre ortnamn Ormusbacken. Se Ormusbackavägen.

Orrstigen — **Teeripolku**, 1964, till ett äldre ortnamn Ormusbacken. Se Ormusbackavägen.

Pehrsvägen — **Pietiläntie**, 1964, till det gamla hemmansnamnet Pehrs. Taget i bruk redan 1952.

Påvalsvägen — **Paavolantie**, 1952 i temporärt bruk, till det gamla hemmansnamnet Påls. Det sv. namnet bildat till en äldre form Påvals för undvikande av förväxling med bl.a. Pålgränden — Paalukuja (34 stadsdelen).

Regnvägen — **Sadetie**, 1964, gruppnamn (meteorologi). Tidigare Airstovägen — Airstotie (före 1946).

Ribackavägen — **Mäkiriiehtie**, 1964, till ett äldre ortnamn Ribacken. Tidigare namnet Slöjdvägen — Veistotie (före 1946).

Rikroken — **Riihenkulma**, 1964, till ett äldre ortnamn Ribacken. Vägen går i vinkel.

Rotetorpsgränden — **Ruotutorpankuja**, 1964. Tvärgränd till Rotetorpsvägen.

Rotetorpsvägen — **Ruotutorpantie**, 1964. Gatan befinner sig på de gamla rotetorpet Tappers mark, varav namnet. Togs i bruk redan 1952.

Rönnebacka — **Pihlajamäki**, 1959, namn på stadsdelsrote, till det gamla torpnamnet Rönnebacka.

Rönnebackavägen — **Pihlajamäentie**, 1965, till ett tidigare namn från tiden före 1946, vilket i sin tur var bildat till det gamla torpnamnet Rönnebacka. Gatan tidigare på ett annat ställe.

Rönninge — **Pihlajasto**, 1969, namn på stadsdelsrote, bildat till namnet på stadsdelsroten Rönnebacka — Pihlajamäki intill.

Rönningevägen — **Pihlajastontie**, föreslaget 1969, till stadsdelsrotenamnet.

Salpausselkästigen — **Salpausselänpolku**, föreslaget 1969. Tvärgränd till Salpausselkävägen.

Salpausselkävägen — **Salpausseläntie**, föreslaget 1969, gruppnamn (höjder i Finland).

Sandkullavägen — **Hietakummuntie**, 1964, syftande på terrängens art. Tidigare namn **Laurivägen** — **Laurintie** och **Kullvägen** — **Kumputie** (före 1946). Taget i bruk redan 1952.

Skiffervägen — **Liusketie**, 1960, gruppnamn (stenar av olika slag).

Skyttevägen — **Ampujantie**, 1964, ett namn som före 1946 använts på en annan väg med syftning på skjutbanan i närheten. I bruk redan 1952. Tidigare namn **Linkullavägen** — **Pellavanmäentie** (före 1946).

Smatterstigen — **Paukkupolku**, 1964. Tvärgränd till **Skyttevägen**, vilket givit anledning till namnet.

Smedsmästarsvägen — **Seppämestartie**, 1964. Gatan ligger mellan **Murmästarsvägen** och **Kvarmästarvägen** och bildar med dem den s.k. ringvägen. Namnet bildat i anslutning till namnen på de två andra vägarna. Gatan fortsätter till 37 stadsdelen.

Solröksvägen — **Auertie**, 1964, gruppnamn (meteorologi). Tidigare namn **Söndagsparcellvägen** — **Sunnuntaipalstatie** (före 1946).

Spannmålsgränden — **Viljakuja**, 1953. Namnet bildat till ett tidigare namn **Kvarnvägen** — **Myllytie**, som getts före 1946 men som redan fanns i stadskärnan.

Sparvvägen — **Varpustie**, 1953, gruppnamn (småfåglar). En del av vägen hette tidigare **Envägen** — **Katajatie**.

Stambrogränden — **Tukkisillankuja**, 1953, tvärgränd till **Stambrovägen**.

Stambrovägen — **Tukkisillantie**, 1953, till ett äldre ortnamn **Stambro**. Det fi. namnet bygger på tolkningen **stam** = trädstam, stock.

Stenrörsvägen — **Kivipyykintie**, 1965, gruppnamn (stenar av olika slag). **Stenrör** = råmärke, råsten.

Stensböle — **Kivikko**, 1959, namn på stadsdelsrote, efter frälsegodset **Stensböle**, som legat i trakten. Omnämmt i handlingar 1702.

Stickelbacken — **Karviaismäki**, 1964, till ett äldre redan från 1700-talet känt ortnamn **Stickelbacka**. Tidigare namn **Bäckvägen** — **Purotie** och **Toppvägen** — **Latvatie** (före 1946). Taget i bruk redan 1952.

Stickelgränden — **Karviaiskuja**, 1964. Tvärgränd till **Stickelvägen**. Tidigare namn **Plattformvägen** — **Laituritie** (före 1946) och **Örjansvägen** — **Yrjöläntie** 1952.

Stickelvägen — **Karviaistie**, 1964, i anslutning till **Stickelbacken** — **Karviaismäki**. Tidigare namn **Akademivägen** — **Opistotie** (före 1946). Se **Stickelbacka**.

Stångjärnsvägen — **Kankiraudantie**, 1964, gruppnamn (gammal järnindustri).

Tackjärnsvägen — **Harkkoraudantie**, 1964, gruppnamn (gammal järnindustri).

* **Tallörtsvägen** — **Mäntykukantie**, 1954, till ett tidigare före 1946 givet namn **Tallbackavägen** — **Mäntymäentie**, som tagits i anspråk för stadskärnan. Avlägsnad från stadsplanen 1964.

Talvelagränden — **Talvelankuja**, 1953. Tvärgränd till **Talvelavägen**.

Talvelavägen — **Talvelantie**, 1953, till ett tidigare namn från tiden före 1946.

Tappersgränden — **Tapperinkuja**, 1964, till namnet på det gamla soldattorpet **Tappers** på vars mark vägen går fram. Taget i bruk redan 1952.

Tiirismaavägen — **Tiirismaantie**, föreslaget 1969, gruppnamn (höjder i Finland).

Traktorgränden — **Traktorikuja**, 1953, tvärgränd till **Traktörvägen**.

Traktörvägen — **Traktoritie**, 1953, syftande på jordbruksmaskinfabriken **Maanviljelyskone-tehdas** vid vägen. Tidigare **Bankvägen** — **Pankkitie** och **Servitutsvägen** — **Rasitie** (före 1946).

Trebackarsvägen — **Kolmenmäentie**, 1953. Se 37 stadsdelen. Ett avsnitt av gatan tidigare **Malmvägen** — **Malmintie** (före 1946).

Tullbergsgården — **Tullivuorenkuja**, 1964. Namnet använt redan före 1946 i formen **I Tullbergsgård** — **I Tullivuorenkuja**. Se **Tullbergsvägen**.

Tullbergsvägen — **Tullivuorentie**, 1964, till ett äldre ortnamn **Tullberget**. Namnet använts redan före 1946.

Turkhautavägen — **Turkhaudantie**, 1953, gruppnamn (minnen av marknadsliv). **Turkhauta** i **Janakkala**, en gammal marknadsplats som tillerkänts **helsingforsarna** 1614. En del av vägen hette tidigare **Bankvägen** — **Pankkitie** (före 1946).

Tyynelävägen — **Tyyneläntie**, 1953. Namnet från tiden före 1946.

Täljstensvägen — **Vuolukiventie**, 1960, gruppnamn (stenar av olika slag).

Utängsvägen — **Takanilientie**, 1953, till ett äldre ortnamn **Bakomängen**. Tidigare **Mellänvägen** — **Välitie** (före 1946).

Vilstensvägen — **Lepokiventie**, 1965, gruppnamn (stenar av olika slag).

Vindöbackavägen — **Väärämäentie**, 1964. Hette före 1946 **Vindöbackavägen** — **Kieromäentie**. Till ett äldre ortnamn **Vindöbacka**.

Vindvägen — **Tuulitie**, 1964, gruppnamn (meteorologi). Tidigare namn **Tranbärsvägen** — **Karpalotie** (före 1946).

Yrsnövägen — Pyrytie, gruppnamn (meteorologi). Tidigare Airistovägen — Airistotie (före 1946).

Åkervägen — Vainiotie, 1953, i anslutning till ett tidigare namn Åkervägen — Peltotie (före 1946).

Örjansgränden — Yrjölänkuja, 1964, till ett äldre hemmansnamn Örjans. Örjan = Göran (finska Yrjänä, Yrjö).

* **Örjansvägen — Yrjöläntie**, 1952, till det gamla hemmansnamnet Örjans. Hette tidigare Plattformvägen — Laituritie (före 1946). Ändrat till Stickelgränden 1964. Se Örjansgränden.

Örskisgränden — Örskinkuja, 1967, till det gamla hemmansnamnet Örskis. Tidigare Marknadsvägen — Markkinatie (en del) 1953.

Örskisvägen — Örskintie, 1966, från tiden före 1946. Namnet bildat till det gamla hemmansnamnet Örskis.

Örstensgränden — Rapakivenkuja, 1962. Tvärgränd till Örstensvägen.

Örstensvägen — Rapakiventie, 1960, gruppnamn (stenar av olika slag). Örsten svensk dialekt för rapakivi.

Övre Malm — Ylä-Malmi, 1959, namn på stadsdelsrote. Området ligger nordväst om järnvägen.

39 STADSDELEN STAFFANSBY — TAPANINKYLÄ

Staffansby är en av de största och äldsta byarna i Helsinges socken och byns marker var redan på 1500-talet uppdelade på ett flertal bondehemman. Efter avslutat storskifte år 1777 fanns i byn 12 jordebokshemman som senare blev uppdelade i ett stort antal mindre lägenheter. Förstadsbebyggelse började uppstå på området fr.o.m. 1880-talet, först som direkt fortsättning på bosättningen vid stora landsvägen i Malm och senare även norrut på båda sidor om järnvägen. Särskilt inrättandet av Mosabacka hållplats (sedermera station), vars finska namn år 1926 fastställdes till Tapanila, gav fart åt bosättningen. Under åren 1910—35 utbröts ca 2 500 bostadstomter, och trakten kring Mosabacka station i byns centrum hade redan före inkorporeringen blivit den folkrikaste förstaden till Helsingfors.

Staffansby förklarades för samhälle med sammanträngd befolkning år 1908 och förenades år 1915 med Malm till samhället Malm-Staffansby. Där utbildades tidigt ett vägnät och de olika vägarna hade redan på 1930-talet egna namn för det lokala adressbehovet. Vid inkorporeringen 1946 införlivades Staffansby med Helsingfors stad och den västra delen blev en särskild 39 stadsdel, som stadsplanerats områdesvis fr.o.m. år 1952 (jfr 41 stadsdelen). I samband med stadsplaneringen har för stadsdelen Staffansby även fastställts nya gatunamn, varvid användbara namn ur det tidigare namnbeståndet tagits till vara.

Moderbyns namn föreligger i 1500-talsurkunder i formen Staffansby. Om namnets ursprung se närmare sid. 24. Den finska motsvarigheten Tapaninkylä (Staffan = Tapani) kom i bruk i slutet av 1800-talet. Namnet Tapanila kom till i början av 1900-talet och avsåg till en början endast bosättningen i byns centrala delar. Det utsträcktes emellertid senare till att omfatta hela byn och blev till en början namn även på stadsdelen. Stadsdelsnamnet Staffansby — Tapaninkylä fastställdes år 1959 och samtidigt skapades stadsdelsrotarna Staffansslätten — Tapaninvainio och Mosabacka — Tapanila.

Aapovägen — Aapontie, 1964, gruppnamn (Kivis roman »Sju bröder»).

Affärsvägen — Liiketie, 1952. Namnet syftar på de butiker som funnits vid vägen. Tidigare namn Stationsvägen — Asematie (före 1946). Förslag 1964 om ändring av namnet till Sompiovägen.

Alvägen — Leppätie, 1953, gruppnamn (lövträd).

Askträdsvägen — Saarnitie, 1953, gruppnamn (lövträd). En del av vägen hette tidigare II Majgränd — II Toukokuja (före 1946).

Aspstigen — Haapapolku, 1953, i anslutning till Aspvägen. Tidigare namn Villavägen — Huvilatie (före 1946).

Aspvägen — Haapatie, 1953, gruppnamn (lövträd). Hette tidigare Georgsvägen — Yrjöntie (före 1946).

Backkrönet — Mäenharju, 1953, syftande på terrängens art. Tidigare namn Petasvägen — Petastie (före 1946).

Bamsasgränden — Pamppulankuja, 1953, till det gamla hemmansnamnet Bamsas.

Befallningsmansvägen — Vallesmannintie, 1957. Gatan går över hemmanet Backas ägor. Hemmanet har varit »befallningsmans» tjänstebostad, varav namnet.

Berättargränden — Kertojankuja, 1952. Tvärgränd till Berättarvägen.

Berättarvägen — Kertojantie, 1952, gruppnamn (Kivis roman »Sju bröder», avser den fabulerande Aapo). Tidigare namn Vinkelvägen — Kulmatie (före 1946).

Bindevägen — Sidetie, 1953, från tiden före 1946.

Björnkärrsvägen — Karhusuontie, 1953, se 37 stadsdelen.

Bläsvägen — Laukkipääntie, 1953, gruppnamn (hästar).

Brännasgränden — Polttilankuja, 1953, till det gamla hemmansnamnet Brännas.

Brödravägen — Veljestentie, 1952, gruppnamn (Kivis roman »Sju bröder»). Tidigare namn Skolvägen — Koulutie (före 1946).

Bärplockargränden — **Marjastajankuja**, 1953, i anslutning till Bärvägen. Tidigare namn Rosavägen — Ruusantie (före 1946).

Bärvägen — **Marjatie**, 1953. Namnet från tiden före 1946.

Domherrevägen — **Punatulkuntie**, 1953, gruppnamn (småfåglar). Tidigare namn Näppivägen — Näpintie (före 1946).

Ekollonvägen — **Terhotie**, 1953, i anslutning till namn med lövträdsmotiv. Tidigare namn Sampovägen — Sampotie (före 1946).

Enkullavägen — **Katajamäentie**, 1953. Namnet från tiden före 1946.

Enstigen — **Katajapolku**, 1953, i anslutning till Enkullavägen. Tidigare namn Lönnvägen — Vaahteratie (1946).

Eerostigen — **Eeronpolku**, 1952, gruppnamn (Kivis roman »Sju bröder»). Tidigare namn Bergvägen — Vuoritie (före 1946).

Fallkullavägen — **Fallkullantie**, 1964. Vägen leder till Fallkulla gård. I urkunder även i formen Farkulla. Hette tidigare Brandkärsvägen — Palokunnantie (före 1946). Togs i bruk redan 1952.

Fallåkersvägen — **Huhtatie**, 1953, till ett äldre ortnamn Fallåker (fall = skog fälld för svedjebränning). Tidigare namn Centralvägen — Keskitie (före 1946).

Flarkvägen — **Rimpisuontie**, föreslaget 1964, i anslutning till förleden i det gamla ortnamnet Mosabacka.

Flyttfågelsvägen — **Muuttolinnuntie**, 1953, gruppnamn (småfåglar).

Frontsoldatsvägen — **Rintamasotilaantie**, 1952. Frontsoldater har erhållit bostadstomter på området, varav namnet. Tidigare namn Lepolavägen — Lepolantie och Nybondasvägen — Nybondastie (före 1946).

Frostvägen — **Hallatie**, 1953, från tiden före 1946.

Gamla Staffansbyvägen — **Vanha Tapanilantie**, 1953. Gatan var tidigare ortens huvudväg och hette Tapanilavägen — Tapanilantie (före 1946).

Glavgränden — **Kalpakuja**, i anslutning till Senvägen (sven = vapensven) och Svärdstigen i närheten.

Gropvägen — **Kuoppatie**, 1952. Namnet från tiden före 1946.

Gräsvägen — **Ruohotie**, 1953, från tiden före 1946.

Gårdstunet — **Pihatie**, 1953. Namnet bildat i anslutning Hemvägen intill (38 stadsdelen). Tidigare namn Häggvägen — Tuomitie (före 1946).

Hasselnötsvägen — **Pähkinätie**, 1953. Namnet använt redan före 1946 i formen Nötvägen — Pähkinätie.

Hejnåkersvägen — **Heinäpellontie**, 1953, se 38 stadsdelen.

Hemmalmsgränden — **Kotinummenkuja**, föreslaget 1964. Tvärgränd till Hemmalmsvägen.

Hemmalmsvägen — **Kotinummentie**, 1953, till ett äldre ortnamn Hemmalmen. Tidigare namn Ullasvägen — Ullastie och Trädgårdsvägen — Puutarhatie (före 1946).

Himmelvägen — **Himmelitie**, 1957, i anslutning till Stråhalmsvägen i närheten. Himmel här = julprydnad förfärdigad av halmstrån.

Häggstigen — **Tuomipolku**, 1953, gruppnamn (lövträd). Tidigare namn Måsvägen — Lokintie och I Majgränd — I Toukokuja (före 1946).

Hälsövägen — **Terveystie**, 1952, syftande på rådgivningsbyrån för mödra- och barnavård som ligger vid denna gata. Tidigare namn Backasvägen — Mäkitie (före 1946).

Högsvedsgränden — **Yläkaskenkuja**, 1952. Tvärgränd till Högsvedsvägen.

Högsvedsvägen — **Yläkaskentie**, 1952, till ortnamnet Högsved. Tidigare namn Norra vägen — Pohjoinen tie (före 1946).

Immusgränden — **Immolankuja**, 1953, i anslutning till Immusvägen.

Immusvägen — **Immolantie**, 1953, till det gamla hemmansnamnet Immus (Immus går möjligen tillbaka på kvinnonamnet Ingeborg). Tidigare namn på en annan väg i formen Innusvägen — Innuksentie. Vägen hette tidigare Lundvägen — Lehtotie (före 1946).

Impivaaravägen — **Impivaarantie**, föreslaget 1964, gruppnamn (Kivis roman »Sju bröder»).

Irisgränden — **Iiriskuja**, 1952, gruppnamn (vilda växter). Tidigare namn Pellervovägen — Pellervontie (före 1946).

Johanshagen — **Juhanhaka**, 1953, till ett äldre ortnamn Juhahagen.

Juhanistigen — **Juhaninpolku**, föreslaget 1964, gruppnamn (Kivis roman »Sju bröder»).

Jukolavägen — **Jukolantie**, 1952, gruppnamn (Kivis roman »Sju bröder»). Namnet tidigare använt på en annan väg (se Sandängsvägen). Vägen hette tidigare Banvägen — Ratatie (före 1946).

* **Kalevavägen** — **Kalevantie**, 1952, från tiden före 1946. Namnet har fått kvarstå tills den nya stadsplanen fastställs.

Kastanjevägen — **Kastanjatie**, 1953, gruppnamn (lövträd). Tidigare namn Gullvivsvägen — Esikkotie (före 1946).

Korsnäbbsgränden — **Käpylinnunkuja**, 1953, tvärgränd till Korsnäbbsvägen.

Korsnäbbsvägen — **Käpylinnuntie**, 1953, gruppnamn (småfåglar). Tidigare namn Krökvägen — Polvitie (före 1946).

Kullvägen — Kukkulatie, 1953. Namnet använt redan före 1946 i samma trakter. Tidigare namn Klippvägen — Karitie (före 1946).

Kungsfågelsvägen — Hippiäistie, 1953, gruppnamn (småfåglar).

Kyrkobytvägen — Kirkonkyläntie, 1953. Se 38 stadsdelen.

Källängsstigen — Lähdeniitynpolku, 1952, syftande på den vattensjuka terrängen.

Laggörtsgränden — Kihokkikuja, föreslaget 1964, gruppnamn (vilda växter).

Lakaängsgränden — Alhokuja, 1953, till ett äldre ortnamn Lakaåker. Det fi. namnet syftar på terrängens art.

Lauristigen — Laurinpolku, föreslaget 1964, gruppnamn (Kivis roman »Sju bröder»).

Lavstigen — Jäkäläpolku, 1964, gruppnamn (vilda växter). Tidigare namn Kronovägen — Ruunutie (före 1946). Togs i bruk redan 1952.

Lindvägen — Lehmustie, 1953, gruppnamn (lövträd). Tidigare namn III Majgränd — III Toukokuja (före 1946).

Ljunggränden — Kanervakuja, 1952. Tvärgränd till Ljungvägen. Tidigare namn Skuggvägen — Varjotie (före 1946).

Ljungstigen — Kanervapolku, föreslaget 1964, i anslutning till Ljungvägen.

Ljungvägen — Kanervatie, 1952, gruppnamn (vilda växter). Namnet använt redan före 1946.

* **Lummervägen — Liekotie**, 1952, gruppnamn (vilda växter). Avlägsnat från stadsplanen 1964.

Lyssnargränden — Kuulijankuja, föreslaget 1964, i anslutning till Lyssnarvägen.

Lyssnarvägen — Kuulijantie, 1952, gruppnamn (Kivis roman »Sju bröder»), i anslutning till Berättarvägen. Tidigare namn Genvägen — Oikotie (före 1946).

Lärkgränden — Leivosenkuja, 1953, tvärgränd till Lärkvägen.

Lärkvägen — Leivosentie, 1953, gruppnamn (småfåglar). Tidigare namn Lärkvägen — Kiurutie (före 1946).

Lövsångarvägen — Uunilinnuntie, 1953, gruppnamn (småfåglar).

Majvägen — Toukotie. Vägen har hört till traktens vägnät före inkorporeringen 1946 och namnet har kvarblivit i bruk även efter fastställelsen av stadsplanen 1953.

Metrevsgränden — Siimakuja, 1953, gruppnamn (fiskeredskap). Gatan ligger nära ån. Tidigare namn Pettervägen — Pekantie (före 1946).

Metspögränden — Onkikuja, 1953, gruppnamn (fiskeredskap). Gatan ligger nära ån.

Moisiostigen — Moisionpolku, 1952, till namnet Moioiovägen — Moisontie från tiden före 1946.

Mosabacka — Tapanila, järnvägsstation fr.o.m. 1908 namnet i formen Mosabacka och fr.o.m. 1926 i formen Mosabacka — Tapanila. Stadsdelsrote 1959. Mosabacka ett äldre ortnamn, Tapanila allmänt namn från början av 1900-talet. Se 39 stadsdelen (presentationen).

Mosabackavägen — Suomäentie, 1964, till ett äldre ortnamn Mosabacka. Vägen gränsar till 38 stadsdelen.

Musselgränden — Simpukkakuja, 1953, syftande på ån i närheten.

Norråkersgränden — Pohjanpellonkuja, 1953. Tvärgränd till Norråkersvägen.

Norråkersvägen — Pohjanpellontie, 1953, i anslutning till traktens andra namn med motiv från jordbruket. Tidigare namn Skarvvägen — Jatkotie (före 1946).

Nuckarsgränden — Nukarinkuja, 1952. Tvärgränd till Nuckarsvägen. Tidigare namn Smultorgränd — Mansikkakuja (före 1946).

Nuckarsvägen — Nukarintie, 1952, i anslutning till namnen med motiv ur Kivis roman »Sju bröder» (Nuckars en gammal by i Nurmijärvi). Tidigare namn Brandkärsvägen — Palokunnantie (före 1946).

Nyröjarvägen — Uudisraivaajantie, 1952, i anslutning till Högsvedsgränden i närheten. Namnet syftar på traktens gamla jordbruk.

Nyåkersgränden — Uudenpellonkuja, 1953, i anslutning till Nyåkersstigen.

Nyåkersstigen — Uudenpellonpolku, 1953. Namnet använt före 1946 i formen Nyåkersvägen — Uudenpellontie.

Näktergalsvägen — Satakielentie, 1953, gruppnamn (småfåglar).

Näsvägen — Niemitie, 1953. Namnet från tiden före 1946.

Näverbjörksvägen — Tuohikoivuntie, 1953, gruppnamn (lövträd). Tidigare namn Björkvägen — Koivutie (före 1946).

Ollasgränden — Ollilankuja, 1953. Tvärgränd till Ollasvägen.

Ollasvägen — Ollilantie, 1953, till det gamla hemmansnamnet Ollas. Namnet har redan före 1946 använts på orten i formen Ullasvägen — Ullastie.

Ormbunksvägen — Saniaistie, 1964, gruppnamn (vilda växter). I bruk redan 1952.

Plommongränden — Luumukuja, 1953, i anslutning till namnen med lövträdsmotiv. Tidigare namn Louhivägen — Louhitie (före 1946).

Porsgränden — Suopursunkuja, föreslaget 1964. Tvärgränd till Porsvägen.

Porsvägen — Suopursuntie, föreslaget 1964, gruppnamn (vilda växter).

Päivölägränden — Päivölänkuja, 1952. Tvärgränd till Päivölävägen. Tidigare namn Ekorrvägen — Oravatie (före 1946).

Päivölävägen — Päivöläntie, 1952. Namnet från tiden före 1946. En del av gatan hette tidigare Brandkärsvägen — Palokunnantie (före 1946).

Rasisvägen — Rasintie, 1953, till det gamla hemmansnamnet Rasis.

Rasmusgränden — Rasmuksenkuja, föreslaget 1964. Tvärgränd till Rasmusvägen.

Rasmusvägen — Rasmuksentie, 1952, till det gamla hemmansnamnet Rasmus (Rasmus = Erasmus). I formen Rasmusvägen — Rasmustie tidigare namn på annan lokalitet (före 1946) och flyttat till den trakt där hemmanet legat.

Rikuvägen — Rikuntie, 1953, från tiden före 1946.

Rödfågelsvägen — Kerttusentie, 1953, gruppnamn (småfåglar).

Rödstjartsvägen — Leppälinnuntie, 1953, gruppnamn (småfåglar). Det sv. namnet i nuvarande form 1969, tidigare Alfågelsvägen.

Rökbastuvägen — Saunatie, 1952. I formen Bastuvägen — Saunatie använt redan före 1946.

Röntraststigen — Tilhipolku, föreslaget 1969. Tvärgränd till Röntrastvägen och avsedd för fotgängare.

Röntrastvägen — Tilhitie, 1953, gruppnamn (småfåglar).

Sandersvägen — Santerlantie, 1953, till det gamla hemmansnamnet Sanders (Sander — Alexander).

Sandåkersvägen — Hietapellontie, 1953, syftande på terrängens art. Hette tidigare Huvudvägen — Päätie (före 1946).

Sandängsvägen — Hietaniityntie, 1953, syftande på terrängens art. Tidigare Jukolavägen — Jukolantie (före 1946).

Simeonsvägen — Simeonintie, 1952, gruppnamn (Kivis roman »Sju bröder»). Tidigare namn Fågelvägen — Linnuntie (före 1946).

Simstrandsvägen — Uimarannantie, 1953, från tiden före 1946.

Skattåkersvägen — Veropellontie, 1953, i anslutning till traktens andra namn med jordbruksmotiv.

Skimmelgränden — Hiirakonkuja, 1953, gruppnamn (hästar). Tidigare Sippvägen — Vuokonatie (före 1946).

Skäftmyrsvägen — Kortesuontie, 1952, syftande på terrängens art. Tidigare namn Tjädervägen — Metsotie (före 1946).

* **Slättvägen — Tasankotie**, 1952, syftande på terrängens art. Avlägsnat från stadsplanen 1964.

Sommargyllingsgränden — Kuhankeittäjänkuja, 1966. Tvärgränd till Sommargyllingsvägen.

Sommargyllingsvägen — Kuhankeittäjantie, 1953, gruppnamn (småfåglar).

Sompiovägen — Sompiontie, föreslaget 1964, gruppnamn (Kivis roman »Sju bröder»). Tidigare namn Stationsvägen — Asematie (före 1946) och Affärsvägen — Liiketie 1952.

Staffansberget — Tapaninkallio, 1953, till ortens gamla namn Staffansby och syftande på terrängens art. Gatan hette tidigare Rörvägen — Putkitie (före 1946).

Staffansby torg — Tapanilan tori, 1952, till ortens namn.

Staffansbyvägen — Tapanilantie, 1953, till ortens namn. Traktens huvudväg.

Staffansslätten — Tapaninvainio, 1959, namn på stadsdelsrote.

Starvägen — Kottaraistie, 1953, gruppnamn (småfåglar).

Stenskvättsvägen — Kivitaskuntie, 1953, gruppnamn (småfåglar). Tidigare namn Nylandsvägen — Uudenmaantie (före 1946).

* **Stensötsvägen — Imarretie**, 1952, gruppnamn (vilda växter). Avlägsnat från stadsplanen 1964.

Stråhalsvägen — Olkitie, 1957, i anslutning till namn med jordbruksmotiv i närheten.

Svedjebackagränden — Ahomäenkuja, 1953, tvärgränd till Svedjebackavägen.

Svedjebackavägen — Ahomäentie, 1953, namnet från tiden före 1946.

Svenvägen — Soinintie, 1957, från tiden före 1946 (sven = vapensven).

Svärdstigen — Miekkapolku, 1957. Tvärgränd till Befallningsmansvägen. Namnet anknyter till förleden i namnet Befallningsmansvägen (»lagens svärd»).

Sångfågelsvägen — Laululinnuntie, 1953, gruppnamn (småfåglar). Tidigare namn Grindvägen — Veräjätie och Svalvägen — Pääskytie (före 1946).

Sädesärlevägen — Västäräkintie, 1953, gruppnamn (småfåglar).

Sälgvägen — Salavatie, 1953, gruppnamn (lövträd).

Takalavägen — Takalantie, 1952, till lägenhetsnamnet Takala. Tidigare namn Backasvägen — Pakaantie (före 1946).

Talgmesvägen — Talitiaistie, 1953, gruppnamn (småfåglar). Tidigare namn Nedrevägen — Alatie (före 1946).

* **Tegelslagargränd — Tiilenlyöjänkuja**, 1952, syftande på en kalkteglfabrik som legat i trakten. Avlägsnat från stadsplanen 1964.

Tegvägen — **Sarkatie**, 1953, från tiden före 1946.

Timosgränden — **Timonkuja**, 1952, gruppnamn (Kivis roman »Sju bröder»). Tidigare namn Väinölägränd — Väinölänkuja (före 1946).

Tomasgränden — **Tuomaankuja**, 1952, gruppnamn (Kivis roman »Sju bröder»). Tidigare namn Skogsvägen — Metsätie (före 1946).

Tornsvälgatan — **Tervapääskynpolku**, 1953, gruppnamn (småfåglar). Tidigare namn Svalvägen — Pääskytie (före 1946).

Traststigen — **Laulurastanpolku**, 1953, i anslutning till Trastvägen.

Trastvägen — **Laulurastantie**, 1953, gruppnamn (småfåglar).

Trollstensparken — **Hiidenkiven puisto**, föreslaget 1964, i anslutning till Trollstensvägen i närheten.

Trollstensvägen — **Hiidenkiventie**, 1952, gruppnamn (Kivis roman »Sju bröder»). Tidigare namn Väinöläsvägen — Väinöläntie (1946).

Trädesvägen — **Kesantatie**, 1952, från tiden före 1946.

* **Trädgårdsmästarvägen** — **Tarhurintie**, 1952, ombildat av det tidigare namnet Trädgårdsvägen — Puutarhatie (från tiden före 1946). Omdöpt till Örtagårdsvägen — Yrttimaantie, 1953.

Tuvlocksgränden — **Niittyvillankuja**, föreslaget 1964, gruppnamn (vilda växter).

Undibacken — **Mäenalus**, 1952, till ett äldre ortnamn Undibacken.

Utängsvägen — **Takaniityntie**, 1953, se 38 stadsdelen.

Vaktvägen — **Vahtitie**, 1953, från tiden före 1946.

(* **Vattenklövergränden** — **Raatekuja**), 1952, i anslutning till Vattenklövervägen.

Vattenklövervägen — **Raatatie**, 1952, gruppnamn (vilda växter).

Vendlasstigen — **Venlanpolku**, 1952, gruppnamn (Kivis roman »Sju bröder»). Tidigare namn Väinöläbrinken — Väinölänrinne (före 1946).

* **Videskogsgården** — **Pajukonkuja**, 1953, i anslutning till Videskogsvägen.

Videskogsvägen — **Pajukontie**, 1953, gruppnamn (lövträd). Tidigare namn Mattsvägen — Matintie och Fransvägen — Fransintie (före 1946).

Viertolavägen — **Viertolantie**, 1952, gruppnamn (Kivis roman »Sju bröder»). Tidigare namn Fabriksvägen — Tehtantie (före 1946).

Vitmossvägen — **Rahkatie**, föreslaget 1964, i anslutning till det gamla ortnamnet Mosabacka.

Västerbrinkvägen — **Länsirinnentie**, 1953, från tiden före 1946.

Åkergränden — **Vainiokuja**, 1953. Tvärgränd till Åkervägen.

Åkervägen — **Vainiotie**, 1953, se 38 stadsdelen.

Åslappsgränden — **Ripekuja**, föreslaget 1964. Tvärgränd till Åslappsvägen.

Åslappsvägen — **Ripetie**, 1952, till det gamla ortnamnet Åslapp (= avfall, rest). Tidigare namn Brandkärsvägen — Palokunnantie och Hackspettsvägen — Tikantie (före 1946).

Ästigen — **Jokipolku**, 1953, syftande på ån i närheten. Tidigare namn Pesolavägen — Pesolantie (före 1945).

Ävägen — **Jokitie**, 1953. Namnet använt redan före 1946.

* **Ängsbotten** — **Niitynperä**, 1953, syftande på terrängens art. Tidigare namn Karlsvägen — Kaarlontie (före 1946). Avlägsnat från stadsplanen 1962.

Ödemarksvägen — **Salatie**, 1952, från tiden före 1946.

Örtagårdsvägen — **Yrttimaantie**, 1953, i anslutning till Trädgårdsvägen — Puutarhatie (från tiden före 1946).

40 STADSDELEN SKOMAKARBÖLE — SUUTARILA

Skomakarböle eller Suutarila, liksom det delvis till samma stadsdel hörande Dickursby eller Tikkurila hör till de medeltida bysamhällena i Helsinge sockens centralbygd. Vid avslutat storskifte år 1769 fanns i Skomakarböle fyra jordebokshemman och i den del av Dickursby som ligger söder om nuv. Kervo å eller Nedre Dickursby fanns tre jordebokshemman, vilka senare delades i flera mindre lägenheter. Jorden styckades till bostadstomter i början av 1900-talet både i Dickursby och i Skomakarböle. Genom senatsbeslut år 1908 bestämdes bl.a. att Dickursby bosättningsområde skulle ombildas till samhälle med sammanträngd befolkning och år 1917 fastställdes allmänna ordningsstadgar för samhället. Man utnyttjade emellertid aldrig sin självstyrelserätt, och största delen av samhällets fåtaliga befolkning levde fortfarande under agrara förhållanden, när Nedre Dickursby år 1946 inkorporerades med Helsingfors stad. I Skomakarböle inskränkte sig styckningen av jord före år 1939 till ett par tiotal bostadstomter. En temporär byggnadsplan och de första gatunamnen fastställdes för stadsdelen år 1952, och den slutliga stadsplaneringen vidtog på 1960-talet.

Namnet Skomakarböle är känt redan från medeltiden. Om namnets ursprung se närmare på sid. 24. Som finskt namn har sedan början av 1900-talet översättningsformen Suutarinkylä kommit i bruk. Som officiellt namn på stadsdelen fastställdes år 1959 Skomakarböle — Suutarila och som namn på stadsdelsrotarna fastslogs Nedre Dickursby — Ala-Tikkurila och Brobacka — Siltamäki.

Namnet Dickursby uppträder i urkunder från 1500-talets början bl.a. i formerna Dikursby, Dickursby och Dekorsby. Namnets förled dikur, dekur har betecknat tiotal vid styckeräkning av skinn och pergament, och ordet har också inlånats i finskan i formen tikkuri med betydelsen 'tiotal, tio stycken'. Om namnets ursprung se närmare sid. 18. Det finska namnet Tikkurila kom i allmänt bruk i slutet av 1800-talet. Stadsdelsrotenamnet Brobacka är ett gammalt, redan från 1600-talet känt ortnamn, som har betecknat trakten kring landsvägsbron över Vanda å. Det finska översättningsnamnet kom i bruk i början av 1900-talet.

Aftonstjärnevägen — Iltatähdentie, 1960, gruppnamn (stjärnor och stjärnbilder).

Arttolagränden — Arttolankuja, 1960. Tvärgränd till Arttolavägen.

Arttolavägen — Arttolantie, 1960, från tiden före 1946.

Bengtsvägen — Penttiläntie, 1960, till det gamla hemmansnamnet Bengts.

Betselvägen — Päitsitie, 1952, gruppnamn (körredskap).

Bogtråvägen — Ränkitie, 1960, gruppnamn (körredskap).

Brobacka — Siltamäki, 1959, stadsrotenamn till det gamla ortnamnet Brobacka (på en karta 1692 Broback åker). Se 40 stadsdelen (inledningen).

Brobackavägen — Siltamäentie, 1968, till traktenamn.

Dragarvägen — Juhtatie, 1960, gruppnamn (körredskap). Tidigare namn Aspvägen — Haapatie (före 1946).

Fjättergränden — Kaplaskuja, 1952, gruppnamn (körredskap; fjätter = de stolpar som uppbär slädbotten).

Flakvagnsgränden — Vankkurikuja, 1960, gruppnamn (körredskap).

Gryningsvägen — Sarastustie, 1966, gruppnamn (celesta fenomen och tideräkning).

Halvarsvägen — Halvarilantie, 1960, till det gamla hemmansnamnet Halvars, som går tillbaka på det gamla mansnamnet Hallvard.

Hannusasvägen — Hannukselantie, 1960, till det gamla hemmansnamnet Hannusas, som går tillbaka på en biform Hannus av Johannes.

Jupitervägen — Jupiterintie, 1967, gruppnamn (stjärnor och stjärnbilder).

Kopparkyevägen — Vaskipellontie, 1952, till det gamla ortnamnet Kopparkyan.

Kortmansgränden — Pikkaraiskuja, 1952. Tvärgränd till Kortmansvägen.

Kortmansvägen — Pikkarastie, 1952, till det gamla gårds- och släktnamnet Kortmans. Tidigare namn Alkuvägen — Alkutie (före 1946).

Krumträgränden — Vemmelkuja, 1960, gruppnamn (körredskap).

Kräftans väg — Kravuntie, 1968, gruppnamn (stjärnor och stjärnbilder).

Kyttlandsstigen — Kytöpolku, 1960, i anslutning till Högsvedsvägen i 39 stadsdelen.

Lejonets väg — Jaloporteurantie, 1968, gruppnamn (stjärnor och stjärnbilder).

Medagränden — Jalaskuja, 1960, gruppnamn (körredskap). Tidigare namn Alvägen — Leppätie (före 1946).

Midsommarvägen — Juhannustie, 1966, gruppnamn (celesta fenomen och tideräkning).

Morgonrådevägen — Aamuruskontie, 1952, gruppnamn (celesta fenomen).

Morgonstjärnevägen — Kointähdentie, 1952, gruppnamn (stjärnor och stjärnbilder).

Nedre Dickursby — Ala-Tikkurila, stadsrotenamn 1959, till det gamla ortnamnet Dickursby. Se inledningen till 40 stadsdelen.

Norrskensvägen — Revontulentie, 1960, gruppnamn (celesta fenomen).

Oxens väg — Häräntie, 1968, gruppnamn (stjärnor och stjärnbilder).

Oxspannsgränden — Härkävaljakonkuja, 1963. Tvärgränd till Oxspannsvägen.

Oxspannsvägen — Härkävaljakontie, 1960, gruppnamn (körredskap).

Planetgränden — Kiertotähdenkuja, 1960. Tvärgränd till Planetvägen.

Planetvägen — Kiertotähdentie, 1952, gruppnamn (stjärnor och stjärnbilder).

Plejadvägen — Seulastentie, 1952, gruppnamn (stjärnor och stjärnbilder).

Polstjärnegränden — Pohjantähdenkuja, 1965. Tvärgränd till Polstjärnevägen.

Polstjärnevägen — Pohjantähdentie, 1952, gruppnamn (stjärnor och stjärnbilder).

Regnbågsgränden — Sateenkaarenkuja, 1960. Tvärgränd till Regnbågsvägen.

Regnbågsvägen — Sateenkaarentie, 1952, gruppnamn (celesta fenomen).

Remtygsvägen — Valjastie, 1960, gruppnamn (körredskap).

Runstavsvägen — Riimusauintie, 1952, gruppnamn (celesta fenomen och tideräkning).

Rännilsgränden — Norokuja, 1960. Tvärgränd till Rännilsvägen.

Rännilsvägen — Norotie, 1960. Namnet användes redan före 1946 i formen Däldvägen — Norotie.

Saturnusvägen — Saturnuksentie, 1960, gruppnamn (stjärnor och stjärnbilder).

Schäsvägen — Kiesitie, 1952, gruppnamn (körredskap).

Seldonsvägen — Silatie, 1960, gruppnamn (körredskap).

Skalmvägen — Aisatie, 1960, gruppnamn (körredskap).

Skomakarbölevägen — Suutarinkyläntie, 1952, till det gamla bynamnet Skomakarböle. Se 40 stadsdelen (inledningen).

Skyttens stig — Jousimiehenpolku, 1968, i anslutning till Skyttens väg.

Skyttens väg — Jousimiehentie, 1968, gruppnamn (stjärnor och stjärnbilder).

Solståndsvägen — Päivänpalauksentie, 1952, gruppnamn (celesta fenomen och tideräkning).

Spakvattnet — Suvanne, 1960, syftande på lugnvattnet i den närbelägna ån.

Stenbockens gränd — Kauriinkuja, föreslaget 1967. Tvärgränd till Stenbockens väg.

Stenbockens stig — Kauriinpolku, 1968, i anslutning till Stenbockens väg.

Stenbockens väg — Kauriintie, 1968, gruppnamn (stjärnor och stjärnbilder).

Tvillingarnas stig — Kaksostenpolku, 1968, i anslutning till Tvillingarnas väg.

Tvillingarnas väg — Kaksostentie, 1968, gruppnamn (stjärnor och stjärnbilder).

Tygelgränden — Ohjaskuja, 1952, gruppnamn (körredskap).

Uranusvägen — Uranuksentie, 1960, gruppnamn (stjärnor och stjärnbilder).

Vattumansvägen — Vesimiehentie, 1952, gruppnamn (stjärnor och stjärnbilder).

Vädurens väg — Oinaantie, 1952, gruppnamn (stjärnor och stjärnbilder).

41 STADSDELEN STORSKOG — SUURMETSÄ

Stadsdelen Storskog omfattar den nordöstra delen av det gamla Staffansby och en mindre del av Nedre Dickursby. Styckningen av bondgårdarnas marker för bostadsändamål startades av ett bolag Ab Parkstad-Vanda-Puistokylä. En omfattande jordstyckning som påbörjades år 1908 och fortsatte in på 1930-talet hade givit till resultat en tämligen betydande förstadsbebyggelse på området före inkorporeringen med Helsingfors.

Stadsdelsnamnet är bildat till ortnamnet Storskog, som på en karta från 1700-talet upptas som beteckning för detta område. Namnen på stadsdelsrotarna Parkstad — Puistola, Tattarmossen — Tattarisuo, Henriksdal — Heikinlaakso och Jakobacka — Jakomäki är gamla ortnamn. För Parkstadsområdet som bildar stadsdelens gamla kärna, bildades namnet närmast i anslutning till namnet på det ovannämnda styckningsbolaget. Det finska namnet var till en början Puistokylä eller Puisto tills namnet Puistola på 1930-talet vann hävd. Namnet hade år 1926 fastställts som finskt namn på den järnväghållplats i Nedre Dickursby, som fr.o.m. 1911 enbart haft namnet Fastböle och som invånarna i Parkstad anlitade vid sina helsingforsresor på grund av att en landsväg ledde dit från Parkstad. Järnväghållplatsen gav även upphov till Parkstads svenska namn Fastböle, fastän detta ursprungligen hade avsett blott grannbyn nordost om Staffansby. Det hade emellertid även blivit namn på järnväghållplatsen eftersom en väg ledde dit från Fastböle. År 1954 godkändes Parkstad som den korrekta svenska motsvarigheten till Puistola. Närmare om namnet Fastböle på sid. 19.

Stadsdelsroten Tattarmossen har fått namn av en mosse med samma namn, som går tillbaka till 1770-talet och som möjligen syftar på strider i dessa trakter under Lilla ofreden. Sedan början av 1900-talet har formen Tattarisuo använts som finskt översättningsnamn. Henriksdalsområdet har sedan början av 1900-talet kallats Henriksdal — Heikinlaakso. Namnet Jakobacka är känt från 1760-talet i formen Jacobacka och Jakomäki är en finsk anpassningsform.

Före den stora inkorporeringen 1946, då bosättningsområdet Parkstad införlivades med Helsingfors, hade området ett vägnät med därtill hörande namn. Efter inkorporeringen blev området en självständig stadsdel för vilken gatunamn temporärt fastställdes 1952. I det nya namnbeståndet bevarades därvid alla användbara tidigare skapade namn, och vid bildningen av nya namn utnyttjades dessutom andra av traktens äldre ortnamn. För stadsdelsroten Jakobacka har stadsplan med tillhörande ortnamn fastställts år 1967.

Som stadsdelsnamn fastställdes Storskog — Suurmetsä år 1962 och samtidigt uppdelades stadsdelen i de ovannämnda rotarna Parkstad — Puistola, Tattarmossen — Tattarisuo, Henriksdal — Heikinlaakso och Jakobacka — Jakomäki.

Akkumulatorsvägen — Akkutie, 1960, gruppnamn (bilen och dess tillbehör).

Alviovägen — Alviontie, 1952. Namnet från tiden före 1946.

Bistocken — Mesipuu, 1952, gruppnamn (biskötsel).

Bisvärmsgränden — Mehiläiskuja, 1952, gruppnamn (biskötsel). Tidigare namn II Viktorsgränd-II Vihtorinkuja (före 1946).

Bisvärmsvägen — Mehiläistie, 1952, gruppnamn (biskötsel). Tidigare namn Viktorsvägen — Vihtorintie (före 1946).

Blockvägen — Lohkaretie, 1952, ombildat av det tidigare namnet Stenvägen — Kivitie (från tiden före 1946).

Brinkstigen — Kennäspolku, 1967, i anslutning till Brinkvägen.

Brinkvägen — Kennästie, föreslaget 1969, gruppnamn (terrängbeteckningar).

Bromsvägen — Jarrutie, 1960, gruppnamn (bilen och dess tillbehör).

Brännfallsvägen — Tulenmaantie, föreslaget 1969, till den gamla Ortsbeskrivningen »Berg med några svidje flackor» (på karta 1692).

Buskgränden — Pensaskuja, 1956. Tvärgränd till Buskvägen.

Buskvägen — Pensastie, 1952. Namnet i bruk redan före 1946.

Bönehusvägen — Rukoushuoneentie, 1952. Namnet från tiden före 1946.

Dalgränden — Laaksokuja, föreslaget 1969. Tvärgränd till Dalvägen.

Dalstigen — Laaksopolku, föreslaget 1969. Tvärgränd till Dalvägen.

Dalvägen — **Laaksotie**, 1952. Från tiden före 1946.

Drågvägen — **Huokotie**, 1967, gruppnamn (terrängbeteckningar).

Duvstigen — **Kyyhkyspolku**, 1952, före 1946 i formen Duvvägen — **Kyyhkystie**.

Fastbölevägen — **Fastbölientie**, 1952. Namnet från tiden före 1946, syftar på Fastböle by, som ligger utanför stadsgränsen och dit vägen leder.

Fjärilsvägen — **Päiväperhontie**, 1952, gruppnamn (insekter). Tidigare namn Ollonvägen — **Terhontie** (före 1946) som överförts på en gata i 39 stadsdelen.

Flyggränden — **Lentokuja**, 1952, syftande på flygfältet i närheten. Tidigare namn Bengtsvägen — **Penttiläntie** (före 1946).

Fårtickevägen — **Kääpätie**, föreslaget 1969, gruppnamn (svampar).

Förgasarvägen — **Kaasutintie**, 1960, gruppnamn (bilen och dess tillbehör).

Gamla Borgåvägen — **Vanha Porvoontie**, 1952, en del av gamla landsvägen till Borgå.

Gamla Parkstadsvägen — **Vanha Puistolantie**, föreslaget 1969. Den gamla huvudgatan genom Parkstads område.

Garagevägen — **Autotallintie**, 1960, gruppnamn (bilen och dess tillbehör).

Gretavägen — **Kreetantie**, föreslaget 1969, gruppnamn (Kivis roman »Sju bröder»).

Haspel — **Kela**, 1952. Namnet använt redan före 1946 i formen Haspelvägen — **Kelatie**.

Hedgränden — **Nummikuja**, föreslaget 1969. Tvärgränd till Hedvägen.

Hedstigen — **Nummipolku**, föreslaget 1969, i anslutning till Hedvägen.

Hedvägen — **Nummitie**, föreslaget 1969. Namnet från tiden före 1946. Det sv. namnet i formen Movägen 1952.

Henriksdal — **Heikinlaakso**, 1962, namn på stadsdelsrote, bildat till bostadsområdets tidigare namn. Se 41 stadsdelen (inledningen).

Henriksdalsvägen — **Heikinlaaksontie**, 1952, till ortnamnet Henriksdal. Tidigare namn (före 1946) II Stamgränd — II Valtakuja och Stamvägen — **Valtatie**.

Hirviholmstigen — **Hirviholmanpolku**, föreslaget 1969, i anslutning till Hirviholmavägen.

Hirviholmavägen — **Hirviholmantie**, föreslaget 1969, till ett äldre ortnamn Hirviholmsäng (på karta 1775).

Honungsgränden — **Mesikuja**, 1952, gruppnamn (biskötsel).

Hultkärrsgränden — **Viitasuonkuja**, föreslaget 1969. Tvärgränd till Hultkärrsvägen.

Hultkärrsstigen — **Viitasuonpolku**, 1952, i anslutning till Hultkärrsvägen.

Hultkärrsvägen — **Viitasuontie**, 1952, syftande på terrängens art.

Hympestigen — **Kankarepolku**, 1967, i anslutning till Hympelevägen.

Hympelevägen — **Kankaretie**, 1967, gruppnamn (terrängbeteckningar).

Hävelvägen — **Sapilastie**, föreslaget 1969, gruppnamn (jordbruk).

Högbackavägen — **Korkeanmäentie**, 1952, före 1946 i formen Högbackavägen — **Högbackantie**, bildat till det gamla ortnamnet Högbacka.

Hölstergränden — **Louhikkokuja**, 1967, i anslutning till Hölstervägen.

Hölstervägen — **Louhikkotie**, 1967, gruppnamn (terrängbeteckningar). Tidigare namn Kunnarinkuja (före 1946).

Hörnvägen — **Nurkkatie**, 1952, före 1946 i formen Kantvägen — **Nurkkatie**.

Ivarsstigen — **Ivarinpolku**, föreslaget 1969, i anslutning till Ivarsvägen.

Ivarsvägen — **Ivarintie**, föreslaget 1969, gruppnamn (Kivis skådespel »Socksenskomakarna»).

Jaanagränden — **Jaananukuja**, föreslaget 1969. Tvärgränd till Jaanavägen.

Jaanavägen — **Jaantatie**, föreslaget 1969, gruppnamn (Kivis skådespel »Socksenskomakarna»).

Jakobacka — **Jakomäki**, 1962, namn på stadsdelsrote, till ett äldre ortnamn Jakobacka. Se 41 stadsdelen (inledningen).

Jakobackagränden — **Jakomäenkuja**, 1967, i anslutning till Jakobackavägen.

Jakobackaplanen — **Jakomäen aukio**, 1967, till områdets namn.

Jakobackavägen — **Jakomäentie**, 1967, stadsdelsrotens huvudgata, namnet på grund härav. Tidigare Östersundomsvägen — **Östersundomintie**.

Kalkbergsstigen — **Kalkkivuorenpolku**, föreslaget 1969, i anslutning till Kalkbergsvägen.

Kalkbergsvägen — **Kalkkivuorentie**, 1952. Namnet använt redan före 1946 på annan väg. Syftar på ett kalkbrott, vid det s.k. Kalkberget i närheten.

Kantorsvägen — **Kanttorintie**, föreslaget 1969, gruppnamn (Aleksis Kivis »Socksenskomakarna»).

Karrigränden — **Karrinkuja**, föreslaget 1969. Tvärgränd till Karrivägen.

Karristigen — **Karrinpolku**, föreslaget 1969. Tvärgränd till Karrivägen.

Karrivägen — Karrintie, 1952, gruppnamn (Kivis skådespel »Socksenskomakarna»). Tidigare namn Äsvägen — Harjutie (före 1946).

Kattögevägen — Kissansilmäntie, 1960, gruppnamn (bilen och dess tillbehör).

Kivisvedsstigen — Kiviahonpolku, föreslaget 1969 i anslutning till Kivisvedsvägen.

Kivisvedsvägen — Kiviahontie, föreslaget 1969, till ett äldre ortnamn Kifisveden (på karta 1692).

Klevgränden — Orkokuja, föreslaget 1969. Tvärgränd till Klevvägen.

Klevvägen — Orkotie, föreslaget 1969, gruppnamn (terrängbeteckningar).

Klippgränden — Kalliokuja, föreslaget 1969. Tvärgränd till Klippvägen.

Klippstigen — Kalliopolku, föreslaget 1969, i anslutning till Klippvägen.

Klippvägen — Kalliotie, 1952, före 1946 i formen Bergvägen — Kalliotie.

Kopplingsvägen — Kytikintie, 1960, gruppnamn (bilen och dess tillbehör).

Kornvägen — Jyvätie, 1952, gruppnamn (jordbruk). Tidigare namn Metsolagränd — Metso-lankuja (före 1946).

Koutabrinken — Koudanrinne, 1952, i anslutning till Koutavägen. Tidigare namn III Parkgränd — III Puistokuja (före 1946).

Koutagränden — Koudankuja, föreslaget 1969. Tvärgränd till Koutavägen.

Koutastigen — Koudanpolku, föreslaget 1969, i anslutning till Koutavägen.

Koutavägen — Koudantie, 1952, gruppnamn (Eino Leinos »Helkasånger»). Tidigare namn III Parkväg — III Puistotie (före 1946).

Krämlan — Hapero, 1969, gruppnamn (svampar).

Kivistystigen — Vesuripolku, föreslaget 1969, i anslutning till Kvistxvägen.

Kvistxvägen — Vesuritie, 1952, gruppnamn (skogsarbeten).

Kylarvägen — Jäähdytintie, 1960, gruppnamn (bilen och dess tillbehör).

Lahtisvägen — Lahdentie, 1969, inofficiellt namn på Nordöstra motorvägen, som går i riktning mot Lahtis.

Lantmannagränden — Maamiehenkuja, föreslaget år 1969. Tvärgränd till Lantmannavägen.

Lantmannavägen — Maamiehentie, 1952, syftande på traktens forna bondgårdar. Tidigare namn Solbackavägen — Aurinkomäentie (före 1946).

Låglandsvägen — Alankotie, 1952, syftande på terrängens art. Tidigare namn (före 1946) Stamvägen — Valtatie.

Läxbrinken — Läksyrinne, 1952. Namnet bildat i anslutning till namnet Upplysningsvägen — Valistustie (från tiden före 1946), vilket syftade på en folkskola som byggdes vid vägen 1930.

Löpargränden — Kiitäjänkuja, 1965. Tvärgränd till Löparstigen.

Löparstigen — Kiitäjänpolku, 1952, syftande på den närbelägna järnvägen. En del av vägen hette tidigare Spårvägen — Raidetie.

Lövkärrvägen — Kassaratie, 1952, gruppnamn (skogsarbeten).

Mickostigen — Mikonpolku, föreslaget 1969, gruppnamn (Kivis skådespel »Socksenskomakarna»).

Mielikkivägen — Mielikintie, 1952. Namnet ansluter sig till det före 1946 brukade namnet Metsolavägen — Metsolantie, som övergetts då detta namn redan fanns i stadskärnan (Mielikki = skogens gudinna, finsk mytologi).

Mossfallsvägen — Sammalhuhdantie, föreslaget 1969, till ett äldre ortnamn Mäsafallet (på karta 1692).

Murkestigen — Korvasienienpolku, föreslaget 1969, gruppnamn (svampar).

Myggdansstigen — Hyttyspolku, 1952, gruppnamn (insekter). Tidigare namn (före 1946) Lappvägen — Lapintie.

Mässhaken — Kasukka, föreslaget 1969. Gågata som leder till en plats reserverad för en kyrka.

Mörkskogsgränden — Korpikuja, 1952, före 1946 Myrgränd — Korpikuja. Det sv. namnet hade till 1966 formen Storskogsgränd.

Mörkskogsvägen — Korpitie, 1952, före 1946 i formen Myrvägen — Korpitie. Det sv. namnet hade till 1966 formen Storskogsvägen.

Nikodemusvägen — Teemuntie, föreslaget 1969, gruppnamn (Kivis skådespel »Socksenskomakarna»).

Nordöstra motorvägen — Koillinen moottoritie, föreslaget 1969, syftande på vägens art och riktning. Kallas också inofficiellt Lahtisvägen — Lahdentie.

Otermagränden — Otermankuja, föreslaget 1969, i anslutning till Otermavägen.

Otermavägen — Otermantie, 1952, gruppnamn (Eino Leinos »Helkasånger»).

Parkstad — Puistola. Järnväghållplats. Hållplatsens namn Fastböle 1911—25 och efter sistnämnda år med det fi. parallellnamnet Puistola. Det sv. namnet ändrat 1961 till större överensstämmelse med det fi. Se 41 stadsdelens presenterande inledning. Stadsdelsnamn 1962, tidigare i bruk som områdesnamn.

Parkstads bygata — Puistolän raitti, föreslaget 1969. Gatan en av Parkstadsområdets gamla vägar.

Parkstads torg — Puistolantori, föreslaget 1969, till områdets namn.

Parkstadsvägen — Puistolantie, 1952, till områdets namn. Tidigare namn Stamvägen — Valtatie och Parkvägen — Puistotie, en del (före 1946).

Parveln — Nappula, föreslaget 1969. Gatan ligger nära skoltomten, varav namnet.

Pejlingsstigen — Suuntimopolku, föreslaget 1969 i anslutning till Pejlingsvägen.

Pejlingsvägen — Suuntimotie, 1952 syftande på pejlstationen vid flygfältet intill vägen. Tidigare namn Puistola Stationsväg — Puistolant Asematie (före 1946).

Plogstigen — Aurapolku, 1952, före 1946 i formen Plogvägen — Auratie.

Pojkbytingsstigen — Tenavapolku, föreslaget 1969, i anslutning till Pojkbytingsvägen.

Pojkbytingsvägen — Tenavatie, föreslaget 1969. Gatan gränsar till en skoltomt, varav namnet.

Rattvägen — Rattitie, 1960, gruppnamn (bilen och dess tillbehör).

Riskan — Rousku, föreslaget 1969, gruppnamn (svampar).

Rustibus — Veitikka, föreslaget 1969. Gatan ligger nära en skoltomt och namnet givet av denna anledning.

Rågsfylstigen — Kuhilaspolku, föreslaget 1969, gruppnamn (jordbruk).

Räfsarvägen — Luokomiehentie, 1952, gruppnamn (jordbruk). Tidigare namn VI Parkgränd — VI Puistokuja (före 1946).

Röksvampen — Tuhkela, föreslaget 1969, gruppnamn (svampar).

Sakerivägen — Sakerintie, föreslaget 1969, gruppnamn (Kivis skådespel »Socksenskomakarna»).

Sebedeusvägen — Sepeteuksentie, föreslaget 1969, gruppnamn (Kivis skådespel »Socksenskomakarna»).

Sidovägen — Sivutie, 1952. Namnet i bruk redan före 1946.

Sirkkalabacken — Sirkkalanmäki, 1956, till ortnamnet Sirkkalabacken — Sirkkalanmäki. Tidigare namn Parkvägen — Puistotie och Kalkbergsvägen — Kalkkivuorentie (före 1946).

Sirkkalastigen — Sirkkalanpolku, föreslaget i anslutning till Sirkkalabacken.

Sirkkalavägen — Sirkkalantie, föreslaget 1969, i anslutning till Sirkkalabacken.

Skomakarstigen — Suutarinpolku, föreslaget 1969, i anslutning till Skomakarvägen.

Skomakarvägen — Suutarintie, föreslaget 1969, gruppnamn (Kivis skådespel »Socksenskomakarna»).

Skräddarvägen — Kraatarintie, föreslaget 1969, gruppnamn (Kivis skådespel »Socksenskomakarna»).

Slipstensgränden — Tahkokuja, 1952, gruppnamn (skogsarbeten).

Sluttgränden — Kaadekuja, 1967, gruppnamn (terrängbeteckningar).

Släntgränden — Törmäkuja, föreslaget 1969. Tvärgränd till Släntvägen.

Släntvägen — Törmätie, föreslaget 1969, gruppnamn (terrängbeteckningar).

Solbackagränden — Aurinkomäenkuja, 1952. Tvärgränd till Solbackavägen.

Solbackavägen — Aurinkomäentie, 1952. Namnet från tiden före 1946 och bildat till hemmansnamnet Solbacka.

Soppen — Tatti, föreslaget 1969, gruppnamn (svampar).

Spårstigen — Raidepolku, 1952. Namnet i bruk före 1946 i formen Spärvägen — Raidetie. En del av vägen hette före 1946 Stamvägen — Valtatie.

Stackängsstigen — Suovaniitynpolku, föreslaget 1969, i anslutning till Stackängsvägen.

Stackängsvägen — Suovaniityntie, föreslaget 1969, till ett äldre ortnamn Stackängsberget (på karta 1692).

Stenbrinken — Kivirinne, föreslaget 1969, i anslutning till Kivisvedsvägen.

Stenstigen — Kivipolku, föreslaget 1969, i anslutning till Kivisvedsvägen.

Stickvägen — Puikkotie, 1952. Namnet i bruk redan före 1946.

Storskog — Suurmetsä, 1962, stadsdelsnamn, till ett äldre i trakten känt ortnamn Storskog. Se den presenterande inledningen till 41 stadsdelen.

Storskogsvägen — Suurmetsäntie, föreslaget 1969, till stadsdelsnamnet.

Stubbvägen — Kantotie, 1952, före 1946 i formen Stubbgränd — Kantokuja.

Svampgränden — Sienikuja, föreslaget 1969. Tvärgränd till Svampvägen.

Svampvägen — Sienitie, föreslaget 1969, gruppnamn (svampar).

Svartnäsgränden — Mustanniemenkuja, 1952. Tvärgränd till Svartnäsvägen. Tidigare namn Gökvägen — Käentie (före 1946).

Svartnäsvägen — Mustanniementie, 1952, med anknytning till ett äldre ortnamn Svarthals. Gatans tidigare namn Gökvägen — Käenkuja (före 1946).

Svedjekroksstigen — Vankopolku, föreslaget 1969, i anslutning till Brännfallsvägen. Se Svedjekroksvägen.

Svedjekroksvägen — Vankotie, föreslaget 1969. Tvärgränd till Brännfallsvägen, namnet bygger på samma motiv.

Svärmstigen — Parvipolku, 1952, gruppnamn (biskötsel).

Sågvägen — Sahatie, 1952, gruppnamn (skogsarbeten).

Sätgränden — Rukokuja, 1961, gruppnamn (jordbruk). Tidigare namn V Parkgränd — V Puistotie (före 1946).

Såtvägen — Rukotie, föreslaget 1969, gruppnamn (jordbruk; såte = hösåte).

Taggsvampen — Orakas, föreslaget 1969, gruppnamn (svampar).

Tattargränden — Tattarikuja, föreslaget 1969, i anslutning till Tattaråsvägen.

Tattarmossen — Tattarisuo, 1962, namn på stadsdelsrote, till det gamla redan från 1770-talet kända ortnamnet Tattarmossen. Se presentationen av 41 stadsdelen.

Tattarmossvägen — Tattarisuontie, 1960, till ortnamnet Tattarmossen, se detta.

Tattaråsvägen — Tattariharjuntie, föreslaget 1969, till det lokalt brukade namnet Tattaråsen. Se Tattarmossen.

Terrigränden — Terrinkuja, 1952, före 1946 i formen Terristigen — Terrinpolku.

Terrivägen — Terrintie, 1952, från tiden före 1946.

Timmerbrinken — Tukkirinne, föreslaget 1969, i anslutning till Timmervägen.

Timmergränden — Tuknikuja, föreslaget 1969. Tvärgränd till Timmervägen.

Timmerstigen — Tukkipolku, föreslaget 1969, i anslutning till Timmervägen.

Timmervägen — Tukkitie, föreslaget 1969, gruppnamn (skogsarbeten).

Tjälgränden — Kirsikuja, föreslaget 1969. Tvärgränd till Tjälvägen.

Tjälstigen — Kirsipolku, föreslaget 1969, i anslutning till Tjälvägen.

Tjälvägen — Kirsitie, 1952, i anslutning till de topografiska namnen. Tidigare namn Bröstvägen — Rintatie (före 1946).

Tobiasstigen — Topiaksenpolku, föreslaget 1969, i anslutning till Tobiasvägen.

Tobiasvägen — Topiaksentie, 1952, gruppnamn (Kivis skådespel »Sockenskomakarna»). Tidigare namn Ängsgränd — Niittykuja och Dalgränd — Laaksokuja (före 1946).

Trollsländevägen — Korentotie, 1952, gruppnamn (insekter). Tidigare namn Skottvägen — Vesatie (före 1946).

Trädfällarstigen — Puunkaatajanpolku, föreslaget 1969 i anslutning till Trädfällarvägen.

Trädfällarvägen — Puunkaatajantie, 1952, gruppnamn (skogsarbeten).

Trädstigen — Puupolku, föreslaget 1969, gruppnamn (skogsarbeten).

Vaggstigen — Kehtopolku, 1952, före 1946 i formen Vaggvägen — Kehtotie.

Viktorsgränden — Vihtorinkuja, 1952, före 1946 i formen I Viktorsgränd — I Vihtorinkuja.

Vilkastusvägen — Vilkastuksentie, föreslaget 1969, gruppnamn (Kivis skådespel »Sockenskomakarna»).

Vindrutevägen — Tuulilasintie, 1960, gruppnamn (bilen och dess tillbehör).

Ylermigränden — Ylerminkuja, föreslaget 1969. Tvärgränd till Ylermivägen.

Ylermistigen — Ylerminpolku, föreslaget 1969, i anslutning till Ylermivägen.

Ylermivägen — Ylermintie, 1961, gruppnamn (Eino Leinos »Helkasånger»).

Ytterkanten — Laitakuja, föreslaget 1969. Tvärgränd till Ytternvägen.

Ytterstigen — Laitapolku, föreslaget 1969, i anslutning till Ytternvägen.

Ytternvägen — Laitatie, föreslaget 1969, syftande på läet.

Yxgränden — Kirveskuja, föreslaget 1969. Tvärgränd till Yxvägen.

Yxvägen — Kirvestie, 1952, gruppnamn (skogsarbeten).

Åkerväلتsgränden — Peltojyränkuja, 1952. Tvärgränd till Åkerväلتsvägen.

Åkerväلتsvägen — Peltojyräntie, 1952, gruppnamn (jordbruk). Tidigare Gökvägen — Käentie (före 1946).

Äggsvampen — Kuukunen, föreslaget 1969, gruppnamn (svampar).

42 STADSDELEN BRÄNDÖ — KULOSAARI

Stadsdelen Brändö omfattar huvuddelen av det forna Brändö gård, som blev frälsehemman redan på 1500-talet. Från gårdens marker utbröts 1907 nedannämnda område (ca 140 ha) för villabebyggelse. Stamgodset (48 ha) var i enskild ägo till år 1919 och tillhörde därefter Brändö Gård A.B. till år 1927, då det förvärvades av Helsingfors stad. Detta område hör nu till 43 stadsdelen.

På det nuvarande Brändö började uppkomma villabebyggelse sedan det för ändamålet grundade Aktiebolaget Brändö Villastad — grundarna var ett antal arkitekter, ingenjörer och affärsmän från Helsingfors — 1907 hade förvärvat äganderätten till Brändö och till Stenudden på fastlandet. Styckningen av villatomter började år 1908, och huvudparten av tomterna tillkom år 1909, varvid även Brändö villastad kom till. Villastaden förklarades för område med sammanträngd befolkning år 1917 och ombildades till landskommun med självstyrelse år 1922. Brändö anslöts till Helsingfors stad vid den stora inkorporeringen år 1946.

Den första stadsplanen för samhället på Brändö utarbetades år 1907 och kompletterades år 1917. År 1923 fick Brändö en byggnadsordning som reglerade byggnadsverksamheten enligt principerna för stadsplanering. Före inkorporeringen hade vägarna behörigen fastställda namn. De nuvarande stadsplanerna har fastställts områdesvis, den första år 1959. Vid bildandet av gatunamnen i de nya stadsplanerna har de tidigare brukade namnen på några få undantag när bevarats.

Stadsdelsnamnet förekommer i urkunder från 1500-talet bl.a. i formerna Brendö, Brendö och Brändö. Om namnets ursprung se närmare sid. 17. Namnet betecknar då den del av frälsehemmanet på fastlandssidan, som tidigare varit en genom ett smalt sund avskild ö, där gårdens gamla huvudbyggnad fortfarande ligger. Ön växte sedermera ihop med fastlandet och kallas bl.a. på kartor 1754 och 1775 Brändö Landet samt på en karta 1821 Brändö Hemlands öhn. Fr.o.m. slutet av 1700-talet heter godset Brändö gård, och som finsk motsvarighet användes i början av 1900-talet Kulomaan, senare Kulosaaren kartano. Genom stadsrådsbeslut förklarades gårdens område för samhälle med sammanträngd befolkning med namnet Brändölandet — Kulomaa, men det bosättningscentrum man räknat med kom aldrig till stånd på området. Den ö som ligger intill gårdens stomdel heter på 1600- och 1700-talskartor Stug(u)ön eller Stugö Landet. Namnet ersattes i slutet av 1700-talet av Brändö Hollmen och på 1800-talet vinner formen Brändö hävd. Som finsk motsvarighet föreslogs år 1908 Kulosaari och 1912 (på en karta) Palosaari. Av dessa vann namnet Kulosaari hävd redan på 1910-talet, men det blev officiellt fastställt först år 1925.

Som stadsdelsnamn fastställdes Brändö — Kulosaari år 1959.

Armas Lindgrens väg — Armas Lindgrenin tie, 1958, efter arkitekten Armas Lindgren som hörde till grundarna av Brändö villastad. Hans villa låg vid denna väg. Tidigare namn Södra Strandvägen — Etelä Rantatie 1909. Redan före inkorporeringen ingick Lindgrensbacken — Lindgrenin mäki i villastadens stadsplan. Se Klocktorsbrinken.

Axel Ståhles park — Axel Ståhlen puisto, 1959, efter affärsmannen Axel Ståhle som hörde till grundarna av Brändö villastad. Före inkorporeringen ingick Ståhlebacken — Ståhlenmäki i samhällets byggnadsplan.

Bergbrunnsbacken — Kalliokaivonmäki, 1958. Namnet använt redan före 1946, syftande på en borrhälsbrunn intill vägen.

Bergsrådsvägen — Vuorineuvoksentie, 1958, efter bergsrådet Julius Stjernvall, en av grundarna av Brändö villastad. Tidigare namn Stjernvallsvägen — Stjernvallintie (före 1946).

Bertel Jungs väg — Bertel Jungin tie, 1958, efter arkitekten Bertel Jung som hörde till grundarna av Brändö villastad och som uppgjorde samhällets byggnadsplan. Hans villa låg vid denna väg. Tidigare namn Frimurare-

gatan — Vapaamuurarinkatu (före 1946). Före inkorporeringen ingick Bertel Jungs gränd — Bertel Jungin kuja i samhällets byggnadsplan.

Bomansonsvägen — Bomansonintie, 1958, efter arkitekten Oskar Bomanson som hörde till grundarna av Brändö villastad. Tidigare namn Brändöuddsvägen — Brändönniementie (före 1946).

* **Brändö — Palosaari**. Namnet Palosaari har varit på förslag som fi. motsvarighet till sv. Brändö, bl.a. på karta 1912 Palosaari och Palosaaren huvilakaupunki. Se presentationen av 42 stadsdelen.

Brändöbro — Kulosaaren silta. Namnet använt fr.o.m. 1918, då den första bron mellan Brändö och Sörnäsudden blev färdig.

Brändö Gloet — Kulosaaren Kluuvi, 1969. Detta viknamn finns bl.a. på en karta 1754 i formen Glon. Viken har också hetat Barnmorskeviken och namnet syftade då på ett barnhem som på 1700-talet låg i närheten. (Se Ribbingshov). Efter uppkomsten av villabebyggelsen har namnet Gloet — Kluuvi varit i bruk. Glo = grund vik med smalt inlopp.

Brändö gård. Se Brändö Landet.

Brändö Landet — Brändö gård — Kulomaa. Namnet Kulomaa har kommit till som finskt namn på Brändö gård i början av 1900-talet. Se presentationen av 42 stadsdelen.

Brändö parkväg — Kulosaaren puistotie, 1949, syftande på vägens art. Tidigare namn Hertonäs Bulevarden — Hertonäsin Valtatie (före 1946).

* **Brändösundet — Kulosaarensalmi**. Kartformer Brändö sundet 1754, Brändö sund 1837, Brändösund 1869 och Brändösund — Kulosaarensalmi 1946. Det fi. namnet togs i bruk samtidigt som namnet Kulosaari. Nytt namn Rovholmsundet — Naurissalmi 1969.

Brändöudden — Kulosaarenniemi, 1969, till områdets namn.

Brändövägen — Kulosaarentie, 1958. Namnet i bruk redan före 1946 i formen Brändövägen — Brändöntie.

Bässen, Stora, Lilla — Pässä, Iso, Pikku. Se Vilan och Skuggan.

Eugen Schaumans park — Eugen Schaumanin puisto, 1958. I den ursprungliga byggnadsplanen för Brändö ingick bl.a. Eugen Schaumans gata — Eugen Schaumanin katu, som hade sitt namn av att den från ofärdsårens historia kände Eugen Schauman brukade skida längs ett spår som gick ungefär på samma ställe som denna gata. Då gatan delvis försvunnit i den nya stadsplanen har Schaumans minne bevarats i detta parknamn. Tidigare namn Gloparken — Kluuvipuisto (före 1946).

Forskarstigen — Tutkijanpolku, 1958, syftande dels på vetenskapsmän inom olika områden som bott på Brändö och dels på Wihuris

forskningsanstalt i närheten. Tidigare namn Bomansonsväg — Bomansonintie (före 1946), som nu överförs på annan gata.

Friherregränden — Vapaaherrankuja. Namnet i bruk redan före 1946, det sv. namnet i formen Friherregränd.

Frimurargränden — Vapaamuurarinkuja, 1958, till det gamla ortnamnet Frimurarberget som syftar på öns frimurarminnen. Skaparen av Sveaborg Augustin Ehrensvärd, som ägde Brändö gård 1757—65, var stormästare i frimurarlogen Sankt Augustin. Se Ribbingshov.

Furuskär — Honkaluoto, 1969. Tidigare namn Tallholmen på en karta 1909 finskt översättningsnamn Mäntysaari från senare tid. Namnet ändrat för att undvika sammanblandning med andra äldre namn på Tall- och Mäntynom Helsingfors vattenområde (ändringsförslag redan 1947). Se Valen.

Furuskärsbrinken — Honkaluodonrinne, 1958, till namnet på det närbelägna Furuskär — Honkaluoto. Tidigare namn Tallholmsbrinken — Tallholmanrinne (före 1946). Se Furuskär.

Färjkarlgränden — Lautturinkuja, 1958, före 1946 i den svenska formen Färjskepparegränd. Anledningen till namnet färjförbindelsen med Helsingfors 1911—17 med färjfäste i närheten av gatan.

Gamla kälkbacken — Vanha kelkkamäki, 1958, från tiden före 1946.

Granfeltsvägen — Granfeltintie, 1958, efter verkställande direktören Allan Granfelt, en av grundarna av Brändö villastad, vars villa låg vid denna gata. Namnet i bruk redan före 1946.

Hässelbyparken — Hässelbyn puisto, 1958, efter den svenska fadderorten Hässelby. Tidigare namn Lillängen — Vähäniitty (före 1946).

Jägmästarbacken — Metsäherranmäki, 1958, före 1946 i formen Forstmästarebacken — Metsänhoitajanmäki och givet efter forstmästaren i Brändö villasamhälle, Arvid Lampén, som hade villa vid gatan.

Karl Lindahls väg — Karl Lindahlin tie, 1958, före 1946 i formen Lindahlsvägen — Lindahlintie, efter arkitekten Karl Lindahl, en av grundarna av Brändö villastad.

Klemettigränden — Klemetinkuja, 1958, efter den kände musikern professor Heikki Klemetti, som hade en villa vid denna väg.

Klocktorsbrinken — Kellotorninrinne, 1958, syftande på kyrkan i närheten. Tidigare namn Lindgrensbacken — Lindgrenin mäki. Se Armas Lindgrens väg.

Kramerslunden — Kramerinlehto, 1958, efter ingenjör Anders Kramer, en av grundarna av Brändö villastad. Namnet i bruk redan före 1946.

Krigrarstråten — Soturinpolku, 1958, före 1946 i formen Krigrarstråten — Sotilaanpolku eller Sotapolku.

Kyöstigränden — Kyöstinkuja, 1964. Tvärgränd till Kyösti Kallios väg.

Kyösti Kallios väg — Kyösti Kallion tie, 1959, gruppnamn (Republikens presidenter) efter president Kyösti Kallio (1873—1940).

Lars Soncks väg — Lars Sonckin tie, 1958, efter arkitekten Lars Sonck, en av grundarna av Brändö villastad. Namnet i bruk redan före 1946.

Lillångsvägen — Vähäniityntie, 1958, till ortnamnet Lillängen. Redan i den ursprungliga byggnadsplanen för Brändö ingick namnet Lillångsallén — Vähäniitynpuistotie. Tidigare namn Turholmsvägen — Turholmantie (före 1946).

Marskalkens väg — Marsalkantie, 1958, gruppnamn (Republikens presidenter) efter presidenten, marskalken av Finland Carl Gustaf Emil Mannerheim (1867—1951). Det tidigare namnet Mannerheimsgatan — Mannerheiminkatu (före 1946, det äldsta gatunamnet givet till Mannerheims minne) måste ändras på grund av att namnet fanns i stadskärnan.

Nandelstadshägen — Nandelstadhinniitty, 1958. Namnet använt redan före 1946 och givet efter ingenjör Rupert von Nandelstads, en av grundarna av Brändö villastad.

* **Norsörn — Kuorekari**. På kartor påträffas namnformerna Norrs Örn 1781, Norrsörn 1842, Norrsör 1869 och Norsön eller Girsgrund 1892. Det fi. översättningsnamnet togs i bruk i början av 1900-talet. Brändö gårds rå har gått över grundet. Numera är grundet täckt av bron mellan Brändö och fastlandet.

Norsörssundet — Kuorekarinsalmi, 1969 i anslutning till Norsörn, se detta.

Pilviken — Raitalahti, 1969. Det fi. namnet översättning av det svenska, på karta 1909 i formen Pilviken.

Pilviksgränden — Raitalahdenkuja, 1958. Tvärgränd till Pilviksvägen.

Pilviksvägen — Raitalahdentie, 1958. Namnet i bruk redan före 1946, det fi. namnet i formen Pajulahdentie. Se Pilviken.

Relandersplatsen — Relanderinaukio, 1959, gruppnamn (Republikens presidenter) efter president Lauri Kristian Relander (1883—1942).

Ribbingshov — Ribbinginhovi, 1958. Namnet i bruk redan före 1946; till de gamla ortnamnen Ribbingskärr och Ribbings Hofs Rudera (rudera = ruiner), som uppträder i urkunder bl.a. 1792. Namnet Ribbings Hof syftar på ett barnhem som på 1700-talet upprätthölls i denna trakt av Sveaborgs officerares frimurarsammanslutning. Se Frimurargränden.

Risto Rytis väg — Risto Rytin tie, 1959, gruppnamn (Republikens presidenter) efter president Risto Ryti (1889—1956).

Roddargränden — Soutajankuja, föreslaget 1969, syftande på läget nära stranden.

Rovholmen — Naurissaari. Holme numera sammanvuxen med Brändö. Namnet i formen Rofholm på en karta 1754. Fi. namnform på en karta 1909 Naurismaa; nuvarande form togs i bruk i början av 1900-talet.

Rovholms bro — Naurissaaren silta, 1969, bildat till namnet på holmen Rovholmen över vilken bron är byggd.

Rovholmssundet — Naurissalmi, 1969, namnet på en karta redan 1754 i formen Rofholmsundet.

Rovholmsviken — Naurislahti, 1969, till namnet Rovholmen.

Rovholmsvägen — Naurissaarentie, 1959, till namnet Rovholmen i närheten. I den ursprungliga byggnadsplanen för Brändö ingick före 1946 Rovholmogatan — Naurissaarenkatu.

Schybergsonsvägen — Schybergsonintie, 1958, efter bankdirektör Emil Schybergson som medverkade vid tillkomsten av Brändö villastad. Namnet i bruk redan före 1946.

Seglargränden — Purjehtijankuja, 1958. Namnet i bruk redan före 1946, det svenska namnet i formen Seglaregränd.

Silversundet — Hopeasalmi. Namnet togs i bruk 1909 av grundarna av Brändö villastad. Sundet hette tidigare Blåbers sundh 1575, varom närmare sid. 15.

Silversundsplatsen — Hopeasalmen aukio, 1958, till namnet på det närbelägna Silversundet. Namnet i byggnadsplanen redan före 1946, det fi. namnet i formen Hopeasalmen aukea.

Silversundsstigen — Hopeasalmenpolku, 1964, i anslutning till Silversundsvägen.

Silversundsvägen — Hopeasalmentie, 1958, till det tidigare redan 1909 givna namnet.

Sjöströmsvägen — Sjöströmintie, 1958, efter konstnären professor Wilho Sjöström — en av de första invånarna i Brändö villastad — som hade villa vid vägen. Tidigare namn Vilhogränd — Vilhonkuja (före 1946).

Skuggan — Varjosaari, 1969, i anslutning till Vilan, namn på en begravningsplats. Tidigare namn Lilla Bässen — Pikku Pääsi 1909, det sv. namnet möjlig från 1700-talet.

Stenudden — Kivinokka. Namnet på gamla kartor bl.a. i formerna Kifvinocka 1751, Stenörn el. Kivinoka 1816, Stenörn el. Kivinocka 1859 och Kivinokka — Stenudden 1933. Se den presenterande inledningen till 42 stadsdelen.

Strandliden — Rantatöyry, 1959, syftande på läget nära stranden.

* **Stugö — Tupasaari.** Det nuvarande Brändö heter på 1600- och 1700-talet omväxlande Stug(u)ön, Stugulandet och Stugö Landet efter ett fisketorp som fanns på ön. Namnet Brändö blir på 1800-talet det vanliga namnet. Den fi. översättningen Tupasaari tillkom först 1959. Se den presenterande inledningen till 42 stadsdelen.

Stugöberget — Tupavuori, 1959, till Stugö, det gamla namnet på Brändö, och syftande på terrängens art.

Stugövägen — Tupasaarentie, 1959, till Stugö, det gamla namnet på Brändö.

Ståhlbergsgården — Ståhlberginkuja, 1959, tvärgränd till Ståhlbergsvägen.

Ståhlbergsvägen — Ståhlbergintie, 1959, gruppnamn (Republikens presidenter), efter presidenten Kaarlo Juho Ståhlberg (1865—1952).

Svinhufvudsgården — Svinhufvudinkuja, 1959. Tvärgränd till Svinhufvudsvägen.

Svinhufvudsvägen — Svinhufvudintie, 1959, gruppnamn (Republikens presidenter), efter presidenten Pehr Evind Svinhufvud (1861—1944).

Sälen — Hylje, 1969, gruppnamn (havsdjur). Tidigare en av de holmar som sammanfattats under namnet Brändöholmarne. Se Valen.

Sälkuten — Kuutti, 1969, gruppnamn (havsdjur). Tidigare namn på en av de holmar som sammanfattats under namnet Brändöholmarne. Se Valen.

* **Tallholmen — Mäntysaari.** Namnet togs i bruk 1909 i formen Tallholmen och den finska motsvarigheten Mäntysaari tillkom senare. Nytt namn Furuskär — Honkaluoto 1969. Se detta.

Valen — Valas, 1969, gruppnamn (havsdjur). Denna holme och de intilliggande holmarna (Furuskär, Sälkuten, Vikaren och Sälen) kallas på en karta 1808 med ett gemensamt namn Brändöholmarne, men därefter har de med undantag av Furuskär varit namnlösa.

Vikaren — Norppa, 1969, gruppnamn (havsdjur). Tidigare en av holmarna i holmgruppen Brändöholmarna. Se Valen.

Vilan — Leposaari, 1969. Holmen har varit begravningsplats fr.o.m. 1925. Tidigare namn Stora Bässen — Iso Pääsi 1909; det sv. namnet i bruk mycket tidigare kanske redan på 1700-talet.

Vilans väg — Leposaarentie, 1959, till namnet på holmen Vilan — Leposaari, dit vägen leder. Se detta.

Ytterbergsgården — Kärkikallionkuja, 1958, till ett äldre ortnamn Ytterberg. Tidigare namn Lassegränd — Lassenkuja (före 1946) efter arkitekt Lars Sonck.

Österleden — Itäväylä, 1967. Gatan är en trafikled som går fram till stadens östra gräns, varav namnet. Tidigare namn på Brändöavsnittet Östra motorvägen — Itäinen moottoritie, 1959.

* **Östra motorvägen — Itäinen moottoritie,** 1959, på grund av vägens art och riktning. Omdöpt till Österleden — Itäväylä 1967.

43 STADSDELEN HERTONÄS — HERTTONIEMI

Hertonäs är en av de äldsta byarna i Helsing socken och där fanns redan under medeltiden flera hemman, av vilka tre som säterier tillhörde en släkt, som på 1500- och 1600-talen efter vapenskölden antog namnet Jägerhorn. Hemmanen i Hertonäs by samt Båtsviks enstaka säteri kom i början av 1700-talet i släkten Wetters ägo och sammanslogs därvid till Hertonäs gård. Gården var i enskild ägo ända till år 1916. Bland de mest bemärkta ägarna kan efter Jägerhornarna nämnas släkten Wetter, greve Augustin Ehrensvärd, kommerserådet Johan Sederholm, amiralen Carl Olof Cronstedt och lantbruksrådet Johan Georg Bergbom. Åren 1916—19 ägdes gården av Hertonäs Gods Ab och fr.o.m. 1919 av Helsingfors stad.

Gårdens huvudbyggnad jämte närmaste omgivningar donerades år 1917 till föreningen Svenska Odlingens Vänner i Helsing på villkor att huvudbyggnaden skulle användas som museum och parken bevaras i sitt ursprungliga skick. På gårdens marker uppstod i början av 1900-talet villabebyggelse, som år 1917 förklarades för samhälle med sammanträngd befolkning. Efter att gården kommit i Helsingfors stads besittning avstannade utvecklingen av samhället och ordningsstadga fastställdes inte för området. Genom stadens försorg fastställdes emellertid senare byggnadsplan jämte gatunamn för Hertonäs hamn- och industriområden, för det förra området år 1936 och för det senare år 1943. Vid den stora inkorporeringen 1946 anslöts Hertonäs till staden som en särskild stadsdel och stadsplaner för de olika områdena utarbetades åren 1946—55. De för stadsplanen fastställda ortnamnen grundar sig till en del på äldre ortnamn och på fakta ur bygdens historia, men har för övrigt konstruerats fritt.

Stadsdelsnamnet förekommer i 1500-tals urkunder bl.a. i formerna Hertones, Herttonäs och Hertugnäs och är bildat till personnamnet Hertog(h)e. Närmare om namnets ursprung på sid. 20. Namnet uppträder senare i allmänhet i formen Hertonäs eller Härtonäs. Som finsk motsvarighet användes i slutet av 1700-talet formen Herttonainen (t.ex. »piika Herttonaisista»), fr.o.m. slutet av 1800-talet Hertonäas och i början av 1900-talet växelvis Herttonainen, Herttuanieniemi och Herttoniemi. För Helsingfors stads officiella ortnamnsförteckning godkändes år 1928 formen Hertonäs — Herttoniemi, som även fastställdes som stadsdelsnamn år 1959. Samtidigt fastställdes också namnen på stadsdelsrotarna Västra Hertonäs — Länsi-Herttoniemi, Hertonäs hamn — Herttoniemen satama, Hertonäs industriområde — Herttoniemen teollisuusalue och Kasberget — Roihuvuori.

Abraham Wetters väg — Abraham Wetterin tie, 1954, efter Abraham Wetter, genom farsarv ägare av Hertonäs gård 1727—37, borgmästare i Helsingfors 1721—37. Tidigare namn Poroviksvägen — Porolahdentie, 1943.

Arbetsledaregatan — Työnjohtajankatu, 1943, gruppnamn (yrken inom industrin).

Askungens väg — Tuhkimontie, 1952, gruppnamn (sagomotiv).

Backhopparvägen — Mäenlaskijantie, 1953, i anslutning till Skidbacksvägen i närheten.

Bastuviken — Saunalahti. Namnet redan i 1700-tals urkunder under formerna Badstuguviken och Bastu-cajas vik samt ytterligare på kartor Badstuviken 1816 och 1837, Badstuguvik 1877 och Bastuviken 1946. Det fi. översättningsnamnet togs i bruk i början av 1900-talet.

Bensingatan — Bensiinikatu 1936, syftande på läget vid oljehamnen.

Bergtrollsvägen — Vuorenpaikontie, 1954, gruppnamn (sagomotiv).

(* **Björnidet — Karhunpesä,** 1952, gruppnamn (jakt).

Björnjägarvägen — Karhunkaatajantie, 1952, gruppnamn (jakt).

Björnvägen — Karhutie, 1943, gruppnamn (in-hemska vilda djur).

Borgbyggarvägen — Linnanrakentajantie, 1954, till minne av Augustin Ehrensvärd, ägare av Hertonäs gård 1752—57 och Sveaborgs skapare. Tidigare namn Degerövägen — Degeröntie 1936.

Brakviken — Ryönälahti, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. som förekommer redan

i 1700-talsurkunder. På gamla kartor återfinns namnet bl.a. i formerna Brackviks Torp 1754, Brattviken 1774, Brakvik 1933. Utförligare om namnet på sid. 17.

Bruksviken — Ruukinlahti. Namnet bl.a. på karta 1933 i formen Ruukinlahti; har ev. tagits i bruk först på 1800-talet med syftning på ett tegelbruk på Tammelundssidan av viken.

Brunnsviken — Kaivolahdi. Det sv. namnet i urkunder fr.o.m. 1700-talet (bl.a. karta 1754). På en karta 1764 är ortnamnet Surbrunn antecknat på stranden av viken. Det fi. översättningsnamnet fr.o.m. 1930-talet.

Brunnsviksgatan — Kaivolahdenkatu, 1936, till det gamla ortnamnet Brunnsvik.

Båtsviken — Laivalahti. Det sv. namnet ursprungligen namn på ett frälsegods och numera på en vik i samma trakt. Namnet skrivs i 1500-talsurkunder Booswijk, Bootzwijk, Bätzwiik, Bosswik och 1692 Båswik. Namnet Båtsvik förekommer bl.a. på en karta 1764 och senare uppträder skrivningen Båtvik. Den fi. namnformen översatt från sv., varvid förleden uppfattats som båt = fi. laiva. Om tydningen av namnet se närmare sid. 17.

Båtsviksgatan — Laivalahdenkatu, 1954, till det gamla ortnamnet Båtsvik. Se detta namn. Tidigare namn Stationsgatan — Asemakatu 1943.

Båtsvikskajen — Laivalahden laituri, 1954, till det gamla ortnamnet Båtsvik. Se detta.

Bävervägen — Majavatie, 1946, gruppnamn (inhemska vilda djur).

Dunungens väg — Untuvaientie, 1964, gruppnamn (sagomotiv). Dunungen är en litterär skapelse av författarinnan Selma Lagerlöf.

Ekorrvägen — Oravatie, 1946, gruppnamn (inhemska vilda djur).

Eldaregatan — Lämmittäjäankatu, 1943, gruppnamn (yrken inom industrin).

Eldaregränden — Lämmittäjäankuja, 1943, tvärgränd till Eldaregatan.

Fastholmen — Fastholma. Namnet är känt sedan 1500-talet bl.a. i formerna Fastholm och Fastholmann. Holmen har genom landhöjningen vuxit samman med fastlandet. Om namnets ursprung se närmare sid. 19 och 25.

Gjutaregatan — Valurinkatu, 1943, gruppnamn (yrken inom industrin).

Grävlingsvägen — Mäyrätie, 1946, gruppnamn (inhemska vilda djur).

Hermelingränden — Kärrpäkuja, 1955, gruppnamn (inhemska vilda djur).

Hertonäs — Herttoniemi, se inledningen till 43 stadsdelen.

Hertonäs gård — Herttoniemen kartano. Hertonäs gård blev på 1700-talet gemensamt namn

på hemmanen i Hertonäs by. Det fi. namnet togs i bruk på 1920-talet. Se den presenterande inledningen till 43 stadsdelen.

Hertonäs hamn — Herttoniemen satama. Namnet i bruk fr.o.m. 1936, då hamnen byggdes. Namn på stadsdelsrote 1959.

Hertonäs industriområde — Herttoniemen teollisuusalue. Namnet i bruk fr.o.m. 1943, då byggnadsplanen för området fastställdes. Namn på stadsdelsrote 1959.

Hertonäs koloniträdgård — Herttoniemen siirtolapuutarha. Namnet i bruk fr.o.m. 1943 då koloniträdgården grundades.

Hertonäs station — Herttoniemen asema. Namnet i bruk fr.o.m. 1939, då stationen inrättades vid Hertonäs strandbana.

Hertonäs sund — Herttoniemensalmi. Sundet mellan Hertonäs och Degerö heter på en karta 1764 Hertonäs sundet och 1877 Hertonäs sund. Det fi. översättningsnamnet togs i bruk i början av 1900-talet. Även namnet Hertonäs ström förekommer på 1700-tals kartor som namn på detta ställe. Se Strömssund.

Hertonäs Viken, se Klobbviken.

*** Hertonäsvägen — Herttoniementie,** 1943, till ortens namn, huvudtrafikled genom orten. Namnet ändrat 1967 till Österleden — Itäväylä. (Hertonäsvägen del av den längre Österleden)

Höökens väg — Höökintie, 1952, gruppnamn (jakt), efter den berömda östfinske björnjägaren Bror Berndt Höök (1834—1901).

Igelkottsvägen — Siilitie, 1955, gruppnamn (inhemska vilda djur).

Illergränden — Hillerikuja, 1955, gruppnamn (inhemska vilda djur).

Johan Sederholms väg — Johan Sederholmin tie, 1953, efter Helsingforsborgaren kommerserådet Johan Sederholm, som ägde Hertonäs gård 1777—92.

Jägartorget — Eränkävijäntori, 1946, gruppnamn (jakt).

Järvvägen — Ahmatie, 1943, gruppnamn (inhemska vilda djur).

Jättens väg — Jättiläisentie, 1952, gruppnamn (sagomotiv).

Kasberget — Roihuvuori, 1959, namn på stadsdelsrote, till det gamla ortnamnet Kasaberget. På en karta 1754 förekommer till samma förled bildade namn Kasa Kiärr och Kasa äng samt 1944 Kasåker — Kasapelto. För kasa har här antagits betydelsen vårdeld, signaleld el.dl.

Kasbergsvägen — Roihuvuorentie, 1952, till det gamla ortnamnet Kasaberget. Se Kasaberget.

Killingholmen — Killingholma. Holmen heter på en karta 1723 Killings hollmen. På en del kartor från slutet av 1700-talet uppträder namnet Ahlholm, som emellertid på en karta

1723 är namn på grannholmen. På 1800-talet blir Killingholmen det normala namnet. I slutet av 1800-talet var den vanliga fi. motsvarigheten Kilisaari, men på 1900-talet blev den nuvarande formen allmänt antagen.

Kitunens väg — Kitusentie, 1952, gruppnamn (jakt), efter den berömde jägaren Martti Kitunen (1747—1833) som fällde 193 björnar.

Klobbviken — Loppilahti, 1969, till det gamla ortnamnet Klobbvik. Viken kallas på kartor Härtonäs Viken 1754, Klobbvik 1764, den yttre delen Tammelunds viken och den östra delen Klobbviken 1795 och Klobbvik 1837. På kartor från 1940-talet kallas viken även Bruksvik. Det fi. namnet fonetiskt anpassat. Se den presenterande inledningen till 44 stadsdelen.

Lemmelvägen — Sopulitie, 1956, gruppnamn (inhemska vilda djur). Det sv. namnet ursprungligen Sobelvägen, men ändrat 1964 i överensstämmelse med det fi. namnet.

Lillbäcksvägen — Pikkupurontie, 1954, i anslutning till det gamla ortnamnet Källäng.

* **Lillfastholm**. Namnet är känt från 1700-talet i formen Lill(a) Fastholm och förekommer ännu på en karta 1944. Numera har holmen på grund av landhöjningen vuxit samman med fastlandet. Se Fastholm.

Lovägen — Ilvestie, 1943, gruppnamn (inhemska vilda djur).

Maskinmästaregatan — Konemestarinkatu, 1943, gruppnamn (yrken inom industrin).

Mekanikergatan — Mekaanikonkatu, 1954, gruppnamn (yrken inom industrin).

Montörsgatan — Asentajankatu, 1943, gruppnamn (yrken inom industrin).

Mårdgränden — Näätäkuja, 1946, tvärgränd till Mårdvägen.

Mårdvägen — Näätätie, 1946, gruppnamn (inhemska vilda djur).

Nitargatan — Niittaajankatu, 1948, gruppnamn (yrken inom industrin).

Poroviken — Porolahti. Namnet upptas bl.a. på kartor från 1940-talet och torde ha kommit i bruk på 1800-talet som namn på den västra delen av viken mellan Tammelund och fastlandet. Se Strömssundet.

Prinsessvägen — Prinsessantie, 1955, gruppnamn (sagomotiv).

Prinsvägen — Prinssintie, 1955, gruppnamn (sagomotiv).

Renvägen — Peuratie, 1946, gruppnamn (inhemska vilda djur).

Rävgränden — Kettukuja, 1955, i anslutning till Rävvägen.

Rävvägen — Kettutie, 1946, gruppnamn (inhemska vilda djur).

Rödhällen — Punapaasi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer bl.a. på en karta 1754 i formen Röhälls rå och 1944 Rödhäll.

Rödluvans väg — Punahilkantie, 1955, gruppnamn (sagomotiv).

Sagolandsstigen — Satumaanpolku, 1952, gruppnamn (sagomotiv).

Saltstensgatan — Suolakivenkatu, 1948, till namnet på grundet Saltsten i viken intill.

Saltenskajen — Suolakiven laitur, 1948, till namnet på grundet Saltsten intill.

Simpören — Simppukari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som återfinns på 1700-talskartor. 1754 kallas holmen Råholm, men 1764 Simpöhrn, vilket namn härefter får stadga i formen Simpörn.

Sissonens väg — Sissosentie, 1952, gruppnamn (jakt), efter den karelska släkten Sissonen, känd för sina berömda runosångare och björnjägare.

Skallgången — Ajopolku, 1952, gruppnamn (jakt).

Skepparviken — Kipparlahti, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer på kartor i formen Skepparvik 1764, Skepparviken 1795 och Skepparvik 1944.

Skepparvikskroken — Kipparlahden silmukka, 1963, till namnet på Skepparviken — Kipparlahti i närheten.

Skidbacksvägen — Hiihtomäentie, 1943, syftande på den närbelägna skidbacken för backhoppare.

Skidlöparvägen — Hiihtäjätie, 1953, i anslutning till Skidbacksvägen.

Skutskepparberget — Kipparvuori, 1948, till det gamla ortnamnet Skepparberget. Det sv. namnet ändrat på grund av likheten med Skepparegatan i stadskärnan.

Snickaregatan — Puusepänkatu, 1943, gruppnamn (yrken inom industrin).

Snöviks väg — Lumikintie, 1954, gruppnamn (sagomotiv).

Starrängsviken — Saraniitynlahti, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som återfinns i 1700-tals urkunder bl.a. i torpnamnet Starrängen.

Strömsbryggan — Strömsinlaituri, 1969, till traktens namn.

Ströms gård — Strömsin kartano. Som torp under Herttonäs gård är Ströms (ursprungligen Kreijars) känt redan från 1700-talet. Det avskildes från gården genom köp 1799 och blev självständigt hemman först 1909, varefter namnet Ströms gård slår igenom.

Strömssund — Strömsinsalmi. Mellan Tammelund och fastlandet fanns förr ett sund som på 1700-talskartor kallades växelvis Härtonäs

ström, Härtonäs sundet och Ströms-sundet. När sundet sedermera grodde igen fästes namnet Härtonäs sundet vid sundet mellan Hertonäs och Degerö och Strömssund (bl.a. på karta 1933) vid den östra delen av viken mellan Tammelund och fastlandet. Se Hertonäs sund och Poroviken.

Strömsviken — Strömsinlahti. Det sv. namnet torde ha kommit i bruk på 1800-talet, sedan sundet mellan Tammelund och fastlandet upplandats, och den fi. motsvarigheten först på 1900-talet. Se Strömssund.

Strömsvägen — Strömsintie. 1949. Se 45 stadsdelen.

Svartbäcken — Mustapuro, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. namnet som förekommer redan på 1700-talskartor.

Svarvaregatan — Sorvaajankatu, 1943, gruppnamn (yrken inom industrin).

Svetsaregatan — Hitsaajankatu, 1948, gruppnamn (yrken inom industrin).

Sågaregatan — Sahaajankatu, 1943, gruppnamn (yrken inom industrin).

Timmermangatan — Kirvesmiehenkatu, 1943, gruppnamn (yrken inom industrin).

Torsnäs — Tuorinniemi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. som varit i bruk tidigare. Namnet skall sammanhållas med personnamnet Tord eller Tor. Det fi. namnet fonetisk anpass-

ning. (1686 ägdes Båtsviks hemman av skattmästaren Daniel Torsberg på vars gamla ägor orten ligger.)

Transformatorgatan — Muuntajankatu, 1954. Gatan ligger i industriområdet, namnet bildat i anslutning därtill.

Tummelitens väg — Peukaloisentie, 1964, gruppnamn (sagomotiv).

Turholmsfjärden — Tullisaarenselkä, se 49 stadsdelen.

Varggränden — Susikuja, 1946. Tvärgränd till Vargvägen.

Vargvägen — Susitie, 1946, gruppnamn (inhemska vilda djur).

Vesslestigen — Portimopolku, 1946, gruppnamn (inhemska vilda djur).

Viksvägen — Viikintie, 1955. Se 36 stadsdelen.

Västra Hertonäs — Länsi-Herttoniemi, 1959, namn på stadsdelsrote.

Älgvägen — Hirvitie, 1943, gruppnamn (inhemska vilda djur).

Älvornas stig — Keijukaistenpolku, 1952, gruppnamn (sagomotiv).

Österleden — Itäväylä, 1967. Stor trafikled till stadens östgräns, varav namnet. Tidigare Hertonäsvägen — Herttoniementie, 1943, för den del som går genom Hertonäs.

44 STADSDELEN TAMMELUND — TAMMISALO

Tammelund var tidigare en del av Degerö och var avskuret från fastlandet genom det smala Hertonäs eller Ströms sund. Sundet hade grundat upp helt och hållet redan i början av 1800-talet, varvid området hade blivit förenat med fastlandet. Senare under åren 1873—74 genomgrävdes det smala ed eller näs som förenade Tammelund med Degerö och en kanal byggdes.

Som en del av Sofielunds frälsehemman hörde Tammelund indirekt till Hertonäs gård ända till år 1888, då det utbröts till ett självständigt hemman. Villabebyggelse började uppstå redan på 1880-talet, men utbrytningen av bostadstomter skedde huvudsakligen först på 1930-talet. Vid den stora inkorporeringen 1946 införlivades även Tammelund med Helsingfors och bildade en egen stadsdel. Stadsplan med tillhörande gatunamn för området fastställdes år 1951 och i namnbeståndet har både äldre ortnamn och traktens historia beaktats.

Området hette på 1700-talet Läppholmen (västra delen) och Klobben (östra delen). Namnet Tammelund förekommer bl.a. på kartor 1764 och 1808 i formen Tammerlund (1795 betecknas området som »engelsk park») samt 1889 och 1933 i formen Tammelund. Namnet torde höra till 1700-talets romantiska ortnamn och förleden innehåller möjligen ett personnamn (för majoren David Tham på Sveaborg på 1750- och 1760-talen). Det finska namnet var ursprungligen en fonetisk anpassning av det svenska namnet och togs i bruk redan i början av 1950-talet, även om det officiellt fastställdes som stadsdelsnamn först år 1959.

Båtledsbrinken — Väylänrinne, 1951. Tvärgränd till Gammelleden.

Degerö kanal — Laajasalon kanava, 1951. Namnet tidigare i formen Degerö kanal — Degerön kanava och det fi. namnet ersatt med en översättning av det sv. namnet. Se inledningen till 44 stadsdelen.

Gammelleden — Vanhaväylä, 1951. Namnet syftar på en gammal vattenled som tidigare skilt Tammelund från fastlandet och längs vilken bl.a. Peter den store 1713 drog fram med sina galärer för att erövra Helsingfors.

Gammelledsgränden — Vanhanväylänkuja, 1951. Tvärgränd till Gammelleden.

Gammelledsparken — Vanhanväylän puisto, 1951, syftande på en gammal vattenled. Se Gammelleden.

Gavelåkersvägen — Pellonperäntie, 1951, till ortnamnet Pellonperä.

* **Grundsundsgränden — Ruonakuja**, 1959. Tvärgränd till Grundsundsvägen. Avlägsnat från stadsplanen 1960.

Grundsundsparken — Ruonasalmen puisto, 1951, syftande på det igengrodda sundet intill. Se Grundsundsvägen.

Grundsundsstigen — Ruonapolku, 1951, tvärgränd till Grundsundsvägen.

Grundsundsvägen — Ruonasalmentie, 1951. Gatan leder till ett numera igengrovt sund som skilt Tammelund från fastlandet, varav namnet.

Hjulbrinken — Pyörörinne, 1951. Tvärgränd till Hjulstensvägen.

Hjulstensgränden — Pyörökivenkuja, 1951. Tvärgränd till Hjulstensvägen.

Hjulstensparken — Pyörökiven puisto, 1951, till ett gammalt råstensnamn Hjulsten från 1700-talet.

Hjulstensvägen — Pyörökiventie, 1951, till ett gammalt råstensnamn Hjulsten från 1700-talet.

Klobbviken — Loppilahti, se 43 stadsdelen.

Klobbvägen — Paasitie, 1951, till de gamla ortnamnen Klobben och Klobbängen (klobb = brant, avrundad klippta).

Kummellunden — Kummellehto, 1951. Park som ligger på en höjd intill en f.d. farled (kummel = stenröse, sjömärke).

Kummelvägen — Kummeltie, 1951. Vägen leder till Kummellunden.

Ledsundet — Väylänsuu, 1969. Namn på sundet mellan Hertonäs och Tammelund. Namnet fastställt redan 1951 för den gata som går över sundet. Se Gammelleden.

Ledsundsparken — Väylänsuun puisto, 1951, syftande på ett gammalt vattendrag.

Leppholmsgränden — Leppisaarenkuja, 1951. Tvärgränd till Leppholmsvägen.

Leppholmsparken — Leppisaaren puisto, 1951, till ortens gamla namn Leppholmen. Se Leppholmsvägen.

Leppholmsvägen — Leppisaarentie, 1951, till det gamla ortnamnet Leppholmen, där sannolikt lepp = läpp, remsa, ventilklaft i blåsbälg. Det fi. namnet är en fonetisk anpassning av det sv. Se inledningen till 44 stadsdelen.

Nätstickan — Puikkari, 1951, i anslutning till det närbelägna Skötsundet.

Poroviken — Porolahti, se 43 stadsdelen.

Rågrindsgränden — Rajaveräjänkuja, 1951. Tvärgränd till Rågrindsvägen.

Rågrindslunden — Rajaveräjänlehto, 1951, till Rågrind, namn från 1700-talet.

Rågrindsvägen — Rajaveräjäntie, 1951, till det gamla ortnamnet Rågrind, som på karta 1764 återfinns i namnet Rågrindviken.

Skötsundet — Jatasalmi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som på karta 1933 har formen Skjettsund. Den sv. namnformen korrigerad. Sköt = strömmingsnät.

Skötsundvägen — Jatasalmentie, 1951, till sundnamnet Skötsund i närheten. Se detta.

Tallklobbsvägen — Mäntypaadentie, 1951, till det gamla ortnamnet Klobben. Se Klobbvägen.

Tammelundsparken — Tammisalon puisto, 1951, till ortens namn. Se presentationen av stadsdelen.

Tammelundsplatsen — Tammisalon aukio, 1951, till ortens namn. Se presentationen av stadsdelen.

Tammelundsvägen — Tammisalontie, 1951, till ortens namn. Se presentationen av stadsdelen.

Tegelbruksparken — Tiiliruukin puisto, 1951, syftande på ett nedlagt tegelbruk. Se Tegelbruksvägen.

Tegelbruksvägen — Tiiliruukintie, 1951, syftande på ett tegelbruk som på 1700- och 1800-talet legat på platsen.

Toftvägen — Tuhtotie, 1951, gruppnamn (roddbåten).

Årstrand — Aioranta, 1951, gruppnamn (roddbåten).

Årvägen — Airotie, 1951, gruppnamn (roddbåten).

45 STADSDELEN BOTBY — VARTIOKYLÄ

Botby är en av de gamla byarna i Helsinges socken och var bebodd redan under medeltiden. Vid storskiftet år 1765 indelades byn i 6 jordebokshemman, av vilka rusthållen Rååns, Klafvis och Domars redan därförinnan hade sammanslagits till Botby gård. Senare införlivades med gården även hemmanet Mattas samt utbyskatten Grönbacka. På 1910-talet kom även trakterna kring Botby under gården, vilket resulterade i uppkomsten av en förstadsbebyggelse i Helsingfors östra omgivningar. I anslutning närmast till villabosättningen i Brändö och Hertons grundades år 1917 Botby Gods Aktiebolag, som samma år inköpte Botby gård. Sedan senaten år 1917 förklarat Botby (fi. Puodinkylä) för samhälle med sammanträngd befolkning sammanlogs de hemman som lydde under gården år 1920 till ett sammanhängande område Botby Villasamhälle och inom detta område började man planera ett villasamhälle. Den första villabebyggelsen uppstod på Marudd för vilket en indelningsplan uppgjordes år 1924. Bosättningen fick år 1925 en ny organisationsform genom bildandet av Ab. Marudds Villasamhälle och på åtgärd av detta bolag uppgjordes år 1926 en byggnadsordning för Marudd. På de övriga områdena under Botby gård tog styckningen fart under åren 1925—1927 och år 1936 hade hela området Botby Villasamhälle parcellerats till bostadstomter. Vissa delar hade redan år 1927 övergått i Helsingfors stads ägo och år 1933 inköpte staden även Botby gårds stamhemman med tillhörande byggnader, vilket år 1931 hade överförts från Botby Gods Aktiebolag till A. B. Botby.

Före inkorporeringen med Helsingfors år 1946 hade byggnadsverksamheten i Botby med undantag för Marudd skett utan utarbetade stadsplaner. På området hade uppstått ett vägnät, där vägarna hade fått egna namn. Efter inkorporeringen ombildades Botby — Vartiokylä till en särskild stadsdel, som fr.o.m. 1949 stegvis erhölet stadsplaner jämte tillhörande gatunamn. I namnbeståndet bevarades alla användbara gamla vägnamn men den största delen av namnen har måst nyskapas på basen av olika motivkretsar.

Bynamnet föreligger i urkunder från 1500-talet i formerna Boteby, Botby, Böteby och Båtby. Som finsk motsvarighet till det svenska namnet utvecklades i början av 1900-talet formen Puotinkylä eller Puodinkylä, där förleden är fonetiskt anpassad. Puodinkylä användes fortfarande som finskt namn på Botby gård.

Förleden i Botby är det fornsvenska förnamnet Bote. Tidigare har emellertid framställts ett förmodande att förleden skulle avse ordet böte = signaleld, vårdkas, som flerstädes uppträder vid den nyländska kusten i namn på vaktberg, vårdberg (t.ex. Utterböte i Porkala by i Kyrkslätt, Bötesberget i Ekenäs landskommun). Med stöd av denna oriktiga tolkning föreslog den 1945 inrättade Fastighetsnämndens gatunamnskommitté Vartiokylä som finskt namn på Botby och på framställning av Helsingfors stad fastställdes namnet av lantmäteristyrelsen år 1946. Som stadsdelsnamn fastställdes Botby — Vartiokylä år 1959. Om namnet Botbys ursprung se närmare sid. 16.

Av stadsrotarna har Botby gård — Puotila, Botbyhöjden — Puotinharju, Botbyåsen — Vartioharju och Botby Industriområde — Vartiokylän Teollisuusalue fått namn efter stadsdelen och — med undantag för Botby gård — har namnen kommit i bruk först efter året för fastställelsen, Botbyhöjden — Puotinharju år 1964 och de övriga efter 1959. Stadsroten Marudd — Marjaniemi som fastställdes år 1959, har sitt namn av det redan på 1700-talet kända ortnamnet Marängen. Det finska namnet är en fonetiskt anpassad översättning. Namnet på stadsroten Kvarnbäcken — Myllypuro anknyter till ortnamnet Grötkvarn som finns upptaget invid en bäck på området redan på 1700-talet, och har kommit i bruk först efter fastställelsen 1959. Detta område som tillhört Hertons by och således ursprungligen varit en del av 43 stadsdelen Hertons, anslöts år 1959 till 45 stadsdelen Botby.

Abborforsgränden — Ahvenkoskenkuja, föreslaget 1969, i anslutning till Abborforsstigen.

Abborforsstigen — Ahvenkoskenpolku, 1954, gruppnamn (ortnamn i Kymmenedalen). Tidigare namn Höjdvägen — Kukkulantie (före 1946).

Alnäset — Leppäniemi, 1969, till ett äldre ortnamn Alholm (även Lillholm) på en karta 1880.

Bergåsvägen — Kallioharjuntie, 1949, syftande på terrängens art. Tidigare namn Jukolavägen — Jukolantie (före 1946).

Björkholmen, Stora, Mellersta, Lilla — Koivusaari, Iso, Keskinen, Pieni. Det sv. namnet på karta 1880 i formerna Stora Björkholmen och Lilla Björkholmarne. Gemensamt namn Björkholmarne på en karta 1906. De fi. namnen togs i bruk i början av 1900-talet.

Björknäset — Koivuniemi, 1969, till ett äldre ortnamn Björknäset, på en karta redan på 1700-talet.

Björknäsgränden — Koivuniemenkuja, 1960. Gatan är en tvärgränd till Björknäsvägen.

Björknäsvägen — Koivuniementie, 1949, till ett äldre ortnamn Björknäs på en karta 1751. Tidigare namn Laaksola parkvägen — Laaksolan puistotie (1946).

Blomängsvägen — Kukkanitiytie, 1962, gruppnamn (vilda blommor).

Blåklöcksvägen — Kissankellontie, 1949, gruppnamn (vilda blommor). Tidigare namn Störvägen — Valtatie (före 1946).

Blåsippstigen — Sinivuokonpolku, 1949, gruppnamn (vilda blommor).

Borgbergsvägen — Linnavuorentie, 1954, gruppnamn (fornborgen) syftande på det närbelägna borgberget i Botby.

Borgfrustigen — Linnanrouvanpolku, 1954, gruppnamn (fornborgen).

Borggårdsvägen — Linnanpihantie, 1954, gruppnamn (fornborgen). Tidigare namn Vikingvägen — Viikinkientie (före 1946).

Borgherregränden — Linnanherrankuja, 1961. Tvärgränd till Borgherrevägen.

Borgherrevägen — Linnanherrantie, 1954, gruppnamn (fornborgen). Tidigare namn Slottsbacksvägen — Linnanmäentie (före 1946).

Borgkarlsgränden — Linnaväenkuja, 1954, gruppnamn (fornborgen). Tidigare namn Mattsvägen — Matintie (före 1946).

Borgåkersgränden — Linnanpellonkuja, 1954, gruppnamn (fornborgen).

Borgåvägen — Porvoontie, 1954. Namnet i bruk redan före 1946.

Borstan — Harjakari, 1969. Det sv. namnet bl.a. på en karta 1906. Det fi. namnet en översättning av det sv.

Botby gård — Puotila, namn på stadsdelsrote 1959. Se presentationen av 45 stadsdelen.

Botbygårdsvägen — Puotilantie, 1959. Namnet i bruk redan före 1946 i formen Botbyvägen — Puotinkyläntie.

Botbyhöjden — Puotinharju, namn på stadsdelsrote 1964, till det äldre bynamnet Botby.

Botby industriområde — Vartiokylän teollisuusalue, namn på stadsdelsrote 1959, syftande på områdets karaktär.

Botbyudden — Puotilanniemi, 1969, syftande på läget.

Botbyviken — Vartiokylän lahti. Det sv. namnet bl.a. på en karta 1856, det fi. namnet i bruk på 1940-talet och bildat till stadsdelens fi. namn.

Botbyvägen — Vartiokyläntie, 1962, huvudväg i stadsdelen.

Botbyåsen — Vartioharju, hamn på stadsdelsrote 1959. Till stadsdelensnamnet Botby — Vartiokylä. Se presentationen av 45 stadsdelen.

Brandpörtesvägen — Palopirtintie, 1949, syftande på FBK:s hus Brandpörtet vid vägen. Tidigare namn Brandkårsvägen — Palokunnantie (före 1946).

Briskvägen — Riskutie, 1954, gruppnamn (kvinnodräkten). Brisk = risku = spänne. Tidigare namn Spangovägen — Pangontie (före 1946).

Bultvägen — Pulttitie, 1967, gruppnamn (industriell materiel).

Båthamnsvägen — Valkamatie, 1954, gruppnamn (vikingaminnen). Tidigare namn Hamnvägen — Valkamatie och Rivägen — Riititie (före 1946).

Digerstensgränden — Isonkivenkuja, 1961, till ortnamnet Digersten.

Djupören — Syvännesaari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk tidigare och som återfinns på en karta 1906 i formen Djupörn. Ett tidigare namn på holmen på en karta 1880 Äggbergsklippa.

Drakskeppsgränden — Uiskokuja, föreslaget 1969. Gatan tvärgränd till Drakskeppsvägen.

Drakskeppsvägen — Uiskotie, 1954, gruppnamn (vikingaminnen). Tidigare namn Viksvägen — Lahdentie (före 1946).

Dunörtsgränden — Horsmakuja, 1949, gruppnamn (vilda blommor). Tidigare namn Backvägen — Mäkitie (före 1946).

Filarvägen — Viilarintie, föreslaget 1969. Gata på ett industriområde, namnet i anslutning till gruppnamnen Pluggvägen, Rörvägen etc. i närheten.

Flänsvägen — Laippatie, 1967, gruppnamn (industriell materiel).

Fotkvarnsvägen — **Jalkamyllyntie**, 1956, gruppnamn (kvarnmotiv).

Glittervägen — **Helytie**, 1954, gruppnamn (kvinnodräkten).

Grobladsstigen — **Ratamopolku**, 1954, gruppnamn (vilda blommor). Tidigare namn Ändvägen — **Umpikuja** (före 1946).

Grusåsvägen — **Soraharjuntie**, 1954. Namnet i bruk redan före 1946 i formen Sandåsvägen — **Hiekkaharjuntie**.

Gråhällsvägen — **Harmaapaadentie**, 1949, syftande på terrängens art och i anslutning till den närbelägna Rödåhällsvägen. Tidigare namn Tammistovägen — **Tammistontie** (före 1946).

Grötkvarnsvägen — **Huttumyllyntie**, 1956, gruppnamn (kvarnmotiv).

Hallisvägen — **Halistentie**, 1956, gruppnamn (kvarnmotiv), efter landets äldsta kända kvarn vid Hallis fors i närheten av Åbo.

Halsbandsstigen — **Käätypolku**, 1954, gruppnamn (kvinnodräkten).

Halvvägsstigen — **Puolimatkanpolku**, 1954, före 1946 i formen Medelvägen — **Puolimatkantie**.

Handkvarnsvägen — **Käsikiventie**, 1956, gruppnamn (kvarnmotiv).

Harneskvägen — **Haarniskatie**, 1961, gruppnamn (gamla vapen och rustningar).

Haxegränden — **Haaksikuja**, 1954, gruppnamn (vikingaminnen). Tidigare namn Kullvägen — **Vaaratie** (före 1946).

Hjulkvarnsvägen — **Ratasmyllyntie**, föreslaget 1969, gruppnamn (kvarnmotiv).

Hucklestigen — **Huivipolku**, 1954, gruppnamn (kvinnodräkten). Tidigare namn Lövvägen — **Viitatie** (före 1946).

Högforsgränden — **Korkeakoskenkuja**, 1954, gruppnamn (ortnamn i Kymmenedalen). Tidigare namn Poppelvägen — **Poppelitie** (före 1946).

Hökblostmervägen — **Keltanotie**, 1954, gruppnamn (vilda blommor).

Ingeroishägen — **Inkerointentie**, 1954, gruppnamn (ortnamn i Kymmenedalen).

Jallisvägen — **Jallintie**, 1954. Namnet i bruk redan före 1946.

Juustilastigen — **Juustilanpolku**, 1954, gruppnamn (ortnamn i östra Finland). Tidigare namn Hemvägen — **Kotitie** (före 1946).

Kajaneborgsvägen — **Kajaaninlinnantie**, 1961, gruppnamn (historiska borgar).

Kallebrinken — **Kallenrinne**, 1949, före 1946 i formen Karlsvägen — **Kallentie**, efter målarmästaren direktör Kaarlo Lehtinen, en av grundarna av villasamhället i Marudd.

Kamomillstigen — **Sauramapolku**, föreslaget 1969, i anslutning till Kamomillvägen.

Kamomillvägen — **Sauramatie**, 1954, gruppnamn (vilda blommor). Tidigare namn Postvägen — **Postitie** (före 1946).

Karhulavägen — **Karhulantie**, 1954, gruppnamn (ortnamn i Kymmenedalen).

Kaskärrsgränden — **Tulisuoinkuja**, 1964. Tvärgränd till Kaskärrsvägen.

Kaskärrsvägen — **Tulisuontie**, 1960, till ett på 1700-talskartor antecknat namn Kaskärret.

Kastelholmsvägen — **Kastelholmantie**, 1961, gruppnamn (historiska slott).

Kaukopäävägen — **Kaukopääntie**, 1954, gruppnamn (ortnamn i östra Finland).

Kivalovägen — **Kivalontie**, 1949. Namnet i bruk redan före 1946, efter statsarkeologen Hj. Appelgren-Kivalo (1853—1937).

Klykgränden — **Hankakuja**, 1954, gruppnamn (vikingaminnen). Tidigare namn Råvägen — **Rajatie** (före 1946).

Klåsaröstigen — **Loosarinpolku**, föreslaget 1969, gruppnamn (ortnamn i Kymmenedalen). Klåsarö, fi. Loosari, en ö som funnits i Kymmene älv. På platsen finns nu Klåsarö kraftstation. Redan i bruk som gatunamn.

Klåvusvägen — **Klaavuntie**, 1959, till det gamla hemmansnamnet Klåvus. (Även formen Klafvis påträffad; namnet går tillbaka på Nikolaus.)

Klövervägen — **Apilastie**, 1954, gruppnamn (vilda blommor).

Kolsivägen — **Kolsintie**, 1956, gruppnamn (kvarnmotiv). Efter Kolsi kvarn vid Kumo älv, känd redan på 1500-talet (num. kraftverk).

Kommunalrådsvägen — **Kunnallisneuvoksentie**, 1949, efter kommunalrådet Johan Fredrik Lindroos (senator Leo Mechelins sväger), som 1882—1902 ägde Botby gård. Tidigare namn Störvägen — **Valtatie** (före 1946).

Konvaljestigen — **Kielopolku**, 1949, gruppnamn (vilda blommor). Tidigare namn Mellanvägen — **Välitie** (före 1946).

Korsholmsvägen — **Korsholmantie**, 1961, gruppnamn (historiska slott).

Kustövägen — **Kuusistonlinnantie**, 1961, gruppnamn (historiska slott).

Kuutsalovägen — **Kuutsalontie**, 1958, gruppnamn (ortnamn i Kymmenedalen). Kuutsalo känd gammal hamn invid Kotka.

Kvarnbäcken — **Myllypuro**, namn på stadsdelsrote, 1959, syftande på en bäck på området, invid vilken det på 1700-talets kartor finns antecknat ett ortnamn Grötkvarn. Gatunamnen för området är bildade till detta namn. Se presentationen av 45 stadsdelen.

Kvarnbäcksvägen — Myllypurontie, 1962. Huvudväg inom Kvarnbäcksområdet.

Kvarndammsvägen — Myllypadontie, 1962, gruppnamn (kvarnen).

Kvarndrängsvägen — Myllyrengintie, 1962, gruppnamn (kvarnen).

Kvarnfärdsvägen — Myllymatkantie, 1962, gruppnamn (kvarnen).

Kvarnmästarvägen — Myllymestarintie, 1962, gruppnamn (kvarnen).

Kvarnstensvägen — Myllynkiventie, 1962, gruppnamn (kvarnen).

Kvarnstuguvägen — Myllytuvatantie, 1956, gruppnamn (kvarnen). Till forna tiders kvarnar hörde en kvarnstuga där de som kom för att mala fick vänta på sin tur.

Kvarnvingen — Myllynsiipi, 1962, gruppnamn (kvarnen).

Langinkoskistigen — Langinkoskenpolku, 1954, gruppnamn (ortnamn i Kymmenedalen). Tidigare namn Petersvägen — Pekantie (före 1946) och Langinkoskigränd — Langinkoskenkuja 1954.

Lappvesivägen — Lappeentie, 1954, gruppnamn (ortnamn i östra Finland). Tidigare namn Ejdervägen — Haahkantie (före 1946).

Liikkalavägen — Liikkalantie, 1954, gruppnamn (ortnamn i Kymmenedalen). Tidigare namn Gårdsvägen — Kartanontie (före 1946). Liikkala en by i Sippola, känd från Anjalaförbundets historia.

Lingonåsen — Puolaharju, 1949, till det tidigare namnet Äsvägen — Harjutie (från tiden före 1946).

Lingonäsgränden — Puolaharjunkuja, 1960. Tvärgränd till Lingonåsen.

Linneavägen — Vanamotie, 1949, gruppnamn (vilda blommor).

Lonngården — Telakuja, 1961, gruppnamn (vikingaminnen). Lonna = en av de rullar eller störar varpå båtar dras upp på land.

Lättan — Orpaanporras, 1962, gruppnamn (kvarnen). Lättan = stock som bär upp den lodräta axel som driver kvarnstenen och med vars hjälp kvarnstenen kan höjas och sänkas.

Mantelstigen — Viittapolku, 1954, gruppnamn (kvinnodräkten). Tidigare namn Villavägen — Huvilatie (före 1946).

Maren — Maarlahti, 1969, till det gamla ortnamnet Maren. Se Marudd.

Marudd — Marjaniemi, 1959, namn på stadsdelsrote. Namnet har varit i allmänt bruk sedan 1925 då Oy Marjaniemen Huvilayhdyskunta — A. B. Marudds Villasamhälle grundades. Utgångspunkt vid namnbildningen har varit ett på en karta 1751 förekommande namn Marängen, vartill det fi. namnet bildats genom

fonetisk anpassning av förleden. Se presentationen av 45 stadsdelen.

Maruddsstrand — Marjaniemenranta, 1949, före 1946 i formen Strandgatan — Rantakatu.

Maruddsvägen — Marjaniementie, 1949. Namnet använt redan före 1946 om en annan plats och överfört som namn på ortens huvudgata. Tidigare namn Störvägen — Valtatie och Viertola parkvägen — Viertolan puistotie (före 1946). Se Ängsmaren.

Marviksvägen — Marjalahdentie, 1949. Namnet i bruk redan före 1946.

Mjölmarvägen — Myllärintie, 1956, gruppnamn (kvarnmotiv).

Mosippsstigen — Kangasvuokonpolku, 1949, gruppnamn (vilda blommor).

Mästarleden — Mestariväylä, föreslaget 1969 som sammanfattande namn på en ost-västlig ringväg med avsnitten Kvarnmästarvägen, Smedsmästarsvägen och Murmästarsvägen.

Nissasvägen — Nissaksentie, 1954. Namnet i bruk redan före 1946, bildat till det gamla hemmansnamnet Nissas, en avledd variant av personnamnet Nikolaus.

Nåldammsvägen — Neulapadontie, 1962, gruppnamn (kvarnmotiv).

Olofsborgsvägen — Olavinlinnantie, 1961, gruppnamn (historiska slott).

Oskarsgränden — Oskarinkuja, 1949. Tvärgränd till Oskarsvägen. Tidigare namn Mattsvägen — Matintie (före 1946).

Oskarsvägen — Oskarintie, 1949. Namnet i bruk redan före 1946, efter Oskar Lybäck, den förste verkställande direktören i Ab. Marudds Villasamhälle.

Ovanstensbrinken — Yläkivenrinne, 1962. Tvärgränd till Ovanstensvägen.

Ovanstensstigen — Yläkivenpolku, 1962. Tvärgränd till Ovanstensvägen.

Ovanstensvägen — Yläkiventie, 1962, gruppnamn (kvarnmotiv).

Pluggvägen — Tulppatie, 1967, gruppnamn (industriell materiel).

Plåtvägen — Levytie, 1967, gruppnamn (industriell materiel).

Primulastigen — Esikkopolku, 1949, gruppnamn (vilda blommor).

Prästkragsvägen — Päivänkukantie, 1954, gruppnamn (vilda blommor). Tidigare namn Lindvägen — Lehmustie (före 1946).

Pällistigen — Pällinpolku, 1954, gruppnamn (ortnamn i östra Finland). Pälli är en sluss i Saima kanal. Tidigare namn Sidensvansstigen — Tilhintie (före 1946).

Ranunkelvägen — Leinikkitie, 1954, gruppnamn (vilda blommor). Tidigare namn Genvägen — Oikotie (före 1946).

Raseborgsvägen — Raaseporintie, 1961, gruppnamn (historiska slott).

Rautjärvivägen — Rautjärventie, 1962, gruppnamn (ortnamn i östra Finland).

Reffelgränden — Rihlakuja, 1956, gruppnamn (kvarnmotiv). Reffa = radiella spår inhackade i kvarnstenen.

Ringstigen — Sormuspolku, 1954, gruppnamn (kvinnodräkten). Tidigare namn Granvägen — Kuusitie (före 1946).

Rusthållargränden — Rusthollarinkuja, 1959. Tvärgränd till Rusthållarvägen.

Rusthållarvägen — Rusthollarintie, 1959, syftande på rusthållen i trakten. Förleden i det fi. namnet den folkliga benämningen på rusthållens innehavare.

Rusthållsstigen — Rusthollinpolku, 1959, i anslutning till Rusthållarvägen.

Rågblomstervägen — Ruiskukantie, 1954, gruppnamn (vilda blommor). Tidigare namn Fredsvägen — Rauhantie (före 1946).

Rödhållsgränden — Punapaadenkuja, 1949. Tvärgränd till Rödhållsvägen. Tidigare namn Toivovägen — Toivontie (före 1946).

Rödhållsvägen — Punapaadentie, 1949, till det gamla råpunktsnamnet Rödhåll. Tidigare namn Gränsvägen — Rajatie (före 1946).

Rödklintsvägen — Ahdekaunokintie, 1954, gruppnamn (vilda blommor). Tidigare namn Sommarvägen — Suvitie (före 1946).

Rörvägen — Putkitie, 1967, gruppnamn (industriell materiel).

Sandarvsvägen — Arhotie, 1954, gruppnamn (vilda blommor).

Sarsavägen — Sarsantie, 1956, gruppnamn (kvarnmotiv), till namnet på en redan under medeltiden känd kvarn vid Sarsakoski i Kangasala.

Savitaipalevägen — Savitaipaleentie, 1954, gruppnamn (ortnamn i östra Finland). Tidigare namn Movägen — Nummitie (före 1946).

Siktgränden — Sihtikuja, 1956, gruppnamn (kvarnmotiv).

Silkesgränden — Silkkikuja, 1954. Tvärgränd till Silkesvägen.

Silkesvägen — Silkkitie, 1954, gruppnamn (kvinnodräkten). Tidigare namn Älvägen — Leppätie (före 1946).

Silkesvävarvägen — Silkinkutojantie, föreslaget 1969. Gatan tvärgränd till Silkesvägen.

Sippolagränden — Sippolankuja, 1954, gruppnamn (ortnamn i Kymmenedalen). Tidigare

namn Alholmsvägen — Leppäsaarentie (före 1946).

Sjöäkersvägen — Meripellontie, 1959, till ett gammalt ortnamn Sjöäker.

Skakkäppsvägen — Karistimentie, 1962, gruppnamn (kvarnmotiv).

Slottsknektsvägen — Linnannihdintie, föreslaget 1969, gruppnamn (fornborgen).

Slädvägen — Rekitie, 1961. Se 47 stadsdelen.

Slöjgränden — Huntukuja, 1954. Tvärgränd till Slöjvägen. Tidigare namn Brinkvägen — Kallastie (före 1946).

Slöjvägen — Huntutie, 1954, gruppnamn (kvinnodräkten). Tidigare namn Videvägen — Pajutie och Svedjevägen — Kaskitie (före 1946).

Spegelvägen — Peilitie, 1954, gruppnamn (kvinnodräkten). Tidigare namn Björnvägen — Otsontie (före 1946).

Stampvägen — Tamppitie, 1956, gruppnamn (kvarnmotiv). I en stampkvarn valkades ylletyger (vadmal).

Stenparsvägen — Kiviparintie, 1962, gruppnamn (kvarnmotiv).

Stenportsvägen — Kiviportintie, 1954. Namnet i bruk redan före 1946.

Stor-Andersgränden — Ison-Antin kuja, 1960. Tvärgränd till Stor-Andersvägen.

Stor-Andersvägen — Ison-Antin tie, 1949, före 1946 i formen Andersvägen — Antintie, efter en av grundarna av Marudds villasamhälle, byggmästaren Antti Hongisto, kallad »Iso Antti».

Strandgårdsvägen — Rantakartanontie, 1954, redan före 1946 i formen Gårdsvägen — Kartanontie.

Strömsvägen — Strömsintie, 1949, till namnet på Ströms gård i närheten dit vägen leder. Tidigare namn Störvägen — Valtatie (före 1946).

Stångfallsgränden — Tankovainionkuja, 1961. Tvärgränd till Stångfallsvägen.

Stångfallsvägen — Tankovainiontie, 1961, till det gamla ortnamnet Stångfallsåker. Gatan fortsätter in i 47 stadsdelen.

Suomenniemi-gränden — Suomenniemenkuja, 1966. Tvärgränd till Suomenniemi-vägen.

Suomenniemi-vägen — Suomenniementie, 1954, gruppnamn (ortnamn i östra Finland). Tidigare namn Majvägen — Toukotie (före 1946).

Svedmyrsvägen — Huhtasuontie, 1954, till det gamla ortnamnet Svedmyr. Tidigare namn Tranbärsvägen — Karpalotie (före 1946).

Svensksundsgränden — Ruotsinsalmenkuja, föreslaget 1969. Gatan tvärgränd till Svensksundsvägen.

Svensksundsvägen — Ruotsinsalmentie, 1954, gruppnamn (ortnamn i Kymmenedalen).

Sällvägen — Seulatie, 1956 gruppnamn (kvarn-motiv).

Sälgbäckagränden — Raitamäenkuja, 1962. Tvärgränd till Sälgbäckavägen.

Sälgbäckavägen — Raitamäentie, 1952, till det gamla ortnamnet Söljebacka (sölj, dial. = sälj).

Söljestigen — Solkipolku, 1968, gruppnamn (kvinno-dräkten).

Taskulastigen — Taskulanpolku, 1954, gruppnamn (ortnamn i östra Finland). Taskula = ett gammalt gränspostkontor i Nuijamaa. Tidigare namn Tranvägen — Kurjentie (före 1946).

Tjurholmen — Härkäsaari, det sv. namnet redan på karta 1880, det fi. översättningsnamnet i bruk i början av 1900-talet.

Trallgränden — Teljokuja, 1954, gruppnamn (båtmotiv). Trall = lösbotten i båt. Tidigare namn Stallvägen — Talltie (före 1946).

Ummeljokivägen — Ummeljoentie, 1954, gruppnamn (ortnamn i Kymmenedalen). Ummeljoki var känt för sin såg på 1840-talet.

Understensvägen — Alakiventie, 1962, gruppnamn (kvarnmotiv).

Valkealavägen — Valkealantie, 1954, gruppnamn (ortnamn i Kymmenedalen). Tidigare namn Torpsvägen — Pirttitie (före 1946).

Vanhalinnagränden — Vanhanlinnankuja, 1961. Tvärgränd till Vanhalinnavägen.

Vanhalinnavägen — Vanhanlinnantie, 1961, gruppnamn (historiska slott), efter Vanhalinna i Lundo.

Vattenhjulsvägen — Vesirattaantie, 1956, gruppnamn (kvarnmotiv).

Vattenkvarnsvägen — Vesimyllytie, 1956, gruppnamn (kvarnmotiv).

Veckelaksvägen — Vehkalahdentie, 1954, gruppnamn (ortnamn i Kymmenedalen). Tidigare namn Alholmsvägen — Leppäsaarentie (före 1946).

Vederlaksvägen — Violahdentie, 1954, gruppnamn (ortnamn i Kymmenedalen). Tidigare namn Brandkärsvägen — Palokunnantie (före 1946).

Vikingagränden — Viikinginkuja, 1954. Tvärgränd till Vikingavägen. Tidigare namn Fjällvägen — Tunturitie (före 1946).

Vikingavägen — Viikingintie, 1954, gruppnamn (vikingaminnen). Tidigare namn Källvägen — Hetetie (före 1946).

Violvägen — Orvokkitie, 1954, gruppnamn (vilda blommor).

Vitsippsstigen — Valkovuokonpolku, 1949, gruppnamn (vilda blommor).

Våghalsgränden — Uskalikonkuja, 1954, gruppnamn (vikingaminnen). Tidigare namn Björkskogsvägen — Koivikontie (före 1946).

Väderkvarnsvägen — Tuulimyllytie, 1962, gruppnamn (kvarnmotiv).

Väktargränden — Vartijankuja, 1954, gruppnamn (vikingaminnen). Tidigare namn Plogvägen — Aurantie (före 1946).

Väringshamnen — Varjakanvalkama, 1954, gruppnamn (vikingaminnen). Tidigare namn Vassvägen — Kaislatie och Armborstvägen — Jousitie (före 1946).

Åbohusvägen — Turunlinnantie, 1961, gruppnamn (historiska slott).

Ängsmaren — Niittyranta, 1949, till det gamla ortnamnet Marängen. Tidigare namn Maruddsvägen — Marjaniementie och Gräsvägen — Ruohotie (före 1946). Se Maruddsvägen.

Ängsmarsgränden — Niittyrannankuja, 1960. Tvärgränd till Ängsmaren.

Österleden — Itäväylä, 1967. Trafikled som leder fram till stadens östra gräns. Tidigare namn Östra motorvägen — Itäinen moottoritie 1962. Se 42 stadsdelen.

* **Östra motorvägen — Itäinen moottoritie**, 1962. Trafikled till stadens östra gräns. Namnet ändrat 1967 till Österleden.

46 STADSDELEN SOCKENBACKA — PITÄJÄNMÄKI

Stadsdelen omfattar de södra delarna av de medeltida byarna Tali och Kånala i Helsinge socken samt en mindre del av den forna byn Munksnäs. Vid avslutat storskifte år 1776 var Kånala uppdelat i hemmanen Rosas, Bertas och Skyttas och Tali i hemmanen Lassas, Martas och Reimars. Kånala bys marker var i enskild ägo ända fram till inkorporeringen med Helsingfors. Hemmanen i Tali hade år 1650 förlänats till Helsingfors och sedermera återgått i enskild ägo, men år 1870 förvärvade staden äganderätten till Reimars hemman och år 1930 till hemmanen Lassas och Martas, vilka alla tillsammans bildar Tali gård. Sedan kustbanan år 1904 blivit färdig uppstod så småningom en förstadsbebyggelse på Kånalas och Talis marker i trakten kring Sockenbacka järnvägsstation och den förklarades år 1908 för samhälle med sammanträngd befolkning. Samhället upprättade ingen självstyrelse utan förblev i fortsättningen administrativt en del av Helsinge kommun och anslöts till Helsingfors vid den stora inkorporeringen 1946. Före denna hade år 1920 indelningsplan och byggnadsordning hunnit fastställas blott för det egna hemsområdet som uppstått på det av staden ägda Reimars hemman. Stadsplaner med tillhörande gatunamn för de särskilda delarna av stadsdelen fastställdes under åren 1946—57 och de har senare kompletterats. De få gatunamn som var i bruk före inkorporeringen har bevarats i det nya namnförrådet och vid bildandet av nya namn har också äldre ortnamn utnyttjats. Huvuddelen av namnen har dock konstruerats fritt. Som namn på stadsdelen stadfästes år 1959 Sockenbacka — Pitäjänmäki.

Stadsdelsnamnet har rätt sent kommit i bruk som namn på orten, sannolikt i slutet av 1800-talet. Ursprungligen användes namnet i formen Helsinge sockenbacka, varav en förkortad form Sockenbacka lösgjorde sig och blev namn på järnvägsstationen år 1904. Det finska översättningsnamnet Pitäjänmäki torde ha kommit i allmänt bruk först i början av 1900-talet, fr.o.m. 1926 också som finskt namn på järnvägsstationen.

Atomvägen — Atomitie, 1956, gruppnamn (moderna kraftkällor).

Axvägen — Tähkätie, 1949, gruppnamn (jordbruk).

* **Bykyrkogränden — Kyläkirkonkuja**, 1949. Tvärgränd till Bykyrkovägen. Tidigare namn Alpvägen — Alppitie (före 1946). Avlägsnad från stadsplanen 1964.

Bykyrkovägen — Kyläkirkontie, 1949, syftande på ortens bönehus. Tidigare namn Parkvägen — Puistotie (före 1946).

Bågsträngsvägen — Jännetie, 1955, gruppnamn (forntida jaktvapen). Tidigare namn Centralvägen — Keskustie (före 1946).

Bäckvägen — Purotie, 1946, syftande på en bäck i närheten.

Dagsverkarvägen — Päiväläisentie, 1963, gruppnamn (jordbruk).

Danielsgränden — Tanelinkuja, 1963. Tvärgränd till Danielsvägen.

Danielsvägen — Tanelintie, 1955, gruppnamn (Finlands kyrkohistoria), efter biskop Daniel

Juslenius (biskop i Borgå 1734—42). Tidigare namn Betaniavägen — Betaniantie (före 1946).

Davidsgården — Taavinkuja, 1949, gruppnamn (biblisk historia). Tidigare namn Lyckovägen — Onnentie (före 1946). David var Israels största konung och regerade omkr. 1000 f. Kr.

Elektrovägen — Sähkötie, 1956, gruppnamn (moderna kraftkällor).

* **Eliasgränd — Eljaksenkuja**, 1949. Tidigare tvärgränd till Eliasvägen, men 1963 ansluten till denna.

Eliasvägen — Eljaksentie, 1949, gruppnamn (biblisk historia). Tidigare namn Bergvägen — Vuoritie (före 1946). Elias var en israelitisk profet.

Garverigränden — Karvaamokuja, 1952, gruppnamn (fabriksanläggningar).

Gjuterivägen — Valimontie, 1946, gruppnamn (fabriksanläggningar).

Göransberget — Jyrkinkallio, 1949, gruppnamn (helgonnamn). Jyrki = Yrjänä = Sankt Georg, katolskt helgon.

Göransgränden — Jyrkinkuja, 1949, i anslutning till Göransberget. Tidigare namn Sturevägen — Sturentie (före 1946).

* **Hemmingsgränd — Hemminginkuja**, 1949. Tvärgränd till Hemmingsvägen. Tidigare namn Kantvägen — Syrjätie (före 1946). Avlägsnad från stadsplanen 1963.

Hemmingsvägen — Hemmingintie, 1949, gruppnamn (Finlands kyrkohistoria). Efter biskop Hemming (biskop i Åbo 1338—66). Tidigare namn Mellanvägen — Välitie (före 1946).

Henriksgränden — Henrikinkuja, 1949. Tvärgränd till Henriksvägen.

Henriksvägen — Henrikintie, 1949, gruppnamn (Finlands kyrkohistoria). Efter biskop Henrik (död 1156). Tidigare namn Kyrkovägen — Kirkkotie (före 1946).

* **Husbyggargränden — Rakentajankuja**, 1963. Tvärgränd till Husbyggärvägen. Avlägsnad från stadsplanen 1969.

Husbyggärvägen — Rakentajantie, 1949, efter arkitekt Selim Lindqvist som bodde i närheten. Se Selim Lindqvists gränd.

Hyvlerivägen — Höyläämötie, 1952, gruppnamn (fabriksanläggningar).

Jonasgränden — Joonaksenkuja, 1949, gruppnamn (biblisk historia). Jona var en israelitisk profet.

Julstjärnans väg — Joulutähdentie, 1949, gruppnamn (biblisk historia).

Klubban — Kolkka, 1955, gruppnamn (fortida jaktvapen). Tidigare namn Däldvägen — Notkotie (före 1946).

Knutsvägen — Knuutintie, 1949, gruppnamn (helgonnamn). Knut var en dansk prins som 1169 förklarades för helgon.

Kogervägen — Viientie, 1955, gruppnamn (fortida jaktvapen). Tidigare namn Parkvägen — Puistotie (före 1946).

Kokkoberget — Kokkokallio, 1949, syftande på en plats för midsommarbrasa.

Kornettvägen — Kornetintie, 1949, till ett namn som var i bruk redan 1946.

Korsugränden — Korsukuja, 1955. Tvärgränd till Korsuvägen.

Korsuvägen — Korsutie, 1955, till ett tidigare 1941 stadfäst namn, gruppnamn (krigföring). Korsu = (åtm. delvis) underjordisk plats till skydd för manskap och förnödenheter.

Krämarvägen — Kaupintie, 1956. Gatan börjar i 29 stadsdelen för vilken namnet stadfästes 1950.

Kyrkväktarstigen — Suntionpolku, 1949, i anslutning till den närbelägna Bykyrkovägen. Tidigare namn Backvägen — Mäkitie (före 1946).

Kånalavägen — Konalantie, 1963. Se 32 stadsdelen.

Markusgränden — Markunkuja, 1949, gruppnamn (biblisk historia). Markus var en av evangelisterna.

Martas — Marttila, 1959, namn på stadsdelsrote bildat till ett äldre hemmansnamn Martas.

Mottivägen — Mottitie, 1955, till ett tidigare 1941 givet namn, gruppnamn (krigföring). Motti = kringrägd fientlig trupp.

Patrullvägen — Partiotie, 1955, till ett tidigare redan 1941 givet namn, gruppnamn (krigföring).

Pilbärrvägen — Kolkkapojantie, 1955, gruppnamn (fortida jaktvapen). Tidigare namn Åkervägen — Peltotie (före 1946).

Pilgränden — Nuolikuja, 1955. Tvärgränd till Pilvägen. Tidigare namn Genvägen — Oikotie (före 1946).

Pilvägen — Nuolitie, 1955, gruppnamn (fortida jaktvapen). Tidigare namn Brunnsvägen — Kaivotie (före 1946).

Reimars — Reimarla, 1959, namn på stadsdelsrote bildat till ett äldre hemmansnamn Reimars, namn på ett kronohemman i början av 1800-talet.

Rikhard Nymans väg — Rikhard Nymanin tie, 1949, efter byggnadsentreprenören Rikhard Nyman som varit en av grundarna av Kånala tätort och en av stöttepelarna i traktens kultursträvanden.

Rutiän — Mätäjoki. Det sv. namnet på en karta 1837 i formen Ruttin ån, det fi. namnet togs i bruk i början av 1900-talet. Den nuv. vattenfattiga åfåran har i en avlägsen forntid varit Vanda ås utlopp i havet.

* **Röktångsvägen — Hormitie**, 1951, syftande på en ugnsfabrik i närheten. Avlägsnad från stadsplanen 1956. Tidigare namn Rörvägen — Putkitie (före 1946).

Selim Lindqvists gränd — Selim Lindqvistinkuja, 1949, efter arkitekt Selim Lindqvist (1867—1939), som ritat gårdar i Helsingfors och som hade en villa nära denna väg. Tidigare namn Skolvägen — Koulutie (före 1946).

Skinnhandlarvägen — Turkismiehentie, 1955, gruppnamn (fortida jakt). Tidigare namn Idrottsvägen — Urheilutie (före 1946).

Sliperivägen — Hiomontie, 1946, gruppnamn (fabriksanläggningar).

Smedjebacka — Pajamäki, 1959, namn på stadsdelsrote bildat till ortnamnet Smedjebacka—Pajamäki.

Smedjebackavägen — Pajamäentie, 1957, till ortnamnet Smedjebacka — Pajamäki.

Smedjevägen — Takomontie, 1946, gruppnamn (fabriksanläggningar).

Sockenbacka — Pitäjänmäki, järnvägsstation. Sockenbacka officiellt namn 1904—25 och där-
efter med Pitäjänmäki som fi. motsvarighet.
Stadsdelsnamn 1959. Se presentationen av
stadsdelen.

Sockenbacka idrottsplan — Pitäjänmäen urheilukenttä, 1955, till ortens namn.

Sockenbacka industriområde — Pitäjänmäen teollisuusalue, 1959 namn på stadsdelsrote.

Sockenbackavägen — Pitäjänmäentie, 1946.
Huvudgata i stadsdelen.

Sockengränden — Pitäjänkuja, 1955, till stads-
delsnamnet Sockenbacka — Pitäjänmäki.

Spinnerivägen — Kehräämöntie, 1946, grupp-
namn (fabriksanläggningar).

Spiselgränden — Takkakuja, föreslaget 1969.
Gatan tvärgränd till Spiselvägen.

Spiselvägen — Takkatie, 1951. Namnet bildat
till ett tidigare namn Ugnsfabriksvägen —
Uunitehtaantie från tiden före 1946.

Stafettvägen — Viestitie, 1955, till ett tidigare
namn från tiden före 1946, gruppnamn (krig-
föring).

Statarvägen — Muonamiehen tie, 1963, grupp-
namn (jordbruk).

Strömbergsvägen — Strömbergintie, 1946, syf-
tande på Strömbergs elektriska fabrik i när-
heten.

Sylvestergränden — Sylvesterinkuja, 1963. Tvär-
gränd till Sylvestervägen.

Sylvestervägen — Sylvesterintie, 1949, grupp-
namn (helgonnamn), Sylvester eller Silvester
var påve 314—335 och förklarades för helgon.
Tidigare namn Lillstuvägen — Lillstuntie (före
1946).

Säningsmansvägen — Kylväjantie, 1963. Se
32 stadsdelen.

Tali, 1959, namn på stadsdelsrote efter det me-
deltida bynamnet Tali. Närmare om namnets
ursprung på sid. 25.

Tali koloniträdgård — Talin siirtolapuutarha,
i bruk redan före 1946, bildat till ortens namn.

Täbyberget — Täbyn kallio, 1963, efter Täby
köping utanför Stockholm, Sockenbackas
svenska fadderort.

Vichtisvägen — Vihdintie, 1949. Vägen leder till
Vichtis. Se 29 och 32 stadsdelen.

Värmobackavägen — Poutamäentie, 1957, till
ortnamnet Värmobacka. Godkänt redan 1949.

Väverivägen — Kutomontie, 1946, gruppnamn
(fabriksanläggningar).

Ärilsvägen — Arinatie, 1960, i anslutning till
Spiselvägen bredvid.

47 STADSDELEN MELLUNGSBY — MELLUNKYLÄ

Mellungsby hör till de gamla byarna i Helsingfors och byn var bebodd redan under medeltiden. Vid storskiftet år 1776 antecknades i byn jordebokshemmanen Borgs, Uppby, Utbyggas, Fallbacka och Nybondas, vilka senare genom delning gett upphov till ett flertal mindre lägenheter. Från de lägenheter som låg närmast Botby utbröts på 1920-talet ett antal bostadstomter, och före andra världskriget hade det uppstått en gles förstadsbebyggelse i västra delen av Mellungsby. Byggnadsverksamheten försiggick här utan tillfredsställande planering, och vägnätet omfattade blott tre allmänna landsvägar, några byavägar och ett antal ägavägar, som underhölls av jordägarna men som hade getts särskilda namn. Sedan området år 1946 hade inkorporerats med Helsingfors stad blev Mellungsby en särskild stadsdel för vilken stadsplan jämte gatunamn stegvis stadfästas fr.o.m. år 1954. I namnbeståndet har bevarats en del användbara vägnamn, men huvuddelen av de för stadsplanen erforderliga gatunamnen har måst nyskapas på basen av olika motivkretsar.

Bynamnet förekommer i urkunder på 1500-talet bl.a. i formerna Mellungsby, Medlunxby och Melunxby. Förleden är troligen ett personnamn, ett binamn som avsett den mellersta av syskonen. Om namnets ursprung se närmare sid. 22. Formen Mellungsby vann hävd redan i början av 1800-talet och den finska formen Mellunkylä kom i bruk i början av 1900-talet. Det finska namnet fastställdes officiellt som bynamn år 1946. Som stadsdelsnamn fastställdes Mellungsby — Mellunkylä år 1959, varvid också namnen på stadsdelsrotarna Mellungsbacka — Mellunmäki, Gårdsbacka — Kontula och Ärvings — Vesala stadfästes.

Arasalovägen — Arasalontie, 1954, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Arasalo är en fornborg i Ikalis.

Askmalmsvägen — Tuhkanummentie, 1954, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Tuhkanummi är ett gravfält i Kjulo.

Blåbärskärrsvägen — Mustikkasuontie, 1954, till ett äldre ortnamn Blåbärskärr. Tidigare namn Kilavägen — Kiilatie (före 1946).

* **Borgåvägen — Porvoontie**. Se Österleden.

Brostigen — Siltapolku, 1968. Gågata med bro.
Brynjevägen — Rautapaidantie, 1954, gruppnamn (gamla vapen och rustningar). Tidigare namn Kreatursvägen — Karjapoluntie (före 1946).

Båggränden — Kaarikuja, 1960. Tvärgränd till Gårdsbackabågen.

Bågfoten — Kaarenjalka, 1965. Tvärgränd till Gårdsbackabågen.

Fjällstigen — Tunturipolku, 1968, gruppnamn (fjäll i Lappland).

Flyängsvägen — Leväluhdantie, 1954, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Leväluhta är en fyndrik mosse i Storkyro från järnåldern.

Fornforskarvägen — Muinaistutkijantie, 1954, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Tidigare

namn Skjutbanevägen — Ampumaradantie (före 1946).

Forshagavägen — Koskenhaantie, 1954, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Forshaga är en järnåldersfyndplats (ca 100 e.Kr.) i Pikis.

Fotstigen — Jalkapolku, 1968. Gågata.

Fästigen — Karjatanhuanpolku, 1954, till ett tidigare namn Kreatursvägen — Karjapoluntie (före 1946).

Grindstigen — Rintinpolku, 1963, gruppnamn (hemgården och dess omgivning). Den fi. förleden innehåller en folklig förvrängning rintä av sv. grind.

Grusåsvägen — Soraharjuntie, 1954. Se 45 stadsdelen.

* **Gulldyntsvägen — Kultakumuntie**, 1954, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Gulldynt är ett järnåldersgravfält i Vörå. Namnet avlägsnat från stadsplanen 1963.

Gungbräddsvägen — Keinulaudantie, 1965, gruppnamn (hemgården och dess omgivning).

Gungflygstigen — Lettopolku, 1960, syftande på den vattensjuka terrängen.

Gungstigen — Keinupolku, 1965, i anslutning till Gungvägen.

Gungvägen — Keinutie, 1965, gruppnamn (hemgården och dess omgivning).

Gårdsbacka — Kontula, namn på stadsdelsrote, till det lokala ortnamnet Kontula. Det sv. namnet är en översättning.

Gårdsbackabågen — Kontulankaari, 1965, i anslutning till Gårdsbackavägen.

Gårdsbackagränden — Kontulankuja, 1963. Tvärgränd till Gårdsbackavägen.

Gårdsbackavägen — Kontulantie, 1963. Huvudgata i stadsdelsroten Gårdsbacka.

Gårdsgränden — Kontukuja, 1960. Tvärgränd till Hemgårdsvägen.

Gölstigen — Lampipolku, 1960, fotgängargata kring en tjärn, som planeras ingå i stadsplanen.

Hakostarovägen — Hakostarontie, 1954, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Hakostaro är en fornborg i Salo (f.d. Uskela) från tidig medeltid.

Hemgårdsvägen — Kotikonnuntie, 1960, gruppnamn (hemgården och dess omgivning). Anknyter även till stadsdelsroten Gårdsbacka.

Hillebardsstigen — Hilparipolku, 1954, gruppnamn (gamla vapen och rustningar).

Hjälmostigen — Kypäräpolku, 1954, gruppnamn (gamla vapen och rustningar).

Hornet — Sakara, 1960. Gatan tvärgränd till Gårdsbackabågen, namnet i anslutning därtill.

Humikkalagränden — Humikkalankuja, 1954. Tvärgränd till Humikkalantie. Tidigare namn Svalvägen — Pääskyntie (före 1946).

Humikkalavägen — Humikkalantie, 1954, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Tidigare namn Mellungsbyvägen — Mellunkyläntie (före 1946). Humikkala är en järnåldersfyndplats i Masku.

Husbondsstigen — Isännänpolku, 1960, gruppnamn (hemgården och dess omgivning).

Husmorsstigen — Emännänpolku, 1963, gruppnamn (hemgården och dess omgivning). Gatan leder till ett köpcentrum.

Häkligränden — Häklinkuja, 1954, gruppnamn (östfinska märkesmän), efter Jaakko Häkli (1848—1902) storföretagare och gynnare av folkbildning. Tidigare namn Bäckvägen — Purotie (före 1946).

Häyhävägen — Häyhäntie, 1954, gruppnamn (östfinska märkesmän), efter folklivsskildraren Johannes Häyhä (1836—1913). Tidigare namn Mossvägen — Sammaltie (före 1946).

Isbackavägen — Jäämäentie, 1954, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Jäämäki fornborg i Kurkijoki.

Järnhattsvägen — Rautahatuntie, 1954, gruppnamn (gamla vapen och rustningar). Namnet taget i bruk redan 1954. Tidigare namn Björn-

vägen — Otsontie och Samvägen — Yhdystie (före 1946).

Kaunisäävägen — Kaunispääntie, 1968, gruppnamn (fjäll i Lappland).

Kekomäkivägen — Kekomäentie, 1954, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Kekomäki är ett stort järnålders gravfält i Kaukola vid Ladoga.

Kilpolavägen — Kilpolantie, 1958, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Kilpola och ön Kilpola är järnåldersfyndplatser i Hiitola.

Klamivägen — Klamintie, 1954, gruppnamn (östfinska märkesmän), efter lantdagsmännen Erkki Klami (1820—68) och Juho Klami (1833—98) samt Abel Klami (1852—1927), som publicerat etnologiska skildringar. Tidigare namn Kanonvägen — Tykkitie (före 1946).

Klenodstigen — Aarrepolku, föreslaget 1969. Gatan tvärgränd till Skattsökarvägen, varav namnet.

Korvatunturivägen — Korvatunturintie, 1968, gruppnamn (fjäll i Lappland).

Köpvägen — Ostostie, 1966. Gatan leder till ortens köpcentrum.

Lappskovägen — Lapikastie, 1954, gruppnamn (mansdräkten). Tidigare namn Kontulavägen — Kontulantie (före 1946).

Lekgränden — Leikkikuja, 1960, gruppnamn (hemgården och dess omgivning).

Mellungsbacka — Mellunmäki, 1959, namn på stadsdelsrote, i anslutning till det sammanfattande namnet på området Mellungsby — Mellunkylä.

Mellungsbackavägen — Mellunmäentie, 1968. Huvudgata i stadsdelsroten Mellungsbacka.

Mellungsby — Mellunkylä, 1959, namn på stadsdelsrote. Se presentationen av 47 stadsdelen.

Mellungsbyvägen — Mellunkyläntie, 1968. Huvudgata i stadsdelen. Se presentationen av stadsdelen.

Nabovägen — Naapurintie, 1963, gruppnamn (hemgården och dess omgivning).

Nubbgränden — Nupikuja, 1961. Gatan tvärgränd till Spikbergsvägen, namnet i anslutning därtill.

Nybrobrinken — Uussillanrinne, föreslaget 1969. Gatan tvärgränd till Nybrovägen.

Nybrogränden — Uussillankuja, 1961. Tvärgränd till Nybrovägen.

Nybrovägen — Uussillantie, 1961, till ortnamnet Nybro.

Nyckelgränden — Avainkuja, 1961, nyskapat namn.

Ohralastigen — Ohralanpolku, 1954, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Ohrala är en fornborg i St Michels landskommun.

Ounasvaaravägen — Ounasvaarantie, 1968, gruppnamn (fjäll i Lappland).

Pallastunturivägen — Pallastunturintie, 1968, gruppnamn (fjäll i Lappland).

Paneliastigen — Panelianpolku, föreslaget 1969, i anslutning till Paneliavägen.

Paneliavägen — Paneliantie, 1954, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Byn Panelia i Kiukais är känd för sina fynd från bronsåldern.

Parikkalavägen — Parikkalantie, 1954, gruppnamn (östfinska ortnamn). Tidigare namn Joukolavägen — Joukolantie (före 1946).

Portgränden — Porttikuja, 1963. Tvärgränd till Portvägen.

Portvägen — Porttitie, 1963, gruppnamn (hemgården och dess omgivning).

Pyhätunturivägen — Pyhätunturintie, 1968, gruppnamn (fjäll i Lappland).

Ranckens väg — Ranckenintie, 1961, efter professor J. O. I. Rancken (1824—95) känd som skolman, historieforskare och insamlare av finlandssvenska folkminnen. Namnet anknyter till Klamivägen och Raussivägen i närheten.

Rapolavägen — Rapolantie, 1954, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Rapola är en fornborg i Sääksmäki.

Raussistigen — Raussinpolku, 1963, i anslutning till Raussivägen.

Raussivägen — Raussintie, 1954, gruppnamn (östfinska märkesmän), efter Elias Raussi (1800—66), insamlare av folkminnen. Tidigare namn Smultronvägen — Mansikkatie (före 1946).

Rejpeltgränden — Rekipellonkuja, 1961. Tvärgränd till Rejpeltvägen.

Rejpeltvägen — Rekipellontie, 1961, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Rejpelt är en järnåldersfyndplats (600 e.Kr.) i Vörå. Namnet ursprungligen Reikäpelto, de nuv. formerna förvrängningar.

Remgränden — Kaustakuja, 1961, gruppnamn (släden och dess delar). Rem = vartdera av de två träen som förbinder slädmedarnas framändar med det första tvärträet på släden.

Rikalavägen — Rikalantie, 1954, gruppnamn (fornborgar och fyndplatser). Rikala är en forntida handelsplats i Halikko.

Ritvalavägen — Ritvalantie, 1954, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Ritvala, en by i Sääksmäki, är berömt för sina helkafester (pingstfester).

Rukatunturivägen — Rukatunturintie, 1968, gruppnamn (fjäll i Lappland).

Saanatunturivägen — Saanatunturintie, 1968, gruppnamn (fjäll i Lappland).

Saariselkävägen — Saariseläntie, 1968, gruppnamn (fjäll i Lappland).

Sallatunturivägen — Sallatunturintie, 1968, gruppnamn (fjäll i Lappland).

Skattsökarvägen — Aartenetsijäntie, 1954, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Tidigare namn Skogsåkersvägen — Metsäpellontie (före 1946).

Skolvan — Kiikku, 1965. Tvärgränd till Gungvägen. (Skolva = gunga).

Slädgränden — Rekikuja, 1961. Tvärgränd till Slädvägen.

Slädvägen — Rekitie, 1961, gruppnamn (släden och dess delar). Tidigare namn Vintervägen — Talvitie (före 1946).

Spikbergsgården — Naulakallionkuja, 1968. Tvärgränd till Spikbergsvägen. Namnet togs i bruk redan 1954.

Spikbergsvägen — Naulakalliontie, 1968, till ett äldre ortnamn Spikberget. Namnet taget i bruk redan 1954. Tidigare namn Parcellvägen — Palstatie (före 1946).

Stångfallsgränden — Tankovainionkuja, 1961. Tvärgränd till Stångfallsvägen.

Stångfallsvägen — Tankovainiontie, 1961, till ett äldre ortnamn Stångfallsåkeren. Gatan fortsätter till 45 stadsdelen.

Suomusjärvivägen — Suomusjärventie, föreslaget 1969, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Suomusjärvi socken i östra Eg. Finland är känd för sina talrika boplatssfynd från den förkeramiska perioden under stenåldern.

Svedstensgränden — Huhtakivenkuja, 1968, till ett äldre ortnamn Svedmyr. Taget i bruk redan 1954. Tidigare namn Tranbärsvägen — Karpalotie (före 1946).

Tiurinlinnavägen — Tiurinlinnantie, 1954, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Tidigare namn Skjutbanevägen — Ampumaradantie (före 1946). Tiurinlinna är en fornborg från heden tid vid Vuoksen.

Trankyan — Kurkimoisio, 1961, till ett äldre ortnamn Tranukyan.

Tuntået — Tanhuanatie, 1963, gruppnamn (hemgården och dess omgivning). Tun = öppen plats, gårdsplan. Tå = byväg, smal väg mellan gårdsgårdar.

Tuukkalagränden — Tuukkalankuja, föreslaget 1969. Gatan tvärgränd till Tuukkalavägen.

Tuukkalavägen — Tuukkalantie, 1954, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Tuukkala är ett fyndrikt gravfält i St Michels landskommun.

Tuukkastigen — Tuukanpolku, föreslaget 1969. Gatan tvärgränd till Tuukkalavägen.

Untamalavägen — Untamalantie, 1954, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Tidigare namn Mellungsbyvägen — Mellunkyläntie (före 1946). Untamala är ett gravfält från äldre järnåldern i Letala.

Uotinmäkigränden — Uotinmäenkuja, 1968. Gatan tvärgränd till Uotinmäkivägen. Namnet taget i bruk redan 1954, det sv. namnet i formen Ohlsbackagränd.

Uotinmäkivägen — Uotinmäentie, 1968, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Namnet taget i bruk redan 1954, det sv. namnet i formen Ohlsbackavägen. Uotinmäki är en stenåldersboplatz i Kiukais.

Vehmaisivägen — Vehmaistentie, 1954, gruppnamn (fornborgar och fyndorter). Tidigare namn Blomstervägen — Kukkatie (före 1946). Vehmais är en fyndplats från yngre järnåldern i Rautus.

Viggstigen — Vaajapolku, 1954, gruppnamn (fornborgen). Vigg = kil.

Yllästunturigränden — Yllästunturinkuja, 1968. Tvärgränd till Yllästunturivägen.

Yllästunturivägen — Yllästunturintie, 1968, gruppnamn (fjäll i Lappland).

Ärvings — Vesala, 1959, namn på stadsdelsrote, till det lokalt använda ortnamnet Vesala. Ärvings är ett översättningsnamn. Ärving = växtskott från roten.

Ärvingsgränden — Vesalankuja, 1961. Tvärgränd till Ärvingsvägen.

Ärvingsvägen — Vesalantie, 1954. Namnet i bruk redan före 1946 i formen Vesalavägen — Vesalantie.

Österleden — Itäväylä, 1967, namn på en trafikled som leder fram till stadens östgräns. Tidigare namn Borgåvägen — Porvoontie, 1954. Se 43 och 45 stadsdelen.

48 STADSDELEN VÅRDÖ — VARTIOSAARI

Området för denna stadsdel hörde under medeltiden till Helsing socken och holmarna inom området var fördelade på byarna Degerö och Botby. Tidigast hade bara den största av holmarna, Vårdö, regelrätt bosättning beroende på dess tillgång på odlingsbar mark. Senare då Tammelunds- och Degeröområdena i slutet av 1800-talet och början av 1900-talet började utskiftas till villatomter började helsingforsarnas sommarstugbebyggelse sprida sig också till holmarna. Vid inkorporeringen år 1946 införlivades Vårdö och närliggande holmar med Helsingfors stad och fick bilda en särskild stadsdel. Vid utgången av år 1969 har ännu ingen stadsplan fastställts för stadsdelen, och området har hittills bevarat sin karaktär av villaområde.

Namnet på stadsdelens dominerande holme är känt redan från 1500-talet och skrivs i urkunderna Wordö, Wårdö och Wårdö. Namnet uppträder på 1700-talet i formerna Wårdön och Vådön och fr.o.m. 1800-talet vinner formen Vådön hävd på kartorna. Då Vartiosaari — Vårdö år 1959 fastställdes som namn på stadsdelen efter den största holmen återinfördes den ursprungliga skriftformen som svenskt namn, varav det finska Vartiosaari är en översättning. Om namnets ursprung se närmare sid. 28.

Brändholmen — Paloluoto, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som föreligger på en karta 1777.

Drakudden — Rahkonieni, 1969. Det fi. namnet fonetisk anpassning efter det sv. som föreligger på en karta 1777.

Hemholmen — Kotiluoto, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer på kartor från början av 1900-talet (bl. a. 1943).

Hönsholmen — Kanasaari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer på kartor redan i början av 1900-talet (bl.a. karta 1930).

Kalvholmen — Vasikkaluoto, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som föreligger på en karta 1808 i formen Kalfholmen. Däremellan inofficiellt namnet Konekari, givet av Kone Oy, som år 1949 inköpte holmen.

Konekari, se Kalvholmen.

Pojkholmen — Poikasaari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som påträffas på kartor från början av 1900-talet, bl.a. på en karta 1930 i formen Pjokholmarna.

Ramsöstenen — Ramsinkivi, 1969, till namnet Ramsöudden i närheten.

Ramsösundet — Ramsinsalmi, 1969, till namnet Ramsöudden i närheten.

Skötsundet — Jatasalmi, se 44 stadsdelen.

Tjärholmen — Tervaluoto, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som använts redan tidigare. På kartor Tjäruholmen 1808 och Tjärholm 1880, 1943.

Trissan — Kiekko, 1969. Det fi. namnet översättning av det svenska, som använts redan i början av 1900-talet (bl.a. på en karta 1930). Tidigare namn på äldre kartor Skiäksnäsholm 1777 och Skarknäs holme 1877.

Ullholmen, Östra, Västra, Norra — Villaluoto, Itäinen, Läntinen, Pohjoinen, 1969. Det fi. namnet översättning av de sv., som påträffas på kartor i början av 1900-talet (bl.a. på en karta 1943).

Vårdö — Vartiosaari, se presentationen av 48 stadsdelen.

49 STADSDELEN DEGERÖ — LAAJASALO

Redan under medeltiden då Degerö hörde till Helsing socken, bedrevs på ön s.k. erämarksfiske och i urkunder från 1500-talet omnämns Degerö som en särskild by. Vid storskiftet år 1796 antecknades tre hemman på ön, nämligen Holmgårds säteri och Uppby frälsehemman, som tillsammans bildade Degerö jordeboksby, samt Turholms enstaka skattehemman. Holmgård delades år 1798 i fyra hemman, nämligen Degerö säteri, Jollas, Stansvik och Villinge. Fr.o.m. slutet av 1800-talet utbröts från dessa hemman små bostadstomter, och före andra världskriget var parcellerna över trehundra till antalet. Av de nya tomterna var blott ett fåtal avsedda för förstadsbebyggelse och de låg huvudsakligen i den norra delen av ön, nära Hertonäs. De övriga, spridda tomterna, som ägdes av helsingforsare, bebyggdes med sommarvillor. På initiativ av öns jordägare förklarade statsrådet år 1922 Degerö by, Turholms enstaka hemman och Villinge för samhälle med sammanträngd befolkning, men någon indelningsplan för samhället hade inte fastställts, när området vid inkorporeringen år 1946 förenades med Helsingfors och Degerö blev särskild stadsdel. Stadsplaner jämte gatunamn har fastställts för en del av stadsdelen under åren 1953—68 och gatunamnen är i allmänhet bildade till öns tidigare by- och ägonamn samt andra genuina ortnamn och bygger också på moderhemmanens historia.

Stadsdelens ursprungliga namn påträffas i urkunder på 1500-talet bl.a. i formerna Degeröby, Degeröö och Degerö. Om namnets ursprung närmare på sid 18. Den ordagranna finska översättningen vore Iso saari (jfr diger = stor, tjock) men då detta namn redan var upptaget inom Helsingforsområdet, fastställdes en finsk motsvarighet Laajasalo år 1946 som namn på byn och 1959 som stadsdelensnamn. År 1959 fastställdes även namnen på följande stadsdelsrotar: Hästnässund — Hevossalmi, Jollas, Stansvik — Tahvonlahti, Turholm — Tullisaari och Uppby — Yliskylä.

Arholmagränden — Aarholmankuja, 1965, gruppnamn (hamnar vid den medeltida farleden). Arholma är en ö i Stockholms skärgård.

Augustsgränden — Aukustinkuja, föreslaget 1969. Gatan tvärgränd till Svanströmsvägen. Se Svanströmsvägen.

Axel Lindbergs väg — Axel Lindbergin tie, 1953. Namnet i bruk redan före 1946 på en annan väg och givet efter Axel Lindberg, 1902—26 ägare av Uppby hemman, som varit i släktens ägo i 150 år. Namnet struket i stadsplanen 1965 men i bruk tillsvidare.

Bastuviken — Saunalahti. Namnet på kartor Jollas Badstuguviken 1777, Bastuviken 1808, 1943 och Bastuviken — Saunalahti 1958.

Bergviken — Vuorilahti, 1964. Det fi. namnet översättning av det sv., i lokalt bruk redan tidigare.

Bergvikshällarna — Vuorilahdenpaadet, 1964, syftande på läget.

Bergviksudden — Vuorilahdenniemi, 1964, efter den närbelägna Bergviken.

Bergviksvägen — Vuorilahdentie, 1953, till ortnamnet Bergvik.

Bodholmen — Aittasaari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. På kartor Ängsholmen 1777, Boholmen 1808, Broholmen 1837, 1845, Ängs- och Bodholmen 1849, Boholmen 1855 och Ängsholmen 1933. Området nu en halvö.

Bogvägen — Rynnästie, 1955, gruppnamn (äldre sjöfart).

Borgströmsgränden — Borgströminkuja, 1965, Tvärgränd till Henrik Borgströms väg.

Briggleden — Prikiväylä, 1953, gruppnamn (äldre sjöfart).

Briggränden — Prikikuja, 1953. Tvärgränd till Briggleden.

Britagränden — Riitankuja, föreslaget 1969, efter Brita Hindersdotter, som ägde Uppby hemman på Degerö under slutet av 1600-talet.

Degeröbågen — Laajasalonkaari, 1958, till stadsdelensnamnet Degerö — Laajasalo.

Degerö gård — Degerön kartano. Det sv. namnet redan på 1700-tals kartor. Det fi.

namnet inte allmänt förrän på 1900-talet. Se presentationen av 49 stadsdelen.

Degerö kanal — Laajasalon kanava. Det sv. namnet i bruk fr.o.m. 1874, då kanalen byggdes. Den fi. motsvarigheten först Degeröön kanava och från början av 1900-talet Degerön kanava. De nuvarande namnen på officiell karta 1957.

Degerö oljehamn — Laajasalon öljysatama. Namnet i allmänt bruk redan på 1950-talet.

Degerövägen — Laajasalontie, 1953, till stadsdelsnamnet. I bruk redan före 1946 i formen Degerööntie — Degerövägen.

Däcksvägen — Kansitie, 1955, gruppnamn (äldre sjöfart).

Finnträsk — Suomensuo, 1964. Det fi. namnet översättning av det sv., på kartor Finsviks Träsk 1777, Finsviksträsk 1880, Finnträsk 1904 och Finsvik 1933.

Finnviken — Suomalaislahti, 1964. Det fi. namnet översättning av det sv., som brukats lokalt. På karta 1933 Finsvik.

Fisknäsgränden — Kalaniemenkuja, 1958, syftande på fisket vid den närbelägna havsstranden. I trakten har även yrkesfiskare varit bosatta.

* **Folkparksvägen — Kansanpuistontie,** 1953, syftande på Turholms folkpark. Tidigare namn Turholms strandvägen — Turholman rantatie (före 1946). Namnet avlägsnat från stadsplanen 1965.

Fregattleden — Fregattiväylä, 1953, gruppnamn (äldre sjöfart).

Furuviksvägen — Furuvikintie, 1953, till Furuvik, namn på en vik i närheten. Namnet i bruk redan före 1946.

Galeasvägen — Kaljaasitie, 1955, gruppnamn (äldre sjöfart).

Galjonsvägen — Keulakuvantie, 1955, gruppnamn (äldre sjöfart).

Gamla militärvägen — Vanha sotilastie, 1953. Namnet i bruk redan före 1946 i formen Militärvägen — Sotilastie. Vägen är en del av den gamla militärväg, som byggdes av ryssarna på 1800-talet.

* **Getbergsstigen — Vuohikallionpolku,** 1953, till det gamla ortnamnet Getberg. Avlägsnat ur stadsplanen 1965.

Grytviken — Patalahti, 1964. Det fi. namnet översättning av det sv., bl.a. på karta 1777.

Grötfåtet — Huttuvati, 1964. Det fi. namnet översättning av det svenska, som sedan gammalt använts på orten. Den nästan helt slutna viken heter på en karta 1777 Djupvik och 1913 Grytviken.

Gunillagränden — Gunillankuja, 1968. Tvärgränd till Gunillavägen.

Gunillastigen — Gunillanpolku, 1968. Tvärgränd till Gunillavägen.

Gunillavägen — Gunillantie, 1968, efter Gunilla Svanström (dotter till August Svanström) som ägde Degerö hemman 1687—1709.

Guvernörsvägen — Kuvernöörintie, föreslaget 1969, efter generalguvernör Platon Rokassowsky, som ägde Degerö gård 1850—73.

Hallonholmen — Hallainholma, 1964. Det fi. namnet översättning av det sv. Holmen heter på kartor Ahlholmen på 1740-talet, Ahlholm 1796, Hallon eller Ahlholmen 1862 och Hallonholma 1944. Holmen är numera landfast.

Hangedet — Kumianpää, 1955, gruppnamn (hamnar vid den medeltida farleden). Hangedet — Kumianpää är det medeltida namnet för Hangö.

Harvgränden — Haravakuja, föreslaget 1969. Gatan tvärgränd till Österängsvägen och namnet bildat i anslutning till detta namn.

Henrik Borgströms väg — Henrik Borgströmintie, 1953, efter den kände affärsmannen och mecenaten, kommerserådet Henrik Borgström, som ägde Turholms gård 1838—83 (sterbhus till 1910). Tidigare namn (på en del av vägen. Stansviksvägen — Stansvikintie (före 1946))

Holmgårdsvägen — Holmanmoisontie, 1953, till det gamla namnet Holmgård på Degerö gård, som använts redan på 1700-talet. Tidigare namn Allévägen — Puistotie (före 1946).

Humleuddsvägen — Humalniementie, 1953, till ett äldre ortnamn Hummeludden. Namnet i bruk redan före 1946.

Hundgrunden — Koiraluodot, 1964, syftande på den närbelägna Hundholmen.

Hundholmen — Koirasaari. Tidigare Söderudden 1777, 1869, Hundholm 1900 och Koirasaari — Hundholmen 1930.

Hundholmsvägen — Koirasaarentie, 1957, till namnet på ön Hundholmen — Koirasaari, dit vägen leder. Se Hundholmen.

Huvudvägen — Päätie, 1953. Namnet i bruk redan före 1946.

Håkansviken — Haakoninlahti. Vikens sv. namn i urkunder från 1600-talet. Det fi. översättningsnamnet i bruk fr.o.m. 1953.

Håkansviksvägen — Haakoninlahdentie, 1953, till det gamla viknamnet Håkansvik. Vägen leder till viken.

Hålviken — Kaitalahti. Hålvik i urkunderna fr.o.m. 1600-talet. Det fi. namnet i bruk fr.o.m. 1953 (hå här möjligen = sund med smal mynning)

Hålviksgränden — Kaitalahdenkuja, 1958, till viknamnet Hålvik. Se Hålviken.

Hålviksvägen — Kaitalahdentie, 1953, till namnet på havsviken Hålvik, mot vilken vägen leder. Se Hålviken.

Hästbergsvägen — Hepokalliontie, 1954, till ett äldre ortnamn Hästberget.

Hästholmen — Hevossaari. Holmen heter på kartor Hästnäs holmen 1777, Hästnäs holm 1855, Hästholm 1872, Hästholmen 1900 och Hästholm — Hevossaari 1933. Namnet anknyter till ortnamnsgruppen Hästnäs, Hästnässund, Hästnäs vik.

Hästmyrstigen — Muurahaisenpolku, föreslaget 1969. Nyskapat namn. Fotgängargata.

Hästnässund — Hevossalmi, 1959, namn på stadsdelsrote, till ortnamnet Hestnäs sund 1592, Hestnäs sundet 1696, Hästnäs sundet 1723, Hästnäs sundet 1743, Hästnäs sund 1845 och Hästnässund — Hevossalmi 1933. Fortfarande också namn på sundet.

Hästnässundsvägen — Hevossalmentie, 1953, i anslutning till Hästnässund i närheten. Tidigare namn Militärvägen — Sotilastie (före 1946). Se Hästnässund.

Hästnäs vik — Hevosniemenlahti. Viknamn på allmän karta först på 1900-talet. Namnet bildat till ett äldre ortnamn Hästnäs. Se Hästholmen och Hästnässund.

Hästövägen — Orisaarentie, 1965, gruppnamn (hamnar vid den medeltida farleden). Det forna Hästö fanns i Ekenäs skärgård.

Ilomäkistigen — Ilomäenpolku 1953, tvärgränd till Ilomäkivägen. Tidigare namn Råviksvägen — Rajalahdentie (före 1946).

Ilomäkivägen — Ilomäentie, 1953. Namnet i bruk redan före 1946.

Jollas, 1959, namn på stadsdelsrote, till ett gammalt, på 1700-talet känt hemmansnamn av dunkelt ursprung.

Jollasviken — Jollaksenlahti, 1964. Det fi. namnet översättning av det sv., på kartor Jollasviken 1777, Stor Viken 1808, 1849 samt 1930 Jollasviken som namn på vikens innersta del och Storviken som namn på den yttre delen av viken, 1943 Jollasviken som namn på hela viken.

Jollasvägen — Jollaksentie, 1953. Namnet i bruk redan före 1946, till det gamla hemmansnamnet Jollas.

Jussarögränden — Jussaarenkuja, 1965, gruppnamn (hamnar vid den medeltida farleden). Jussarö är namnet på en ö i Ekenäs skärgård.

Järpholmen — Pyysaari. På kartor Ahlholmen 1723, Järphäll 1764, Hjerpholmen 1777 och Järpholmen — Pyysaari 1933.

Järphällen — Pyyluoto. Det sv. namnet i urkunder Jerpörn 1764, Hjerphälle 1777, Hjerphäll 1779 och Järphällen 1957. Det fi. namnet på karta 1933.

Järpstenen — Pyykivi. Det sv. namnet känt såsom råpunktsnamn redan på 1600-talet. Det fi. namnet bl.a. på karta 1933. Se Järpholmen och Järphällen.

Kajutvägen — Kajuuttatie, 1955, gruppnamn (äldre sjöfart).

Kallioniemivägen — Kallionientie, 1953. Namnet i bruk redan före 1946.

Kanalbacken — Kanavamäki, 1953, syftande på den närbelägna kanalen. Namnet i bruk redan före 1946.

Kanalbackstigen — Kanavamäenpolku, föreslaget 1969. Gatan tvärgränd till Kanalbacken.

Kanalbrovägen — Kanavasillantie, 1953, syftande på bron över kanalen intill. Tidigare namn Kanalvägen — Kanavatie (före 1946).

Kaspergränden — Kasperinkuja, 1968, efter borgmästaren i Helsingfors Kasper Reiher och hans son fästningskommendanten Kasper R. Se Reihervägen och Turholm.

Katthället — Katinpaasi, 1964. Det fi. namnet översättning av det sv., på karta redan 1900.

Knopgränden — Solmukuja, 1953, gruppnamn (äldre sjöfart).

Knysgränden — Puuskakuja, 1954, tvärgränd till Knysnäs vägen.

Knysnäs — Puuskaniemi, 1964. Namnet på kartor Knusnäs 1777 och Knutnäs 1943. Det fi. namnet översättning av det sv. namnet, som återförts till den förmodade ursprungsformen.

Knysnäs vägen — Puuskaniementie, 1954, till det gamla ortnamnet Knysnäs. Se detta.

Kompassgränden — Kompassikuja, 1953, gruppnamn (äldre sjöfart).

Krokstigen — Koukkupolku, 1953, syftande på vägens form. Tidigare namn Dalvägen — Laaksotie (före 1946).

Kronberget — Kruunuvuori. Detta namn på ett berg på Degerös västra strand är känt från början av 1700-talet och finns på kartor bl.a. i formerna Crono berget på 1750-talet, Kronberget 1777, Kronbergen — Kruunuvuoret 1933. Berget ingick i Ehrens värds befästningsplaner, vilket föranledde namnet. Det fi. översättningsnamnet i bruk i början av 1900-talet.

Kronbergsfjärden — Kruunuvuorenselkä. Namnet är känt från början av 1700-talet, på kartor bl.a. Kronobergs fjärden 1746, 1783, Kronobergs Fjorden 1816 och Kronobergs Fjärden 1842. De officiella namnformerna i början av 1900-talet var Kronbärgsfjärden — Kruunperinselkä. Förslag till fi. namn redan 1908 Kruunuvuorenselkä. De nuvarande namnen officiellt fastställda 1928. Namnet anknyter till Kronberget på Degerös västra strand.

Kronbergsträsket — Kruunuvuorenlampi, 1969, till ortnamnet Kronberget — Kruunuvuori.

Kryddgränden — Ryytikuja, föreslaget 1969, gruppnamn (nyttövaxter).

Kråkholmen — Varisluoto, 1964. Det fi. namnet översättning av det sv., som återfinns på kartor i formerna Kråkholm 1777, Lillörn 1808 och Kråkholmen 1913.

Kråkholmsgrundet — Varisluodonkari, 1964, anknyter till det närbelägna Kråkholmen.

Kråkudden — Variksenokka, 1964. Det fi. namnet översättning av det sv., som återfinns på en karta från början av 1900-talet.

Kultjegränden — Purjetuulenuja, 1960, tvärgränd till Kultjevägen.

Kultjevägen — Purjetuulentie, 1953, gruppnamn (äldre sjöfart).

Kummingränden — Kuminakuja, föreslaget 1969, gruppnamn (nyttoväxter).

Kustskepparvägen — Rantalaivurintie, 1953, gruppnamn (äldre sjöfart).

Kuttervägen — Kutteritie, 1955, gruppnamn (äldre sjöfart).

Kyrksundsvägen — Kirkkosalmentie, 1965, gruppnamn (hamnar vid den medeltida farleden). Kyrksund är ett sund i Hitis skärgård.

Kökargränden — Köökarinkuja, 1965, gruppnamn (hamnar vid den medeltida farleden). Kökar är en ö i den åländska skärgården.

Kölvägen — Kölitie, 1955, gruppnamn (äldre sjöfart).

Laduholmsudden — Latosaarenniemi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., på en karta redan 1777.

Lappviken — Lappalaislahti, 1964. Det fi. namnet översättning av det sv., på en karta redan 1777.

Lars Mickelssons väg — Lauri Mikonpojan tie, 1958, efter borgmästaren i Helsingfors, Lars Mickelsson, som ägde hemmanet Turholm på Degerö 1587—1612.

Larssonsgränden — Laurinpojankuja, föreslaget 1969. Sidogata till Svanströmsvägen. Se Svanströmsvägen.

Lillfladan — Pikku-Sarvasto, 1964. Det fi. namnet översättning av det sv., i bruk fr. o.m. början av 1900-talet (bl.a. på en karta 1930). Tidigare namn Badstuguviken bl.a. på kartor 1777 och 1849. Se Storfladan.

Lydiksgränden — Lyytikänkuja, 1958, efter major Lydik Grönfelt (d. 1629) vars far var borgmästare i Helsingfors på 1500-talet och vars dotter Anna G. var ägare till Degerö hemman på 1600-talet.

Lysmaskstigen — Kiiltomadonpolku, föreslaget 1969. Nyskapat namn. Fotgängargata.

Långholmen — Pitkäluoto, 1964. Det fi. namnet översättning av det sv., på kartor Långören 1777, Långörn 1808, 1845, 1930 och Långholmen 1933.

Länsmannen — Nimismies. Namnet uppträder i urkunder och på kartor i formerna Länsmannen på 1740-talet, Länsman 1783, Länsmansklippan 1859, Länsman — Lensmanni 1909 och Nimismies — Länsman 1933. Rån mellan staden och Helsinges socken gick förr vid denna holme och namnet syftar på en hög sten på holmen. Namnet förklaras möjligen av att folket har haft för vana att »hälsa» dylika stenar vid sockenrårna som om de vore höga herrar; å andra sidan har man allmänt kallat stenar och grund längs Nylands kuster för Länsman: båda har man fått akta sig för.

Länsmanskan — Emäntä, 1964. Namnet (bl.a. på en karta 1933) är bildat i anslutning till Länsman, namn på ett grund bredvid och Emäntä har valts som fi. motsvarighet. Se Länsmannen.

Malörtsgränden — Marunakuja, föreslaget 1969, gruppnamn (nyttoväxter).

Maskholmen — Matosaari. Namnet Maskholmen i urkunder fr.o.m. 1777. Det fi. översättningsnamnet i bruk från slutet av 1800-talet. Holmen numera sammanvuxen med fastlandet. (Mask = orm).

Maskholmsvägen — Matosaarentie, 1958, till namnet Maskholmen, namn på ön dit vägen leder. Se Maskholmen.

Mesangränden — Mesaaninkuja, 1958, gruppnamn (äldre sjöfart).

Mickelssonsgränden — Mikonpojankuja, föreslaget 1969. Gatan tvärgränd till Lars Mickelssons väg.

Månhällsvägen — Kuukiventie, 1953, till Månsten, namn på en närbelägen kobbe. Det sv. namnet har ändrats för att ej förväxlas med Månskensvägen — Kuutamotie i stadskärnan.

(* **Märsgränden — Märssykuja**), 1953, gruppnamn (äldre sjöfart).

Nothusudden — Nuottaniemi, 1964. Det fi. namnet är en partiell översättning av det sv., som tidigare använts på trakten. På en karta 1777 Nothus antecknat vid udden.

Olåkersvägen — Ollinvainiontie, 1953, till det gamla ortnamnet Olåker. Tidigare namn på en del av Montellsvägen — Montellintie (före 1946).

Orrvassen — Teerikaislikko, 1964. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk åtminstone från början av 1900-talet (bl.a. på en karta 1933).

Oxviksgränden — Härkälahdenkuja, 1951, till ett äldre ortnamn Oxvik, känt från 1700-talet.

Pastorsvägen — Pastorintie, föreslaget 1969. Pastorn är en av huvudpersonerna i J. L. Runebergs dikt Hanna, som han skrev i strandstugan på Degerö gård sommaren 1836.

Pojkholmarna — Poikaluodot, 1964. Det fi. namnet översättning av det sv., på kartor

Poikholmen 1777, Poikholmarna 1902 och Pojkholmarna 1943.

Pojkholmsvägen — Poikasaarentie, 1958, till namnen på de närbelägna holmarna Pojkholmarna — Poikaluodot och Pojkholmen — Poikasaari.

Reihersvägen — Reiherintie, 1968, till minne av borgmästaren i Helsingfors Kasper Reiher (d. 1620), fästningskommendanten Kasper R. (d. 1647) och kamreren Magnus R. (d. 1687), vilka ägt Turholm i Degerö. Se detta.

Relingsgränden — Parraskuja, 1953, gruppnamn (äldre sjöfart).

Renvallsgränden — Renvallinkuja, 1958. Tvärgränd till Renvallsvägen.

Renvallstigen — Renvallinpolku, föreslaget 1969, sidogata till Renvallsvägen.

Renvallsvägen — Renvallintie, föreslaget 1969, efter senator Heikki Renvall (1872—1955) som ägde den intilliggande Turholms gård 1901—16.

Repoxholmen — Reposaaari, 1964. Det fi. namnet anpassning av det sv. namnet, på kartor Repoxholmen 1777, Rápux 1808, Repoxholmen 1849, Repholmen 1902, Repoholm 1905, 1930 och Repoholm — Reposaaari 1947 (repox = mujka, inlån av det finska räापys = mujka).

Repoxholmsvägen — Reposaaarentie, 1953, till det gamla holmnamnet Repoxholm.

Rodervägen — Ruoritie, 1955, gruppnamn (äldre sjöfart).

Rorgängarvägen — Ruorimiehentie, 1953, gruppnamn (äldre sjöfart).

Rudolfsgränden — Rudolfinkuja, 1958, efter överstelöjtnant Rudolf Schulman som tillsammans med sin hustru Selma, f. Borgström, 1906 donerade området för nuv. Turholms folkpark till Helsingfors stad.

Rudolfsvägen — Rudolfintie, 1968, i anslutning till Rudolfsgränden. Se detta.

Rävsundet — Reposalmi, 1969. Namnet på kartor Råfsund 1930, Rävsund — Kettusalmi 1933 och Råfsund — Reposalmi 1964.

Rävsundsvägen — Reposalmentie, 1953. Namnet i bruk redan före 1946, i anslutning till det närbelägna Rävsundet — Reposalmi.

Sadelbackagränden — Satulamäenkuja, 1953, i anslutning till Sadelbackavägen.

Sadelbackavägen — Satulamäentie, 1953, syftande på den kuperade terrängen.

Skarpfjärden — Karpiselkä, 1964. Det fi. namnet anpassad översättning av det sv., på kartor Skarpfjälän 1777, Skarp Fjälän 1794, Skarpfjärden 1849 och Skarpfjärd 1933 (skarp = hård, t.ex. om jordmån, havsbotten)

Skolpiltstigen — Koulupiltinpolku, 1953, till det tidigare namnet Skolvägen — Koulutie, i bruk före 1946.

Skoltået — Koulutanhua, föreslaget 1969. Gatan leder till en tomt som reserverats för skola.

Skonertleden — Kuunariväylä, 1953, gruppnamn (äldre sjöfart).

Slupstigen — Pursipolku, 1955, gruppnamn (äldre sjöfart).

Slörvägen — Laitamyötäisentie, 1953, gruppnamn (äldre sjöfart).

Snigelstigen — Etanapolku, föreslaget 1969. Nyskapat namn. Fotgängargata.

Stansvik — Tahvonlahti, 1959, namn på stadsdelsrote, till det gamla redan på 1600-talet kända ortnamnet Stansvik. Första leden i sammansättningen är utvecklad ur namnet Staffan, som förfinskats i formen Tahvo. Även namn på själva viken. Se även sid. 25.

Stansvik gård — Stansvikin kartano. Detta namn för det ur Holmgårds säteri 1798 utbrutna hemmanet Stansvik har kommit i bruk först på 1800-talet. Det fi. namnet bl.a. på en karta 1933. Se Stansvik och presentationen av 49 stadsdelen.

Stansviksudden — Tahvonlahdenniemi, 1964, till namnet på området Stansvik — Tahvonlahti. Se detta.

Stansviksvägen — Stansvikintie, 1953. Namnet i bruk redan före 1946. Se Stansvik.

Storfladan — Iso-Sarvasto, 1964. Det fi. namnet anpassad översättning av det sv., på kartor Fladan 1777, Stora fladan 1908 och Storfladan 1930 (flada = grund havsvik, sarpa = säv, vass).

Sundholmen — Salmisaari, 1964. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i lokalt bruk.

Svalviksvägen — Pääskylahdentie, 1954, till ortnamnet Svalvik, bl.a. på karta 1943.

Svanströmsgränden — Svanströminkuja, 1968. Tvärgränd till Svanströmsvägen.

Svanströmsvägen — Svanströmintie, 1953, efter tullnären i Helsingfors, August Larsson Svanström, son till den tidigare omtalade Lars Mickelsson. Svanström ägde Degerö hemman 1645—58.

Tackelvägen — Takilatie, 1953, gruppnamn (äldre sjöfart).

Tavastvarpet — Hämeenapaja, 1964. Det fi. namnet översättning av det sv. Tavastvarpet (på en karta 1777 Tavasthvarpviken), som syftar på forna tiders tavastländska fångstmän.

Tavastvarpsvägen — Hämeenapajantie, 1954, till ett äldre ortnamn Tavastvarpet.

Tengströmsvägen — Tengströmintie, 1953, efter borgmästare Fredrik Tengström, som ägde

Degerö gård 1842—49 och som på sin tid var en känd gynnare av konst- och litteratur i Helsingfors.

Tomteberget — Tonttuvuori, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som bl.a. återfinns på en karta 1943.

Turholm — Tullisaari, 1959, namn på stadsdelsrote, till det gamla hemmansnamnet Turholm. Namnet skrivet på 1500-talet bl.a. Tulo holm, Tulholma, Tulholms gård och 1692 första gången Turholm, vilken form sedan stadgades. Som fi. motsvarighet har på 1800-talet brukats formen Turholmi och i början på 1900-talet Tuurholma. På 1930-talet användes även felöversättningen Vuorosaari (fi. vuoro = tur). Det nuv. fi. namnet härlett ur en form Tullholm. Om namnets ursprung se närmare sid. 26.

Turholmstjärden — Tullisaarenselkä. Namnet i bruk i början av 1900-talet, det fi. i formen Tuurholman selkä. De nuv. namnen på karta 1957. Se Turholm.

Turholms folkpark — Tullisaaren kansanpuisto. Namnet i bruk fr.o.m. 1910-talet, då folkparken anlades. Det fi. namnet till en början Turholman kansanpuisto och från 1927 Tuurholman kansanpuisto. Det nuv. namnet Tullisaaren kansanpuisto i officiellt bruk 1957. Se Rudolfsgränden och Turholm.

Turholmssundet — Tullisaarensalmi, 1969, till namnet Turholm.

Turvägen — Vuorotie, 1953. Namnet i bruk före 1946, härlett ur hemmansnamnet Turholm, Se detta.

Uppby — Yliskylä, 1959, namn på stadsdelsrote. Till hemmansnamnet Uppby, känt sedan 1700-talet.

Uppbysvängen — Yliskylänkaari, föreslaget 1969, till områdets namn.

Uppbyviken — Yliskylänlahti, 1964. Det fi. namnet översättning av det sv., som bl.a. finns på karta 1930. På äldre kartor ortnamnet Gjetbergsudde 1777 antecknat vid viken, som 1873 bär namnet Gytjevik. Se Uppby.

Uppbyvägen — Yliskyläntie, 1953, till det gamla hemmansnamnet Uppby. Tidigare namn på en del av vägen Kanalvägen — Kanavantie (före 1946).

Urfjällsstigen — Umpiaidanpolku, 1953, till en gammal kartform Urfjäll, som betecknar utjord, fi. umpiaita.

Villingesundsvägen — Villinginsalmentie, 1950, till ortnamnet Villingesund. Vägen leder till sundet.

Ängsholmen — Niittyholma. Först på 1900-talet uppträder kartformen Ängsholm som namn på udden. Namnet härstammar från den tid då området var en holme, bl.a. på karta 1777. Det fi. översättningsnamnet i bruk på 1960-talet.

Östanvindsvägen — Itätuulentie, 1953, gruppnamn (äldre sjöfart).

Österängsgränden — Itäniitynkuja, 1953. Tvärgränd till Österängsvägen.

Österängsudden — Itäniitynniemi, 1964. Det fi. namnet översättning av det sv., som finns på kartan 1777.

Österängsvägen — Itäniityntie, 1953. Namnet i bruk redan för 1946.

50 STADSDELEN VILLINGE — VILLINKI

Området för denna stadsdel hörde under medeltiden till Helsing socken. Då Holmgårds säteri i Degerö by år 1798 delades i fyra hemman, blev ögruppen Villinge ett av dem. Från Villinge hemman utbröts senare, i slutet av 1800-talet och i synnerhet på 1910-talet, flera tiotals mindre tomter främst för helsingforsarnas sommarvillor medan moderhemmanet förblev i bolaget Villinge Gårds Aktiebolags besittning. Den östra delen av ögruppen eller Öster-Villinge har som en del av Sveaborgs fästningszon varit i statens ägo. Fr.o.m. 1922 var Villinge en del av Degerö samhälle och då detta vid inkorporeringen 1946 införlivades med Helsingfors, blev Villinge en särskild stadsdel. Någon stadsplan har inte fastställts för stadsdelen, som hittills bevarat sin karaktär av villaområde.

Stadsdelens ursprungliga namn påträffas i urkunder från 1500-talet bl.a. i formerna Villingby, Willing, Willinge och formen Villinge har sedan vunnit hävd. Namnet är bildat till det fornsvenska vidh(er), nusvenskt ved, som i fornsvenskan också avsåg skog (Finnveden i Småland). Namnet torde således ha betytt ungefär 'den skogiga ön'. Se även sid. 28.

Som officiellt namn på stadsdelen fastställdes år 1959 Villinge-Villinki, varvid man som finsk motsvarighet valde en fonetisk anpassning, som hade blivit vanlig på 1900-talet.

Bergviken — Vuorilahti, 1969, syftande på vikens höga branta stränder.

Bergviksgölen — Vuorilahdenlampi, 1969, syftande på en vik, som ligger intill.

Bockholmen — Pukkiluoto, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som sedan gammalt varit i bruk bl.a. på karta 1930. Sammanfattande namn på denna och en intill liggande landfast holme Krokholmarna på karta 1902.

Borstan — Harjaluoto, 1969. Det sv. namnet på en karta 1902, det fi. namnet översättning.

Byviken — Kylänlahti, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. som upptas på en karta 1798 i formen Byvjok.

Grundviken — Laukolahti, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer på allmänna kartor i början av 1900-talet.

Gröna viken — Viherlahti. Se Villingeviken.

Kasaberget — Tulikallio, 1969. Det fi. namnet anpassningsöversättning av det sv., som sedan gammalt i bruk bl.a. på karta 1930.

Kristallviken — Kristallilahti. Namnet kom i bruk i början av 1900-talet.

Kutuhället — Kutupaasi, 1969. Det fi. namnet översättning av det tidigare lokalt brukade sv. namnet. Sammanfattande namn på detta och ett bredvidliggande grund 1930 Villingekobbar.

Långhället — Pitkäpaasi, 1969. Det fi. namnet översättning av det tidigare lokalt brukade sv. namnet.

Månsholmen — Maununkari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., på karta 1930 i formen Månsholmen och 1943 Månsholm. Lokalt används även Hönsholmen.

Stensundet — Kivisalmi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som sedan gammalt varit i lokalt bruk.

Svinholmen — Sikosaari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som sedan gammalt varit i bruk bl.a. på karta 1930.

Ullholmsfjärden — Villasaarenselkä. Namnet i bruk redan i början av 1900-talet.

Varvholmen — Varviluoto, 1969. Det fi. namnet anpassningsöversättning av det sv., som sedan gammalt varit i bruk, bl.a. på karta 1930.

Villinge — Villinki, se presentationen av 50 stadsdelen.

Villingsundet — Villinginsalmi. Det sv. namnet på kartor Willing Sund 1777, Villingesund 1948 och Villingsundet 1958. Det fi. översättningsnamnet kom i bruk i början av 1900-talet.

Villingeviken — Villinginlahti, 1969, till ett tidigare namn, som på en karta 1697 uppträder i formen Östra Willing wiken och på en karta 1948 i formen Östra Villingeviken — Itä-Villinginlahti. På en karta 1798 kallas den innersta delen av viken Grönwjok och den yttre delen Willings Fladan. Namnet Grönviken förekommer ännu bl.a. på karta 1943.

Österhället — Tupsu, 1969. Det fi. namnet en nyskapad motsvarighet till det sv., sedan gammalt i lokalt bruk i formen Östra uthället.

Österviken — Itälahti, 1969. Det fi. namnet översättning av det sedan gammalt lokalt brukade sv. namnet.

Öster-Villinge — Itä-Villinki. Det sv. namnet på äldre kartor Östra Willing 1692, Öster Willing 1798 och Öster Villinge 1902. Den fi. motsvarigheten kom i bruk i början av 1900-talet. Se presentationen av 50 stadsdelen.

Östra Villingeviken — Itä-Villinginlahti. Se Villingeviken.

51 STADSDELEN SANDHAMN — SANTAHAMINA

Ön Sandhamn har varit en av de gamla byarna i Helsing socken. Där fanns redan under medeltiden hamnplatser för sjöfarande och ön hade ursprungligen bestämts som plats för Helsingfors stad, när man planerade den nya handelsstaden i mitten av 1500-talet. Sandhamn var en andra gång på förslag när man i slutet av 1630-talet började söka en bättre plats för det tynande Helsingfors vid Vanda å.

Öns kronohemman Norrgård och Södergård utarrenderades till enskilda personer ända tills de år 1817 införlivades som ekonomiområden med fästningen Sveaborg, som var i ryssarnas händer. Under Krimkriget 1854—55 uppfördes artilleribatterier på Sandhamn och efter kriget anslöts ön definitivt till Sveaborgs fästning. Sedan landet blivit självständigt kom Sandhamns marker i statens ägo och området har sedan dess använts för försvarsmaktens behov. Vid den stora inkorporeringen år 1946 införlivades Sandhamn med Helsingfors stad och blev en särskild stadsdel med namnet Sandhamn — Santahamina, som fastställdes år 1959.

Stadsdelens namn nämns första gången i urkunderna år 1429 i formen Santhaven och därefter bl.a. i formerna Sandhaffn år 1431, Sandhampn år 1509, Sandhamn år 1571 och Sandhams Landet år 1775. Namnet får sin förklaring av öns användning som viktig hamnplats vid den medeltida segelled, som strök förbi landets sydkust. Från och med början av 1900-talet har man som finsk motsvarighet börjat använda namnen Santasatama och Santahamina, av vilka det sistnämnda år 1946 fastställdes som det officiella finska namnet på byn. Om namnet ytterligare på sid 24.

Aludden — Leppäniemi, 1969. Det sv. namnet översättning av det fi., som använts tidigare, bl.a. på karta 1933. På en karta 1778 heter holmen intill Ahlörn och även ortnamnet Alörns biukten finns antecknat i närheten.

Aspholmen, Östra, Västra — Haapasaari, Itäinen, Läntinen, 1969. Sedan gammalt i bruk i formen Aspholmar — Haapasaaret. På äldre kartor kallas Östra Aspholmen Klobbhällen 1845 och Västra Aspholmen Aspholmen och båda med ett gemensamt namn Aspholmar 1855. Det fi. namnet Haapasaaret på kartor sedan 1902.

Björkholmen — Koivusaari. Som namn på holme kartbelägg Björkholmen 1778, Björkholmen 1808, Björkholm 1902 och Björkholm — Koivusaari 1933.

Estviken — Virolaislahti, 1969. Det fi. namnet anpassning efter det sv., som finns på en karta 1778 i formen Estvjk.

Estvikshällen — Virolaislahdenpaasi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som finns på en karta 1778.

Galjotsudden — Kaljuuttiniemi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som påträffas på en karta 1778 i formen Galjortudden (galjot

eller galjon = bredbottnat segelfartyg med rund akter).

Granholmen — Kuusiluoto, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som har kartbeläggen Granshällen 1778 och Granholm 1902. Som fi. motsvarighet användes i början av 1900-talet formen Kuusisaari, som ändrats för undvikande av sammanfall med andra holmar med namnet Kuusisaari i Helsingfors skärgård.

Haragrundet — Harakari, 1969. Det fi. namnet anpassning efter det sv., som varit i bruk tidigare bl.a. på en karta 1949.

Harholmen — Jänissaari. Det sv. namnet på kartor Harholmen sedan 1778. Det fi. namnet i bruk senare, bl.a. på karta 1902.

Harklacken — Jänisletto, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. Haruddsklacken, som använts lokalt och vartill bildats en förkortad form för officiellt bruk.

Hindholmen — Hintholma, 1969. Det fi. namnet anpassning efter det sv. På äldre kartor heter holmen Jusses holmen 1778, Skomakarholmen 1778, 1845, Ryssholmarne 1855 och Hindholm 1902. Den västra udden har lokalt kallats Jussiholmen och den norra udden Kintaholmen.

Höterviken — Hauteralahiti, 1969. Det fi. namnet anpassning efter det sv., som finns på en karta redan 1778 i formen Hötervik (höter = hautera = tång).

Jungfruholmen — Neitsytšaari. Holmen heter på kartor Grunesholm 1692, Jungfruholmen 1778, Jungfruholm 1902 och Jungfruholm — Neitsytšaari 1948.

Kalvhagsviken — Vasikkahaanlahiti, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som finns på kartor sedan 1778 (nämnda år i formen Kallfhagsviken).

Kattsundsträsket — Kissalampi, 1969, till de äldre ortnamnen Kattsundet (1778) och Kattsundsudden (1808). Den forna viken som genom landhöjningen blivit en insjö, heter på karta 1778 Grund Wiken.

Koholmen — Lehmäsaari. Holmen heter på kartor KooHollmen 1778, Koholmen 1808, Koholm 1855 och Koholmen sedan 1900. Det fi. översättningsnamnet på kartor sedan 1902.

Koholmsklacken — Lehmäsaarenletto, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som sedan gammalt varit i lokalt bruk. (Letto här = klippa i havet).

Koholmsviken — Lehmäsaarenlahiti, 1969. Viken heter på en karta 1778 Kooholms Biukten, varav det fi. namnet är en översättning och det sv. namnet en anpassning.

Kuggsten — Kukiletto, 1969. Det fi. namnet anpassning efter det sv., som är känt sedan gammalt (kugg = kogg, kogger = hansafartyg med högt fribord från 1400- och 1500-talen; letto = klippa i havet).

Laxören — Lohikari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk från förut, bl.a. på karta 1948. Tidigare hette grundet på kartor Österuddshällen 1778, Östersandshällan 1808 och Österuddshällan 1845.

Långholmen — Pitkäsaari, 1969. Holmen heter på kartor Långhällen 1778, Långhäll 1845 och Pitkäsaari 1949.

Notholmen — Nuottasaari. Det sv. namnet Notholmen på kartor sedan 1778. Det fi. översättningsnamnet togs i bruk i början av 1900-talet, bl.a. på karta 1930.

Orrholmen — Teerisaari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som visar följande kartbelägg: Orröhn 1778, Orrörn 1816 och Orrön 1900. Senare heter holmen Kråkholm 1902 och Kråkholmen 1930.

Prästviken — Papinlahiti, 1969. Namnet tidigare i lokalt bruk, bl.a. på karta 1945 Papinlahiti.

Radioudden — Radioniemi, 1969. Det sv. namnet översättning av det fi., som använts från förut, bl.a. på karta 1930. På äldre kartor förekommer namnen Kråkkosudden 1778, Norrudden 1808 och Kråkbodsudden 1816. Det nuv. namnet syftar på en radiostation som byggdes av ryssarna år 1908 för Östersjöflottans räkning och som under självständighetstiden disponerats av post- och telegrafstyrelsen.

Rödhällen — Punaluoto, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. namnet Röhället, som använts lokalt och efter korrigering faststälts som officiellt namn.

Sandhamn — Santahamina, 1959 stadsdelsnamn. Se presentationen av 51 stadsdelen.

Sandhällen — Hietaluoto, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk sedan gammalt.

Stenkistudden — Kiviarkunniemi, 1969, i bruk redan tidigare. Namnet tillkommet i sen tid, troligen i början av 1900-talet.

Storholmen — Santahaminan Isosaari, 1969. Det sv. namnet på äldre kartor i formerna Storholmen 1778 och Storholm 1837. Det fi. översättningsnamnet på kartor sedan 1902 i formen Isosaari, som senare fått en mera preciserad form Santahaminan Isosaari för att inte förväxlas med Isosaari — Mjölö i 53 stadsdelen.

Storviken — Suurlahti, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer på kartor fr.o.m. 1778.

Söderudden — Eteläniemi. Det sv. namnet på kartor fr.o.m. 1778, det fi. namnet har kommit i bruk på 1900-talet, bl.a. på karta 1930.

Trutholmen — Louesaari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. namnet, som förekommer på kartor fr.o.m. 1778 (loue = stor mås).

Viborgshålet — Viipurinkaita, 1969. Farleden till Viborg går fram genom sundet vilket föranlett namnet. Se Viborgsten.

Viborgsten — Viipurinkivi, 1969. Namnet uppträder sent på kartor, bl.a. Viipurinkivi 1960, men torde vara gammalt. På en karta 1808 heter grundet Björnsten.

Ärtholmen — Hernesaari. Holmen heter på kartor Torsholmen 1692, Ryss Holmarne 1778, Ryssholmen 1837 och Ärtholm 1900. Det fi. namnet Hernesaari från början av 1900-talet, bl.a. på karta 1947.

Österudden — Itäniemi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer på kartor fr.o.m. 1778.

52 STADSDELEN SVEABORG — SUOMENLINNA

Öarna i denna stadsdel anses ha hört till Tölö by, vars marker år 1643 av kronan skänktes till det fyra år tidigare grundade nya Helsingfors. Då öarna låg vid farleden in till Helsingfors, togs de tidigt i anspråk för militära ändamål. De första vallarna till stadens försvar byggdes på Vargskär år 1656, och år 1748 började på denna och intill liggande holmar uppföras en befästning till skydd för staden. Den skulle även bli bas för skärgårdsflottan. Efter Finlands anslutning till Ryssland kom öarna på 1800-talet under rysk militärförvaltning och övergick sedan Finland blivit självständigt till landets egen försvarsmakt.

De egentliga fästningsöarna och holmarna i deras närhet blev en särskild stadsdel år 1959, varvid stadsdelsnamnet Sveaborg — Suomenlinna fastställdes.

De nuvarande fästningsöarna omnämns första gången i urkunderna år 1556 under namnet Wargskiär. Namnet torde ha föranletts av vargar som uppehållit sig på ön. På de äldsta kartorna 1640 och 1696 har namnet antecknats vid de största öarna eller så har man som på en karta 1650 använt namnen Stor Vargskär (vid platsen för nuv. Vargön och Stora Östersvartö) och Lill Vargskär (nuv. Lilla Östersvartö och Västersvartö). På kartan 1696 heter den östligaste holmen Wargh Skiär eller Svart Holmen. När befästningsarbetena påbörjades år 1748, hade alla fästningsöar redan särskilda namn. Det gamla namnet Wargskär förblev namn på den sydligaste holmen, och varianten Wargö började användas om den intilliggande holmen, som förenades med Wargskär till en början med en bro och senare med en bank.

Öfästningen erhöll år 1750 namnet Sveaborg. Som finsk motsvarighet användes redan i mitten av 1800-talet formerna Veapori, Viapuri och Viapori av vilka den sistnämnda formen så småningom vann hävd. År 1918 fastställdes Suomenlinna som befästningens officiella finska namn, medan det ursprungliga namnet fortfarande kom att användas som svensk namnform.

Artilleriviken — Tykistölahti, 1969. Namnet tidigare i lokalt bruk.

Bockholmen — Pukkisaari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som på kartor tidigare skrivs Remmar Hollmen 1775, BäckHollmen 1781, Bäckholmen 1816, 1859, Kongen 1837, Kuggen 1855, 1915 och Bockholm 1902, 1949.

Borgmästargrunden — Pormestarinluodot, 1969. Det sv. namnet tidigare i formerna Borgmästarklipporna 1868 och Borgmästareklipporna 1902. Som fi. översättningsnamn användes tidigare Pormestariuodot 1925.

Gamla Räntan — Vanha-Räntty, 1969. Det fi. namnet anpassning efter det sv. namnet Gamla Räntan, på en karta redan år 1775. På kartor heter holmen 1842 och 1869 Harakkagrundet. Namnet anknyter sig till Stora Räntan — Harakka, namn på en större holme intill. I en sjöförklaring 1782 omnämns Nya Räntan, ett litet grund 3—4 km längre söder ut. Se Stora Räntan och Räntan i 53 stadsdelen.

Gustavssvärd — Kustaanmiekka. Denna numera med Vargön sammanvuxna holme gick ännu under 1800-talet under namnet Vargskär.

Gustaf Svärd var namnet på en bastion som på 1750-talet uppfördes på holmen, och detta namn överflyttades i början av 1900-talet på hela holmen. Det fi. översättningsnamnet kom i bruk i början av 1900-talet. Se Vargön.

Gustavssvärdssundet — Kustaanmiekansalmi. Ännu år 1747 heter sundet Wargskärssundet, men sedan bastionen Gustavssvärd uppförts på ena stranden fick sundet namn efter bastionen. Namnets skrivs Gustavs Svärds sund 1781, Gustaf Svärds sund 1837 och Gustafsvärdsund 1869. Som fi. motsvarighet användes i slutet av 1800-talet Gustavssvärdin salmi och fr.o.m. början av 1900-talet det nuv. översättningsnamnet.

Hamnsundet — Haminasalmi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer på kartor fr.o.m. början av 1800-talet.

Hamnsundshällen — Haminasalmenpaasi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer på kartor fr.o.m. 1778.

* **Hästskoviken — Hevosenkenkälahti**, se Vargskärsviken.

Kalvholmen — Vasikkasaari. Holmen heter på kartor Calvholmen 1640, Kalfholm 1650, Kalfholmen 1775, 1900, Kalfholm 1837, Kalfholmen 1900 och Kalvholm — Vasikkasaari 1933.

Kalvholmsrevet — Vasikkasaarenriutta, 1969, till Kalvholm, namn på en holme i närheten.

Kugghällen — Kukipaasi, 1969. Till ett äldre namn Kuggsund i närheten. Tidigare heter holmen på kartor Klippan 1775, Kuggsundshällen 1778, 1808, Kungssundshällen 1816, 1859 och Lekhäll 1900, 1915, Lökhällen 1949. Se Kuggsundet.

Kuggsundet — Kukisalmi, 1969. Det fi. namnet anpassning efter det sv., som förekommer på en karta redan på 1640-talet i formen Kugghamnsundet. Senare former Kugg-Sundet 1778, Kungssundet 1816 och Kuggsund 1855. Kugg = kogg, kogger = hansaskepp med högt fribord, 1400- och 1500-talen.

Kungsholmen — Kuninkaansaari. Holmen heter på kartor Bockholmen 1640-talet, BäckHolmen 1775, Kungsholmen 1778 och Kungsholm fr.o.m. 1855. Det fi. översättningsnamnet Kuningassaari från 1920-talet och Kuninkaansaari fr.o.m. 1940-talet. (Namnet Kungsholm kom i bruk efter Gustav III:s besök på Sveaborg år 1775).

Kärleksdammen — Lemmenlampi, 1969, till ett lokalt använt ortnamn.

Lilla Östersvartö — Pikku Mustasaari. Holmen hör till en ögrupp som var känd redan på 1500-talet under namnet Vargskär. Sedan befästningar efter 1748 uppförts på holmen kallades den Lilla Öster Svartö 1757, Lillöstersvartö 1869 och Lilla Öster Svartö 1925. Det fi. översättningsnamnet kom i bruk på 1920-talet och förkortades 1969 till Pikku-Musta.

Limpan — Limppu. Det sv. namnet redan på en karta 1781. Det fi. översättningsnamnet kom i bruk på 1920-talet.

Lonnan — Lonna. Holmen heter i urkunder Ludna på 1640-talet, Londnaholmen 1670, Lonnola 1696, Lådna i början av 1700-talet, Lånnan 1775 och Lonnan 1842. Den fi. namnformen togs i bruk i början av 1900-talet. Namnet anknyter ytterst till ett gammalt ord med betydelsen »växa», vartill bildats sv. luden och syftar på holmens växtlighet.

Långören — Särkkä. Det sv. namnet förekommer på kartor och i urkunder i formen LångÖhrn 1696, Långören 1747 och Långörn 1775. Det fi. namnet på kartor sedan 1925.

Långörssundet — Särkansalmi, 1969, till Långören, namn på en holme intill.

Remmarholmen — Reimarisaari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. med kartformerna Remmarholm 1860 och Remmasholmen 1900, 1915.

Skanslandet — Vallisaari. Holmen heter på kartor och i urkunder Träsköön 1640, Skantz Landhet 1696, Träskholmen 1755, Skantz Landet 1766, Bäckholmen eller Skantzlandet 1774, Skantz Landet 1775, Skansland 1842, Alexandersön 1900, Skanslandet 1902 och Alexanderön 1915. Sedan 1918 är de nuv. namnen i bruk. På ön fanns befästningsvallar redan i slutet av 1600-talet, och på 1700-talet införlivades holmen med Sveaborgs fästning.

Skanslandsträsket — Vallisaarenlampi, 1969, till ett redan tidigare använt inofficiellt namn.

Stora Räntan — Harakka. Holmen heter i urkunder och på kartor Räntan eller Stora Räntan 1736, Små Rantor 1750 som sammanfattande namn på den ögrupp inom vilken holmen ligger, Haraka eller Bäckholmen 1775 (där fanns ett kummel eller en liten fyr i mitten av 1700-talet), Räntan 1808, Stora Räntan 1837 och Harakka 1842, varefter de nuv. namnformerna vinner hävd. I en sjöförklaring år 1782 omnämns Harakka som namn på ett litet grund 3—4 km längre söderut. (Namnet Harakka kan möjligen förklaras av att någon plats på holmen påmint om en skata = fi. harakka).

Stora Östersvartö — Iso Mustasaari. Holmen hör till en ögrupp som redan på 1500-talet är känd under namnet Vargskär. På karta 1696 heter holmen Wargh Skiär eller Svart Holmen. I befästningsplanen 1747 kallas holmen Öster Swartö och senare uppträder namnet i formerna Stora Svartön 1750, Stora Öster Svartö 1757, Svartholmen 1766 och Storöstersvartö 1869. Som fi. namn brukas på 1800-talet Suuri Öster-Svartö, och det nuv. översättningsnamnet har använts sedan 1920-talet. Även formen Iso Itä-Mustasaari har förekommit.

Sveaborg — Suomenlinna, 1959 stadsdelsnamn. Se presentationen av 52 stadsdelen.

Vargskär — Susiluoto, se Gustavssvärd och Vargön.

Vargskärsviken — Susiluodonlahti, 1969, till ett äldre Vargskär, namn på holmen intill (Gustavssvärd). Lokalt har tidigare använts namnen Hästskoviken — Hevosenkenkälahti.

Vargön — Susisaari. Öns sv. namn i bruk redan i mitten av 1700-talet då denna och intilliggande holme började befästas. På en karta 1845 kallas den södra av de båda sammanvuxna holmar som befästningen är uppförd på för Vargskär, medan den norra kallas Vargön. I början av 1900-talet försvinner namnet Vargskär och i stället kommer bastionsnamnet Gustavssvärd — Kustaanmiekka. Det fi. översättningsnamnet Susisaari i bruk på 1920-talet. Se presentationen av 52 stadsdelen.

Varvsviken — Varvilahti, 1969, till ett tidigare inofficiellt namn. Viken ligger sedan gammalt inom Sveaborgs varvsområde.

Viapori, se presentationen av 52 stadsdelen.

Västersvartö — Länsi-Mustasaari. Holmen hör till en ögrupp som redan på 1500-talet var känd under namnet Vargskär. I befästningsplanen 1747 kallas holmen Wester Swartö och senare Väster Svartö 1757, Wester Swartö

1775, Västersvartö 1869 och Väster Svartö 1925. Som fi. namn används på 1800-talet Länsi-Svartö och den nuv. översättningsformen har varit i bruk sedan 1920-talet. Till det fi. namnet har 1969 bildats en kortare form Länsi-Musta.

53 STADSDELEN UTÖARNA — ULKOSAARET

Såsom namnet antyder omfattar stadsdelen de yttre öarna inom Helsingfors vattenområde. Hit hör förutom små skär och grund i havsbandet holmarna inom stadskärnans vattenområde väster om stadsdelen Sveaborg samt öarna på Helsinges sockens tidigare vattenområde öster om stadsdelen Sandhamn med undantag av dem som räknas till stadsdelen Nordsjö. Utöarna — Ulkosaaret fastställdes som namn på den 53 stadsdelen år 1959.

Abrahamsholmen — Abrahaminluoto. Det sv. namnet på kartor redan fr.o.m. 1855. Det fi. namnet i bruk i början av 1900-talet, bl.a. på en karta 1949.

Blindtokan — Sokkotoukki, 1969. Det fi. namnet översättningsanpassning efter det sv. namnet, som förekommer på kartor fr.o.m. 1855. Som fi. namn har tidigare använts (sjökort 1934) Sokea Tonttu (enl. en osannolik tolkning token = fjolla, »tomte»). Se Väster-tokan.

Brännvinskobben — Viinakupu, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk redan tidigare. Namn på kartor Återhäll 1837, 1855 och Brännvinskubb 1900, 1915.

Bändarn — Pöntäri, 1969. Det fi. namnet anpassning efter det sv. som varit i bruk sedan gammalt. I urkunder och på kartor kallas grundet Bendån 1644, Bändarna 1752, Bändarn 1936. Inom försvarsmakten har som fi. namnform använts Puskuri sedan 1930-talet.

Djupgrundet — Syväkari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. namnet som varit i bruk sedan gammalt, på kartor bl.a. Djupgrundet 1900 och Djupgrund 1913, 1949. Lokalt används även namnet Lokakobben.

Flathällen — Laakapaasi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk sedan gammalt. På kartor Flathäll 1837, Flathällar 1855, Flathällan 1936 och Flathällen 1949.

Flathällsgrundet — Laakapaadenkari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som sedan gammalt finns upptaget på sjökort.

Fågelklackarna — Lintupaadet, 1969, till det lokalt brukade namnet Fågelklackarna.

Glasmästarklacken — Lasimestarinletto, 1969, till ett äldre namn på grundet, Glasmästarholmen (på karta 1842). Letto = klippa i havet.

Grisselhällen — Kiislapaasi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk sedan gammalt, bl.a. på kartor fr.o.m. 1855.

Gråhara — Harmaja. Namnet på detta fyrland har i formen Gråharu varit i bruk åtminstone sedan 1640-talet, då ett sjömärke av sten fanns på holmen. Namnformen Gråhara på kartor fr.o.m. 1873. Haru = klippa i havet. Den fi. anpassningsöversättningen har kommit i bruk på 1920-talet.

Gråhara ören — Harmajanourit, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som använts lokalt sedan gammalt.

Gråsjälsbådan — Halliluoto, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer på en karta redan 1750 i formen Gråsjälsbådar. Namnet har senare förvrängts till Gråskärsbådarna med en fi. motsvarighet Harmin-kivi (halli — gråsjäl).

Gråskär — Harmaakari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. som varit i bruk tidigare, bl.a. på en karta 1900.

Gullringen — Sormuspaasi, 1969. Det fi. namnet översättningsanpassning efter det sv., som varit i bruk sedan gammalt, bl.a. på en karta 1949.

Gustaf Adolfs grund — Kustaa Aadolfin kari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som av gammalt förekommer på sjökort.

Hallonkobben — Vadelmakupu, 1969, till ortnamnet Hallonnäs.

Hamngrundet — Satamakari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk sedan gammalt, bl.a. på en karta 1949. Detta grund och Lilla Hamngrundet intill har på kartor 1900 och 1915 kallats Hamngrunden.

Hattholmen — Hattusaari, 1969. Det fi. översättningsnamnet uppträder på kartor först i mitten av 1900-talet, det sv. namnet är äldre.

Havergrundet — Kaurakari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk sedan gammalt, bl.a. på karta 1902.

Hellmanskobben — Hellmanninkupu, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som av gammalt varit i bruk på orten. På kartor

förekommer även namnet Långgrundskobb 1900.

Hramtsovs grund — Hramtsovinkari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som av gammalt funnits på sjökort.

Hundhällen — Koirapaasi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk sedan länge. På kartor Hundören 1855, Hundskär 1900, 1915, Hundhällen 1902 och Hundhällen 1949. Lokalt har tidigare brukats även Hundhällskobben.

Hundskär — Koirakari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som använts sedan länge. Holmen kallas på kartor Klubben 1837, Hundskär 1900, 1949.

Hundören — Koirasaari. Det sv. namnet på kartor sedan 1882. Det fi. översättningsnamnet kom i bruk på 1930-talet.

Hundörsbådarna — Koirasaarenluodot, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. namnet som varit i bruk sedan länge, bl.a. på kartor fr.o.m. 1882. På en karta 1855 heter holmarna Hundarna.

Högekobben — Korkeakupu, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk sedan gammalt. På en karta heter holmen också Segelklubb 1902.

Kajhällarna — Kajapaadet, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk sedan gammalt, bl.a. på kartor fr.o.m. 1902. På en karta 1855 heter holmen Bromsen.

Kajutörarna — Kajuuttaluodot, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk sedan början av 1920-talet.

Kumminhället — Kuminapaasi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk sedan början av 1900-talet.

Lekholmsratan — Kutusärkkä, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk sedan början av 1900-talet.

Lilla Hamngrundet — Pikku Satamakari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk sedan gammalt. Detta grund och det intilliggande Hamngrundet kallas med gemensamt namn på kartor 1900 och 1915 Hamngrunden.

Lillbastöhällarna — Niinisaarenkarit, 1969, till Lilla Bastö, namn på en holme i närheten. Det sv. namnet av gammalt i lokalt bruk.

Lillgrundet — Vähäkari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk sedan gammalt, bl.a. på en karta 1900.

Låggrynnan — Matalakari, 1969. Det sv. namnet översättning av det fi., som faststälts officiellt 1929. På karta 1855 heter grundet Truthäll.

Låghara — Matalahara, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk sedan gammalt, på kartor i formerna Lågharu 1750,

Långharun 1837, Lågharu 1855, 1900 och Låghara 1902.

Långgrundet — Pitkäkari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som föreligger på äldre kartor i formerna Långhällen 1855, Långgrund 1882, Långhällen 1915 och Långgrund 1949.

Långratan — Pitkärivi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som på kartor skrivs Ratan 1855 och Långratan 1902.

Långskär — Pitkäkari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som föreligger på kartor sedan 1837.

Lökhällen — Sipulipaasi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk tidigare, bl.a. på kartor fr.o.m. 1902. På karta 1855 heter grundet Möllart.

Malmgrundet — Malmikari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som av gammalt förekommer på sjökort.

Melkö — Melkki. Holmen heter på kartor Mälkan 1739, Melcko och Mälko ön 1781, Mälkö 1873, Mälckö 1845, Melkö 1882 och Melkö — Melkki sedan 1929. Namnet torde vara besläktat med det nusvenska ordet mjölk och de vita sandstränderna på ön torde vara anledning till namnet.

Melkögrundet — Melkinkari, 1969. Det fi. namnet översättningsanpassning efter det sv., som varit lokalt i bruk sedan länge. Grundet kallas på kartor också Grönaviksgrund 1882, 1902.

Melköhällen — Melkinpaasi, 1969. Det fi. namnet översättningsanpassning efter det sv., som varit i bruk sedan länge. Grundet kallas också Notgrund på kartor 1882, 1902.

Mellangrunden — Välikarit, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i lokalt bruk sedan länge.

Mjölö — Isosaari. Det sv. namnet i urkunder och på kartor i formerna Miölö 1530, Mölöö 1578, Mjölö 1581, Miölön 1644, Stora Miölön 1750, Stora Miölö Holmen 1780 och Mjölö 1936. Stora Mjölö — Isosaari blev officiellt namn 1929. Om namnets ursprung se närmare sid. 22.

Mjölöhällen — Kuivapaasi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk sedan gammalt, bl.a. på kartor sedan 1937.

Mjölöknekten — Pikku Kuivasaari. Holmen heter på kartor Mjölöknekt 1837, Knekten 1874, Mjölöknekt 1936 och Mjölöknekten 1949. Den fi. motsvarigheten togs i bruk på 1930-talet.

Mjölöpennor — Peninkarit. Det sv. namnet på kartor sedan 1855 och det fi. namnet i bruk inom försvarsmakten sedan 1930-talet. Namnet skall sammanhållas med namnet Penudden, som betecknar en lång och smal udde på det intilliggande Mjölö.

Mjölöören — Kuivakari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. som varit i bruk sedan gammalt, bl.a. på kartor fr.o.m. 1937. Inom försvarsmakten kallas grundet fr.o.m. 1930-talet Taulukari.

Måshällen — Lökkiluoto, 1969, tidigare brukat namn. Det sv. namnet ursprungligen Måsskär. Lokalt har även använts namnet Båtsmansgrundet.

Märaskrinet — Tammaluoto, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som på kartor skrivs Märaskrinskubb 1845, Meranpää 1855 och Märaskrin 1902.

Märaskrinsgrundet — Tammakari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i lokalt bruk sedan länge.

Märaskrinsklacken — Tammaletto, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i lokalt bruk sedan länge.

Märaskär — Tammakari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk sedan gammalt. Holmen kallas på kartor Skogsskär 1837, 1915, Skogskär eller Mörraskär och Mörraskär 1902.

Möllarn — Mylläri, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk redan tidigare, bl.a. på kartor fr.o.m. 1902. På en karta 1855 heter holmen Lockhäll.

Notgrundet — Nuottakari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk redan tidigare, bl.a. på en karta 1900.

Nygrundet — Uusimatala, 1969. I bruk redan tidigare bl.a. på en karta 1949.

Penudden — Peninniemi. Det sv. namnet på kartor fr.o.m. 1902 och det fi. fr.o.m. 1949.

Rysskär — Rysäkari. Holmen heter på kartor och i urkunder Ryskiär 1793 och Rysskär sedan 1855. Det fi. namnet i bruk sedan 1929.

Räntan — Röntty, 1969. Det fi. namnet anpassning efter det sv., som varit i bruk sedan gammalt. Holmen kallas i urkunder Nya Räntan 1782, Nyräntan 1837 och Räntan 1900. Se 52 stadsdelen Harakka.

Rönbusken — Pihlaisto, 1969. Det fi. namnet översättningsanpassning efter det sv., som varit i bruk redan tidigare, bl.a. på en karta 1882.

Rönnskär — Pihlajaluoto, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i allmänt bruk sedan början av 1900-talet.

Rönnskärsgrundet — Pihlajakari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i lokalt bruk sedan länge.

Rönnskärsklacken — Pihlajaletto, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. som varit i lokalt bruk sedan länge. Holmen heter på en karta 1900 Skjutkubben.

Rönnskärskobben — Pihlajaluodonkupu, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i lokalt bruk sedan gammalt.

Rönnskärssundet — Pihlajasaarensalmi, 1969, till Rönnskär, namnet på holmen invid sundet.

Rönnskärsviken — Pihlajasaarenlahti, 1969, till Rönnskär, namnet på en holme nära intill. Namnet i lokalt bruk sedan länge.

Sankbådan — Uppoluoto, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i lokalt bruk sedan länge.

Skatafjärden — Skatanselkä, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk sedan gammalt. Anknäyer till namnet Skataudden i närheten. Se 54 stadsdelen.

Skatahället — Kärkipaasi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i lokalt bruk sedan gammalt. På en karta 1943 är Skatahället namn på ett grund intill, som nu heter Tirhället — Tiirapaasi.

Stora Enskär — Katajaluoto. Det sv. namnet på kartor Stora Enskär 1837 och Enskär 1902. Det fi. namnet i bruk sedan 1929.

Svartbådagrundet — Mustamatalankari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk sedan gammalt, bl.a. på en karta 1949.

Svartbådan — Mustamatala, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer på kartor fr.o.m. 1837.

Svartkobben — Mustakupu, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som använts sedan gammalt, på karta 1902 i formen Svartkubben.

Sälklacken — Hyljekari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i lokalt bruk redan tidigare.

Söderholmskobben — Söderholminkupu, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk sedan gammalt. På kartor heter grundet Hundsör 1837, Söderholmskubben 1900 och Söderholmskobben 1902.

Tallskär — Mäntykari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk tidigare. Holmen heter på kartor Skogsholm 1837, Skogholm 1900 och Tallskär 1902.

Tallskärsrevet — Mäntykarinrivi, 1969, till Tallskär — Mäntykari, namn på en holme intill. Revet har lokalt kallats Stenreveeln och Skrabbet.

Tavelgrundet — Taulukari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk sedan gammalt. Grundet bär på kartor namnet Långör 1837, vilket 1902 överföres på grundet intill, Tafvelgrund 1900, 1915 och Tavelgrundet 1949.

Tirgrundet — Tiirakari. Det sv. namnet på kartor fr.o.m. 1900, det fi. namnet fr.o.m. 1934.

Tirhället — Tiirapaasi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv.namnet som varit i lokalt bruk redan tidigare.

Torra Mjölö — Kuivasaari. Ön heter i urkunder och på kartor Skarp Miölön 1644, Torr eller

Skarp Miölön 1750, Tårr Miölön 1752, Lilla Miölö Holmen 1780, Torr Mjölö 1837, Torra Mjölön 1874 och Torr Mjölö 1936. Som fi. översättningsnamn har sedan 1929 brukats Kuivasaari. Se Mjölö. Om namnets ursprung se sid. 26.

Trutkobben — Louekari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. namnet som varit i bruk redan gammalt. Holmen hette tidigare Orrörn 1855 (fi. dial. loue = stor mås, trut).

Trutkobbsklackarna — Louekarinpaadet, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk redan tidigare, på kartor bl.a. i formerna Trutkobbsklackarne 1913 och Trutkobbsklackarna 1949.

Vattuhällarna — Vesiluodot, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i lokalt bruk redan tidigare.

Vikiasklacken — Vikiaskivi, 1969, till ett äldre namn Vivikensklackarna, sedan länge i lokalt bruk.

Villingekobben — Villinginluoto, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som på kartor skrivs Ler- eller Willingekubb 1932 och Villingekubb 1943.

Västerbådan — Länsiluoto, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk redan tidigare.

Västergrundet — Länsikari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk redan tidigare, bl.a. på en karta 1913.

Västerklobben — Länsiloppi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk redan tidigare.

Västerrönnskär, se Österrönnskär.

Västertokan — Länsitoukki, 1969. Det fi. namnet översättningsanpassning efter det sv., som i urkunder och på kartor förekommer i formerna Västra Tokan 1750, Wester Tokan 1855 och Västertokan 1932. Fi. motsvarighet Länsi Tonttu 1934 (till en osannolik tolkning tokan = fjolla, »tomte» o.d.).

Ytterskär — Ulkokari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer på kartor sedan 1837.

Yttre Långören — Pitkäouri, 1969, det sv. namnet i bruk redan tidigare, det fi. namnet översättning. Holmen heter på kartor Abrahamsholm 1837, vilket namn fr.o.m. 1855 betecknar en holme intill, Långör 1902 och Långören 1915.

Ädstenen — Haahkakivi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i lokalt bruk redan tidigare.

Äransgrund — Äraninkari, 1969. Det fi. namnet anpassad översättning av det sv. namnet som varit i bruk sedan gammalt. I tiden har här grundstött ett fartyg Äran, vilket förklarar namnet.

Östergrundet — Itäkari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i lokalt bruk redan tidigare, bl.a. på en karta 1913.

Österrönnskär, Västerrönnskär — Pihlajasaari, Itäinen, Läntinen, 1969. Holmarna kallas på kartor Rönskiären 1696, Stora Rönnskär 1781, Wester Rönnskär 1842, Väster Rönnskär 1915 och Lilla Rönnskär 1781, Öster Rönnskär 1842. Som officiella namn fastställdes år 1909 Östra, Västra Rönnskär — Itäinen, Läntinen Pihlajasaari.

54 STADSDELEN NORDSJÖ — VUOSAARI

Området för denna stadsdel hörde under medeltiden till Helsing socken och dess jordbrukarbosättning var koncentrerad till de små byarna Norsby och Rasböle. På 1600-talet fanns i Rasböle två gårdar, i Norsby 4 gårdar och i södra delen av området i Skata norsö 2 gårdar och bland deras ägare återfanns kronotjänstemän, helsingforsborgare, präster och officerare. Senare tillkom även egentliga jordbrukare. På 1600-talet införlivades med Norsö rusthåll, d.v.s. Backmans eller Henriksberg, de båda andra hemmanen i byn och rusthållet utvidgades senare och blev så småningom Nordsjö gård, då det gamla Porslax rusthåll, dels på 1870-talet och dels på 1910-talet, och skattehemmanet Skatan på 1880-talet sammanslogs med gården. Rastböle gamla skatterusthåll och Nybondas i Skata förblev enstaka hemman tills de, Rastböle år 1952 och Nybondas åren 1952—53 förvärvades av Helsingfors stad och gjordes till friluftsområden.

Närheten till Helsingfors ledde från och med slutet av 1800-talet till att bosättningen ökade. Under en första period låg helsingforsbornas sommarvillor vid den södra stranden, men i början av 1900-talet utbröts bostadstomter även på andra håll och i början av 1960-talet började Asuntosästäjät ry. verka för stadsbebyggelse i områdets norra delar. I början av år 1966 införlivades området med Helsingfors och ombildades till den 54 stadsdelen Nordsjö — Vuosaari. Före inkorporeringen hade länsstyrelsen fastställt en byggnadsplan med gatunamn för Nordsjö och den slutliga stadsplanen har fastställts områdesvis fr.o.m. år 1966. Efter inkorporeringen har namnen granskats och fastställts år 1966.

Områdets namn uppträder i de äldsta urkunderna från 1500-talet i formerna Norsby, Norsöby, Norssöo och Norsö. Det som förled ingående ordet nor har i fornsvenskan betecknat ett strömdrag mellan två sjöar eller en insjö och saltsjön, och området har ännu i början av nya tiden varit en ö, som skilts från fastlandet av Botbyviken och Nordsjöviken. Namnet skrivs på 1600-talet omväxlande Norsjö och Nordsjö och på 1700-talet Nordsö, Norsjö och Nordsjö. Den sistnämnda formen vann sedan hävd i mitten av 1800-talet. Ortens finska namn Vuosaari, som fastställdes år 1957 svarar mot det ursprungliga svenska namnet (vuo = ström).

Om namnets ursprung se närmare sid. 23.

Abborrholmen — Ahvensaari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer på en karta 1841.

Abborrstenen — Ahvenkivi, 1969, i anslutning till Abborrholmen nära intill.

Alholmen — Leppäsaari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., bl.a. på en karta 1960.

Alholmsraten — Leppäluoto, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., bl.a. på en karta 1960.

Aludden — Leppäniemi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., på kartor med formerna Ahludden 1698, Ahl-Udden 1841, Aludd 1845, 1943.

Aluddsvägen — Leppäniementie, 1963, till ortnamnet Aludden i närheten.

Aspholmen — Haapasaari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer på kartor fr.o.m. 1841.

Aspholmsstigen — Haapasaarenpolku, föreslaget 1969, i anslutning till Aspholmsvägen.

Aspholmsvägen — Haapasaarentie, 1963, till ortnamnet Aspholmen.

Bastön — Niinisaari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. som förekommer i urkunder i formerna Stoor Bastöön 1694, Bastölandet 1795 och Bastö 1943.

Bastöviken — Niinilahti, 1969. Det fi. namnet en förkortad översättning av det sv., som påträffas bl.a. på en karta 1841.

Bastövägen — Niinisaarentie, 1963, till ortnamnet Bastön, namn på en holme i närheten.

Berggrundet — Kallioluoto, 1969, i anslutning till Bergholmen i närheten.

Bergholmen — Kalliosaari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer på en karta 1698.

Bergholmskobben — **Kalliosaarenluoto**, 1969, till Bergholmskobben, ett lokalt använt namn.

Björkudden — **Koivunokka**, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som upptas bl.a. på en karta 1960.

Björkviken — **Koivulahti**, 1969, till ortnamnet Björkudden i närheten.

Björnholmen — **Karhusaari**, 1969. Det sv. namnet en översättning av det fi., som bl.a. förekommer på en karta 1960.

Bojgränden — **Pojjukuja**, 1963, i anslutning till Bojvägen.

Bojstigen — **Pojjupolku**, föreslaget 1969, i anslutning till Bojvägen.

Bojvägen — **Pojjutie**, 1963, gruppsnamn (remmare och sjöfart).

Borgarstrandsviken — **Porvarinlahti**, 1969. Det fi. namnet förkortad översättning av det sv., som anknyter till ett äldre torpsnamn Borgars Torp 1764 och som bl.a. finns på en karta 1960.

Brudstenen — **Morsianpaasi**, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer bl.a. på en karta 1960.

Båtmästarvägen — **Venemestartie**, 1966, gruppsnamn (segel- och roddbåtar). Tidigare namn Båbyggarvägen — **Veneenrakentajantie** 1963.

Djupören — **Syväoura**, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. som bl.a. upptas på en karta 1960.

Drottningen — **Kuningatar**, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., på kartor Dräningsholm 1698 och Drottningholmen 1841. Nu en udde.

Filbunken — **Viihipunkka**, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som finns upptaget bl.a. på en karta 1960.

Fjärdholmsvägen — **Ulappasaarentie**, 1963, ansluter sig till den grupp av gatunamn som bildats till holmsnamn. (Någon holme med detta namn finns inte i närheten.)

Fästningen — **Västinki**, 1969. Det fi. namnet en anpassning efter det sv. som upptas bl.a. på en karta 1960.

Förstävstigen — **Keulapolku**, föreslaget 1969, i anslutning till Förstävsvägen.

Förstävsvägen — **Keulatie**, 1963, gruppsnamn (segel- och roddbåtar).

Gjutängsstigen — **Heteniitynpolku**, föreslaget 1969, i anslutning till Gjutängsvägen.

Gjutängsvägen — **Heteniityntie**, 1966, till ett äldre ortnamn Gytängen (på en karta 1698). Tidigare namn Sandholmsvägen — **Santaasaarentie** 1965.

Grisholmen — **Porsassaari**, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som påträffas på kartor fr.o.m. 1844.

Hallkullaudden — **Hallkullanniemi**, 1969. Det fi. namnet en anpassning efter det sv., som förekommer på en karta redan 1888 i formen Hallkulle udde.

Hamnholmen — **Satamasaari**. Holmen heter på kartor Hamnholmen 1841, Stora Hamnholmen 1844 och Hamnholmen — **Satamasaari** fr.o.m. 1943.

Hamnholmsvägen — **Satamasaarentie**, 1963, till namnet Hamnholmen — **Satamasaari** i närheten.

Hamnsundsviken — **Haminasalmenlahti**, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer på en karta 1842 i formen Hamnsunds vik.

Hummelgårdsviken — **Humalistonlahti**, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i bruk på orten. På en karta 1844 finns namnet Humlegårdsvärdet på ungefär samma plats.

Hället — **Paasi**, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som finns bl.a. på en karta 1960.

Hästholsudden — **Heposaarenniemi**, 1969, till ett äldre ortnamn Hästholm, på en karta redan 1698 i formen Hestholmen som namn på en holme. Numera udde.

Hästholsvägen — **Hevossaarentie**, 1966, till ett äldre ortnamn Hästholm, namn på en udde i närheten. Se Hästholsudden.

Hästviken — **Hepolahti**, 1969, till ett lokalt använt namn Hästreven.

Iglogränden — **Iiluodonkuja**, 1966. Tvärgränd till Iglovägen. Tidigare namn i byggnadsplanen Sommarbovägen — **Kesäkonuntie** 1965.

Iglovägen — **Iiluodontie**, 1966, till holmsnamnet Iglo i närheten. Tidigare namn i byggnadsplanen Sandmovägen — **Hiekkakankaantie** 1965.

Jungfruholmarna — **Neitsytisaaret**, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som finns på en karta redan 1841. Holmarna har också kallats Stora Jungfruholmen och Lilla Jungfruholmen 1844. Den största holmen hette tidigare Långören 1698.

Jungfruholmsvägen — **Neitsytisaarentie**, 1963, till namnet Jungfruholmarna i närheten.

Kalkholmen — **Kalkkisaari**, 1966. Namnet Kalkholm i bruk redan på 1700-talet, då på holmen brändes kalk för byggnadsarbetena på Sveaborg. På en karta 1698 heter holmen Kalkberget. Det fi. namnet på kartor fr.o.m. 1960.

Kalkholmsfjärden — **Kalkkisaarenselkä**, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som bl.a. finns på en karta 1960.

Kallvik, se Stora och Lilla Kallvik.

Kallviksfjärden — Kallahdenselkä, 1969. Det fi. namnet anpassningsöversättning av det sv., som finns bl.a. på en karta 1960.

Kallviksgränden — Kallvikinkuja, 1966. Tvärgränd till Kallviksvägen. Tidigare namn Västergränd — Länsikuja 1963.

Kallviksudden — Kallahdenniemi, 1969. Det fi. namnet anpassningsöversättning av det sv., som finns på kartor fr.o.m. början av 1900-talet.

Kallviksvägen — Kallvikintie, 1963, till ortnamnet Kallvik i närheten.

Kallviksåsen — Kallahdenharju, 1969. Det fi. namnet anpassad översättning av det sv., som sedan gammalt använts på orten.

Kapellstenen — Kappelikivi, 1969, lokalt använt namn.

Katsevägen — Katiskatie, 1966, gruppnamn (fiskredskap). Det sv. namnet tidigare Katjavägen 1963.

Klobbgrundet — Loppikari, 1969, till grundets lokala namn Klubben, bl.a. på en karta 1841. Det fi. namnet anpassad översättning av det sv.

Klyvarvägen — Halkaisijantie, 1963, gruppnamn (segel- och roddbåtar).

Kompassrosen — Kompassiruusu, 1966, gruppnamn (remmare och sjöfart). Tidigare namn Kompassvägen — Kompassitie 1963.

Konditionsstigen — Kuntopolku, föreslaget 1969. Gatan leder till en idrottsplan och är avsedd blott för fotgängare.

Kortudden — Kortniemi, 1969, i anslutning till Kortvik.

Kortvik — Kortlahti, 1969. Det fi. namnet anpassningsöversättning av det sv. som på kartor fr.o.m. 1842 betecknar två till varandra gränsande vikar. Se Lilla Kortvik.

Kortviksvägen — Kortvikintie, 1966, till ortnamnet Kortvik i närheten.

Krokholmsstigen — Koukksaarenpolku, föreslaget 1969, i anslutning till Krokholmsvägen.

Krokholmsvägen — Koukksaarentie, 1963, till önamnet Krokholm i närheten.

Kråkholmen — Varissaari. Holmen heter på kartor Kråkholm 1943 och Varissaari fr.o.m. 1960. På en karta 1689 är namnet Drakholmen.

Kråkhällen — Varisluoto, 1969, till namnet Kråkholmen i närheten.

Källnäset — Lähdenokka, 1969, till namnet Källviken i närheten.

Källviken — Lähdelähti, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som sedan gammalt använts på orten.

Källviksudden — Lähdeniemi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som sedan gammalt använts på orten.

Laxudden — Lohiniemi, 1969, till det lokala ortnamnet Laxvarpsudden, på en karta 1844.

Lekholmsgränden — Leikosaarenkuja, 1966, i anslutning till Lekholmsvägen. Tidigare namn Kalksandvägen — Kalkkiahiekkatie 1965.

Lekholmsvägen — Leikosaarentie, 1966, till önamnet Lekholmen i närheten. Tidigare namn Furumovägen — Honkakankaantie 1965.

Lilla Abborrholmen — Pikku Ahvensaari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som varit i lokalt bruk. Holmen har tidigare kallats Romsö 1844.

Lilla Bastön — Pikku Niinisaari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som på en karta 1698 har formen Lill Bastöön.

Lilla Hamnholmen — Pikku Satamasaari, 1969. På kartor Lilla Hamnholmen fr.o.m. 1844 och Pieni Satamasaari fr.o.m. 1960.

Lilla Kallvik — Pikku Kallahti, 1969. Det fi. namnet en anpassningsöversättning av det sv., som förekommer på en karta redan 1841. Viken har tidigare hetat Över Kalvijk 1698.

Lilla Kortvik — Pikku Kortlahti, 1969, till namnet Kortvik, som på kartor fr.o.m. 1842 betecknar denna och intilliggande vik. Se Kortvik.

Lilla Lekholmen — Pikku Leikosaari, 1969. Det fi. namnet en anpassning efter det sv. som, på kartor har formerna Lilla Likhölmén 1841 och Lilla Lekholmen 1943.

Lilla Lövhölmén — Pikku Lehdessaari, 1969. På kartor heter hölmén Stor ören 1698, Lilla Lövhölmén 1943 och Pieni Lehtisaari 1960.

Lilla Ullholmen — Pieni Villasaari. På kartor Ullholmarne 1841, Ullholm 1845, Lilla Ullholmen 1943 och Lilla Ullholmen — Pieni Villasaari fr.o.m. 1960.

Lilla Ullholmsvägen — Pienenvillasaarentie, 1966, till Lilla Ullholmen i närheten. Det fi. namnet tidigare i formen Pieni Villasaarentie 1963.

Loggboken — Lokikirja, föreslaget 1969, i anslutning till Loggvägen.

Loggstigen — Lokipolku, föreslaget 1969, i anslutning till Loggvägen.

Loggvägen — Lokitie, 1963, gruppnamn (remmare och sjöfart). Logg = anordning varmed fartygets hastighet mätes.

Långrevsvägen — Pitkänsiimantie, 1963, gruppnamn (fiskredskap).

Långviken — Pitkälähti, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. som finns på kartor fr.o.m. 1842.

Lövhölmén — Lehdessaari, 1969. Namnet på kartor i formerna Lööfholmén 1698, Löfholmén 1841, Stora Lövhölmén 1943 och Stora Lövhölmén — Iso Lehtisaari 1960.

Maskholmen — Matosaari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. som., bl.a. finns på en karta 1960.

Metgrundet — Onkiluoto, 1969, till det lokalt brukade namnet Metholmen.

Morgongåvan — Huomenlahja, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer på kartor fr.o.m. 1841.

Märaskrinsvägen — Tammaluodontie, 1963, till namnet på en holme i 53 stadsdelen, Märskrin — Tammaluoto.

Nordremmarvägen — Pohjoisreimarintie, 1963, gruppnamn (remmare).

Nordsjö — Vuosaari, 1966, stadsdelsnamn. Se presentationen av 54 stadsdelen.

Nordsjö bro — Vuosaaren silta, 1967, till områdets namn.

Nordsjöfjärden — Vuosaarenselkä, 1969, till det sammanfattande namnet på hela trakten.

Nordsjö parkstig — Vuosaaren puistopolku, föreslaget 1969, syftande på stadsdelens dominerande parkområde, runt vilket den långa promenadgatan går.

Nordsjöviken — Vuosaarenlahti, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., med kartformerna Norsjö Wiken 1762 och Nordsjö Wiken 1842.

Nordsjövägen — Vuosaarentie, 1963, till stadsdelsnamnet.

Norra raden — Pohjoisrivi, 1966, till ett tidigare namn Norra radhusgränden — Pohjoinen rivitalokuja 1965.

Norrvägen — Vuotie, 1967, till stadsdelsnamnet Nordsjö — Vuosaari. Det sv. namnet ursprungligen Norsö. Se presentationen av 54 stadsdelen.

Notgrundsvägen — Nuottakarintie, 1963, till namnet på den närläggna holmen Notgrundet — Nuottakari.

Notholmen — Nuottasaari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer på kartor fr.o.m. 1841. Holmen har tidigare hetat Hamholmen 1698, Hamnholmen 1842 och Hamnsundsholmen 1844.

Notudden — Nuottaniemi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som finns på en karta redan 1842.

Nybonds friluftsområde — Uutelan ulkoilualue, 1967, till hemmansnamnet Nybonds — Uutela. Se Nybondsvägen och presentationen av 54 stadsdelen.

Nybondsvägen — Uutelantie, 1963, till ett äldre hemmansnamn, på en karta 1759 i formen Nybonds.

Nätvägen — Verkkotie, 1966, gruppnamn (fiskredskap).

Ormudden — Käärmeniemi. Det sv. namnet på kartor sedan 1698 och det fi. namnet fr.o.m. 1960.

Paddelgränden — Melakuja, 1966. Tvärgränd till Paddelvägen. Tidigare namn Toftgränd — Tuhtokuja 1963.

Paddelvägen — Melatie, 1966, gruppnamn (segel- och roddbåtar). Tidigare namn Toftvägen — Tuhtotie 1963.

Penningkistan — Rahakirstu, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som redan finns på en karta 1844.

Porslaxvägen — Porslahdentie, 1966, syftande på ett rusthåll, som legat i dessa trakter och vars namn på en karta 1698 skrivs Porslax. Tidigare Portlarsvägen — Portlarsintie 1963.

Prinsen — Prinssi, 1969, i anslutning till holmnamnet Prinsessan i närheten.

Prinsessan — Prinsessa, 1969. I anslutning till ortnamnet Drottningholmen i närheten. Se Drottningen.

Puhosstigen — Puhospolku, föreslaget 1969. Gatan leder till ett köpcentrum (Puhos, marknadsplats och affärscentrum i Kides).

Ramsöhalsen — Ramsinkannas, 1969. Det fi. namnet anpassning efter det sv., som på en karta 1698 har formen Ramsöhals.

Ramsöudden — Ramsinniemi, 1969. Det fi. namnet anpassning efter det sv.; på kartor formerna Ramsö Udd 1841 och Ramsjöudd 1943.

Ramsöuddsvägen — Ramsinniementie, 1966, till ett äldre ortnamn Ramsöudd, på en karta 1841 i formen Ramsö Udd. Det sv. namnet tidigare Ramsjöuddsvägen 1963.

Rastböle friluftsområde — Rastilan ulkoilualue, 1967, efter Rastböle gård. Se Rastbölevägen och presentationen av 54 stadsdelen.

Rastbölevägen — Rastilantie, 1963, till det gamla bynamnet Rastböle med skrivformerna Rasbölleby 1543, Rasbölleby 1547, Rasbölle 1553, 1768, 1842, Rastböle 1943 och Rastböle — Rastila fr.o.m. 1960. Se närmare om namnet på sid. 23.

Rataudden — Särkkäniemi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som sedan gammalt varit i bruk på orten.

Rataviken — Särkkälähti, 1969, till namnet Rataudden — Särkkäniemi.

Ratet — Rati, 1969. Det fi. namnet anpassning efter det sv., som sedan gammalt varit i bruk på orten.

Remmargränden — Reimarikuja, 1966, gruppnamn (remmare).

Remmarstigen — Reimaripolku, föreslaget 1969, i anslutning till Remmargränden.

Revelsudden — Riveliniemi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv. På en karta 1943 Rävålsudd. Se Revelsviken.

Revelsviken — Rivelilahti, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som på kartor skrivs Rävålsviken 1841 och Rävålsviken 1960. Sv. revel, fi. dial. riveli = sandrev, -bank.

Rosenudden — Ruusuniemi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som finns upptaget bl.a. på en karta 1960.

Rödstensstigen — Punakivenpolku, föreslaget 1969, i anslutning till Rödstensvägen.

Rödstensvägen — Punakiventie, 1966. Tidigare namn Rödhällsvägen — Punapaadentie 1963.

Sandholmen — Santinen. Holmen heter på kartor Sandholmen 1841 och Sandholmen — Santinen fr.o.m. 1960.

Segelduksvägen — Purjekankaantie, 1963, gruppnamn (segel- och roddbåtar).

Segelstigen — Purjepolku, föreslaget 1969, i anslutning till Segelvägen.

Segelvägen — Purjetie, 1963, gruppnamn (segel- och roddbåtar).

Simgrundet — Uimaluoto, 1969, till det lokalt använda Simholmen.

Sjökortsgränden — Merikorttikuja, föreslaget 1969. Tvärgränd till Sjökortsvägen. Tidigare del av Stormastvägen 1966.

Sjökortsstigen — Merikorttipolku, föreslaget 1969, i anslutning till Sjökortsvägen.

Sjökortsvägen — Merikorttitie, 1963, gruppnamn (remmare och sjöfart).

Skataudden — Skatanniemi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv.; på en karta 1698 formen Skattaudden. (Skata är ett gammalt gårdsnamn, på en karta 1689 Skataby).

Skataören — Skatanluoto, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv.; på en karta 1841 formen Skata örn.

Skrattmåsstigen — Naurulokinpolku, föreslaget 1969, i anslutning till Trutholmsvägen.

Smörasken — Voirasia, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer på en karta 1844.

Smörklicken — Voinappi, 1969, i anslutning till Smörasken — Voirasia.

Stagvägen — Harustie, 1963, gruppnamn (segel- och roddbåtar).

Stenen — Pikkukivi, 1969. Det fi. namnet anpassat efter det sv., som bl.a. förekommer på en karta 1960.

Stenholmen — Kivisaari. På kartor Stenholm 1845 och Stenholm — Kivisaari fr.o.m. 1943.

Stenholmsstigen — Kivisaarenpolku, föreslaget 1969, i anslutning till Stenholmsvägen.

Stenholmsvägen — Kivisaarentie, 1963, i anslutning till namnet Stenholmen i närheten.

Stenholmsörarna — Kivisaarenluodot, 1969, i anslutning till namnet Stenholmen i närheten.

Stenkrossvägen — Kivimyllyntie, 1966, syftande på ett stenindustriföretag i närheten. Tidigare namn Stenkvärnsvägen — Kivimyllyntie 1965.

Stora Iglo — Iso liluoto, 1969. Det fi. namnet anpassning efter det sv., som förekommer på kartor i formerna Ig Loarne 1841, Stora Iglo 1844 och Stora Iglo 1845.

Stora Kallvik — Iso Kallahti, 1969. Det fi. namnet en anpassningsöversättning av det sv. som förekommer på en karta 1841. Tidigare Neder Kalvijk 1698.

Stora Lekholmen — Iso Leikosaari, 1969. Det fi. namnet översättningsanpassning efter det sv., som på kartor har formerna Stora Lekholmen 1841 och Stora Lekholmen 1943.

Stora Ullholmen — Iso Villasaari. Kartformer Ullholmarne 1841, Stora Ullholmen 1844, Ullholm 1845, Ullholmen 1943 och Stora Ullholmen — Iso Villasaari fr.o.m. 1960.

Stora Ullholmsvägen — Isonvillasaarentie, 1966, efter Stora Ullholmen i närheten. Den fi. formen tidigare Iso Villasaarentie 1963.

Stormastgränden — Isonmastonkuja, 1966. Tvärgränd till Stormastvägen. Tidigare namn Mastgränd — Mastokuja 1963.

Stormaststigen — Isonmastonpolku, föreslaget 1969, i anslutning till Stormastvägen.

Stormastvägen — Isonmastontie, 1966, gruppnamn (segel- och roddbåtar). Tidigare namn Mastvägen — Mastotie 1963.

Strandstensbrinken — Rantakivenrinne, föreslaget 1969, i anslutning till Strandstensvägen.

Strandstensvägen — Rantakiventie, 1963, syftande på den närbelägna stranden.

Styresvägen — Peräsintie, 1963, gruppnamn (segel- och roddbåtar).

Sudbandsvägen — Vannastie, 1966, gruppnamn (segel- och roddbåtar). Tidigare namn Hemholmsvägen — Kotisaarentie 1963. Sv. sudband = förstärkande ribba längs båtens övre kant; fi. vannas = kölens uppåtböjda fortsättning i för- och akterstäv. Det sv. namnet motsvarar inte det fi.

Svallbordsgränden — Varpekuja, 1966, gruppnamn (segel- och roddbåtar).

Svartholmen — Suorttio. Holmen heter på kartor Lillholmen 1841, Svartholmen 1943 och Svartholmen — Suorttio fr.o.m. 1960.

Svartviken — Mustalahti, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer på kartor fr.o.m. 1698.

Svartviksstigen — Mustalahdenpolku, föreslaget 1969, i anslutning till Svartviksvägen.

Svartviksvägen — Mustalahdentie, 1966, till ett äldre ortnamn Svartviken. Tidigare namn Svartholmsvägen — Mustasaarentie 1963.

Sydremmarvägen — Eteläreimarintie, 1963, gruppnamn (remmare).

Södra raden — Etelärivi, 1966, i anslutning till ett tidigare namn Södra radhusgränderna — Eteläiset rivitalokujat (1965).

Takvedaholmen — Malkasaari, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som förekommer på kartor fr.o.m. 1698.

Talluddsvägen — Mäntyniementie, 1963, till ortnamnet Talludden i närheten.

Tirhällsvägen — Tiirakiventie, 1966, till namnet på en holme i 53 stadsdelen, Tirhäll. Tidigare namn Tirhällsvägen — Tiirasaarentie 1963.

Trastudden — Rastasniemi, 1969. Det fi. namnet översättning av det sv., som upptas bl.a. på en karta 1960.

Trutholmsstigen — Lökkisaarenpolku, föreslaget 1969, i anslutning till Trutholmsvägen.

Trutholmsvägen — Lökkisaarentie, 1963, till ortnamnet Trutholmen.

Uddvarpet — Niemenapaja, 1969, till det lokala namnet Halkolaxuddvarpet, redan på en karta 1844.

Vantgränden — Vanttikuja, 1963, i anslutning till Vantvägen.

Vantstigen — Vanttipolku, föreslaget 1969, i anslutning till Vantvägen.

Vantvägen — Vanttite, 1963, gruppnamn (segel- och roddbåtar).

Vikbottenvägen — Lahdenperäntie, 1966, syftande på en vik i närheten. Tidigare namn Vikbottenvägen — Pohjukkatie 1963.

Västra Iglo — Läntinen Iiluoto, 1969. Det fi. namnet översättningsanpassning efter det sv. På kartor Iglå-holmarne 1845 och Vester Iglo fr.o.m. 1943.

Västremmarvägen — Länsireimarintie, 1963, gruppnamn (remmare).

Ärparsstigen — Airoparinpolku, föreslaget 1969, i anslutning till Ärparsvägen.

Ärparsvägen — Airoparintie, 1963, gruppnamn (segel- och roddbåtar).

Årtullsstigen — Hankainpolku, 1966, i anslutning till Årtullsvägen. Tidigare namn Årtullsgränd — Hankainkuja, 1963.

Årtullsvägen — Hankaintie, 1963, gruppnamn (segel- och roddbåtar).

Östra Iglo — Itäinen Iiluoto, 1969. Det fi. namnet anpassning av det sv.; kartformer Iglå-holmarne 1845 och Öster Iglo 1943.

Östremmarvägen — Itäreimarintie, 1963, gruppnamn (remmare).

KÄLLOR

- Stadsplanekartor över Helsingfors stad och lantmäterikartor och tryckta kartor över Helsingforsområdet förvarade i Stadsarkivet, Riksarkivet, Helsingfors universitetsbibliotek, Stadsplaneringskontorets stadsplaneavdelning och Fastighetskontorets stadsmättningsavdelning.
- Stadsarkivets samling av i Sverige kopierade kartor över Helsingforsområdet.
- Kartor över Helsingforsområdet i Lantmäteristyrelsens arkiv.
- Helsingfors stads tryckta handlingar.
- Magistratens, stadsfullmäktiges och drätselkammarens protokoll.
- Suomenkieliset Tietosanomat 1776.
- Turun Wiikko-Sanomat 1821—23.
- Tidningar utkomna i Helsingfors.
- Tryckt litteratur om Helsingfors.
- Annan litteratur:
- Åke Granlund: Studier över östnyländska ortnamn. Borgå 1956.
- Kustavi Grotenfeldt: Suomenkielisiä historiallisia asiakirjoja Ruotsin vallan ajoilta. SKS Toim. 130. Helsinki 1912.
- Greta Hausen: Nyländska ortnamn, deras former och förekomst till år 1600. Helsingfors 1920—24.
- Eino Jutikkala — Gabriel Nikander: Suomen kartanot ja suurtilat I. Helsingissä 1939.
- Väinö Solstrand: Estnäs skaten och Helsinges näset (Folkmålsstudier 1) Helsingfors 1933.
- Ivar Westman: Nyländska önamn I, Västra och mellersta samt östra Nyland intill språkgränsen. Helsingfors 1935.

Finsk—svensk förteckning över nuvarande gatunamn och andra ortnamn

Aadolfinkatu — Adolfsgatan
 Aamuruskontie — Morgonrådevägen
 Aapontie — Aapovägen
 Aarholmankuja — Aarholmagränden
 Aarrepolku — Klenodstigen
 Aartenetsijantie — Skattsökarvägen
 Aavasaksantie — Avasaksavägen
 Abrahaminkatu — Abrahamsgatan
 Abrahaminluoto — Abrahamsholmen
 Abraham Wetterin tie — Abraham Wetters väg
 Adolf Lindforsin tie — Adolf Lindfors väg
 Agricolankatu — Agricolagatan
 Agricolankuja — Agricolagränd
 Ahdekaunokintie — Rödklintsvägen
 Ahdinkatu — Ahtikatu
 Ahjokuja — Ässjegränd
 Ahmatie — Järvvägen
 Ahomäenkuja — Svedjebackagränd
 Ahomäentie — Svedjebackavägen
 Ahtaajankatu — Stuvaregatan
 Ahvenkivi — Abborrstenen
 Ahvenkoskenkuja — Abborrforsgränden
 Ahvenkoskenpolku — Abborrforsstigen
 Ahvensaari — Abborrholmen
 Aidasmäentie — Gärdobackavägen
 Aino Acktén tie — Aino Acktén väg
 Ainonkatu — Ainogatan
 Airoparinpolku — Ärparsstigen
 Airoparintie — Ärparsvägen
 Aioranta — Ärstrand
 Airotie — Ärvägen
 Airuentie — Buddärrvägen
 Aisatie — Skalmvägen
 Aittasaari — Bodholmen
 Aittatie — Bodvägen
 Ajomiehentie — Kärkarlvägen
 Ajopolku — Skallgången
 Akkutie — Ackumulatorvägen
 Akseli Toivosen kenttä — Akseli Toivonens plan
 Alakiventie — Understensvägen
 Ala-Malmi — Nedre Malm
 Alankotie — Låglandsvägen
 Ala-Tikkurila — Nedre Dickursby
 Albertinkatu — Albertsgatan
 Aleksanterinkatu — Alexandersgatan
 Aleksis Kiven katu — Aleksis Kivis gata
 Alhokuja — Lakaängsgränd
 Alkukuja — Alkugränden
 Alkutie — Alkuvägen
 Allastie — Bassängvägen
 Alli Tryggin puisto — Alli Tryggs park
 Alppiharju — Åshöjden
 Alppikatu — Alpgatan
 Alppila — Alphyddan
 Alppipuisto — Alpparken
 Alppirinne — Alpbrinken
 Alvontie — Alviovägen
 Ampujantie — Skyttevägen

Ampumaradantie — Skjutbanevägen
 Angervotie — Spireavägen
 Anianpellontie — Anianpeltovägen
 Anjalantie — Anjalavägen
 Ankkurikatu — Ankargatan
 Annala — Anneberg
 Annalankuja — Annebergsgränd
 Annalan puisto — Annebergsparken
 Annalantie — Annebergsvägen
 Annalan urheilukenttä — Annebergs idrottsplan
 Annankatu — Annegatan
 Annansaari — Annasholmen
 Annikinkuja — Annikkigränd
 Ansaritie — Orangerivägen
 Apajapolku — Varpstigen
 Apilastie — Klövervägen
 Apollonkatu — Apollogatan
 Apollonpuistikko — Apolloskvären
 Arabianranta — Arabiastranden
 Arasalontie — Arasalovägen
 Arhipanpolku — Arhippastigen
 Arhotie — Sandarvsvägen
 Arinatie — Ärilsvägen
 Arkadianaukio — Arkadiaplan
 Arkadiankatu — Arkadiagatan
 Arkadianpuisto — Arkadiaparken
 Armas Lindgrenin tie — Armas Lindgrens väg
 Armfeltintie — Armfeltsvägen
 Artjärventie — Artsjövägen
 Arttolankuja — Arttolagränd
 Arttolantie — Arttolavägen
 Artturi Kanniston tie — Artturi Kannistos väg
 Asema-aukio — Stationsplatsen
 Asematunneli — Stationstunneln
 Asentajankatu — Montörsgatan
 Asesepäntie — Vapensmedsvägen
 Asessorinkuja — Assessorsgränd
 Asessorintie — Assessorsvägen
 Askarkuja — Askarslättsgränd
 Askartie — Askarslättsvägen
 Askolantie — Askolavägen
 Asteritie — Astervägen
 Atomitie — Atomvägen
 Auertie — Solröksvägen
 Aukionpolku — Planstigen
 Aukustinkuja — Augustsgränden
 Aurapolku — Plogstigen
 Aurinkomäenkuja — Solbackagränd
 Aurinkomäentie — Solbackavägen
 Aurorankatu — Auroragatan
 Autotallintie — Garagevägen
 Avainkuja — Nyckelgränden
 Axel Lindbergin tie — Axel Lindbergs väg
 Axel Ståhlen puisto — Axel Ståhles park
 Bensiinikatu — Bensingatan
 Bernhardinkatu — Bernhardsgatan
 Bertel Jungin tie — Bertel Jungs väg
 Bomansonintie — Bomansonsvägen

Borgströminkuja — Borgströmsgränden
Brahenkatu — Brahegatan
Brahenpuistikko — Braheskvären
Bulevardi — Bulevarden

Caloniuksenkatu — Caloniussgatan
Castréninkatu — Castrénsgatan
Castrénin puistikko — Castrénslund
Chydeniuksentie — Chydeniusvägen
Cygnaeuksenkatu — Cygnaeusgatan

Dagmarinkatu — Dagmarsgatan
Damaskuksentie — Damaskusvägen
Degerön kartano — Degerö gård
Doserintie — Docentvägen
Dunckerinkatu — Dunckergatan
Döbelninkatu — Döbelnsgatan

Edelfeltintie — Edelfeltsvägen
Eduskuntakatu — Riksdagsgatan
Eerikinkatu — Eriksgatan
Eeronpolku — Eerostigen
Eevankatu — Evagatan
Ehrenströmintie — Ehrenströmsvägen
Ehrensärdintie — Ehrensärdsvägen
Eino Leinon katu — Eino Leinos gata
Eiran puisto — Eiraparken
Eliel Saarisen tie — Eliel Saarins väg
Elimäenkatu — Elimäsgatan
Elimäenkuja — Elimägränd
Elimäen puistikko — Elimäskvären
Eljaksentie — Eliasvägen
Elonkuja — Elogränden
Elonpolku — Elostigen
Elontie — Elovägen
Elovalkeantie — Kornblixsvägen
Eläintarha — Djurgården
Eläintarhanlahti — Djurgårdsviken
Eläintarhantie — Djurgårdsvägen
Eläintarhan urheilukenttä — Djurgårdens
sportplan

Emännän polku — Husmorsstigen
Emäntä — Länsmanskan
Engelinaukio — Engelplatsen
Ensi-Kodin tie — Ensi-Kotivägen
Ensi linja — Första linjen
Erkki Melartinin tie — Erkki Melartins väg
Erottaja — Skillnaden
Erottajankatu — Skillnadsgatan
Ervastinkuja — Ervastsgränden
Eränkävijäntori — Jägartorget
Esikkopolku — Primulastigen
Eskelinsuo — Eskilsmossen
Eskolantie — Eskosvägen
Esplanadi — Esplanaden
Esterinkatu — Estergatan
Estetie — Hindervägen
Etanapolku — Snigelstigen
Etelä-Haaga — Södra Haga
Eteläinen Esplanadikatu — Södra Esplanad-
gatan
Eteläinen Hesperiankatu — Södra Hesperia-
gatan
Eteläinen Makasiinikatu — Södra Magasins-
gatan
Eteläinen Rautatiekatu — Södra Järnvägs-
gatan

Eteläinen Stadiontie — Södra Stadionvägen
Eteläinen Uunisaari — Södra Ugnsholmen
Etelä-Kaarela — Södra Kårböle
Eteläniemi — Söderudden
Eteläniityntie — Söderängsvägen
Eteläranta — Södra kajen
Eteläreimarintie — Sydremmarvägen
Etelärivi — Södra raden
Eteläsätama — Södra hamnen
Etumetsänpolku — Framskogsstigen
Etumetsäntie — Framskogsvägen
Etupeillon puisto — Framåkersparken
Etupeλλονtie — Framåkersvägen
Etu-Töölö — Främre Tölö
Eugen Schaumanin puisto — Eugen Schaumans
park
Eurantie — Euravägen
Fabianinkatu — Fabiansgatan
Fallkullantie — Fallkullavägen
Fannynkatu — Fannygatan
Fastbölientie — Fastbölevägen
Fastholma — Fastholmen
Fleminginkatu — Flemingsgatan
Floorantie — Floravägen
Franzéninkatu — Franzéns-
gatan
Franzénin puistikko — Franzénsskvären
Fredrikinkatu — Fredriksgatan
Fredrikintori — Fredrikstorget
Fredrik Stjernvallin puisto — Fredrik Stjern-
valls park
Freeseinkatu — Freesegatan
Fregattiväylä — Fregattleden
Furuvikintie — Furuviksvägen

Gert Skytten puisto — Gert Skyttes park
Granfeltintie — Granfeltsvägen
Graniittitie — Granitvägen
Gunillankuja — Gunillagränden
Gunillanpolku — Gunillastigen
Gunillantie — Gunillavägen
Gyldenintie — Gyldensvägen

Haaga — Haga
Haagan pappilantie — Haga prästgårdsväg
Haagan puisto — Haga parken
Haagan sankaripuisto — Haga hjältepark
Haagan tori — Haga torg
Haagan urheilutie — Haga sportväg
Haahkakivi — Ådstenen
Haahkakuja — Ådgränd
Haahkatie — Ådvägen
Haakoninlahdentie — Håkansviksvägen
Haakoninlahti — Håkansviken
Haaksikuja — Haxegränd
Haapaniemenkatu — Aspnäs-
gatan
Haapaniemen urheilukenttä — Aspnäs idrotts-
plan
Haapapolku — Aspstigen
Haapasaarenpolku — Aspholmsstigen
Haapasaarentie — Aspholmsvägen
Haapasaari — Aspholmen
Haapatie — Aspvägen
Haarniskatie — Harneskvägen
Haartmaninkatu — Haartmansgatan
Haavikkopolku — Aspdungestigen
Haavikkotie — Aspdungevägen

Hakalanniemi — Hakalauden
 Hakaniemenkatu — Hagnäs gatan
 Hakaniemenkuja — Hagnäsgränd
 Hakaniemenranta — Hagnäskajen
 Hakaniemen silta — Hagnäs bro
 Hakaniemen tori — Hagnäs torg
 Hakasalmen puisto — Hagasunds park
 Hakolahdenkuja — Risviksgränd
 Hakolahdentie — Risviksvägen
 Hakostarontie — Hakostarövägen
 Hakuninmaa — Håkansåker
 Hakunintie — Håkansvägen
 Halistentie — Hallisvägen
 Halkaisijantie — Klyvarvägen
 Halkosuonkuja — Vedakärrsgränden
 Halkosuonpolku — Vedakärrsstigen
 Halkosuontie — Vedakärrsvägen
 Hallainholma — Hallonholmen
 Hallatie — Frostvägen
 Halliluoto — Gråsjälsbådan
 Hallituskatu — Regeringsgatan
 Hallkullanniemi — Hallkullauden
 Haltiala — Tomtbacka
 Halvarilantie — Halvarsvägen
 Haminasalmenlahti — Hamnsundsviken
 Haminasalmenpaasi — Hamnsundshällen
 Haminasalmi — Hamnsundet
 Hammarskjöldintie — Hammarskjöldsvägen
 Hanasaarenkatu — Hanaholmsgatan
 Hangonkatu — Hangö gatan
 Hangon puistikko — Hangöskvären
 Hankainpolku — Årtullsstigen
 Hankaintie — Årtullsvägen
 Hankakuja — Klykgränd
 Hankasuonkuja — Hankmossgränden
 Hankasuontie — Hankmossvägen
 Hannankatu — Hannagatan
 Hannukselantie — Hannusasvägen
 Hapero — Krämlan
 Harakanlaituri — Räntbryggan
 Harakka — Stora Räntan
 Haravakuja — Harvgränden
 Harjakari — Borstan
 Harjaluoto — Borstan
 Harjantekijäntie — Borstmakarvägen
 Harju — Ås
 Harjukatu — Åsgatan
 Harjutori — Åstorget
 Harjutorinkatu — Åstorgsgatan
 Harkkoraudentie — Tackjärnsvägen
 Harmaakari — Gråskär
 Harmaapaudentie — Gråhällsvägen
 Harmaja — Gråhara
 Harmajanourit — Gråhara ören
 Harustie — Stagvägen
 Hattulan lehto — Hattulalunden
 Hattulantie — Hattulavägen
 Hattusaari — Hattholmen
 Hatut — Hattarna
 Hauhon puisto — Hauhoparken
 Hauhontie — Hauhovägen
 Haukilahdenkatu — Gäddviksgatan
 Hauteralahdenkatu — Hötervik
 Heikinlaakso — Henriksdal
 Heikinlaaksontie — Henriksdalsvägen
 Heikkiläntie — Heikasvägen

Heimokuja — Stamgränden
 Heinolankatu — Heinolagatan
 Heinämiehentie — Slätterkarlsvägen
 Heinäpellontie — Hejnåkersvägen
 Heinäsuontie — Hökärrsvägen
 Helenankatu — Helenegatan
 Hellemäenpolku — Hetbackastigen
 Hellmaninkupu — Hellmanskobben
 Helminkatu — Helmigatan
 Helsinginkatu — Helsingegatan
 Helsinginkuja — Helsingegränd
 Helsinginniemen puisto — Helsingenäsparken
 Helytie — Glittervägen
 Hemmingintie — Hemmingsvägen
 Henkivartijantie — Drabantvägen
 Henrik Borgströmin tie — Henrik Borgströms
 väg
 Henrikinkuja — Henriksgränden
 Henrikintie — Henriksvägen
 Henrik Sohlbergin tie — Henrik Sohlbergs väg
 Henry Fordin katu — Henry Fords gata
 Hepokalliontie — Hästbergsvägen
 Hepolahti — Hästviken
 Heposaarenniemi — Hästholmsudden
 Herastuomarintie — Häradsdomarvägen
 Hermannin — Hermanstad
 Hermanninranta — Hermanstadsstranden
 Hernekuja — Ärtgränden
 Hernematalankatu — Ärtgrundsgatan
 Hernepellonkuja — Ärtåkersgränden
 Hernepellontie — Ärtåkersvägen
 Hernesaarenkatu — Ärtholmsgatan
 Hernesaarenranta — Ärtholmskajen
 Hernesaari — Ärtholmen
 Hertankatu — Hertagatan
 Herttoniemen kartano — Hertonäs gård
 Herttoniemen salmi — Hertonäs sund
 Herttoniemen satama — Hertonäs hamn
 Herttoniemen siirtolapuutarha — Hertonäs
 koloniträdgård
 Herttoniemen teollisuusalue — Hertonäs in-
 dustriområde
 Herttoniemi — Hertonäs
 Hesperiankatu — Hesperia gatan
 Hesperian puisto — Hesperiaparken
 Hesperiantunneli — Hesperiatunneln
 Heteniityn polku — Gjutängsstigen
 Heteniityntie — Gjutängsvägen
 Hevoskenkälahti — Hästskoviken
 Hevoskenkäpuisto — Hästskoparken
 Hevosniemenlahti — Hästnäs vik
 Hevossaarentie — Hästholmsvägen
 Hevossaari — Hästholmen
 Hevossalmentie — Hästnässundsvägen
 Hevossalmi — Hästnässund
 Hiekkarannantie — Sandstrandsvägen
 Hiekkaranta — Sandstrand
 Hietakannaksentie — Sandnäs vägen
 Hietakannas — Sandnäs
 Hietakummuntie — Sandkullavägen
 Hietalahdenallas — Sandviksbassängen
 Hietalahdenkatu — Sandviksgatan
 Hietalahden laituri — Sandvikskajen
 Hietalahdenranta — Sandvikskajen
 Hietalahden satama — Sandvikshamnen
 Hietalahdentori — Sandvikstorget

Hietalahti — Sandviken
 Hietaluoto — Sandhällen
 Hietaniemen karit — Sanduddsgrunden
 Hietaniemenkatu — Sanduddsgatan
 Hietaniemi — Sandudd
 Hietaniityntie — Sandängsvägen
 Hietapellontie — Sandåkersvägen
 Hietaranta — Sandstrand
 Hietasaarenkatu — Sandholmsgatan
 Hietasaari — Sandholmen
 Hiidenkiukaantie — Jätterösvägen
 Hiidenkiven puisto — Trollstenspark
 Hiidenkiventie — Trollstensvägen
 Hiihtomäentie — Skidbacksvägen
 Hiihtäjantie — Skildlöparvägen
 Hiilikatu — Kolgatan
 Hiirakonkuja — Skimmelgränden
 Hilapellontie — Ledåkersvägen
 Hillerikuja — Illergränd
 Hilparipolku — Hillebardsstigen
 Himmelitie — Himmelvägen
 Hintholma — Hindholmen
 Hiomontie — Sliperivägen
 Hippiäistie — Kungsfågelsvägen
 Hirsipuunkallio — Galgberget
 Hirviholmanpolku — Hirviholmastigen
 Hirviholmantie — Hirviholmavägen
 Hirvilahdenkuja — Älgviksgränd
 Hirvitie — Älgvägen
 Hitsaajankatu — Svetsargatan
 Hollantilaisentie — Holländarvägen
 Hollolan puisto — Hollolaparken
 Hollolantie — Hollolavägen
 Holmanmoisientie — Holmgårdsvägen
 Honkaluodonrinne — Furskärsbrinken
 Honkaluoto — Furuskär
 Honkatie — Furuvägen
 Hopeasalmen aukio — Silversundsplatsen
 Hopeasalmenpolku — Silversundsstigen
 Hopeasalentie — Silversundsvägen
 Hopeasalmi — Silversundet
 Hornintie — Hornsvägen
 Horsmakuja — Dunörtsgränd
 Hramtsovinkari — Hramtsovs grund
 Huhtakivenkuja — Svedstensgränd
 Huhtasuontie — Svedmyrsvägen
 Huhtatie — Fallåkersvägen
 Huivipolku — Hucklestigen
 Humalisto — Humleberg
 Humalistonkatu — Hummelgatan
 Humalistonkuja — Hummelgränd
 Humalistonlahti — Hummelgårdsviken
 Humallahti — Hummelviken
 Humalluodot — Hummelgrunden
 Humalniementie — Humleuddsvägen
 Humikkalankuja — Humikkalagränd
 Humikkalantie — Humikkalavägen
 Huntukuja — Slöjgränden
 Huntutie — Slöjvägen
 Huokotie — Dragvägen
 Huomenlahja — Morgongåvan
 Huopalahdentie — Hoplaksvägen
 Huopalahti — Hoplaks
 Huovitie — Knektvägen
 Huttumyllytie — Grötkvarnsvägen
 Huttuvati — Grötfatet

Huvilakatu — Villagatan
 Hylje — Sälen
 Hyljekari — Sälklacken
 Hylkeenpyytäjänkatu — Säljägargatan
 Hylkysaaren salmi — Vrakholmssundet
 Hylkysaari — Vrakholmen
 Hyttitie — Hyttvägen
 Hyttyspolku — Myggdandsstigen
 Häklinkuja — Häkligränd
 Hämeenapaja — Tavastvarpet
 Hämeenapajantie — Tavastvarpsvägen
 Hämeentie — Tavastvägen
 Härkähaka — Oxhagen
 Härkälahdenkuja — Oxviksgränden
 Härkäsaari — Tjurholmen
 Härkävaljakonkuja — Oxpannsgränden
 Härkävaljakontie — Oxpannsvägen
 Härantie — Oxens väg
 Hässelbyn puisto — Hässelbyparken
 Häyhäntie — Häyhävägen
 Höyläämötie — Hyvlerivägen
 Höökintie — Höökens väg

Ida Aalbergin tie — Ida Aalbergs väg
 Ida Ekmanin tie — Ida Ekmans väg
 Iiluodonkuja — Iglogränden
 Iiluodontie — Iglovägen
 Iriskuja — Irisgränden
 Itintie — Itisvägen
 Ivarinpolku — Ivarsstigen
 Ivarintie — Ivarsvägen
 Ilkantie — Ilkkavägen
 Ilmarinkatu — Ilmarigatan
 Ilmattarenkallio — Ilmatarberget
 Ilmattarenkuja — Ilmatargränd
 Ilmattarentie — Ilmatarvägen
 Ilomäenpolku — Ilomäkistigen
 Ilomäentie — Ilomäkivägen
 Iltatähdentie — Aftonstjärnevägen
 Ilvestie — Lovägen
 Imarretie — Stensötevägen
 Imatrantie — Imatravägen
 Immolankuja — Immusgränd
 Immolantie — Immusvägen
 Inarintie — Enarevägen
 Inkeroistentie — Ingeroivägen
 Inkoonkatu — Ingågatan
 Intendentinkuja — Intendentgränd
 Intiankatu — Indigatan
 Iso Iiluoto — Stora Iglo
 Isoisänniemi — Farfarsudden
 Isokaari — Storsvängen
 Iso Kallahti — Stora Kallvik
 Iso Leikosaari — Stora Lekholmen
 Iso Mustasaari — Stora Östersvartö
 Ison-Antin kuja — Stor-Andersgränd
 Ison-Antin tie — Stor-Andersvägen
 Isonkaivontie — Storbrunnsvägen
 Isonkivenkuja — Digerstensgränden
 Isonmastonkuja — Stormastgränden
 Isonmastonpolku — Stormaststigen
 Isonmastontie — Stormastvägen
 Isonnevankuja — Stormyrgränden
 Isonnevanpolku — Stormyrstigen
 Isonnevantie — Stormyrvägen

Isonniitynkatu — Storängsgatan
 Isonpellontie — Storåkersvägen
 Isonvillasaarentie — Stora Ullholmsvägen
 Iso Puistotie — Stora Allén
 Iso Pässe — Stora Bässen
 Iso Roobertinkatu — Stora Robertsgatan
 Isosaari — Mjölö
 Iso-Sarvasto — Storfladan
 Iso Siltasaari — Stora Broholmen
 Iso Villasaari — Stora Ullholmen
 Isännänpolku — Husbondstigen
 Itäinen Alppirinne — Östra Alpbrinken
 Itäinen Brahenkatu — Östra Brahegatan
 Itäinen Iiluoto — Östra Iglo
 Itäinen Kaivopuisto — Östra Brunnsparken
 Itäinen Papinkatu — Östra Prästgatan
 Itäinen Puistotie — Östra Allén
 Itäinen Teatterikuja — Östra Teatergränden
 Itäinen Vaihdekatu — Östra Växelgatan
 Itäkari — Östergrundet
 Itälahdenkatu — Österviksgatan
 Itälahti — Österviken
 Itämerenkatu — Östersjögatan
 Itäniemi — Österudden
 Itäniitynkuja — Österängsgränd
 Itäniitynniemi — Österängsudden
 Itäniityntie — Österängsvägen
 Itä-Pakila — Östra Baggböle
 Itäreimarintie — Östremmarvägen
 Itätuulentie — Östervindsvägen
 Itä-Villinki — Östra Villinge
 Itäväylä — Österleden

Jaakonkatu — Jakobsgatan
 Jaalalaituri — Skutkajen
 Jaalantie — Jaalavägen
 Jaanankuja — Jaanagränden
 Jaanantie — Jaanavägen
 Jaavankuja — Javagränd
 Jaavantie — Javavägen
 Jahtivoudintie — Jaktfogdevägen
 Jakokunnankuja — Skifteslagsgården
 Jakokunnantie — Skifteslagsvägen
 Jakomäenaukio — Jakobackaplanen
 Jakomäenkuja — Jakobackagränden
 Jakomäentie — Jakobackavägen
 Jakomäki — Jakobacka
 Jakotie — Skiftesvägen
 Jalaskuja — Medagränden
 Jalavatie — Almvägen
 Jalkamyllytie — Fotkvarnsvägen
 Jalkapolku — Fotstigen
 Jallintie — Jallisvägen
 Jalopeurantie — Lejonets väg
 Japaninkatu — Japangatan
 Jarrutie — Bromsvägen
 Jatasalmentie — Skötsundsvägen
 Jatasalmi — Skötsundet
 Johanneksen puisto — Johannesparken
 Johanneksenrinne — Johannesbrinken
 Johanneksentie — Johannesvägen
 Johan Sederholmin tie — Johan Sederholms väg
 Johtokivenkuja — Ledstensgränden
 Johtokiventie — Ledstensvägen
 Jokiniementie — Änäs vägen
 Jokipellontie — Äfältsvägen

Jokipolku — Åstigen
 Jokitie — Ävägen
 Jollaksen lahti — Jollasviken
 Jollaksentie — Jollasvägen
 Jollas — Jollas
 Joonaksenkuja — Jonasgränden
 Joronpolku — Jorostigen
 Josafatinaukio — Josafatsplatsen
 Josafatinkatu — Josafatsgatan
 Joukolan puisto — Joukolaskvären
 Joukolantie — Joukolavägen
 Joulutähdentie — Julstjärnans väg
 Jousimiehenpolku — Skyttens stig
 Jousimiehentie — Skyttens väg

Juhanhaka — Johanshagen
 Juhani Ahon tie — Juhani Ahos väg
 Juhaniinpolku — Juhaniistigen
 Juhannustie — Midsommarvägen
 Juhtatie — Dragarvägen
 Jukolantie — Jukolavägen
 Junatie — Tågvägen
 Juoksuhaudantie — Löpgravsvägen
 Juolukkapolku — Odonstigen
 Jupiterintie — Jupitervägen
 Jussaarenkuja — Jussarögränden
 Juustilanpolku — Juustilastigen
 Juutinraumankatu — Öresundsgatan
 Jyrkinkallio — Göransberget
 Jyrkinukuja — Göransgränden
 Jyrängöntie — Jyränkövägen
 Jyvätie — Kornvägen
 Jäkäläpolku — Lavstigen
 Jämsänkatu — Jämsägatan
 Jänisletto — Harklacken
 Jänissaari — Harholmen
 Jännetie — Bågsträngsvägen
 Jätkäsaarenkatu — Busholmsgatan
 Jätkäsaaren laituri — Busholmskajen
 Jätkäsaari — Busholmen
 Jättiläisentie — Jättensväg
 Jäähdytie — Kylarvägen
 Jääkärinkatu — Jägaregatan
 Jäämäentie — Isbackavägen

Kaadekuja — Sluttgränden
 Kaakkurikuja — Lomgränden
 Kaanaantie — Kanansvägen
 Kaarela — Kårböle
 Kaarelantie — Kårbölevägen
 Kaarenjalka — Bågfoten
 Kaarikuja — Båggården
 Kaarlenkatu — Karlsgatan
 Kaarlenkuja — Karlsgränd
 Kaartinkaupunki — Gardesstaden
 Kaartinkuja — Gardesgränd
 Kaartintorantie — Gardestorpsvägen
 Kaartotie — Böjdavägen
 Kaasutehtaankatu — Gasverksgatan
 Kaasutintie — Förgasärvägen
 Kadetintie — Kadettvägen
 Kaikukat — Ekogatan
 Kaikukuja — Ekogränd
 Kaironkatu — Kairogatan
 Kaisaniemenkatu — Kajsaniemigatan
 Kaisaniemenlahti — Kajsaniemiviken

Kaisaniemenranta — Kajsaniemistranden
 Kaisaniementie — Kajsaniemivägen
 Kaisaniemi — Kajsaniemi
 Kaitalahdenkuja — Hålviksgränden
 Kaitalahdentie — Hålviksvägen
 Kaitalahti — Hålvik
 Kaivohuoneenrinne — Brunnshusbrinken
 Kaivokatu — Brunnsgatan
 Kaivolahdenkatu — Brunnsviksgatan
 Kaivopuisto — Brunnsparken
 Kaivopuiston paasi — Brunnsparkshället
 Kaivopuiston väylä — Brunnsparksleden
 Kajaaninkatu — Kajanagatan
 Kajaaninlinnantie — Kajaneborgsvägen
 Kajanuksenkatu — Kajanusgatan
 Kajapaadet — Kajhällarna
 Kajavarannantie — Trutstrandsvägen
 Kajavatie — Trutvägen
 Kajuuttaluodot — Kajutörarna
 Kajuuttatie — Kajutvägen
 Kakshuhdantie — Tvisvedsvägen
 Kaksostenpolku — Tvillingarnas stig
 Kaksostentie — Tvillingarnas väg
 Kalamatalankatu — Fiskegrundsgatan
 Kalaniemenkuja — Fisknäsgränden
 Kalanninkuja — Kalantigränden
 Kalannintie — Kalantivägen
 Kalastajankatu — Fiskaregatan
 Kalastajatorpantie — Fiskartorpsvägen
 Kalervonkatu — Kalervogatan
 Kalevankatu — Kalevagatan
 Kaljaasitie — Galeasvägen
 Kalkkipaudentie — Kalkstensvägen
 Kalkkipaasi — Kalksten
 Kalkkisaarenselkä — Kalkholmsfjärden
 Kalkkisaari — Kalkholmen
 Kalkkivuorenpolku — Kalkbergsstigen
 Kalkkivuorentie — Kalkbergsvägen
 Kallahdenharju — Kallviksåsen
 Kallahdenniemi — Kallviksudden
 Kallahdenselkä — Kallviksfjärden
 Kallahti — Kallvik
 Kallenrinne — Kallebrinken
 Kallio — Berghäll
 Kallioharjuntie — Bergåsvägen
 Kalliokaivonmäki — Bergbrunnsbacken
 Kalliokuja — Klippgränden
 Kalliolanrinne — Kalliolabrinken
 Kallioliinantie — Kallioliinnavägen
 Kallioluoto — Berggrundet
 Kallioniementie — Kallioniemivägen
 Kallion kirkkopuisto — Berghälls kyrkopark
 Kallion urheilukenttä — Berghälls sportplan
 Kalliopolku — Klippstigen
 Kalliosaarenkatu — Bergöatan
 Kalliosaarenluoto — Bergholmskobben
 Kalliosaari — Bergholmen
 Kalliotie — Klippvägen
 Kallvikinkuja — Kallviksgränden
 Kallvikintie — Kallviksvägen
 Kalpakuja — Glavgränd
 Kammantekijäntie — Kammakarvägen
 Kampinkatu — Kampgatan
 Kampintori — Kamptorget
 Kamppi — Kampen
 Kamppiaistie — Skördesgillesvägen

Kanasaari — Hönsholmen
 Kanavakatu — Kanalgatan
 Kanavamäenpolku — Kanalbacksstigen
 Kanavamäki — Kanalbacken
 Kanavapuisto — Kanalparken
 Kanavaranta — Kanalbakken
 Kanavasillantie — Kanalbrovägen
 Kanervakuja — Ljunggränd
 Kanervatie — Ljungvägen
 Kangasalantie — Kangasalavägen
 Kangaspellontie — Malmåkersvägen
 Kangastie — Movägen
 Kangasvuokonpolku — Mosippsstigen
 Kankarepolku — Hympelestigen
 Kankaretie — Hympelevägen
 Kankiraudantie — Stångjärnsvägen
 Kankurinkatu — Vävaregatan
 Kannelkuja — Kantelegränd
 Kannelmäki — Gamlas
 Kanneltie — Kantelevägen
 Kannunvalajantie — Kannstöparvägen
 Kannus — Sporren
 Kansakoulukatu — Folkskolegatan
 Kansakoulukuja — Folkskolegränd
 Kansankuja — Folkgränden
 Kansantie — Folkvägen
 Kansitie — Däcksvägen
 Kansliakatu — Kansligatan
 Kantakyläntie — Fornbyvägen
 Kantelettarentie — Kanteletarvägen
 Kantotie — Stubbvägen
 Kanukalliontie — Kanubergsvägen
 Kaplaskuja — Fjättergränden
 Kanttorintie — Kantorsvägen
 Kappeliesplanadi — Kapellesplanaden
 Kappelikivi — Kapellstenen
 Kapteeninkatu — Kapstensgatan
 Kapteenipuistikko — Kaptensskvären
 Karamzininkatu — Karamzinsgatan
 Karhulantie — Karhulavägen
 Karhunkaatajantie — Björnjägarvägen
 Karhunmarjapolku — Björnbärsstigen
 Karhupuisto — Björnparken
 Karhusaari — Björnholmen
 Karhusuonkuja — Björnkärrsgränden
 Karhusuontie — Björnkärrsvägen
 Karhutie — Björnvägen
 Karistimentie — Skakkäppsvägen
 Karjalankatu — Karelargatan
 Karjatanhuanpolku — Fästigen
 Karl Lindahlin tie — Karl Lindahls väg
 Karpiselkä — Skarpfjärden
 Karppitie — Karpvägen
 Karrinkuja — Karrigränden
 Karrinpolku — Karristigen
 Karrintie — Karrivägen
 Karstulantie — Karstulavägen
 Kartanon puisto — Herrgårdsparken
 Kartanontie — Herrgårdsvägen
 Karunantie — Karunavägen
 Karvaamokuja — Garverigränd
 Karviaiskuja — Stickegränden
 Karviaismäki — Stickebacken
 Karviaistie — Stickevägen
 Kasarmikatu — Kaserngatan
 Kasarmitori — Kasernorget

Kasinonlahti — Kasinoviken
 Kaskenpolttajantie — Svedjebrännarvägen
 Kaskiauranpolku — Svedjeplogsstigen
 Kaskisaaren salmi — Svedjeholmssundet
 Kaskisaarentie — Svedjeholmsvägen
 Kaskisaari — Svedjeholmen
 Kaskitie — Svedvägen
 Kasperinkuja — Kaspergränden
 Kassaratie — Lövskärarvägen
 Kastanjatie — Kastanjevägen
 Kastelholmantie — Kastelholmsvägen
 Kasukka — Mässhaken
 Kasvitieteellinen puutarha — Botaniska trädgården
 Katajaharjunniemi — Enåsudden
 Katajaharjuntie — Enåsvägen
 Katajaluoto — Stora Enskär
 Katajamäentie — Enkullavägen
 Katajanmarjapolku — Enbärstigen
 Katajanokan kanava — Skatuddskanalen
 Katajanokankatu — Skatuddsgatan
 Katajanokan laituri — Skatuddskajen
 Katajanokanluoto — Skatakobben
 Katajanokan pohjoisranta — Norra skatuddskajen
 Katajanokan puisto — Skatuddsparken
 Katajanokan silta — Skatuddsbron
 Katajanokka — Skatudden
 Katajapolku — Enstigen
 Katariinankatu — Katrinegatan
 Katinpaasi — Katthället
 Katiskatie — Katsevägen
 Katri Valan puisto — Katri Valas park
 Kauhavankuja — Kauhavagränd
 Kaukopääntie — Kaukopäävägen
 Kaunispääntie — Kaunispäävägen
 Kaupintie — Krämarvägen
 Kauppalankuja — Köpingsgränden
 Kauppalantie — Köpingsvägen
 Kauppaneuvoksentie — Kommerserådsvägen
 Kauppatie — Handelsvägen
 Kauppatori — Salutorget
 Kauppiaankatu — Köpmangatan
 Kaupunginpuutarha — Stadsträdgården
 Kaurakari — Havergrundet
 Kauriinkuja — Stenbockens gränd
 Kauriinpolku — Stenbockens stig
 Kauriintie — Stenbockens väg
 Kaustakuja — Remgränden
 Kehräämöntie — Spinnerivägen
 Kehtopolku — Vaggstigen
 Kehäkukantie — Ringblomsvägen
 Keijontie — Keijovägen
 Keijukaistenpolku — Älvornas stig
 Keinulaudantie — Gungbrädsvägen
 Keinupolku — Gungstigen
 Keinutie — Gungvägen
 Keiteleentie — Keitelevägen
 Kekomäentie — Kekomäktivägen
 Kela — Haspeln
 Kellaritie — Källarvägen
 Kellosaarenkatu — Skällargatan
 Kellosaarenranta — Skällarstranden
 Kellosaari — Skällaren
 Kellotorninrinne — Klocktorsbrinken
 Keltanotie — Hökblomstervägen
 Kengittäjäntie — Hovslagarvägen
 Kennäspolku — Brinkstigen
 Kennäste — Brinkvägen
 Kenttätie — Fältvägen
 Keriharju — Vikubacka
 Kertojankuja — Berättargränd
 Kertojantie — Berättarvägen
 Kerttusementie — Rödfågelsvägen
 Kesantotie — Trädevägen
 Keskuskatu — Centralgatan
 Kestikuja — Gästgränd
 Kesäkatu — Sommargatan
 Ketjukuja — Kedjegränden
 Ketokiventie — Fältstensvägen
 Kettukuja — Rävgränd
 Kettutie — Rävvägen
 Keulakuvantie — Galjonsvägen
 Keulapolku — Förstävstigen
 Keulatie — Förstävsvägen
 Keuruun puisto — Keuruparken
 Keuruuntie — Keuruvägen
 Kiekko — Trissan
 Kielopolku — Konvaljestigen
 Kielosaari — Konvaljeholmen
 Kiertotähdenkuja — Planetgränden
 Kiertotähdentie — Planetvägen
 Kiesitie — Schäsvägen
 Kihokkikuja — Laggörtsgränden
 Kiikka — Skolvan
 Kiillekuja — Glimmergränden
 Kiillette — Glimmervägen
 Kiiltomadonpolku — Lysmaskstigen
 Kiiskinkatu — Girsgratan
 Kiiskinkuja — Girsgränden
 Kiislapaasi — Girssehlällen
 Kiitäjänkuja — Löpargänden
 Kiitäjänpolku — Löparstigen
 Killingholma — Killingholmen
 Kilpolantie — Kilpolavägen
 Kimmonpuisto — Kimmoparken
 Kimmontie — Kimmovägen
 Kimpite — Kimvägen
 Kinkeripolku — Läsförhørsstigen
 Kinnarpurontie — Skinnarbacksvägen
 Kinttupolku — Gångstigen
 Kipparlahden silmukka — Skepparvikskroken
 Kipparlahti — Skepparviken
 Kipparvuori — Skutskepparberget
 Kirjailijanpuisto — Författarparken
 Kirjatyöntekijäncatu — Bokarbetaregatan
 Kirjokallionkuja — Vackerbergsgränd
 Kirjokalliontie — Vackerbergsvägen
 Kirkkoherrantie — Kyrkoherdevägen
 Kirkkokatu — Kyrkogatan
 Kirkkorinne — Kyrkovreten
 Kirkkosalmentie — Kyrksundsvägen
 Kirkonkyläntie — Kyrkobylvägen
 Kirsikkatie — Körsbärsvägen
 Kirsikuja — Tjälgränden
 Kirsipolku — Tjälstigen
 Kirstinkatu — Kristinegatan
 Kirveskuja — Yxgränd
 Kirvesmiehenkatu — Timmermansgatan
 Kirvestie — Yxvägen
 Kisatie — Tävlingsvägen

Kiskontie — Kiskovägen
 Kissalampi — Kattsundsträsket
 Kissankellontie — Blåkklocksvägen
 Kissansilmäntie — Kättögevägen
 Kisällintie — Gesällvägen
 Kitusentie — Kitunens väg
 Kiulutie — Hinkvägen
 Kivalontie — Kivalovägen
 Kivalterentie — Gevaldigervägen
 Kivelänkatu — Stengårdsgatan
 Kivenhakkaajankatu — Stenhuggaregatan
 Kiviahonpolku — Kivisvedsstigen
 Kiviahontie — Kivisvedsvägen
 Kiviadankatu — Murbäcksgatan
 Kiviarkunniemi — Stenkistudden
 Kivihaankuja — Stenhagsgränden
 Kivihaanpolku — Stenhagsstigen
 Kivihaantie — Stenhagsvägen
 Kivihaka — Stenhagen
 Kivikko — Stensböle
 Kivimyllytie — Stenkrossvägen
 Kivimäentie — Stenbackavägen
 Kivinokka — Stenudden
 Kiviparantie — Stenparsvägen
 Kivipolku — Stenstigen
 Kiviportantie — Stenportsvägen
 Kivipyöntie — Stenrörsvägen
 Kivirinne — Stenbrinken
 Kivisaarenluodot — Stenholmsörarna
 Kivisaarentie — Stenholmsvägen
 Kivisaarenpolku — Stenholmsstigen
 Kivisaari — Stenholmen
 Kivisalmi — Stensundet
 Kivitaskuntie — Stenskvättsvägen
 Kivitorpantie — Stentorpsvägen
 Klaarrantie — Klaravägen
 Klaavuntie — Klåvusvägen
 Klamintie — Klamivägen
 Klaukkalanpuisto — Klasasparken
 Klaukkalantie — Klasasvägen
 Klemetinkuja — Klemettigränden
 Kluuvi — Gloet
 Kluuvikatu — Glogatan
 Knuutintie — Knutsvägen
 Koillinen moottoritie — Nordöstra motorvägen
 Koillisväylä — Nordostpassagen
 Kointähdentie — Morgonstjärnevägen
 Koirakari — Hundskär
 Koirakivenniemi — Hundstensudden
 Koiraluodot — Hundgrunden
 Koirapaasi — Hundhällen
 Koirasaarenluodot — Hundörsbådarna
 Koirasaarentie — Hundholmsvägen
 Koirasaari — Hundholmen
 Koivikkotie — Björkdungevägen
 Koivulahti — Björkviken
 Koivumäentie — Björkbackavägen
 Koivuniemenkuja — Björknäsgränd
 Koivuniementie — Björknäsvägen
 Koivuniemi — Björknäset
 Koivunokka — Björkudden
 Koivusaarentie — Björkholmsvägen
 Koivusaari — Björkholmen
 Kokkokallio — Kokkoberget
 Kokkoluoto — Ljusarören
 Kokkosaarenkatu — Ljusarörsgatan

Koksikatu — Koksgatan
 Kolera-allas — Kolerabassängen
 Kolka — Klubban
 Kolkkaojantie — Pilbärrvägen
 Kolmas linja — Tredje linjen
 Kolmenmäentie — Trebackarsvägen
 Kolmikulma — Trekanten
 Kolsarinkuja — Kålsargränden
 Kolsarantie — Kålsarvägen
 Kolsintie — Kolsivägen
 Kompassikuja — Kompassgränd
 Kompassiruusu — Kompassrosen
 Konala — Kånala
 Konalankuja — Kånalagränden
 Konalan puisto — Kånalaparken
 Konalantie — Kånalavägen
 Konemestarinkatu — Maskinmästaregatan
 Kongontie — Kongovägen
 Kontukuja — Gårdsgränden
 Kontula — Gårdsbacka
 Kontulankaari — Gårdsbackabågen
 Kontulankuja — Gårdsbackagränden
 Kontulantie — Gårdsbackavägen
 Koreankatu — Koreagatan
 Korentotie — Trollsländevägen
 Korkeakoskenkuja — Högforsgränd
 Korkeakupi — Högkobben
 Korkeamäentie — Högbäckavägen
 Korkeasaarenluoto — Högholmsklobben
 Korkeasaari — Högholmen
 Korkeavuorenkatu — Högbergsgatan
 Kornetintie — Kornettvägen
 Koroistentie — Koroisvägen
 Korpikuja — Mörkskoggränden
 Korpitie — Mörkskogsvägen
 Korppaantie — Korpasvägen
 Korsholmantie — Korsholmsvägen
 Korsukuja — Korsugränd
 Korsutie — Korsuvägen
 Kortesuontie — Skäftmyrsvägen
 Kortlahti — Kortvik
 Kortniemi — Kortudden
 Kortvikintie — Kortviksvägen
 Korvasienipolku — Murklestigen
 Korvatunturintie — Korvatunturivägen
 Koskela — Forsby
 Koskelan omakotialue — Koskelas egnahems-
 område
 Koskelantie — Forsbyvägen
 Koskenhaantie — Forshagavägen
 Koskikuja — Forsgränden
 Kotasuonkuja — Skålkärrsgränden
 Kotasuontie — Skålkärrsvägen
 Kotikallio — Hemberget
 Kotikonnuntie — Hemgårdsvägen
 Kotikuja — Hemgränd
 Kotikumpu — Hemkullen
 Kotiluoto — Hemholmen
 Kotinummenkuja — Hemmalmsgränden
 Kotinummentie — Hemmalmsvägen
 Kotipellontie — Hemåkersvägen
 Kotipolku — Hemstigen
 Kotisaarenkatu — Hemholmsgatan
 Kotitie — Hemvägen
 Kotkankatu — Kotkagatan
 Kotkavuori — Örnberget

Kotoniitynkuja — Kottängsgränd
 Kotoniityntie — Kottängsvägen
 Kottaraistie — Starvägen
 Koudankuja — Koutagränden
 Koudanpolku — Koutastigen
 Koudanrinne — Koutabrinken
 Koudantie — Koutavägen
 Koukkupolku — Krokstigen
 Koukkusaarenpolku — Krokholmsstigen
 Koukkusaarentie — Krokholmsvägen
 Koulukalliot — Skolbergen
 Koulumestarintie — Skolmästarvägen
 Koulupiltinpolku — Skolpiltstigen
 Koulupuistikko — Skolskvären
 Koulutanhua — Skoltået
 Koulutuvantie — Skolstuguvägen
 Kousakuja — Krusgränd
 Kousatie — Krusvägen
 Kovelipolku — Holkjärnsstigen
 Kraatarintie — Skräddarvägen
 Kramerinlehto — Kramerslunden
 Krankantie — Kranksvägen
 Kravuntie — Kräftans väg
 Kreetantie — Gretavägen
 Krematorientie — Krematorievägen
 Kristallilahti — Kristallviken
 Kristianinkatu — Kristiansgatan
 Krogiuksentie — Krogiusvägen
 Kruununhaankatu — Kronohagsgatan
 Kruununhaka — Kronohagen
 Kruunuvuorenkatu — Kronbergsgatan
 Kruunuvuorenlampi — Kronbergsträsket
 Kruunuvuorenselkä — Kronbergsfjärden
 Kruunuvuori — Kronberget
 Krämertintie — Krämertsvägen
 Kuhankeittäjäkuja — Sommargyllingsgränden
 Kuhankeittäjäntie — Sommargyllingsvägen
 Kuhilaspolku — Rågskylsstigen
 Kuikkarinne — Doppingsbrinken
 Kuismatie — Lysingsvägen
 Kuitu — Lintågan
 Kuivakari — Mjölöören
 Kuivapaasi — Mjölöhällen
 Kuivasaari — Torra Mjölö
 Kukiletto — Kuggsten
 Kukipaasi — Kugghällen
 Kukisalmi — Kuggsundet
 Kukaniityntie — Blomängsvägen
 Kukkulatie — Kullvägen
 Kukkulatie — Kullvägen
 Kullervonkatu — Kullervogatan
 Kulmakatu — Vinkelgatan
 Kulmavuorenkatu — Hörnebergsgatan
 Kulomaa — Brändö Landet — Brändö gård
 Kulosaaren Kluuvi — Brändö Gloet
 Kulosaarenniemi — Brändöudden
 Kulosaaren puistotie — Brändö parkväg
 Kulosaaren silta — Brändöbron
 Kulosaarentie — Brändövägen
 Kulosaari — Brändö
 Kumianpää — Hangedet
 Kuminakuja — Kummingränden
 Kuminapaasi — Kuminhället
 Kummellehto — Kummellunden
 Kummeltie — Kummelvägen
 Kumpula — Gumbäkt

Kumpulankatu — Gumbäktsgatan
 Kumpulan puisto — Gumbäktsparken
 Kumpulan siirtolapuutarha — Gumbäkt koloni-
 trädgård
 Kumpulantie — Gumbäktsvägen
 Kuningatar — Drottningen
 Kuninkaala — Fastböle
 Kuninkaankartanonsaari — Kungsgårdsholmen
 Kuninkaansaari — Kungsholmen
 Kuninkaantammentie — Kungseksvägen
 Kunnalliskodintie — Kommunalhemsvägen
 Kunnallisneuvoksantie — Kommunalråds-
 vägen
 Kunnantie — Kommunalvägen
 Kuntopolku — Konditionsstigen
 Kuoppatie — Gropvägen
 Kuorekarinsalmi — Norsörssundet
 Kuortaneenkatu — Kuortanegatan
 Kurkimoisio — Trankyan
 Kurunkuja — Kurugränd
 Kustaa Aadolfin kari — Gustaf Adolfs grund
 Kustaa Aadolfin puisto — Gustaf Adolfs park
 Kustaankatu — Gustavsgatan
 Kustaanmiekansalmi — Gustavssvårdssundet
 Kustaanmiekka — Gustavssvärd
 Kustaa Vaasan tie — Gustav Vasas väg
 Kutomontie — Väverivägen
 Kutteritie — Kuttervägen
 Kutupaasi — Kutuhället
 Kutusärkkä — Lekholmsratan
 Kuukiventie — Månhällsvägen
 Kuukunen — Äggsvampen
 Kuulijankuja — Lyssnargränden
 Kuulijantie — Lyssnarvägen
 Kuunariväylä — Skonertleden
 Kuusamonkatu — Kuusamogatan
 Kuusikkopolku — Grandungestigen
 Kuusikkotie — Grandungevägen
 Kuusilahdenkuja — Granviksgränden
 Kuusiluoto — Granholmen
 Kuusiniementie — Granuddsvägen
 Kuusisaarenkuja — Granögränd
 Kuusisaarenpolku — Granöstigen
 Kuusisaarensalmi — Granösundet
 Kuusisaarentie — Granövägen
 Kuusisaari — Granö
 Kuusistonlinnantie — Kustövägen
 Kuusitie — Granvägen
 Kuusitorpantie — Grantorpsvägen
 Kuusmiehentie — Sexmansvägen
 Kuutamotie — Månskensvägen
 Kuutsalontie — Kuutsalovägen
 Kuutti — Sälkuten
 Kuvernöörintie — Guvernörsvägen
 Kyllikinkatu — Kyllikkigatan
 Kylvääntie — Säningsmansvägen
 Kylvöpolku — Säningsstigen
 Kyläkirkontie — Bykyrkovägen
 Kyläkunnantie — Byalagsvägen
 Kylänlahti — Byviken
 Kylänpää — Byändan
 Kylänraitti — Bytåget
 Kylänvanhimmankuja — Byäldstegränd
 Kylänvanhimmantie — Byäldstevägen
 Kylärinne — Bybrinken
 Kyläsaarenkatu — Byholmogatan

Kyläsaari — Byholmen
 Kyläsepänkuja — Bysmedsgränd
 Kylätie — Byavägen
 Kylävoudinkuja — Byfogdegränd
 Kylävoudintie — Byfogdevägen
 Kymintie — Kymmenevägen
 Kyntäjantie — Plöjarvägen
 Kypäräpolku — Hjälmstigen
 Kytktintie — Kopplingsvägen
 Kyttäläntie — Skyttasvägen
 Kytöniityntie — Kyttängsvägen
 Kytöpolku — Kyttstigen
 Kytösuontie — Brånakärsvägen
 Kyyhkyspolku — Duvstigen
 Kyyluodontie — Ormkubbsvägen
 Kyynäräkuja — Alnsgränd
 Kyösti Kallion tie — Kyösti Kallios väg
 Kyöstinkuja — Kyöstigränden
 Käenkuja — Göksgränd
 Käpylinnunkuja — Korsnäbbsgränd
 Käpylinnuntie — Korsnäbbsvägen
 Käpylä — Kottby
 Käpylänaukio — Kottbyplatsen
 Käpylänkujat — Kottbygränd
 Käpyläntie — Kottbyvägen
 Käpylä urheilupuisto — Kottby idrottspark
 Käpytie — Kottvägen
 Kärkikallionkuja — Ytterbergsgården
 Kärkipaasi — Skatahället
 Kärppäkuja — Hermelingsgränd
 Kärjäkirjurintie — Tingsskrivarvägen
 Kärjäätuvantie — Tingstuguvägen
 Käsikiventie — Handkvarnsvägen
 Käslynhaltiantie — Ståthållarvägen
 Kääpätie — Fårtickevägen
 Käärmekarit — Ormgrunden
 Käärmeleuto — Ormkobben
 Käärmeniemi — Ormudden
 Käärtipolku — Gärdestigen
 Käärtipolku — Halsbandstigen
 Kötite — Kölvägen
 Köydenpunojankatu — Repslagaregatan
 Köökarinkuja — Kökargården

Laajalahdenaukio — Bredviksplatsen
 Laajalahdentie — Bredviksvägen
 Laajalahti — Bredvik
 Laajasalo — Degerö
 Laajasalonkaari — Degeröbågen
 Laajasalon kanava — Degerö kanal
 Laajasalontie — Degerövägen
 Laajasalon öljysatama — Degerö oljehamn
 Laajasuon puisto — Degermyrparken
 Laajasuontie — Degermyrvägen
 Laajasuon urheilukenttä — Degermyrens idrottsplan
 Laakapaadenkari — Flathällsgrundet
 Laakapaasi — Flathällen
 Laakso — Dal
 Laaksokuja — Dalgården
 Laakson ratsastuskenttä — Ridfältet i Dal
 Laaksojoku — Dalstigen
 Laaksojoku — Dalvägen
 Laamannintie — Lagmansvägen
 Ladonlukonpolku — Ladulåstigen

Lahdenperäntie — Vikbottenvägen
 Lahdentie — Lahtisvägen
 Lahnalahden puisto — Braxviksparken
 Lahnalahdentie — Braxviksvägen
 Lahnaruohontie — Braxengräsavägen
 Laiduntie — Betesvägen
 Lainskaarentie — Lagbalksvägen
 Lainskijantie — Lagläsarevägen
 Laippatie — Flänsvägen
 Laitakuja — Ytterkanten
 Laitamyötäisentie — Slörvägen
 Laitapolku — Ytterstigen
 Laitatie — Yttervägen
 Laitilantie — Letalavägen
 Laivalahdenkatu — Båtviksgatan
 Laivalahden laiturit — Båtvikskajen
 Laivalahti — Båtsviken
 Laivanvarustajankatu — Skeppsredaregatan
 Laivasillankatu — Skeppsbrogatan
 Laivastokatu — Maringatan
 Laivastoranta — Marinkajen
 Laivurinkatu — Skepparegatan
 Laivurinrinne — Skepparebrinken
 Lakikuja — Laggården
 Lallinkuja — Lalligränden
 Lallintie — Lallivägen
 Lammassaari — Fårholmen
 Lampipolku — Gölstigen
 Lamputilantie — Landboasvägen
 Lanakuja — Lanagränd
 Langinkoskenpolku — Langinkoskistigen
 Lankiniemi — Långnäs
 Lapikastie — Lappsökövägen
 Lapinlahdenkatu — Lappviksgatan
 Lapinlahden puistikko — Lappviks skvären
 Lapinlahden silta — Lappviksbron
 Lapinlahdentie — Lappviksvägen
 Lapinlahti — Lappviken
 Lapinmäentie — Labbäcksvägen
 Lapinniemenluodot — Lappuddsgrunden
 Lapinniemi — Lappudden
 Lapinrinne — Lappbrinken
 Lappalaislahti — Lappviken
 Lappeentie — Lappvesivägen
 Lapuankatu — Lappogatan
 Larin Kyöstin tie — Larin Kyöstis väg
 Larin Parasken polku — Larin Paraskes stig
 Lars Sonckin tie — Lars Soncks väg
 Lasimestarinletto — Glasmästarklacken
 Lassila — Lassas
 Lastatie — Murslevsvägen
 Lastenkodinkatu — Barnhemsgatan
 Lastenkodinkuja — Barnhemsgården
 Lastenlehto — Barnalunden
 Lastenlinnantie — Barnets Borgs väg
 Latokartano — Ladugården
 Latokartanonkuja — Ladugårdsgränden
 Latokartanontie — Ladugårdsvägen
 Latosaarenniemi — Laduholmsudden
 Laukkaluoto — Lökgården
 Laukkaniemen puisto — Lökkuddsparken
 Laukkaniemensalmi — Lökkuddssundet
 Laukkaniementie — Lökkuddsvägen
 Laukkaniemi — Lökkudden
 Laukkasaarenkatu — Lökkholmsgatan
 Laukkasaari — Lökkholmen

Laukkipääntie — Bläsvägen
 Laukolahti — Grundviken
 Laululinnuntie — Sångfågelsvägen
 Laulurastaanpolku — Traststigen
 Laulurastaantie — Trastvägen
 Lauri Mikonpojan tie — Lars Mickelssons väg
 Laurinmäenkuja — Larsbackagränd
 Laurinmäentie — Larsbackavägen
 Laurinniitty — Larsängen
 Laurinniitynkuja — Larsängsgränd
 Laurinniityntie — Larsängsvägen
 Laurinpojankuja — Larssonsgården
 Laurinpolku — Lauristigen
 Lautamiehenpolku — Nämndemansstigen
 Lautatarhankatu — Brädgårdsgatan
 Lauttasaarenmäki — Drumsöbacken
 Lauttasaarensalmi — Drumsösundet
 Lauttasaaren silta — Drumsö bro
 Lauttasaarentie — Drumsövägen
 Lauttasaaren urheilupuisto — Drumsö idrotts-
 park
 Lauttasaari — Drumsö
 Lautturinkuja — Färjkarlsgränden
 Lavettikuja — Lavettgränd
 Leankatu — Leagatan
 Lehdesniityntie — Lövängsvägen
 Lehdesaari — Lövholmen
 Lehmustie — Lindvägen
 Lehmäsaarenlahti — Koholmsviken
 Lehmäsaarenletto — Koholmsklacken
 Lehmäsaari — Koholmen
 Lehtikuusentie — Lärkträdsvägen
 Lehtimäen puisto — Lövkullaparken
 Lehtisaarensalmi — Lövösundet
 Lehtisaarentie — Lövövägen
 Lehtisaari — Lövö
 Lehtotie — Lundvägen
 Leikkikuja — Lekgränden
 Leikosaarenkuja — Lekholmsgränden
 Leikosaarentie — Lekholmsvägen
 Leimukukanpolku — Floxstigen
 Leinikkitie — Ranunkelvägen
 Leipurintie — Bagarevägen
 Leivosenkuja — Lärkgränd
 Leivosentie — Lärkvägen
 Lemislahti — Lemisviken
 Lemissaarentie — Lemisholmsvägen
 Lemissaari — Lemisholmen
 Lemmenlampi — Kärleksdammen
 Lemmikinkuja — Lemmikkigränd
 Lemminkäisenkuja — Lemminkäinengränd
 Lemunkuja — Lemogränd
 Lemuntie — Lemovägen
 Lentokapteeninkuja — Flygkaptensgränd
 Lentokuja — Flyggränd
 Lepokiventie — Vilstensvägen
 Lepolantie — Lepolavägen
 Leposaarentie — Vilans väg
 Leposaari — Vilan
 Leppisaarenkuja — Leppholmsgränd
 Leppisaaren puisto — Leppholmsparken
 Leppälinnuntie — Alfågelsvägen
 Leppäluodonkari — Alörsgundet
 Leppäluoto — Alholmsraten
 Leppäluoto — Alören
 Leppäniementie — Aluddsvägen
 Leppäniemi — Aludden
 Leppäniemi — Alnäset
 Leppäsaari — Alholmen
 Leppäsuonkatu — Alkärrsgatan
 Leppätie — Alvägen
 Lettopolku — Gungflystigen
 Levytie — Plåtvägen
 Leväludantie — Flyängsvägen
 Liekotie — Lummervägen
 Lielahdentie — Dyviksvägen
 Liesipolku — Härdstigen
 Liiketie — Affärsvägen
 Liikkalantie — Liikkalavägen
 Liisankatu — Elisabetsgatan
 Liisanpuistikko — Elisabetsskvären
 Liljasaarentie — Liljeholmsvägen
 Lillinkuja — Lillysgränd
 Lillukkapolku — Stenhallonstigen
 Limingantie — Limingovägen
 Limppu — Limpan
 Linjakeppi — Linjekäppen
 Linjat — Linjerna
 Linnaleirinaukio — Borglägersplatsen
 Linnanallas — Slottsbassängen
 Linnanherrankuja — Borgherregränden
 Linnanherrantie — Borgherrevägen
 Linnankatu — Slottsgatan
 Linnankoskenkatu — Linnankoskigatan
 Linnankuja — Slottsgränden
 Linnanmäki — Borgbacken
 Linnannihtentie — Slottsknektsvägen
 Linnanpellonkuja — Borgåkersgränd
 Linnanpihantie — Borggårdsvägen
 Linnanrakentajantie — Borgbyggarvägen
 Linnanrouvanpolku — Borgfrustigen
 Linnavuorentie — Borgbergsvägen
 Linnaväenkuja — Borgkarlsgränd
 Linnunlauluntie — Fågelsängsvägen
 Lintulahdenkatu — Fågelviksgatan
 Lintulahdenkuja — Fågelviksgränden
 Lintupaadet — Fågelklackarna
 Liukumäentie — Hasabackavägen
 Liuskaluoto — Skiffergrundet
 Liuskasaari — Skifferholmen
 Liusketie — Skiffervägen
 Lohenpyrstö — Laxstjärten
 Lohiapajanlahti — Laxvarpsviken
 Lohiapajanniemi — Laxvarpsudden
 Lohikari — Laxören
 Lohimiehenpolku — Laxfiskarstigen
 Lohiniemi — Laxudden
 Lohjantie — Lojovägen
 Lohkaretie — Blockvägen
 Lohkopellontie — Hopstysksvägen
 Lokikirja — Loggboken
 Lokipolku — Loggstigen
 Lokitie — Loggvägen
 Lokkalanlehto — Locklaislunden
 Lokkalantie — Locklaisvägen
 Lokkikuja — Mäsgränd
 Lokkiluoto — Måshällen
 Lökkisaarenpolku — Trutholmsstigen
 Lökkisaarentie — Trutholmsvägen
 Lonna — Lonnan
 Loosarinpolku — Klåsaröstigen
 Loppi — Klobben

Loppikari — Klobbgrundet
 Loppilahti — Klobbviken
 Louekari — Trutkobben
 Louekaripaadet — Trutkobbsklackarna
 Louesaari — Trutholmen
 Louhenkallio — Louhiberget
 Louhenkuja — Louhigränd
 Louhentie — Louhivägen
 Louhikkokuja — Hölstergränden
 Louhikkotie — Hölstervägen
 Lounaisväylä — Sydvästpassagen
 Loviisankatu — Lovisagatan
 Loviisan puisto — Lovisaparken
 Ludviginkatu — Ludvigsgatan
 Lukkarinmäenkuja — Klockarbackagränden
 Lukkarinmäentie — Klockarbackavägen
 Lukkarintie — Klockarvägen
 Lukupolku — Läröstigen
 Lumikintie — Snöovits väg
 Luokomiehentie — Räfsarvägen
 Luoteisväylä — Nordvästpassagen
 Luoto — Klippan
 Luotonen — Lillklippan
 Luotsikatu — Lotsgatan
 Lupiinipolku — Lupinstigen
 Lustokuja — Årsringsgränden
 Lustopolku — Årsringsstigen
 Lutherinkatu — Luthergatan
 Luumukuja — Plommongränd
 Luuvakuja — Loggränden
 Luuvaniementie — Lognäsvägen
 Lyylinkuja — Lydiasgränd
 Lyypekinlaituri — Lybeckskajen
 Lyytikänkuja — Lydiksgården
 Lähdelähti — Källviken
 Lähdeniemi — Källviksudden
 Lähdeniitynpolku — Källängsstigen
 Lähdenokka — Källnäset
 Lähdepolku — Källstigen
 Läksyrinne — Läckbrinken
 Lämmittäjäncatu — Eldaregatan
 Lämmittäjäncuja — Eldaregränden
 Länsi-Herttoniemi — Västra Hertonäs
 Länsikari — Västergrundet
 Länsilahdenkuja — Västerviksgränd
 Länsilahti — Västerviken
 Länsiloppi — Västerklobben
 Länsiluoto — Västerbådan
 Länsi-Mustasaari — Västersvartö
 Länsi-Pakila — Västra Baggböle
 Länsipellontie — Västeråkersvägen
 Länsireimarintie — Västremmarvägen
 Länsirinnentie — Västerbrinkvägen
 Länsisatama — Västra hamnen
 Länsitoukki — Västertokan
 Länsiulapanniemi — Västanfjärdsnäset
 Länsiväylä — Västerleden
 Läntinen Alppirinne — Västra Alppbrinken
 Läntinen Brahenkatu — Västra Brahegatan
 Läntinen Iiluoto — Västra Iglo
 Läntinen Kaivopuisto — Västra Brunnsparken
 Läntinen moottoritie — Västra Motorvägen
 Läntinen Papinkatu — Västra Prästgatan
 Läntinen Puistotie — Västra Allén
 Läntinen Teatterikuja — Västra Teatergränden
 Läntinen Vaihdekatu — Västra Växelgatan

Lääkärinkatu — Läkaregatan
 Lääkärinkuja — Läkaregränden
 Lönnrotinkatu — Lönnrotsgatan
 Lönnrotin puistikko — Lönnrotsskvären

Maamiehenkuja — Lantmannagränden
 Maamiehentie — Lantmannavägen
 Maamonlahden puisto — Morsviksparken
 Maamonlahdentie — Morsviksvägen
 Maamonlahti — Morsviken
 Maanmittarintie — Lantmätarsvägen
 Maarlahti — Maren
 Maasälvanpolku — Fältspatsstigen
 Maasälväntie — Fältspatsvägen
 Maavallintie — Jordskansvägen
 Madeluoto — Lakören
 Magdalenenankatu — Magdalenagatan
 Maisterintie — Magistervägen
 Maistraatinkatu — Magistratsgatan
 Majakkakatu — Fyrbåkgatan
 Majavatie — Bävervägen
 Maljatie — Skålvägen
 Malkapolku — Takvedsstigen
 Malkasaari — Takvedaholmen
 Mallaskatu — Maltgatan
 Malmi — Malm
 Malmikari — Malmgrundet
 Malminkartano — Malmgård
 Malminkartanonkuja — Malmgårdsgården
 Malminkartanontie — Malmgårdsvägen
 Malminkatu — Malmgatan
 Malmin lentokenttä — Malms flygfält
 Malmin raitti — Malms bygata
 Malminrinne — Malmbrinken
 Malmin tori — Malms torg
 Maneesikatu — Manegegatan
 Mankalantie — Mankalavägen
 Mannerheimintie — Mannerheimvägen
 Manttaalitie — Mantalsvägen
 Mariankatu — Mariegatan
 Marjalahdentie — Marviksvägen
 Marjanienrantaa — Maruddsstränd
 Marjanientie — Maruddsvägen
 Marjaniemi — Marudd
 Marjastajankuja — Bärplockargränd
 Marjatantie — Marjattavägen
 Marjatie — Bärvägen
 Markelininpolku — Markelinsstigen
 Markkinatie — Marknadsvägen
 Markunkuja — Markusgränd
 Marsalkantie — Marskalkens väg
 Martankatu — Martagatan
 Martinkallio — Mårtensberget
 Marttila — Martas
 Marunakuja — Malörtsgränden
 Maskuntie — Maskuvägen
 Mastokatu — Mastgatan
 Matalahara — Låghara
 Matalakari — Låggrynnan
 Matalasalmenkuja — Grundsundsgården
 Matiaksenlehto — Mathiaslund
 Matkamiehenpolku — Färdemannastigen
 Matkamiehentie — Färdemannavägen
 Matkustajalaituri — Passagerarkajen
 Matosaarentie — Maskholmsvägen
 Matosaari — Maskholmen

Matti Heleniuksen puisto — Matti Helenius park
 Maunula — Månsas
 Maunulanmäki — Månsasbacken
 Maunulanpolku — Månsasstigen
 Maunulanpuisto — Månsasparken
 Maunulantie — Månsasvägen
 Maununkari — Månsholmen
 Maununneva — Magnuskärr
 Maununnevankuja — Magnuskärrsgränd
 Maununnevantie — Magnuskärrsvägen
 Maurinkatu — Mauritzgatan
 Mechelininkatu — Mechelingatan
 Mehiläiskuja — Bisvärmsgränd
 Mehiläistie — Bisvärmsvägen
 Meilahden silta — Mejls bro
 Meilahdentie — Mejlsnvägen
 Meilahden urheilupuisto — Mejls idrottspark
 Meilahti — Mejls
 Mekaanikonkatu — Mekanikergatan
 Meklarinkatu — Mäklaregatan
 Melakuja — Paddelgränden
 Melatie — Paddelvägen
 Melkinkari — Melkögrundet
 Melkinpaasi — Melköhällen
 Melkki — Melkö
 Melkonkatu — Melkögatan
 Melkonkuja — Melkögränd
 Mellunkylä — Mellungsby
 Mellunkyläntie — Mellungsbyvägen
 Mellunmäentie — Mellungsbackavägen
 Mellunmäki — Mellungsbacka
 Melojantie — Kanotistvägen
 Merikannontie — Merikantovägen
 Merikatu — Havsgatan
 Merikorttikuja — Sjökortsgränden
 Merikorttipolku — Sjökortsstigen
 Merikorttitie — Sjökortsvägen
 Merikylpylänpuisto — Sjöbadsparken
 Merimiehenkatu — Sjömansgatan
 Meripellontie — Sjöåkervägen
 Meripihkatie — Bärnstensvägen
 Meripuistotie — Sjöallén
 Merisatama — Havshamnen
 Merisatamaranta — Havsstranden
 Meritori — Havstorget
 Meritullinkatu — Sjötullsgatan
 Meritullinlaituri — Sjötullskajen
 Meritullintori — Sjötullstorget
 Mertakatu — Mjärdgatan
 Mesaanikuja — Mesangränd
 Mesikuja — Honungsgränd
 Mesipuu — Bistocken
 Messeniuksenkatu — Messeniusgatan
 Messukenttä — Mässfältet
 Mestarintie — Mästarvägen
 Mestariäyly — Mästarleden
 Metsolantie — Metsolavägen
 Metsäherranmäki — Jägmästarbacken
 Metsälä — Krämertsskog
 Metsäläntie — Krämertsskogsvägen
 Metsänvartijanpolku — Skogsvaktarstigen
 Metsäpuronkuja — Skogsbäckgränd
 Metsäpuronpolku — Skogsbäcksstigen
 Metsäpurontie — Skogsbäcksvägen
 Metsätie — Skogsvägen
 Metsätien puisto — Skogsvägsparcken

Miekkamiehentie — Våpnarvägen
 Miekkapolku — Svärdstigen
 Mielikintie — Mielikkivägen
 Miilutie — Kolmilavägen
 Mikael Lybeckin katu — Mikael Lybecks gata
 Mikael Soinisen tie — Mikael Soininens väg
 Mikkolankuja — Mickelsgränden
 Mikkolantie — Mickelsvägen
 Mikonkatu — Mikaelsgatan
 Mikonpojankuja — Mickelssonsgränden
 Mikonpolku — Mickostigen
 Minervankatu — Minervagatan
 Minervanpolku — Minervastigen
 Minna Canthin katu — Minna Canth gatan
 Mittaajankatu — Mätaregatan
 Mittakuja — Mättgränden
 Moisionpolku — Moisiostigen
 Moreenitie — Moränvägen
 Morsiamenkatu — Brudgatan
 Morsian — Bruden
 Morsianluoto — Brudhällen
 Morsianpaasi — Brudstenen
 Mottitie — Mottivägen
 Muinaistutkijantie — Fornforskarvägen
 Munkinpolku — Munkstigen
 Munkkiniemen aukio — Munksnäsplatsen
 Munkkiniemenranta — Munksnässtrand
 Munkkiniemen silta — Munksnäs bro
 Munkkiniemen uimaranta — Munksnäs badstrand
 Munkkiniemen urheilukenttä — Munksnäs idrottsplan
 Munkkiniemi — Munksnäs
 Munkkirinne — Munkbrinken
 Munkkisaarenkatu — Munkholmsgatan
 Munkkisaarenranta — Munkholmskajen
 Munkkisaari — Munkholmen
 Munkkivuori — Munkshöjden
 Muonamiehentie — Statarvägen
 Murattipolku — Murgrönstigen
 Murtajankatu — Murtagatan
 Museokatu — Museigatan
 Museon puisto — Museiparken
 Mustakupu — Svartkobben
 Mustalahdenpolku — Svartviksstigen
 Mustalahdentie — Svartviksvägen
 Mustalahti — Svartviken
 Mustamatala — Svartbådan
 Mustanmatalankari — Svartbådagrundet
 Mustanniemenkuja — Svartnäsgränd
 Mustanniementie — Svartnäsvägen
 Mustapuro — Svartbäcken
 Mustasaarenkuja — Svartholmsgränd
 Mustasaari — Svartholmen
 Mustikkamaa — Blåbärslandet
 Mustikkamaan salmi — Blåbärssundet
 Mustikkasuontie — Blåbärskärrsvägen
 Mustikkatie — Blåbärsvägen
 Muukalaiskatu — Främlingsgatan
 Muuntajankatu — Transformatorgatan
 Muurahaisenpolku — Hästmyrstigen
 Muurantie — Hjortronvägen
 Muurimestarintie — Murmästarsvägen
 Muuttolinnuntie — Flyttfågelsvägen
 Myllykallio — Kvarnberget
 Myllykallionrinne — Kvarnbergsbrinken

Myllykalliontie — Kvarnbergsvägen
 Myllymatkantie — Kvarnfärdsvägen
 Myllymestartie — Kvarnmästarvägen
 Myllykiventie — Kvarnstensvägen
 Myllynsiipi — Kvarnvingen
 Myllypadontie — Kvarndammsvägen
 Myllypellontie — Kvarnåkersvägen
 Myllypuro — Kvarnbäcken
 Myllypurontie — Kvarnbäcksvägen
 Myllyrengintie — Kvarndrängsvägen
 Myllytie — Kvarnvägen
 Myllytuvatantie — Kvarnstuguvägen
 Mylläri — Möllarn
 Myllärintie — Mjölarnvägen
 Myrskylänkuja — Mörskomgränd
 Myrskyläntie — Mörskomvägen
 Myrttpolku — Myrtenstigen
 Mäenalus — Undibacken
 Mäenharju — Backkrönet
 Mäenlaskijantie — Backhopparvägen
 Mäkelänkatu — Backasgatan
 Mäkelänrinne — Backasbrinken
 Mäkipellon aukio — Backåkersplatsen
 Mäkipellonkuja — Backåkersgränd
 Mäkipellontie — Backåkersvägen
 Mäkipolku — Backstigen
 Mäkiriiehtie — Ribackavägen
 Mäkitorpankuja — Kullatorpsgränd
 Mäkitorpanpolku — Kullatorpsstigen
 Mäkitorpanantie — Kullatorpsvägen
 Männikkötie — Talldungevägen
 Mäntsäläntie — Mäntsälälvägen
 Mäntykari — Tallskär
 Mäntykarinrivi — Tallskärsrevet
 Mäntylahdenkuja — Tallviksgränd
 Mäntymäentie — Tallbackavägen
 Mäntymäki — Tallbacka
 Mäntyniementie — Talluddsvägen
 Mäntypaudentie — Tallklobbsvägen
 Mäntysaari — Tallholmen
 Mäntytiie — Tallvägen
 Mätäjoki — Rutian
 Mätäpuro — Rutibacken
 Mäyrätie — Grävlingvägen
 Mörssäritie — Mörsarvägen
 Naantalantie — Nådendalsvägen
 Naapuritie — Nabovägen
 Nackapuisto — Nackaparken
 Nahkahousutie — Skinnbyxvägen
 Nahkahousut — Skinnbyxor
 Nallenmäentie — Nallebackavägen
 Nandelstadhinniitty — Nandelstadhsängen
 Napinvalajantie — Knappmakarvägen
 Nappula — Parveln
 Nastolantie — Nastolavägen
 Naulakallionkuja — Spikbergsgöränd
 Naulakalliontie — Spikbergsvägen
 Nauriskuja — Rovgränden
 Naurislahti — Rovholmsviken
 Naurissaaren silta — Rovholms bro
 Naurissaarentie — Rovholmsvägen
 Naurissaari — Rovholmen
 Naurissalmi — Rovholmssundet
 Naurulokinpolku — Skrattnässtigen
 Neitsytpolku — Jungfrustigen

Neitsytsaarentie — Jungfruholmsvägen
 Neitsytsaari — Jungfruholmen
 Nelikkokuja — Fjärdingsgränd
 Neljänviitankari — Fyrprickarsgrundet
 Neljäs linja — Fjärde linjen
 Neptunuksenkatu — Neptunusgatan
 Nervanderinkatu — Nervandersgatan
 Nervanderin puistikko — Nervanderskvären
 Neulapadontie — Nälldammsvägen
 Niemenapaja — Uddvarpet
 Niemenmäenkuja — Näshöjdsgöränden
 Niemenmäentie — Näshöjdsvägen
 Niemenmäki — Näshöjden
 Niemitie — Näsvägen
 Niinilahti — Bastöviken
 Niinimäentie — Lindkullavägen
 Niinisaaren karit — Lill-Bastöhallarna
 Niinisaarentie — Bastövägen
 Niinisaari — Bastön
 Niitaaajankatu — Nitargatan
 Niittyholma — Ängsholmen
 Niittyluhdankuja — Slättermossgränden
 Niittyluhdantie — Slättermossvägen
 Niittylänpolku — Ängsskogsstigen
 Niittyläntie — Ängsskogsvägen
 Niittyrannankuja — Ängsmarsgränd
 Niittyranta — Ängsmaren
 Niittylvillankuja — Tuvlocksgränden
 Nilsänkätu — Nilsägatan
 Nimismies — Länsmannen
 Niskala — Nackböle
 Nissaksentie — Nissasvägen
 Nokiankuja — Nokiagränd
 Nokian puisto — Nokiaparken
 Nokiantie — Nokiavägen
 Nordenskiöldin aukio — Nordenskiöldsplatsen
 Nordenskiöldinkatu — Nordenskiöldsgatan
 Norokuja — Rännilsgränden
 Norotie — Rännilsvägen
 Norppa — Vikaren
 Norrtäljantie — Norrtäljevägen
 Notaarantie — Notarievägen
 Notkokuja — Däldgränden
 Notkotie — Däldvägen
 Nousiaistentie — Nousivägen
 Nuijamiestentie — Klubbekrigarvägen
 Nukarinkuja — Nuckarsgränd
 Nukarantie — Nuckarsvägen
 Nummikuja — Hedgränden
 Nummipolku — Hedstigen
 Nummitie — Hedvägen
 Nuolikuja — Pilgränd
 Nuolitie — Pilvägen
 Nuoskatie — Nysnövägen
 Nuottakari — Notgrundet
 Nuottakarantie — Notgrundsvägen
 Nuottakuja — Notgränd
 Nuottaniemi — Nothussudden
 Nuottaniemi — Notudden
 Nuottapolku — Notstigen
 Nuottarannankatu — Notstrandsgatan
 Nuottasaari — Notholmen
 Nupikuja — Nubbgränden
 Nurkkakiventie — Knutstensvägen
 Nurkkatie — Hörnvägen
 Nurmijärventie — Nurmijärvivägen

Nurmiluoto — Gräsgrundet
 Nyyrikintie — Nyyrikkivägen
 Näkinkuja — Näckensgränd
 Närekuja — Ungskogsgränd
 Näyttelijäntie — Skådespelarvägen
 Näätäkuja — Mårdgränd
 Näätätie — Mårdvägen

 Ohjaajantie — Regissörsvägen
 Ohjaskuja — Tygelgränd
 Ohrauhdantie — Kornfallsvägen
 Ohralanpolku — Ohralastigen
 Oihonnankatu — Oihonnagatan
 Oikokatu — Gengatan
 Oikotie — Genvägen
 Oinaantie — Vådurens väg
 Oksasenkatu — Oksanengatan
 Oksasenlehto — Oksanenlund
 Olavinkatu — Olofsgatan
 Olavinlinnantie — Olofsborgsvägen
 Olkitie — Stråhalmsvägen
 Ollilankuja — Ollasgränd
 Ollilantie — Ollasvägen
 Ollinvainiontie — Oläkersvägen
 Oltermannintie — Äldermansvägen
 Olympialaituri — Olympiakajen
 Olympiastadion — Olympiastadion
 Onkikuja — Metspögränd
 Onkiluoto — Metgrundet
 Onnenaukio — Lyckoglätan
 Onnenpuisto — Lyckoparken
 Onnentie — Lyckovägen
 Opettajankuja — Lärargränden
 Opettajapolku — Lärarstigen
 Oppipojantie — Läringsvägen
 Orakas — Taggsvampen
 Orapihlajakuja — Hagtorsgränd
 Orapihlajatie — Hagtorsvägen
 Oraspolku — Broddstigen
 Oravatie — Ekorrvägen
 Orioninkatu — Oriongatan
 Orisaarentie — Hästövägen
 Orkokuja — Klevgränden
 Orkotie — Klevvägen
 Ormuskuja — Ormusgränden
 Ormusmäentie — Ormusbackavägen
 Ormuspellontie — Ormusåkersvägen
 Ormusrinne — Ormusbrinken
 Orpaanporras — Lättan
 Orvokkitie — Violvägen
 Oskarinkuja — Oskarsgränden
 Oskarintie — Oskarsvägen
 Oskelanaukio — Åskelsplatsen
 Oskelantie — Åskelsvägen
 Osmonkuja — Osmogränd
 Osmonpolku — Osmostigen
 Osmontie — Osmovägen
 Ostostie — Köpvägen
 Osuuskuja — Ändelsgränden
 Osuuskunnantie — Ändelslagsvägen
 Otaniementie — Otnäsvägen
 Otavantie — Karlavägen
 Otermankuja — Otermagränden
 Otermantie — Otermavägen
 Otto Brandtin tie — Otto Brandts väg
 Oulunkylä — Äggelby

Oulunkyläntie — Äggelbyvägen
 Oulunkylän tori — Äggelby torg
 Ouluntie — Uleåvägen
 Ounasvaarantie — Ounasvaaravägen
 Ourit — Öarna

 Paalukuja — Pålgränden
 Paanutie — Takspånsvägen
 Paarmantie — Paarmavägen
 Paasi — Hället
 Paasikivenkatu — Paasikivigatan
 Paasitie — Klobbvägen
 Paasivuorenkatu — Paasivuorigatan
 Paasivuoren puistikko — Paasivuoriskvären
 Paatsamatie — Frangulavägen
 Paavalinpuisto — Paulusparken
 Paavolantie — Pāvālvägen
 Paciuksenkatu — Paciusgatan
 Paimenhuilunpolku — Herdeflöjtsstigen
 Pajalahden puisto — Smedjeviksparken
 Pajalahdentie — Smedjeviksvägen
 Pajamäentie — Smedjebackavägen
 Pajamäki — Smedjebacka
 Pajukontie — Videskogsvägen
 Pajuniityntie — Videängsvägen
 Pajupillintie — Videlåtsvägen
 Pakila — Baggböle
 Pakilan puisto — Baggböleparken
 Pakilan siirtolapuutarha — Baggböle koloni-
 trädgård
 Pakilantie — Baggbölevägen
 Pakkahuoneenlaituri — Packhuskajen
 Pakkastie — Köldvägen
 Paljerinne — Bälgrinken
 Pallastunturintie — Pallastunturivägen
 Pallokenttä — Bollplan
 Paloheinä — Svedängen
 Paloheinäntie — Svedängsvägen
 Palokaivonaukio — Brandbrunnsplatsen
 Paloluoto — Brändholmen
 Palopirtintie — Brandpörtsvägen
 Palosaari — Paloholmen
 Palosuontie — Brännkärrsvägen
 Palsamipolku — Balsaminstigen
 Pamppulankuja — Bamsasgränd
 Panelianpolku — Paneliastigen
 Paneliantie — Paneliavägen
 Panimokatu — Bryggerigatan
 Pannipolku — Spannstigen
 Panunkallio — Panuklinten
 Panuntie — Panuvägen
 Papinkatu — Prästgatan
 Papinkuja — Prästgränd
 Papinmäentie — Prästbackavägen
 Papinpöydänkuja — Prästbordsgränden
 Papukuja — Bönggränden
 Paraistentie — Pargasvägen
 Parikkalantie — Parikkalavägen
 Parraskuja — Relingsgränd
 Parrukatu — Bjälkgatan
 Parsakuja — Sparrisgränden
 Partiotie — Patrullvägen
 Parvipolku — Svärmstigen
 Pasila — Böle
 Pasilankatu — Bölegatan
 Pasilan tori — Böle torg

Pastori Jussilaisen tie — Pastor Jussilainens
väg
Pastorintie — Pastorsvägen
Patakuja — Grytgränd
Patalahti — Grytviken
Patola — Dammen
Patolantie — Dammvägen
Patomäentie — Dammbackavägen
Paturintie — Grytgjutarvägen
Paukkupolku — Smatterstigen
Peilitie — Spegelvägen
Pellavakaskentie — Linsvedsvägen
Pellavapellontie — Linåkersvägen
Pellervonkuja — Pellervogränd
Pellervontie — Pellervovägen
Pellonperäntie — Gavelåkersvägen
Peltojyränkuja — Åkervältsgränd
Peltojyräntie — Åkervältsvägen
Peltolantie — Peltolavägen
Pengerkatu — Terrassgatan
Pengerkuja — Terrassgränd
Pengerpuisto — Terrassparken
Peninkarit — Mjölöpenner
Peninniemi — Pennudden
Pensaskuja — Buskgränder
Pensastie — Buskvägen
Penttiläntie — Bengtsvägen
Perhekuja — Familjegården
Perhonkatu — Perhogatan
Perhonkenttä — Perhoplanen
Pernajantie — Pernåvägen
Perttulantie — Bertasvägen
Peruskivenkuja — Grundstensgränder
Peruskiventie — Grundstensvägen
Perustie — Grundvägen
Perämiehenkatu — Styrmansgatan
Peräsintie — Styresvägen
Petaksenkuja — Petasgränd
Petaksentie — Petasvägen
Peukaloisentie — Tummelitens väg
Peuratie — Renvägen
Pieksupolku — Pjåxstigen
Pienenvillasaarentie — Lilla Ullholmsvägen
Pieni Koivusaari. — Lilla Björkholmen
Pieni Roobertinkatu — Lilla Robertsgatan
Pieni Villasaari — Lilla Ullholmen
Piennar — Åkerrenen
Pienporsas — Lilla Grisen
Pietari Hannikaisen tie — Pietari Hannikainens
väg
Pietarinkatu — Petersgatan
Pietiläntie — Pehrsvägen
Pihatie — Gårdstunet
Pihlaisto — Rönnbusken
Pihlajakari — Rönnskärsgundet
Pihlajalehto — Rönnskärsklacken
Pihlajuodonkupu — Rönnskärskobben
Pihlajaluoto — Rönnskär
Pihlajamäentie — Rönnbackavägen
Pihlajamäki — Rönnbacka
Pihlajasaarenkatu — Rönnskärsgatan
Pihlajasaaren lahti — Rönnskärsviken
Pihlajasaaren salmi — Rönnskärssundet
Pihlajasaari, Itäinen, Läntinen — Österrönn-
skär, Västerrönnskär
Pihlajatie — Rönnvägen

Pihlajisto — Rönninge
Pihlajistontie — Rönningevägen
Piikinkuja — Piksgränd
Piikintie — Piksvägen
Pikalähetintie — Enspännarvägen
Pikipolku — Beckbrännarstigen
Pikkaraishkuja — Kortmansgränder
Pikkaraistie — Kortmansvägen
Pikku Ahvensaari — Lilla Abborrholmen
Pikku Kallahti — Lilla Kallvik
Pikkukivi — Stenen
Pikku Kortlahti — Lilla Kortvik
Pikkukoskentie — Lillforsvägen
Pikku Kuivasaari — Mjölöknekten
Pikku Kuusisaari — Lilla Granö
Pikku Lehdesaari — Lilla Lövhölen
Pikku Leikosaari — Lilla Lekholmen
Pikkumatintie — Pikkumattivägen
Pikku Mustasaari — Lilla Östersvartö
Pikkuniementie — Lillnåsvägen
Pikkuniemi — Lillnåset
Pikku Niinisaari — Lilla Bastön
Pikkupolku — Lillstigen
Pikkupurontie — Lillbäcksvägen
Pikku Pässi — Lilla Bässen
Pikku Sarvasto — Lillfladan
Pikku Satamakari — Lilla Hamngrundet
Pikku Satamakatu — Lilla Hamngatan
Pikku Satamasaari — Lilla Hamnholmen
Pikkusuontie — Lillmossevägen
Pilvitie — Molnvägen
Pionipolku — Pionstigen
Pirjontie — Birgittavägen
Pirkkola — Britas
Pirkkolantie — Britasvägen
Pirttipolku — Pörtstigen
Pitkääkari — Långgrundet
Pitkälahti — Långviken
Pitkäluoto — Långholmen
Pitkämäentie — Långbergsvägen
Pitkänsiimantie — Långrevsvägen
Pitkänsillanranta — Långbrokajen
Pitkäouri — Yttre Långören
Pitkäpaasi — Långhället
Pitkäriivi — Långgratan
Pitkäsaari — Långholmen
Pitkäsilta — Långa bron
Pitäjänkuja — Sockengränd
Pitäjänmäen teollisuusalue — Sockenbacka
industriområde
Pitäjänmäentie — Sockenbackavägen
Pitäjänmäen urheilukenttä — Sockenbacka
idrottsplan
Pitäjänmäki — Sockenbacka
Pohjanpellonkuja — Norråkersgränd
Pohjanpellontie — Norråkersvägen
Pohjantähdenkuja — Polstjärnegränder
Pohjantähdentie — Polstjärnevägen
Pohjoinen Esplanadikatu — Norra Esplanad-
gatan
Pohjoinen Hesperiankatu — Norra Hesperia-
gatan
Pohjoinen Makasiinikatu — Norra Magasins-
gatan
Pohjoinen Rautatiekatu — Norra Järnvägs-
gatan

Pohjoinen Stadiontie — Norra Stadionvägen
 Pohjoinen Uunisaari — Norra Ungsholmen
 Pohjois-Haaga — Norra Haga
 Pohjoiskaari — Norrvägen
 Pohjoisniementie — Norruddsvägen
 Pohjoisranta — Norra kajen
 Pohjoisreimarintie — Nordremmarvägen
 Pohjoisrivi — Norra raden
 Pohjoissatama — Norra hamnen
 Pohjolanaukio — Pohjolakplatsen
 Pohjolankatu — Pohjologatan
 Pohjolan puisto — Pohjolakparken
 Poijukuja — Bojgränden
 Poijupolku — Bojstigen
 Poijutie — Bojvägen
 Poikaluodot — Pojkhholmarna
 Poikasaari — Pojkholmen
 Poikasaartentie — Pojkholmsvägen
 Polttilankuja — Brännarsgränd
 Porintie — Björneborgsvägen
 Porkkalankatu — Porkalagatan
 Pormestarinhepo — Borgmästarhästen
 Pormestarinluodot — Borgmästargrunden
 Pormestarinrinne — Borgmästarebrinken
 Pornaistenkuja — Borgnäsgränd
 Pornaistenniemi — Borgnäset
 Porolahti — Poroviken
 Porrastie — Trappvägen
 Porsas — Grisen
 Porsassaari — Grisholmen
 Porslahdentie — Porslaxvägen
 Porsta — Borstan
 Porthaninkatu — Porthansgatan
 Porthaninrinne — Porthansbrinken
 Portimopolku — Vesslestigen
 Porttikuja — Portgränden
 Porttitie — Portvägen
 Porvarinlahti — Borgarstrandsviken
 Porvoonkatu — Borgågatan
 Porvoon puistikko — Borgåskvären
 Porvoontie — Borgåvägen
 Poseidoninkatu — Poseidongatan
 Postikatu — Postgatan
 Postikuja — Postgränd
 Poutamäentie — Värmobackavägen
 Poutuntie — Pouttuvägen
 Prikikuja — Briggränd
 Prikiväylä — Briggleden
 Prinsessa — Prinsessan
 Prinsessantie — Prinsessvägen
 Prinssi — Prinsen
 Prinssintie — Prinsvägen
 Professorintie — Professorvägen
 Puhemiehenkatu — Talmansgatan
 Puhospolku — Puhosstigen
 Puijonkatu — Puijogatan
 Puijon puistikko — Puijoskvären
 Puikkari — Nätstickan
 Puikkotie — Stickvägen
 Puistokaari — Parksvängen
 Puistokatu — Parkgatan
 Puistola — Parkstad
 Puistolannraitti — Parkstads bygata
 Puistolantie — Parkstadsvägen
 Puistolann tori — Parkstads torg
 Pukinmäen aukio — Bocksbackaplanen

Pukinmäenkaari — Bocksbackabågen
 Pukinmäenkuja — Bocksbackagränden
 Pukinmäentie — Bocksbackavägen
 Pukinmäki — Bocksbacka
 Pukinpolku — Bockstigen
 Pukkilantie — Pukkilavägen
 Pukkiluoto — Bockholmen
 Pukkisaari — Bockholmen
 Pulttitie — Bultvägen
 Punahilkantie — Rödluvans väg
 Punakivenpolku — Rödstensstigen
 Punakiventie — Rödstensvägen
 Punaluoto — Rödhällen
 Punanotkonkatu — Röddäldsgatan
 Punanotkon puisto — Röddäldsparken
 Punapaadenkuja — Rödhällsgränd
 Punapaadentie — Rödhällsvägen
 Punapaasi — Rödhällen
 Punatulkuntie — Domherrevägen
 Punatuvantie — Rödstuguvägen
 Punavuorenkatu — Rödbergsgatan
 Punavuori — Rödbergen
 Punkaharjuntie — Punkaharjuvägen
 Puolaharju — Lingonåsen
 Puolaharjunkuja — Lingonåsgränd
 Puolimatkanpolku — Halvvägsstigen
 Puolimatkansaaari — Halvvägsholmen
 Puotila — Botby gård
 Puotilanniemi — Botbyudden
 Puotilantie — Botbygårdsvägen
 Puotinharju — Botbyhöjden
 Purjeentekijänkuja — Segelmakargränden
 Purjehtijankuja — Seglargränden
 Purjekankaantie — Segelduksvägen
 Purjepolku — Segelstigen
 Purjetie — Segelvägen
 Purjetuulenkujat — Kultjegränden
 Purjetuulentie — Kultjevägen
 Purolahti — Bäckviken
 Puroonpuistikko — Bäckängsvägen
 Puroonvarsi — Bäckbrinken
 Purotie — Bäckvägen
 Pursimiehenkatu — Båtmansgatan
 Pursipolku — Slupstigen
 Putkitie — Rörvägen
 Puunkaatajanpolku — Trädfällarstigen
 Puunkaatajantie — Trädfällarvägen
 Puupolku — Trädstigen
 Puusepänkatu — Snickaregatan
 Puuskakuja — Knysgränd
 Puuskaniementie — Knysnäsgränd
 Puuskaniemi — Knysnäs
 Puusuutarintie — Lästmakarvägen
 Puutarhankatu — Trädgårdsgatan
 Pyhtääntie — Pyttisvägen
 Pyhän Laurin tie — Sankt Lars väg
 Pyhätunturintie — Pyhätunturivägen
 Pyrytie — Yrsnövägen
 Pyykivi — Järpstenen
 Pyyluoto — Järphällen
 Pyysaari — Järpholmen
 Pyörökivenkuja — Hjulstensgränd
 Pyörökiven puisto — Hjulstensparken
 Pyörökiventie — Hjulstensvägen
 Pyörörinne — Hjulbrinken
 Pähkinätie — Hasselvägen

Päijänteentie — Päijännevägen
 Päitsitie — Betselvägen
 Päiväläisentie — Dagsverkarvägen
 Päivänkukantie — Prästkragsvägen
 Päivänpalauksentie — Solståndsvägen
 Päivänsalontie — Päivänsalovägen
 Päiväperhontie — Fjärilsvägen
 Päivärinnankatu — Päivärintangatan
 Päivölänkuja — Päivölägränd
 Päivöläntie — Päivölävägen
 Pälkäneentie — Pälkänevägen
 Pällinpolku — Pällistigen
 Pöntäri — Bändarn
 Pessi, Iso, Pikku — Bässen, Stora, Lilla
 Pässinkari — Bässkrevan
 Pässinkuja — Bässgränd
 Pääskylahdentie — Svalviksvägen
 Pääskylänkatu — Svalbogatan
 Pääskylänpuistikko — Svalboskväven
 Päätie — Huvudvägen
 Päävartiontori — Högvaktstorget

 Raakelinkatu — Rakelsgatan
 Raaseporintie — Raseborgsvägen
 Raatetie — Vattenklövervägen
 Raatimiehenkatu — Rådmansgatan
 Radanvieruskuja — Bankantsgränd
 Radanvierustie — Bankantsvägen
 Radioniemi — Radiudden
 Raekuja — Hagelgränden
 Raetie — Hagelvägen
 Rahakirstu — Penningkistan
 Rahapajankatu — Myntgatan
 Rahkatie — Vitmossvägen
 Rahkoniemi — Drakudden
 Rahtikatu — Fraktgatan
 Raidepolku — Spårstigen
 Raisiontie — Resovägen
 Raitalahdenkuja — Råilviksgränden
 Raitalahdentie — Råilviksvägen
 Raitalahti — Råilviken
 Raitamaantie — Råilslättsvägen
 Raitamäenkuja — Råilgbackagränden
 Raitamäentie — Råilgbackavägen
 Raivio — Rödjan
 Raiviontie — Rödjevägen
 Rajakupu — Råkobben
 Rajametsäntie — Råskogsvägen
 Rajasaarenpengeri — Råholmsbanken
 Rajasaarentie — Råholmsvägen
 Rajasaari — Råholmen
 Rajasampaanranta — Rörstrand
 Rajaveräjänkuja — Rågrindsgränd
 Rakennusmestarintie — Byggmästarvägen
 Rakentajankuja — Husbyggargränden
 Rakentajantie — Husbyggargvägen
 Rakovalkeantie — Nyingsvägen
 Rakuunantie — Dragonvägen
 Ramsaynranta — Ramsays strand
 Ramsinkannas — Ramsöghalsen
 Ramsinkivi — Ramsöstenen
 Ramsinniementie — Ramsöuddsvägen
 Ramsinniemi — Ramsöudden
 Ramsinsalmi — Ramsösundet
 Ranckenintie — Ranckens väg
 Rantakartanontie — Strandgårdsvägen

Rantakivenrinne — Strandstensbrinken
 Rantakiventie — Strandstensvägen
 Rantalaiivurintie — Kustskepparvägen
 Rantapolku — Strandstigen
 Rantatöyry — Strandliden
 Rapakivenkuja — Örstensgränd
 Rapakiventie — Örstensvägen
 Rapolantie — Rapolavägen
 Rapparinkuja — Rappargränd
 Rapparintie — Rapparvägen
 Rasintie — Rasivägen
 Rasmuksenkuja — Rasmusgränden
 Rasmuksentie — Rasmusvägen
 Rastasniemi — Trastudden
 Rastila — Rastböle
 Rastilantie — Rastbölevägen
 Rastilan ulkoilualue — Rastböle friluftsområde
 Rasturinlehto — Bokhållarlunden
 Ratakatu — Bangatan
 Ratamopolku — Grobladsstigen
 Ratasmyllyntie — Hjulckvarnsvägen
 Rati — Ratet
 Ratsastie — Ridvägen
 Ratsastushalli — Ridhallen
 Rattitie — Rattvägen
 Rauhankatu — Fredsgatan
 Raumantie — Raumovägen
 Rauninkallio — Rauniberget
 Rauninkuja — Raunigränd
 Raussinpolku — Raussistigen
 Raussintie — Raussivägen
 Rautahatuntie — Järnhattsvägen
 Rautalammintie — Rautalampivägen
 Rautapaidantie — Brynjevägen
 Rautatiekatu — Järnväggsgatan
 Rautatientori — Järnväggstorget
 Rautaviitta — Järnpricken
 Rautjärventie — Rautjärvivägen
 Rehbinderintie — Rehbindervägen
 Reiherintie — Reihersvägen
 Reijolankatu — Grejusgatan
 Reimarikuja — Remmargränden
 Reimaripolku — Remmarstigen
 Reimarisaaari — Remmarholmen
 Reimarla — Reimars
 Rekikuja — Slädgränden
 Rekipellonkuja — Rejpeltvägen
 Rekitie — Slädvägen
 Relanderinaukio — Relanders platsen
 Renvallinkuja — Renvallsgränden
 Renvallinpolku — Renvallstigen
 Renvallintie — Renvallsvägen
 Reposalmentie — Råvsundsvägen
 Reposalmi — Råvsundet
 Repossaarentie — Repoxholmsvägen
 Repossaari — Repoxholmen
 Repovuorentie — Råvbergsvägen
 Resedapolku — Resedastigen
 Revontulentie — Norrskensvägen
 Ribbinginhovi — Ribbingshov
 Rihlakuja — Reffelgränd
 Riikenkulma — Rikroken
 Riilahlahti — Riviken
 Rihipellonkuja — Riåkersgränden
 Rihipellontie — Riåkersvägen
 Riiehtie — Rievägen

Riimusaauvantie — Runstavsvägen
 Riistavuorenkuja — Djurbergsgård
 Riistavuoren puisto — Djurbergsparken
 Riitankuja — Britagränden
 Rikalandie — Rikavägen
 Rikhardinkatu — Richardsgatan
 Rikhard Nymans tie — Rikhard Nymans väg
 Rikuntie — Rikuvägen
 Rimpisuontie — Flarkvägen
 Rinne — Branten
 Rintamasotilaantie — Frontsoldatsvägen
 Rintinpolku — Grindstigen
 Ripekuja — Åslappsgränden
 Ripetie — Åslappsgränden
 Ripusuonpolku — Ripukärrsstigen
 Ripusuontie — Ripukärrsvägen
 Riskutie — Briskvägen
 Ristikkotie — Gallervägen
 Ristipellonkuja — Korsåkersgränden
 Ristipellontie — Korsåkersvägen
 Ristolantie — Kristersvägen
 Risto Rytin tie — Risto Rytis väg
 Ritarikatu — Riddaregatan
 Ritaritalon puistikko — Riddarhusskvären
 Ritokallionpolku — Ritobergsstigen
 Ritokalliontie — Ritobergsvägen
 Ritolehto — Ritolunden
 Ritvalantie — Ritvalavägen
 Rivelilahti — Revelsviken
 Riveliniemi — Revelsudden
 Robert Hermansonin tie — Robert Hermansons väg
 Rohkatie — Linkamsvägen
 Roihuvuorentie — Kasbergsvägen
 Roihuvuori — Kasberget
 Roineen puisto — Roineparken
 Roineentie — Roinevägen
 Roobertinkatu — Robertsgatan
 Rousku — Riskan
 Rudolfinkuja — Rudolfsgränden
 Rudolfintie — Rudolfsvägen
 Ruiskukantie — Råglomstervägen
 Rukatunturintie — Rukatunturivägen
 Rukokuja — Sätgränden
 Rukotie — Sätvägen
 Rukoushuoneentie — Bönehusvägen
 Runebergin esplanadi — Runebergsesplanaden
 Runeberginkatu — Runebergsgatan
 Runninranta — Surbrunnsstranden
 Runoiljanpolku — Skaldestigen
 Runonlaulajantie — Runosångarvägen
 Runopolku — Runostigen
 Ruohokari — Gräsgrundet
 Ruohokarinne — Gräsörsudden
 Ruoholahdenkatu — Gräsviksgatan
 Ruoholahdenpuistikko — Gräsviksskvären
 Ruoholahdenranta — Gräsvikskajen
 Ruoholahdensatama — Gräsvikshamnen
 Ruoholahden silta — Gräsviksbron
 Ruoholahti — Gräsviken
 Ruohotie — Gräsvägen
 Ruonapolku — Grundsundsstigen
 Ruonasalmen puisto — Grundsundsparken
 Ruonasalmentie — Grundsundsvägen
 Ruorimiehentie — Rorgångarvägen
 Ruoritie — Rodervägen

Ruosilankuja — Rosasgränden
 Ruosilantie — Rosasvägen
 Ruotsinsalmenkuja — Svensksundsgården
 Ruotsinsalmentie — Svensksundsvägen
 Ruotutorpankuja — Rotetorpgränden
 Ruotutorpantie — Rotetorpssvägen
 Ruskeasuon — Brunakärr
 Ruskeasuon urheiluhalli — Brunakärrs sport-hall
 Rusthollarinkuja — Rusthållargården
 Rusthollarintie — Rusthållarvägen
 Rusthollinpolku — Rusthållsstigen
 Ruukinlahden puisto — Bruksviksparken
 Ruukinlahdentie — Bruksviksvägen
 Ruukinlahti — Bruksviken
 Ruusankatu — Rosagatan
 Ruusulankatu — Rosavillagatan
 Ruusumarjapolku — Nyponstigen
 Ruusuniemi — Rosenudden
 Ruusutarhantie — Rosengårdsvägen
 Ruutanakuja — Rudgränd
 Ruutanatie — Rudvägen
 Rynnästie — Bogvägen
 Rypsikuja — Rypsgränden
 Ryssänsaari — Ryssholmen
 Rysäkari — Rysskär
 Ryytikuja — Kryddgränden
 Ryytimaankuja — Kryddgårdsgård
 Ryytimaantie — Kryddgårdsvägen
 Ryönälahti — Brakviken
 Ränkitie — Bogtråvägen
 Röntty — Röntan

Saanatunturintie — Saanatunturivägen
 Saapaspolku — Stövelstigen
 Saarenkatu — Holmgatan
 Saarihuhtantie — Holmfallsvägen
 Saariniemenkatu — Holmnäsgatan
 Saariseläntie — Saariselkävägen
 Saarnaajantie — Predikantvägen
 Saarnitie — Asktrådvägen
 Sadetie — Regnvägen
 Sahaajankatu — Sägaregatan
 Sahamyllyntie — Sägkvarnsvägen
 Sahatie — Sägvägen
 Saimaankatu — Saimagatan
 Sakara — Hornet
 Sakarinkatu — Zachrisgatan
 Sakerintie — Sakerivägen
 Salakkakuja — Löjgränd
 Salavatie — Sälgvägen
 Sallatunturintie — Sallatunturivägen
 Sallinkatu — Salligatan
 Salmisaarenkatu — Sundholmstigen
 Salmisaaren laiturit — Sundholmstigen
 Salmisaarenranta — Sundholmstigen
 Salmisaari — Sundholmen
 Salomonkatu — Salomonsgatan
 Salotie — Ödemarksvägen
 Salpausselänpolku — Salpausselkästigen
 Salpausseläntie — Salpausselkävägen
 Sammalhuhtantie — Mossfallsvägen
 Sammatintie — Sammativägen
 Sammonkatu — Sampogatan
 Sammonpuistikko — Samposkvären

Sampolaituri — Sampokajen
 Sampsantie — Sampsavägen
 Sandelsinkatu — Sandelsgatan
 Saniaistie — Ormbunksvägen
 Sankaritie — Hjaltevägen
 Santahamina — Sandhamn
 Santahaminan Isosaari — Storholmen
 Santavuorentie — Santavuorivägen
 Santerlantie — Sandersvägen
 Santinen — Sandholmen
 Sapilastie — Hävelvägen
 Saramäentie — Starrbackavägen
 Saraniitynlahti — Starrängsviken
 Sarastustie — Gryningsvägen
 Sariolantie — Sariolavägen
 Sarkatie — Tegvägen
 Sarsantie — Sarsavägen
 Satakielentie — Näktergalsvägen
 Satamakari — Hamngrundet
 Satamakatu — Hamngatan
 Satamasaari — Hamnholmen
 Satamasaarentie — Hamnholmsvägen
 Sateenkaarenkuja — Regnbågsgränden
 Sateenkaarentie — Regnbågsvägen
 Satulamäenkuja — Sadelbackagränd
 Satulamäentie — Sadelbackavägen
 Satulasepantie — Sadelmakarvägen
 Satumaanpolku — Sagolandsstigen
 Saturnuksentie — Saturnusvägen
 Saukonkatu — Uttergatan
 Saukonkari — Uttergrundet
 Saukonlaituri — Utterkajen
 Saukonnokan laituri — Utteruddskajen
 Saukonpaasi — Utterhällen
 Saunalahdentie — Bastuviksvägen
 Saunalahti — Bastuviken
 Saunatie — Rökbastuvägen
 Sauramapolku — Kamomillstigen
 Sauramatie — Kamomillvägen
 Sauvontie — Saguvägen
 Savilankatu — Savilagatan
 Savitaipaleentie — Savitaipalevägen
 Savonkatu — Savolaxgatan
 Savon puisto — Savolaxparken
 Schybergsonintie — Schybergsons väg
 Selim Lindqvistin kuja — Selim Lindqvists
 gränd
 Seljatie — Flädervägen
 Selkämerenkatu — Bottenhavsgatan
 Sellerikuja — Sellerigränden
 Selmankatu — Selmagatan
 Senaatintori — Senatstorget
 Sepeteuksentie — Sebedeusvägen
 Seppämestarintie — Smedsmästarsvägen
 Sepänkatu — Smedsgatan
 Seulastentie — Plejadvägen
 Seulatie — Sällvägen
 Seurasaarensalmi — Fölisösundet
 Seurasaarenselkä — Fölisöfjärden
 Seurasaarentie — Fölisövägen
 Seurasaari — Fölisön
 Shemeikankuja — Shemeikkagränd
 Siamintie — Siamvägen
 Sianpuolapolku — Mjölönstigen
 Sibeliuksenkatu — Sibeliussgatan
 Sibeliuksen puisto — Sibeliusparken

Sidetie — Bindevägen
 Sienikuja — Svampgränden
 Sienitie — Svampvägen
 Sigurd Stenius park
 Sihteerintie — Sektersvägen
 Sihtikuja — Siktgränd
 Siilitie — Igelkottsvägen
 Siimakuja — Metrevsgränd
 Sikosaari — Svinholmen
 Silatie — Seldonsvägen
 Silkinkutojantie — Silkesvävarvägen
 Silkkikuja — Silkesgränden
 Sillilaituri — Sillkajen
 Siltamäentie — Brobackavägen
 Siltamäki — Brobacka
 Siltapolku — Brostigen
 Siltasaarenkatu — Broholmsgatan
 Siltasaaren kärki — Broholmsudden
 Siltasaari — Broholmen
 Siltatie — Brovägen
 Siltavoudinkuja — Brofogdegränd
 Siltavoudintie — Brofogdevägen
 Siltavuoren kenttä — Brobergsplanen
 Siltavuorenpenger — Brobergsterrassen
 Siltavuorenranta — Brobergs-kajen
 Siltavuorensalmi — Brobergssundet
 Siltavuorensatama — Brobergshamnen
 Siltavuori — Broberget
 Simeonintie — Simeonsvägen
 Simonkatu — Simonsgatan
 Simppukari — Simpören
 Simpukkakuja — Musselgränd
 Simsiönkuja — Simsiögränd
 Sinebrychoffinkatu — Sinebrychoffsgatan
 Sinebrychoffin puisto — Sinebrychoffsparken
 Sinikantie — Sinikkavägen
 Sinimetsänpolku — Blåskogsstigen
 Sinivuokonpolku — Blåsippstigen
 Sinivuorenpolku — Blåbergstigen
 Sinivuorentie — Blåbergsvägen
 Sipoonkatu — Sibbogatån
 Sipoon puistikko — Sibboskvären
 Sippolankuja — Sippolagränden
 Sipulipaasi — Lökhällen
 Sirkkalanmäki — Sirkkalabacken
 Sirkkalanpolku — Sirkkalastigen
 Sirkkalantie — Sirkkalavägen
 Sirpalesaari — Flisholmen
 Sirpalesalmi — Flissundet
 Sissosentie — Sissonens väg
 Sisä-Hattu — Inre Hatten
 Siuntionkatu — Sjundeågatan
 Sivakkapolku — Ändorstigen
 Sjöströmintie — Sjöströmsvägen
 Skatanluoto — Skataören
 Skatanniemi — Skataudden
 Skatanselkä — Skatafjärden
 Snellmanin aukio — Snellmansplatsen
 Snellmaninkatu — Snellmansgatan
 Sofiankatu — Sofiegatan
 Sofianlehdonkatu — Sofielundsgatan
 Sofianlehto — Sofielund
 Soihutupolku — Fackeltigen
 Soinintie — Senvägen
 Sokkotoukki — Blindtokan
 Solakallionkuja — Svalustensgränden

Solakalliontie — Svalustensvägen
 Solavuorentie — Bergportsvägen
 Solkipolku — Söljestigen
 Solmukuja — Knopgränd
 Solnantie — Solnavägen
 Somerontie — Somerovägen
 Sompasaarensalmi — Sumparsundet
 Sompasaari — Sumparn
 Sompiontie — Sompiovägen
 Sopulitie — Lemmelvägen
 Soraharjuntie — Grusåsvägen
 Sormuspaasi — Gullringen
 Sormuspolku — Ringstigen
 Sorvaajankatu — Svarvaregatan
 Sotilaspellontie — Soldatåkersvägen
 Sotkamonkuja — Sotkamogränd
 Sotkamon puisto — Sotkamoparken
 Sotkatie — Dykandsvägen
 Soturinpoltu — Krigarstråten
 Soutajankuja — Roddargränden
 Soutustadion — Roddstadion
 Stadiontie — Stadionvägen
 Stansvikin kartano — Stansvik gård
 Stansvikintie — Stansviksvägen
 Stenbäckinkatu — Stenbäcksgatan
 Steniuksentie — Steniusvägen
 Strömbergintie — Strömbergsvägen
 Strömsin kartano — Ströms gård
 Strömsinlahti — Strömsviken
 Strömsinlaituri — Strömsbryggan
 Strömsinsalmi — Strömssund
 Strömsintie — Strömsvägen
 Strömstadin puisto — Strömstadsparken
 Sturenkatu — Sturegatan
 Sturensilta — Sturebron
 Ståhlberginkuja — Ståhlbergsgränden
 Ståhlbergintie — Ståhlbergsvägen
 Sudenmarjapolku — Trollbärsstigen
 Sulhanen — Brudgummen
 Sulhasenkatu — Brudgumsgatan
 Sumatrankuja — Sumatragränd
 Sumatrantie — Sumatravägen
 Sunilankuja — Sonabygränden
 Sunilanpolku — Sonabystigen
 Sunilantie — Sonabyvägen
 Sutionpolku — Kyrkväktarstigen
 Suokatu — Träskgatan
 Suolakivenkatu — Saltstensgatan
 Suolakiven laituri — Saltstensskajen
 Suomalaislahti — Finnviken
 Suomenlinna — Sveaborg
 Suomenniemenkuja — Suomenniemi­gränden
 Suomenniementie — Suomenniemi­vägen
 Suomensuo — Finnträsk
 Suomusjärventie — Suomusjärvi­vägen
 Suomäentie — Mosabackavägen
 Suonionkatu — Suoniogatan
 Suonionrinne — Suoniobrinnen
 Suopursuntie — Porsvägen
 Suorttio — Svartholmen
 Suovakuja — Stackgränden
 Suovaniitynpoltu — Stackängsstigen
 Suovaniityntie — Stackängsvägen
 Suovatie — Stackvägen
 Susannankatu — Susannagatan
 Susikuja — Varggränden

Susiluodonlahti — Vargskärsviken
 Susiluoto — Vargskär
 Susisaari — Vargön
 Susitie — Vargvägen
 Suuntimopolku — Pejlingsstigen
 Suuntimotie — Pejlingsvägen
 Suurkaski — Storsveden
 Suurlahti — Storstviken
 Suurmetsä — Storskog
 Suurmetsäntie — Storskogsvägen
 Suursuonlaita — Storkärskanten
 Suursuontie — Storkärsvägen
 Suutarila — Skomakarböle
 Suutarinkyläntie — Skomakarbölevägen
 Suutarinpolku — Skomakarstigen
 Suutarintie — Skomakarvägen
 Suvanne — Spakvattnet
 Suvannontie — Suvantovägen
 Suvilahdenkatu — Söderviksgatan
 Suvitie — Högsommarvägen
 Svanströminkuja — Svanströmsgränden
 Svanströmintie — Svanströmsvägen
 Svinhufvudinkuja — Svinhufvudsgränden
 Svinhufvudintie — Svinhufvudsvägen
 Sylvesterinkuja — Sylvestergränden
 Sylvesterintie — Sylvestervägen
 Sysimiehentie — Kolarvägen
 Sysmänkuja — Sysmägränd
 Syvåkari — Djupgrundet
 Syvännesaari — Djupören
 Syväoura — Djupören
 Syyriankatu — Syriagatan
 Syystie — Höstvägen
 Sähkötie — Elektrovägen
 Säiliökatu — Cisterngatan
 Sänkikuja — Stubbgårdesgränden
 Sänkitie — Stubbgårdesvägen
 Särkikuja — Mörtgränd
 Särkiniemen puisto — Mört­näsparken
 Särkiniementie — Mört­näsvägen
 Särkiniemi — Mört­nä
 Särkkä — Långören
 Särkkälähti — Rataviken
 Särkkäniemi — Rataudden
 Särkänsalmi — Långörssundet
 Säterinportti — Säteriporten
 Säterintie — Säterivägen
 Säveltie — Melodivägen
 Säveltäjänkuja — Tonsättargränd
 Säynäslähti — Idviken
 Säästöpankinranta — Sparbanks­kajen
 Säätytalon puisto — Ständerhus­parken
 Söderholminkupu — Söderholms­kobben
 Sörnäinen — Sörnäs
 Sörnäistenkatu — Sörnäs­gatan
 Sörnäisten rantatie — Sörnäs strand­väg
 Sörnäisten satama — Sörnäs hamn
 Taavinkuja — Davidsgränden
 Tahkokuja — Slipstensgränden
 Tahvonlahdenniemi — Stansviks­udden
 Tahvonlahti — Stansviken
 Taikinamarjapolku — Måbärsstigen
 Taivaanvuohentie — Beckasin­vägen
 Taivallahti — Edesviken
 Taivalluoto — Edesgrundet

Taivalsaari — Edesholmen
 Taivaskallio — Himmelsberget
 Taivaskalliontie — Himmelsbergsvägen
 Takalantie — Takalavägen
 Takametsäntie — Bakskogsvägen
 Takaniemenlahti — Taxnäsvisken
 Takaniementie — Taxnäsvisken
 Takaniemi — Taxnäs
 Takaniityntie — Utängsvägen
 Taka-Töölö — Bortre Tölö
 Takilatie — Tackelvägen
 Takkakuja — Spiselgränden
 Takkatie — Spiselvägen
 Takomontie — Smedjevägen
 Talitiaistie — Talgmesvägen
 Talkootie — Talkovägen
 Tallberginkatu — Tallbergsgatan
 Tallbergin puistotie — Tallbergs allén
 Tallikuja — Stallgränd
 Talontie — Hemmansvägen
 Talttakuja — Mejselgränden
 Talttatie — Mejselvägen
 Talvelankuja — Talvelagränd
 Talvelantie — Talvelavägen
 Tammakari — Märaskär
 Tammaletto — Märaskrinsklacken
 Tammaluodontie — Märaskrinsvägen
 Tammaluoto — Märaskrinet
 Tammasaaren laiturie — Märholmskajen
 Tamminiementie — Ekuddsvägen
 Tamminiemi — Ekudden
 Tammisaarenkatu — Ekenäsgatan
 Tammisalo — Tammelund
 Tammisalon aukio — Tammelundsplatsen
 Tammisalon puisto — Tammelundsparken
 Tammisalon tie — Tammelundsvägen
 Tammitie — Ekallén
 Tamppitie — Stampvägen
 Tanelinkuja — Danielsgränden
 Tanelintie — Danielsvägen
 Tanhuan tie — Tunvägen
 Tankovainionkuja — Stångfallsgränden
 Tankovainiontie — Stångfallsvägen
 Tanotorventie — Näverlursvägen
 Tapanila — Mosabacka
 Tapanilantie — Staffansbyvägen
 Tapanilan tori — Staffansby torg
 Tapaninkallio — Staffansberget
 Tapaninkylä — Staffansby
 Tapaninvainio — Staffansslätten
 Tapiolantie — Tapiolavägen
 Taponkuja — Tapiogränden
 Tapperinkuja — Tappersgränd
 Tarkk'ampujankatu — Skarpskyttegatan
 Tarmonkatu — Tarmogatan
 Tarvonsalmi — Tarvosundet
 Tasankotie — Slättvägen
 Taskulanpolku — Taskulastigen
 Tattariharjuntie — Tattaråsvägen
 Tattarikuja — Tattargränden
 Tattarisuo — Tattarmossen
 Tattarisuontie — Tattarmossvägen
 Tatti — Soppen
 Taulukari — Tavelgrundet
 Taulutie — Tavelvägen
 Tavaststjernankatu — Tavaststjernagatan

Teatteriesplanadi — Teateresplanaden
 Teemuntie — Nikodemusvägen
 Teerikaislikko — Orrvassen
 Teeripolku — Orrstigen
 Teerisaari — Orrholmen
 Teerisuontie — Orrmossevägen
 Tehtaankatu — Fabriksgränd
 Tehtaanpuisto — Fabriksparken
 Teininkuja — Djäknegränd
 Teininmäki — Djäknebacken
 Teinintie — Djäknevägen
 Teiskonkuja — Teiskogränd
 Telakanpuistikko — Docksskvären
 Telakkakatu — Docksgatan
 Telakuja — Lonngränden
 Teljokuja — Trallgränden
 Teljäntie — Täljevägen
 Telkkäkuja — Knipgränd
 Tempelaukio — Tempelplatsen
 Tempelkatu — Tempelgatan
 Tenavapolku — Pojkbytingsstigen
 Tenavatie — Pojkbytingsvägen
 Tengströmintie — Tengströmsvägen
 Tenholantie — Tenalavägen
 Teollisuuskatu — Industrigatan
 Teollisuuskatu — Industrigränd
 Terhotie — Ekollonvägen
 Terrinkuja — Terrigränd
 Terrintie — Terrivägen
 Tervaluoto — Tjärholmen
 Tervapääskynpolku — Tornsvallstigen
 Tervasaari — Tjärholmen
 Tervastie — Tjärvedsvägen
 Terveystie — Hälsövägen
 Tiilimäenlehto — Tegelbackslunden
 Tiilimäki — Tegelbacken
 Tiilipolku — Tegelstigen
 Tiilirinne — Tegelbrinken
 Tiiliruukin puisto — Tegelbruksparken
 Tiiliruukintie — Tegelbruksvägen
 Tiirakari — Tirgrundet
 Tiirakiventie — Tirhällsvägen
 Tiiraluoto — Tirklacken
 Tiirapaasi — Tirhället
 Tiirasaarentie — Tirholmssvägen
 Tiirasaari — Tirholmen
 Tiirismaantie — Tiirismaavägen
 Tikkurila — Dickursby
 Tilhipolku — Rönntstraststigen
 Tilhitie — Rönntstrastvägen
 Timonkuja — Timosgränd
 Tinasepantie — Tennjutarvägen
 Tiurinlinnan tie — Tiurinlinnanvägen
 Toinen linja — Andra linjen
 Toivo Kuulan puisto — Toivo Kuulas park
 Toivonkatu — Toivogatan
 Tokoinranta — Tokoistranden
 Tolarintie — Tolarivägen
 Tomaattikuja — Tomatgränden
 Tonttuvuori — Tomteberget
 Topeliuksenkatu — Topeliusgatan
 Topeliuksen puisto — Topeliusparken
 Topiaksenpolku — Tobiasstigen
 Topiaksentie — Tobiasvägen
 Torivoudintie — Torgfogdevägen
 Torkkelinkatu — Torkelsgatan

Torkkelinkuja — Torkelsgränd
 Torkkelinmäki — Torkelsbacken
 Torkkelinpuistikko — Torkelsskvären
 Torpparinmäki — Torparbacken
 Toukola — Majstad
 Toukoniitty — Majängen
 Toukatie — Majvägen
 Traktorikuja — Traktorgränd
 Traktoritie — Traktorvägen
 Tuhkanummentie — Askmalmsvägen
 Tuhkelo — Röksvampen
 Tuhkimontie — Askungens väg
 Tuhtotie — Toftvägen
 Tuiskutie — Drivsnövägen
 Tukholmankatu — Stockholmsgatan
 Tukholman puisto — Stockholmsparken
 Tukkikuja — Timmergränden
 Tukkipolku — Timmerstigen
 Tukkirinne — Timmerbrinken
 Tukkisillankuja — Stambrogränden
 Tukkisillantie — Stambrovägen
 Tukkitie — Timmervägen
 Tulenmaantie — Brännfallsvägen
 Tulikallio — Kasaberget
 Tulisaukonkuja — Kaskärsvägen
 Tulisuantie — Kaskärsvägen
 Tullaajankatu — Förtullargatan
 Tullaajankuja — Förtullargränden
 Tullikatu — Tullgatan
 Tullisaaren kansanpuisto — Turholms folkpark
 Tullisaarensalmi — Turholmssundet
 Tullisaarenselkä — Turholmsfjärden
 Tullisaari — Turholm
 Tullivuorenkuja — Tullbergsgränd
 Tullivuorentie — Tullbergsvägen
 Tulppatie — Pluggvägen
 Tulustie — Elddonsvägen
 Tunnelitie — Tunnelvägen
 Tunturikatu — Fjälldalsgatan
 Tunturipolku — Fjällstigen
 Tuohikoivuntie — Näverbjörksvägen
 Tuohimäentie — Näverbackavägen
 Tuohustie — Blossvägen
 Tuomaankuja — Tomasgränd
 Tuomarilantie — Domarbyvägen
 Tuomarinkartano — Domargård
 Tuomarinkylä — Domarby
 Tuomipolku — Häggstigen
 Tuorinniemi — Torsnäs
 Tupasaarentie — Stugövägen
 Tupavuori — Stugöberget
 Tupsu — Österhället
 Turjantie — Turjavägen
 Turkhaudantie — Turkhautavägen
 Turkismiehentie — Skinnhandlarvägen
 Tursonatie — Tursovägen
 Turunlinnantie — Åbohusvägen
 Turvapolku — Värnstigen
 Turvetie — Brännstorvsvägen
 Tutkijanpolku — Forskarstigen
 Tuukanpolku — Tuukkastigen
 Tuukkalankuja — Tuukkalastigen
 Tuukkalantie — Tuukkalavägen
 Tuulaspolku — Ljusterstigen
 Tuulilasintie — Vindrutevägen
 Tuulimyllyntie — Väderkvarnsvägen

Tuulitie — Vindvägen
 Tuusulantie — Tusbyvägen
 Tykistökapteenintie — Artillerikaptenens väg
 Tykistölahti — Artilleriviken
 Tykistönkatu — Artillerigatan
 Tynnyrintekijänpolku — Tunnbindaregatan
 Tyyneläntie — Tyyneläsvägen
 Työkunnankuja — Arbetslagsgränden
 Työmiehenkatu — Arbetaregatan
 Työnjohtajankatu — Arbetsledaregatan
 Työpajakatu — Verkstadsgatan
 Tähkätie — Axvägen
 Tähtitie — Stjärnvägen
 Tähtitorninkatu — Observatoriegatan
 Tähtitornin vuori — Observatorieberget
 Töllinmäki — Töllebacken
 Töllinrinne — Töllebrinken
 Törmäkuja — Släntgränden
 Törmätie — Släntvägen
 Töyrytie — Liden
 Töölönkatu — Tölögatan
 Töölön pallokenttä — Tölö bollplan
 Töölöntori — Tölötorg
 Töölön tulli — Tölö tull
 Töölöntullinkatu — Tölötullsgatan

Uimaluoto — Simgrundet
 Uimarannantie — Simstrandsvägen
 Uimarinpolku — Simmarstigen
 Uimastadion — Simstadion
 Uimastadioninpolku — Simstadionstigen
 Uiskokuja — Drakskeppsvägen
 Uiskotie — Drakskeppsvägen
 Ukkotie — Åskvägen
 Ulappasaarentie — Fjärdholmsvägen
 Ulko-Hattu — Yttre Hatten
 Ulkokari — Ytterskär
 Ulkosaaret — Utöarna
 Ullankatu — Ulrikagatan
 Ullanlinna — Ulrikasborg
 Ullanlinnankatu — Ulrikasborgsgatan
 Ullanlinnan laiturie — Ulrikasborgsbryggan
 Ullanpuistikko — Ulrikaskvären
 Ulvilantie — Ulfsbyvägen
 Ummeljoentie — Ummeljokivägen
 Umpiaidanpolku — Urfjällstigen
 Unikkotie — Vallmovägen
 Unilukkarantie — Kyrkstötsvägen
 Unioninkatu — Unionsgatan
 Untamalantie — Untamalavägen
 Untamontie — Untamovägen
 Untuvaisentie — Dunungens väg
 Uotinmäenkuja — Uotinmäkigränden
 Uotinmäentie — Uotinmäkivägen
 Uppoluoto — Sankbådan
 Urakkakuja — Betingssgränden
 Urakkatie — Betingsvägen
 Uranuksentie — Uranusvägen
 Urheilukatu — Idrottsgatan
 Urheilulehto — Idrottslunden
 Urkurantie — Organistvägen
 Ursininkallio — Ursins klippa
 Uskalikonkuja — Vågalsgränd
 Usvatie — Dimmvägen
 Uudenkaupungintie — Nystadsvägen
 Uudenmaankatu — Nylandsgatan

Uudenpellonkuja — Nyåkersgränd
 Uudenpellonpolku — Nyåkersstigen
 Uudentuvantie — Nystuguvägen
 Uudisraivaajantie — Nyröjarvägen
 Uunilinnuntie — Lövsångarvägen
 Uuninsuu — Ugnsmun
 Uunisaarensalmi — Ungsholmssundet
 Uunisaari — Ugnscholmen
 Uunisepäntie — Ugnsmakarvägen
 Uurtajantie — Laggarevägen
 Uusimatala — Nygrundet
 Uusipelto — Nyåker
 Uussillankuja — Nybrogränden
 Uussillanrinne — Nybrobrinken
 Uussillantie — Nybrovägen
 Uutellantie — Nybonds vägen
 Uutelan ulkoilualue — Nybonds friluftsområde

 Vaajapolku — Viggstigen
 Vaakalinnuntie — Gripvägen
 Vaasankatu — Vasagatan
 Vaasan puistikko — Vasaskvären
 Vadelmakupu — Hallonkobben
 Vadelmatie — Hallonvägen
 Vahtitie — Vaktvägen
 Vainiokuja — Åkergränd
 Vainiotie — Åkervägen
 Vakkatie — Vackvägen
 Valapolku — Edgången
 Valas — Valen
 Valhallankatu — Valhallagatan
 Valimotie — Gjuterivägen
 Valjastie — Remtygsvägen
 Valkamatie — Båthamnsvägen
 Valkealantie — Valkealavägen
 Valkosaarenkari — Blekholmssundet
 Valkosaarensalmi — Blekholmssundet
 Valkosaari — Blekholmen
 Valkovuokonpolku — Vitsippstigen
 Vallesmannintie — Befallningsmansvägen
 Vallila — Vallgård
 Vallilan puisto — Vallgårdsparken
 Vallilantie — Vallgårdsvägen
 Wallininkatu — Wallinsgatan
 Wallininkuja — Wallinsgränd
 Wallinin puisto — Wallins park
 Vallinkoskentie — Vallinkoskivägen
 Vallirinne — Vallbrinken
 Vallisaarenlampi — Skanslandsträsket
 Vallisaari — Skanslandet
 Valpuripuisto — Valborgsparken
 Valpurintie — Valborgsvägen
 Valtamerilaituri — Oceanakajen
 Valtimontie — Valtimovägen
 Valurinkatu — Gjutaregatan
 Vanajantie — Vånåvägen
 Vanamotie — Linneavägen
 Vanha Hämeenkylläntie — Gamla Tavastby-
 vägen
 Vanhaistenpuisto — Gamlasparken
 Vanhaistentie — Gamlasvägen
 Vanhakaupunki — Gammelstaden
 Vanha kelkkamäki — Gamla kälkbacken
 Vanha kirkkopuisto — Gamla kyrkoparken
 Vanha Malmintie — Gamla Malmsvägen
 Vanha Munkkiniemi — Gamla Munksnäs

 Vanhankaupunginkoski — Gammelstads-
 forsen
 Vanhankaupunginlahti — Gammelstadsviken
 Vanhankaupunginranta — Gammelstads-
 stranden
 Vanhankaupungin selkä — Gammelstads-
 fjärden
 Vanhankaupungintie — Gammelstadsvägen
 Vanhanlinnankuja — Vanhalinnagränden
 Vanhanlinnantie — Vanhalinnavägen
 Vanhanvåylänkuja — Gammelledsgränd
 Vanha Porvoontie — Gamla Borgåvägen
 Vanha Puistolantie — Gamla Parkstadsvägen
 Vanha-Räntty — Gamla Rantan
 Vanha sotilastie — Gamla militärvägen
 Vanha talvitie — Gamla vintervägen
 Vanha Tapanilantie — Gamla Staffansbyvägen
 Vanha Turun maantie — Gamla Åbo landsväg
 Vanha viertotie — Gamla chaussén
 Vanhaväylä — Gammelleden
 Vankkurikuja — Flakvagnsgränden
 Vankopolku — Svedjekroksstigen
 Vankotie — Svedjekroksvägen
 Vannastie — Sudbandsvägen
 Vannekuja — Tunnbandsgränd
 Vannetie — Tunnbandsvägen
 Vantaanjoki — Vanda å
 Vantaan koski — Vanda fors
 Vantaantie — Vandavägen
 Vanttikuja — Vantgränden
 Vanttipolku — Vantstigen
 Vanttitie — Vantvägen
 Vapaaherrankuja — Friherrsgården
 Vapaamuurarinkuja — Frimurargården
 Varastokatu — Upplagsgatan
 Variksenmarjapolku — Kråkbärsstigen
 Variksennokka — Kråkudden
 Variskari — Kråkören
 Varisluodonkari — Kråkholmssundet
 Varisluoto — Kråkholmen
 Varisluoto — Kråkhallen
 Varissaari — Kråkholmen
 Varjakanvalkama — Väringshamnen
 Varjosaari — Skuggan
 Varpekuja — Svallbordsgränden
 Varpustie — Sparvvägen
 Varsapuistikko — Fölskvären
 Vartijankuja — Vaktargränd
 Vartioharju — Botbyåsen
 Vartiokylä — Botby
 Vartiokylän lahti — Botbyviken
 Vartiokylän teollisuusalue — Botby industri-
 område
 Vartiokyläntie — Botbyvägen
 Vartiosaari — Vårdö
 Varvilahti — Varvsviken
 Varviluoto — Varvholmen
 Vasarakuja — Hammargården
 Vasaratie — Hammarvägen
 Vasikkahaanlahti — Kalvhagsviken
 Vasikkaluoto — Kalvholmen
 Vasikkasaarenriutta — Kalvholmsrevet
 Vasikkasaari — Kalvholmen
 Vaskilahdensalmi — Kopparvikssundet
 Vaskilahti — Kopparviken
 Vaskiniementie — Kopparuddsvägen

Vaskiniemi — Kopparrudden
 Vaskipellonkuja — Kopparkyegränden
 Vaskipellontie — Kopparkyevägen
 Vaskisepänkuja — Kopparslagargränd
 Vaskisepäntie — Kopparslagarvägen
 Vatakuja — Vadgränd
 Vattuniemenkuja — Hallonnäsgränd
 Vattuniemen puistotie — Hallonnäs parkväg
 Vattuniemenranta — Hallonnässtranden
 Vattuniemi — Hallonnäs
 Vattunokankari — Hallonnäsgrundet
 Vattunokka — Hallonnäsudden
 Vauhtitie — Fartvägen
 Wecksellintie — Wecksellsvägen
 Vegankatu — Vegagatan
 Vehkalahdentie — Veckelaksvägen
 Vehmaistentie — Vehmaisvägen
 Veijarivuorenniemi — Skojarbergsudden
 Veijarivuoren puisto — Skojarbergsparken
 Veitikka — Rustibus
 Veljestentie — Brödravägen
 Vellamonkatu — Vellamogatan
 Vemmelkuja — Krumträgränden
 Veneentekijäntie — Båtbyggargvägen
 Venemestartie — Båtmästarvägen
 Venekuja — Båtgränd
 Venlanpolku — Vendlastigen
 Verkkosaarenkatu — Nätholmsgatan
 Verkkosaari — Nätholmen
 Verkkotie — Nätvägen
 Veropellontie — Skattåkersvägen
 Veräjämäenkuja — Grindbackagränd
 Veräjämäentie — Grindbackavägen
 Veräjämäki — Grindbacka
 Veräjänkorva — Grindstolpen
 Vesakkotie — Snärvägen
 Vesala — Ärvings
 Vesalankuja — Ärvingsgränden
 Vesalantie — Ärvingsvägen
 Vesannontie — Vesantovägen
 Vesilinnankatu — Vattenborgsgatan
 Vesilinnanmäki — Vattenborgsbacken
 Vesiluodot — Vattuhällarna
 Vesimiehintie — Vattumansvägen
 Vesimyllyntie — Vattenkvarnsvägen
 Vesirattiantie — Vattenhjulsvägen
 Vespertie — Vespervägen
 Vesuripolku — Kvistyxstigen
 Vesuritie — Kvistyxvägen
 Viertolantie — Viertolavägen
 Viertotienaukio — Chausséplan
 Viestitie — Stafettvägen
 Vihdintie — Vichtisvägen
 Viherlahti — Grönaviken
 Viherniemenkatu — Grönnäsgränd
 Vihtorinkuja — Viktorsgränd
 Viidenrajantie — Femgränsvägen
 Viides linja — Femte linjen
 Viikinginkuja — Vikingagränd
 Viikingintie — Vikingavägen
 Viikinmäentie — Viksbergsvägen
 Viikinmäki — Viksbacka
 Viikintie — Viksvägen
 Viikki — Vik
 Viilarintie — Filarvägen
 Viilipunkka — Filbunken

Viinakupu — Brännvinskobben
 Viinentie — Krogervägen
 Viipurinkaita — Viborgshålet
 Viipurinkivi — Viborgssten
 Viipurinkatu — Viborgsgatan
 Viitasuonkuja — Hultkärrsgränden
 Viitasuonpolku — Hultkärrsstigen
 Viitasuontie — Hultkärrsvägen
 Viittapolku — Mantelstigen
 Vikiasikivi — Vikiasiklacken
 Viklakuja — Snäppgränd
 Vilhonkatu — Vilhelmsgatan
 Vilhonvuorenkatu — Vilhelmsbergsgatan
 Vilhonvuorenniemi — Vilhelmsbergsgård
 Viljakuja — Spannmålsgränd
 Vilkastuksentie — Vilkastusvägen
 Vilkenintie — Vilkenäsvägen
 Villaluoto — Ullholmen
 Villasaarenselkä — Ullholmsfjärden
 Villinginlahti — Villingeveken
 Villinginluoto — Villingekobben
 Villinginsalmi — Villingesundet
 Villinginsalmentie — Villingesundsvägen
 Villinki — Villinge
 Vilppulankuja — Filpusgränd
 Vilppulantie — Filpusvägen
 Violankatu — Violagatan
 Vipusentie — Vipunenvägen
 Virolahdentie — Vederlaksvägen
 Virolaislahdenpaasi — Estvikshällen
 Virolaislahti — Estviken
 Vironallas — Estbassängen
 Vironkatu — Estnäsgränd
 Vironniemi — Estnäs
 Virtaintie — Virdoisvägen
 Viskaalintie — Fiskalsvägen
 Vitsastie — Hankvägen
 Voinappi — Smörklicken
 Voirasia — Smörasken
 Vuoksentie — Vuoksenvägen
 Vuolukiventie — Täljstensvägen
 Vuorenepeikontie — Bergtrollsvägen
 Vuorikatu — Berggatan
 Vuorikummuntie — Bergkullavägen
 Vuorilahdenlampi — Bergviksgölen
 Vuorilahdenniemi — Bergviksudden
 Vuorilahdenpaadet — Bergvikshällarna
 Vuorilahdentie — Bergviksvägen
 Vuorilahti — Bergviken
 Vuorilinnakkeentie — Bergfortsvägen
 Vuorimiehenkatu — Bergmansgatan
 Vuorimiehenpuistikko — Bergmansskvären
 Vuorineuvoksentie — Bergsrådsvägen
 Vuorotie — Turvägen
 Vuosaarenlahti — Nordsjöveken
 Vuosaaren puistopolku — Nordsjö parkstig
 Vuosaarenselkä — Nordsjöfjärden
 Vuosaaren silta — Nordsjö bro
 Vuosaarentie — Nordsjövägen
 Vuosaari — Nordsjö
 Vuotie — Norvägen
 Vyökatu — Gördelgatan
 Vähäkari — Lillgrundet
 Vähäkaski — Lillsveden
 Vähänkyröntie — Lillkyrövägen
 Vähäniityntie — Lillängsvägen

NAMNREGISTER

- Aapovägen 184
 Aavasaksavägen 86
 Abborrforsgränden 207
 Abborrforsstigen 207
 Abborrgränd 86
 Abborrholmen 236
 Abborrstenen 236
 Abrahamsgratan 86
 Abrahamsholmen 232
 Abraham Wetters väg 200
 Ackumulatorsvägen 191
 Adlercreutzgatan 86
 Adolf Lindfors väg 151
 Adolfsbrinken 86
 Adolfsgatan 86
 Aftonstjärnevägen 189
 Affärsvägen 183
 Agricolagatan 86
 Agricolagränd 86
 Agricolaskvären 86
 Ahlqvistgatan 86
 Ahtigatan 86
 Aino Acktës väg 151
 Ainogatan 86
 Akseli Toivonens plan 86
 Alavogatan 86
 Albertsgatan 86
 Aleksis Kivis gata 87
 Alexandersgatan 87
 Algränd 87
 Alholmen 236
 Alholmsratan 236
 Alkugränd 168
 Alkuvägen 146, 168
 Alkärr 87
 Alkärrsgatan 87
 Alli Tryggs park 87
 Allmänna Promenaden 87
 Allmänna Trädgården 87
 Almvägen 87
 Alnsgränden 155
 Alnäset 207
 Alpbrinken 87
 Alpgatan 87
 Alphyddan 87
 Alpparken 87
 Aludden 227, 236
 Aluddsvägen 236
 Alviovägen 191
 Alvägen 87, 184
 Alören 155, 159
 Alörsgundet 159
 Amerikagatan 87
 Andelsgränd 168
 Andelslagsvägen 168
 Andorstigen
 Andra linjen 87
 Andraegatan 87
 Anianpeltovägen 179
 Anjalavägen 87
 Ankargatan 87
 Annasholmen 159
 Anneberg 88
 Annebergsgränd 88
 Annebergs idrottsplan 88
 Annebergsparken 88
 Annebergsvägen 88
 Annegatan 88
 Annikkigränd 88
 Apollogatan 88
 Apolloskvären 88
 Arabia 88
 Arabiagatan 88
 Arabiastanden 88
 Arasalovägen 215
 Arbetaregatan 88
 Arbetslagsgränden 168
 Arbetsledaregatan 88, 200
 Arhippastigen 166
 Arholmagränden 220
 Arkadiagatan 88
 Arkadiaparken 88
 Arkadiaplan 88
 Armas Lindgrens väg 196
 Armfeltsvägen 88
 Artillerigatan 88
 Artillerigården 88
 Artillerikaptenens väg 155
 Artilleriviken 229
 Artsjövägen 89
 Arttolagränden 189
 Arttolavägen 189
 Artturi Kannistos väg 151
 Askarslättsgränden 179
 Askarslättsvägen 179
 Askmalmsvägen 215
 Askolavägen 89
 Askträdsvägen 184
 Askungens väg 200
 Aspdungestigen 146
 Aspdungevägen 146
 Aspholmen 159, 236
 Aspgränd 89
 Aspholmen 227
 Aspholmsstigen 236
 Aspholmsvägen 236
 Aspnäsgratan 89
 Aspnäsgränd 89
 Aspnäs sportplan 89
 Aspstigen 184
 Aspvägen 89, 184
 Assessorsgränden 172
 Assessorsvägen 172
 Astervägen 176
 Atomvägen 212
 Augustsgränden 220
 Auroragatan 89
 Axel Lindbergs väg 220
 Axel Ståhles park 196
 Axvägen 164, 212
 Backasbrinken 89
 Backasgatan 89
 Backas skvär 89
 Backasvägen 89
 Backhopparvägen 200
 Backkrönet 184
 Backstigen 151
 Backåkersgränden 151
 Backåkersplatsen 151
 Backåkersvägen 151
 Badhusgatan 89
 Bagarvägen 146
 Baggböle 15, 168
 Baggböle koloniträdgård 168
 Baggböleparken 168
 Baggbölevägen 146, 168, 172
 Bakskovsvägen 146
 Balsaminstigen 176
 Bamsasgränden 184
 Bangatan 89
 Bankantsgränden 176
 Bankantsvägen 176
 Barnalunden 89
 Barnets Borgs väg 89
 Barnhemsgatan 89
 Barnhemsgränd 89
 Bassängvägen 89
 Bastuviken 155, 200, 220
 Bastuviksvägen 155
 Bastön 236
 Bastöviken 236
 Bastövägen 236
 Beckasinvägen 159
 Beckbrännarstigen 172
 Befallningsmansvägen 184
 Bengttsvägen 189
 Bensingatan 200
 Bergbrunnbacken 196
 Bergfortsvägen 166
 Berggatan 89
 Berggundet 236
 Bergholmen 236
 Bergholmskobben 237
 Berghäll 89
 Berghälls kyrkopark 89
 Berghälls sportplan 89
 Bergkullavägen 164
 Bergmansgatan 89
 Bergmansskvären 89
 Bergportsvägen 179
 Bergsrådsvägen 196
 Bergtrollsvägen 200
 Bergviken 220, 226
 Bergviksgölen 226
 Bergvikshällarna 220
 Bergviksudden 220
 Bergviksvägen 220
 Bergåsvägen 207
 Bergögatan 90
 Bernhardsgatan 90
 Bertasvägen 159
 Bertel Jungs väg 196
 Berättargränden 184
 Berättarvägen 184
 Betesvägen 179

NAMNREGISTER

Betingsgränden 168
 Betingsvägen 168
 Betselvägen 189
 Bindevägen 184
 Birgittavägen 146
 Bisastigen 168
 Biskopsgatan 90
 Bistocken 191
 Bisvärmsgränden 191
 Bisvärmsvägen 191
 Bjällgatan 90
 Bjällbogatan 90
 Björkbackabrinken 168
 Björkbackagränd 168
 Björkbackavägen 168
 Björkdungevägen 146
 Björkholmen 159, 207, 227
 Björkholmsvägen 159
 Björkudden 237
 Björknäset 207
 Björknäsgränden 207
 Björknäsvägen 207
 Björkvikén 237
 Björkvägen 90
 Björnbärsstigen 90
 Björneborgsvägen 155
 Björngatan 90
 Björnholmen 237
 Björnidet 200
 Björnjägarvägen 200
 Björnkärrsgränden 176
 Björnkärrsvägen 176, 184
 Björnparken 90
 Björnvägen 200
 Blekevägen 172
 Blekholmen 90
 Blekholmgrundet 90
 Blekholmssundet 90
 Blindtökan 232
 Blockvägen 191
 Blomängsvägen 207
 Blossvägen 172
 Blåbergsgård 176
 Blåbergsstigen 176
 Blåbergsvägen 176
 Blåbärskärrsvägen 215
 Blåbärlandet 90
 Blåbärssundet 90
 Blåbärsvägen 90
 Blåklocksvägen 207
 Blåsippstigen 207
 Blåskogstigen 176
 Bläsvägen 184
 Bockholmen 90, 229
 Bocksbackabågen 176
 Bocksbackagränden 176
 Bocksbackaplanen 176
 Bocksbackavägen 176
 Bockholmen 90, 226
 Bockstigen 176
 Bodholmen 220
 Bodvägen 164

Bofinksgård 176
 Bogtråvägen 189
 Bogvägen 220
 Bojgränden 237
 Bojstigen 237
 Bojvägen 237
 Bokarbetearegatan 90
 Bokhållarlunden 151
 Bollplan 90
 Bomansonsvägen 197
 Borgarhagen 90
 Borgarstrandsviken 237
 Borgbacken 90
 Borgbergsvägen 207
 Borgbygarvägen 200
 Borgfrustigen 207
 Borggårdsvägen 207
 Borgherregården 207
 Borgherrevägen 207
 Borgkarlsgränden 207
 Borglägerplatsen 152
 Borgmästarebrinken 90
 Borgmästargrunden 229
 Borgmästarhästen 91
 Borgnässet 174
 Borgnäsgränden 174
 Borgströmsgränden 220
 Borstan 159, 207, 226
 Borstmakarvägen 147
 Borgågatan 91
 Borgåkersgränden 207
 Borgåskvären 91
 Borgåvägen 207, 215
 Bortre Tölö 91
 Botaniska trädgården 91
 Botby gård 207
 Botbygårdsvägen 207
 Botbyhöjden 207
 Botby industriområde 207
 Botbyudden 207
 Botbyviken 207
 Botbyvägen 207
 Botbyåsen 207
 Bottenhavsgatan 91
 Boulevarden 92
 Boxbacka 176
 Brahegatan 91
 Braheskvären 91
 Brakviken 200
 Brandbrunnplatsen 152
 Branpörtesvägen 207
 Branten 152
 Braxengräsavägen 159
 Braxviksparken 159
 Braxviksvägen 159
 Bredvik 155
 Bredvikshamn 155
 Bredviksplatsen 155
 Bredviksvägen 155
 Briggleden 220
 Brigggränden 220
 Brinkstigen 191

Brinkvägen 191
 Briskvägen 207
 Britagränden 220
 Britas 147
 Britasvägen 147
 Brobacka 189
 Brobackavägen 189
 Broberget 91
 Brobergsgatan 91
 Brobergshagen 91
 Brobergshamnen 91
 Brobergskajen 91
 Brobergssplanen 91
 Brobergssundet 91
 Brobergsterrassen 91
 Broddstigen 168
 Brofogdegränd 147
 Brofogdevägen 147
 Broholmen 91
 Broholmshagen 91
 Broholmsskvären 91
 Broholmstorget 91
 Broholmsudden 91
 Broholmsvägen 92
 Bromsvägen 191
 Brostigen 215
 Brovägen 92
 Bruden 92
 Brudgatan 92
 Brudgummen 92
 Brudgumsgatan 92
 Brudhällen 92
 Brudstenen 237
 Bruksviken 201
 Bruksviksparken 159
 Bruksviksvägen 160
 Brunakärr 92
 Brunakärrs koloniträdgård 92
 Brunakärrs sporthall 92
 Brunnsgatan 92
 Brunnshusbrinken 92
 Brunnsparken 92
 Brunnsparkens Strandväg 92
 Brunnsparkshällen 92
 Brunnsparksleden 92
 Brunnsviken 201
 Brunnsviksgatan 201
 Bryggaregatan 92
 Bryggerigatan 92
 Brynjevägen 215
 Brånakärrsvägen 92
 Brädgårdsgatan 92
 Brändholmen 219
 Brändö 197
 Brändöbro 92, 197
 Brändögatan 92
 Brändö Gloet 197
 Brändö Landet — Brändö gård 197
 Brändö parkväg 197
 Brändösundet 197
 Brändöudden 197

- Brändövägen 197
 Brännasgränden 184
 Brännfallsvägen 191
 Brännkärrsvägen 168
 Bränttorvsvägen 179
 Brännvinskobben 232
 Brödravägen 184
 Budbärrvägen 147
 Bulevarden 92
 Bultvägen 207
 Busholmagränd 93
 Busholmen 93
 Busholmsgatan 93
 Busholmskajen 93
 Buskgränden 191
 Buskvägen 191
 Byalagsvägen 168
 Byavägen 152
 Bybrinken 179
 Byfogdegränd 147
 Byfogdevägen 147
 Byggmästarvägen 147, 168
 Byholmen 93
 Byholmsgatan 93
 Bykyrkogränden 212
 Bykyrkovägen 212
 Bymossagränden 152
 Bymossaparken 152
 Bymossavägen 152
 Bysmedsgränd 147
 Bytåget 179
 Byviken 155, 226
 Byäldstegränd 147
 Byäldstevägen 147
 Byändan 169
 Bågfoten 215
 Båggränden 215
 Bågsträngsvägen 212
 Båkgatan 93
 Båtbyggarvägen 160
 Båtgränd 155
 Båthamnsvägen 207
 Båttledsbrinken 204
 Båtsmansgatan 93
 Båtmästarvägen 237
 Båtsviken 201
 Båtsviksgatan 201
 Båtsvikskajen 201
 Bäckbrinken 147, 169
 Bäckviken 174
 Bäckvägen 212
 Bäckängsvägen 177
 Bälgrinken 152
 Bändarn 232
 Bäraregatan 93
 Bärnstensvägen 179
 Bärplockargränden 185
 Bärvägen 185
 Bässen, Stora, Lilla 93, 197
 Bässgränd 93
 Bässkrevan 93
 Bästnäs 93
- Bävervägen 201
 Böjda vägen 177
 Böle — Fredriksberg 93
 Bölegatan 94
 Böle torg 94
 Bönehusvägen 191
 Böngränden 169
- Caloniusgatan 94
 Castréngsgatan 94
 Castréngslunden 94
 Centralgatan 94
 Chausséegränd 94
 Chausséplanen 152
 Choraesusgatan 94
 Chydeniusvägen 94
 Cirkelgatan 94
 Cirkusgatan 94
 Cirkusskvären 94
 Cisterngatan 94
 Claravägen 160
 Creutzgatan 94
 Cygnaeigatan 94
 Cygnaeusgatan 94
- Dagmarsgatan 94
 Dagsverkarvägen 212
 Dal 94
 Dalgatan 94
 Dalgränden 191
 Dalstigen 191
 Dalvägen 192
 Damaskusvägen 94
 Dammbackavägen 147
 Dammen 147
 Dammvägen 147
 Danielsgränden 212
 Danielsvägen 212
 Davidsgränden 212
 Degerö 18, 220
 Degeröbågen 220
 Degerö gård 220
 Degerö kanal 204, 221
 Degerö oljehamn 221
 Degerövägen 221
 Degermyrens idrottsplan 159
 Degermyrparken 152
 Degermyrvägen 152
 Dickursby 18, 189
 Digerstensgränden 207
 Disvägen 179
 Djupgrundet 232
 Djupören 207, 237
 Djurbergsgård 152
 Djurbergsparken 152
 Djurgården 95
 Djurgårdens sportplan 95
 Djurgårdsgatan 95
 Djurgårdskajen 95
 Djurgårdsviken 95
 Djurgårdsvägen 95
- Djäknebacken 147
 Djäknegränd 147
 Djäknevägen 147
 Docentvägen 155
 Docksgatan 95
 Docksskvären 95
 Dockstorget 95
 Domarby 18, 172
 Domarby gård 172
 Domarbyvägen 172
 Domherrevägen 185
 Doppingsbrinken 160
 Drabantvägen 147
 Dragarvägen 189
 Dragonvägen 156
 Drakskeppsgränden 207
 Drakskeppsvägen 207
 Drakudden 219
 Drivsnövägen 179
 Drottningen 237
 Drumsö 19, 159
 Drumsöbacken 160
 Drumsö bro 95
 Drumsögatan 95
 Drumsö idrottspark 160
 Drumsökajen 95
 Drumsösundet 95
 Drumsövägen 160
 Drågvägen 192
 Dunckergatan 95
 Dunungens väg 201
 Dunörtsgränden 207
 Duvstigen 192
 Dykandsvägen 160
 Dyviksvägen 160
 Däcksvägen 221
 Däldgränden 179
 Däldvägen 179
 Döbelnsgatan 95
- Edelfeltsvägen 95
 Edesgrundet 95
 Edesholmen 95
 Edesudden 95
 Edesviken 96
 Edesvikens tennisplaner 96
 Edesvikskajen 96
 Edesvikstorget 96
 Edet 96
 Edgången 172
 Eerostigen 185
 Ehrenströmsvägen 96
 Ehrensvärdsvägen 96
 Eino Leinos gata 96
 Eira 96
 Eiraparken 96
 Ekallén 156
 Ekenäsatan 97
 Ekgränd 96
 Ekogatan 96
 Ekogränd 96
 Ekollonvägen 185

NAMNREGISTER

Ekorrvägen 201
 Ekstocksgränd 156
 Ekudden 96
 Ekuddsvägen 96
 Ekvägen 96
 Eldaregatan 96, 201
 Eldaregränden 201
 Elldonsvägen 172
 Elektrovägen 212
 Eliasgränd 212
 Eliasvägen 212
 Eliel Saarinen's väg 152
 Elimärgatan 96
 Elimägränd 96
 Elimäskvären 96
 Elisabetsgatan 96
 Elisabetsskvären 97
 Elogränden 169
 Elostigen 169
 Elovägen 169
 Enarevägen 97
 Enbärsstigen 97
 Engelplatsen 97
 Engelsgatan 97
 Engelska kajen 97
 Englantilaishallio 97
 Enkullavägen 185
 Ensi-Koti vägen 97
 Enspännarvägen 147
 Enstigen 185
 Enåsudden 160
 Enåsvägen 160
 Erhardts brygga 97
 Erikasvägen 169
 Eriksgatan 97
 Erkki Melartins väg 177
 Ervastgränden 169
 Esbogatan 97
 Esbo tull 97
 Eskilsmossen 169
 Eskosvägen 177
 Esplanaden 97
 Esplanadgatan 97
 Estbassängen 97
 Estersgatan 97
 Estnäs 97
 Estnäsgatan 97
 Estviken 227
 Estvikshällen 227
 Eugen Schaumans park 197
 Euravägen 97
 Europakajen 97
 Evagatan 97
 Fabiansgatan 97
 Fabriksgatan 97
 Fabriksparken 97
 Fackelstigen 172
 Fallkullavägen 185
 Fallåkersvägen 185
 Familjegränden 169
 Fannygatan 99

Farfarsudden 99
 Fartvägen 99
 Fastböle 19, 191
 Fastbölevägen 192
 Fastholmen 201
 Femgränsvägen 147, 169
 Femte linjen 99
 Filarvägen 207
 Filbunken 237
 Filpusgränden 180
 Filpusvägen 180
 Finnträsk 221
 Finnviken 221
 Finska Gardets begravnings-
 platsen 99
 Fiskalsvägen 172
 Fiskaregatan 99
 Fiskarplatsen 99
 Fiskartorpsvägen 156
 Fiskartorget 99
 Fiskegrundsgatan 99
 Fisknäsgränden 221
 Fjälldalsgatan 99
 Fjällstigen 215
 Fjärde linjen 99
 Fjärdholmsvägen 237
 Fjärdingsgränd 166
 Fjärilsvägen 192
 Fjättergränden 189
 Flakvagnsgränden 189
 Flarkvägen 185
 Flathällen 232
 Flathällsgrundet 232
 Flemingsgatan 99
 Flisholmen 99
 Flisholmsgatan 99
 Flissundet 99
 Floravägen 99
 Floxstigen 177
 Flyggränden 192
 Flygkapstensgränd 160
 Flyttfågelsvägen 185
 Flyängsvägen 215
 Flädervägen 152
 Flänsvägen 207
 Folkgränd 169
 Folkparksvägen 221
 Folkskolegatan 99
 Folkskolegränd 99
 Folkvägen 169
 Fornbyvägen 147
 Fornforskarvägen 215
 Formansgatan 99
 Formanshagen 99
 Forsby 99
 Forsbyvägen 99
 Forsgränd 100
 Forshagavägen 215
 Forsigatan 100
 Forskarstigen 197
 Fortifikationsbron 100
 Fotkvarnsvägen 208

Fotstigen 215
 Fraktgatan 100
 Framskogsstigen 147
 Framskogsvägen 147
 Framåkersparken 169
 Framåkersvägen 169
 Frangulavägen 152
 Franzénsgränden 100
 Franzénsgränd 100
 Franzénsskvären 100
 Fredriksberg 100
 Fredriksbergs Allén 100
 Fredriksgränd 100
 Fredrik Stjernvalls park 100
 Fredrikstorget 100
 Fredsgatan 100
 Freesegatan 100
 Fregattleden 221
 Friherregränden 197
 Frihetsgatan 100
 Frimurargränden 197
 Frontsoldatsvägen 185
 Frostvägen 185
 Främlingsgatan 100
 Främre Tölö 100
 Furuskär 197
 Furuskär 197
 Furuskärsbrinken 197
 Furuviksvägen 221
 Furuvägen 100
 Fyrprickarsgrundet 100
 Fågelklackarna 232
 Fågelsångsvägen 100
 Fågelviksgatan 100
 Fågelviksgränden 100
 Fårholmen 174
 Fårholmsgatan 100
 Fårtickevägen 192
 Fältgränden 177
 Fältskärsgatan 100
 Fältspatsstigen 180
 Fältspatsvägen 180
 Fältstensvägen 180
 Fältvägen
 Fängelsegatan 101
 Fänrik Ståls gata 101
 Färdemannastigen 152
 Färdemannavägen 152
 Färgarvägen 147
 Färjkarlsgränden 197
 Fästningen 237
 Fästigen 215
 Fölisgatan 101
 Fölisöfjärden 101
 Fölisön 101
 Fölisösundet 101
 Fölisövägen 101
 Fölskvären 101
 Föreningsvägen 152
 Författarparken 101
 Förgasärvägen 192
 Förstadesplanaden 101

Förstadstorget 101
Första linjen 101
Förstävstigen 237
Förstävsvägen 237
Förtullargatan 101
Förtullargränden 101

Galeasvägen 221
Galgberget 101
Galitzinvägen 101
Galjonsvägen 221
Galjotsudden 227
Gallervägen 101
Gamla Borgåvägen 192
Gamla chaussen 152
Gamla kyrkoparken 101
Gamla källbacken 197
Gamla lutherska begravnings-
platsen 101
Gamla Malmvägen 180
Gamla militärvägen 221
Gamla Munksnäs 156
Gamla Parkstadsvägen 192
Gamla Rantan 229
Gamlas 166
Gamlasparken 166
Gamla Staffansbyvägen 185
Gamlasvägen 166
Gamla Tavastbyvägen 164
Gamla vintervägen 101
Gamla Åbo landsväg 152
Gammelleden 204
Gammelledsgränden 204
Gammelledsparken 204
Gammelstaden 101
Gammelstadsfjärden 102
Gammelstadsfärden 102
Gammelstadsstranden 102
Gammelstadsviken 174
Gammelstadsvägen 102
Gammelmorsstigen 169
Garagevägen 192
Gardesgränd 102
Gardesstaden 102
Gardestorpsvägen 156
Garverigränden 152, 212
Gasverksgatan 102
Gavelåkersvägen 204
Gengatan 102
Genombrottsgatan 102
Genvägen 102
Georgsgatan 102
Gert Skyttes park 156
Gesällvägen 147
Getbergsstigen 221
Gevaldigervägen 147
Girsagan 102
Girsgränd 102
Gjutaregatan 201
Gjuterivägen 212
Gjutängsstigen 237
Gjutängsvägen 237

Glasmästarklacken 232
Glavgränden 185
Glimmergränden 180
Glimmervägen 180
Glittervägen 208
Globrunnen 102
Gloet 102
Gloe Öfra Tvärgatan 102
Glogatan 102
Gloviken 102
Grandungestigen 147
Grandungevägen 147
Granfeltsvägen 197
Granholmen 103, 227
Granholmsgatan 103
Granitvägen 180
Grannböle 19
Grantorpsvägen 156
Granuddsvägen 156
Granviksgränden 156
Granvägen 103
Granö 156
Granögränden 156
Granöstigen 156
Granösundet 156
Granövägen 156
Grejsgatan 103
Grekisk-katolska begravnings-
platsen 103
Gretavägen 192
Grindbacka 147
Grindbackagränd 147
Grindbackavägen 147
Grindstigen 215
Grindstolpen 147
Gripvägen 103
Grisen 103
Grisholmen 237
Grisselhällen 232
Grobladsstigen 208
Gropvägen 185
Grundstensgränden 180
Grundstensvägen 180
Grundundsgatan 103
Grundundsgränden 103, 204
Grundundsparken 204
Grundundsstigen 204
Grundundsvägen 204
Grundviken 226
Grundvägen 156
Grusåsvägen 208, 215
Gryningsvägen 189
Grytgjutarvägen 147
Grytgränd 147
Grytviken 221
Gråhara 232
Gråharagatan 103
Gråhara ören 232
Gråhällsvägen 208
Gråsjälsbådan 232
Gråskär 232
Gräsgrundet 156, 160

Gräsviken 103
Gräsviksbron 103
Gräsviksgatan 103
Gräsvikshamnen 103
Gräsvikskajen 103
Gräsviksskvären 103
Gräsvägen 185
Gräsörsudden 174
Grävlingssvägen 201
Grönaviken 226
Grönnäsgatan 103
Grötfatet 221
Grötkvarnsvägen 208
Gulldyntsvägen 215
Gullringen 232
Gumtäck 103
Gumtäcktsgratan 103
Gumtäckts koloniträdgård 103
Gumtäcktsparken 103
Gumtäcktsvägen 103
Gungbrädsvägen 215
Gungflystigen 215
Gungstigen 169, 215
Gungvägen 216
Gunillagränden 221
Gunillastigen 221
Gunillavägen 221
Gustaf Adolfs grund 232
Gustaf Adolfs park 104
Gustaf Wasa plan 104
Gustavsgatan 104
Gustavssvärd 229
Gustavssvärdssundet 229
Gustav Vasas väg 104
Guvernörsvägen 221
Gyldénsvägen 160
Gångstigen 180
Gårdsbacka 216
Gårdsbackabågen 216
Gårdsbackagränden 216
Gårdsbackavägen 216
Gårdsgränden 216
Gårdstunet 185
Gäddviksgatan 104
Gärdesstigen 164
Gärdobackavägen 147
Gästgränd 147
Göksgränd 104
Gölgränd 169
Gölstigen 216
Göransberget 212
Göransgränden 213
Gördelgatan 104

Haartmansgatan 104
Haga hjältepark 152
Hagaparken 152
Haga prästgårdsvägen 152
Haga sportplan 152
Haga sportväg 152
Hagasund 104
Hagasundsgatan 104

NAMNREGISTER

Hagasundsparken 104
Haga torg 152
Hagelgränden 180
Hagelvågen 180
Hagnäs 104
Hagnäs bro 104
Hagnäsgatan 104
Hagnäsgränd 104
Hagnäs kajen 105
Hagnäs torg 105
Hagtornsgränden 152
Hagtornsvågen 152
Hakalaudden 174
Hakostarovågen 216
Halikkogatan 105
Hallkullaudden 237
Hallisvågen 208
Hallonholmen 221
Hallonkobben 232
Hallonnäs 160
Hallonnäsgatan 160
Hallonnäsgrundet 160
Hallonnäsgränden 160
Hallonnäs parkväg 160
Hallonnässtranden 160
Hallonnäsudden 160
Hallonvågen 105
Halsbandsstigen 208
Halvarsvågen 189
Halvvägsholmen 105
Halvvägsstigen 208
Hammarvågen 180
Hammarskjöldsvågen 105
Hamngatan 105
Hambgrundet 232
Hamnholmen 237
Hamnholmsvågen 237
Hamnsundet 229
Hamnsundshällen 229
Hamnsundsviken 237
Hanaholmen 105
Hanaholmsgatan 105
Hanaholmskajen 105
Handelsgatan 105
Handelsvågen 180
Handkvarnsvågen 208
Hangedet 221
Hangögatan 105
Hangöskvären 105
Hankmossgränden 164
Hankmossvågen 164
Hankvågen 164
Hannagatan 105
Hannusasvågen 189
Haragrundet 227
Harholmen 227
Harklacken 227
Harneskvågen 208
Harvargränden 164
Harvarvågen 164
Harvgränden 221
Hasabackavågen 147

Haspeln 192
Hasselnötsvågen 185
Hattarna 160
Hattholmen 232
Hattulalunden 105
Hattulavågen 105
Hauhopen 105
Hauhovågen 105
Havergrundet 232
Havsgatan 105
Havshamnen 105
Havsstranden 105
Havstorget 105
Haxegränden 208
Hedgränden 192
Hedstigen 192
Hedvågen 192
Heiden Vilkens väg 147
Heikasvågen 160
Heikby 20
Heinolagatan 105
Hejnåkersvågen 180, 185
Helenegatan 105
Hellmanskobben 232
Helmigatan 106
Helsingfors 106
Helsingegatan 106
Helsinggränd 106
Helsingenåsparken 106
Helsing socken 106
Helsing torg 106
Helsingfors 106
Helsingforsfjärden 106
Helsingå 106
Hemberget 106, 180
Hemgränd 180
Hemgårdsvågen 216
Hemholmen 106, 219
Hemholmsgatan 106
Hemkullen 180
Hemmalmsgränden 185
Hemmalmsvågen 180, 185
Hemmansvågen 152
Hemmingsgränd 213
Hemmingsvågen 213
Hemstigen 106
Hemvågen 180
Hemåkersvågen 169
Henrik Borgströms väg 221
Henriksallén 106
Henriks Esplanaden 106
Henriksgränden 213
Henrik Sohlbergs väg 147
Henriksvågen 213
Henry Fords gata 107
Henriksdal 192
Henriksdalsvågen 192
Herdeflöjtsstigen 166
Hermansgatan 107
Hermanstad 107
Hermanstadsstranden 107

Hermelingränden 201
Herrgårdsparken 156
Herrgårdsvågen 156
Hertagatan 107
Hertonäs 201
Hertonäs gård 201
Hertonäs hamn 201
Hertonäs industriområde 201
Hertonäs koloniträdgård 201
Hertonäs station 201
Hertonäs sund 201
Hertonäs Viken 201
Hertonäsvågen 201
Hesperiaesplanaden 107
Hesperiaigatan 107
Hesperiaparken 107
Hesperiatunneln 107
Hetbackstigen 153
Hillebardsstigen 216
Himmelsberget 107
Himmelsbergsvågen 107
Himmelvågen 185
Hindervågen 166
Hindholmen 227
Hinkvågen 166
Hirviholmastigen 192
Hirviholmavågen 192
Hjortronvågen 107
Hjulbrinken 204
Hjulskvarnsvågen 208
Hjultensgränden 204
Hjultensparken 204
Hjultensvågen 204
Hjälmsstigen 216
Hjältevägen 153
Holkjärnstigen 166
Hollolaparken 107
Hollolavågen 107
Holländarvågen 156
Holmfallsvågen 160
Holmgatan 107
Holmgränd 107
Holmgårdsvågen 221
Holmnäsgatan 107
Honungsgränd 192
Hoplaks 153
Hoplaksviken 156
Hoplaksvågen 153, 156
Hoplagxgatan 108
Hopstycksvågen 147
Hornet 216
Hornsvågen 108
Hovslagarvågen 147
Hramtsovs grund 233
Hucklestigen 208
Hultkärrsgränden 192
Hultkärrsstigen 192
Hultkärrsvågen 192
Humikkalagränden 216
Humikkalavågen 216
Humbleberg 108
Humbleuddsvågen 221

- Hummelgatan 108
 Hummelgrunden 108
 Hummelgränd 108
 Hummelgårdsviken 237
 Hummelviken 108
 Hummelviksbryggorna 108
 Hummelviksparken 108
 Hundgrunden 221
 Hundholmen 221
 Hundholmsvägen 221
 Hundhällen 233
 Hundskär 233
 Hundstensudden 160
 Hundören 233
 Hundörsbådarna 233
 Husbondsstigen 216
 Husbyggargränden 213
 Husbyggargvägen 213
 Husmorsstigen 216
 Huvudvägen 221
 Hvarfssqvären 108
 Hympestigen 192
 Hympelevägen 192
 Hysyläsvägen 108
 Hyttvägen 180
 Hyvlerivägen 153, 213
 Håkansviken 221
 Håkansviksvägen 221
 Håkansvägen 166
 Håkansåker 166
 Hålviken 221
 Hålviksgränden 221
 Hålviksvägen 221
 Hägg-gränden 108
 Häggstigen 185
 Häkliggränden 216
 Hället 237
 Hålsövägen 185
 Häradsdomarvägen 172
 Härdstigen 148
 Hässelbyparken 197
 Hästbergsvägen 222
 Hästholmen 160, 222
 Hästholmsudden 237
 Hästholmsvägen 237
 Hästmyrstigen 222
 Hästnässund 222
 Hästnässundsvägen 222
 Hästnäsвик 222
 Hästskoparken 160
 Hästskoviken 160, 229
 Hästviken 237
 Hästövägen 222
 Hävelvägen 192
 Häyhäsvägen 216
 Höga liden 148
 Högbäcksvägen 192
 Högbergsgatan 108
 Högforsgränden 208
 Högholmen 108
 Högholmsklobben 108
 Högkobben 233
 Högsommarvägen 180
 Högsvedsgränden 185
 Högsvedsvägen 185
 Högvaktstorget 108
 Hökblomstervägen 208
 Hökärrsvägen 166
 Hölstergränden 192
 Hölstervägen 192
 Hönan 108
 Hönsholmen 219
 Hörneberg 108
 Hörnebergsgatan 108
 Hörnvägen 192
 Höstvägen 180
 Höterviken 228
 Höholmsvägen 169
 Höökens väg 201
 Ida Aalbergs väg 153
 Ida Ekmans väg 153
 Idrottsgatan 108
 Idrottslundan 108
 Idviken 174
 Igelkottsvägen 201
 Iglogränden 237
 Iglovägen 237
 Ilkkavägen 153
 Illergränden 201
 Ilmarigatan 108
 Ilmatarberget 108
 Ilmatargränd 109
 Ilmatarvägen 109
 Ilomäkitigen 222
 Ilomäkivägen 222
 Imatravägen 109
 Immusgränden 185
 Immusvägen 185
 Impivaaravägen 185
 Indigatan 109
 Industrigatan 109
 Industrigränd 109
 Ingerösvägen 208
 Ingågatan 109
 Inre Hatten 160
 Intendentgränden 156
 Irisgränden 185
 Isbackavägen 216
 Itisvägen 109
 Ivarsstigen 192
 Ivarsvägen 192
 Jaalavägen 109
 Jaanagränden 192
 Jaanavägen 192
 Jakobacka 192
 Jakobackagränden 192
 Jakobackaplanen 192
 Jakobackavägen 192
 Jakobsgatan 109
 Jaktfogdevägen 148
 Jallisvägen 208
 Japangatan 109
 Javagränd 109
 Javavägen 109
 Jerikohagen 109
 Johannesberget 109
 Johannesbrinken 109
 Johannesparken 109
 Johannesvägen 109
 Johan Sederholms väg 201
 Johanshagen 185
 Jollas 222
 Jollasviken 222
 Jollasvägen 222
 Jonasgränden 213
 Jorosstigen 169, 172
 Jordskansvägen 166
 Josafatsgatan 109
 Josafatsplatsen 109
 Joukolaskvären 109
 Joukolavägen 109
 Juhani Ahos väg 109
 Juhanistigen 185
 Jukolavägen 185
 Julstjärnans väg 213
 Jungfruholmarna 237
 Jungfruholmen 228
 Jungfruholmsvägen 237
 Jungfrustigen 109
 Jungmansgatan 110
 Jungmanskajen 110
 Junkargatan 110
 Junogatan 110
 Junogränd 110
 Jupitergatan 110
 Jupitervägen 189
 Juristgatan 110
 Jussarögränden 222
 Juustilastigen 208
 Jyränskövågen 110
 Jälgaregatan 110
 Jägartorget 201
 Jägmästarbacken 197
 Jämsägatan 110
 Järnhattsvägen 216
 Järnpricken 110
 Järnvägsgatan 110
 Järnvägstorget 110
 Järpholmen 222
 Järphällen 222
 Järpstenen 222
 Järvvägen 201
 Jättens väg 201
 Jätterösvägen 156
 Kaavigatan 110
 Kadettvägen 156
 Kairogatan 110
 Kajanagatan 110
 Kajaneborgsvägen 208
 Kajanusgatan 110
 Kajhällarna 233
 Kajsaniemi 110

NAMNREGISTER

- Kajsaniemigatan 110
 Kajsaniemistranden 111
 Kajsaniemiviken 111
 Kajsaniemivägen 111
 Kajutvägen 222
 Kajutörarna 233
 Kakelgatan 111
 Kalantigränden 166
 Kalantivägen 166
 Kalervogatan 111
 Kalevagatan 111
 Kalevavägen 185
 Kalfhagen 111
 Kalkbergsstigen 192
 Kalkbergsvägen 192
 Kalkholmen 237
 Kalkholmsfjärden 237
 Kalksten 156
 Kalkstensvägen 156
 Kallebrinken 208
 Kalliolabrinken 111
 Kalliollinnavägen 111
 Kallioniemivägen 222
 Kallvik 237
 Kallviksfjärden 238
 Kallviksgränden 238
 Kallviksudden 238
 Kallviksvägen 238
 Kallviksåsen 238
 Kalvhagsviken 228
 Kalvholmen 219,230
 Kalvholmsrevet 230
 Kammakarvägen 148
 Kammiogatan 111
 Kamomillstigen 208
 Kamomillvägen 208
 Kampen 111
 Kampgatan 111
 Kampgränden 111
 Kamptorget 111
 Kanalbacken 222
 Kanalbackstigen 222
 Kanalbrovägen 222
 Kanalgatan 111
 Kanalkajen 111
 Kanalparken 111
 Kanaltorget 111
 Kanansvägen 111
 Kangasalavägen 111
 Kannstöparvägen 148
 Kanotistvägen 160
 Kansligatan 111
 Kantelegränd 166
 Kanteletargränden 166
 Kanteletarvägen 166
 Kantelevägen 166
 Kantorsvägen 192
 Kanubergsvägen 153
 Kapellesplanaden 111
 Kapellstenen 238
 Kaptensgatan 111
 Kaptensskvären 112
 Karamzinsgatan 112
 Karelargatan 112
 Karhulavägen 208
 Karlaplan 112
 Karlavägen 160
 Karl Lindahls väg 197
 Karlsgatan 112
 Karlsgränd 112
 Karpvägen 148
 Karrigränden 192
 Karristigen 192
 Karrivägen 193
 Karstulavägen 112
 Karunavägen 112
 Kasaberget 112, 201, 226
 Kasbergsvägen 201
 Kaserngatan 112
 Kaserntorget 112
 Kasinoviken 157
 Kaskärrsgränden 208
 Kaskärrsvägen 208
 Kaspergränden 222
 Kastanjeplatsen 112
 Kastanjevägen 112, 185
 Kastelholmsvägen 208
 Katrinegatan 112
 Katri Valas park 112
 Katsevägen 238
 Katthället 222
 Kattlöpargränd 112
 Kattsundsträsket 228
 Kattögevägen 193
 Kauhavagränd 112
 Kaukogatan 112
 Kaukopäavägen 208
 Kaunispäavägen 216
 Kauraholma 113
 Kedjegränden 169
 Keijovägen 113
 Keitelevägen 113
 Kejsargrundskaen 113
 Kejsarinnans sten 113
 Kejserliga Trädgården 113
 Kekomäkivägen 216
 Keuruparken 113
 Keuruvägen 113
 Killingholmen 201
 Kilpolavägen 216
 Kimmoparken 113
 Kimmovägen 113
 Kimvägen 166
 Kinagatan 113
 Kiskovägen 113
 Kitunens väg 202
 Kivalovägen 208
 Kivisvedsstigen 193
 Kivisvedsvägen 193
 Klamivägen 216
 Klasasparken 169
 Klasasvägen 169
 Klemettigränden 197
 Klenodstigen 216
 Klevgränden 193
 Klevvägen 193
 Klippan 113
 Klippgränden 193
 Klippstigen 193
 Klippvägen 193
 Klobben 174
 Klobbgrundet 238
 Klobbviken 202, 204
 Klobbvägen 204
 Klockarbackagränden 169
 Klockarbackavägen 169
 Klockarvägen 169
 Klocktorsbrinken 197
 Klubbekrigarplatsen 153
 Klubbekrigarvägen 153
 Klubban 213
 Klykgränden 208
 Klyvarvägen 238
 Klåsaröstigen 208
 Klåvusvägen 208
 Klöervägen 208
 Knappmakarvägen 148
 Knekten 113
 Knektvägen 153
 Knippgränd 160
 Knopgränden 222
 Knutstensvägen 180
 Knutsvägen 213
 Knysgränd 222
 Knysnäs 222
 Knysnäsavägen 222
 Kogervägen 213
 Koholmen 228
 Koholmsklacken 228
 Koholmsviken 228
 Kokkoberget 213
 Koksgatan 113
 Kolarvägen 169, 172
 Kolerabassängen 113
 Kolgatan 113
 Kolivägen 113
 Kollaavägen 113
 Kolmilsvägen 169, 172
 Kolsargränden 164
 Kolsarvägen 164
 Kolsivägen 208
 Kommerserådsavägen 161
 Kommersgatan 113
 Kommunalhemsavägen 113
 Kommunalarådsavägen 208
 Kommunalarvägen 180
 Kompassgränden 221
 Kompassrosen 238
 Konditionsstigen 238
 Konekari 219
 Kongovägen 113
 Konstantinsgatan 113
 Konungsgatan 113
 Konvaljeholmen 157
 Konvaljestigen 208
 Kopparkyevägen 189

- Kopparslagargränd 148
 Kopparslagarvägen 148
 Kopparudd 161
 Kopparuddsvägen 161
 Kopparviken 161
 Kopparvikssundet 161
 Kopplingsvägen 193
 Koreagatan 113
 Kornblixtvägen 180
 Kornettvägen 213
 Kornfallsvägen 169
 Kornvägen 193
 Koroisvägen 113
 Korpasgatan 113
 Korpasvägen 153
 Korsnäbbsgränden 185
 Korsnäbbsvägen 185
 Korschholmsvägen 208
 Korsugränden 213
 Korsuvägen 213
 Korsåkersgränden 164
 Korsåkersvägen 164
 Kortmansgränden 190
 Kortmansvägen 190
 Kortudden 238
 Kortvik 238
 Kortviksvägen 238
 Korvatunturivägen 216
 Kosackgatan 113
 Koskelas egnahemsområde 113
 Kotkagatan 114
 Kottby 114
 Kottbygränd 114
 Kottby idrottspark 114
 Kottbyplatsen 114
 Kottbyorg 114
 Kottbyvägen 114, 148
 Kottvägen 148
 Kottängsgränd 148
 Kottängsvägen 148
 Koutabrinken 193
 Koutagränden 193
 Koutastigen 193
 Koutavägen 193
 Kramerslunden 197
 Kranksvägen 153
 Krematorievägen 114
 Kristallviken 226
 Kristersvägen 153
 Krigarstråten 198
 Kristiansgatan 114
 Kristinegatan 114
 Krogiusvägen 157
 Krokholmsstigen 238
 Krokholmsvägen 238
 Krokstigen 222
 Kronberget 222
 Kronbergsfjärden 114, 222
 Kronbergsgatan 114
 Kronbergsträsket 222
 Kronohagen 114
 Kronohagsgatan 114
 Krumträgränden 190
 Krusgränden 167
 Krusvägen 167
 Kruthusvägen 114
 Kryddgränden 222
 Kryddgårdsgränd 153
 Kryddgårdsvägen 153
 Kråkbärsstigen 114
 Kråkholmen 114, 223, 238
 Kråkholmsgrundet 223
 Kråkhällen 238
 Kråkudden 223
 Kråkören 115
 Kräftans väg 190
 Krämarvägen 153, 213
 Krämertsskog 148
 Krämertsskogsvägen 148
 Krämertsvägen 148
 Krämlan 193
 Kugghällen 230
 Kuggsten 228
 Kuggsundet 230
 Kullatorpsgränd 148
 Kullatorpsstigen 148
 Kullatorpsvägen 148
 Kullervogatan 115
 Kullervoparken 115
 Kullervoplatsen 115
 Kullvägen 186
 Kulneffsgatan 115
 Kultjegränden 223
 Kultjevägen 223
 Kummellunden 204
 Kummelvägen 204
 Kunninggränden 223
 Kuminhället 233
 Kungsavenyn 115
 Kungseksvägen 167, 172
 Kungsfågelsvägen 186
 Kungsgårdsholmen 175
 Kungsholmen 230
 Kuopioigatan 115
 Kuortanegatan 115
 Kurugränd 115
 Kustskepparvägen 223
 Kustövägen 208
 Kuttervägen 223
 Kutuhället 226
 Kuusamogatan 115
 Kuutsalovägen 208
 Kvarnberget 161
 Kvarnbergsbrinken 161
 Kvarnbergsvägen 161
 Kvarnbäcken 208
 Kvarnbäcksvägen 209
 Kvarndammsvägen 209
 Kvarndrängsvägen 209
 Kvarnfärdsvägen 209
 Kvarnmästarvägen 209
 Kvarnstensvägen 209
 Kvarnstuguvägen 209
 Kvarnvingen 209
 Kvarnvägen 115
 Kvarnåkersvägen 148
 Kvistyxstigen 193
 Kvistyxvägen 193
 Kylarvägen 193
 Kyllikkigatan 115
 Kymmenevägen 115
 Kyrkbacken 148
 Kyrkobytvägen 180, 186
 Kyrkogatan 115
 Kyrkogårdsgatan 115
 Kyrkoherdevägen 148
 Kyrkotorget 115
 Kyrkstötsvägen 169
 Kyrksundsvägen 223
 Kyrkvreten 115
 Kyrkväktarstigen 213
 Kyttlandsstigen 190
 Kyttängsvägen 172
 Kyöstigränden 198
 Kyösti Kallios väg 198
 Kånala 164
 Kånalagränden 164
 Kånalaparken 164
 Kånalavägen 164, 213
 Kårböle 21, 166
 Kårbölevägen 148, 167
 Källarvägen 180
 Källnäset 238
 Källstigen 169
 Källviken 238
 Källviksudden 238
 Källängsstigen 186
 Kärleksdammen 230
 Kärret 115
 Kärrgatan 116
 Kärrkantsstigen 169
 Kärr Tvärgatan 116
 Kökargränden 223
 Köldvägen 180
 Kölvägen 223
 Köpingsgränden 153
 Köpingsvägen 153
 Köpmansgatan 116
 Köpvägen 216
 Körsbärsvägen 116
 Körkarlsvägen 164
 Labbackavägen 153
 Ladugården 175
 Ladugårdsgården 180
 Ladugårdsviken 175
 Ladugårdsvägen 175, 180
 Laduholmsudden 223
 Ladulåsstigen 167
 Lagbalksvägen 172
 Laggarevägen 167
 Laggränd 172
 Laggörtsgränden 186
 Lagläsarvägen 173
 Lagmansvägen 173
 Lahtivägen 116

NAMNREGISTER

Lahtisvägen 175, 180, 193
 Lakaängsgränden 186
 Lakören 157
 Lalligränden 180
 Lallivägen 180
 Landboasvägen 148
 Langinkoskistigen 209
 Lanagränd 161
 Lantmannagränden 193
 Lantmannavägen 193
 Lantmätarsvägen 169
 Lappbrinken 116
 Lappogatan 116
 Lappskovägen 216
 Lappudden 116
 Lappuddsgrunden 116
 Lappvesivägen 209
 Lappviken 116, 223
 Lappviks bro 116
 Lappviksgatan 116
 Lappviksskvären 116
 Lappviksvägen 116
 Larsbackagränden 153
 Larsbackavägen 153
 Larin Kyöstis väg 148
 Larin Paraskes stig 167
 Lars Soncks väg 198
 Lars Mickelssons väg 223
 Larssonsgården 223
 Larsängen 153
 Larsängsgränden 153
 Larsängsvägen 153
 Lassas 153
 Laurasgränd 177
 Lauristigen 186
 Lavettgränd 167
 Lavstigen 186
 Laxfiskarstigen 148
 Laxstjärten 148
 Laxudden 238
 Laxvarpsudden 161
 Laxvarpsviken 161
 Laxören 228
 Leagatan 116
 Ledsundet 204
 Ledsundsparken 204
 Ledstensgränden 180
 Ledstensvägen 180
 Ledåkersvägen 164
 Lejonets väg 190
 Lekgränden 216
 Lekholmsgränden 238
 Lekholmsratan 233
 Lekholmsvägen 238
 Lemisholmen 161
 Lemisholmsvägen 161
 Lemisviken 161
 Lemmelvägen 202
 Lemmikkigränd 116
 Lemminkäinengränd 116
 Lemogränd 116
 Lemovägen 116

Leppholmsgränden 205
 Leppholmsparken 205
 Leppholmsvägen 205
 Lepolagränd 116
 Lepolavägen 169
 Letalavägen 167
 Liden 148
 Lieksavägen 116
 Liikkalavägen 209
 Liljeholmsvägen 157
 Lilla Abborholmen 238
 Lilla Bastön 238
 Lilla Broholmen 116
 Lilla bron 116
 Lilla Bässen 116
 Lilla Fabriksgratan 116
 Lilla Granö 157
 Lilla Grisen 161
 Lilla Hamngatan 117
 Lilla Hamngrundet 233
 Lilla Hamnholmen 238
 Lilla Kallvik 238
 Lilla Kortvik 238
 Lilla Kuismavägen 177
 Lilla Lekholmen 238
 Lilla Lövhölm 238
 Lilla Malmgatan 117
 Lilla Robertsgatan 117
 Lilla Ullholmen 238
 Lilla Ullholmsvägen 238
 Lilla Östersvartö 230
 Lillbastöhallarna 233
 Lillbäcksvägen 202
 Lillfastholm 202
 Lillfladan 223
 Lillforsvägen 148
 Lillgrundet 233
 Lillhoplax bryggör 157
 Lillklippan 117
 Lillkyrövägen 117
 Lillmossevägen 173
 Lillnäs 157
 Lillnäs hamn 157
 Lillnäsgränd 157
 Lillstigen 148
 Lillstuguvägen 164
 Lillsveden 169
 Lillysgränden 180
 Lillängsvägen 198
 Limingövägen 117
 Limpan 230
 Lindvägen 117, 186
 Lindkullavägen 181
 Lingonvägen 117
 Lingonåsen 209
 Lingonåsgården 209
 Linjekäppen 169
 Linjerna 117
 Linkamsvägen 169
 Linnankoskigatan 117
 Linneavägen 209
 Linsvedsvägen 148

Lintågan 148
 Linåkersvägen 148
 Ljunggränden 186
 Ljungstigen 186
 Ljungvägen 117, 186
 Ljusarören 117
 Ljusarörsgatan 117
 Ljusterstigen 157
 Locklaislunden 157
 Locklaisvägen 157
 Loggboken 238
 Loggränden 181
 Loggstigen 238
 Loggvägen 238
 Lognäsgränd 157
 Lojovägen 117
 Lomgränd 161
 Lonn 230
 Lonngränden 209
 Lotsgratan 117
 Louhiberget 117
 Louhigränd 117
 Louhivägen 117
 Lovisagatan 117
 Lovisaparken 117
 Lovägen 202
 Ludvigsgatan 117
 Lummervägen 186
 Lundvägen 148
 Lupinstigen 177
 Luthergatan 117
 Lybeckskajen 117
 Lyckogläntan 117
 Lyckoparken 117
 Lyckovägen 118
 Lydiasgränd 181
 Lydiksgården 223
 Lysingsvägen 177
 Lysmaskstigen 223
 Lyssnargården 186
 Lyssnarvägen 186
 Låggrynnan 233
 Låghara 233
 Lågländsvägen 193
 Långa bron 118
 Långa gatan 118
 Långbergsvägen 169, 173
 Långbrokajen 118
 Långgrundet 233
 Långholmen 223, 228
 Långhället 226
 Långnäs 157
 Långrevsvägen 238
 Långgratan 233
 Långskär 233
 Långviken 238
 Långören 230
 Långörssundet 230
 Läkaregatan 118
 Läkaregården 118
 Länsmannen 223
 Länsmanskan 223

- Lärargränden 169
 Lärarstigen 169
 Lärkgränden 186
 Lärkträdsvägen 118
 Lärkvägen 186
 Läringsvägen 148
 Lärstigen 170
 Läsförhållsstigen 148
 Lästmakarvägen 148
 Lättan 209
 Läckbrinken 193
 Löjgränd 161
 Lökgrundet 161
 Lökholmen 161
 Lökholmsgatan 118
 Lökhyllan 233
 Lökudden 161
 Lökuddsparken 161
 Lökuddssundet 161
 Lökuddsvägen 161
 Lönnbacken 170
 Lönngränden 170
 Lönnrotsgatan 118
 Lönnrots skvären 118
 Löpargränden 193
 Löparstigen 193
 Löpgravsvägen 167
 Lövholmen 238
 Lövhuddsgränden 170
 Lövhuddsvägen 170
 Lövkullaparken 164
 Lövängsvägen 157
 Lövä 157
 Lövsållarvägen 193
 Lövsundet 157
 Lövsångarvägen 186
 Lövsövägen 157

 Magasinsgatan 118
 Magasinskajen 118
 Magdalenagatan 118
 Magistervägen 157
 Magistratsgatan 118
 Magistratsgränden 118
 Magnuskärr 167
 Magnuskärrsgränden 167
 Magnuskärrsvägen 167
 Majgatan 118
 Majstad 118
 Majstads parkgårdar 119
 Majstadsvägen 119
 Majvägen 186
 Majängen 119
 Malm 181
 Malmbrinken 119
 Malmgatan 119
 Malmgrundet 233
 Malmgård 167
 Malmgårdsgården 164
 Malmgårdsvägen 164
 Malms bygata 181
 Malms flygfält 181

 Malms torg 181
 Malmåkersgränden 153
 Malmåkersvägen 153
 Maltgatan 119
 Malörtsgränden 223
 Manegegatan 119
 Mankalavägen 119
 Mannerheimvägen 119
 Mantalsvägen 170
 Mantelstigen 209
 Maren 209
 Mariegatan 119
 Maringatan 119
 Marinkajen 119
 Marintorget 119
 Marjattagatan 119
 Marjattavägen 120
 Markelinsstigen 170
 Marknasvägen 181
 Markusgränden 213
 Marskalkens väg 198
 Martagatan 120
 Martas 213
 Marudd 209
 Maruddsstrand 209
 Maruddsvägen 209
 Marviksvägen 209
 Maskholmen 223, 239
 Maskholmsvägen 223
 Maskinmästaregatan 120, 202
 Maskuvägen 120
 Mastgatan 120
 Mathiaslunden 120
 Matrosgatan 120
 Matti Helenius park 120
 Mauritzgatan 120
 Mechelingatan 120
 Medagränden 190
 Mejlans 120
 Mejlans bron 157
 Mejlansgatan 120
 Mejlans idrottspark 120
 Mejlanstorg 120
 Mejlansvägen 120
 Mejselgränden 181
 Mejselvägen 181
 Mekanikergatan 202
 Melkö 233
 Melkögatan 120, 161
 Melkögrundet 233
 Melkögränd 161
 Melköhyllan 233
 Mellangatan 120
 Mellangrunden 233
 Mellangårdsgården 170
 Mellangårdsvägen 170
 Mellanskogsgård 148
 Mellanskogsvägen 148
 Mellungsbacka 216
 Mellungsbackavägen 216
 Mellungsby 216
 Mellungsbyvägen 216

 Melodivägen 177
 Merikantovägen 120
 Mesangränden 223
 Messeniusgatan 120
 Metgrundet 239
 Metrevsgränd 186
 Metsolavägen 120
 Metspögränden 186
 Mickelsgränden 148, 223
 Mickelssonsgränden
 Mickelsvägen 148
 Mickstigen 193
 Midsommarvägen 190
 Mielikkivägen 193
 Mikael Lybecks gata 120
 Mikaelsgatan 120
 Mikael Soininens väg 177
 Minervagatan 121
 Minervastigen 121
 Minna Canth's gata 121
 Mjårdgatan 121
 Mjölarnegatan 121
 Mjölarnvägen 209
 Mjölönstigen 121
 Mjölö 233
 Mjölöhyllan 233
 Mjölöknekten 233
 Mjölöpenor 233
 Mjölöören 234
 Moisiostigen 186
 Molnvägen 181
 Montörsgatan 202
 Morgongåvan 239
 Morgonrådevägen 190
 Morgonstjärnevägen 190
 Morsviken 161
 Morsviksparken 161
 Morsviksvägen 161
 Moränvägen 181
 Mosabacka 186
 Mosabackavägen 181, 186
 Mosippstigen 209
 Mossfallsvägen 193
 Mottivägen 213
 Movägen 148
 Munkbrinken 157
 Munkholmen 121
 Munkholmsgatan 121
 Munkholmskajen 121
 Munkshöjden 157
 Munksnäs 22
 Munksnäs allén 157
 Munksnäs badstrand 157
 Munksnäs bro 157
 Munksnäsgratan 121
 Munksnäs idrottsplan 157
 Munksnäsplatsen 157
 Munksnäs strand 157
 Munkstigen 157
 Muraregatan 121
 Murargränden 170
 Murbäcksgatan 161

NAMNREGISTER

- Murgrönsstigen 177
 Murklestigen 193
 Murmästarsvägen 170
 Murslevsvägen 170
 Murtajagatan 121
 Museigatan 121
 Museiparken 121
 Museitornsgatan 121
 Musselgränden 186
 Myggdansstigen 193
 Myntgatan 121
 Myntkajen 121
 Myrtenstigen 177
 Måbärsstigen 121
 Målaregatan 121
 Månhällsvägen 223
 Mänksensvägen 121
 Månsas 148
 Månsasbacken 148
 Månsasparken 149
 Månsasstigen 149
 Månsasvägen 149
 Månsholmen 226
 Mårdgränden 202
 Mårdvägen 202
 Mårtensberget 153
 Måsgränd 161
 Måshallen 234
 Måttgränden 170
 Mäklaregatan 121
 Mäntsälavägen 121
 Märaholmskajen 121
 Märaskrinet 234
 Märaskrinsgruddet 234
 Märaskrinsklacken 234
 Märaskrinsvägen 239
 Märasgården 234
 Märrholmen 121
 Märrholmsgatan 121
 Märsgränden 223
 Mässfältet 121
 Mässhaken 193
 Mästarleden 170, 177, 181, 209
 Mästarvägen 149
 Mätaregatan 122
 Möllarn 234
 Mörkskogsgården 193
 Mörkskogsvägen 193
 Mörsarvägen 167
 Mörskomgränd 122
 Mörskomvägen 122, 149
 Mörtgränd 161
 Mörtgården 162
 Mörtgården 162
 Mörtgården 162
 Mörtgården 162
 Nabovägen 216
 Nackaparken 162
 Nackbåle 173
 Nallebackavägen 181
 Nandelstadhsängen 198
 Narinken 122
 Nastolavägen 122
 Nedre Dickursby 190
 Nedre Glogatan 122
 Nedre Malm 181
 Nejlikegränd 177
 Neptunusgatan 122
 Nervandersgatan 122
 Nervanderskvären 122
 Nicolai Gatan 122
 Nicolaitorget 122
 Nikodemusvägen 193
 Nikolaigatan 122
 Nilsiägatan 122
 Nilvägen 122
 Nimrodgatan 122
 Nissasvägen 209
 Nitargatan 202
 Nokiagränd 122
 Nokiaparken 122
 Nokiavägen 122
 Nordenskiöldsgatan 122
 Nordenskiöldsplatsen 122
 Nordostpassagen 162
 Nordremmarvägen 239
 Nordsjö 239
 Nordsjö bro 239
 Nordsjöfjärden 239
 Nordsjö parkstig 239
 Nordsjöviken 239
 Nordsjövägen 239
 Nordvästpassagen 162
 Nordöstra motorvägen 175, 181, 193
 Norra Esplanadgatan 122
 Norra gatan 122
 Norra Haga 153
 Norra hamnen 122
 Norra Hesperigatan 122
 Norra Järnvägsgatan 123
 Norra kajen 123
 Norra Kanansvägen 123
 Norra Kolkajen 123
 Norra Kyrkogatan 123
 Norra Magasinsgatan 123
 Norra raden 239
 Norra Röddäldsgatan 123
 Norra Sampokajen 123
 Norra Skatuddskajen 123
 Norra Stadionvägen 123
 Norra Ugnsbolmen 123
 Norrskensvägen 190
 Norrsvägen 162
 Norrtäljevägen 149
 Noruddsvägen 162
 Norrärkersgränden 186
 Norrärkersvägen 186
 Norsörn 198
 Norsörssundet 123, 198
 Norvägen 239
 Notarievägen 173
 Notgrundet 234
 Notgrundsvägen 239
 Notgränden 157
 Notholmen 228, 239
 Nothusudden 223
 Notstigen 157
 Notstrandsgatan 123
 Notudden 239
 Nouisvägen 123
 Nubbgränden 216
 Nuckarsgränden 186
 Nuckarsvägen 186
 Nurmijärvivägen 153
 Nya lutherska begravningsplatsen 123
 Nya torget 123
 Nybonds friluftsområde 239
 Nybondsvägen 239
 Nybrobrinken 216
 Nybrogränden 216
 Nybrovägen 216
 Nyckelgränden 216
 Nygrundet 234
 Nyingsvägen 173
 Nykyrkobrinken 123
 Nylandsgatan 123
 Nylandsgränd 123
 Nyländska Förstaden 123
 Nyponstigen 123
 Nyröjarvägen 186
 Nysnövägen 181
 Nystadsvägen 157
 Nystuguvägen 170
 Nyrikkiparken 123
 Nyrikkiparken 123
 Nyåker 123
 Nyåkersgränd 186
 Nyåkerstigen 186
 Nädendalsvägen 157
 Näldammsvägen 209
 Näckens gränd 123
 Näktergalsvägen 186
 Nämndemansstigen 173
 Näsets väg 123
 Näshöjden 158
 Näshöjdsgården 158
 Näshöjdsvägen 158
 Näsvägen 186
 Nätgatan 123
 Nätholmen 123
 Nätholmsgatan 123
 Nätstickan 205
 Nätvägen 239
 Näverbackavägen 170, 173
 Näverbjörksvägen 186
 Näverlursvägen 167
 Näverskopsgränden 170
 Observatorieberget 123
 Observatoriegatan 124
 Oceankajen 124
 Odonstigen 124
 Ohralastigen 217
 Oihonnagatan 124

- Oksanengatan 124
 Oksanenlunden 124
 Ollasgränden 186
 Ollasvägen 186
 Olofsborgsvägen 209
 Olofsgatan 124
 Olympiakajen 124
 Olympiastadion 124
 Olåkersvägen 223
 Operagatan 124
 Orangerivägen 153
 Organistvägen 170
 Oriongatan 124
 Ormbunksvägen 186
 Ormgrunden 162
 Ormkobben 162
 Ormkobbsvägen 162
 Ormossevägen 181
 Ormudden 239
 Ormusbackavägen 181
 Ormusbrinken 181
 Ormusgränden 181
 Ormusåkersvägen 181
 Orrholmen 228
 Orrstigen 181
 Orrvassen 223
 Oskarsgränden 209
 Oskarsvägen 209
 Osmogränd 124
 Osmostigen 124
 Osmovägen 124
 Otavagatan 124
 Otavagränd 124
 Otermagränden 193
 Otermavägen 193
 Otnäsvägen 158
 Otto Brandts gränd 149
 Otto Brandts väg 149
 Ounasvaaravägen 217
 Ovanstensbrinken 209
 Ovanstensstigen 209
 Ovanstensvägen 209
 Oxens väg 190
 Oxhagen 158
 Oxspannsgränden 190
 Oxspannsvägen 190
 Oxviksgränden 223
- Paasikivigatan 124
 Paasivuorigatan 124
 Paasivuoriskvären 124
 Paciigatan 124
 Paciusgatan 124
 Paciusvägen 124
 Packaregatan 124
 Packhuskajen 124, 125
 Packhustorget 124
 Paddelgränden 239
 Paddelvägen 239
 Pallastunturivägen 217
 Paloholmen 125
 Paneliastigen 217
- Paneliavägen 217
 Pannkakan 125
 Panugränd 125
 Panuklinten 125
 Panuvägen 125
 Pargasvägen 125
 Parikkalavägen 217
 Parkgatan 125
 Parkstad 193
 Parkstads bygata 193
 Parkstads torg 194
 Parkstadsvägen 194
 Parksvängen 162
 Parveln 194
 Passagerarkajen 125
 Pastor Jussilainens väg 153
 Pastorsvägen 223
 Patrullvägen 213
 Paulavägen 125
 Paulsgatan 125
 Paulsgatan 125
 Paulusparken 125
 Pehrsvägen 181
 Pejlingsstigen 194
 Pejlingsvägen 194
 Pellervogränd 125
 Pellervovägen 125
 Peltolavägen 125
 Penningkistan 239
 Pennudden 234
 Perhogatan 125
 Perhoplanen 125
 Pernåvägen 125
 Peräpohjolavägen 125
 Petasgränd 149
 Petasvägen 149
 Petersgatan 125
 Petsamovägen 125
 Pietari Hannikainens väg 154
 Pikkumattivägen 149
 Piksgränden 170
 Piksvägen 170
 Pilbärrvägen 213
 Pilgränden 213
 Pilvägen 213
 Pilslättsvägen 167
 Pilviken 198
 Pilviksgränden 198
 Pilviksvägen 198
 Pionstigen 177
 Pjäxstigen 177
 Planetgränden 190
 Planetvägen 190
 Planstigen 177
 Plejadvägen 190
 Plogstigen 194
 Plommongränden 186
 Pluggvägen 209
 Plåtvägen 209
 Plöjarvägen 164
 Pohjolagatan 125
 Pohjolaparken 125
- Pohjolaplatsen 125
 Pojkbytingsstigen 194
 Pojkbytingsvägen 194
 Pojkholmarna 223
 Pojkholmen 219
 Pojkholmsvägen 224
 Polstjärnegränden 190
 Polstjärnevägen 190
 Poppelvägen 125
 Porkalagatan 125
 Poroviken 202, 205
 Porsgränden 186
 Porslaxvägen 239
 Porsvägen 186
 Portgränden 217
 Porthansbrinken 126
 Porthansgatan 126
 Porthansskvären 126
 Portvägen 217
 Poseidongatan 126
 Postgatan 126
 Postgränd 126
 Pouttuvägen 154
 Predikantvägen 170
 Primulastigen 209
 Prinsen 239
 Prinsessan 239
 Prinsessvägen 202
 Prinsvägen 202
 Professorvägen 158
 Prästbackavägen 149, 170
 Prästbordsgränden 158
 Prästgatan 126
 Prästgränd 126
 Prästkragsvägen 209
 Prästviken 228
 Puhosstigen 239
 Puijogatan 126
 Puijoskvären 126
 Pukkilavägen 149
 Punkaharjuvägen 126
 Pyhätunturivägen 217
 Pyttisvägen 126
 Pålgränd 170
 Påvalsvägen 181
 Päijännegränd 126
 Päijännevägen 126
 Päivänsalovägen 170
 Päivärintagatan 126
 Päivölägränden 187
 Päivölävägen 187
 Pälkänevägen 187
 Pälkänevägen 126
 Pällstigen 209
 Pörtstigen 149
- Radioudden 228
 Rakelsgatan 126
 Ramsays strand 158
 Ramsöhalen 239
 Ramsöstenen 219
 Ramsösundet 219

NAMNREGISTER

- Ramsöudden 239
 Ramsöuddsvägen 239
 Ranckens väg 217
 Ranunkelvägen 210
 Rapolavägen 217
 Rappargränd 170
 Rapparvägen 170
 Raseborgsvägen 210
 Rasisvägen 187
 Rasmusgränden 187
 Rasmusvägen 187
 Rastböle 236
 Rastböle friluftsområde 239
 Rastbölevägen 239
 Rataudden 239
 Rataviken 239
 Ratet 239
 Rattvägen 194
 Raumovägen 158
 Rauniberget 126
 Raunigränd 126
 Raussistigen 217
 Raussivägen 217
 Rautalampivägen 126
 Rautjärvivägen 210
 Reffelgränden 210
 Regeringsgatan 126
 Reginagatan 126
 Regissörsvägen 154
 Regnbågsgården 190
 Regnbågsvägen 190
 Regnvägen 181
 Rehbindervägen 126
 Reihervägen 224
 Reimars 213
 Rejpeltgränden 217
 Rejpeltvägen 217
 Relandersplatsen 198
 Relingsgränden 224
 Remgränden 217
 Remmargränden 239
 Remmarholmen 230
 Remmarstigen 239
 Rentygsvägen 190
 Renvallsgränden 224
 Renvallsstigen 224
 Renvallsvägen 224
 Renvägen 202
 Repoxholmen 224
 Repoxholmsvägen 224
 Repslagaregatan 126
 Resedastigen 177
 Residenshusbacken 127
 Residenshusgatan 127
 Residenshustorget 127
 Resovägen 127
 Revelsudden 240
 Revelsviken 240
 Ribackavägen 181
 Ribbingshov 198
 Richardsgatan 127
 Riddaregatan 127
 Riddarhusskvären 127
 Ridfältet i Dal 127
 Ridhallen 127
 Ridvägen 127
 Rievägen 158
 Rikalavägen 217
 Rikhard Nymans väg 213
 Rikroken 181
 Rikuvägen 187
 Riksdagsgatan 127
 Riksdags-Hus torget 127
 Ringblomsvägen 177
 Ringstigen 210
 Ripukärrstigen 170
 Ripukärrvägen 170
 Riskan 194
 Risto Rytis väg 198
 Risviksgränden 162
 Risviksvägen 162
 Ritobergsstigen 158
 Ritobergsvägen 158
 Ritolunden 158
 Ritvalavägen 217
 Riviken 162
 Riåkersgränden 164
 Riåkersvägen 164
 Robert Hermansons väg 154
 Robertsgatan 127
 Roddargränden 198
 Roddstadion 127
 Rodervägen 224
 Roineparken 127
 Roinevägen 127
 Rolfsgatan 127
 Rorgångarvägen 224
 Rosagatan 127
 Rosasgränden 164
 Rosasvägen 164
 Rosavillagatan 127
 Rosengårdsvägen 154
 Rosenudden 240
 Rotetorpsgränden 181
 Rotetorpsvägen 181
 Rovgränden 170
 Rovholmen 198
 Rovholms bro 198
 Rovholmssundet 198
 Rovholmsviken 198
 Rovholmsvägen 198
 Rudgränd 149, 170
 Rudolfsgränden 224
 Rudolfsvägen 224
 Rudvägen 149
 Rukatunturivägen 217
 Runebergsesplanaden 127
 Runebergsgatan 127
 Runostigen 167
 Runosångarvägen 167
 Runstavsvägen 190
 Rusthållargränden 210
 Rusthållarvägen 210
 Rusthållstigen 210
 Rustibus 194
 Ruthvägen 127
 Rutibacken 127
 Rutiån 213
 Rypsgården 170
 Ryssdal 127
 Ryssholmen 128
 Rysskär 234
 Ryttagatan 128
 Rådmansgatan 128
 Rågblomstervägen 210
 Rågrindsgränden 205
 Rågrindslunden 205
 Rågrindsvägen 205
 Rågskyltsstigen 194
 Råholmen 128
 Råholmsbanken 128
 Råholmsvägen 128
 Råkobben 162
 Råskogsvägen 149
 Råfsarvägen 194
 Rännilsgränden 190
 Rännilsvägen 190
 Räntan 234
 Räntbryggan 128
 Rävbergsvägen 173
 Rävgränden 202
 Rävundet 224
 Rävsvägen 224
 Rävsvägen 202
 Röda Kors gränd 128
 Rödbacka 128
 Rödborgen 128
 Rödbergsdal 128
 Rödbergsgatan 128
 Rödbergshamnen 128
 Röddäldsgatan 128
 Röddäldsparken 128
 Rödfågelsvägen 187
 Rödhällen 202, 228
 Rödhällsgränden 210
 Rödhällsvägen 210
 Rödjan 173
 Rödjevägen 173
 Rödklintsvägen 210
 Rödluvans väg 202
 Rödstensstigen 240
 Rödstensvägen 240
 Rödstjärsvägen 187
 Rödstuguvägen 170
 Rökbastuvägen 187
 Rökfångsvägen 213
 Röksvampen 194
 Rönnbacka 181
 Rönnbackavägen 181
 Rönnbusken 234
 Rönninge 181
 Rönningevägen 181
 Rönnskär 234
 Rönnskärgatan 129
 Rönnskärsgrunden 234
 Rönnskärsklacken 234

- Rönnskärskobben 234
 Rönnskärssundet 234
 Rönnskärsviken 234
 Rönntraststigen 187
 Rönntrastvägen 187
 Rönnvägen 129
 Rörstrand 129
 Rörvägen 210

 Saanatunturivägen 217
 Saariselkävägen 217
 Sadelbackagränden 224
 Sadelbackavägen 224
 Sadelmakarvägen 149
 Sagolandsstigen 202
 Saguvägen 129
 Saimagatan 129
 Sakerivägen 194
 Sallatunturivägen 217
 Salligatan 129
 Salmisvägen 129
 Salomonsgatan 129
 Salpausselkästigen 181
 Salpausselkävägen 182
 Saltstensgatan 202
 Saltstenskajen 202
 Salutorget 129
 Sambyggesgränden 170
 Samhällsvägen 149, 170
 Sammattivägen 129
 Sampogatan 129
 Sampogränd 129
 Sampohamn 129
 Sampokajen 129
 Samposkvären 129
 Sampsavägen 129
 Sandarvsvägen 210
 Sandelsgatan 129
 Sandersvägen 187
 Sandhamn 228
 Sandholmen 129, 240
 Sandholmsgatan 130
 Sandhällen 228
 Sandkullavägen 182
 Sandnäs 130
 Sandnäsavägen 130
 Sandstrand 130
 Sandstrandsvägen 130
 Sandudd 130
 Sanduddsgränd 130
 Sanduddsgatan 130
 Sanduddsgrunden 130
 Sandudds villaväg 130
 Sandviken 130
 Sandviksbassängen 130
 Sandviksgatan 130
 Sandvikshamnen 130
 Sandvikskajen 130
 Sandvikstorget 130
 Sandåkersvägen 187
 Sandängsvägen 187
 Sankbådan 234

 Sankt Lars väg 158
 Santavuorivägen 154
 Saragatan 130
 Sariolavägen 130
 Sarsavägen 210
 Saturnusvägen 190
 Savilagatan 130
 Savitaipalevägen 210
 Savolaxgatan 130
 Savolaxparken 130
 Schybergsonsvägen 198
 Schäsvägen 190
 Sebedeusvägen 194
 Segelduksvägen 240
 Segelgatan 130
 Segelmakargränden 162
 Segelstigen 240
 Segelvägen 240
 Seglargränden 198
 Sektorsvägen 173
 Seldonsvägen 190
 Selim Lindqvists gränd 213
 Sellerigränden 170
 Selmagatan 130
 Senats Gatan 130
 Senatsstorget 131
 Sexmansvägen 173
 Shemeikkagränd 167
 Siamvägen 131
 Sibbo bron 131
 Sibbogatan 131
 Sibboskvären 131
 Sibbovägen 131
 Sibeliusgatan 131
 Sibeliusparken 131
 Sibyllegatan 131
 Sidogatan 131
 Sidovägen 131, 194
 Sigurd Stenius park 158
 Siktgränden 210
 Sillkajen
 Silkesgränden 210
 Silkesvägen 210
 Silkesvävarvägen 210
 Silversundet 198
 Silversundsplatsen 198
 Silversundsstigen 198
 Silversundsvägen 198
 Simeonsvägen 187
 Simgrundet 240
 Simmarestigen 158
 Simonsgatan 131
 Simpören 202
 Simsiögränden 154
 Simstadion 131
 Simstadionstigen 131
 Simstrandsvägen 187
 Sinebrychoffsgatan 131
 Sinebrychoffsparken 131
 Sinikkagränden 131
 Sinikkavägen 131
 Sippolagränden 210

 Sirkkalabacken 194
 Sirkkalastigen 194
 Sirkkalavägen 194
 Sissonens väg 202
 Sjundeågatan 131
 Självständighetsplatsen 131
 Sjätte Linien 131
 Sjöallén 162
 Sjöbadsparken 162
 Sjögatan 131
 Sjökortsstranden 240
 Sjökortsstigen 240
 Sjökortsvägen 240
 Sjömansgatan 131
 Sjöströmsvägen 198
 Sjötullsgatan 131
 Sjötullskajen 131
 Sjötullstorget 131
 Sjöåkersvägen 210
 Skakkäppsvägen 210
 Skaldestigen 149
 Skallgången 202
 Skalmvägen 190
 Skanslandet 230
 Skanslandstrasket 230
 Skarpsfjärden 224
 Skarpskyttegatan 132
 Skatafjärden 234
 Skatahället 234
 Skatakobben 132
 Skataudden 132, 240
 Skataören 240
 Skattsökarvägen 217
 Skattåkersvägen 187
 Skatudden 132
 Skatuddsbron 132
 Skatuddsgatan 132
 Skatuddshagen 132
 Skatuddskajen 132
 Skatuddskanalen 132
 Skatuddsparken 132
 Skatudds Södra Quain 132
 Skatuddstorget 132
 Skepparebrinken 132
 Skepparegatan 132
 Skepparparken 132
 Skepparviken 202
 Skepparvikskroken 202
 Skeppsbrogatan 132
 Skeppsbron 132
 Skeppskajen 132
 Skeppsredaregatan 132
 Skidbacksvägen 202
 Skidlöparvägen 202
 Skiffergrundet 133
 Skifferholmen 133
 Skifferholmsgatan 133
 Skiffervägen 182
 Skifteslagsgränden 170
 Skifteslagsvägen 170
 Skiftesvägen 170
 Skillnaden 133

NAMNREGISTER

Skillnadsbrunnen 133
 Skillnadsgatan 133
 Skimmelgränden 187
 Skinnbyxorna 162
 Skinnbyxvägen 162
 Skinnarbäcksvägen 177
 Skinnhandlarvägen 213
 Skjutbanevägen 149
 Skogsbäcksgränden 149
 Skogsbäcksstigen 149
 Skogsbäcksvägen 149
 Skogvaktarstigen 164
 Skogsvägen 133
 Skogvågsparken 133
 Skojarbergsparken 162
 Skojarbergssudden 162
 Skolbergen 133
 Skolgatan 133
 Skolmästarvägen 170
 Skolpilsstigen 224
 Skolskvären 133
 Skolstugvägen 170
 Skoltået 224
 Skolvan 217
 Skomakarböle 24
 Skomakarbölevägen 190
 Skomakarstigen 194
 Skomakarvägen 194
 Skonertleden 224
 Skrattnässtigen 240
 Skräddarvägen 194
 Skuggan 198
 Skutkajen 133
 Skutskepparberget 202
 Skyttasvägen 165
 Skyttens stig 190
 Skyttens väg 190
 Skyttevägen 133, 182
 Skådespelarvägen 154
 Skålkärrsgränden 170
 Skålkärrsvägen 171
 Skålvägen 167
 Skäftmyrsvägen 187
 Skällaren 133
 Skällargatan 133
 Skällarstranden 133
 Skördegillesvägen 171
 Skötsundet 205, 219
 Skötsundsvägen 205
 Sliprivägen 213
 Slipstensgränden 194
 Slottsbassängen 133
 Slottsgatan 133
 Slottsgränd 133
 Slottskajen 133
 Slottsknektsvägen 210
 Slupstigen 224
 Sluttgränden 194
 Slätterkarlsvägen 171
 Slättermossgränd 171
 Slättermossvägen 171
 Slädgränden 217

Slädvägen 210, 217
 Slänten 171
 Släntgränden 194
 Släntvägen 194
 Slättvägen 187
 Sløjgränden 210
 Sløjvägen 210
 Slörvägen 224
 Smatterstigen 182
 Smedjebacka 213
 Smedjebackavägen 213
 Smedjeviksparken 162
 Smedjeviksvägen 162
 Smedjevägen 213
 Smedsgatan 133
 Smedsmästarvägen 177, 182
 Smörasken 240
 Smörklicken 240
 Snellmansgatan 133
 Snellmansplatsen 133
 Snellmansskvären 134
 Snickaregatan 202
 Snigelstigen 224
 Snårvägen 149
 Snäppgränd 162
 Snövits väg 202
 Sockenbacka 214
 Sockenbacka idrottsplan 214
 Sockenbacka industriområde 214
 Sockenbackavägen 154, 214
 Sockengränden 214
 Sofiegatan 134
 Sofielund 134
 Sofielundsgatan 134
 Solbackagränden 194
 Solbackavägen 194
 Soldatåkersvägen 165
 Solnavägen 158
 Solröksvägen 182
 Solståndsvägen 190
 Somerovägen 134
 Sommargyllingsgränden 187
 Sommargyllingsvägen 187
 Sommargatan 134
 Sompiovägen 187
 Sonaby 24
 Sonabygränden 177
 Sonabystigen 177
 Sonabyvägen 177
 Soppen 194
 Sotkamogränd 134
 Sotkamoparken 134
 Spakvattnet 190
 Spannmålsgränden 182
 Spannstigen 167
 Sparbankskajen 134
 Sparrisgränden 171
 Sparvvägen 182
 Spegelvägen 210
 Speranskivägen 134
 Spikbergsgården 217

Spikbergsvägen 217
 Spireavägen 154
 Spinnerivägen 214
 Spiselgränden 214
 Spiselvägen 214
 Sporren 149
 Spårmakarsgatan 134
 Spårstigen 194
 Stackgränden 171
 Stackvägen 171
 Stackängsstigen 194
 Stackängsvägen 194
 Stadion 134
 Stadionvägen 134
 Stadshagen 134
 Stadsträdgården 134
 Stadsviken 134
 Stafettvägen 214
 Staffansberget 187
 Staffansby 24
 Staffansby torg 187
 Staffansbyvägen 187
 Staffansslätten 187
 Staggvägen 240
 Stallgatan 134
 Stallgränd 158
 Stambrogränden 182
 Stambrovägen 182
 Stamgränden 171
 Stampvägen 210
 Stansvik 224
 Stansvik gård 224
 Stansviksudden 224
 Stansviksvägen 224
 Starrbackavägen 173
 Starvägen 187
 Starrängsviken 202
 Startarvägen 214
 Stationsplanen 134
 Stationstunneln 134
 Stellagatan 134
 Stenbackagränden 171
 Stenbackavägen 171, 173
 Stenbockens gränd 190
 Stenbockens stig 190
 Stenbockens väg 190
 Stenbrinken 194
 Stenbäcksgatan 134
 Stenen 240
 Stengårdsgatan 134
 Stenhagen 154
 Stenhagsgränden 154
 Stenhagsstigen 154
 Stenhagsvägen 154
 Stenhallonstigen 135
 Stenholmen 240
 Stenholmsstigen 240
 Stenholmsvägen 240
 Stenholmsörarna 240
 Stenhuggaregatan 135
 Steniusvägen 154
 Stenkistudden 228

- Stenkrossvägen 240
 Stenparsvägen 210
 Stenportsvägen 210
 Stenrörsvägen 182
 Stensböle 182
 Stenskvättsvägen 187
 Stenstigen 194
 Stensundet 226
 Stensötsvägen 187
 Stentorpsvägen 158
 Stenudden 198
 Stenuddsgatan 135
 Stickelbacken 182
 Stickelgränden 182
 Stickelvägen 182
 Stickvägen 194
 Stjärnvägen 135
 Stockholmsgatan 135
 Stockholmsparken 135
 Stora Allén 135
 Stor-Andersgränden 210
 Stor-Andersvägen 210
 Stora Broholmen 135
 Stora Bässen 135
 Stora Enskär 234
 Stora gatan 135
 Stora Iglo 240
 Stora Kallvik 240
 Stora Kyrkogatan 135
 Stora Lekholmen 240
 Stora långa gatan 135
 Stora Robertsgatan 135
 Stora Räntan 230
 Stora Ullholmen 240
 Stora Ullholmsvägen 240
 Stora Östersvartö 230
 Storbrunnsvägen 177
 Storfladan 224
 Storholmen 228
 Storkyrövägen 135
 Storkärrskanten 149
 Storkärrsstigen 149
 Storkärrsvägen 149
 Stormastgränden 240
 Stormaststigen 240
 Stormastvägen 240
 Stormyrgränden 154
 Stormyrstigen 154
 Stromyrvägen 154
 Storskog 194
 Storskogsvägen 194
 Storsveden 171
 Storsvängen 162
 Stortorget 135
 Storstigen 228
 Storåkersvägen 177
 Storänggatan 135
 Strandgatan 135
 Strandgränd 135
 Strandgårdsvägen 210
 Strandliden 198
 Strandstensbrinken 240
 Strandstensvägen 240
 Strandstigen 158
 Strandvägen 135
 Stråhalmvägen 187
 Sträjksgatan 135
 Strömbergsvägen 214
 Strömsbryggan 202
 Ströms gård 202
 Strömstadsparken 154
 Strömssund 202
 Strömsviken 203
 Strömsvägen 203, 210
 Stubbjärdesgränden 165
 Stubbjärdesvägen 165
 Stubbvägen 194
 Stugö 199
 Stugöberget 199
 Stugövägen 199
 Sturebron 135
 Sturegatan 135
 Stuvaregatan 135
 Styresvägen 240
 Styrmansgatan 135
 Ståhlbergsgården 199
 Ståhlbergsvägen 199
 Stångfallsgården 210, 217
 Stångfallsvägen 210, 217
 Stångjärnsvägen 182
 Stångvägen 171
 Ståthållarvägen 149
 Ständerhusparken 135
 Stölingsgränden 177
 Störgränden 171
 Stövelstigen 177
 Sudbandsvägen 240
 Sumatragränd 135
 Sumatravägen 135
 Sumparn 135
 Sumparsundet 136
 Sundgatan 136
 Sundholmen 136, 224
 Sundholmskajen 136
 Sundholmsstranden 136
 Suomenniemi-gränden 210
 Suomenniemi-vägen 210
 Suomusjärvivägen 217
 Suomussalmivägen 136
 Suoniobrinken 136
 Suoniogatan 136
 Surbrunnstranden 136
 Susannagatan 136
 Suvantovägen 136
 Svalbobrinken 136
 Svalbogatan 136
 Svalboskvären 136
 Svallbordsgränden 240
 Svalustensgränd 171
 Svalustensvägen 149, 171
 Svalviksvägen 224
 Svampgränden 194
 Svampvägen 194
 Svanströmsgränden 224
 Svanströmsvägen 224
 Svartbådagrunden 234
 Svartbådan 234
 Svartbäcken 203
 Svartholmen 163, 240
 Svartholmsgränd 163
 Svartkobben 234
 Svartnäsgränden 194
 Svartnäsvägen 194
 Svartviken 240
 Svartviksstigen 241
 Svartviksvägen 241
 Svarvaregatan 203
 Sveaborg 230
 Svedjebackagränden 187
 Svedjebackavägen 187
 Svedjeholmen 163
 Svedjeholmsundet 163
 Svedjeholmsvägen 163
 Svedjekroksstigen 194
 Svedjekroksvägen 195
 Svedjeplogsstigen 163
 Svedmyrsvägen 210
 Svedstensgränden 217
 Svedvägen 149
 Svedängen 173
 Svedängsvägen 171, 173
 Svensksundsgränden 210
 Svensksundsvägen 211
 Svenvägen 187
 Svetsaregatan 203
 Svinholmen 226
 Svinhufvudsgården 199
 Svinhufvudsvägen 199
 Svärdstigen 187
 Svärmstigen 195
 Sydremmarvägen 241
 Sydvästpassagen 163
 Sylvestergränden 214
 Sylvestervägen 214
 Sylviagatan 136
 Syrenvägen 136
 Syriagatan 136
 Sysmägränd 136
 Sägaregatan 203
 Sägkvarnsvägen 175
 Sägvägen 195
 Sällvägen 211
 Sångfågelsvägen 187
 Säningsmansvägen 165, 214
 Säningsstigen 171
 Sätgränden 195
 Sätvägen 195
 Sädesärlevägen 187
 Sälbackagränden 211
 Sälbackavägen 211
 Sälen 199
 Sälgräven 187
 Säljägargatan 136
 Sälklacken 234
 Sälkuten 199
 Sällskapsträdgården 136

NAMNREGISTER

- Säteriporten 177
 Säterivägen 178
 Söderholmskobben 234
 Södernäs Stationsväg 136
 Söderudden 228
 Söderviksgatan 136
 Söderängsvägen 178
 Södra Esplanadgatan 136
 Södra Haga 154
 Södra hamnen 136
 Södra Hesperiagatan 136
 Södra Järnvägs-gatan 136
 Södra kajen 136
 Södra Kanansvägen 137
 Södra Kyrkogatan 137
 Södra Kärrgatan 137
 Södra Magasinsgatan 137
 Södra raden 241
 Södra Röddäldsgatan 137
 Södra Stadionvägen 137
 Södra Strandgatan 137
 Södra Strandvägen 137
 Södra Ugnsholmen 137
 Söljestigen 211
 Sörnäs 137
 Sörnäs bro 137
 Sörnäsgatan 137
 Sörnäs hamn 137
 Sörnäs strandväg 137
 Sörnäs torg 137
 Sörnäs Träsk 137
 Tackelvägen 224
 Tackjärnsvägen 182
 Taggsvampen 195
 Taipalevägen 137
 Takalavägen 187
 Takspånsgränd 149
 Takspånsvägen 149
 Takvedaholmen 241
 Takvedsstigen 149
 Talgmesvägen 187
 Tali 214
 Taligatan 137
 Tali koloniträdgård 214
 Talkovägen 171
 Tallbacka 137
 Tallbackavägen 137
 Tallbergs allén 163
 Tallbergsgatan 137
 Talldungevägen 149
 Tallholmen 163, 199
 Tallklobbsvägen 205
 Tallskär 234
 Tallskärsrevet 234
 Talluddsvägen 241
 Tallviksgränd 158
 Tallvägen 137
 Tallörtsvägen 182
 Talvelagränd 182
 Talvelavägen 182
 Talmansgatan 137
 Tammelundsparken 205
 Tammelundsplatsen 205
 Tammelundsvägen 205
 Tapiogränd 137
 Tapiolavägen 137
 Tappersgränden 182
 Tarmogatan 137
 Tarvo 158
 Tarvosundet 158
 Taskulastigen 211
 Tattargränden 195
 Tattarmossen 195
 Tattarmossvägen 195
 Tattaråsvägen 195
 Tavastgatan 138
 Tavastholmen 26
 Tavastplatsen 138
 Tavaststjernagatan 138
 Tavastvarpet 224
 Tavastvarpsvägen 224
 Tavastvägen 138
 Tavelgrundet 234
 Tavelvägen 171
 Taxnäs 163
 Taxnäsparken 163
 Taxnäsviken 163
 Taxnäs-vägen 163
 Teateresplanaden 138
 Teatergatan 138
 Tegelbacken 158
 Tegelbackslunden 158
 Tegelbrinken 158
 Tegelbruksparken 205
 Tegelbruksvägen 205
 Tegelslagargränd 187
 Tegelstigen 158
 Tegvägen 188
 Teiskogränd 000
 Tempelgatan 138
 Tempelplatsen 138
 Tenalavägen 138
 Tengströmsvägen 224
 Tenngjutarvägen 149
 Terrasgatan 138
 Terrasgränd 138
 Terrasparken 138
 Terrigränden 195
 Terrivägen 195
 Tiirismaavägen 182
 Tilkka 138
 Tilk-kavägen 138
 Timmerbrinken 195
 Timmergränden 195
 Timmermansgatan 138, 203
 Timmerstigen 195
 Timmervägen 195
 Timosgränden 188
 Tingskrivarvägen 173
 Tingstuguvägen 173
 Tirgrundet 234
 Tirholmen 163
 Tirholmsvägen 163
 Tirhället 234
 Tirhällsvägen 241
 Tirklacken 163
 Tiurinlinnavägen 217
 Tjurholmen 211
 Tjälgränden 195
 Tjälstigen 195
 Tjälvägen 195
 Tjärholmen 138, 219
 Tjärvedsvägen 173
 Tobiasstigen 195
 Tobiasvägen 195
 Toftvägen 205
 Toivogatan 138
 Toivo Kuulas park 138
 Toivolavägen 138
 Tokoistranden 138
 Tolarivägen 154
 Tolvajärvivägen 138
 Tomasgränden 188
 Tomatgränden 171
 Tomtbacka 173
 Tomteberget 225
 Tonsättargränd 178
 Topeliusgatan 138
 Topeliusparken 139
 Topeliusplatsen 139
 Torgfogdevägen 149
 Torggatan 139
 Torkelsbacken 139
 Torkelsgatan 139
 Torkelsgränd 139
 Torkelsskvären 139
 Tornsvalustigen 188
 Torparbacken 173
 Torra Mjölö 234
 Torsnäs 203
 Traktorgränden 182
 Traktorvägen 182
 Trallgränden 211
 Transformatorgatan 203
 Trankyan 217
 Trappvägen 139
 Traststigen 188
 Trastudden 241
 Trastvägen 188
 Trebackarsvägen 178
 Tredje linjen 139
 Trekanten 139
 Trekantiga Torget 139
 Trissan 219
 Trollbärsstigen 139
 Trollsländevägen 195
 Trollstensparken 188
 Trollstensvägen 188
 Trutholmen 228
 Trutholmsstigen 241
 Trutholmsvägen 241
 Trutkobben 235
 Trutkobbsklackarna 235
 Trutstrandsvägen 163
 Trutvägen 163

- Trädesvägen 188
 Trädfällarstigen 195
 Trädfällarvägen 195
 Trädgårdsgatan 139
 Trädgårdsmästarvägen 188
 Trädgårds Torget 139
 Trädstigen 195
 Träskgatan 139
 Tullbergsgården 182
 Tullbergsvägen 182
 Tullgatan 139
 Tummelitens väg 203
 Tumsgården 158
 Tunnbandsgränd 167
 Tunnbandsvägen 167
 Tunnbindaregatan 139
 Tunnelvägen 154
 Tuntået 217
 Turholm 225
 Turholmsfjärden 203, 225
 Turholms folkpark 225
 Turholmssundet 225
 Turjavägen 139
 Turkhautavägen 182
 Tursovägen 139
 Turvägen 225
 Tusbygatan 139
 Tusbygränd 139
 Tusbyvägen 149, 171
 Tuukkalagränden 217
 Tuukkalavägen 217
 Tuukkastigen 217
 Tuulikkigränd 139
 Tuulikkivägen 139
 Tuvlocksgränden 188
 Tvillingarnas stig 190
 Tvillingarnas väg 190
 Tvisvedsvägen 165
 Tvärgatan 139
 Tyghusbacken 139
 Tygelgränden 190
 Tyyneläsvägen 182
 Tågvägen 140
 Täbyberget 214
 Täljstensvägen 182
 Täljevägen 158
 Tävlingsvägen 178
 Töllebacken 149
 Töllebrinken 149
 Tölö 140
 Tölö bollplan 140
 Tölögatan 140
 Tölögränd 140
 Tölö park 140
 Tölötorg 140
 Tölötorggatan 140
 Tölö Träsk 140
 Tölötull 140
 Tölötullsgatan 140
 Tölövik 140
 Tölövägen 140
- Uddvarpet 241
 Uddvägen 158
 Ugnsholmen 140
 Ugnsholmsundet 140
 Ugnsmakarvägen 149
 Ugnsmun 140
 Ugnsmunsberg 140
 Uleåvägen 140
 Ulfsbyvägen 158
 Ulfåsavägen 140
 Ullholmen 219
 Ullholmsfjärden 226
 Ulrikagatan 140
 Ulrikasborg 140
 Ulrikasborgsbryggan 140
 Ulrikasborgsbåret 140
 Ulrikasborgsgatan 140
 Ulrikaskvären 141
 Ummeljokivägen 211
 Understensvägen 211
 Undibacken 188
 Unionsgatan 141
 Universitetsgatan 141
 Untamalavägen 218
 Untamogränd 141
 Untamovägen 141
 Uotinmäkigränden 218
 Uotinmäkivägen 218
 Uppby 225
 Uppbysvägen 225
 Uppbyviken 225
 Uppbyvägen 225
 Upplagsgatan 141
 Uranusvägen 190
 Urfjällstigen 225
 Ursins klippa 141
 Uttergatan 141
 Uttergrundet 141
 Utterhällen 141
 Utterkajen 141
 Uttern 141
 Utteruddskajen 141
 Utängsvägen 182, 188
- Vackerbergsgården 167
 Vackerbergsvägen 167
 Vackvägen 167
 Vadgränd 163
 Vaggstigen 195
 Vaktvägen 188
 Valamovägen 141
 Valborgsparken 141
 Valborgsvägen 141
 Valen 199
 Valhallagatan 141
 Valhallagränd 141
 Valhallaplan 141
 Valkealavägen 211
 Vallbrinken 167
 Vallgård 141
 Vallgårds koloniträdgård 141
 Vallgårdsparken 141
- Vallgårdsvägen 142
 Vallinkoskivägen 142
 Wallinsgatan 142
 Wallinsgränd 142
 Wallins park 142
 Vallmovägen 178
 Valtimovägen 142
 Vanda fors 142
 Vandagatan 142
 Vanda Plats 142
 Vandavägen 171
 Vanda å 142, 149
 Vanhalinnagränden 211
 Vanhalinnavägen 211
 Vantgränden 241
 Vantstigen 241
 Vantvägen 241
 Vapensmedsvägen 149
 Vargagatan 142
 Vargagränd 142
 Varggränden 203
 Vargskär 230
 Vargskärsviken 230
 Vargvägen 203
 Vargön 230
 Varpstigen 158
 Varvholmen 226
 Varvsgatan 142
 Varvsviken 230
 Vasabrinken 142
 Vasagatan 142
 Vasaskvären 142
 Vattenborgsbacken 142
 Vattenborgsgatan 142
 Vattenhjulsvägen 211
 Vattenklövergränden 188
 Vattenklövervägen 188
 Vattenkvarnsvägen 211
 Vattenledningsgatan 142
 Vattuhällarna 235
 Vattumansvägen 190
 Wecksellvägen 142
 Vedakärrsgränden 171
 Vedakärrstigen 171
 Vederlaksvägen 211
 Vedkajen 142
 Vegagatan 142
 Veckelaksvägen 211
 Vehmaisvägen 218
 Vellamogatan 142
 Vendlasstigen 188
 Verkstadsgatan 142
 Verkstadsgränd 142
 Vespervägen 154
 Vesantovägen 143
 Vesslestigen 203
 Westergatan 143
 Vestra Hamngatan 143
 Viapori 231
 Viborgsgatan 143
 Viborgshålet 228
 Viborgssten 228

NAMNREGISTER

Vichtisvägen 154, 165, 214
 Videlåtsvägen 167
 Videskogsgården 188
 Videskogsvägen 188
 Videängsvägen 154
 Viertolavägen 188
 Viggstigen 218
 Vikaren 199
 Vik 28, 174
 Vikbottenvägen 241
 Vikiasklacken 235
 Vikingagränden 211
 Vikingavägen 211
 Viksbacka 175
 Viksbacka skjutbana 175
 Vikgatan 143
 Viksberg 143
 Viksbergsvägen 175
 Viksvägen 175, 203
 Viktorsgården 195
 Vikubacka 167
 Vilan 199
 Vilans väg 199
 Vilhelmsbergsgatan 143
 Vilhelmsbergsgård 143
 Vilhelmsgatan 143
 Vilkastusvägen 195
 Vilkensvägen 149
 Villagatan 143
 Villinge 226
 Villingekobben 235
 Villigesundet 226
 Villigesundsvägen 225
 Villingeviken 226
 Vilstensvägen 182
 Vimpelgård 163
 Vindrutevägen 195
 Vindobackavägen 182
 Vindvägen 182
 Vinkelgatan 143
 Violagatan 143
 Violvägen 211
 Vipunenvägen 143
 Virdoisvägen 143
 Vitmossvägen 188
 Vitsippstigen 211
 Vladimirsgatan 143
 Vrakholmen 143
 Vrakholmsgatan 143
 Vrakholmsundet 143
 Vuokattivägen 143
 Vuoksenvägen 143
 Vuorelagatan 143
 Vuorelagård 143
 Vågbrytaregatan 143
 Våghalsgården 211
 Vånåvägen 143
 Vårdö 219
 Väderkvarnsvägen 211
 Vädurens väg 190
 Väinämöinengatan 144
 Väinämöinens idrottsplan 144

Väinölågatan 144
 Väinölågränd 144
 Väinölåparken 144
 Väktargården 211
 Väpnarvägen 178
 Väringshamnen 211
 Värmobackavägen 214
 Värnstigen 167
 Västerbrinkvägen 188
 Västerbådan 235
 Västerfjärdsnäset 163
 Västergrundet 235
 Västerklobben 235
 Västerleden 163
 Västerrönnskär 235
 Västersvartö 231
 Västertoken 235
 Västeråkersvägen 165
 Västerviken 163
 Västerviksgården 163
 Västra Allén 144
 Västra Alpbrinken 144
 Västra Baggböle 171
 Västra Brahegatan 144
 Västra Brunnsparken 144
 Västra Glogatan 144
 Västra hamnen 144
 Västra Hertonäs 203
 Västra Iglo 241
 Västra kajen 144
 Västra Kyrkogatan 144
 Västra Mellan Gatan 144
 Västra motorvägen 158
 Västra Prästgatan 144
 Västra Sampokajen 144
 Västra Strandvägen 144
 Västra Teatergård 144
 Västra Växelgatan 144
 Västremmarvägen 241
 Vävaregatan 144
 Väverivägen 214
 Växelgatan 144
 Väaksygränd 144
 Väaksyvägen 144
 Ylermigränden 195
 Ylermistigen 195
 Ylermivägen 195
 Yllästunturigränden 218
 Yllästunturivägen 218
 Yrsnövägen 183
 Ytterbergsgården 199
 Ytterkanten 195
 Ytterskär 235
 Ytterstigen 195
 Yttrevägen 195
 Yttre Hatten 163
 Yttre Långören 235
 Yxgården 195
 Yxvägen 195
 Zachrisgatan 144

Åbohusvägen 211
 Åbovägen 144
 Ådgränden 163
 Ådvägen 163
 Ådstenen 235
 Åfältsvägen 178
 Äggelby 149
 Äggelby torg 149
 Äggelbyvägen 144, 149
 Åkerrenen 171
 Åkergränden 188
 Åkervägen 183, 188
 Åkervälsgränd 195
 Åkervälsvägen 195
 Åldermansvägen 149
 Änäsavägen 149
 Ärparstigen 241
 Ärparsvägen 241
 Ärsringsgården 178
 Ärsringsstigen 178
 Ärstrand 205
 Ärtullsstigen 241
 Ärtullsvägen 241
 Ärvägen 205
 Äs 144
 Äsgatan 144
 Äshöjden 144
 Äskelsplatsen 154
 Äskelsvägen 154
 Äskvägen 178
 Äslappsgränden 188
 Äslappsvägen 188
 Ästigen 188
 Ästorget 144
 Ästorgsgatan 145
 Ävägen 188
 Äggsvampen 195
 Älgviksgården 158
 Älgvägen 203
 Älvornas stig 203
 Ängsbotten 188
 Ängsgatan 145
 Ängsholmen 225
 Ängsmaren 211
 Ängsmarsgården 211
 Ängsskogstigen 149
 Ängsskogsvägen 149
 Äransgrund 235
 Ärtgrundsgatan 145
 Ärtgården 171
 Ärtholmen 145, 228
 Ärtholmsgatan 145
 Ärtholmskajen 145
 Ärilsvägen 214
 Ärtåkersgränden 175
 Ärtåkersvägen 175
 Ärvings 218
 Ärvingsgränden 218
 Ärvingsvägen 218
 Ässjegränd 154

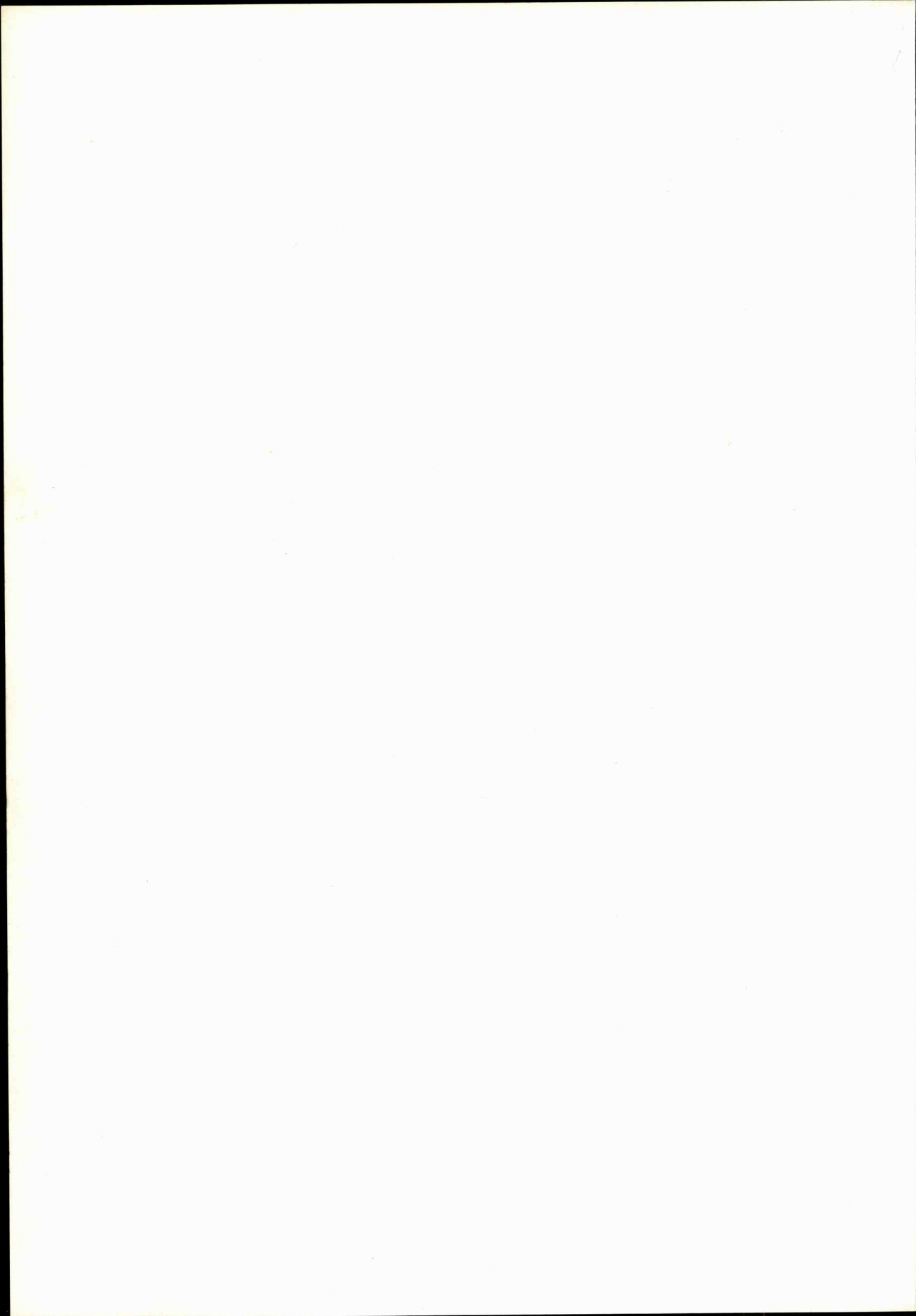
NAMNREGISTER

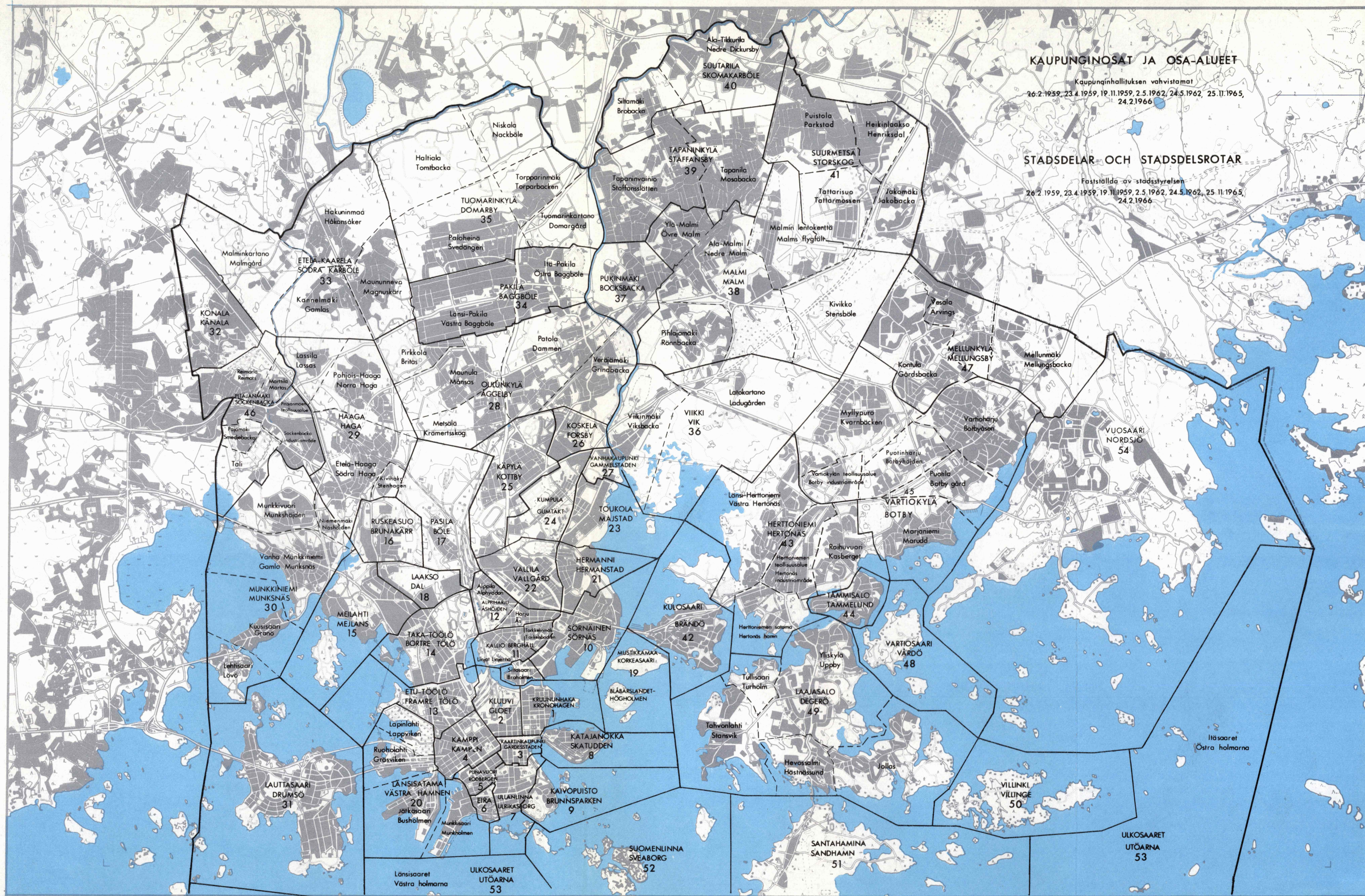
Ässäbrinken 145
Ärsärvägen 145

Ödemarksvägen 188
Örarna 145
Öresundsgatan 145
Örjansgränden 183
Örjansvägen 183
Örnberget 163
Örnberget 163
Örskisgränden 183
Örskisvägen 183
Örstensgränden 183
Örstensvägen 183
Örtagårdsvägen 188
Östanvindsvägen 225

Östergrundet 235
Österhället 226
Österleden 199, 203, 211, 218
Österrönnskär 235
Östersjögatan 145
Österudden 228
Österviken 163, 226
Österviksgatan 163
Öster-Villinge 226
Österängsgränden 225
Österängsudden 225
Österängsvägen 225
Östra Allén 145
Östra Alpbrinken 145
Östra Baggböle 171
Östra Brahegatan 145
Östra Brunnsparken 145

Östra Chausséen 145
Östra Chausségränd 145
Östra Hamngatan 145
Östra Iglo 241
Östra Kyrkogatan 145
Östra Kärrgatan 145
Östra Mellan Gatan 145
Östra motorvägen 199, 211
Östra Prästgatan 145
Östra Sampokajen 145
Östra Strandgatan 145
Östra Teatergränden 145
Östra Villingeviken 226
Östra Växelgatan 145
Östremmarvägen 241
Övre Malm 183

MERKKIEN SELITYS

- Kaupungin raja
- Kaupunginosan raja
- - - Osa-alueen raja

38 MALMI Kaupunginosan numero ja nimi

Ylä-Malmi Osa-alueen nimi
Övre Malm

TECKENFÖRKLARING

- Stadsgräns
- Stadsdelsgräns
- - - Gräns för stadsdelsrote

38 MALMI Stadsdelsnummer och -namn

Ylä-Malmi Namn för stadsdelsrote
Övre Malm

KAUPUNGINOSAT JA OSA-ALUEET

Kaupunginhallituksen vahvistamat
26.2.1959, 23.4.1959, 19.11.1959, 2.5.1962, 24.5.1962, 25.11.1965,
24.2.1966

STADSDELAR OCH STADSDELSROTAR

Fastställda av stadsstyrelsen
26.2.1959, 23.4.1959, 19.11.1959, 2.5.1962, 24.5.1962, 25.11.1965,
24.2.1966

